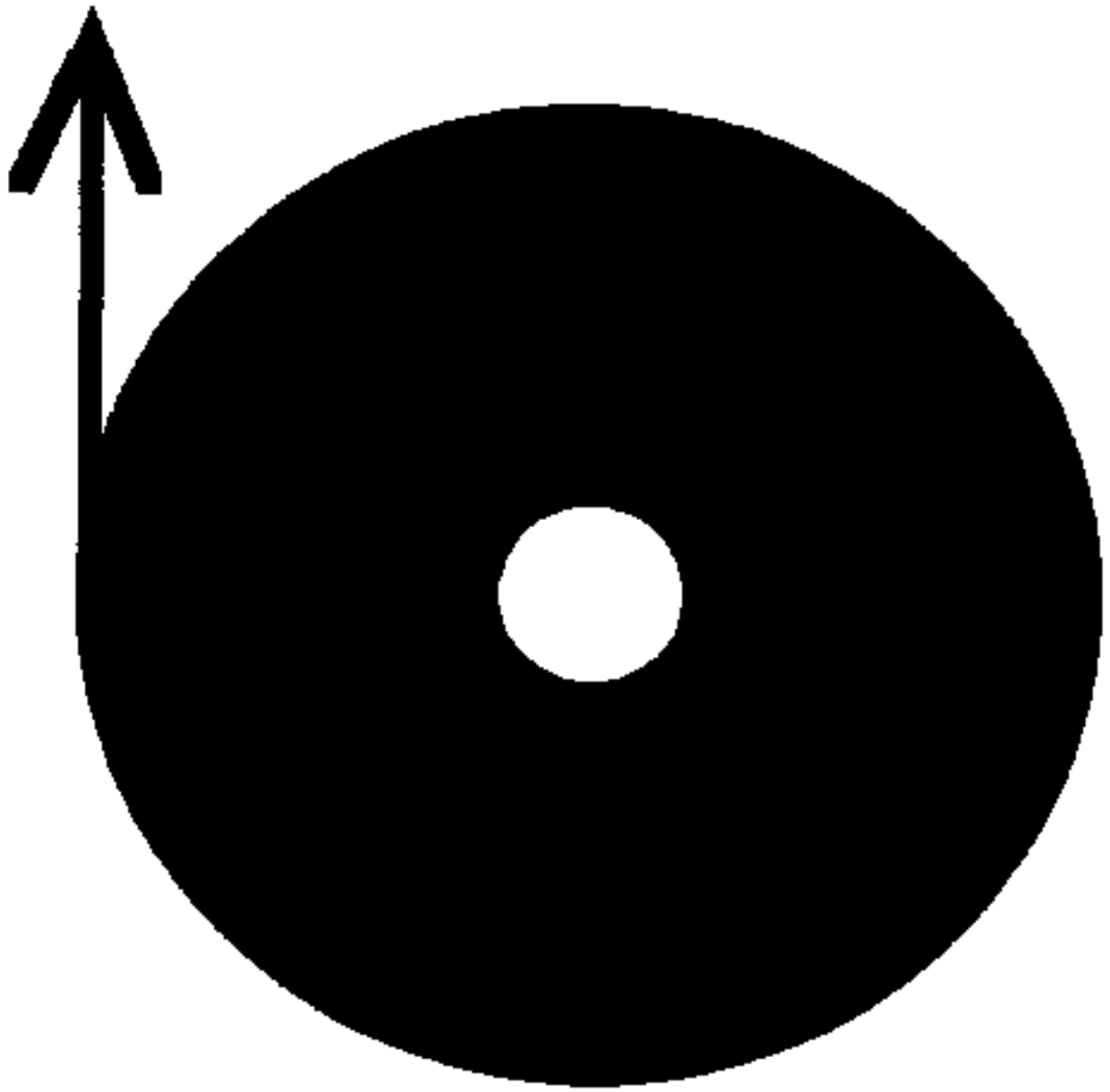

RED: 10 X

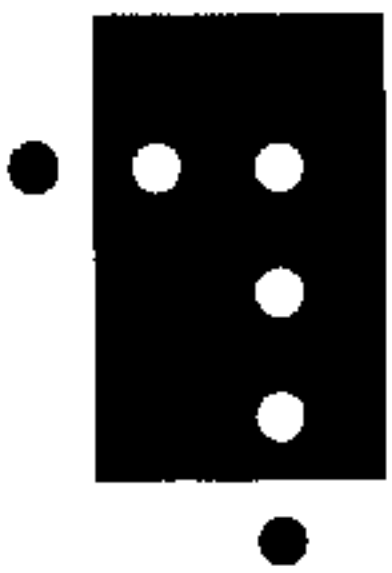

Nasjonalbibliote

Nasjonalbiblioteket
National Library of Norway
Rana Division
N-8607 Mo i Rana
Telephone: +47 75 12 11 11 Telefax: +47 75 12 1

LØGTINGS TIDINDI

1936

Løgtingstíðindi

Eykatingsetan mars 1936
og
tann vanliga tingsetan 1936.

TÓRSHAVN
Prentsmiðja B. Z. Jensens
1937

INNIHALD

Eykatingsetan mars 1936.

bls.

Løgtingslimirnir o. a. 1
Nevndir 3

II. Skúlamál:

1. Vitjunarferð skúlabarna til Danmark 5

III. Kirkjumál:

2. Skúvoyar kirkja 6
3. Kirkjuskattur 8
4. Eykastudningur til kirkjuna í Tjørnuvík 9

IV. Telefonmál:

5. Telefonstjóraembættið 11

V. Sjúkrahús, læknar o. a.

6. Broytan av sjúkrakassalógini 13
7. Sjúkrahús í Føroyingahavnini 18
8. Sjúkrahúsið í Klaksvík 18
9. Refusión av sjúklingagjaldi 20

VI. Fiskivinna, grind o. t.

10. Fiskaútflutningur til Spanien 21
11. Studningur til sølu av fiski frá 1935 25
12. Finansieran av fiskasølu 1936 27
13. Sendimann viðvíkjandi fiskasølu 30
14. Endurnýggjan av fiskaflotanum 32
15. Fiskivinna undir Grønlandi 33
16. Sleipustøð í Føroyingahavnini 35
17. Radiopejling í Grønlandi 37
18. Utvarpsfíðindi til føroysk fiskiskip við Grønland .. 38
19. Upplaðan av radioakkumulatorum í Grønlandi ... 39
20. Ferðaútreiðslur viðvíkjandi fiskidelegatión 39
21. Studningur til sildaveiðu 40
22. Broytan av stórhvalalógini 41
23. Studningur til fiskifelagið »Nordlyset« 43
24. Studning til trolara 44
25. Studning til keyp av fiskiskipi 46
26. Studning til snerpunót 47
27. Útreiðslur viðv. rannsóknarferð til Eysturgrønlands 48
28. Garanti fyri lán til keyp av hvalastøðu 49

bls.
29. Studna til fiskivinnu 50
30. Føring av stórhvalatvøsti 51

VII. Landbúnaðurin o. t.

31. Silvurrevahald 52
32. Friðan av harum í Eysturoy 53

VIII. Vegir, brýr og lendiugar.

33. Vegamálið 55
34. Uppskot til avgerðar frá vegnevndini 66
35. Tímaløn fyri vegarheiði 66

IX. Havnir o. a.

36. Vágs Eiði og Vág havn 67

X. Ymisk lógmál.

37. Lóg um »smitsomme Sygdomme hos Husdyrene« (Revahald) 69

XI. »Smiril«.

38. Broytan av ferðaætlan »Smiril«s 71

XII. Kommunal mál.

39. Kæra frá Vestmanna kommunu um amtsfondsálíkningina 73
40. Elektricitetsstøðan suður í Vági 75
41. Lán til Froðbiar kommunu 76
42. Hækkan av kassakreditti hjá Sjóar sókn 77

XIII. Ymist.

43. Decisión av roknskapi fyri vanlukkutryggingina ... 78
44. Eftirløn til D. O. Poulsen 78
45. Studningur til »Føroya Grótvirki« 79
46. Studningur til »Føroya Ferðamannafelag« 80
47. Løgtingssøgustarvið 81
48. Útreiðslur viðvíkjandi yvirpolitirættinum 82
49. Endurnýggjan av studna til svimjingarhyl 83
50. Fíggjarætlan fyri skjalasavnið 84

XIV. 51. Val av álitismonnum og nevndum ... 84

XV. Fíggjarlig viðurskifti.

52. Løgtingsgrunnarnir 86
53. Býtan av tollinløknunum 87
54. Stabilisering av fíggjarviðurskiftunum 88
55. Lán til Løgtingið 108

Tann vanliga tingsetan 1936.

bls.
Løgtingslimirnir o. a. 1
Fastar nevndir 3
Aðrar nevndir 4

I. Løgtingslógin o. m.

1. Broytan í løgtingslógini 7
2. Stjórnarumskipan 8
3. Lóg fyri Føroyar um vinnumál 10
4. Lóg um Løgtingsins skattaræði 14
5. Val av landstingsmanni 16
6. Løn tingmanna 18
7. Broytan av tingskipanini 18

II. Skúlamál.

8. Skipan læraraskúlans 19
9. Studentaskúlí 21
10. Gymnastikkhøli og leikvøllir 22
11. Íróttarlærari 24
12. Ferðalærari í Nesvík 27
13. Studningur til eftirlønargrunn lærara 28
14. Skúla- og kirkjusýn 28
15. Útgevan av føroyskum skúlabókum 29
16. Føroyskt mál í framhalds- og fakskúlum 32
17. Undirvtsingarmálið í føroyskum skúlum 34
18. Føroya føðilandssøga í føroyskum skúlum 36
19. Íslendskt (norrønt) mál í føroyskum skúlum 37
20. Studningur til leikvøll við Eiðis skúla 39
— — leikvøllir í Kunoyar sókn 39
— — svimjingarhyljar í Kunoyar sókn 39
21. Skúlabarnaferðir til Danmarkar 40
22. Nýggjur skúlabygningur í Vági 42
23. Uppskot til avgerðar viðv. norrøna málkeuslu í skúlunum 45

III. Kirkjumál.

24. Vágs kirkja 46
25. Kirkja í Hovi 48
26. Kirkja á Skála 49
27. Kirkjugarður í Funningi 50
28. Kirkjugarður í Vestmanna 51
29. Nýggj kirkja í Miðvági 53
30. Føroyskt mál í kirkjunum 55
31. Eykastudningur til kirkju í Árnafirði 56
32. Studningur til kirkjugarðin á Eiði 58
33. Kirkjan í Kollafirði 59
34. Kirkja í Dímun 60
35. Eiðis kirkja 61

IV. Telefonmál.

36. Frágreiðing frá telefonnevndini 62
37. Telefonsljóraembætið 63

bls.
38. Eftirløn til Andrea Løwe 64
39. Telefonsamband við Suðuroy 66
40. Radiosambandið við Suðuroy 71
41. Lønviðurskifti á telefonstøðunum 72
42. Umsókn um hækkan av gjaldi fyri samanstillingar 73
43. Telefonstøð í Froðbø 75
44. Nýggjur jørðkaðal í Havn 76
45. Umsókn um lækkan av telefonfelagsgjaldinum í smáum bygdum 77
46. Nýggjur kaðal Toftir—Hvítanes o. a. 78
47. Eftirløn til telefonstjóra Jacobsen 80

V. Sjúkrahús, læknar o. a.

48. Studningur til sjúkrahúsini 81
49. Bróstsjúkrahúsið í Hoydølum 82
50. Sjúkrahús í Føroyingahavnini 86
51. Útreiðslur viðv. sjúkrahúsið í Føroyingahavnini .. 88
52. Nýtt sjúkrahús á Tvøroyri 89
53. Studningur til farsóttarhúsið 90
54. Gjald fyri farsóttarsjúklingar 92
55. Kommunulæknar í Vestmanna og Fuglafirði 94
56. Læknar og sjúkrasystrar við skúlarnar í Føroyum 96
57. Handkeypsútsøla av medikamentum 97
58. Serumdepot í Føroyum 98
59. Uppskot til avgerðar viðv. Klaksvíkar sjúkrahús .. 100

VI. Fiskivinna, grind o. t.

60. Fiskivinna undir Grønlandi 101
61. Búsetingarloyvi í Grønlandi 102
62. Sleipustøð í Føroyingahavnini 103
63. Friðan av fiskigrunnum 104
64. Læknaprógv fyri skipsfiskarar 104
65. Upplæring í snurruváðsfiskiskapi 108
66. Lán til trolaradrift 109
67. Studningur til keyp av tínubáti 110
Ábyrgd viðv. keyp av fiskiskipi 110
68. Endurgjald viðv. keypt fiskiskip 112
69. Broytan av grindareglugerðini 114
70. Endurgjald fyri grindaskaða 120
71. Sildavrakarnar 123
72. Fiskaútlattoingur úr Føroyum 126
73. Studningur til keyp av fiskiamboðum 129
74. Kvota fyri ferskan fisk til Englands 130
75. Eftirstandandi peningur fyri italiafisk 131
76. Kæra um fiskiskap við m/s »Arctic« 133
77. Studn. etta lán til fiskiskap 134
78. Jarðalvalsavloysingin 135
79. Bygging av fiskiskipum 137
80. Viðmæli til umsókn frá „Thorshavn Trawlerrederi A.S" 138
81. Ísvirki í Klaksvík 140
82. Endurnýggjun av fiskillotanum og trygging av skipunum 142
83. Garanti fyri lán til brugdu- og hvalaveiðu 142

bls.
84. Umvøling av fiskiskipunum 145
85. Samráð við fiskivinnufeløgini 148
86. Útreiðslur viðv. leitan eftir útróðrarbáti 148
87. Kost- og plássviðurskifti umborð í føroyskum fiskiskipum 150
88. Studningur til útróður í Grønlandi 153
89. Garanti og viðmæli viðv. p/f. »Úvak« 154

VII. Landbúnaðurin o. l.

90. Útskiftingarstarvið í Føroynum 155
91. Útskifting í Nólsoy 156
92. Sala av føroyskum eplum 157
93. Studningur til urtagarðsbrúk 158
94. Studningur til høsnarhald 159
95. Studningur til svínarøkt 160
96. Løn djórulæknans 161
97. Sala av seyðamedisini 164
98. Studningur til búnaðaramboð o. l. 165
99. Studningur til revahald í Skúvoy 166
100. Rossahald í Skúvoy 167
101. Jarðareformurin 168
102. Útskifting í Hove 169
103. Studningur til upplæring í urtagarðsbrúki 171

VIII. Vegir, brýr og lendingar.

104. Veg- og havnaingeniorur 172
105. Studningur til brýr og lendingar 174
106. Studningur til lendingina í Skúvoy 176
107. Frásogn sýslanna um vegir, brýr og lendingar 177
108. Studningur til veg í Rituvík 182
109. Endurnýggjan av studningi til veg 183
110. Stíkur framvið Englafjarðarvegnum 184
111. Ymsir vegaspurningar 185
112. Studningur til vegagrund í Skopun 186
113. Útbetaling av vegstudningi 186
114. Uppskot til avgerðar viðv. Oyggjarvegunum 187
115. Vegarbeiði í Streymnesi 188

IX. Havnir o. a.

116. Viðlíkahald av havnum 189
117. Ábyrgðin fyri havnalánum 191
118. Undantøka fyri havna- og brúgvagjald í Trongisvagi .. 193
119. Brúgvagjald í Kollafiði 197
120. Havna- og brúgvagjald fyri Vestmanna havn 199
121. Brúgvagjald í Klaksvík 200
122. Útbyggjan av Skipanesi 202
123. Havn á Sandi 204
124. Havn í Haldórsvík 207
125. Havnabygging í Sørvági 208

X. Ymisk lógmál.

126. Lóg um fiskivinnunevnd 209

bls.
127. Lóg um hjálp til fiskimenn 210
128. Lóg um gerðadóm í arbeiðsósemjn 210
129. Lóg um brunatrygging í Føroyum 211
130. Socialreformurin 216
131. Rættargongdarlógin 218
132. Revisión av lóg um læknaskipanina 219
133. Tannlæknalógin 220
134. Heilagdagslógin 222
135. Lærlingalógin 223
136. Broytan av tolllógini 225
137. Lóg viðv. handil sum hjávinnuvegur 226
138. Radiológ og útvarpssløða í Føroyum 227
139. Hundaskattur í Vestmanna sókn 228
140. Lóg um løn preslanna 229
141. Lóguppskot um studn. til jarðarekt 229
142. Lóg um frítíð hjá fastlønlum fólki 230
143. Lóg um vraking av heimavirkisvørum 232
144. Lóg um pantseting av fiski 233
145. Lóg um loftsigling 234

XI. »Smiril«.

146. »Smiril« 235

XII. Kommunal mál.

147. Skattafláknam eftir ogn og formuni 238
148. Skrivstovuhald til sóknarstýrisfornsenn 239
149. Ellisrentukassakredit til Skopunar kommunu 240
150. Ellisrentukassakredit til Miðvág kommunu 242
151. Lán til Svínoyar kommunu 243
152. Lán til Miðvág kommunu 244
153. Lán til Sørvág kommunu 246
154. Lán til Porkeris kommune 247
155. Keyp av goymslubúsi til Hvalbiar kommunu 249
156. Vatnleiðing í Vági 251
157. Elektricitetstakstur í Klaksvík 252
158. Ábyrgd fyri Vestmanna kommunu 254
159. Samtykt og ábyrgd fyri lán til Porkeris kommuna 256
160. Kassakredit til Gøta kommunu 257
161. Lán til Klaksvíkar kommunu 258
162. Viðmæli til umsókn frá Klaksvíkar kommunu 260
163. Samtykt til sølu av grundstykki í Vági 261
164. Lán ella kassakredit til Nes kommunu 262
165. Skuld Froðbiar sókns til »Danebroge« 263
166. Útbetaling av kassakreditti (Húsavíkar sókn) 264
167. Hjálp til Lorvíkar kommunu 265
168. Lán ella kassakrediftur til Fuminga kommunu 266
169. Ríkisstuðningur til kommunurnar 267
170. Útbetaling av studningi til skúlan í Klaksvík 267
171. Útbetaling av ellisrentu til Miðvág kommunu 269
172. Lán ella kassakrediftur til Viðareiðis kommunu ... 270

bls.

XIII. Ymist.

173. Amtsbókasavnið 271
Skjalasavnið 271
174. Studningur til Føroya Forngripafelag 273
175. Keyp av minnisvarða 274
176. Løglingssøgan 275
177. Studningur til studerandi 277
178. Studningur til Føroya Ferðamannafelag 280
179. Studningur til avhaldsfeløgini 281
180. Studningur til barna- og unglingablað 282
— - donsk barnabløð 282
— - føroyskt barnablað 282
181. Útgevan av bók um svimjing 283
182. Studningur til svimjingarhyljar 284
183. Studningur til »Røde Kors« 287
184. Styrkur til dr. Jónssons einkju 288
185. Broytan av sakføraravirkinum 289
186. Umsókn um frá rettargongd 292
187. Studningur til royna við træplanting 294
188. Studningur til »Føroya Búnaðarfelag« 296
189. Studningur til snøris- og logverksvirki 298
190. Studningur til rennistrong í Hesti 300
191. Studningur til neystabygging 301
192. Studningur vegna miseydnaðan fiskiskap 302
193. Hini av amtmanninum greiddu mál 304
194. Decisión av rokuskapum 305
195. Toll av flutningsgóðs 307
196. Útreiðslur viðv. statistik 309
197. Veðurtíðindi 310
198. Studningur til Føroya Fólkaháskúla 312
Umvæling av Føroya Fólkaháskúla 312
199. Sala av denatureraðum spritti 314
200. Studningur til lekniskan skúla í Klaksvík 315
201. Studningur til slojdskúla 316
202. Hvíldarheimið »Naina» 317
203. Kreditforeiningslán í Føroyum 319
204. Lækkan av lvøstprísinum 320
205. Kjøt frá Danmark 322
206. Rættarmálið í Føroyum 323
207. Tolleflirlitið 325
208. Studn. til upplæring í handverki 326
— - uppihald á skipsverkstaði 326
209. Studningur til cementbetonvegg í Sandavági 327
210. Studningur til læraranámskeið 329
211. Studningur til »Varðan« 330
212. Studn. til týðing av skaldaverki 331
— - Chr. Matras 331
213. Børn í arbeiði undir skúlatíð 332
214. Studningur til bátsskipan í Hvalba 333
215. Samtykt til lán til Tórshavnar býráð 334
216. Spansk børn til Føroyar 334
217. Uppskot til avgerðar viðv. spansk børn til Føroyar 336
218. Studningur til útvegan av suikkaraamboðum 337

bls.
219. Studningur til undirvísing av deyvum barni 338
220. Studningur til barnaheimið 339
221. Studningur til maskinmeistaralæru 340
222. Kreppustudningur til familjuforsyrgjarar 342
223. Endurgjald fyri tap vegna sjúku 344
224. Lóg viðvíkjandi »Skøde- og Panteregistre« 346
225. Ting í Norðoyum 348
226. Studningur til togverksvirki o. a. 349
227. Studningur til læru í tekning 350
228. Studningur til einkjubørn 351
229. Studningur til svimjingarhyl í Dali 353
230. Politibeljentur í Klaksvík 354
231. Studningur til studentsprógv 355
232. Studningur til útgávu av føroyskum sálmalogum .. 356
233. Studningur ella lán til »Havnar grólvirki« 357
234. Brimskaðin í Skopun 358
235. Studningur til kokkaskúla 360
236. Studningur til vatnleiðing í Húsavík 361
237. Uppskot til avgerðar viðv. 25-árs jubileum kongsins 362
238. Dagpeningur tingmanna 363
239. Uppskot til avgerðar viðv. løgtingsskrivstovunni 364
240. Uppskot til avgerðar viðv. løgtingshúsið 364
241. Studn. til fiskivinnu- og búnaðarmál 365

XIV. 242. Val av álitismonnum og nevndum... 366

XV. Fíggjarlig viðurskifti.

243. Amtsgrunnurin 373
244. Amtsfálækragrunnurin 374
245. Roknskapur fyri vøruforsýningina 376
246. Býtan av tollintøkum 377
247. Býtan av bilskatti 377
248. Løgtingsgrunnarnir 379
249. Nýggjar inntøkur o. a. 381
250. Fíggjarlig uppgerð o. a. 386
251. Millumtinganevnd viðv. nýggjum inntøkum 387

XVI. Mál, goymd til næsta ár (ikki viðgjord í 1936) 388

Brøv frá ríkisstýrinum.

ad nr. I—2/1936: Stjórnarumskipan 393
- - II—10/1936: Undirvísingarmálið í føroyskum skúlum 395
- - VI—28/1936: Endurnýggjan av fiskiflotanum og trygging av skipunum 395
- - VI—30/1936: Umvøling av fiskiskipum 397
- - XIII—27/1936: Toll av flutningsgóðs 398
- - XIII—38/1936: Kreditforeiningslán í Føroyum ... 398
- - XIII—89/1936: Dagpeningur tingmanna 399

Tolini í ( ) ávísa nummarið, viðkomandi mál hevur í løgtingslistanum.

Eykatingsetan mars 1936.

ÁR 1936, mánadagin 2. mars kl. 4 s. p., varð Føroya Løgling sett. Elsti tingmaður, Mikkel Samuelsen úr Haldórsvík, gekk til formannssessin og tók við fundarstýrinum. Hann lýsti, at tingið var sett og bað tingmenn rópa eitt 9-falt hurra fyri konga okkara.

Valbrøvini vórðu ramsakaði, og vórðu hesir góðkendir sum tingmenn:

Ole Frederik Joensen, Klaksvík, sb.
Simon Peter Zacharinsen, s.s., sj.
Andreas Samuelsen, Fuglafjørður, sb.
Johan Poulsen, Strendir, sb.
Hans Jacob Poulsen, Eiði, jv.
Andreas Andreasen, s.s., sb.
Johan Kallsoy, Gjógv, sj. (eykamaður).
Mikkel Samuelsen, Haldórsvík, sb.
Hans Nolsøe, Vestmanna, sj.
J. Patursson, Kirkjubø, sj.
Trond Hansen, Tórshavn, jv.
Mads Andreas Jacobsen, s.s., sj.
Poul Christian Holm Jacobsen, s.s., vn. (eykamaður).
Poul Sofus Nielsen, s.s., sb.
Joen Jacob Eskild Simonsen, Sandavág, sj.
Samuel Johannes Ferdinandt Ellefsen, Miðvág, vn. (eykamaður).
Joen Rasmussen, Sørvág, sb.
Johan Peter Davidsen, Sand, jv.
Gunnar Winther, s.s., sj.
Edw. Mitens, Tórshavn, sj.
Kristian Djurhuus, Tvøroyri, sb.
Peter Mohr Dam, s.s., jv.
Johan Henrik Danbjørg, Porkeri, jv.
Jacob Nielsen, Vági, jv. (eykamaður).

Við Iulakast varð Johan Poulsen valdur til formann og Edw. Mileus til næstformann.

Til tingskrivarar vórðu valdir Gunnar Winther og Kristian Djurhuus.

Nevndir.

Fiskivinnunevndin: Miteus, Simonsen, A. Samuelsen, Djurhuus, Dam, H. J. Poulsen, Rasmussen.

Kirkjunevndin: Kallsoy, Nolsøe, Johan Poulsen, O. F. Joensen, Trond Hansen.

Telefonnevndin: Winther, M. A. Jacobsen, Johan Poulsen, Niclasen, Davidsen.

Nevnd viðv. sendimann viðv. fiskasølu: Niclasen, Andreasen, Miteus, Simonsen, Davidsen.

Nevnd viðv. stabilisering av figgjarviðurskiftunum: Zachariasen, Kallsoy, Niclasen, Joensen, Dam, Davidsen, Holm Jacobsen.

Vegnevndin: Johan Poulsen, Niclasen, M. A. Jacobsen, Kallsoy, Davidsen, Danbjørg, O. F. Joensen.

Stórhvalanevndin: Nolsøe, Simonsen, Andreasen, Niclasen, Dam.

Búnaðarnevndin: Paturssen, Zachariasen, Djurhuus, Niclasen, Davidsen.

Kommunala nevndin: Winther, Djurhuus, Danbjørg.

Nevnd viðv. broytan av sjúkrakassalógini: O. F. Joensen, Niclasen, Zachariasen, Nolsøe, Dam.

II. Skúlamál.

1. Vitjunarferð skúlabarna til Danmark. (3|II).[1]

Kirkjunevndin framlegði soljóðandi **Forslag til Beslutning:**

I sidste Aars ordinære Lagtingssamling vedtog Tinget at andrage Regeringen om at søge udvirket, at der som Støtte til færøske Skolebørns Ferierejse i den øvrige Del af Kongeriget af Statskassen maatte blive givet en aarlig Bevilling paa 4000 Kr. samt under Børnenes Ophold i Danmark Begunstigelser paa Rejser med Statsbanerne. Under Forudsætning af, at Staten ydede en saadan Bevilling, vilde Tinget give en aarlig Bevilling paa 500 Kr. til samme Formaal.

Undervisningsministeriet har under 7. Januar d. A. gennem Færø Amts Skoledirektion bebudet, at dette med Finansministeriets Tilslutning har tilskrevet Folketingets Finansudvalg om ved 3. Behandling af Forslag til Finanslov for 1936—37 at stille Forslag om en Bevilling i det omhandlede Øjemed paa 3000 Kr., idet Ministeriet gaar ud fra, at det af Tinget tilsagte Tilskud paa 500 Kr. ogsaa under denne Forudsætning vil blive opretholdt.

Selv om den foreslaaede Bevilling er noget mindre end den af Tinget omsøgte, mener Udvalget, at man bør være Regeringen taknemmelig for den udviste gode Vilje og Forstaaelse, og skal derfor tilraade, at Tingets Bevilling staar ved Magt.

---

[1]) Sbr. Løgtingstíðindi 1935, bls. 20.

Forslag.

Den af Tinget i den ordinære Samling 1935 givne Bevilling paa 500 Kr. aarlig til færoske Skolebørns Ferierejser til det øvrige Danmark staar stadig ved Magt.

Tann 14. mars varð uppskot nevndarinnar samtykt við 20. atkv. — 0.

III. Kirkjumál.

2. Skúoyar kirkja. (I|III).[1]

Kirkjunevndin framlegði soljóðandi **Udvalgsbetænkning:**

Færø Amts Kirkeinspektion har under 4. Februar d. A. tilsendt Lagtinget nærværende Sag med Henstilling om snarest muligt at træffe Afgørelse i følgende Spørgsmaal:

1) Kirken er uanset Lagtingets Vedtagelse gjort større end godkendt, og Taarnet agles nu opført af Træ,
2) Afgørelse af, hvilket Materiale Taget skal dækkes med,
3) Forhøjelse af den tidligere givne Bevilling.

I sidste Aars ordinære Lagtingssamling søgte og fik Skuø Menighedsraad Tilladelse til at opføre Taarnet af Beton, mod at Skúoyingar udførte Støbearbejdet ved dette gratis, og Kirkefondens Udgifter hertil blev begrænset til Formandsløn og Materialier. Af Bilag 27 ses, at Menigheden var utilfreds med Kirken, øden var for lille, de gad ikke

---

[1] Sbr. Løgtingstíðindi 1935, bls. 51.

opføre den, for den rummede ikke mere end ca. Halvdelen af Øens Beboere«. Man blev derfor enig om at føre den tilbage til dens oprindelige Længde 15,50 m, saaledes som Menighedsraadet havde foreslaaet i sin Tid, men for at Bygningen ikke skulde blive dyrere end af Tinget i 1935 beregnet, vedtog man at ombytte Betontaarnet med et Tømmertaarn. Denne Ordning blev dog først udført, efter at Formanden for Betonarbejdet, Hr. Kristian Jensen fra Kvivig, og Bygmester Tórgarð, Thorshavn, havde erklæret, at den vedtagne Ændring ikke gjorde Kirkebygningen dyrere (jfr. Bilag 28 og 29). Taget, der skulde opføres af Bølgeblik, ønskes nu ombyttet med Eternit eller norsk Skifer. Efter foreliggende Udtalelse fra Tømrermester Z. Jacobsen, Thorshavn, skønnes et Eternittag at være det fordelagtigste, selv om Anskaffelsessummen for et saadant er noget større end for et Jerntag, idet Eternitpladers Varighed er ubegrænset, medens Jernplader paa en Plads som Skuø, der er Brændingsplads, paa Grund af den ubeldige Indvirkning Saltvand har paa disse, kun er holdbare for en kortere Tid. Prisforskellen mellem et Jerntag og et Eternittag er ca. 800 Kr., saaledes at et Jerntag koster ca. 400 Kr. og et Eternittag ca. 1200 Kr., medens norsk Skifer vil koste ca. 2000 Kr. Da man i sidste ordinære Lagtingssamling regnede med, at den givne Bevilling paa 7000 Kr. var tilstrækkelig, var det ud fra den Forudsætning, at alle de laveste af samtlige foreliggende Tilbud blev antaget. Man har desuaglet ment at burde antage det fra Kr. Jensen, Kvivig, foreliggende Tilbud paa Støbearbejdet, dels fordi han var bedst kvalificeret, og dels fordi han var i Besiddelse af en Blandemaskine, som han var villig til at stille til gratis Afbenyttelse; derved er man kommet nogle Hundrede Kroner højere end beregnet. Hr. Jensen har dog senere efter Antagelsen nedsat sine Lønfordringer en Del. Dette i Forbindelse med Anskaffelsen af et Eternittag vil medføre, at en Ekstrabevilling paa 1500—2000 Kr. vil være nødvendig til Fuldførelse af Kirken.

Da Udvalget efter det foreliggende maa skønne, at begge Foranstaltninger vil være gavnlige og i Længden vil virke besparende, og da der fra Beboernes Side er ydet et godt og paaskønnelsesværdigt Arbejde, mener man at kunne anbefale, at det omsøgte Tilskud ydes.

Forslag.

Efter at Skuø Menighedsraad til Kirkeinspektionen har indsendt specificeret Regnskab over Indtægter og Udgifter ved Kirkens Opførelse, vil der til Dækning af et eventuelt Underskud udover de tidligere Bevilgede 7000 Kr. yderligere kunne bevilges et Tilskud paa indtil 2000 Kr.

Tann 14. mars varð uppskot nevndarinnar samtykt við 20 atkv. — 0.

3. Kirkjuskattur. (2|III).

Kirkjunevndin framlegði soljóðandi **Betænkning:**

Menighedsraadet for Tveraa Kirke har i Skrivelse af 12. Januar d. A. anmodet Kirkeinspektionen om at henstille til Forstanderskabet for Frodebø Sogns Kommune ved Paaligning at tilvejebringe det nødvendige Beløb til Dækning af Underskudet ved Kirkens Drift, da der ved Tavlepenge ikke indkommer tilstrækkeligt til Afholdelse af de sædvanlige Udgifter. Af Overslaget for 1936 ses, at Tavlepengene beregnes at give Kr. 160,00, medens Underskudet for nævnte Aar er anslaaet til Kr. 128,17.

Forstanderskabet udtaler i Skrivelse til Kirkeinspektionen af 5. f. M., at Skatlebyrden i Frodebø Kommune er saa stor, at det er umuligt at forhøje den yderligere. Kirkeinspektionen anmodes derfor om paa Kirkens (Menighedens) Vegne at andrage Tinget om Tilskud til Dækning af ommeldte Underskud.

§ 11 i Lov for Færøerne om Kirkernes Styrelse bestemmer, at Kirkefondens Midler skal anvendes til Kirkernes nødvendige Vedligeholdelse og til Opførelse af nye Kirker, dog kan der ifølge samme § ogsaa ydes Tilskud til andre Formaal som Kirkegaarde, den indvendige Vedligeholdelse m. m. —

Det er Udvalget bekendt første Gang siden Lovens Ikrafttræden, at der har foreligget et saadant Andragende for Tinget. Da man i sin Tid overførte Udgifterne vedrørende Kirkernes indre Vedligeholdelse m. m. paa Menighederne og begrænsede Kirkefondens Udgifter til Nybygninger og den ydre Vedligeholdelse, saa havde det sin Aarsag i, at Fondens Indtægter var saa utilstrækkelige, at en saadan Begrænsning var nødvendig. Principielt maa man derfor fraraade, at Andragendet imødekommes, dels fordi man i saa Fald vanskelig kan afvise eventuelle tilsvarende fremtidige Andragender, dels fordi Kirkefondens Midler er utilstrækkelige hertil. Udvalget kan desuden vanskeligt tro, at det, som selv de mindste og fattigste Menighedskredse paa Øerne hidtil har magtet, skulde være uoverkommeligt for Kirkefolket paa Tveraa. Kan det nødvendige Beløb ikke fremskaffes ved Kollekter i Kirken, maa det formentlig ligesom andre Steder kunne skaffes ved Bortlodning af enkelte til dette Formaal forfærdigede Genstande eller paa anden Maade indenfor Menighedskredsen.

Forslag.

Udvalget kan ikke tilraade, at Tinget imødekommer Andragendet.

Tann 12. mars varð uppskot nevndarinnar samtykt við 16 atkvøðum — 0.

4. Eykastudningur til kirkjuna í Tjørnuvík. (3|III).[1]

Kirkjunevndin framlegði soljóðandi **Udvalgsbetænkning:**

Byggekommitéen for Tjørnevig Kirke ansøger om en Ekstrabevilling paa 2000 Kr. til Opførelse af Kirken, idet man mener, at det Beløb, man nu raader over sammen med det, der eventuelt maatte indkomme ved en paatænkt Bazar og Bortlodning, ikke vil være tilstrækkelig til at dække Udgifterne ved Kirkens Fuldførelse.

Nærværende Sag var til Behandling i Tinget i 1934 (jfr. Lagtingstidende 1934, Side 30 og 31), der nævnte Aar — een Gang for alle — vedtog at bevilge 5000 Kr. til Kirkens Opførelse.

Tømmermester Zacharias Jacobsen, Thorshavn, har i Henhold til Kontrakt forpligtet sig til at levere samtlige Materialier og opføre Kirken for et samlet Beløb paa Kr. 9.700,00, fraregnet Udgravning af Grunden og Støbning af Betonfundamentet. Kirken er ogsaa nu — fraregnet Malerarbejdet — saa godt som færdig; der mangler blot et Spir, ligesom Taget paa Taarnet som Følge heraf heller ikke har kunnet fuldføres.

Ifølge foreliggende Oplysninger er der hidtil ialt udbetalt:

1)	Af Lagtingets Tilskud	Kr.	3.000,00
2)	Ved Byggekommitéen	—	1.000,00
3)	Ved Bygmester Tórgarð ..... ca.	—	686,00
		Ialt Kr.	4.686,00

Desforuden raader Byggekommitéen over ca.	Kr.	1.000,00
Restbevilling fra Lagtinget	—	2.000,00
	Ialt Kr.	7.686,00

Regner man med, at Kirken færdigbygget vil koste 10.000 Kr., skulde der saaledes endnu mangle ca. 2.300 Kr.

Det er Udvalget bekendt, at der til kommende Pinse tænkes afholdt Bazar med Bortlodning til Fordel for Kirken. Det er ligeledes

---

[1]) Sbr. Løgtingstíðindi 1934, bls. 30.

Udvalget bekendt, at Hr. Pastor Grøn i 1934 gennem et fremstaaende Medlem af Tinget har givet skriftligt Tilsagn om et betydeligt Beløb til Kirkens Opførelse, ligesom man ved, at dette Tilbuds Fremkomst var en stærkt medvirkende Aarsag til, at Tinget netop dette Aar — i Modsætning til almindelig Praksis — omgaaende imødekom Andragendet fra Tjørnevig om Tilskud, da man ikke mente at kunne se bort fra et saa favorabelt Tilbud. Det af Pastor Grøn tilsagte Beløb ses ikke at være indkommet endnu. Paa nuværende Tidspunkt mener Udvalget derfor ikke at kunne fremsætte Forslag om yderligere Tilskud; derimod er man sindet til — for at gøre Entreprenørens Stilling mindre vanskelig økonomisk — at fremsætte Forslag om, at den resterende Del af Lagtingstilskudet udbetales denne med det første. Skulde der mod Forventning senere, efter Bazarens Afholdelse og efter at det af Pastor Grøn tilsagte Beløb er indgaaet, mangle et mindre Beløb, kan Komitéen til den Tid fremkomme med en fornyet Henvendelse til Tinget, dog vil det i saa Fald være nødvendigt, at der samtidig tilsendes Tinget specificeret Regnskab over Indtægter og Udgifter vedrørende Kirkens Opførelse.

Forslag.

1) Tinget mener ikke for Tiden at kunne imødekomme foreliggende Andragende om yderligere Tilskud til Opforelse af Kirken i Tjørnevig.

2) Det foreslaas, at Restbeløbet, 2000 Kr., af det i Lagtingssamlingen 1934 til Opforelse af Kirken i Tjørnevig vedtagne Tilskud paa 5000 Kr. anvises Entreprenøren Z. Jacobsen, Thorshavn, til Udbetaling.

Tann 12. mars varð uppskot nevndarinnar samtykt við 16 atkvøðum — 0.

IV. Telefonmál.

5. Telefonstjóraembætið. (1|IV).[1]

Telefonnevndin framlegði soljóðandi **Udvalgsbetænkning:**

Efter at Amtsingeniør Jacobsen under 14. September f. A. havde opsagt Stillingen som Driftsbestyrer for Telefonvæsenet og Amtsingeniør for Færøerne, vedtog Tinget i sidste ordinære Løgtingssamling at bemyndige Telefonudvalget i Forbindelse med Vinnunevndin til at forelægge det videre fornødne i Sagen.

I Henhold hertil samledes paa Foranledning af Telefonudvalgets Formand Vinnunevndin og Medlemmer af Telefonudvalget til Møde paa Løgtingskontoret den 19. Februar d. A. til Drøftelse af Sagen. Amtsingeniør Jacobsen, der var tilkaldt, udtalte, at han ikke ansaa det for muligt, at opretholde den nuværende Stilling som Amtsingeniør og Driftsleder ved Telefonvæsenet under en og samme Person, men at disse Stillinger maatte adskilles, saaledes at der antages en Telefoningeniør, der samtidig er Driftsleder ved Telefonvæsenet, og en Vej- og Havneingeniør (Bygningsingeniør).

Begge Udvalg var enige om, at der bør oprettes en særlig Stilling som Telefoningeniør og Driftsleder ved Telefonvæsenet, og at Stillingen bør opslaas snarest.

Hvorvidt Stillingen som Vej- og Havneingeniør skal opslaas, eventuelt i Samarbejde med Vandbygningsvæsenets Ingeniørkontor, der i en nær Fremtid maa have Ingeniørmedhjælp til Opmaaling, Udstikning og Detailprojektering af nogle af de i Vejplanen af 1935 omhandlede Vejanlæg, mente man at burde henstille til Løgtingets Afgørelse.

Undertegnede Udvalg, der har faaet Sagen til Betænkning, kan tiltræde ovenanførte Udtalelse om, at Stillingen som Driftsleder ved Telefonvæsenet opslaas ledig straks, og man kan anbefale, at Ordningen af dette Spørgsmaal, herunder eventuelt at forelægge de nødvendige Ændringer i den af Tinget i sin Tid vedtagne for Driftsbestyreren gældende Instruks, overdrages til Telefon- og Vinnunevndin, ligesom disse to Udvalg bemyndiges til efter Ansøgningsfristens Udløb at træffe Afgørelse med Hensyn til Besættelsen af Stillingen, dog saaledes, at den, der eventuelt antages, bør tages paa Prøve for et Aar, inden fast

---

[1]) Sbr. Løgtingstiðindi 1935, bls. 66.

Ansættelse kan finde Sted. I Prøveaaret er Stillingen honorarlønnet, derefter, hvis vedkommende bliver fast ansat, mener Udvalget, at den bør lønnes i Henhold til Lov af 12. September 1919, jfr. Lov af 31. Marts 1931, om Statens Tjenestemænd 6te Lønningsklasse for Post- og Telegrafvæsenet med Begyndelsesløn 5010 Kr., stigende hvert 3. Aar med 360 Kr. indtil 5760 Kr. Nærværende Udvalg er ligeledes enigt om, at der ogsaa bør oprettes en særlig Stilling som Vej- og Havneingeniør for Amtskommunen, ligesom man er af den Formening, at Forholdene i de nærmest kommende Aar vil medføre, at Afgørelsen af dette Spørgsmaal ikke taaler Udsættelse i det uvisse. Paa den anden Side kan Ansættelsen af en saadan ikke skønnes at være saa paakrævet, at det skulde være nødvendigt allerede i denne Ekstrasamling at lage endelig Stilling til dette Spørgsmaal.

Maa skal i Henhold hertil foreslaa, at ogsaa dette Spørgsmaal overdrages Telefon- og Vinmunevndin til Overvejelse, hvilke saa til førstkommende ordinære Lagtingssamling vil have at udtale sig, eventuelt at fremsætte Forslag i Sagen.

Man mener allerede nu at burde henlede Opmærksomheden paa, at en saadan af Tinget ansat Vej- og Havneingeniør foruden at have Vej- og Havnesagerne ogsaa bør være Tingets Konsulent i Bygningssager og som saadan paa Tingets Vegne føre Tilsyn med Kirker, Skoler og andre Bygninger, der sorterer under Lagtinget. Det bør endvidere for de Bygders Vedkommende, hvor Udskiftning har fundet Sted, paalægges Indehaveren af denne Stilling at sørge for, at den paagældende Matrikul er i Orden.

I foreliggende Sag findes der endvidere en Skrivelse, dateret 25. f. M., fra Amtsingeniøren, hvori denne forespørger, om Tinget ikke kunde være tilbøjeligt til at købe hans Beboelseshus i Thorshavn, naar han nu til Efteraaret skal fratræde sin Stilling.

Udvalget skal, idet man henviser til ommeldte i Sagen vedlagte Skrivelse, udtale, at man ikke kan se, at Amtskommunen har Brug for et Beboelseshus og mener derfor ikke at kunne tilraade Køb af et saadant.

Forslag.

1) Fra 1. Oktober d. A. vil Stillingen som Driftsbestyrer ved Amtskommunens Telefonvæsen være at besætte og lønnes i Henhold til Lov af 12. September 1919, jfr. Lov af 31. Marts 1931 om Statens Tjenestemænd 6te Lønningsklasse for Post- og Telegrafvæsenet med Begyndelsesløn 5010 Kr., stigende hvert 3. Aar med 360 Kr. indtil 5760 Kr.

   Den af Ansøgerne, der eventuelt maatte blive antaget, tages paa Prøve for et Aar og lønnes i Prøveaaret med 5000 Kr.

2) Telefonudvalget og Vinmunevndin bemyndiges til under Henvisning til det i Betænkningen anførte at foretage det videre fornødne med Hensyn til det under Punkt 1) vedtagne.

3) Spørgsmaalet vedrørende Ansættelse af en amtskommunal Vej- og Havneingeniør (Bygningsingeniør) overlades til Tele-

fon- og Vinnunevndins Overvejelse og videre Foranstaltning.

4) Udvalget mener ikke udfra det i Betænkningen anførte at kunne tilrande, at Amtskommunen modtager foreliggende Tilbud om Køb af Amtsingeniørens Beboelseshus.

Tann 16. mars varð uppskot nevndarinnar samtykt við 18 atkvøðum — 0.

V. Sjúkrahús, læknar o. a.

6. Broytan av sjúkrakassalógini. (1|V).[1]

Málið varð beint í *nevnd viðvíkjandi broytan av sjúkrakassalógini.* Nevndin framlegði soljóðandi **Udvalgsbetænkning:**

Til undertegnede Udvalg er henvist Sagen angaaende Ændring i Sygekasseloven, hvilken Sag har været til Behandling i Laglinget i Samlingerne 1934 og 1935. —

Som det fremgaar af Sagens Akter og Udvalgsbetænkning af 23. September 1935, er der stillet Forslag til forskellige Ændringer, særlig med Hensyn til Sygekasselovens § 14 angaaende Kommunernes Andel af Hospitalsudgifterne. Der er i 1934 fremsat Forslag om Ændring, saaledes at Kommunernes nuværende Refusionspligt fastsættes

---

1) Sbr. Løgtingstíðindi 1935, bls. 99.

til 4 Kr. aarlig for Thorshavn Kommunes Vedkommende og 3 Kr. aarlig for Sygekassemedlemmer i de øvrige Kommuner. I 1935 har Centralforeningen af Sygekasser paa Færøerne paany rejst Spørgsmaalet om en Forandring af § 14 derhen, at Sygekasserne kun skal betale Halvdelen af Sygehusudgifterne, medens den resterende Halvdel skal udredes af Lagtinget direkte til Sygehusene.

Tingets Tilskud til Sygehusene — f. T. 48.000 Kr. aarlig — skulde saa bortfalde, og Sygekasserne vil for deres Vedkommende intet have at indvende imod en Takstforhøjelse af 50 Øre pr. Dag.

I Udvalgsbetænkningen af 1935 anføres, at Sygehusudgifterne her paa Øerne har været stadig voksende og er en meget tung Byrde for Befolkningen, navnlig i mange mindre Kommuner. Samtidig er Befolkningens Indtægter gennemgaaende meget smaa. Kommunernes Gæld til Sygekasserne ved Udgangen af Aaret 1934 androg ca. 160.000 Kr. Endvidere anføres i samme Betænkning, at det vilde sikkert være af meget stor Betydning, om Lagtinget kunde overtage Betalingen af Kommuneroes Andel i Sygehusudgifterne. Herved vilde Kommunerne, saafremt ikke det falde Beløb, som Kommunerne hidtil har betalt, skal paalignes i Form af Amtsfondsskat, lettes noget i deres vanskelige økonomiske Stilling, og samtidig vilde Sygehusenes Drift lettes meget ved, at Betalingen blev erlagt rettidig. Af den nævnte udførlige Udvalgsbetænkning kan man se, at de store aarlige Hospitalsudgifter ikke staar i noget rimeligt Forhold til Befolkningens Indtægter.

Som bekendt vedtog Tinget i Fjor et Forslag om at anmode Vinnunevndin om at tilstille Thorshavn Byraad, samtlige Kommunalforstanderskaber, Centralforeninger af Sygekasser paa Færøerne og samtlige Sygehuse et Eksemplar af Betænkningen med Forslag til Overvejelse og Erklæring.

Der er indgaaet Svar fra 28 Kommuner, Centralforeningen af Sygekasser paa Færøerne og 2 Hospitaler. Det bemærkes, at de Kommuner, som ikke har svaret, sikkert har regnet med, at Tinget først kom sammen til Efteraaret.

Centralforeningen saavel som Sygehusene, Kommunerne og Sygekasserne ønsker alle, at der maa ske en Ændring i Betalingsforholdene, og de allerfleste ønsker, at Tinget overtager Kommunernes Refusionspligt til Sygekasserne.

Vinnunevndin har med Skrivelse af 29. Februar d. A. tilbagesendt Sagen til Tinget og samtidig afgivet en Udtalelse. Det paagældende Udvalg har delt sig i et Flertal og et Mindretal.

Flertallet Johs. O. Jocusen og J. Danielsen vil mene, at den bedste Løsning paa nuværende Tidspunkt maa siges at være den, at Staten fuldstændig overtager Dronning Alexandrines Hospital og driver det som et Statshospital med en Takst af 2 Kr. pr. Sygedag for Patienter, der indlægges for Sygekassers og eventuelt ogsaa for Kommuners Regning. Det anføres bl. a., at man ikke kan se, at Lagtinget eller Amtskommunen med de — som Følge af, at det overvejende Flertal af Befolkningen gennemgaaende har meget smaa Aarsindtægter — til Raadighed staaende Midler vil være i Stand til at overtage Dronning Alexandrines Hospital og at holde dette i den Stand og den Størrelse som er paakrævet, naar Driften skal være fuldtud forsvarlig med tilstrækkeligt Læge- og Sygeplejepersonale, uden at det maa blive en Byrde, som Befolkningen ikke vil være i Stand til at bære.

Mindretallet Mitens mener, at Lagtinget bør overtage Dronning Alexandrines Hospital. —

Nærværende Udvalg er enigt i, at Forholdene har udviklet sig saaledes, at mange Kommuner ikke er i Stand til at bære Udgifterne, og at der maa foreslages en Ændring i Lovens § 14. Udvalget har ikke kunnet enes om et fælles Forslag i Sagen, men har delt sig i et Flertal og et Mindretal.

Flertallet (P. Niclasen, O. F. Joensen og P. M. Dam) skal udtale:

Hospitals- og Lægeudgifterne paa Færøerne overstiger nu langt Befolkningens Betalingsevne. De samlede Hospitalsudgifter for Sygekassemedlemmer er oppe paa ca. 200.000 Kr. foruden alle øvrige Sygeudgifter til Befordringskasse, Læger, Medicin m. v., vel saglens det dobbelte af Hospitalsudgifterne. Alle er enige om, at disse Udgifter langt overstiger den brede Befolknings Betalingsevne, og man kan i Fremtiden ikke regne med mindre, snarere med flere Udgifter. Det i Sagen anførte Forslag af 1934 om et fast Beløb paa henholdsvis 4 og 3 Kr. aarlig pr. Sygekassemedlem til Bestridelse af Kommunernes Andel i Stedet for Halvdelen har enkelte Kommuner anbefalet, men man mener ikke at kunne tiltræde denne Ændring, som viser sig saa langt fra at dække denne Post, og derved aldeles ødelægger Sygekassernes Økonomi.

Lagtingets Overtagelse af Kommunernes Sygehusudgifter (Refusionen) vil paaføre Tinget store Udgifter. Det kan saaledes anføres, at det samlede Tilskud til Sygehusene fra Tinget vil andrage ca. 110.000 Kr. eller 62.000 Kr. udover det nuværende Tilskud paa 48.000 Kr. Den største Part af Tilskudet vil tilfalde Dronning Alexandrines Hospital.

Det maa erkendes fra alle Sider, at Betalingsforholdene vedrørende Sygekasser, Kommuner og Hospitaler maa omlægges snarest muligt, for den nuværende Ordning kan ikke fortsætte, da de fleste Kommuner faktisk er kørt fast.

En Forøgelse af Tingets aarlige Udgifter med 60—70.000 Kr. til Sygevæsenet kan næppe tilvejebringes uden ved fornyet Paaligning.

I Forbindelse med Spørgsmaalet om Lagtingets Overtagelse af Kommunernes Andel i Sygehusudgifterne har ogsaa de Kommuner, der ønsker, at Lagtinget skal bære disse Udgifter, kraftigt paapeget, at nævnte Ordning ikke vil betyde nogen Lettelse, forsaavidt Lagtinget skal skaffe sig Dækning ved fornyet Paaligning paa Kommunerne. Og da Tinget formentlig ikke har anden Udvej til at skaffe sig Indtægter til dette Formaal uden ved Udskrivning af Amtsfondsskat paa Kommunerne, ser Flertallet ikke anden Udvej ud af Uføret end at foreslaa Tinget at indgaa til Regeringen med Andragende om, at Staten overtager Dronning Alexandrines Hospital som Statshospital i Lighed med, hvad der er sket for Landsdelen Sønderjyllands Vedkommende.

Fælles for hele Kongeriget er Rigshospitalet med en Takst af 2 Kr. pr. Sygedag for Patienter, der indlægges for Sygekassernes, eventuelt ogsaa for Kommunernes Regning.

Desværre ligger Rigshospitalet saa langt fra os, at der ikke gives Lejlighed til Benyttelse af dette billige Ophold i større Udstrækning.

Tinget har endnu ikke paa vel mange Omraader gjort Brug af Statens Tilskud til social Forsorg, hovedsagelig fordi Kommunerne ikke har været i Stand til at bære deres Andel. Det vilde sikkert være den bedste og eneste varige Løsning af Spørgsmaalet, om man kunde formaa Staten til at overtage Dronning Alexandrines Hospital,

idet Staten derved vilde yde sin Medvirken til Løsning af en af de vigtigste sociale Opgaver, som for Tiden er mest paatrængende. Derefter skulde Lagtinget saa overtage Driften af Klaksvig og Tveraa Sygehuse.

Det tilføjes, at under en Forhandling, som Udvalget har haft med Inspektionen for Dronning Alexandrines Hospital, udtalte de to mødte Medlemmer, Amtslæge J. Zachariasen og Konsul V. Lützen (det tredje Medlem Landfoged Westerby kunde ikke give Møde paa Grund af Sygdom), at Hospitalet under de nuværende økonomiske Forhold ikke kunde drives som en selvejende Institution, men at det offentlige — Stat eller Lagting — burde overtage Driften. Dette blev ogsaa tiltraadt af Overlæge Dahl, som overværede Mødet.

Udvalgets *Mindretal* (Nolsøe og Zachariasen) er enige med Flertallet i, at den nuværende Tilstand er uholdbar, og at der maa ske en Ændring i dette Forhold. De foreliggende Fakta viser, at Kommunerne ikke kan bære de Byrder, der paahviler disse efter den nugældende Sygekasselov.

Vi skal være med til at gennemføre en Ændring i Sygekasselovens § 14, saaledes at Kommunernes Refusionspligt bortfalder mod at der ydes et Tilskud til Sygekasserne fra Kommunernes Side for Thorshavns Vedkommende 4 Kr. pr. Medlem og for de øvrige Kommuner 3 Kr. pr. Medlem. Samtidig sættes Hospitalslaksten for Sygekassemedlemmer til 3 Kr. pr. Dag, som betales fuldt ud af Sygekasserne. Samtidig tilraades, at Driften af de færøske Sygehuse saa vidt muligt standardiseres, og at der ansættes en Sygehusinspektør fælles for alle færøske Sygehuse. Inspektøren sorterer under et af Lagtinget valgt Organ.

Ifald det viser sig, at Driften paa den ovenfor skitserede Maade giver Underskud, maa Lagtinget ved Tilvejebringelse af nye Indtægter forhøje det nuværende Tilskud i tilsvarende Grad.

Forslag.

Fra *Flertallet* (P. Niclasen, O. F. Joensen og Dam):

1) Lagtinget indgaar til Regeringen med Andragende om, at Staten overtager Driften af Dronning Alexandrines Hospital.

2) Forsaavidt Staten overtager Driften af Hospitalet, affattes Sygekasselovens Anordning § 14 saaledes:

»Findes der ikke et for Distriktet bestemt Sygehus, paa hvilket ubemidlede nydende Medlemmer af anerkendte Sygekasser og deres Børn kan behandles for den omnævnte nedsatte Betaling, udreder den paagældende Sygekasse Halvdelen af den Takst, der er fastsat i Regulativet, for det paagældende Sygehus; Resten af den fastsatte Betaling udredes af Lagtinget.»

Fra *Mindretallet* (S. P. Zachariasen og Nolsøe):

1) Sygekasselovens § 14, Stk. 4 affattes saaledes:

»Findes der ikke et for Distriktet bestemt Sygehus, paa hvilket ubemidlede nydende Medlemmer af anerkendte Sygekasser og deres Børn kan indlægges for den ommeldte nedsatte Betaling, betaler den Kommune, hvor Sygekassen er hjemmehørende, som Tilskud til Medlemmernes Ophold paa offentlige Sygehuse et Beløb, der for Thorshavn Kommunes Vedkommende udgør 4 Kr. og for de øvrige Kommuner 3 Kr. aarlig for hvert af Sygekassens Medlemmer, som har Bopæl i Kommunen pr. 31. December i det paagældende Regnskabsaar. Tilskudet betales inden Udgangen af Januar Maaned for det forudgaaende Regkskabsaar.

Som nyt Stk. 5 indføjes:

Det paahviler Sygekassen hver 31. December at indberette til Kommunen Antallet af Medlemmer, bosat i denne.

Som nyt Stk. 6 indføjes:

For Tiden findes følgende offentlige Sygehuse:
Dronning Alexandrines Hospital i Thorshavn,
Sygehuset paa Suderø og
Klaksvig Sygehus.«

2) Hospitalstakster for Sygekassemedlemmer indlagt paa de færøske Sygehuse fastsættes til 3 Kr. pr. Dag.

3) Der ansættes en Sygehusinspektør fælles for alle færøske Sygehuse. Inspektøren sorterer under et af Lagtinget valgt Organ.

4) Det eventuelle Underskud af Sygehusenes Drift betales af Lagtinget.

Tann 17. mars varð uppskot minnilutans sett undir at atkvøðisgreiðslu og fall, bert 5 atkvøður — 0.

Uppskot meirilutans varð sett undir atkvøðisgreiðslu við navnakall:

Ja atkvøddu: Djurhuus, Dam, Rasmussen, Niclasen, Joensen, Andreasen, M. Samuelsen, H. J. Poulsen, Hansen, Danbjørg, Davidsen, Johan Poulsen. *Nei atkvøddi:* Zachariasen. *Atkvøddu ikki:* Winther, Nolsøe, Ellefsen, M. A. Jacobsen, Kallsoy. *Burtur:* Paturssen, Simonsen, Holm Jacobsen, A. Samuelsen, Nielsen, Mitens,

og varð uppskotið soleiðis samtykt við 12 atkvøðum — 1.

7. Sjúkrahús í Føroyingahavnini. (2|V)

Fiskivinnunevndin framlegði soljóðandi **Nevndarálit:**

Løgtingið samtykti í eykatingsetuni 1935 at veita 4000 kr. av amtsgrunnínum til eitt sjúkrahús í Føroyingahavnini.

Føroya fiskimannafelag hevur játtað 2000 kr. og Føroya Skiparafelag 2000 kr., meðan Føroya reiðarafelag ikki sær seg fært fyri nú at veita nakað.

Eftir uppskoti frá harra Tórgarð kostar sjúkrahúsið 8500 kr. umfram frakt.

Nevndin heldur, at tað er neyðugt at royna longu fár at fáa sjúkrahúsið byggt, og mælir til, at málið verður givið Vinnunevndini, so at hon saman við fiskivinnufeløgunum kann arbeiða fyri at fáa húsið upp. Húsið kann kanska gerast nakað minni enn ætlað, og so seinri kann tað byggjast aftrat.

Uppskot.

Vinnunevndin verður umbiðin at tinga við fiskivinnufeløgini og royna at fáa sjúkrahúsið byggt í summar.

Tann 17. mars varð uppskot nevndarinnar samtykt við 18 atkvøðum — 0.

8. Sjúkrahúsið í Klaksvík. (3|V)

Nevnd viðvíkjandi broytan av sjúkrakassalógini framlegði soljóðandi **Udvalgsbetænkning:**

I Ekstrasamlingen 1935 ansøgte Gøle Sogns Kommune, Andefjord Sogns Kommune og Lervig Sogns Kommune om Approbation og Laglingsgaranti for Optagelse af Lånn paa henholdsvis 10.000 Kr., 3.000 Kr. og 8.000 Kr., som nævnte Kommuner agter at anvende til Dækning af deres Gæld til Sygekasserne og til Klaksvig Sygehus. —

Tinget vedtog at yde Garantierne og overlod til Vinnunevndin at foretage det videre fornødne paa Lagtingets Vegne (se Lagtingsbetænkningen af 16. November 1935).

Kommunerne og Sygekasserne har imidlertid endnu ikke faaet den paakrævede Ordning med Sygekassedirektoratet, da der er Tale om en større Eftergivelse af Kommunernes Gæld til Sygekasserne, og mulig kan denne Ordning først finde Sted hen ad Sommeren.

Klaksvig Sygehus, til hvilket en stor Part af Laanene skal indbetales, har store Vanskeligheder ved at opfylde sine Betalingsforpligtelser, saaledes bl. a. Renter og Afdrag til Norðoya sparikassa og til Færø Amts Sparekasse. Det er saaledes nødvendigt at skaffe et Beløb paa 6000 Kr. til Betaling af nævnte Afdrag og Renter.

Udvalget skal i denne Anledning foreslaa, at der gives Klaksvig Sygehus Garanti for Optagelse af et Laan eller en Kassekredit paa 6000 Kr., som anvendes til Betaling af Renter og Afdrag til disse Sparekasser.

Klaksvig Sygehus har at give Transport til Tinget for et tilsvarende Beløb med eventuelle paaløbne Renter i Tilgodehavendet hos de nævnte Kommuner, saaledes at Kreditten fuldt ud kan dækkes af det Laan, som Kommunerne har faaet Approbation paa at optage. Man foreslaar, at Vinnunevndin bemyndiges til paa Tingets Vegne at sørge for Oprettelse af de til Forholdets Berigtigelse nødvendige Dokumenter.

Forslag.

1) Lagtinget meddeler Klaksvig Sygehus Garanti for Optagelse af et Laan eller en Kassekredit paa 6000 Kr.

2) Klaksvig Sygehus giver Tinget Transport paa 6000 Kr. med Tillæg af eventuelt paaløbne Renter paa Sygehusets Tilgodehavende hos Gøte, Leirvig og Andefjord Sognes Kommuner.

3) Tinget bemyndiger Vinnunevndin til at foretage det videre fornødne med Hensyn til Oprettelse af fornødne Dokumenter samt Afgivelse af Garantierklæring.

Tann 18. mars varð uppskot nevndarinnar samtykt við 15 atkvøðum — 0.

9. Refnsión av sjúklingagjald. (5|V).

Fiskivinnunevndin framlegði soljóðandi **Betænkning:**

Rigshospitalet har under 8. Januar 1936 tilskrevet Færø Amt saaledes:

»Den 31. December f. A. ankom fra Dronning Alexandrines Hospital i Thorshavn Barnet Olga Michaline Christiansen, født 29. September 1919, Datter af Fisker i Sumbø, med Anmodning fra nævnte Hospital om midlertidig Modtagelse paa Rigshospitalets psykiatriske Afdeling i Anledning af dets Overflytning til Sindssygehospitalet ved Oringe pr. Vordingborg.

Ved Ankomsten til Rigshospitalet var Barnet imidlertid mistænkt for at være inficeret med Mæslinger, og da Hospitalet her ikke har nogen Isolationsafdeling, hvor en saadan Patient kan anbringes, blev hun herfra foranlediget indlagt paa Blegdamshospitalet. Saasnart Smittefaren er overstaaet, vil Patienten blive flyttet tilbage hertil for at blive overflyttet til Sindssygehospitalet ved Oringe.

Jeg skal i den Anledning herved forespørge, om Færø Amtskommune vil være villig til at refundere Rigshospitalet de med Opholdet paa Blegdamshospitalet forbundne Kur- og Plejeomkostninger, der for udenbys boende Patienter udgør 10 Kr. daglig. Rigshospitalet har foreløbig indestaaet for Betalingen overfor Blegdamshospitalet.«

Det fremgaar forøvrigt af Sagen, at Amtet har forespurgt hos Direktionen for Rigshospitalet, om de samlede Udgifter — ialt 508 Kr. — helt eller delvis kan ventes refunderet af Statskassen, idet der er henvist til, at det herværende Hospital modtager Mæslingepatienter for et Vederlag af 3 Kr. pr. Dag, hvoraf Staten refunderer $^{3}/_{4}$, medens $^{1}/_{4}$ afholdes af Amtskommunen, jfr. § 34 i Epidemilov Nr. 86 af 17. Marts 1922 sammenholdt med Lovens § 6 og kgl. Anordning af 27. Februar 1882. Rigshospitalet har imidlertid oplyst, at de opkrævede 10 Kr. pr. Dag ikke er Genstand for Refusion fra Statskassen, idet der ikke for Mæslingepatienter gælder andre Regler end for de almindelige medicinske Patienter. Taksten er Blegdamshospitalets sædvanlige for udenbys Patienter.

Ved Skrivelse af 29. Februar 1936 har Færø Amt tilstillet Lagtinget Sagen til Betænkning.

Nærværende Udvalg, der har haft Sagen til Behandling, skal bemærke, at det maa anses for meget tvivlsomt, hvorvidt det kan paahvile Amtskommunen at refundere Rigshospitalet det forlangte Beløb af 10 Kr. pr. Sygedag eller 508 Kr., som man anser urimelig højt sammenlignet med Taksterne paa det herværende Hospital, men at man efter Omstændighederne vil anbefale Tinget at dække Halvdelen af det anførte Beløb.

Forslag.

Af Færø Amts Fattigkasse refunderes der Rigshospitalet Halvdelen af de foran opgjorte Udgifter med 251 Kr.

Tunn 14. mars varð uppskot nevndarinnar samtykt við 20 atkvøðum — 0.

VI. Fiskivinna, grind o. t.

10. Fiskaútfluttningur til Spanien. (1/VI).

Fiskivinnunevndin framlegði soljóðandi **Udvalgsbetænkning A:**

Grundet paa at Spanien har indført Begrænsninger med Hensyn til Indførsel af Fisk, og idet man derfor ansaa det nødvendigt, at der som Følge deraf maatte indføres tilsvarende regulerende Bestemmelser for Udførsel af Fisk fra Færøerne til Spanien, vedtog Lagtinget i Ekstrasamlingen i November 1935 Forslag til Bekendtgørelse angaaende Udførsel af Klipfisk og Saltfisk fra Færøerne til Spanien. Herefter skulde saadan Udførsel fra 1. April 1936 kun finde Sted efter skriftlig Tilladelse fra Lagtinget eller et af dette valgt Organ.

Amtmanden har i Skrivelse af 30. November 1935 udtalt, at der, hvis Ministeriet vil følge Lagtingets Indstilling, maa foretages visse Ændringer i Tingets Forslag, og Ministeriet har tiltraadt Amtmandens Stilling og anmodet om, at Sagen paany forelægges Lagtinget.

I Amtmandens og Ministeriets Forslag udtales, at forsaavidt der af Lagtinget eller paa dettes Vegne udstedes Attester for større Partier, end der af Ministeriet er tillagt Færøerne, er Amtskommunen forpligtet til efter Ministeriets nærmere Bestemmelse at erstatte de Tab, der derved maatte blive paaført Eksportører paa Færøerne eller i det øvrige Kongerige. Udvalget maa mene, at denne Bestemmelse er nødvendig, idet det er en Selvfølge, at Lagtinget maatte hæfte i saadanne Tilfælde. Naar Ministeriet nu har foreslaaet Bestemmelsen indsat, kan man gaa med dertil, dog med den Ændring, at Ordene »efter Ministeriets nærmere Bestemmelse« udgaar, idet det ikke kan henhøre under et Ministerium at afgøre et saadant Ansvar, men i sidste Instans maa være et Domstolespørgsmaal.

Ligeledes indeholdes i Ministeriets Forslag en Regel om, at Ministeriet forbeholder sig Ret til at ændre de trufne Bestemmelser. Denne Bestemmelse mener Udvalget er unødvendig, idet et Laglingsudvalg vil holde sig efterretteligt de Regler, som skal og bør iagttages. Ministeriet maa enten sige nej til, at Laglinget faar den paagældende Myndighed, eller hvis man giver Laglinget Myndigheden og paalægger det hele Ansvaret, maa Tinget ogsaa have Bestemmelsesretten.

Iøvrigt vil Udvalget anbefale at følge Ministeriets Forslag.

Mindretallet (Dam og Poulsen) mener, at Laglingets Organ bør sætte som Betingelse for Ret til Udførsel, at Eksportørerne sælger samlet, at der dannes en Centralisation samt at der kun sælges til Priser, der godkendes af Laglingets Organ.

Mindretallet forbeholder sig at stille Forslag herom.

Flertallet kan slutte sig til Tanken om mere Sammenhold mellem Eksportørerne og mener, at Laglingsudvalget bør arbejde ved Forhandling i den Retning, men man anser det i hvert Fald for Tiden ikke rigtigt at gennemtvinge en saadan Ordning.

Forslag

(i)

Bekendtgørelse

angaaende Udførsel af Klipfisk og Saltfisk fra Færøerne til Spanien.

§ 1.

Udførsel fra Færøerne til Spanien af Klipfisk og Saltfisk maa kun finde Sted under Ledsagelse af Oprindelsescertifikat.

Oprindelsescertifikat udstedes paa dertil af Fiskeridirektoratet godkendt Blanket af Sorenskriveren (Dommeren) i Thorshavn, en Sysselmand eller Sognefogden i Vaag.

Hvis Udførsel ikke har fundet Sted inden 1. April 1936, maa Oprindelsescertifikat kun udstedes, naar der foreligger Attest fra Lagtinget eller et af dette nedsat Udvalg om, at den paagældende Eksportør har Ret til at udføre Fisk til Spanien. Det Parti, der udføres, noteres paa den foreviste Tilladelse samtidig med Oprindelsescertifikatets Udstedelse, og der sendes af vedkommende Notarialmyndighed straks en Meddelelse til Lagtingets Kontor om det Parti, for hvilket der er udstedt Oprindelsescertifikat.

Forsaavidt der af Lagtinget eller paa dettes Vegne udstedes Attest for større Partier, end der af Landbrugsministeriet er tilladt Færøerne, er Færøernes Amtskommune forpligtet til at erstatte de Tab, der derved maatte blive tilført Eksportører paa Færøerne eller i det øvrige Kongerige.

Om de af Lagtinget eller dettes Udvalg trufne Bestemmelser skal der omgaaende gennem Færø Amt indsendes Indberetning til Fiskeridirektoratet.

§ 2.

Omkostningerne ved Ordningens Gennemførelse udredes af Amtsrepartitionsfonden.

Overtrædelse af denne Bekendtgørelse medfører Strafansvar efter Lov af 23. December 1935 om Ind- og Udførsel af Fisk og kan tillige medføre Inddragelse af den den paagældende meddelte Tilladelse.

§ 3.

Denne Bekendtgørelse træder straks i Kraft.

og soljóðandi **Udvalgsbetænkning B:**

Udvalget har i en anden Betænkning fremsat Forslag til Bekendtgørelse angaaende Regulering af Udførsel af Klipfisk og Saltfisk fra Færøerne til Spanien.

Herefter maa ingen udføre Fisk til nævnte Land uden Tilladelse fra Lagtinget eller et af dette valgt Organ. Udvalget skal foreslaa, at Tinget vælger Vinnunevndin som dette Organ og forudsætter, at Vinnunevndin raadfører sig med Organisationerne, forinden den fræffer almindelige reguterende Bestemmelser.

Dernæst vil Udvalget foreslaa, at Lagtinget fastsætter, at hvis Fiskerne fradeler deres Part, medfølger tilsvarende Kvota, ligesom der maa afsættes en passende Del af Kvotaen til Efterregulering, Baadfiskeri og nye Virksomheder.

Forslag.

1) Lagtinget bemyndiger Vinnunevndin til at meddele Tilladel-

ser for Udførsel af Fisk til Spanien og fastsætte de nødvendige regulerende Bestemmelser til Gennemførelse af den Bekendtgørelse, som vil blive udstedt angaaende Udførsel af Klipfisk og Saltfisk fra Færøerne til Spanien.

2) Saafremt Fiskere maatte fradele deres Part med Fiskefarløj, skal tilsvarende Kvota følge med det fradelte Parti.

3) Vinnunevndin skal afsætte en vis Del af Kvotaen til Baadfiskeri, nye Fiskerivirksomheder og Efterregulering.

Tann 12. mars varð málið sett undir atkvøðisgreiðslu:

Álit A: §§ 1—3 vóru hildnar samtyktir utan atkvøðisgreiðslu. — Lógaruppskotið sum heild varð sett undir atkvøðisgreiðslu við *navnakall* og varð einmælt samtykt við 23 atkvøðum (Nielsen var burtur).

P. M. Dam o. fl. setti fram soljóðandi **Ændringsforslag** til nýtt pkt. 4 í nevndarinnar álit B:

Som Punkt 4 føjes til Udvalgets Forslag:

»Der paalægges Vinnunevndini at tilvejebringe Oplysninger fra de forskellige fiskeeksporterende Lande vedrørende Centralisering af Fiskesalget samt til næste Tingsamling at fremkomme med Betænkning og Forslag i Sagen.«

Álit B: Uppskot nevndarinnar varð samtykt við 19 atkvøðum — 0. Broytingaruppskotið frá P. M. Dam o. fl. varð samtykt við 14 atkvøðum — 0.

Tann 11. mars framlegði *fiskivinnunevndin* soljóðandi 2 **Forslag til Beslutning:**

1) Lagtinget vedtager at anmode Amtmanden om at tilstille Finansministeriet følgende

Telegram.

Lagtinget foreslaar de af Finansministeriet bevilgede 500.000 Kroner omgaaende stilles til Amtmandens Disposition til Udlaan til de enkelte færøske Eksportører mod

disses Transport deres Tilgodehavender Spanien Italien stop hvor Pantsætning eller Transport foreligger da med vedkommendes Samtykke stop Lagtinget nedsat et raadgivende Udvalg. —

2) I Forbindelse med Tingets Forslag til Telegram af Dags Dato til Finansministeriet beslutter Tinget at bemyndige Vinnunevndin til om fornødent at være raadgivende overfor Amtmanden med Hensyn til Anvendelse af del af Finansministeriet til Amtmandens Disposition stillede Beløb af 500.000 Kroner til Afhjælpning af Kreditnøden.

Tann 12. mars varð málið sett undir atkvøðisgreiðslu við *navnakall* og varð samtykt við 18 atkvøðum — 0. (Burtur vóru: Patursson, Nolsøe, Holm Jacobsen, Danbjørg, Nielsen og Ellefsen).

---

11. Studningur til sølu av fiski frá 1935. (2|VI).

Fiskivinnunevndin framlegði soljóðandi **Betænkning:**

Af Færøernes Produktion af Saltfisk og Klipfisk plejer der aarligt at blive eksporteret til det italienske Marked fra 3000 til 5000 Tons Saltfisk og Klipfisk.

Paa Grund af de etablerede Sanktioner overfor Italien, er Eksporten af færøske Produkter til dette Land standset, samtidig som der i Øjeblikket ligger »indefrosset« et Tilgodehavende paa ca. 440.000 Kr., udgørende Rest af Salgssummen for de i 1935 til Italien udførte ca. 1300 Tons Saltfisk. For et Beløb af 30.000 Kr. har man købt en Ladning Salt. — Denne Standsning af Eksporten til Italien har medført, at det nu er meget vanskeligt at faa Marked for den Fisk, der skulde

afsættes paa det italienske Marked, idet Spanien, der er Hovedmarkedet, normalt ikke aftager denne Fisk. Som bekendt er forøvrigt Eksporten nedsat ved den Færøerne tildelte Kvota, hvorved der yderligere fremkommer et Overskudskvantum af Fisk; der henligger saaledes for Tiden af usolgt Fisk af forrige Aars Fangst for et Beløb af ca. 1½ Million Kroner. En Del af den Fisk, der ikke nu kan indføres til Italien, tænkes afsat i Portugal, men da Priserne paa dette Marked i Almindelighed ligger 25 % lavere end i Italien, vil heraf følge, at der ved Sanktionerne overfor Italien paaføres det færøske Fiskerierhverv meget store Tab. —

Færøernes Rederiforening har dels sidste Efteraar, og dels nu ved Skrivelse af 19. Februar d. A. henvendt sig til Lagtinget med Ansøgning om Erstatning til Udligning af dette Tab, der i Skrivelse af 3. Marts d. A. foreløbig opgives saaledes:

15.000	Baller	Sydislandsfisk á 5/-	75.000 Kr.
ca. 24.000	—	Mellem- og Smaafisk á 5/- ...	120.000 —
		ca. ialt	195.000 Kr.,

hvorhos der gøres opmærksom paa, at der for Tiden henligger usolgt ca. 25.000 Baller Storfisk, som det ogsaa maa befrygtes vil blive vanskeligt at skaffe tilfredsstillende Afsætning for.

Udvalget er bekendt med, at Rederiforeningen ved Udsendinge allerede har fremsat et Andragende overfor Regeringen om en Erstatning som ommeldt.

Under Hensyn til alt hvad der foreligger i denne Sag anbefaler Udvalget, at Tinget indgaar til Regeringen med Indstilling om, at der tilvejebringes en Bevilling paa indtil 200.000 Kr., der kan anvendes til at mildne de Tab, der er paaført færøske Fiskeeksportører paa Grund af Sanktionerne overfor Italien. —

Forslag.

Lagtinget anbefaler den Regeringen allerede forelagte Sag om Erstatning af Statskassen til de Fiskeeksportører, der har lidt Tab paa deres Fiskeeksport paa Grund af de overfor Italien iværksatte Sanktioner. — Tinget anbefaler, at der af Statskassen i dette Øjemed stilles til Disposition en Bevilling paa 200.000 Kr. —

Tann 13. mars varð uppskot nevndarinnar samtykt við 18 atkvøðum — 0.

12. Finansieran av fiskasølu 1936. (3|VI).

Fisklvinnunevndin framlegði soljóðandi **Udvalgsbetænkning:**

Ifølge Indberetning fra den danske Gesandt i Madrid af 29. Jan. d. A. har det spanske Handelsministerium stillet visse Kvanta til Disposition for de spanske Klipfiskeimportørers Sammenslutning til Fordeling mellem Medlemmerne som en á conto Uddeling for Januar Kvartal. Herefter synes der for Danmarks (herunder Færøernes) Vedkommende at være regnet med et Aarskontingent paa 13.000 Tons. Der synes saaledes at være Udsigt til, at Færøerne i 1936 kan opnaa samme Kvota i Spanien som i 1935, nemlig ca. 12.000 Tons, medens det øvrige Kongerige (herunder Grønland) faar ca. 1000 Tons. Mere kan der sandsynligvis ikke regnes med. Øernes Produktion er en Del større, og det overskydende maa man se at afsætte til andre Markeder.

Det fremgaar af en Indberetning fra Gesandten i Madrid af 31. Dec. f. A., at de spanske Fiskeriselskaber udvider deres Virksomhed ved Anskaffelse af nye Trawlere og Anlæg af et nyt Tørreri. Dette vil for de kommende Aar kunne virke til Skade for Importen af Fisk fra Færøerne til Spanien.

Der har imidlertid vist sig nye store Vanskeligheder med Hensyn til Betaling af den Fisk, som fra Færøerne sendes til Spanien. I Indberetning af 7. Januar d. A. oplyser Gesandten, at Spanien ved Handelsaftaler og Betalingsoverenskomster med England, Frankrig og Tyskland har forpligtet sig til fra 1. Januar d. A. at yde prompte Betaling af den løbende Vareimport og har paataget sig megel tungt vejende Forpligtelser overfor England og Frankrig til hurtig Afvikling af indefrosne Handelstilgodehavender. Alene for at effektuere prompte Betaling for den løbende Vareimport fra de 3 Lande — til Betaling af mindre end 30 % af sine Indkøb — maa Spanien beslaglægge nær op imod 50 % af sine Eksportdeviser. Herefter maa 70 % af Spaniens Leverandører være forberedt paa at skulle nøjes med lidt over Halvdelen af de tilstedeværende Deviser, og i første Halvdel af 1936 vil der desuden ske et betydeligt Forbrug af Eksportdeviserne til Hjælp ved Afvikling af de store indefrosne Tilgodehavender, som navnlig England har. Betalingsspørgsmaalet vil derfor blive langt vanskeligere i indeværende Aar, og Gesandten udtaler, at man maa forlange Betalingsspørgsmaalet ordnet, forinden man begynder at drøfte Varevekslingen og afslutter en endelig Handelsoverenskomst mellem Danmark og Spanien for 1936. Forsinkelse med Overførsel af Valuta overskrider efter Gesandtens Oplysninger 7 Maaneder, og Overenskomsterne med Frankrig og England har praktisk talt stoppet for Vareoverførsel for Tiden til andre Lande.

Fra den danske Gesandt i London foreligger en Indberetning af 10. Januar d. A. angaaende den ovennævnte britisk-spanske Betalingsoverenskomst. Herefter vil Betalingerne mellem Spanien og England finde Sted over 2 spærrede Konti i henholdsvis Banco Exterior

d'Espana og Bank of England. Et engelsk-spansk clearing-Kontor oprettes i London. Det engelske indefrosne Tilgodehavende andrager ca. 3 Millioner Pd. Strl. Det engelske »Export Credit Department« garanterer Eksportører af britiske Varer til Spanien Betaling indenfor et Tidsrum af 6 Maaneder. Overenskomsten menes at ville virke tilfredsstillende, da Storbritanien køber for betydeligt mere i Spanien, end det sælger til dette Land.

Det foreligger i Sagen oplyst gennem en Indberetning fra den danske Gesandt i Oslo af 8. f. M., at ogsaa Nordmændene har store Vanskeligheder, foraarsaget ved de vanskelige Forhold paa en Række af Klipfiskemarkeder, og ved at Sanktionerne overfor Italien har afbrudt Fiskeeksporten til dette Land. Det norske Ministerium har fremsat Forslag om, at Staten skal garantere Fiskerne en Mindstepris for Torsk og garantere Tilvirkerne heraf en Pris, som svarer til den fastsatte Mindstepris + Omkostningerne ved Tilvirkningen og en passende Fortjeneste, og for Eksportørernes Vedkommende foreslaar man, at Tabet ved de godkendte Eksportsalg dækkes af Staten efter særlige Regler. Udgifterne antages at ville andrage ca. 3 Millioner Kr.

Fra Fiskeriministeriet foreligger en Skrivelse af 10. f. M., hvori Ministeriet anbefaler Tanken om, at der udsendes en Delegation, bestaaende af en Repræsentant for Udenrigsministeriet og en Repræsentant for det færøske Fiskerierhverv, for at bistaa den danske Gesandt i Madrid under de forestaaende dansk-spanske Handelsforhandlinger.

Nærværende Udvalg skal udtale:

Fiskeriet er Hovederhvervet paa Færøerne, og det er derfor en Livssag, at der opnaas en saa gunstig Handelsoverenskomst med Spanien som muligt. Man gaar ud fra, at Ministeriet for det første forsøger at opnaa mest mulig Kvota for 1936; men dertil kommer, at det er af allerstørste Betydning, at Betalingsspørgsmaalet ordnes samtidig paa en tilfredsstillende Maade. Hvis der ikke kan opnaas Aftaler, hvorefter Betalingen kan foregaa som tidligere, bliver man vel nødt til at gaa over til clearing, saaledes at der oprettes 2 spærrede Konti i henholdsvis Nationalbanken og den spanske tilsvarende Bank. Da Danmark importerer lige saa meget fra Spanien, som der eksporteres fra Færøerne og det øvrige Kongerige til Spanien, skulde der paa den Maade kunne skaffes Dækning; men de færøske Eksportører er ikke indstillet paa at skulle vente saa længe paa Betaling, som et saadant System formentlig vil medføre. Udvalget skal derfor foreslaa, at Staten i Lighed med, hvad man har i England, garanterer Eksportørerne Betaling indenfor et vist Tidsrum. I England er dette Tidsrum 6 Maaneder; men for Færøernes Vedkommende maa man beostille, at Tidsrummet sættes til 2 Maaneder, eller hvis dette ikke kan lade sig gøre, at der da gennem Statsgaranti skaffes tilstrækkelige Midler til at betaale de paagældende Tilgodehavender.

Udvalget kan ligeledes tiltræde Fiskeriministeriets Udtalelse om, at der udsendes Repræsentanter til at bistaa Gesandten i Madrid. Fra færøsk Side mener man, at der bør sendes 1 eller 2 kyndige Mænd. Man foreslaar, at Ministeriet efter Forhandling med Gesandten meddeler, paa hvilket Tidspunkt det vil være paakrævet, at Udsendingene rejser til Spanien, og Udvalget foreslaar, at det iøvrigt overlades til Vinmanden nærmere at forhandle med Ministeriet herom.

Forslag.

1) Lagtinget indgaar til Regeringen med Andragende om, at denne ved Forhandling med Spanien søger at opnaa størst mulig Kvota med Hensyn til Indførsel af Klipfisk og Saltfisk fra Færøerne til Spanien, og at Regeringen søger opnaaet en Ordning af Betalingsforholdene, saaledes at Betalingen enten kan ske som tidligere ved Ordning af Rembourser, eller hvis dette ikke er gørligt, da ved en Clearing-Ordning.

2) I Tilfælde af, at der ikke kan opnaas en Ordning af Betalingsspørgsmaalet som tidligere, andrager man Regeringen om, at garantere Eksportørerne Betaling inden 2 Maaneder fra de paagældende Partiers Afsendelse fra Færøerne, eller hvis dette ikke er muligt, da at foranstalte ved Statsgaranti, at der stilles til Raadighed Pengemidler til Belaaning af de paagældende Tilgodehavender.

3) Tinget anbefaler, at der sendes 1 eller 2 Udsendinge til at bistaa Gesandten i Madrid under Forhandlingerne, og at Vinumnevndin fører Forhandlinger med Ministeriet om Ordningen heraf, herunder Dækning af Omkostningerne.

Tann 14. mars varð uppskot nevndarinnar sett undir atkvøðisgreiðslu við *navnakall* og varð einmælt samtykt við 23 atkvøðum. (Nielsen var burtur).

13. Sendimann viðvíkjandi fiskasølu. (4|VI).

Málið varð beint í eina serliga 5-mannanevnd. Nevndin framlegði soljóðandi **Udvalgsbetænkning A:**

Færøernes Rederiforening har henvendt sig til Lagtinget med Andragende, hvori det udtales, at Foreningen anser det for nødvendigt, at der haves en Repræsentant, der til enhver Tid kan rejse ud og forhandle paa Foreningens Vegne samt rejse ud og arbejde for nye Markeder. Udgifterne anslaas til ca. 30.000 Kr. aarlig. Foreningen foreslaar, at der paalægges hver eksporteret Balle Klipfisk en Afgift paa 4 Øre samt hver Ton Saltfisk en Afgift paa 40 Øre, saaldes at Beløbene indgaar i en Fond til Fiskesalgets Fremme, og at Medlemmer af Foreningen i Forbindelse med Medlemmer af Lagtinget skal kunne disponere over Fondens Midler. Ved denne foreslaaede Afgift skulde der kunne indgaa ca. 10.000 Kr. aarlig, og man andrager om, at Lagtinget og Staten i Fællesskab yder til paagældende Fond 20.000 Kr.

Nærværende Udvalg skal udtale:

Forholdene har udviklet sig saaledes, at det er absolut paakrævet, at søge nye Markeder for færøsk Klipfisk, idet Spanien kun kan aftage en Del af Produktionen. Andre fiskeeksporterende Lande som Norge og Island har da ogsaa særlige Udsendinge, der arbejder for at skaffe nye Markeder for Fiskesalgets Fremme. Udvalget kan derfor fuldtud tiltræde Tanken om, at der skaffes Midler til saadanne Udsendinge.

Hvorledes Sagen nærmere skal ordnes, kan man ikke i Øjeblikket tage Stilling til, før de nødvendige Pengemidler er disponible; men man kunde tænke sig, at man havde en velkvalificeret Mand, som, om ikke uafbrudt saa dog med visse Mellemrum, foretog Rejser. Desuden vilde det vel ogsaa være nødvendigt, at andre Personer foretog enkelte Rejser, ligesom det vilde være heldigt, om man kunde finde et Par unge, dyglige Mænd, der speciell kunde uddannes i den omhandlede Retning. Udvalget kan ikke tilraade, at man ansætter nogen Person fast i Øjeblikket, men at der overlades Vinnunevndin et passende Beløb til at benytte som Tilskud til saadan Udsendelse af Personer til at arbejde for Fiskesalg og nye Markeder.

Udvalget kan tiltræde Tanken om, at der lægges en Afgift paa Klipfisk, men da der i Forvejen opkræves 5 Øre, foreslaar man af praktiske Grunde, at Afgiften sættes til yderligere 5 Øre pr. Balle.

Dernæst vil man foreslaa, at der fra Lagtingets Side i 5 Aar bevilges 10.000 Kr. aarlig til den omhandlede Fond, og at man ansøger Staten om 10.000 Kr. aarlig i 5 Aar. Bestyrelsen af Fonden henlægges under Lagtinget, som formentlig vil overdrage til Vinnunevndin at administrere Fonden mellem Tingsamlingerne efter Forhandling med Organisationerne.

Forslag.

1) *Forslag til Lov om Fiskerifond for Færøerne.*

§ 1. Der oprettes en færøsk Fiskerifond, der bestyres af Færøernes Lagting efter dettes nærmere Bestemmelse.

§ 2. Af Klipfisk og Saltfisk, der eksporteres med Vragerattest, erlægges en Afgift af 5 Øre pr. Balle (Klipfisk) og 4 Øre pr. 100 kg Saltfisk. Disse Afgifter opkræves i Forbindelse med de i Lov om Vragning af Fisk paa Færøerne af 23. Marts 1932 § 6 omhandlede Afgifter og indgaar til den omhandlede Fond.

2) Fra 1. Januar 1937 yder Lagtinget aarlig i 5 Aar 10.000 Kr. til Færøernes Fiskerifond.

3) Lagtinget indgaar til Regeringen med Andragende om, at Staten yder 10.000 Kr. aarligt i 5 Aar til Færøernes Fiskerifond.

og soljóðandi **Udvalgsbetænkning B:**

Rederiforeningen har ansøgt om, at der allerede nu ansættes en fast Udsending vedrørende Fiskeri, ligesom Foreningen har ansøgt om Tilskud til Udsendelse af Repræsentanter.

Udvalget skal foreslaa, at man tilsender Rederiforeningen Afskrift af en Udvalgsbetænkning vedrørende hele Sagen, ligesom man henviser Foreningen til at ansøge Vinnunevndin om Tilskud til Udsendelse af Repræsentanter.

Forslag.

1) Der tilstilles Rederiforeningen Afskrift af Udvalgsbetænkning i Sagen vedrørende »Sendimann viðvikjandi fiskasølu«.

2) Med Hensyn til Tilskud til Udsendelse af Repræsentanter henvises Foreningen til at forhaldle med Vinnunevndin.

Tann 13. mars varð málið til 3. viðgerð.

Álit A: Pkt. 1) varð sett undir atkvøðisgreiðslu við *navnakall* og varð samtykt við 19 atkvøðum. — (Burtur vóru Paturssøn, Zachariassen,

riasen, Simonsen, Holm Jacobsen og Nielsen). — Pkt. 2) og 3) vórðu samtykt við 19 atkvøðum — 0.

Álit B: Uppskot nevndarinnar varð harvið bildið samtykt uttan atkvøðisgreiðslu.

---

14. Endurnýggjan av fiskaflotanum. (5/VI).[1]

Fiskivinnunevndin framlegði soljóðandi **Nevndarálit:**

Vinnunevndin hevur havt samráð við Føroya Banka, men bankin hevur ikki tikið fasta støðu til málið, og eingki er upplýst, hvat fiskivinnubankin í Danmark heldur.

So statt heldur nevndin tað ógjørligt í hesi eykatingsetu og undir leimum viðurskiftum, ið nú eru, at gera annað enn at biðja vinnunevndina umhugsa málið til hina vanligu tingsetuna.

Uppskot.

Vinnunevndin verður umbiðin at umhugsa málið og seta fram uppskot til hina vanligu tingsetuna.

Tann 12. mars varð uppskot nevndarinnar samtykt við 18 atkvøðum — 0.

---

[1]) Sbr. Løgtingstíðindi 1935, bls. 149.

15. Fiskivinnu undir Grønlandi. (6|VI).[1]

Fiskivinnunevndin framlegði soljóðandi **Betænkning:**

I Samlingen 1935 vedtog Lagtinget følgende Forslag:

»Idet Lagtinget henholder sig til de i 1933 og 1934 fremsatte Ansøgninger, skal man paany paa det indstændigste anmode Regeringen om at udvirke, at de fra færøsk Side fremsatte Ønsker om Tilladelse til at drive Fiskeri i de grønlandske Farvande samt Tilladelse til at benytte forudne Støttepunkter i Land bliver efterkommet.«

Desuden blev det overladt til Vinnunevndin til nærværende Lagtingssamling at fremskaffe yderligere Oplysning til Støtte for de færøske Ønsker.

Af Sagen, der er henvist til Behandling i nærværende Udvalg, fremgaar det, i hvor høj Grad Fiskeriet ved Vestgrønland bliver en stadig større og mere afgørende Faktor i al færøsk Fiskeridrift, grundet paa, at de tidligere søgte Fiskepladser ved Island mere og mere slaar fejl. Det maa derfor være indlysende, at de Ønsker, der i stigende Grad fremkommer fra færøsk Side om mere udvidede Fiskerirettigheder ved Grønland maa have Krav paa at blive efterkommet af Regeringen og Lovgivningsmagten.

Udvalget kan kun anbefale Tinget at fastholde sin Ansøgning af 1935, men skal man dog subsidiært foreslaa, at der søges skaffet Lovhjemmel for Færinger til at drive Haand- og Langlinefiskeri helt ind mod Hovedlandet paa saadanne Strækninger, der ikke ligger i umiddelbar Nærhed af Kolonierne og Bopladserne, saaledes at Kyststrækningen fra Spanioløen og Ravns Storø inddeles i Afsnit, idet der skelnes mellem Bygdeafsnit og Udkystafsnit. Paa Udkystafsnittet skulde der saa være fri og uhindret Adgang for de færøske Fiskere til at drive Haand- og Langlinefiskeri, medens Bygdeafsnittet skal være forbeholdt de grønlandske Fiskere, og at Færingerne paa disse Afsnit holder sig til den hidtil fastsatte Grænse. Idet der regnes fra Nord til Syd, skal Udvalget foreslaa den nævnte Kyststrækning inddelt i følgende Afsnit, der ogsaa fremgaar af de paa vedlagte Kort med rødt skraverede Felter.

1) *Udkystafsnit:* Fra Spanioløen trækkes Grænsen til Nord-

---

1) Sbr. Løgtingstíðindi 1935, bls. 116.

siden af Umanak og strækker sig herfra ned langs Kysten til Kangarssuk, saaledes at Færingerne har Adgang til Farvandet inden for Umanak.

2) *Bygdeafsnit:* Fra Kangarssuk langs Yderøerne, forbi Udstedet Napassok til Sydspidsen af Terrangnat (udenfor Ekaluk). Fra denne Ø's Sydspids i en Linie til Fastlandskysten ved Tovkussak;

3) *Udkystafsnit:* herfra til Atanguikfjorden;

4) *Bygdeafsnit:* tværs over Angmasivikfjorden, fra denne Fjords nordlige til dens sydlige Yderpynt;

5) *Udkystafsnit:* Fra Fiskefjordens sydligste Pynt langs Kysten til Kangarssuk sønden for Sarfat;

6) *Bygdeafsnit:* fra Kangarssuk langs nuværende Ydergrænse til Ravneøernes Sydspids;

7) *Udkystafsnit:* fra Ravneøernes Nordspids langs en Række Øer, der strækker sig hen mod Fastlandet i sydøstlig Retning.

Grænsen følger Nordspidsen af disse Øer, der hedder Akilia, Kitorkarak, Kitorkat til den sydøstlige Spids af Kekertarssuakøen og herfra retvisende Sydøst til Agpanguit-Pynten.

Færingerne faar derved Adgang til det store Indenskærs-Farvand Syd for Godthaab.

8) *Bygdeafsnit:* fra Agpanguit over Kekertat til Skinderhvalen.

Det bemærkes, at Grænsen for dette Bygdeafsnit *ikke* følger Yderøerne. Dette lader sig ikke gøre medmindre man udelukker Færingerne fra hele det store Arkipelag syd for Godthaab, hvilket vilde være særlig uheldigt, da det netop paa denne Strækning er særlig nødvendigt at kunne søge i Læ af Øerne.

9) *Udkystafsnit:* fra Skinderhvalen langs Fastlandskysten til Marrok paa Sydsiden af Sermilik, der lukkes ved en Grænse tværs over Fjordmundingen;

10) *Bygdeafsnit:* langs Yderøerne, forbi Bopladserne Grædefjorden, (Kanisut), Lichtenfels Fiskernæsset, til Sydspidsen af Lichtenfelsøen;

11) *Udkystafsnit:* fra sidstnævnte Punkt tværs over Sundet til Kangarssuk, og herfra langs Fastlandskysten til Ravns Storø, dog saaledes at Fjordene Tasiussarssuk og Agdlumersat spærres efter en Linie tværs over Fjordmundingerne. —

Forslag.

Idet Landstinget fastholder sin Ansøgning af 1935 skal Tinget subsidiært andrage om, at der paa visse Udkystafsnit af Kysten, saa-

ledes som foran nærmere præciseret, tillades Færingerne at drive Haand- og Langlineliskeri. —

Tann 14. mars varð uppskot nevndarinnar sett undir atkvøðisgreiðslu við *navnakall* og varð samtykt við 23 atkvøðum — 0. (Nielsen var burtur).

---

16. Sleipustøð í Føroyingahavnini. (7/VI).[1]

Fiskivinnunevndin framlegði soljóðandi **Udvalgsbetænkning:**

Laglinget vedtog i 1935 at bevilge af Amtsfonden et Beløb til Undersøgelse og Tilvejebringelse af Planer og Overslag vedrørende eventuelt Anlæg af en Opbalingsbedding i Færingerhavnen i Grønland.

En af Vandbygningsvæsenet udsendt Ingniør har derefter været i Færingerhavnen, og af denne Ingeniør i Forbindelse med Grønlands Styrelsens tekniske Konsulent i Samarbejde med Kontrolløren ved Færingerhavnen og Styrelsens Skibsinspektør er der foretaget Beregninger og Overslag vedrørende Beddingsanlæg i Færingerhavnen, og disse Overslag og Planer er forelagt Tinget med Forespørgsel om, hvilken Stilling de færøske Myndigheder vil indtage til Sagen paa det nu foreliggende Grundlag.

De paagældende er enige i, at Beton bør anvendes i saa ringe Udstrækning som muligt, ligesom de finder, at den foreslaaede Metode med Beddingsløbene under Vand, funderet paa Tømmerkonstruktioner, omgivet af Ballast af Sten, maa være den bedst egnede. Beddingsanlægget foreslaas udført i Nærheden af Smedien i Færingerhavnen. Overslagssummen for dette Anlæg er 218.000 Kr., hvortil kommer Fragt, der anslaas til 20—30.000 Kr. Dernæst udtales, at man maa være forberedt paa, at et Entreprenørfirma ikke vil tage Arbejdet til en fast Entreprisesum, men vil forlange dette udført efter Regning, hvorefter det samlede Anlæg vil komme op paa 3—400.000 Kr.

Man mener derfor, at det vil være paakrævet at forsøge at bringe Udgifterne ned, og at dette til en vis Grad er muligt. Beddingens Hældning er anslaaet til 1:15. Hældningen maa kunne reduceres til 1:14, hvorved Beddingens Længde, der er opgivet til 180 m, vil

---

[1]) Sbr. Løgtingstíðindi 1935, bls. 124.

kunne reduceres noget. Dernæst agtes Beddingen bygget for Fartøjer af ca. 160 engelske Fods Længde og med en Størstevægt af 600 Tons. Man mener, at Beddingen maatte være tilstrækkelig stor, ifald den blev bygget til Skibe af en Længde paa 120—125 Fod. Endelig er Anlægget lagt an paa, at Skibe paa 160 Fods Længde og med Størstevægt 600 Tons skal kunne tages op ved Niptids Højvande; men de paagældende mener, at det skulde være tilstrækkeligt, at der regnes med Springtids Højvande for de større Skibes Vedkommende. De saaledes foreslaaede Ændringer vil betyde nogen Besparelse; men Beddingsanlægget vil alligevel komme til at andrage et stort Beløb.

Nærværende Udvalg skal anføre, at det er indlysende, at det vil være af stor Betydning for det færøske Fiskeri, at der anlægges en Bedding i Færingerhavnen, og det maa fremhæves, at et saadant Anlæg bør udføres snarest muligt og er absolut nødvendigt. Der er desværre Fare for, at Kuttere i mange Tilfælde kan grundstøde og er nødsagede til at sejle hjem fra Grønland til Færøerne, uden at man faktisk ved, om Skibet er sødygtigt til denne lange Sejlads. Der er da Fare for, at Skibe i saadanne Tilfælde kan gaa under paa Hjemrejsen og Mandskabet omkomme. Dertil kommer, at Skibe kan gaa tabt, selvom Skaden ved Grundstødning er forholdsvis ringe og let kunde være istandgjort paa en Bedding. Der foreligger allerede et grelt Tilfælde vedrørende den færøske Kutter »Tjaldriðe«, som grundstødte og fik en forholdsvis ringe Bundskade. Skibet gik tabt, idet man ikke fik foretaget den nødvendige foreløbige Reparation. Paa en Bedding vilde en saadan Reperation let kunne være udført i kort Tid og med ringe Omkostning. Der tilføjedes derved det færøske Samfund et direkte Tab paa ca. 30.000 Kr., bortset fra det indirekte Tab, ved at man mistede en Kutter, idet der er Mangel paa Skibe, og man ikke kan skaffe Plads til alle Fiskerne.

De Planer, der er udarbejdet af Vandbygningsvæsenet, er utvivlsomt gode; men Gennemførelsen af dem vil koste betydelige Beløb, som Lagtinget ikke magter at skaffe. En saadan Bedding vil imidlertid ogsaa efter Udvalgets Formening have stor Betydning for Grønlands Styrelse, idet der i Grønland, saavidt man ved, kun findes mindre Beddinger, hvor de Skibe, der sejler mellem Grønland og Danmark, ikke kan trækkes paa Land. Saafremt en større Bedding derfor anlægges i Færingerhavnen, vil disse Skibe kunne komme paa Bedding der, og Udvalget vil derfor foreslaa, at man andrager Staten eller Grønlands Styrelse om at anlægge en saadan Bedding og drive denne, og de færøske Kuttere, som reparerer ved Beddingen, vil saa betale for Reparationerne og derved bidrage til Beddingens Drift.

Forslag.

Tinget indgaar til Regeringen med Andragende om at anlægge en Bedding i Færingerhavnen i Grønland, overensstemmende med det af Vandbygningsvæsenets Ingeniør udarbejdede Forslag til en Bedding i Nærheden af Smedien, med de Reduktioner, som omhandles i Er-

klæring af 11. December f. A. fra Grønlands Styrelsens tekniske Konsulent, Kontrolløren ved Færingerhavnen og Styrelsens Skibsinspektør.

Tann 14. mars varð uppskot nevndarinnar sett undir atkvøðisgreiðsla við *navnakall* og varð samtykt við 23 atkvøðum — 0. (Nielsen var burtur).

---

17. Radiopejling i Grønlandi. (8/VI.)

Fiskivinnunevndin framlegði soljóðandi **Udvalgsbetænkning:**

»Føroya skipara- og navigatørfelag« har ansøgt om, at der hver Time fra samtlige Stationer i Grønland udsendes Pejlesignaler. Grønlands Styrelse har i Skrivelse af 30. Oktober 1934 oplyst, at med Hensyn til Radiopejlinger benyttes ved Godthaab Radio den almindelige Fremgangsmaade, at Skibsstationer, som ønsker Pejling, kalder Kyststationen for derefter mod en mindre Afgift at modtage Pejlesignaler, og at Grønlandsstationerne kun er egnede for Pejling af den Art. Hvis der skal være Tale om Radiopejling for Færø-Kutterne, hvoraf kun faa er forsynede med Sender, men nogle med Pejlingsmodtagere, vil dette kun være muligt ved Oprettelse af selvstændige Pejlingsfyr, hvilket vil sige Radiostationer, der paa en bestemt Bølgelængde konstant udsender Pejlesignaler; men dette vil koste store Summer. I Skrivelse af 22. Juni f. A. fra Grønlands Styrelse meddeles, at man paany har forelagt Sagen for tekniske Raadgivere, og at Organisationen af den grønlandske Radiotjeneste er baseret paa et saadant Grundlag, at en Pejlingstjeneste i det ønskede Omfang af praktiske Grunde ikke lader sig gøre for Tiden. Det henstilles derfor til Overvejelse, om det virkelig er nødvendigt at udsende dem fra samtlige Stationer, eller om man ikke kunde nøjes med et vist Antal Udsendelser i Dagens Løb fra de forskellige Felterne nærmest liggende Stationer.

Nærværende Udvalg skal udtale, at man mener fra færøsk Side, foreløbig i hvert Fald, at kunne nøjes med, at der fra de Stationer, som ligger nærmest ved Fiskefelterne, under Fiskerisæsonen udsendes i Dagens Løb et vist Antal Udsendelser. Man vil da se, hvorledes dette virker.

Forslag.

Lagtinget indgaar til Regeringen med Andragende om, at der fra de grønlandske Radiostationer, som ligger nærmest Fiskefelterne, under Fiskerisæsonen et vist Antal Gange daglig meddeles Pejlesignaler til Brug for de færøske Kuttere.

Tann 14. mars varð uppskot nevndarinnar samtykt við 22 atkvøðum — 0.

---

18. Útvarpstiðindi til føroysk fiskiskip við Grønland. (9|VI).

Fiskivinnunevndin framlegði soljóðandi **Forslag til Beslutning:**

Af Færø Amts Repartitionsfond bevilges der Journalist Georg Lindenskov Samuelsen, Thorshavn, efter derom indgiven Ansøgning, et Beløb paa 300 Kr. som Tilskud til Bestridelse af Udgifterne ved Arrangement af en Sæsonudsendelse i 1936 af færøske Pressemeddelelser til de færøske Fiskerskibe ved Grønland. —

Beløbet udbetales mod Kvittering af Andrageren, der til førstkommende ordinære Lagtingssamling vil have at afgive en Beretning vedrørende den omhandlede Radioudsendelse. —

Tann 13. mars varð uppskot nevndarinnar samtykt við 20 atkvøðum — 0.

---

19. Uppiaðan av radioakkumulatorum í Grønlandi. (10/VI).

Fiskivinnunevndin framlegði soljóðandi **Nevndarálit:**

Føroya skipara- og navigatorfelag søkir um, at settur verður upp ein dynamo í smiðjuni í Føroyingahavnini.

Uppskot.

Tingið játtar Føroya skipara- og navigatorfelag lítt hetta endamál 250 kr. úr amtsgrunninum.

Tann 17. mars varð uppskot nevndarinnar samtykt við 18 atkvøðum - 0.

20. Ferðaútreiðslur viðvíkjandi fiskideiegatión. (11/VI).

Fiskivinnunevndin framlegði soljóðandi **Nevndarálit:**

Føroya fiskimannafelag hevur sent rokning viðvíkjandi útreiðslum, ið formaður felagsins hevur havt til eina ferð til Danmarkar í novbr.—decbr. 1935, hvar menn fóru at samráðast við ríkisstýrið um ymisk fiskivinnumál. Útreiðslurnar vóru kr. 511,92. Ilarav hevur ríkiskassin rindað kr. 134,00 av tí, at formaður fiskimannafelagsins var limur av eini nevnd, ríkisstýrið hevði skipað viðvíkjandi fiskivinnumálum. Føroya fiskimannafelag hevur skrivað til Vinnunevndina, at

teir fyri góðsemju ikki krevja meira enn 400 kr., um tað verður betalt alt fyri eitt.

Nevndin skal halda fram, at tað er ivingasamt, um tingið hevur nakra skyldu at betala. Ein nevndarlimur hevur haft samtalu við skrivarin hjá Føroya fiskimannafelag, ið ikki hevði heimild at taka avgerð í málinum.

So statt skal nevndin mæla til, at Vinnunevndin fær heimild til at avgera málið best gjørligt.

Uppskot.

Vinnunevndin fær heimild til at avgera málið við tingan við Føroya fiskimannafelag, og tann peningur, ið Vinnunevndin og Føroya fiskimannafelag koma ásamt um, verður at rinda úr amtsgrunninum.

Tann 14. mars varð uppskot nevndarinnar samtykt við 22 atkvøðum — 0.

---

21. Studningur til sildaveiðu. (13.VI).

Fiskivinnunevndin framlegði soljóðandi **Betænkning:**

Fra Navigatør Joen Anton Jacobsen af Famien er der til Tinget fremkommet Ansøgning af 30. Januar d. A. angaaende Tilskud paa 2000 Kr. til Iværksættelse af Sildefiskeri ved Færøerne saavel ude paa Bankerne som inde paa Fjordene.

Udvalget er enigt med Andrageren i, at det vil have stor Betydning for vore Øer, om der kan oparbejdes et rentabelt Sildefiskeri ved vore Øer, men da Tinget for Tiden ikke raader over de nødvendige Midler til at imødekomme Andragendet, skal man foreslaa, at der svares Andrageren i Overensstemmelse hermed, og at Andrageren med Hensyn til Anskaffelse af Redskaber henvises til i Henhold til Loven om Hjælp til ubemidlede Fiskere at søge Støtte af det Beløb, der venles at blive stillet til Disposition til ubemidlede Fiskere paa Færøerne.

Forslag.

Der meddeles Andrageren Afskrift af nærværende Betænkning.

Tann 17. mars varð uppskot nevndarinnar sett undir atkvøðisgreiðslu og fall, bert 11 atkvøður — 0.

---

22. Broytan av stórhvalalógini. (16|VI).

Stórhvalanevndin framlegði soljóðandi **Betænkning:**

Fra Brandt-Reitan, Haugesund, Norge, har Lagtinget ved Fru S. Mørk, Vestmanhavn, modtaget et Andragende om, at Tinget forauledigger, at der ved kgl. Anordning efter § 14 i Lov om Hvalfangst af 2. Maj 1934 maa blive foretaget Ændring i nævnte Lov, saaledes at der gives Udlændinge (Brant-Reitan) Tilladelse til at drive Hvalfangst uden for Territorialgrænsen.

I Andragendet anfører Fru Mørk, at den ansøgte Tilladelse til Hr. Reitan vil have stor Betydning for Beboerne i Vestmanhavn og omliggende Bygder, idet det er Meningen, at Hr. Reitan til kommende Sommer vil benytte Vestmanhavn som Basis for Hvalfangervirksomhed. I Vestmanhavn hersker der, som de fleste Steder paa Færøerne stor Arbejdsløshed, og det anføres, at omméldte Virksomhed vil give en Del Beskæftigelse, som selvfølgelig maa forbeholdes de paa Pladsen boende Arbejdere. Ligeledes betones det stærkt, at der i de sidste Aar har været en følelig Mangel paa »døgurðamat«. Denne Mangel vil omskrevne Hvalfangerdrift for en væsentlig Del afhjælpe, ikke alene for Vestmanhavns, men ogsaa for de omliggende Bygders Vedkommende, idet der ifølge gældende Bestemmelser kan træffes en saadan Ordning, at Beboerne vil kunne forsyne sig med det tiltrængte Kvantum Hvalkød gratis eller for en ganske ringe Betaling, forinden der kan blive Tale om Udførsel.

Sagen er anbefalet af Arbejdsmandsforbundet og Arbejdsgiverne i Vestmanhavn samt Forstanderskaberne for Vestmanhavn og Sørvaag Kommuner.

Nærværende Udvalg er af den Formening, at en Hvalfangerdrift som den omskrevne vil kunne have stor Betydning baade med Hensyn til Beskæftigelse og hvad angaar Forsyning med Middagsmad.

Udvalget er derfor indstillet paa under Hensyn til de kritiske Tider at tilraade Lagtinget at anbefale overfor Ministeriet, at den gældende Hvalfangerlov ændres saaledes, at den ansøgte Tilladelse gives, men da det drejer sig om Udlændinge, ønsker Udvalget at udtale at Indrømmelsen maa begrænses til et Aar ad Gangen.

Saaledes foranlediget tillader Udvalget sig at foreslaa Lagtinget at indgaa til Regeringen med Andragende om, at der ved kongelig Anordning foretages følgende Ændring i Lov Nr. 133 for Færøerne om Hvalfangst af 2. Maj 1934:

Imellem Ordene »Aktieselskaber« og »De« i § 1 indskydes:
»Ligeledes kan Landbrugsministeriet dispensere fra Bestemmelserne vedrørende Indfødsret m. m.«

Efter sidste Sætning i § 2 sættes:
»Landbrugsministeriet kan dog dispensere fra de i denne Paragraf nævnte Bestemmelser.«

Tann 17. mars var málið til 3. viðgerð.
P. M. Dam o. fl. setti fram soljóðandi **Ændringsforslag**:

Som nyt Stykke føjes til Udvalgsforslaget:
»Tinget anbefaler, at der gives Brandt-Reitan, Haugesund, Norge, Tilladelse at drive Hvalfangst med Vestmanhavn som Basis i Aaret 1936 paa de af Lagtingets Störhvalanevnd nærmere fastsatte Betingelser.«

Uppskot nevndarinnar fall, bert 10 atkvøður — 0. Broytingaruppskotið frá P. M. Dam varð soleiðis burturdottið.

23. Studningur til fiskifelagið „Nordlyset". (17/VI).

Fiskivinnunevndin framlegði soljóðandi **Udvalgsbetænkning:**

Købmand Magnus Dahl af Vaag, der er Medstifter af A/S. Grønlands Havfiskeriselskab »Nordlyset«, har ansøgt Lagtinget om et Tilskud paa 10.000 Kr. til nævnte Selskab, der har til Formaal at drive Fiskeri i Grønland dels med færøske Motorbaade, dels med 5 eller 6 Kuttere paa 40—50 Tons. For disse Fartøjer skal M/Sk. »Arctic« tjene som Moderskib. Dette Skib er forsynet med et stort moderne Fryse- og Køleanlæg, og det er Hensigten fortrinsvis at drive Fiskeri efter Helleflynder, men der vil ogsaa blive drevet Torskefiskeri. Fremdeles er det Hensigten at søge Forhandling med A/S. »Uvak« om Aftagelsen af den Helleflynder, som nævnte Selskabs »Anana«-Ekspedition fanger ved Grønland.

A/S. Grønlandsk Havfiskeriselskab »Nordlyset« er stiftet af Kommandør Godtfred Hansen, Direktør Albert Jensen, Direktør S. Munsted, Landsretssagførerne Steen G. Krenchel, og E. Gangsted og fhv. Konsul Henning Plaun, alle af København, samt Kaptajn S. P. Sørensen og Entreprenør K. Sørensen, begge af Esbjerg samt Købmand Magnus Dahl, Vaag. Stifterne har tegnet en Aktiekapital paa 25.000 Kr. og der arbejdes for at faa tegnet en Aktiekapital paa 100.000 Kr. Den øvrige nødvendige Kapital er det Hensigten at laane i Fiskeribanken, eventuelt hos Staten. Muligheden for at faa dette Laan vil efter hvad der oplyses for en Del være afhængig af, om der fra færøsk Side vil blive vist Sagen Interesse. Andrageren regner med, at der paa Færøerne bliver tegnet en Aktiekapital paa 8—10.000 Kroner.

Der vil udelukkende blive benyttet Færinger til at drive Fiskeriet saavel ved Kutterne som Motorbaadene, ligesom der paa Moderskibet hovedsagelig vil blive benyttet Færinger.

Undertegnede Udvalg har Interesse for Sagen navnlig i Betragtning af, at der kan beskæftiges en Del Færinger ved Foretagendet, og fordi der her skal forsøges Fiskeri efter Helleflynder, mulig ogsaa Havkat. Der har paa Færøerne længe været Tale om en Omlægning af vort Fiskeri, og ethvert Forsøg i saa Henseende maa derfor mødes med Interesse herfra. Lagtinget har imidlertid i denne vanskelige Tid Brug for alle sine disponible Pengemidler, og Udvalget kan derfor ikke foreslaa at bevilge det ansøgte Beløb. Man mener imidlertid at kunne anbefale det her plantagte Fiskeriforsøg til et passende Laan, og man mener endvidere at kunne foreslaa, at Lagtinget garanterer for indtil 10.000 Kr. af dette Laan. —

Forslag.

Lagtinget anbefaler det af A/S. Grønlandsk Havfiskeriselskab planlagte Fiskeriforsøg ved Vestgrønland og vedtager at garantere for indtil 10.000 Kr. af det Laan, som Selskabet til Forsøgets Gennemførelse maatte oplage i Danmarks Fiskeribank eller hos Staten, og bemyndiger Formanden til at underskrive Garantidokumentet. —

Tann 14. mars varð uppskot nevndarinnar samtykt við 16 atkvøðum — 0.

---

24. Studnig til trolara. (18|VI).

Fiskivinnunevndin framlegði soljóðandi **Nevndarálit:**

Í riti, dagsett 3. f h. m. hevur løgtingsmaðnr P. M. Dam fyri arbeiðarafjøldina og kommununna á Tvøroyri heitt á tingið um studning og hjálp til at fáa flag eina trolaradrift á Tvøroyri. Sum grund fyri hesa áheitan verðnr víst á, hvussu illa er statt í Froðbiar søknar kommunu. Greitt verðnr frá, at samráðingar fara fram við enskan trolaraeigara, fiskaríbankan og statin.

Hjálagt var hetta telegram frá fiskaríbankanum:

»I Anledning Anskaffelse Trawler tilraades søge Kommunen interesseret stop I saa Fald maaske Mulighed for nogen Støtte fra Statens Side.«

Seinri er hjálagt málinum:

Umsóknartelegram frá arbeiðarafjøldini á Tvøroyri um niðri frá at fáa eitt lán uppá 2000 sterlingpund,

upplýsingar viðvíkjandi einum trolara,

2 telegrammir frá Fylking atvikavíst viðvíkjandi umsókn at fáa kommununa við í troluramálið og viðvíkjandi treytunum við at keypa trolarin »PERFECT«.

3 telegrammir frá Froðbiar søknar kommunu viðvíkjandi telegrammi niðri frá til Fylking, hvarí krevst sum treyt fyri láni til trolara-

drift, at Froðbiar sóknar kommuna verður við í »risiko« og við garantii, viðvíkjandi heimild til P. M. Dam at handla kommununnar vegna í trolaramálinum og viðvíkjandi góðkennan av uppskoti um, at kommunan til í eitt vist mát økonomisk verður við til at fremja trolaramálið.

Nevndin ásannar, at viðurskiftini á Tvøroyri eru hætlisliga ring, og at tað er allrastørsti førvur á, at nakað munagott verður gjørt fyri at fáa arbeiði til hin stóra arbeiðsleysa flokkin, ið nú í seinastuni er øktur í stórum við, at ein hin størsta forrætningin er steðgað, og er samd í at mæla tinginum til eftir førimuni at styðja royndina at fáa eina trolaradrift í lag á Tvøroyri og samtykti, at P. M. Dam sendi soljóðandi svartelegram til fiskaríbankan:

»Kommunen stærkt interesseret Trawlersagens Fremme vil med Lagtingets Godkendelse og Garanti garantere for 10.000 Kroner af Udrustningslaanet samt yder som Tilskud de første 5 Aar Fritagelse Havnenfgifter Varcafgifter Tveraa gratis Benyttelse Havnens Kommunens Bygninger Aarealer iøvrigt indforstaaet støtte Trawlerdriften i sin Virksomhed efter bedste Evne stop Dommeren oplyser Auktion holdes 27 dennes over Aktieselskab Mortensens Ejendomme hvorfor Skifteretten ikke kan indgaa Lejearrangement vedrørende Etablissementet som forventes overtaget af Føroya Banki stop Fylking telegraferer Kolon Købesnm Trawleren cirka 4000 Sterlingpund hvoraf ca. 1000 Sterlingpund betales kontant Resten første Prioritet Afbetaling 2 Aar stop Udrustning beregnes Laan 1300 Sterlingpund altsaa ialt 2300 Sterlingpund Laan.«

Uppá hetta telegram hevur fiskaríbankin svarað við soljóðandi telegrammi:

»Under Forudsætning af hel eller delvis Lejemaal eller Køb af J. Mortensen Efterfølger Pakhuse og Tørrepladser samt Kommunegaranti 10.000 samt omtelegraferede Fritagelser Havneafgift etc. 5 Aar samt egen Kapital 10.000 samt første Prioritet Panteret Trawler hvis Køb skal foretages i Forbindelse med en af Fiskeribanken udpeget Fagmand vil paagældende Fagforening som Laantager kunne paaregne Laan til Gennemførelse Projektet.«

Uppskot.

Løgtingið góðkennir, at Froðbiar sóknar kommuna garanterar fyri eitt lán uppá 10.000 kr. til at fáa eina trolaradrift í lag, og tryggjar løgtingið, at hesin garantiur heldur, um hann verður effektivur.

Løgtingið samtykkir, at Froðbiar sóknar kommuna frítekur umskrivaða trolaradrift í 5 ár fyri havna- og vørunavgift og játtar henni ókeypis nýtslu av havnarinnar og kommununnar byggningum og landi.

Tann 18. mars varð uppskot nevndarinnar sett undir atkvøðisgreiðslu við *navnakall:*

Ja atkvøddu: Djurhuus, Winther, Dam, Zachariasen, Simonsen, Rasmussen, Holm Jacobsen, Joensen, H. J. Poulsen, Hansen, Danbjørg,

Davidsen, Kallsoy. *Atkvøddu ikki:* Nolsøe, Nielasen, Andreasen, M. Samuelsen, Ellefsen, M. A. Jacobsen, J. Poulsen. *Burtur:* Paturssen, A. Samuelsen, Nielsen, Mitens,
og varð uppskotið soleiðis samtykt við 13 atkvøðum — 0.

---

25. Studning til keyp av flskl-skipi. (19/VI).

Fiskivinnunevndin framlegði soljóðandi **Betænkning:**

Fra Johan Vørmadal m. fl. af Vestmanhavn er der tilsendt Tinget en Ansøgning af 29. Februar 1936 angaaende Tilskud eller Garanti for Iværksættelse af et Fiskeriforetagende.

Det fremgaar af Andragendet, at Andragerne har til Hensigt at drive Suurrevaadsfiskeri og Helleflynderfiskeri med Motorkuttere paa 25—30 Tons Størrelse. Det oplyses endvidere, at Andragerne har en 28 Tons stor Kutter, som er bygget i 1931 og som har en Vølund Motor paa 55/65 H.K., paa Haanden for en Pris af 23—24.000 Kr., og der indestaar et Statslaan i Kutteren paa 15.000 Kr. Den Del af Købesummen, der ikke dækkes gennem Statslaanet, søges nu skaffet tilveje ved Tilskud eller Garanti fra Lagtinget.

Undertegnede Udvalg, hvortil Sagen er henvist, mener ikke at kunne anbefale Tinget at imødekomme det omsøgte under Hensyn til, at Tinget ikke for Tiden raader over tilstrækkelige Midler til Formaal som det omtaldte.

Forslag.

Tinget ser sig ikke i Stand til at imødekomme Andragendet.

Tann 17. mars fall uppskot nevnderinnar, bert 9 atkv. — 0.

---

26. Studning til snerpunót. (21|VI).

Fiskivinnunevndin framlegði soljóðandi **Betænkning:**

Jørgen M. Olsen af Vaag andrager Tinget dels om et Laan og dels om et Tilskud paa indtil 2500 Kr. til Indkøb af en Snerpunót, der agtes anvendt til Sildefiskeri ved Færøerne.

Da Tinget ikke for Tiden raader over Midler til at imødekomme Andragendet, mener Udvalget ikke at kunne fremsætte Forslag herom, men skal foreslaa Andrageren henvist til at søge Hjælp af det Beløb paa 150.000 Kr., som ventes stillet til Disposition til Udlaan til ubemidlede Fiskere paa Færøerne.

Forslag.

Der meddeles Andrageren Afskrift af nærværende Betænkning.

Tann 17. mars varð soljóðandi **Ændringsforslag** frá Danbjørg o. fl.:

I Stedet for Udvalgets Forslag sættes:
»Sagen overlades til Vinnunevndin til Overvejelse og mulig Fremme«,

sett undir atkvøðisgreiðslu og fall, berl 10 atkvøður — 0.
Uppskot nevndarinnar varð samtykt við 14 atkvøðum — 0.

27. Utreiðslur viðvíkjandi rannsóknarferð til Eysturgrønlands. (23|VI).

Fiskivinnunevndin framlegði soljóðandi **Nevndarálit:**

Cand. jur. Thorstein Petersen, her, hevur vent sær til tingið fyri Jacob Heinesen, skipara, Klakksvík. Viðvíkjandi rannsóknarferðini til Eysturgrønlands restar enn at betala frá tinginum kr. 1042,16. Frá vinnufeløgunum restar hjá Heinesen enn at fáa ca. 10.000 kr. Hann biðir tingið um at skipa fyri so, at hann kann fáa tann pening, hann hevur tilgóðar.

Nevndin skal mæla til, at málið verður sent til Vinnunevndina, og at hon fyrireikar, at Jacob Heinesen fær frá tinginum tað, hann eigur eftir hjá tí, og annars bjálpir honum at fáa frá vinnufeløgunum tað, hann eigur hjá teimum.

Uppskot.

Málið verður sent til Vinnunevndina.

Tann 16. mars varð uppskot nevndarinnar samtykt við 20 atkvøðum — 0.

28. Garanti fyri lán til keyp av hvalastøðu. (25|VI).

Fiskivinnunevndin framlegði soljóðandi **Udvalgsbetænkning:**

Stiftere af A/S Hvalaveiðufelagið »Leifur«, við Áir pr. Thorshavn, har i Andragende til Lagtinget af Gaars Dato oplyst, at Selskabet agter at købe den »Dansk Hvalfangst og Fiskeriaktieselskab«, Haugesund (H. M. Wrangell & Co., A/S) tilhørende Hvalstation »við Áir«, hvilken Station formenes at kunne erhverves for 29.000 danske Kroner kontant, paa Betingelse af Betaling inden 1. April d. A. — Samtidig henviser Andragerne til et Andrageude af 11. Juli f. A. fra A/S Norðanfjarða Hvalaveiðufelag, og oplyser at det nye Selskab skal træde i Stedet for A/S Norðanfjarða Hvalaveiðufelag. Sidstnævnte Selskabs Stiftere d'Herrer Aksel Jacobsen, Kvalvig, Gudmund Danberg, Thorsvig og Harald Thomassen, Langesand, er Medstiftere af det nye Selskab og vil afgive Erklæring om, at den i Oktober 1935 givne Garanti for 50.000 Kr. frafaldes til Fordel for det nye Selskab.

Et *Flertal* (A. Samuelsen, J. Rasmussen, Dam, H. J. Poulsen) anser det for at være saa betydningsfuldt, at Hvalfangerstationen »við Áir« kommer i Virksomhed og det saavidt muligt allerede nu til Foraaret, at man kan anbefale det nye Selskab til Laan af Kongeriget Danmarks Fiskeribank, naar der foreligger Erklæring fra Stifterne af »Norðanfjarða Hvalaveiðufelag« om, at det samme tilsagte Laan paa 50.000 Kr. frafaldes. Flertallet foreslaar fremdeles, at Lagtinget garanterer for 50.000 Kr. af Laan, som maatte ydes A/S »Leifur«, idet Garantien for et tilsvarende Beløb ifølge Beslutning af 4. Oktober f. A. herefter bortfalder.

Et *Mindretal* (Djurhuus, Mitens, Simonsen) fremsætter intet Forslag.

Forslag

fra Udvalgets Flertal (A. Samuelsen, Rasmussen, Dam, H. J. Poulsen):

1) Lagtinget anbefaler, at der ydes P/f. »við Áir« Hvalaveiðufelag, Thorshavn, et Laan af Danmarks Fiskeribank paa indtil 150.000 Kr., saafremt nævnte Selskab køber Hvalfangerstationen »við Áir« pr. Thorshavn og 2 Hvalbande. Saafremt Baadene lejes og ikke købes, anbefales Selskabet til et passende Laan af samme Bank.

2) Under Forudsætning af, at det under 1) nævnte Selskab køber Hvalstationen »við Áir« og 2 Hvalfangerbaade, garanterer Lagtinget for det Laan, der optages, med indtil 50.000 Kr. Hvis Baadene lejes, garanterer Lagtinget for indtil 25.000 Kr.
3) Lagtingets Formand bemyndiges til at underskrive de nødvendige Garantidokumenter.

Tann 17. mars var málið til 3. viðgerð. Frá Joen Rasmussen o. fl. varð sett fram soljóðandi **Ændringsforslag:**

Efter Udvalgets Forslag Punkt 2) sættes som nyt Pkt.:
Til Sikkerhed for den af Lagtinget ydede Garanti giver Selskabet Tinget oprykkende 2. Prioritets Panteret i Hvalfangerstationen og Selskabets Baade.

Uppskot nevndarinnar pkt. 1) varð samtykt við 18 atkvøðum — 0. Broytingaruppskot til pkt. 2) varð samtykt við 18 atkvøðum — 0, og varð pkt. 2) soleiðis broytt samtykt við 18 atkvøðum — 0. Pkt. 3) varð eisini samtykt við 18 atkvøðum — 0.

---

29. Studna til fiskivinnu. (26/VI).[1]

Fiskivinnunevndin framlegði soljóðandi **Álit:**

Vinnunevndin fekk játtað í tingsetuni 1935 7000 kr. til fiskivinnumál og búnaðarmál. Herav er nýtt gott 5000 kr., so eftir er ca. 2000 krónur.

Undir leinum ringu viðurskiftum, ið eru, verður tað óivað neyðugt at nýta meira pening, serstaklíga viðvíkjandi fiskivinnumálum, og skal nevndin tí mæla til, at Vinnunevndin umfram, hvat eftir er av tí, sum bevilgað varð í 1935, fær eina nýggja bevilling uppá 5000 kr.

---

1) Sbr. Løgtingstíðindi 1935, bls. 162, pkt. 2.

Uppskot.

Vinnunevndin fær heimild til at nýta, serstaklign viðvíkjandi fiskivinnumálum, íuntil 5000 kr. úr amtsfondini.

Tann 18. mars varð uppskot nevndarinnar samtykt við 20 atkvøðum — 0.

---

30. Føring av stórhvalatvøsti. (27|VI).

Johan Kallsoy o. fl. framlegði soljóðandi **Uppskot til avgerðar:**

Tingið gevur Vinnunevndini heimild til at seta bát í gongd til at føra tvøst frá Lobra ella aðrari hvalaveiðustoðu í Føroyum til tær ymisku bygdirnar, so fólk kunnu fáa døgurðamal fyri hóskandi pening.

Tann 18. mars fall uppskotið burt, berl 12 atkv. fyri, 0 ímóti.

VII. Landbúnaðurin o. t.

31. Silvurrevahald. (1/VII).[1]

Búnaðarnevndin framlegði soljóðandi **Nevndarállit:**

Í hesum máli liggja tvær umsóknir:

1) Frá Thomas Hansen, Leinum, um minst 4000 kr., um ikki í studningi, so deilvís lán,

2) Frá Poul Joensen og Jacob Samuelsen, Trøllanes, um studning.

Thomas Hansen, Leinum, hevði umsókn inni á tingi í seinastu tingsetu um lán ella partvís studna uppá 4000 kr., men tingið vildi ikki lá játta nakað.

Hinir tveir menn, Poul Joensen og Jacob Samuelsen, sum hava umsókn inni, eru farnir til Noreg at seta seg inn í revahald, og ætla teir at verða har um 8 mánaðar.

Viðvíkjandi hesum máli hevur nevndin býtt seg sundur í ein minniluta (Kr. Djurhuus og Poul Niclasen) og ein meiriluta (J. Patursson, S. P. Zachariasen og J. P. Davidsen).

Minnilutin setur ikki fram nakað uppskot, meðan meirilutin heldur, at — um betta mál at byrja við er lagt væl til rættis — so kann tað koma at hava stóran týdning fyri okkara samfelag.

Meirilutin heldur ikki, soleiðis sum nú er statt, at tingið kann lata beinleiðis studning, men mælir til, at teir menn, sum byrja við hesum nýggja vinnuvegi, kunna um neyðugt fáa løgtingsins ábyrgd fyri eitt hóskandi lán, tó við teimum treytum, at umsøkjarnir hava gjørt seg kunnugar við øllum viðvíkjandi revahaldi, og at tey alidjór, teir føru inn, eru fyrsta flokks og kontrollerað.

Tað verður lt latið løgtingsins vinnunevnd upp í hendi undir teim omman fyri nevndu treytum at lata løgtingsins ábyrgd til menn, sum eru noyddir til at fáa sær lán í so máta tilsamans inntil 8000 kr., og loyvir meirilutin sær at seta fram hetta

---

[1]) Sbr. Løgtingstíðindi 1935, bls. 164.

uppskot.

1) Vinnunevndin fær heimild til at geva logtingsins ábyrgd fyri láu til menn, ið byrja við revahaldi í Føroyum.

2) Ábyrgdin verður givin við teimum í álitinum settu treytum og tilsamans inntil 8000 kr.

Tann 17. mars varð uppskot nevndarinnar sett undir atkvøðisgreiðslu við *navnakall:*

Ja atkvøddu: Dam, Paturssøn, Nolsoe, Simonsen, Holm Jacobsen, Joensen, H. J. Poulsen, Hansen, Danbjørg, Davidsen, Ellefsen, M. A. Jacobsen, Kallsoy. *Atkvødda ikki:* Djurhuus, Winther, Niclasen, Andreasen, M. Samuelsen, Johan Poulsen. *Burtur:* Paturssøn, Rasmussen, A. Samuelsen, Nielsen, Mitens,

og varð uppskotið soleiðis samtykt við 13 atkvøðum 0.

---

32. Friðan av harum í Eysturoy. (4/VII).

Kommunala nevndin framlegði soljóðandi **Betænkning:**

Forstanderskabet for Sjøv Sogns Kommune har ved Skrivelse af 1. Marts 1936 ansøgt Lagtinget om at iværksætte Fredningsbestemmelser for Østerø saaledes, at Haren bliver fredet i 5 følgende Aar regnet fra 1. Oktober d. A.

Ifølge § 20 i Lov Nr. 101 af 4. April 1928 om Jagt, Fuglefangst m. m. kan Haren ved Beslutning af Lagtinget, naar der foreligger Andragende fra et Kommunalforstanderskab, og efter at der er indhentet Erklæring om Sagen fra samtlige Kommunalforstanderskaber paa ved-

kommende Ø, helt fredes indenfor et bestemt begrænset Omraade (en Ø eller en Del af en Ø) for et eller to Aar ad Gangen.

Der foreligger i Sagen Erklæringer fra de andre Kommunalforstanderskaber paa Østerø med Anbefaling af den omsøgte Fredning.

Udvalget mener herefter at kunne anbefale Lagtinget, at Hanerne paa Østerø fredes for 2 Aar, nemlig for Jagtsæsonerne 1936/37 og 1937/38. —

Forslag.

1) I Henhold til Jagtlovens § 20 beslutter Lagtinget herved, at Hanerne paa Østerø skal være helt fredede fra 1. November 1936 til 1. November 1938.

2) Amtmanden anmodes om at foranledige Beslutningen i Punkt 1) kundgjort i fornøden Udstrækning.

Tann 13. mars varð uppskot nevndarinnar samtykt við 20 atkvøðum — 0.

VIII. Vegir, brýr og lendingar.

33. Vegamálið. (1|VIII.)[1]

Vegnevndin framlegði soljóðandi **Udvalgsbetænkning:**

I den ordinære Lagtingssamling 1935 vedtog Tinget den 4. Oktober en Vejplan for Finansperioden 1935—40.

Paa Foranledning af en Skrivelse af 28. December 1935 fra Ministeriet for offentlige Arbejder angaaende den af Lagtinget vedtagne Vejplan har Amtet i Skrivelse af 16. Januar 1936 forelagt Tinget Vejsagen til fornyet Behandling.

I ovennævnte Skrivelse fra Ministeriet for offentlige Arbejder gøres der en Del Bemærkninger og Indvendinger imod det af Lagtinget i Samlingen 1935 vedtagne Vejprogram. Ministeriet udtaler bl. a., at det — for saa vidt angaar Bivejene — intet har at indvende imod, at samtlige de af Lagtinget foreslaaede Vejarbejder i Suderø Syssel sættes i Gang, samt en Del Biveje i Vaagø og Østerø Sysler.

For de øvrige Syslers Vedkommende og for Resten af de i Programmet opførte Biveje i Vaagø og Østerø Sysler afventer Ministeriet Lagtingets Vejudvalgs nærmere Redegørelse med Beskrivelse og Detailvurdering, idet man for Østerøs Vedkommende henleder Opmærksomheden paa, at hele Vejanlægget fra Funding til Húsarætt bør fuldføres i Femaarsperioden, ligesom man senere hen i Skrivelsen peger paa, at andre Veje som Viderejde—Lejdel, Skibenæs—Skaaleboth ogsaa burde fuldføres i indeværende Femaarsperiode.

Foranlediget heraf skal Udvalget udtale, at man vilde finde det ønskeligt, at alle paabegyndte Vejstrækninger kunde blive fuldført i indeværende Finansperiode, men grundet paa de knappe Pengemidler vil det blive umuligt at færdigbygge alle de af Ministeriet nævnte Vejanlæg. Desuden maa Udvalget formene, at det er forsvarligt at paabegynde Vejanlæg, selv om de ikke bliver færdigbygget i Løbet af 5-Aars Perioden, da man gaar ud fra som givet, at de foreslaaende Vejarbejder kun er et Led i Færøernes fremtidige Vejnet.

---

[1]) Sbr. Løgtingstíðindi 1935, bls. 176.

Med Hensyn til Ministeriets Bemærkning om, at Veje bør anlægges enten helt som Hovedveje eller helt som Biveje, skal anføres, at det i sig selv var en heldigere Foranstaltning, men dette lader sig vanskeligt gøre, medmindre man fremsætter Forslag om en Omordning af de af Lagtinget foreslaaede Vejanlæg paa Strømø, men da et saadant Forslag ikke vil finde Tilslutning hverken indenfor Udvalget eller i Tinget, skal Udvalget ikke foreslaa nogen Ændring.

Af Vejanlæg, som er kombinerede som Hoved- og Biveje, findes bl. a. Vejen Thorshavn—Kollefjord og Kvivig—Vestmanhavn.

Med Hensyn til de tekniske Vanskeligheder vedrørende saadanne kombinerede Vejanlæg, skal man henvise til Skrivelse af 28. Februar 1936 fra Thorshavn Byraad. Heri anføres: »At foretage en Fordeling mellem Kommunerne i Trafikvejstrækninger og Opdyrkningsstrækning mener man ikke kan lade sig gøre. Man skal foreslaa, at Vejen gennemføres ensartet, idet man regner med den samlede Overslagssum ca. 194.902 Kr. + 71.737 Kr. = 266.639 Kr., hvoraf Statstilskudet vil udgøre $^4/_9$ af 194.902 Kr. + $^2/_8$ af 71.737 Kr. = 115.385 Kr., og Lagtingstilskudet $^2/_8$ af 194.902 Kr. + $^3/_8$ af 71.737 Kr. = 75.627 Kr. Herefter vil Kommunens eget Tilskud udgøre 75.627 Kr. Disse 3 Beløb maa da efter det endelige Overslag fordeles mellem Kommunerne efter Overslagssummerne for de Vejstrækninger, Kommunerne paatager sig at anlægge, uanset om de paagældende Strækninger betragles som Opdyrknings- eller Trafikvej«.

Iøvrigt foreligger der nu bindende Aftaler mellem alle de paagældende Kommuner, der berøres af Oyggjarvejen, om Fordeling af Arbejdet og Udgifterne ved Anlægget samt den fremtidige Vedligeholdelse.

Udvalget kan tilraade, at Problemet kombinerede Hoved- og Biveje ordnes som af Byraadet foreslaaet, ogsaa for andre lignende Vejanlægs Vedkommende.

Med Hensyn til Omkostningerne ved disse og andre Vejes Projektering og Tilsyn m. m. skal man bemærke, at Lagtinget har under Overvejelse at ansætte en fastlønnet Bygningsingeniør i nærmeste Fremtid, og saafremt dette sker, vil man i Samarbejde med Vandbygningsingeniøren kunne reducere Projekteringsomkostningerne betydeligt.

Hvad angaar Vejanlægget Kvivig—Vestmanhavn foreligger der nu en klar Aftale mellem de to interesserede Kommuner om Fordelingen af Arbejdet og Udgifterne ved Anlægget og den fremtidige Vedligeholdelse.

Spørgsmaalet vedrørende Vejanlægget Skaalebotn—Fundingsbotn er nu bragt i Orden, idet Andefjord og Gøte Kommuner har forpligtet sig til at udføre dette Vejanlæg i Femaarsperioden samt paataget sig den fremtidige Vedligeholdelse.

Iøvrigt foreligger der nu fra samtlige Forstanderskaber de fornødne Erklæringer med Hensyn til Vejanlæggenes Udførelse og Vedligeholdelse med Undtagelse af Hove, fra hvilken Kommune Svar forventes i Løbet af et Par Dage.

Et *Mindretal* (Poul Niclasen, Joh. M. Fr. Poulsen og O. F. Joensen) foreslaar, at Vejplanen gennemføres saaledes som af Lagtinget vedtaget i den ordinære Lagtingssamling 1935. Dog ønsker O. F. Joensen med Hensyn til Vejanlægget Viderejde—Lejdet nærmere at motivere sin Stilling i Sagen.

Et *Flertal* (J. Kallsoy, M. A. Jacobsen, Danbjørg og J. P. Davidsen) foreslaar for Sand Sogns Vedkommende, at de til denne Kommune bevilgede Beløb til Opdyrkningsveje forandres derhen, at 800 m á 5,75 Kr. = 4600 Kr. anlægges som Fortsættelse af Vejen Sand—Søltuvík. Restbeløbet 6325 Kr. anvendes til Vejanlæg fra Sand—Husevig—Skaalevigvejen hen imod »Stóravatn«. Denne Omforandring gøres med Henblik paa at forbinde Skarvenæsvejen med Sandsvejen.

Endvidere skal Flertallet foreslaa for Østerøs Vedkommende, at det af Lagtingsmændene Kallsoy, Sigurd Poulsen og N. Niclasen i den ordinære Lagtingssamling 1935 fremsatte Forslag vedrørende Vejanlægget Gjov—Gjáarskarð genoptages.

Idet man henviser til vedlagte Andragende til Lagtinget fra Beboerne i Gjov skal man bemærke:

Som det fremgaar af nævnte Andragende, er Beboerne i Gjov hvad angaar Trafikforholdene saa daarligt stillede, at man maa mene, at det absolut er nødvendigt allerede i indeværende Femaarsperiode at paabegynde Vejanlægget Gjov—Funding, selv om man ikke naar at fuldføre det. Hele Vejanlægget Gjov—Funding—Húsarætt vil man — som af Amtsingeniøren bemærket i hans Erklæring af 29. Februar d. A. — neppe kunne udføre med det dér i Sognet værende Mandskab i Løbet af 5 Vintre. Hvis Paabegyndelsen af nævnte Vejanlæg atter udskydes, vil det betyde, at der vil hengaa mindst 15 Aar, inden Bygden Gjov faar Vejforbindelse med brændingsfri Plads, og det vil utvivlsomt medføre, at en stor Del af den opvoksende Slægt vil udvandre til de større Bygder i Haab om at kunne faa Arbejde, men af Erfaring véd man, at for de flestes Vedkommende bliver det en Skuffelse. Det er derfor set ud fra et nationaløkonomisk Synspunkt af allerstørste Vigtighed, at Udbygderne faar Forbindelse med Omverdenen. For at man i dette Tilfælde kan opnaa det første Skridt, har Flertallet ment det forsvarligt at stille efterfølgende Forslag, der gaar ud paa at reducere nogle af de Bevillinger til Opdyrkningsveje, som Tinget ifjor vedtog at bygge ved Bygderne langs Skaalefjorden og Sundelaget samt nogle andre Bygder, ved hvilke Transportforholdene stiller sig betydelig gunstigere end ved Gjov.

Et *Mindretal* (Danbjørg, Davidsen og Kallsoy) skal bemærke følgende:

Nedennævnte Veje maa ifølge deres Art henregnes som Trafikveje (Hovedveje), og maa som saadanne falde ind under samme Tilskudsregel:

En Sammenligning mellem den ifølge Finansplansoverenskomsten gældende Norm paa $^3/_4$ af Overslagssummen for Tilskud fra Lagting og Stat til Trafikveje og det i sidste Lagtingssamling vedtagne Tilskud til samme stiller sig saaledes:

Hvis Vejen Famien—Ørdevig—Trangisvaag blev bygget som Trafikvej, vilde Tilskudet blive Kr. 137.775, men da den er vedtaget som kombineret Trafik- og Opdyrkningsvej, er Tilskudet nedsat med Kr. 8700 eller ca. 6,3 %; hvis Vejen Thorshavn—Kollefjord blev bygget som Trafikvej, vilde Tilskudet blive Kr. 199.980, men som kombineret Trafik- og Opdyrkningsvej er Tilskudet nedsat med Kr. 4467,87 eller ca. 2,2 %.

Med Hensyn til Vejene Skaalebotn—Fundingsbotn og Lysaa—Nordskaale, da er disse Veje beregnet som Trafikveje hvorfor Tilskudet til disse Veje ikke er nedsat.

Hvis Vejen Kvivig—Vestmanhavn blev bygget som Trafikvej, vilde Tilskudet blive Kr. 99.682, men er som kombineret Trafik- og Opdyrkningsvej nedsat med Kr. 2864 eller ca. 2,9 %.

Vedrørende Vejene Vaag—Lobra og Porkere—Hove, saa vilde Tilskudet til disse som Trafikveje blive henholdsvis Kr. 57.000 og Kr. 50.085, men da Vejene er vedtaget som Opdyrkningsveje, er Tilskudene nedsat med Kr. 9500 og Kr. 8347 eller ca. 16,7 % for hvert Vejanlæg.

Samtlige disse Veje maa betragtes som Trafikveje, hvorfor Tilskudene til disse burde have været ensartet nedsat eller med Gennemsnitsprocenten 4,9.

Denne Nedskæring af Trafikvejtilskudene refererer sig til Kravet om Anlæggelse af en større Strækning Veje end den, Vejpengene tillader at gøre med $^3/_4$ og $^5/_8$ Tilskud henholdsvis til Hovedvejene og Bivejene, hvorfor man i sidste Lagtingssamling beregnede Tilskudene til en Del Trafikveje efter Tilskudsnormen for Bivejene. Dette medførte den Uretfærdighed, at enkelte Kommuner blev paalignet en i Forhold til andre Kommuner uforholdsmæssig stor Byrde — en Uretfærdighed, som vi anser det for Lagtingets Pligt at udligne, saaledes at en Nedskæring af Tilskudet til Trafikvejene sker med samme Procent for alle disse Vejes Vedkommende.

Ifølge Lagtingets Vedtagelse i 1935 udgør Tilskudene fra Lagting og Stat til ovennævnte Veje følgende Beløb:

Famien—Ørdevig Trongisvaag	Kr.	129.075
Thorshavn—Kollefjord	—	195.512
Skaalebotn—Fundingsbotn	—	73.500
Lysaa—Nordskaale	—	62.250
Kvivig—Vestmanhavn	—	96.818
Vaag—Lobra	—	47.500
Porkere—Hove	—	41.737,

medens Tilskudene, ifald disse var ensartet nedsat med Gennemsnitsprocenten, vilde udgøre henholdsvis Kr. 130.886, Kr. 189.981, Kr. 69.825, Kr. 59.137, Kr. 94.697, Kr. 51.150 og Kr. 47.580.

Mindretallet (Danbjørg, Davidsen og Kallsoy) stiller derfor nedenfor Forslag i Overensstemmelse med det foran anførte.

Forslag A.

Fra *Mindretallet* Danbjørg, Davidsen og Kallsoy:

Statens og Lagtingets Tilskud til nedennævnte Trafikvej fastsættes som følger:

Famien—Ørdevig—Trangisvaag	Kr.	130.886	i Stedet for	Kr.	129.075
Thorshavn—Kollefjord	—	189.981	- — —	—	195.512
Skaalebotn—Fundingsbotn	—	69.825	- — —	—	73.500
Lysaa—Nordskaale	—	59.137	- — —	—	62.250
Kvivig—Vestmanhavn	—	94.697	- — —	—	96.818
Vaag—Lobra	—	54.150	- — —	—	47.500
Porkere—Hove	—	47.580	- — —	—	41.737

Forslag B.

Fra *hele Udvalget.*

I. Suderø Syssel.

A. Trafikveje (Hovedveje):

Famien—Ørdevig (oprindelig)		Kr. 149.000		
hvoraf bygget som amtskommunal Vej:				
1) i Famien 1,5 km	28.750 Kr.			
2) i Ørdevig 0,6 km	6.150 —	—	34.900	Kr. 114.100

B. Opdyrkningsveje (Biveje):

Ørdevig—Trangisvaag, oprindelig (færdigbygges)		Kr. 73.000		
÷ færdigbygget i Ørdevig 0,4 km		— 3.400	—	69.600
Porkere—Hove (færdigbygges)		Kr. 71.150		
÷ færdigbygget 0,46 km		— 4.370	—	66.780
Vaag—Lobra (færdigbygges)			—	76.000
Frodebø—Hamar, Rest af Vejanlæg (færdigbygges) ..			—	13.980
Trangisvaag: Opdyrkningsvej ca. 600 m fra Vejen Trangisvaag—Ørdevig til den paabegyndte Opdyrkningsvej paa den sydlige Side af »Stóra« (færdigbygges)			—	4.800
Trangisvaag: Andre Opdyrkningsveje i Bygden c. 240 m			—	1.895
Kvalbø: Lejrebø—Bønhúsfløti i Næs, færdigbygges .			—	17.850
do. Skaalum—»úti í rætt«, Rest af Vejanlæg ..			—	6.570
Sandvig: Fra Hovedvejen til Kirkegaarden (færdigb.)			—	1.550
do. — — ad gennem Indm. (færdigb.)			—	7.100
Lobra—Øgrum, Rest af Vejanlæg (færdigbygges)			—	8.000
Sumbø—Landingsstedet Podlen (færdigbygges)			—	2.500
			Kr.	390.725

II. Sandø Syssel.

Opdyrkningsveje:

Skopen: 600 m á Kr. 8,50	Kr. 5.100			
250 - - — 8,00	— 2.000			
1 Bro	— 200	Kr.	7.300,00
Skaalevig: 800 m á Kr. 4,37½		—	3.500,00
Husevig: 909 m á Kr. 5,04		—	4.581,36
Dal: 300 m Udmark á Kr. 4,50	Kr. 1.350		
700 m Indmark - — 7,00	— 4.900	—	6.250,00
Skarvenes: 650 m á Kr. 7,00		—	4.550,00
Sand: 200 m á Kr 6,00	Kr. 1.200		
2667 m á Kr. 3,00	— 8.000		
Søltuvík: 300 m á Kr. 5,75	— 1.725	—	10.925,00
Skuo: 350 m á Kr. 9,36 (Skarvefange)	Kr. 3.276		
200 m á Kr. 8.00 (Opdyrkningsvej)	— 1.600	—	4.876,00
1 Holdeplads ved Skopen		—	17,61
		Kr.	12.000,00

Fra *Flertallet* (Kallsoy, M. A. Jacobsen, Daubjørg og Davidsen):

Vejen Sand—Søltuvík: 800 m á Kr. 5,75	Kr.	4.600,00
Sand—Husevig—Skaalevigvejen henimod Stóravatni	—	6.325,00
	Kr.	10.925,00

III. Vaagø Syssel.

Opdyrkningsveje:

Slettenæs: 600 m — Rest af Vej	Kr.	3.600
Saudevaag: 1200 m — Rest af Vej	—	5.700
do. : Ny Vej	—	2.360
Midvaag: 1400 m — Rest af Vej	—	9.200
do. : 200 m — Fortsættelse af ældre Vej	—	1.300
Sørvaag: 1000 m	—	8.500
do. : 200 m	—	1.400
Bø: ca. 400 m	—	2.800
do: — 150 m	—	940
Gaasedal: 400 m — Rest af Vej	—	2.800
Myggenæs: 9000 m — Rest af Vej	—	5.100
Sørvaag — Forbindelsesvej til Pieren i Sørvaag	—	10.000
	Kr.	54.000

IV. Strømø Syssel.

A. Trafikveje:

1) Kvivig—Vestmanhavn, oprindelig	Kr. 136.400		
÷ Fradrag af Opdyrkningsvej ca. 3 km	— 26.402		Kr. 109.998
2) Thorshavn—Kollefjord, oprindelig	— 276.000		
÷ Fradrag af Opdyrkningsvej c. 6,75 km	— 81.098		— 194.902

B. Opdyrkningsveje.

1) ca. 6,75 km af Thorshavn—Kollefjord Vejen		— 71.737
2) — 3 km af Kvivig—Vestmanhavn Vejen.....		— 22.912
3) Tjørnevig: 300 m á 12 Kr.		— 3.600
4) Haldersvig: 300 m á 9 Kr. 64 Øre		— 2.892
5) Langesand: 200 m á 7 Kr. 63 Øre		— 1.527
6) Strømnæs: 300 m á 7 Kr. (incl. 5 Broer)		— 4.250
do. : 250 m.....		— 1.750
7) Vestmanhavn: 120 m á 20 Kr.....	Kr. 2.400	
do. : 400 m á 8 Kr.....	— 3.200	— 5.600
(Bro 7000 Kr., $^5/_8$ = 4375 Kr. ikke medtaget).		
Vestmanhavn: Udskiftningsveje		— 1.000
8) Thorsvig: 800 m á Kr. 6,00		— 4.800
9) Kollefjord: 600 m		— 4.770
10) Kalbak: 365 m á Kr. 8,00.....		— 2.920
11) Hvidenæs: 700 m á Kr. 7,00		— 4.900
12) Nolsø: 300 m á Kr. 6,14		— 1.842
13) Hestø: 400 m á Kr. 7,50		— 3.000
		Kr. 442.400

V. Østerø Syssel.

Fra *Mindretallet* (P. Niclasen, J. M. Fr. Poulsen og O. F. Joensen):

A. Trafikveje:

1) Skaaleboln—Fundingsboln		Kr. 98.000	
2) Lysaa—Nordskaale		— 83.000	Kr. 181.000

B. Opdyrkningsveje:

1) Lambaa—Saltangeraa		Kr. 20.000	
2) Saltangeraa—Næs	Kr. 45.000		
+ 1 Bro	— 1.700	— 46.700	
3) Ridevig (Vejen Kráargil 125 m á 8 Kr.)		— 1.000	
4) Strænder—Heygsstøð (170 m)		— 1.700	
5) Strænder—Langanes (170 m).....		— 1.200	
Overføres....		Kr. 70.600	Kr. 181.000

Overført....	Kr.	70.600	Kr. 181.000
6) Statsvejen Strænder—Morskranæs (1000 m) .....ca.	—	10.000	
7) Strænder (Vejen Forolendi: 320 m á 12 Kr. = 3840 Kr. + 1 Bro = 860 Kr.)	—	4.700	
8) Skaale (Forlængelse af Statsvejen 1000 m á Kr. 8,50).....	—	8.500	
9) Morskranæs—Selletræ (500 m, St. 62 — St. 67).....	-	8.880	
10) Selletræ (600 m á 11 Kr. + 2 Broer)	—	9.400	
11) Øre (200 m).....	—	1.200	
12) Ejde (Vejen nord á Kleiv 750 m + 2 Broer).....	—	6.860	
13) Lervig (1600 m).....	—	11.750	
14) Fuglefjord (1000 m).....	—	5.768	
15) Andefjord—Hellerne (St. 0—8 og St. 19—25,6 = 1460 m).....	—	16.417	
16) Hellerne—Andefjord (St. 25,6—38,6 = 1300 m).....	—	13.800	
17) Eldevig (250 m á 4 Kr.).....	—	1.000	
18) Funding—Húsarætt (500 m).....	—	13.000	
19) Gjov.....	—	10.000	
20) Gøte.....	—	10.000	— 201.875
			Kr. 382.875

Fra *Flertallet* (Kallsoy, M. A. Jacobsen, Danbjorg og Davidsen):

A. Trafikveje:

1) Skaalebotn—Fundingsbotn	Kr.	98.000	
2) Lysaa—Nordskaale	—	83.000	Kr. 181.000

B. Opdyrkningsveje:

1) Sallangeraa—Næs.....	Kr.	47.000	
2) Lambaa—Sallangeraa	—	20.000	
3) Morskranæs (500 m).....	—	4.000	
4) Strænder—Heygstøð (200 m)	—	1.700	
5) Strænder—Langanes (170 m).....	—	1.200	
6) Strænder—Morskranæs (1000 m).....	—	8.000	
7) Skaale	—	7.000	
8) Selletræ.....	—	9.700	
9) Øre.....	—	1.200	
10) Ejde.....	—	5.650	
11) Lervig (800 m).....	—	9.136	
12) Fuglefjord (1000 m)	—	5.768	
13) Andefjord—Hellerne (1500 m).....	—	12.300	
14) Eldevig (250 m).....	—	1.000	
15) Hellerne—Andefjord (500 m).....	—	4.083	
16) Funding mod Húsarælt	—	12.000	— 149.737
Overføres....			Kr. 330.737

Overført....		Kr. 330.737
17) Gjov mod Funding (Her iberegn. Bro over Stóra ved Gjov).		
Ekstratilskud til Østerø	Kr. 27.875	
Beløb, som stod til Disposition.....	— 9.563	
Det til Gjov bevilgede Tilskud	— 6.700	— 44.138
18) Gøte		— 8.000
		Kr. 382.875

VI. Norderøernes Syssel.

Opdyrkningsveje:

1) Hattervig: 500 m á Kr. 8,55	Kr.	4.275,00
2) Kirke: 500 m á Kr. 8,25	—	4.125,00
3) Svinø: 1400 m á Kr. 6,82	—	9.548,00
4) Viderejde—Lejdet.....	—	24.250,00
5) Kvannesund; 400 m á Kr. 7,15	—	2.860,00
6) Mule: 200 m á Kr. 6,77.....	—	1.354,00
7) Nordtofte—Deble—Norddeble—Fossaa: 700 m á 9 Kr.	—	6.300,00
8) Arnefjord: 350 m á Kr. 11,11	—	3.888,50
9) Klaksvig—Aaerne: 815 m á 9 Kr.....	—	7.335,00
+ 1 Bro	—	1.200,00
10) Haraldsund: 300 m á 6, 7 og 8 Kr. pr. m	—	2.100,00
+ 1 Bro	—	400,00
11) Kunø: 400 m á Kr. 8,33	—	3.332,00
12) Trollenæs: 150 m á 7 Kr.....	—	1.050,00
13) Mygledal: 350 m á Kr. 7,80	—	2.730,00
14) Husum—Sydredal: 1230 m á Kr. 10,39	—	12.781,75
Til Disposition for Norderøerne	—	470,75
	Kr.	88.000,00

VII. Saafremt der ved den endelige Detailprojektering maatte indvindes nogen Besparelse i de anførte Beløb, vil disse være at anvende til Vejanlæg i det paagældende Syssel.

Vejudvalget (Vegnevndin) bemyndiges til at foranledige, at de paagældende Arbejder sættes i Gang snarest muligt.

Skulde nogen af de anførte Vejanlæg ikke komme til Udførelse paa Grund af, at den (de) respektive Kommune(r) ikke maatte ønske at paalage sig Vedligeholdelsespligten eller ikke maatte ønske at paalage sig Udførelsen af Vejanlægget, bemyndiges Vejudvalget (Vegnevndin) i Forbindelse med Vinnumevndin til at anvende det derved disponible Beløb til andre Vejanlæg i samme Syssel.

VIII. Vejene skal anlægges som:

1) *Trafikveje (Hovedveje)* efter de af Vandbygningsvæsenet udfærdigede Planer og Beskrivelser.

2) *Opdyrkningsveje (Biveje)* efter de for Bygningen af amtskommunale Veje fastsatte Regler, ogsaa hvad angaar saavel Underbygning og Stensætning som Højde.

Vejbredden skal være mindst 2,5 m med Vigepladser, 4 m brede og 10 m lange, for hver ca. 100 m af hele Vejens Længde. I selve Bygderne, i Indmarken, i Kurver og paa andre særlig vanskelige Steder, eller hvor Trafiken absolut kræver bredere Vej, kun Vejbredden sættes til 4 m.

Ved Ydelse af Tilskud til Bygningen af saavel Trafikveje som Opdyrkningsveje er det en afvigelig Betingelse, at Kommunerne sørger for fornødent Vedligehold af de Vejanlæg, som er bygget eller bygges med Tilskud fra Staten og/eller fra Laglinget, og at de Kommuner, som ikke overholder dette, maa være forberedt paa, at der til disse Kommuner ikke ydes yderligere Tilskud til Vejbygning.

IX. Tilskudene til Vejanlæg udbetales til Kommunerne eller afskrives paa deres Mellemværende med Amtskommunen, dog først naar Arbejdet er udført, synet og godkendt, og dog med højst $^1/_5$ i hvert af Aarene i Femaarsperioden 1935/36—1940/41 (sker Udbetalingen senere i Femaarsperioden, kan Udbetalingen følgelig ske med indtil saa mange Femtedele, som der er forløbet Aar af Perioden).

Tann 16. mars var malið til 3. viðgerð.

J. Danbjørg o. fl. setti fram soljóðandi **Motiveret Ændringsforslag** til minnilutans uppskot A:

Mindretallet (Danbjørg, Davidsen og Kallsoy) er blevet opmærksom paa, at der er indløbet en Regnefejl i Mindretallets Forslag A.

Da Tingarbejdet er saa forceret, har der ikke været Tid til at rette Fejlen, hvorfor man fremsætter følgende

Forslag.

Man henstiller, at Fejlen rettes under Sagens videre Ekspedition.

Nevndin setti fram soljóðandi **Ændringsforslag** til uppskot B, pkt. VII:

Der tilføjes Pkt. VII sidste Stykke:

Endvidere bemyndiges Vejudvalget (Vegnevndin) til at foranledige, at eventuelle Fejlregninger ved de enkelte Vejanlæg bliver rettet.

Forsaavidt angaar de Vejanlæg, der anlægges som kombinerede Hoved- og Biveje bemyndiges Vejudvalget til i Samraad med Vandbygningsingeniøren og Løgtingets Tillidsmand (Amtsingeniøren og evt. Jens M. Poulsen) samt Vinnunevndin at tage Bestemmelse om Fordelingen af Omkostningerne ved Projektering m. m. af saadanne Vejanlæg.

Málið varð sett undir atkvøðisgreiðslu.

Minnilutans uppskot A fall, berl 8 atkv. — 0. Broytingaruppskotið frá Danbjørg o. fl. varð hereftir hildið burturdottið.

Uppskot B: *Pkt. I*, Suðuroyar sýsla, varð samtykt við 21 atkv. — 0. — *Pkt. II*, Sandoyar sýsla: Uppskot meirilutans varð samtykt við 15 atkv. — 0; tað upprunaliga uppskotið soleiðis broytt varð samtykt við 17 atkv. — 0. — *Pkt. III*, Vága sýslu, varð samtykt við 21 atkv. — 0. — *Pkt. IV*, Streymoyar sýsla, varð samtykt við 19 atkv. — 0. — *Pkt. V*, Eysturoyar sýsla: Uppskot meirilutans A og B vórðu sett undir atkvøðisgreiðslu við *navnakall:*

Ja atkvøddu: Winther, Dam, Zachariasen, Nolsøe, Simonsen, Holm Jacobsen, Hansen, Danbjørg, Davidsen, Ellefsen, Mitens, M. A. Jacobsen, Kallsoy; *atkvøddu ikki:* Djurhuus, Rasmussen, Niclasen, Joensen, Andreasen, M. Samuelsen, H. J. Poulsen, Johan Poulsen; *burtur:* Patursson, A. Samuelsen, Nielsen.

Uppskotið varð soleiðis samtykt við 13 atkv. — 0. Uppskot minnilutans varð hereftir burturdottið. — *Pkt. VI*, Norðuroya sýsla, varð samtykt við 21 atkv. — 0. — *Pkt. VII* varð samtykt við 19 atkv. — 0, og varð broytingaruppskot nevndarinnar til hetta pkt. samtykt við 17 atkvøðum — 0. — *Pkt. VIII & IX* vórðu samtykt við 18 atkvøðum — 0.

---

34. Uppskot til avgerðar frá vegnevndini. (1|VIII).

Vegnevndin framlegði soljóðandi **Uppskot til avgerðar:**

Løgtingið góðkennir ta av veganevndini í fjør tiknu samtykt viðvíkjandi frígeving av $^{6}/_{10}$ av tilskotinum frá stati og løgtingi til leir eftir vegaplaninum játtaðu vegir í Froðbiar sóknar kommunu, soleiðis at peningurin $^{6}/_{10}$ verður goldin kontant til kommununa. Tó kann eingin peningur rindast fyrr enn partar av vegarbeiðinum er gjørdir lidnir, sýnaðir og góðkendir soleiðis sum fyriskrivað er í pkt. IX í II síðsta av tinginum samtykta vegaplani.

Tann 17. mars varð uppskotið samtykt við 13 atkvøðum — 0.

35. Tímaløn fyri vegarbeiði. (2|VIII).

Vegnevndin framlegði soljóðandi **Nevndarálit:**

I brævi frá Føroya arbeiðarafelag til Løgtingið verður mótmælt, at tingið góðkennir, at ministeriið kalkurerar arbeiðsløn fyri at gera koyrivegir í Føroyum til 70 oyru í líman í staðin fyri 90 oyru.

Ætlandi er at hetta mótmæli er framkomið vegna ta áminning, sum ríkisstýrið í brævi av 28. desember hevur viðvíkjandi vegamálum um grundarlagið, sum nýtt er til útroknan av arbeiðsgjaldi fyri vegarbeiði.

Hertil er at siga, at tingið ikki hevur havt høvi til at taka støðu til henda spurning áður, men skal nevndin mæla vegnevndini

til at havn henda spurning í huga í framtíðini, tá kostnaður av vegabygging verður útroknaður.

Uppskot.

I. Vegnevndin verður biðin um at taka spurningin um tímaløn til viðgerðar, tá kostnaður av vegabygging í framtíðini verður útroknaður.

II. Føroya arbeiðarafelag, Tórshavn, fær eitt eintak av álitinum.

Tann 14. mars varð uppskot nevndarinnar samtykt við 15 atkvøðum — 0.

IX. Havnir o. a.

36. Vágs eiði og Vág havn. (I|IX).

Kommunala nevndin framlegði soljóðandi **Udvalgsbetænkning:**

Til undertegnede Udvalg er henvist Andragende fra Forstanderskabet for Vaag Sogns Kommune angaaende Landingsstedet ved Vaags Ejde og Vaag Havn.

Forstanderskabet andrager om, at disse to Anlæg maa blive lagt sammen, saaledes at Udgifter og Indlægter ved begge Landingssteder bliver baaret i Fællesskab.

Forstanderskabet anfører som Grund for Andragendet, at Vaags Ejde giver Underskud, medens Vaag Havn klarer sig godt og giver Overskud, samt at Kommunen har store økonomiske Vanskeligheder, der er blevet endnu mere trykkende, siden det store Anlæg ved Vaags Ejde blev fuldført.

Udvalget kan fuldt ud tiltræde Andragendet, idet man mener, at det omtalte Anlæg ved Vaags Ejde maa betragtes som et Led i Havnevæsenet og bør som saadant regnskabsmæssigt henregnes under Vaag Havn.

Da Driften af Vaag Havn som foran anført godt taaler at bære Udgifterne til Vaags Ejde, anser Udvalget det for at være fuldt ud forsvarligt at anbefale ovenomtalte Ordning og stiller med disse Bemærkninger følgende

Forslag.

Lagtinget anbefaler, at Driften af Anlægget ved Landingsstedet ved Vaags Ejde fremtidig fra 1. Januar 1937 at regne bliver henlagt under Vaag Havn.

Tann 17. mars varð uppskot nevndarinnar samtykt við 17 atkvøðum — 0.

X. Ymisk lógmál.

37. Lóg um „smitsomme Sygdomme hos Husdyrene". (1|X).[1] (Revahald).

Búnaðarnevndin framlegði soljóðandi **Udvalgsbetænkning:**

Lagtinget har i Samlingerne 1931 og 1935 behandlet nærværende Sag. Det Udvalg, der i 1935 behandlede Sagen, havde delt sig i et Mindretal og et Flertal. Mindretallet fremsatte ikke noget Forslag, medens Flertallet anbefalede det af Færø Amt under 5. November 1931 udarbejdede Forslag til Forandring i Lov Nr. 36 af 28. Februar 1908 for Færøerne om smitsomme Sygdomme hos Husdyrene ophøjet til Lov.

Ministeriet har i Skrivelse af 27. November 1935 tilbagesendt Sagen til Færø Amt, som har forelagt Lagtinget Sagen til Betænkning.

Landbrugsministeriet finder det rettest, at de af Lagtinget vedtagne Beslutninger ophøjes til Lov, dog saaledes at Bestemmelserne om Ansvar for Skade foraarsaget af de i Lagtingets Forslag nævnte Dyr, gøres strengere end Lovgivningens almindelige Erstatningsregler.

Ligeledes er Bestemmelsen om Indførsel af Karakul-Faar udeladt, da Indførsel af Husdyr til Færøerne ifølge § 1 i fornævnte Lov kun maa finde Sted efter særlig for hvert enkelt Tilfælde meddelt Tilladelse fra Amtmanden.

Iøvrigt fremtræder Forslaget i den af Lagtinget i Samlingen 1935 vedtagne Form, naar bortses fra nogle formelle Ændringer.

Nærværende Udvalg, der har behandlet Sagen, vil anbefale Lagtinget at vedtage Lovforslaget i den Form, hvori det nu foreligger.

Da Lagtinget er vidende om, at Færinger er taget over til Norge for at sætte sig ind i Pelsdyravl med det Formaal for Øje, at etablere Rævefarm her paa Færøerne, skal man gennem Færø Amt

---

1) Sbr. Løgtingstíðindi 1935, bls. 164.

henslille til Ministeriet at fremskynde Sagen, saaledes at Forslaget kan ophøjes til Lov allerede i indeværende Rigsdagssamling.

Udvalget skal derfor foreslaa til Lagtingets Vedtagelse, at nedenstaaende Forslag til Lov om Tillæg til Lov for Færøerne af 28. Februar 1908 om smitsomme Sygdomme hos Husdyrene m. m. ophøjes til Lov.

Forslag.

§ 1.

§ 16, 1ste og 2det Stykke, i Lov for Færøerne af 28. Februar 1908 om Foranstaltninger mod smitsomme Sygdomme hos Husdyrene m. m. affattes saaledes:

»Indførsel til Færøerne af Rovdyr, som ikke er Husdyr, skal være forbudt. Tilladelse til Indførsel af Ræve og Nerz (Minks) kan dog meddeles af Landbrugsministeren paa nærmere af denne fastsatte Vilkaar, saafremt Indførselen sker til Pelsdyravl. Ræve og Nerz (Minks), der indføres til eller forsendes paa Færøerne, skal under Transporten være anbragt i solide og sikkert lukkede Kasser eller Bure. Ræve og Nerz (Minks), der findes paa Færøerne, skal iøvrigt være anbragt i en af Politiet godkendt Indhegning. Politiets Godkendelse skal foreligge, forinden Anbringelsen finder Sted, og kan til enhver Tid tilbagekaldes.

Hvis saadanne Dyr, som i 1ste Stykke omhandlet, findes om Bord i Fartøjer, der ankommer til Færøerne, forholdes som i § 15, 1ste Stykke, bestemt.«

§ 2.

Efter § 16 i fornævnte Lov indføjes som en ny § 16 a:

»Saafremt saadanne Dyr som i § 16, 1ste Stykke, omhandlet forvolder Skade, er den eller de for Dyret ansvarlige pligtige at erstatte Skaden, medmindre det oplyses, at den skadelidende selv forsætlig eller ved Uagtsomhed har hidført Skaden, eller at denne ikke kunde have været afværget ved den Agtpaagivenhed og Omhu, som udkræves ved Transport, Opbevaring og Anbringelse af saadanne Dyr. Dyrets Ejer skal altid anses for ansvarlig for Dyret.

Reglerne i 1ste Stykke skal ogsaa gælde med Hensyn til saadanne Dyr, som fra et Farløj slipper i Land paa Færøerne. I saadanne Tilfælde skal Farløjets Skipper anses for ansvarlig for Dyret.«

§ 3.

I § 17, 3die Stykke, i fornævnte Lov tilføjes som et nyt 2det og 3die Punktum:

»Enhver der paa Land maatte træffe et saadant Dyr i fri Tilstand, er berettiget til at dræbe det. Den der dræber Dyret har Ret til at tage det.«

§ 4.

Denne Lov træder i Kraft straks.

Tann 13. mars varð lóguppskotið samtykt uttan atkvøðisgreiðslu og tann 14. mars varð uppskotið sett undir atkvøðisgreiðslu við *navnakall:*

Ja atkvøddu: Djurhuus, Winther, Dam, Zachariasen, Nolsøe, Simonsen, Niclasen, Joensen, Andreasen, H. J. Poulsen, Hansen, Danbjørg, Davidsen, Ellefsen, Mitens, M. A. Jacobsen, Kallsoy, J. Poulsen. *Atkvøddu ikki:* Rasmussen, M. Samuelsen. *Burtur:* Paturssen, Holm Jacobsen, A. Samuelsen, Nielsen,
og varð lóguppskotið soleiðis samtykt við 18 atkvøðum — 0.

XI. Smiril.

38. Broytan av ferðaætlan „Smiril"s. (1|XI).

Bánaðarnevndin framlegði soljóðandi **Nevndarálit:**

Í hesum máli er:

1) Umsókn frá Hans J. Jensen, Hellurnar, um at fáa »Smiril« at sigla inn hagar, tá hann hevur góðs og ferðafólk við.

2) Umsókn frá bátsmonnum og kyndarum um at fáa cykaløn fyri arbeiði umborð frammanundan kl. 7 um morgunin og aftaná kl. 5 um kvøldið.

ad 1) soleiðis sum ferðaætlanin hjá »Smiril« er løgd, er tað ógjørligt at játta umsóknina frá H. J. Jensen, av tí at »Smiril« vanliga kemur ógvuliga seint á kvøldi aftur til Klaksvíkar, og tað hendur ikki sjáldan um veturin, at hann ikki kemur aftur fyrr enn dagin eftir og sama dag (miðvikudag) skal hann fara til Havnar, lossa har og so til Suðuroyar. Tað hevur av og á hent, at »Smiril« táið góðs og ferðafólk hava verið við, hevur siglt inn á Hellurnar, og tað kann hugs-

ast, at »Smiril« eisini í framtíðini vil gera tað, táið tíð og líkindi eru til tess.

ad 2) Soleiðis, sum »Smiril«s fíggjarstandur er, kann Løglingið ikki vera við at økja um løglingsútreiðslurnar. Táið alt verður viðroknað, so er undirskotið fyri seinasta roknskaparár um 30.000 kr.; her er at leggja afturat, at »Smiril« í ár skal »klassifiserast«, hvat ið ivaleyst vil kosta nógv av peningi.

Eftir tí, sum »Smiril«s administrator greiðir frá, so er tað løningsmark, sum manningin á »Smiril« hevur, líka so høgt sum tað, ið er galdandi fyri manningina á tilsvarandi skipum í Danmark.

Nevndin skal harafturímóti mæla til, at tað verður givið »Smiril«s administrator upp í hendi at lata manningina, táið árið er at enda, fáa eina samsýning, sum stendur nakað í samburði við arbeiðið, ið avrikað verður umborð í samburði við løningsmark á líknandi skipum sum »Smiril«.

Annars heldur nevndin, at tað er nógv umráðandi, at arbeiðið umborð verður mest møguligt sundurbýtt og ger hervið áheitan á »Smiril«s administrator at gera tað ið gerast kann í so máta. Nevndin hevur hugsað sær til, at skiparin og fyrsti maskinmeistari, — um tað ikki er frammanundan — ganga vakt við stýrismannin og annan maskinmeistara.

Viðvíkjandi tí fraktsamtykt, sum er gjørd við »Skipafelagið Føroyar« og D. F. D. S., heldur nevndin, at taksturin yvirhøvur, 10 kr. pr. ton, er nakað lágur og eigir at setasl til $12^1/_2$ kr. pr. ton, tó setur nevndin ikki fram nakað uppskot í so máta.

Av tí at »Smiril« skal klassifiserast í summar kemur tað at vera neyðugt at fáa til vegar nakað av peningi til hetta endamál. Nevndin heldur at peningurin kann setast til 10.000 kr.

Viðvíkjandi teimum frammanundan nevndu málum skal nevndin loyva sær at framsela hetta

Uppskot.

1) Umsóknin frá Hans J. Jensen, Hellurnar, kann ikki játtast.

2) Tingið kann ikki mæla til sum nú er stati at játta umsóknini frá 4 mannum á »Smiril« um eykaløn, men vil geva »Smiril«s administrator upp í hendi at lata manningina, táið árið er at enda, fáa eina samsýning, sum stendur nakað í samburði við tað arbeiðið, ið avrikað verður umborð og í samburði við løningsmarkið umborð í líknandi skipum sum »Smiril«.

3) Tað verður givið administrator upp í hendi at samráðast við »Smiril«s manningina um og geva ordrar til at býta arbeiðið sundur best gjørligt, harundir eisini at skiparin lekur vaktarskifti við stýrismannin og 1. maskinmeistari við 2. meistara.

4) »Smiril«s administrator verður biðin um at seta upp arbeiðsreglur fyri manningina á »Smiril« og leggja uppskot fram fyri løgtingsins vinnunevnd og so í samráð við vinnunevndini samtykkja hóskandi arbeiðsreglur.

5) Vinnunevndin fær heimild til at veita til »Smiril«s drift um neyðugt inntil 10.000 kr. og at áseta úr hvørjum grunni undir tinginum peningurin bráfengis verður likin.

Tann 17. mars varð uppskot nevndarinnar samtykt við 14 atkvøðum — 0.

XII. Kommunal mál.

39. Kæra frá Vestmanna kommunu um amtsfondsálíkningina. (1|XII).

Kommunala nevndin framlegði soljóðandi **Udvalgsbetænkning**:

Sagen har været behandlet i Ekstrasamlingen i November 1935 Nr. 2/XII—1935) og er udsat til denne Tingsamling.

Udvalget kan henholde sig til den i Sagen allerede afgivne Betænkning, hvorefter forskellige sammenræffende Uheld paa Erhvervslivets Omraade har nedsat Vestmanhavns Kommunes økonomiske Ydeevne ganske betydeligt. Man maa imidlertid nære Betænkelighed ved

nu at stille Forslag om Nedsættelse af Amtsfondspaaligningen for Vestmanhavn Kommune for 1936, idet en Nedsættelse af Amtsfondsskatten for denne Kommune efter Amtsfondens Budget maatte medføre Forhøjelse af Skatten for andre Kommuner i samme Forhold. Dette vil jo ikke lade sig gøre, efter at Overslagene for 1936 i Kommunerne er fastlagte.

Udvalget kan derimod henvise til, i Forbindelse med indhentede Oplysninger fra Forstanderskabet, at Fattigforsørgelsen paalægger Kommunen svære Byrder (sindssyge, døvstumme og Tuberkulosepatienter m. m.), og at der derfor — saaledes som Sagen foreligger — vil være Anledning til at yde Kommunen Støtte til Fattigforsørgelsen udover det allerede af Amtsfattigkassen for 1936 bevilgede Tilskud paa 350 Kr., og man stiller nedenfor Forslag herom. —

Forslag.

1) Tinget ser sig ikke i Stand til nu at foretage en Nedsættelse af den Vestmanhavn Sogns Kommune for Aaret 1936 paalignede Amtsfondsskat.

2) Det Vestmanhavn Sogns Kommune for Aaret 1936 bevilgede Tilskud fra Amtsfattigkassen forhøjes efter Omstændighederne fra 350 Kr. til 600 Kr. —

Tann 14. mars varð uppskot nevndarinnar samtykt við 19 atkvøðum — 0.

40. Elektricitetsstøðan suður í Vági. (3|XII).

Kommunala nevndin framlegði soljóðandi **Betænkning:**

Forstanderskabet for Vaag Sogns Kommune har ved Skrivelse af 1. Marts 1936 andraget om Lagtingets Medvirken til, at de i Betænkning i Lagtingssag Nr. XII—1/1935 (Eykatingsetan) omtaldte Ydelser til Statskassen ordnes saaledes, at de resterende Rente- og Afdragsbeløb — ialt 55.880 Kr. — forbliver rentefri, idet Forstanderskabet ikke mener ogsaa at kunne belaste Kommunens Budget med Rentebyrden.

Af en blandt Sagens Bilag værende Genpart af Finansministeriets Skrivelse af 12. December 1935 til Færø Amt fremgaar det, at at Finansministeriet ikke mener at kunne gaa ind paa den i Lagtingsbetænkningen af 16. November f. A. foreslaaede Ordning, hvorved samtlige de pr. 11. December 1935 forfaldne Ydelser — ialt 55.880 Kr. — skulde forrentes og afdrages i 20 Aar, men kræver de pr. 11. Juni 1935 forfaldne Ydelser 48.560 Kr. betalt i Løbet af 10 Aar, første Gang pr. 11 Juni Termin 1936, samtidig som den til enhver Tid skyldige Del af Restancebeløbet forrentes med 4½ % p. a., medens den pr. 11. December Termin 1935 forfaldne Ydelse (Afdrag 4379 Kr. 39 Øre og Rente 2940 Kr. 61 Øre) kræves herigtiget straks.

Forstanderskabet har derefter ved Skrivelse af 8. Februar 1936 under Henvisning til de i Kommunen herskende vanskelige økonomiske Forhold paa Grund af Erhvervskrisen, fornyet sit Andragende til Finansministeriet om en 20-aarig rentefri Afdragstid af de pr. 11. December 1935 skyldige Renter og Afdrag.

Det fremgaar af Finansministeriets Skrivelse af 12. December 1935, at Ministeriet ønsker, at Lagtinget gøres bekendt med den Kommunen tilbudte Ordning, og at Lagtinget og Amtet vil yde sin Medvirkning til, at Kommunen formaas til at overholde denne Ordning, bl. a. ved, at Kommunens Budget i Overensstemmelse med de i Lagtingsbetænkningen af 16. November f. A. angivne Retningslinier fremtidig opstilles under Hensyntagen til de Kommunen paahvilende Forpligtelser overfor Statskassen.

Ifølge Overslaget for Vaag Sogns Kommune for Aaret 1936 er der som Dækning af Underskud opført et Beløb af 7000 Kr., og Skatteprocenten i Vaag er, efter hvad der fremgaar af Sagen, steget til 15,00 imod 10,75 i 1935.

Efter Udvalgets Skøn maa det anses for ugørligt gennem en yderligere Skatteudskrivning at fremtvinge en hurtigere Afvikling end 20 Aar af de omtaldte forfaldne Ydelser, heri indbefattet den pr. 11. December 1935 forfaldne Ydelse, og man skal derfor tilraade Lagtinget at henstille til Finansministeriet at tiltræde en saadan Ordning, dog saaledes at det til enhver Tid skyldige Beløb af Restancebeløbet for-

rentes med $4^1/_2$ % p. a., idet man under Hensyn til, at Kommunen allerede i sin Tid har opnaaet en stor Nedsættelse af de denne paahvilende Terminsydelser, ikke mener ogsaa at kunne anbefale en yderligere Nedsættelse heri.

Forslag.

Lagtinget henstiller til Finansministeriet, at der meddeles Vaag Sogns Kommune Tilladelse til i Løbet af 20 Aar at afdrage de pr. 11. December 1935 forfaldne Ydelser af Statslaanet med 55.880 Kr., der forrentes med $4^1/_2$ % p. a. af det til enhver Tid skyldige Beløb af Restancebeløbet.

Tann 14. mars varð uppskot nevndarinnar samtykt við 16 atkvøðum — 0.

---

41. Lán til Froðhiar kommunu. (4|XII).

Kommunala nevndin framlegði soljóðandi **Forslag til Beslutning**:

Det Beløb af 11.896 Kr. 50 Øre, der i Henhold til Lagtingets Vedtagelse i Samlingen 1935 forskudsvis af Amtsrepartitionsfonden er udredet til Kreditforeningen af Kommuner i Danmark til Dækning af de Frodebø Sogns Kommune paahvilende Restancer til nævnte Kreditforening for Laanene Fol. 1175 og 1294 pr. 11 December Termin 1934 og 11. Juni Termin 1935, tilbagebetales Amtsrepartitionsfonden af Frodebø Sogns Kommune i 3 paa hinanden følgende Aar med 3965 Kr. 50 Øre aarlig, første Afdrag inden 1. Oktober 1937 og de følgende Afdrag inden 1. Oktober 1938 og 1. Oktober 1939.

Tann 17. mars varð uppskot nevndarinnar samtykt við 15 atkvøðum — 0.

---

42. Hækkan av kassakreditti hjá Sjóar sókn. (8|XII).

Til tingið var komin umsókn frá Sjóar sóknar kommunustýri um at fáa kassakredittin í Føroya Banka hækkaðan við 2000 kr.

Tann 11. mars varð sett fram soljóðandi uppskot til gerðabókina:

»Den ansøgte Approbation meddeles herved.«

Uppskotið varð samtykt við 15 atkv. — 0.

XIII. Ymist.

43. Decisión av roknskapi fyri vanlukkutryggingina. (1|XIII).

Kommunala nevndin framlegði soljóðandi **Forslag til Beslutning:**

Regnskabet for Foroya vanlukkutrygging for Aaret 1934 godkendes.

Tann 13. mars varð uppskot nevndarinnar samtykt við 18 atkvøðum — 0.

44. Eftirløn til D. O. Poulsen. (2|XIII).

Búnaðarnevndin framlegði soljóðandi **uppskot til avgerðar:**

Við at vísa til brev frá Faero Amt viðvíkjandi eftirløn til fyrrverandi skipara á »Smiril«, harra D. O. Poulsen, avger tingið hervið, at tann í lí vanligu tingsetu 1935 av tinginum givni studningur til D. O. Poulsen er at rokna frá 1. juli 1935.

Tann 13. mars varð uppskot nevndarinnar samtykt við 18 atkvøðum — 0.

---

45. Studningur til „Føroya Grótvirki". (3|XIII.)[1]

Fiskivinnunevndin framlegði soljóðandi **Udvalgsbetænkning:**

Smedemester Sigmund Arge har anmodet Lagtinget om at forny et Tilsagn, som i 1933 blev givet A/S Føroya Grótvirki om et Laan paa 10.000 Kr. til Støtte for Stensagen.

Selskabet er traadt i Likvidation, og Thorshavn Byraad har overtaget Selskabets Bygning og Maskiner. Der er Tale om Rekonstruktion, hvor det er nødvendigt at supplere Maskinerne og have en vis Driftskapital.

Hr. Arge har henvendt sig til Byraadet om Leje af Bygningen og Maskinerne og arbejder for at faa Sagen i Gang. Han andrager som sagt om Fornyelse af Tilsagn om Laan, saaledes at det f. Eks. overgives til Vinnunevndin at afgøre, om Laanet kan komme til Udbetaling, naar der maatte foreligge en Sammenslutning eller saadant Grundlag, at det skønnes, at Arbejdet kan paabegyndes paa en sund Basis.

Nærværende Udvalg skal udtale, at under de kritiske og meget vanskelige økonomiske Forhold maa Udvalget mene, at Lagtinget for Tiden ikke kan yde noget Laan; men forsaavidt der maatte foreligge tilstrækkelige Pengemidler andre Steder fra, og iøvrigt Grundlaget for Sagen maatte være i Orden, er Sagen af stor almen Betydning og fortjener Støtte. Man skal derfor foreslaa at bemyndige Vinnunevndin til at meddele Anbefaling paa Tingets Vegne, naar Vinnunevndin maatte skønne, at der foreligger tilstrækkeligt Grundlag økonomisk og i anden Retning.

---

1) Sbr. Løgtingstíðindi 1933, bls. 270.

Forslag.

Sagen oversendes til Vinnunevndin, der bemyndliges til pan det ovennævnte Grundlag at meddele Tingets Anbefaling.

Tann 17. mars varð uppskot nevndarinnar samtykt við 15 atkvøðum — 0.

---

46. Studning til Føroya Ferðamannafelag. (8|XIII).

Fiskivinnunevndin framlegði soljóðandi **Nevndarálit:**

Føroya Ferðamannafelag søkir um studning 1000 kr. ella í minsta lagi 500 kr.

Fíggjarætlanin fyri 1936 er samtykt í lingsetuni 1935 og tí ber ikki væl til at geva størri eykastudning. Eitt minnital (Mitens og Simonsen) skal tó mæla til at veita felagnum 250 kr. fár og 250 kr. fyri 1937.

Uppskot

frá minnilutanum.

Tingið veitir Føroya Ferðamannafelag 500 kr., hvarav 250 kr. veitast fyri 1936 og 250 kr. fyri 1937 av økonomisk fond.

Tann 17. mars fall uppskot minnilutans, bert 8 atkv. — 0.

---

47. Løgtingssøgustarvið. (9|XIII).[1]

Nevnd viðvíkjandi stabilisering av fíggjarviðurskiftunum framlegði soljóðandi **Nevndarálit:**

Samtykt varð ífjør at senda 1000 kr. frá økonomisk fond til ríksarkivar Ágerholt, Oslo. Nevndin gongur út frá, at Vinnunevndin fær henda pening sendan til harra Agerholt.

Tingið hevur valt eina løgtingssøgunevnd, sum skal hava løgtingssøgustarvið um hendi og fyrireika hitt bókliga arbeiðið. Professor Brøgger hevur gjørt sítt arbeiði liðugt, og útgáva av hansara verki á upprinnarmálinum kann fáast í lag uttan útreiðslur fyri tingið; men nevndin heldur tað beinast, at hansara verk verður umsett og prentað á føroyskum máli. Hetta kann gerast fyri um 2500 kr., og ein partur av peninginum kann væntast at fáast aftur.

Uppskot.

1) Av økonomisk fond játtar tingið Vinnunevndini upp til 2500 kr. til í samráð við løgtingssøgunevndini at umseta og úlgeva professor Brøggers verk á føroyskum máli og annars at fyrireika sølunna av hesum verki.

2) Vinnunevndin skal fáa til vegar yvirlit yvir, hvat tingið higartil hevur goldið viðvíkjandi løgtingssøgunni, og í framtíðini hava yvirlit og roknskaparhaldið viðvíkjandi hesum máli.

Tann 14. mars varð uppskot nevndarinnar sett undir atkvøðisgreiðslu við *navnakall:*

Ja atkvøddu: Winther, Dam, Paturssøn, Zachariasen, Nolsøe, Simonsen, Holm Jacobsen, Danbjørg, Davidsen, Ellefsen, Mitens, M. A. Jacobsen, Kallsoy. *Atkvøddu ikki:* Djurhuus, Rasmussen, Niclasen, Joensen, A. Samuelsen, Andreasen, M. Samuelsen, H. J. Poulsen, Hansen, Johan Poulsen. *Burtur:* Nielsen,
og varð uppskotið soleiðis samtykt við 13 atkv. — 0.

---

[1]) Sbr. Løgtingstíðindi 1935, bls. 294.

48. Útreiðslur viðvíkjandi yvirpolitirættinum. (12)XIII).

Fiskivinnunevndin framlegði soljóðandi **Udvalgsbetænkning:**

Dommeren har indberettet til Amtmanden, at et Medlem af Overpolitiretten i Anledning af Behandlingen af en offentlig Sag har haft Kr. 20,75 i Rejseudgifter. Desuden har han muligvis Krav paa Dagpenge. Dommeren ønsker meddelt, efter hvilke Bestemmelser der eventuelt vil kunne beregnes Dagpenge, og hvorvidt saadanne tilkommer de i Tórshavn boende Medlemmer af Overpolitiretten.

Amtmanden har forelagt Lagtinget Sagen med Bemærkning, at der ikke tidligere ses at være afholdt Omkostninger vedrørende Overpolitirettens Virksomhed.

Ved Lov af 4. Juni 1924 blev Retsplejeloven sat i Kraft paa Færøerne. Tidligere havde Amtmanden været Overpolitiret. Til Retsplejelovens § 962 blev føjet en Bestemmelse om, at Domme, afsagt af en af Syslernes Politiretter, kan af Tiltalte eller Politimesteren inden 4 Uger paaankes til Underretten, der i disse Sager tiltrædes af 2 i færøske Bygdeforhold og lignende Forhold kyndige Mænd, som beskikkes af Amtmanden for 4 Aar ad Gangen. I Lov for Færøerne Nr. 174 af 11. Maj 1935 indeholdes den samme Bestemmelse, kun med den Ændring, at de 2 kyndige Mænd beskikkes af Lagtinget i Stedet for af Amtmanden. Hidtil har der været beskikket Mænd, bosat i Tórshavn, og de har ikke haft Rejseudgifter og ikke gjort Krav paa Dagpenge. Der er nu beskikket et Medlem boende udenfor Tórshavn, og derved er Spørgsmaalet opstaaet.

Nærværende Udvalg maa mene, at ifølge Lov om Udgifter i Strafferetsplejeloven § 1, hvori bestemmes, at Befordring og Dagpenge til Embeds- og Bestillingsmænd ved de kollegiale Retter afholdes af Statskassen, eller ifølge denne Bestemmelses Analogi, maa det være Statskassen, der afholder de i foreliggende Tilfælde omhandlede Rejseudgifter. Muligvis indeholdes der i samme Bestemmelse Hjemmel for Dagpenge, men Udvalget mener, at dette Spørgsmaal bør overlades til Myndighedernes Afgørelse.

Forslag.

Afskrift af Betænkningen tilstilles Amtmanden.

Tann 16. mars varð uppskot nevndarinnar samtykt við 20 atkvøðum — 0.

---

49. Endurnýggjan av studna til svimjingarhyl. (13|XIII).[1]

Tann 14. mars varð sett fram soljóðandi uppskot til **gerðabókina**:

»Tingið endurnýggjar sín studning, 100 kr., til svimjingarhyl í Þorkeri til lær í 1934 ásettu treytur, at galda til 1. oktober 1936.«

Uppskotið varð samtykt við 19 atkvøðum — 0.

---

[1]) Sbr. Løgtingstíðindi 1934, bls. 350.

50. Fíggjarætlan fyri skjalasavnlø. (17|XIII).

Tann 14. mars varð sett fram soljóðandi uppskot til **gerðabókina**:

»Fíggjarætlan fyri »Færøernes Arkiv« fyri fíggjarárið 1936/37 verður góðkend.«

Uppskotið varð samtykt við 19 atkvøðum — 0.

XIV. 51. Val av álitismonnum og nevndum. (1|XIV).

Tann 12. mars varð fyritikið val av álitismonnum og nevndum:

1. **Skattanevndin:**
   G. Winther, M. A. Jacobsen, M. Samuelsen, J. Danbjørg.
   Tiltaksmenn: Edw Mitens, H. Nolsøe, J. Nielsen, J. Rasmussen,

2. **Bróstsjúkrahúsnevndin:**
   Edw. Mitens, P. Niclasen, Trond Hansen.
   Tiltaksmenn: M. A. Jacobsen, Johan Poulsen, J. P. Davidsen.

3. **Telefonnevndin:**
   Edw. Mitens, Johan Poulsen, J. P. Davidsen.
   Tiltaksmenn: G. Winther, M. Samuelsen, Trond Hansen.

4. **Stórhvalanevndin:**
   Edw. Mitens, M. Samuelsen, H. J. Poulsen.
   Tiltaksmenn: M. A. Jacobsen, Johan Poulsen, Trond Hansen.

5. **Vinnunevndin:**
   Edw. Mitens, Poul Niclasen; P. M. Dam.
   Tiltaksmenn: M. A. Jacobsen, Johan Poulsen, Trond Hansen.

6. **Vegnevndin:**
   Edw. Mitens, Poul Niclasen, J. P. Davidsen.
   Tiltaksmenn: M. A. Jacobsen, Johan Poulsen, H. J. Poulsen.

7. **Løgtingssøgunevndin:**
   J. Paturssson, P. Niclasen, P. M. Dam.

8. **Kirkjustjórnin:**
   J. Kallsoy, Johan Poulsen, Trond Hansen.

9. **Skúlastjórnin:**
   J. Kallsoy.

10. **Stýrið fyri „Føroyskt kirkjumál":**
    M. A. Jacobsen (í staðin fyri háskúlalærara R. Rasmussen).

11. **Nevnd viðvíkjandi stabilisering av figgjarviðurskiftunum:**
    O. F. Joensen, P. Niclasen, P. M. Dam, J. P. Davidsen, Edw. Mitens, M. A. Jacobsen, Gunnar Winther.

XV. Figgjarlig viðurskifti.

52. Løgtingsgrunnarnir. (1)(XV).

Fiskivinnunevndin framlegði soljóðandi **Nevndarállit:**

Amtmaðurin hevur í brævi av 23. januar fár til Vinnunevndina biðið nevndina taka spurningin upp um at centralisera Løgtingsins roknskaparmál og at leggja fyri tingið reglur, hvareftir tað verður gjørligt altíð at hava yvirlit yvir figgjarstanditinum, og reglur um kassaeftirlit og roknskaparkontrol.

Hin núverandi skipanin viðvíkjandi amtsfondinum varð ásett, tá inntøkurnar vóru smáar, og eftirlit við kommununum var hjá amtmanninum. Amtmaðurin var tá formaður løgtingsins og hevði av og á eftirlit við løgtingsins grunnum, meðan nú einki eftirlit er, men bert ein árlig revisión. Løgtingsskrivstovan krevur nú inn ein part av inntøkunum (hin beinvegis skattin).

Vinnunevndin hevur sent tinginum bræv amtmannsins utlan nærri uppskot.

Nevndin skal halda fram:

Nú, tá Løgtingið hevur fingið egna skrivstovu, hvarundir bróstsjúkrahúsroknskapurin er, og sum hevur roknskaparhaldið við Løgtingsins beinvegis skatti, vil tað ganga tann vegin, at roknskaparhaldið fyrr ella seinri viðvíkjandi økonomisk fond, fálækrakassanum og kirkjugrunninum og kanska øðrum grunnum verður lagt undir skrivstovuna. Tað má eisini umhugsast at leggja amtsfonds-roknskaparhaldið til skrivstovuna.

Tað er ógjørligt undir einari eykatingsetu at seta fram uppskot um reglur fyri roknskaparhald løgtingsins og nærri eftirlit við grunnunum, men nevndin skal mæla til, at Vinnunevndin setur fram tilíkar reglur til hina vanligu tingsetuna.

Tá alt roknskaparhaldið verður lagt til skrivstovuna, og ymist annað løgtingsarbeiði meira og meira skal gerast har, (eftirlit við kommununum o. s. fr.) verður tað óivað neyðugt skjótt at fáa ein fyristøðumann fyri løgtingsskrivstovuna, og tað eigur helst at vera ein føroyskur juristur. Løgtingsskrivstovan hevur nú ein mann, sum kann vera bókhaldari, og ein skrivara; men umfram verður tað sum nevnt

neyðugt at hava ein fyristøðumann, ið kann vera til hjálpar í lógmálum og annars leggja málini til rættis. Nevndin skal seta fram uppskot um, at Vinnunevndin umhugsar hetta.

Uppskot.

1) Vinnunevndin verður umbiðin at seta fram til hina vanligu tingsetuna uppskot til reglur viðvíkjandi rokuskaparhaldi fyri Løgtingsgrunnarnar.

2) Vinnunevndin verður umbiðin at umhugsa spurningin um at seta ein fyristøðumann fyri Løgtingsskrivstovuna.

Tann 16. mars varð uppskot nevndarinnar samtykt við 18 atkvøðum — 0.

---

53. Býtan av tollinntøkunum. (2|XV).

Fiskivinnanevndin framlegði soljóðandi **Nevndarálit:**

Tolllóg fyri Føroyar nr. 53 av 8. mars 1935 ásetir, at av tollinum skal hvørt fjórðingsár ganga 12.000 kr. til amtsgrunnin at betala til sjúkrahúsini, 20.000 kr. árliga fara til kirkjugrunnin, og restin verður av Løgtinginum at býta millum amtsgrunnin og Økonomisk fond.

Tingið áselti fjør, at 25.000 kr. skuldu fara í Økonomisk fond.

Nevndin má halda, at hetta er ov lítið eftir teimum vanligu útreiðstunum hjá Økonomisk fond, og loyvir sær at mæla til, at fyri fíggjarárið 1936/37 verður áselt, at Økonomisk fond skal hava 35.000 krónur,

Uppskot.

Tollpeningurin fyri fíggjarárið 1936/37 verður at býta millum amtsgrunnin og Økonomisk fond, soleiðis at Økonomisk fond fær 35.000 kr., meðan restin fer í amtsgrunnin.

Tann 14. mars varð uppskot nevndarinnar samtykt við 19 atkvøðum — 0.

---

54. Stabilisering av fíggjarviðurskiftunum. (3|XV).

Málið varð beint í eina serliga 7-mannanevnd. Nevndin framlegði soljóðandi **Udvalgsbetænkning:**

I Skrivelse af 26. Februar 1936 har Lagtingsmand Chr. Holm Jacobsen fremsat Forslag til Stabilisering af Financieringsforholdene paa Færøerne, hvorved der tilvejebringes Lagtinget Indtægter for at dette kan sættes i Stand til at optage et Financieringslaan udenfor Færøerne paa 2 Millioner Kroner.

Efter det i Forslaget anførte skulde ovenfor omtalte Indtægter beløbe sig til 260.000 Kr., hvoraf de 130.000 Kr. skulde medgaa til Lannets Forrentning og Amortisation, medens 60.000 Kr. skulde anvendes til at regulere den Prisdifference, der kan fremkomme, naar Forholdene paa de udenlandske Markeder er forskellige med Hensyn til Pris, og at Beløbet skal henlægges som Fiskeriorganisationernes Ejendom og bestyres af et Udvalg, valgt af Organisationerne.

Indtægtsspørgsmaalet har været drøftet indenfor Udvalget og mener det store Flertal, at Punkt 2 i Chr. Holm Jacobsens Forslag: Forbedret Toldvæsen, ikke kan gennemføres nu; ligeledes Punkt 4 og 5, henholdsvis Assurance og Afgift paa Radio.

Der er et Flertal indenfor Udvalget (Zachariasen, Kallsoy, Davidsen og Dam), som foreslaar følgende Indtægter:

Laglingsskat	40.000 Kr.
Biografafgift	9.000 —
Udførselsafgift paa Klipfisk	120.000 —
Afgift paa Tændstikker	10.000 —

medens to Mindretal foreslaar Afgift paa følgende:

Benzin	10.000 Kr.
Petroleum og Raaolie	40.000 —
Maskinolie og Maskinfedt	1.000 —

Det ene Mindretal (Dam og Davidsen) sætter som Betingelse for Vedtagelse af sidstnævnte Indtægtsposter, at der gennemføres Maksimalpriser for disses Vedkommende, medens det andet Mindretal (Zachariasen og Kallsoy) ønsker denne Indtægt uden Betingelse og tillige fremsætter Forslag om en Afgift af 30 Øre pr. Postpakke.

Med Hensyn til Laanets Anvendelse, og hvorledes det ved Indtægtslovene indvundne Beløb efter forannævnte Fradrag skal anvendes, henvises til de i efterfølgende Mindretalsbetænkninger henholdsvis fra Zachariasen—Kallsoy og Davidsen—Dam anførte Motiver.

Der er ikke indenfor Udvalget opnaaet Enighed om forskellige Punkter, og der er saaledes fremkommet 4 Mindretal, som hvert har sin særlige Betænkning. Alle er enige om, hvor paatrængende nødvendigt det er, at der tilføres vore Øer Kapital. Medens Selvstyrepartiet, Socialdemokratiet og Vinnuflokkurin fremsætter Forslag til forskellige Indtægtslove, stiller Sambandspartiet Forslag om at nedsætte et Udvalg for at undersøge Muligheden for Laan, da Partiet mener, at Sagen ikke er tilstrækkelig oplyst.

Et *Mindretal* (Kallsoy og Zachariasen) skal fremføre følgende:

Saaledes som anført af Chr. Holm Jacobsen i Forslag til Stabilisering af Financieringsforholdene paa Færøerne hersker der for Tiden en saa stor Kapitalmangel, at der er Fare for, at der fremkommer Standsning indenfor vort Fiskerierhverv. Denne Kapitalmangel har medført, at Fiskere har maattet vente — saaledes som Tilfældet har været i 1935 — i ét Aar for at faa deres Fiskeritilgodehavende udbetalt, og for manges Vedkommende er der paa nuværende Tidspunkt ikke foretaget Afregning.

Dette Forhold virker ikke alene paa den enkeltes Økonomi,

men sætter dybe Spor i hele det færøske Samfundsliv, saaledes at al offentlig Forvaltning berøres heraf. Sygekasserne faar ikke deres Kontingent ind, Kommunerne ikke deres Skatter, og som Følge heraf virker dette ind paa Lagtingets Økonomi, da der fra Kommunerne skulde indgaa ikke ubetydelige Beløb i Lagtingskasserne.

Da hele dette Forhold er uholdbart og uvægerlig maa føre til Misére, mener Mindretallet, at det er tvingende nødvendigt allerede i indeværende Ekstrasamling at fremsætte Forslag om Forandring i Lov for Færøerne om forskellige Skatter og Afgifter. Indtægterne foreslaas tilvejebragt paa følgende Maade:

a)	Eksportafgift paa Klipfisk 50 Øre pr. Balle	ca.	120.000	Kr.
b)	Biografafgift	—	9.000	—
c)	Afgift paa Postpakker	—	21.000	—
d)	— — Tændstikker	—	10.000	—
e)	— — Benzin	—	10.000	—
f)	Lagtingsskat	—	40.000	—
g)	Afgift paa Petroleum og Raaolie	—	40.000	—
h)	— — Maskinfedt og Maskinolie	—	1.000	—

ad a) Med de nærmest foregaaende Aars Klipfiskeeksport som Grundlag regnes med en Klipfiskeeksport paa mindst 12.000 Tons.

Det tilføjes, at der foreligger Udtalelser fra de fleste Fiskeeksportører saavel som fra Føroya Fiskimannafelag, hvori Sagen om en Udførselsafgift af 50 Øre pr. Balle anbefales.

ad b) Ifølge de Oplysninger, der foreligger, har Biografteatrene en Indtægt paa ca. 36.000 Kr. aarlig. I Forslaget er regnet med en Afgift paa 25 % af den almindelige Billetpris.

I Forslaget er regnet med en Indtægt paa 36.000 Kr., og Biografteatrenes Indlægter i de senere Aar har været stigende.

ad c) Efter foreliggende Oplysninger udgør Antallet af indførte Postpakker til Færøerne ca. 70.000. Regnet med nævnte Antal som Grundlag til en Afgift af 30 Øre pr. Postpakke vil Indtægten af denne Post andrage 21.000 Kr.

ad d) Der foreligger ikke nogen nøjagtig Statistik over Indførsel af Tændstikker, men i Forslaget er regnet med et Forbrug af 40 Æsker pr. Indbygger eller 1 Million Æsker med en Afgift af 1 Øre pr. Æske.

ad e) Der bliver for Tiden indført ca. 1250 Tønder Benzin á 200 Liter. Her regnes med en Afgift af 4 Øre pr. Liter.

ad f) Den direkte Skat til Lagtinget, som traadte i Kraft den 1. April 1935, var beregnet til at give 60.000 Kr. Den i Forslaget anførte Forhøjelse er anslaaet til 40.000 Kr.

ad g) Afgift paa Petroleum og Raaolie er beregnet af et Forbrug paa ialt 4 Millioner Liter á 1 Øre pr. Liter.

ad h) Paa Maskinolie og Maskinfedt er Afgiften beregnet af 25.000 kg á 4 Øre.

Et Mindretal (Dam og Davidsen) gør Vedtagelsen af de under Pkt. g) og h) anførte Afgifter afhængige af, at der for disse Forbrugsartiklers Vedkommende indføres Maskimalpris.

Med ovenfor angivne Indtægter som Grundlag og for at af-

hjælpe den Misére-Tilstand, det færøske Samfund i Øjeblikket befinder sig i optager Lagtinget et Laan paa 2 Millioner Kroner.

Dette Laan tænkes optaget paa et Tidsrum af 30 Aar og regnet med et Rente af 5 % p. a. vil der medgaa til Forrentning og Amortisation ca. 6½ % eller 130.000 Kr.

Det overskydende Beløb bliver at anvende efter Lagtingets nærmere Bestemmelse. Mindretallet anser det for absolut nødvendigt set paa Baggrund af de nærmest fortvivlede Forhold, der hersker i Øjeblikket, at gennemføre ovenfor beskrevne Indtægtslov i indeværende ekstraordinære Samling.

Naar Forslaget er ophøjet til Lov, forudsættes det, at Lagtinget straks træder sammen for at vedtage Regler og Bestemmelser angaaende Laanets Anvendelse, ligesom Lagtingets Vinnunevnd bemyndiges til at undersøge, hvor Lagtinget kan opnaa et Laan paa 2 Millioner Kroner og paa hvilke Betingelser, Laanet kan optages.

Uden i indeværende ekstraordinære Samling at komme nærmere ind paa Enkelthederne vedrørende Laanets Anvendelse, skal Mindretallet udtale, at Udlaanene skal foretages hovedsagelig under den Form, som af Lagtingsmand Chr. Holm Jacobsen i Skrivelse af 26. Februar d. A. anført. Iøvrigt vil kommende Lagtingssamling nærmere behandle dette Spørgsmaal ligesom Spørgsmaalet i ovennævnte Skrivelse om Understøttelsesfondet.

Et *Mindretal* (O. F. Joensen og Poul Niclasen) skal fremsætte følgende Bemærkninger:

Det af Lagtingsmand Chr. Holm Jacobsen fremsatte Forslag angaaende Stabilisering af Finansforholdene paa Færøerne ved at Lagtinget tilvejebringer et Laan paa 2 Millioner Kroner er utvivlsomt en af de mest vidtrækkende Sager, der nogensinde har foreligget for Lagtinget, og den maa derfor faa en grundig og omhyggelig Behandling, der staar i Forhold til dens Betydning.

Der foreslaas af Hr. Holm Jacobsen tilvejebragt følgende Indtægter:

Eksportafgift paa Klipfisk	Kr.	120.000
Forbedret Toldvæsen	—	60.000
Forlystelsesafgift	—	20.000
Assurance	—	50.000
Afgift paa Radio	—	10.000
	Kr.	260.000

De til Laanets Forrentning og Amortisation nødvendige Midler vil Lagtingsmand Holm Jacobsen tilvejebringe ved Hjælp af Halvdelen af disse Afgifter, nemlig:

Eksportafgift paa Klipfisk	Kr.	60.000
Forbedret Toldvæsen	—	30.000
Forlystelsesskat	—	10.000
Assurance	—	25.000
Afgift paa Radio	—	5.000
	Kr.	130.000,

medens den anden Halvdel anvendes paa anden Maade, der nærmere omtales i det fremsatte Financieringsforslag.

Angaaende den foreslaaede Eksportafgift af 50 Øre pr. Balle Klipfisk foreligger der Erklæringer fra Færøernes Rederiforening og Føroya fiskimannafelag, og Forslagstilleren har senere telefonisk og telegrafisk indhentet Erklæringer fra forskellige Redere og Eksportører, der ikke var tilstede paa Rederiforeningens Generalforsamling. I disse Erklæringer anbefales Financieringsforslagets Gennemførelse. Færøernes Rederiforening udtaler endvidere i sin Skrivelse af 4. Marts, at »alle de paa Generalforsamlingen tilstedeværende Redere har Sympati for Planen, men nogen bindende Udtalelse er en ekstraordinær Generalforsamling ikke kompetent til at afgive, da vore Love kræver, at Bestemmelser, der skal vedtages paa en ekstraordinær Generalforsamling, forud skal være bekendtgjort i Bladene.« — Føroya fiskimannafelag udtaler bl. a., at »okkurt má gerast sum nú er statt, um fólk skal liva.«

Der synes efter det foreliggende saavel blandt Redere som Fiskere at være almindelig Enighed om at anbefale den foreliggende Eksportafgift af 50 Øre pr. Balle Klipfisk, og det maa fremhæves, at naar det samlede Fiskerierhverv er villigt til at paatage sig en saa relativt stor Byrde, der vil medføre et betydeligt mindre Nettoprovenue for den eksporterede Klipfisk og derved selvfølgelig ogsaa betyde en mindre Pris for Raaproduktet (Raafisk og Saltfisk), vil det være naturligt, at Samfundet paa anden Maade søger tilvejebragt et Beløb, der staar i passende Forhold til det af Fiskerierhvervet ydede.

Af de til Stabiliseringslaanets Forrentning og Amortisation medgaaende Beløb vil Afgiften paa Klipfisk efter det foreliggende Forslag tilvejebringe 60.000 Kr. eller ca. Halvdelen. Der kan i denne Forbindelse maaske være Anledning til at tilføje, at Laglinget i en anden Sag har paalagt den eksporterede Klipfisk en mindre Afgift, saaledes at den samlede Afgift, hvis nærværende Forslag gennemføres, kommer op paa en samlet Ydelse af ca. 57 Øre pr. Balle.

Den Indtægt paa 60.000 Kr. aarlig ved forbedret Toldvæsen, der indeholdes i Financieringsforslaget, kan ikke komme til Anvendelse saaledes som foreslaaet. For at opnaa et forbedret Toldvæsen, maa der ansættes Toldbetjening, hvilket utvivlsomt vil være en rel bekostelig Foranstaltning, der i hvert Fald i første Omgang vil sluge en væsentlig Del af Toldindtægterne.

Indførelse af en Forlystelsesskat vil være en Foranstaltning, som der næppe kan indvendes noget imod, naar den skal gaa til det nævnte Formaal, men det er vel meget tvivlsomt, at den vil kunne indbringe det kalkulerede Beløb af 20.000 Kr., særlig hvis den kun skal paalægges Biografteatrene.

Der synes indenfor Udvalget at have været almindelig Enighed om, at den ved Reassurance foreslaaede Indtægt paa 50.000 Kr. ikke

vil kunne anvendes til Fordel for Stabiliseringslaanet, og ligeledes Enighed om, at en færøsk Radioafgift skal benyttes til Anlæg af en Radiostation og dermed beslægtede Formaal. Hele Spørgsmaalet om vore Assuranceforhold bør gøres til Genstand for nærmere Undersøgelse snarest muligt.

Skal Stabiliseringsplanen gennemføres, vil det derfor være nødvendigt at skaffe nye Indtægter til et samlet Beløb af i hvert Fald ca. 130.000 Kr. aarlig, og herfil vil Mindretallet yde sin Medvirkning.

Hvad angaar det i Financieringsforslaget indeholdte om Afregningen til Fiskerne skal Mindretallet bemærke følgende:

Det er en kendt Sag, at Forholdene paa dette Omraade har ladet meget tilbage at ønske, og det er absolut paakrævet, at det nuværende Kreditsystem afskaffes hurtigst muligt. Et stort Antal Fiskere er i disse Dage taget til Sydisland, uden at have faaet deres Afregning eller hele deres Afregning for i Fjor, og dette er et Forhold, der er aldeles utaaleligt og særlig i et Samfund, hvor Indtægterne er saa smaa som hos os.

Mindretallet vil være med til her at tilvejebringe en tilfredsstillende Ordning, men man føler sig ikke overbevist om, at den i Financieringsforslaget foreslaaede Fremgangsmaade vil være den mest formaalstjenlige. Det foreslaas nemlig, at »der skal indføres en Pligt for Erhversorganisationerne til at paase, at Fiskernes Andel fradeles, og at denne kun maa sælges, naar den afregnes gennem Føroya fiskimannafelag med kontant Betaling.« Dette vil være et stort Fremskridt, men det maa dog her tages i Betragtning, at Føroya fiskimannafelag ikke endnu er Ejer af Pakhuse, hvor den fradelte Fisk kan opbevares, hvis den ikke straks opnaar Købere, og at man under de nuværende Forhold i de fleste Tilfælde vil være nødt til at sælge Fisken straks til den Pris, der kan opnaas for den.

Fiskeriet ved Sydisland har i de sidste to Aar givet et samlet Pengeudbytte af ca. 3 Millioner Kr. aarlig, og Fiskernes samlede Andel 35 % har saaledes andraget ca. 1 Million Kr. aarlig. Efter Mindretallets Mening vilde den mest naturlige og tilfredsstillende Løsning af dette Spørgsmaal være, at der af en under Lagtingets Bestyrelse staaende Financieringskasse overlodes Føroya Fiskimannafelag et saa stort Beløb mod Pant i Fisken, at Fiskimannafelaget derved selv kunde afregne sine Fiskere straks efter Hjemkomsten henholdsvis fra Sydisland og Grønland. Derved vilde en Sum paa adskillige Hundrede Tusinde Kroner komme i Cirkulation og gavne ikke alene Fiskerne, men alle Funktioner indenfor det færøske Samfund. Hvis Lagtingets Laanekasse overlader Fiskimannafelaget de nødvendige Pengemidler paa lempelige Vilkaar, vil Foreningen derved blive i Stand til at oprette en Hjælpekasse til Fordel for gamle Fiskere. Ved de forbedrede økonomiske Forhold vil der tillige formentlig kunne gennemføres en Forhøjelse af Aldersrentesatserne og opføres flere Alderdomshjem.

Hvorledes Afregningsforholdene iøvrigt skulde ordnes, maa det overlades til Fiskimannafelaget at afgøre, men Spørgsmaalet vil utvivlsomt være let at løse, hvis der blot kan tilvejebringes den nødvendige Kapital. Fiskimannafelaget kan fra hvert Skib modtage en Fortegnelse over, hvad hver enkelt Fisker har fanget, og han kan saa afregnes efter en Gennemsnitspris, medens Resten udbetales ved Efterregulering. Fiskimannafelaget maa saa selvfølgelig sørge for, at ydede Forskud o. s. fradrages, forinden Fiskerne faar deres Tilgodehavender udbetalt.

Naar Fiskerne saaledes faar deres 35 % udbetalt, vil der her-

ved blive frigjort en væsentlig Del af den Kapital, der hidtil har været bundet i Fisken, og dette vil ogsaa komme Rederne tilgode. En færøsk Financieringskasse bør imidlertid kunne yde yderligere Laan paa Fisken, saaledes at den samlet kan belaanes med indtil 80 % af Saltfiskeværdien og indtil 80 % af Fakturaværdien for eksporteret Klipfisk. Der er paa anden Maade i indeværende Tingssamling søgt tilvejebragt betydelige Midler til Financiering af Fiskeriet.

Mindretallet kan anbefale, at der søges oprettet en færøsk Financieringskasse, der administreres af Lagtinget eller et af dette valgt Organ til Fremme af det færøske Fiskerierhverv. Da Sagen imidlertid ikke er tilstrækkeligt oplyst, og da der til dens Gennemførelse kræves Ændringer i bestaaende Love og nye Lovforslag, der skal forelægges Regering og Rigsdag, maa man have tilstrækkelig Tid til at undersøge og overveje disse betydningsfulde Spørgsmaal.

Et *Mindretal* (Davidsen og Dam) skal bemærke følgende:

Det er desværre en Kendsgerning, at vort Erhvervsliv og hele vor økonomiske Struktur staar paa faldefærdige Fødder.

Hovedaarsagen til denne Kalamitet refererer sig til de ændrede Handels- og Markedsforhold i Forbindelse med en til de nye Forhold ikkesvarende Financieringsmulighed. Hertil kommer saa det Faktum, der ikke alene gør sig gældende paa Færøerne, men er Tilfælde de fleste Steder indenfor det privatkapitalistiske Samfund, at de fleste Virksomheder slæber paa en Prioritetsgæld og Forpligtelser en masse fra de høje Konjunkturers Tid, som det er umuligt at forrente og afdrage under de nuværende Konjunkturer og de fra Højkonjunkturernes Tid helt ændrede Forretningsforhold.

Denne Stramning af Finans- og Forretningslivet har udartet sig i den Grad, at vort Forretnings- og Erhvervsliv er kommet paa det Stade, at man med fuld Beføjelse kan sige, at det er kørt fast, hvorved Livsmulighederne for vort lille Samfund reduceres Dag for Dag, og Tidspunktet er naaet, da man med usvigelig Sikkerhed kan forudsige et generelt Sammenbrud, saafremt der ikke gøres noget effektivt for at sanere, omlægge og financiere vort Erhvervsliv.

I Erkendelse af Situationens Alvor er vi indstillet paa og til enhver Tid rede til at tage ethvert Forslag, der tager Sigte paa at tilføre vort Erhvervsliv den højst paakrævede Stimulans og Hjælp, til velvillig Overvejelse. Og vi undser os ikke ved at tilsige ethvert saadant Forsøg vor Støtte, selvfølgelig forudsat, at vi finder det egnet til Fremme af Formaalet uden at komme andre livsvigtige Interesser paa tværs.

Foreliggende Forslag fra Direktør Holm Jacobsen til Stabilisering af Financieringsforholdene paa Færøerne maa siges i sin Hovedidé at gaa i den rigtige Retning. Men vi maa straks sige, at vi anser det i en uændret Form for urealisabelt og ikke egnet til at løse den tilsigtede Opgave.

Den knapt tilmaalte Tid tillader os ikke i saa høj Grad som ønskeligt at gaa i Detailler i Behandling af Forslaget, særlig ikke hvad angaar dets Relation til forskellige andre Sager og Opgaver, der ikke falder indenfor dets Rammer, men som, særlig med Hensyn til de økonomiske Krav, tangerer selve Grundlaget — Indtægtsobjekterne — for Forslaget.

Vi vil dog gøre Forslaget til Genstand for en foreløbig summarisk Betragtning.

I forskellige Forslag fra Socialdemokratiet igennem de to sidste Lagtingsperioder er der betonet Nødvendigheden af, at der ved en rationel Ordning af Pengevæsenet maa blive tilført det færøske Samfund Kapital, hvis Arbejdsform maatte lægges saaledes, at den, samtidig som den arbejdede ude i Erhvervslivet konsoliderede sin Ydeevne, jævnfør Forslaget om Socialisering af Pengevæsenet.

Ved Gennemlæsningen af nærværende Forslag vedrørende Fremskaffelse af 2 Millioner og den Maade, det tilsigter en Konsolidering, rejser der sig straks en Række Spørgsmaal, som man ikke — i hvert Fald ikke med tilstrækkelig Klarhed — finder besvaret.

Financieringsforslaget — Rederier, Forretnings- og andre eksisterende Foretagender.

Det fremgaar af Forslaget, at Hensigten bl. a. er at financiere de forskellige Rederiselskaber og Forretninger. I Forbindelse hermed maa man fremsætte Spørgsmaalet om, hvorledes man har tænkt sig, at denne Financiering skal foregaa. Dette Spørgsmaal begrunder sig i, at man har en begrundet Formodning om, at nævnte Selskabers Ejendomme og diverse Laaneobjekter er belaant og for manges Vedkommende overprioriteret.

Da der paa et Sted i Forslaget tales om, at der kun skal ydes Laan imod betryggende Sikkerhed, og paa et andet Sted betones, at Laanefonden — de 2 Millioner — skal ydes Selskaber, der i Krisetider er kommet i Kreditvanskeligheder, Støtte til at gennemgaa Krisen, og der i Forbindelse hermed ventileres forventede Tab, føler man sig noget desorienteret. Det er paakrævet, at man erholder en nærmere Udredning af dette Forhold. Laanebetingelserne og Risikomomentet maa nærmere præciseres. Kan der i det hele taget blive Tale om Financiering af et insolvent Foretagende?

I Forbindelse med Financieringsspørgsmaalet er det ønskeligt at faa oplyst, hvorvidt Rederier og andre Foretagender, der kun stille bankmæssig Sikkerhed, ikke kan erholde den paakrævede Kredit i nuværende Pengeinstitutioner eller er det Mangel paa Forstaaelse fra Ledelsens Side, der gør sig gældende?

For saa vidt, at man imod betryggende Sikkerhed i de nuværende Banker og Pengeinstitutioner kan erholde til denne Sikkerhed svarende Laan, og det ikke er Meningen at indgaa i den Risiko, der er forbundet med insolvendte Foretagender, hvordan har man saa tænkt sig at gøre Brug af omskrevne Millioner?

Er Hovedhensigten — hvad angaar diverse Foretagender og Forretningslivet i det hele taget — med denne Millionfond den, at den

skal være rede til Financiering af nyl Privatinitialiv, eller er det Meningen, at den skal staa til det offentliges Disposition til Igangsættelse af forskellige Virksomheder, som det offentlige enten selv driver eller under betryggende Form bortforpagter til dygtige Kræfter? Eller har man tænkt sig, at Lagtinget med den oftnævnte Financieringsfond skal gennemføre en Sanering af vort Erhvervsliv saaledes, at man lader alle overprioriterede og insolvente Foretagender likvidere for saa at financiere en Fortsættelse paa frisk og sund Basis med handledygtige og forretningsmæssig set fuldt ud kvalificerede initiativrige Kræfter i Spidsen?

Lige saa lidt som det er præciseret, hvordan Financieringsfonden vil komme til at forholde sig overfor de nuværende Rederi- og Forretningsvirksomheder, lige saa lidt er der med den ønskelige Tydelighed klarlagt, hvem der skal overtage og disponere over Financieringsfonden.

Financieringsfonden — Fiskerne og Arbejderne.

Enhver, der kender de faktiske Forhold paa Færøerne, erkender, at det Kreditsystem, der bliver anvendt overfor Fiskerne og Arbejderne, er i den Grad af nedbrydende og udarmende Karakter, at ikke blot Fiskerne og Arbejderne, men hele det færøske Samfund rystes i sin Grundvold deraf.

Som Forholdene nu stiller sig, hvor Erhvervslivet tager en væsentlig Del af sin Kredit i Arbejdernes Løn og Fiskernes Fortjeneste, er det Tilfælde ikke bare paa enkelte Pladser, men næsten overall paa Færøerne, at Arbejderne og Fiskerne kun erfarer deres Fortjeneste paa Papiret, i Afregninger, Modregninger, Transporter etc. Dette medfører en Stagnation og et Afhængighedsforhold, der kun kan sidestilles med, hvad der var Tilfældet med den arbejdende Befolkning i Middelalderen med Stavnsbaand og Livegenskab.

For at afhjælpe denne forfærdelige Misère er det nødvendigt, som i Forslaget antydet, at det gøres muligt for Fiskere og Arbejdere at erholde deres Fortjeneste erlagt kontant.

Den i Forslaget omtalte Pligt for Erhvervsorgnisationerne til at paase, at Fiskernes Andel fradeles, er paakrævet, men er først realisabel og at reel Betydning, naar Fiskerne er i Besiddelse af de nødvendige Fiskepakhuse i de forskellige Fiskerihavne.

Den i Forslaget nævnte Procentsats som Græuse for Lønnydelsen til Fiskerne paa Fisken maa anses for at være passende.

De af Direktør Holm Jacobsen foreslaaede Bestemmelser angaaende hvem der skal have Ret til at eksportere Fisk, kan ikke siges at være heldige, idet det maa staa enhver frit for at købe og sælge Fisk. Men i Forbindelse hermed ønsker vi at betone, at det efter vor Mening absolut er paakrævet, at al Eksport af Fisk fra Færøerne foregaar gennem en Salgscentral.

Hvad angaar det Afsnit i Hr. Holm Jacobsens Forslag, der tager Sigte paa at hjælpe gamle Fiskere, skal bemærkes, at en saadan Hjælp er absolut paakrævet. Men i Stedet for som antydet, at Fonden skal arbejde uden Forbindelse med den sociale Lovgivning, anser vi de Midler, som den eventuelle Understøttelsesfond kan yde, bedst an-

vendte i Form af et Supplement til de Ydelser, som det tilkommer Lagting og Kommuner at præstere ved Indførelse af Invaliderentelov og Forbedring af Aldersrenteloven. Vel at Fonden yder en Del af Udgifterne ved en Sociallovgivning paa dette og andre Omraader, vilde den muliggøre en Forhøjelse af Rentesatserne, saaledes at de eventuelt kunde komme til at ligge i Plan med, hvad der er Tilfældet i Danmark.

Som foran antydet stiller Forholdene sig saa fortvivlede, at det er aldeles paakrævet, at der tilføres vort Erhvervsliv livgivende Kapital.

Hvad angaar Forrentningen, Tiden for Amortisationen og Størrelsen af denne Kapital er vi enige med Hr. Holm Jacobsen.

Eftersom det er Lagtinget som skal give den paakrævede Garanti, maa det være Tinget, der bestemmer og foreskriver, hvorledes der skal disponeres. Der bliver altsaa Tale om en Lagtingsbank med Oprettelse af Fonds til foran omskrevne Formaal.

For at rejse denne Kapital er det paakrævet at anvise og baandlægge forskellige Indtægter som den nødvendige Garanti for Erlæggelse af Renter og Afdrag. Disse Indtægter indgaar foreløbig i Amtsrepartitionsfonden og bliver at anvende som i nærværende Betænkning antydet.

Til Forrentning og Amortisation af et Laan paa 2 Millioner Kroner samt til Konsolidering og Henlæggelse til Understøttelsesfondet foreslaar Hr. Holm Jacobsen følgende Indtægter:

1) Eksportafgift: 50 Øre pr. Balle Klipfisk,
2) Forbedret Toldvæsen,
3) Forlystelsesskat, 40 %,
4) Lagtingets Reassurance,
5) Afgift paa Radio.

Under Forudsætning af, at der tilvejebringes den nødvendige Sikkerhed for, at Fiskernes og Arbejdernes Interesser i Erholdelse af kontant Betaling og det fulde Udbytte af Fiskeriet ikke beskæres, mener vi — særlig under Hensyn til, at Fiskeriorganisationerne er gaaet med dertil, at kunne forsvare at gaa med til den nævnte Eksportafgift.

Hvad angaar de allerede eksisterende Toldindtægter, saa kan der ikke i Forbindelse med den omtalte Financieringsplan regnes med disse, selv om man indfører Toldpoliti, der antagelig vil koste lige saa meget som den eventuelle Merindtægt, dette vil medføre.

En Forlystelsesskat kan vi gaa med til, for saa vidt der er Tale om Afgift paa Biografbilletter.

Socialdemokratiet har det som et Programpunkt, at Lagtinget skal overtage al Assurance. For saa vidt kan vi gaa med til en foreløbig delvis Overtagelse af Assurancen. Men den Indtægt, som denne giver, kan ikke i den nærmeste Fremtid benyttes til ommeldte Formaal.

Socialdemokratiet gaar ligeledes ind for Radioafgift, idet det er Partiets Hensigt at overtage al Handel med Radioapparater og Radiodele. Men de Indtægter, der indvindes paa denne Maade, kan heller ikke benyttes i Forbindelse med Stabiliseringsplanen, idet vi mener, at de fortrinsvis bør benyttes til Udvikling af Radiovæsenet og til andre kulturelle Formaal.

De af Direktør Holm Jacobsen anviste Indtægter kan man saaledes for en stor Del ikke regne med. For at skaffe den nødvendige Indtægtsbasis for Laanet, maa der altsaa anvises andre Indtægter.

Som saadanne kan vi anvise følgende:

Eksportafgift 50 Øre pr. Balle Klipfisk	Kr.	120.000
Afgift af Biografbilletter.....	—	9.000
— 1 Øre pr. Æske Tændstikker...	—	10.000
— 2 — - 1 Raaolie og Petroleum	—	51.000
Forhøjelse af den direkte Skat til Tingel	—	40.000
	Kr.	230.000

Vi er af den Formening, at Priserne paa Tændstikker, Raaolie og Petroleum, Maskinolie, Maskinfedt og Benzin ligger saa højt — og er forresten megel varierende paa de forskellige Pladser paa Færøerne —, at de taaler en betydelig Nedsættelse, særlig saafremt det ved nærværende Financieringsforslag lykkes at komme Kreditsystemet til Liv.

Da Olieforbruget — Raaolie, Benzin, Maskinolie, Petroleum m. m. — spiller en saa stor Rolle i Erhvervslivet, anser vi det forpaakrævet for at sikre Forbrugerne imod en Overpris paa nævnte Artikler, at der i Forbindelse med Indførelse af Afgift paa disse indføres Maksimalpris paa all Olieforbrug.

Da Priserne er svingende og afhænger af Verdensmarkedet, kan der ikke blive Tale om permanente Maksimalprissatser. Disse maa følgelig komme til at falde nogel varierende. Vi vil derfor foreslaa, at et Udvalg — f. Eks. Vinnunevndin — bliver bemyndiget til at ansætte disse, efter at have undersøgt Priserne i Udlandet en gros og en detail.

Ifølge foranstaaende vil de paatænkte Indtægter, selv med en betydelig Reduktion, give et Beløb paa 230.000 Kr. pr. Aar.

Et 30-aarigt Laan til en Rentesats af 5 % vil kræve ca. 100.000 Kr. til Forrentning og Amortisation. Der vil saaledes af de 230.000 Kr. blive et Beløb af 100.000 Kr. tilbage. Dette Beløb foreslaas anvendt til sociale Formaal som de foran antydede og lignende.

Selve Hovedstolen udlaanes paa bankmæssig Vis, fortrinsvis til Støtte for nyt Initiativ og Ophjælpning af nye Erhvervsformer; dog skal der til enhver Tid reserveres det til Belaaning af Fiskernes Andel nødvendige Beløb, saa de kan erholde deres Fortjeneste erlagt kontant ved hver Landing, ligesom de i Lighed med, hvad der f. T. er Tilfældet for Redernes Vedkommende, kan belaane deres forventede Andel i Fangsten, hvorved de ved Fiskerisæsonens Begyndelse vil blive i Stand til at gøre deres Indkøb kontant.

Tilbagebetaling af Udlaan af Hovedstolen med Renter — med Fradrag af Administrationsudgifter og eventuelle Tab — henlægges saa vidt muligt til en Konsolideringsfond, for hvis Benyttelse Lagtinget foreskriver de nærmere Regler.

Et *Mindretal* (Chr. Holm Jacobsen) skal fremføre følgende:

Idet jeg henholder mig til det af mig til Lagtinget fremsatte Forslag om Stabilisering af Financieringsforholdene paa Færøerne skal jeg foreslaa Tinget, at Sagen gennemføres som anført, dog at der indtil Lagtinget har gennemført de i Forslaget nævnte 2) forbedret Toldvæsen Kr. 30.000, 4) Assurance Kr. 25.000 og 5) Afgift paa Radio Kr. 5000 i Stedet herfor og i Forbindelse hermed indføres Afgift paa Tændstikker (10.000 Kr.), Benzin (8.000 Kr.) og Postpakker (45.000 Kr.).

Der foreslaas nedsat et Udvalg paa 7 Medlemmer, hvoraf Lagtinget vælger 3 foruden Lagtingets Formand, som til Udvalget er født Medlem, Færøernes Rederiforening 2 og Føroya Fiskimannafelag 1. Udvalget skal have til Opgave at optage det omtalte Laan og disponere over de Midler, saaledes som foreslaaet.

Forslag.

Fra *Flertallet* (Zachariasen, Kallsoy, Davidsen og Dam):

1) Lagtinget optager et Laan paa 2 Millioner Kroner, der anvendes til Financiering af Fiskerierhvervet, medens det Beløb, der bliver tilovers, af de ved Indtægtslovene indvundne Penge, naar Renter og Afdrag er betalt, anvendes til Financiering af Fiskerierhvervet og til sociale Formaal efter Lagtingets nærmere Bestemmelse.

2) Lagtingets Formand bemyndiges til paa Lagtinges Vegne at underskrive de nødvendige Dokumenter ved Laanets Optagelse.

3) Lagtingets Vinnunevnd bemyndiges til at føre de fornødne Forhandlinger med vedkommende Laangiver, og til — hvis dette kræves — at give Transport til Sikkerhed for Afdrag og Renter i fornødent Omfang i en Del af de i Betænkningen omhandlede nye Indtægter.

4) Der nedsættes et Udvalg paa 7 Medlemmer, hvoraf Lagtinget vælger 5 og Fiskeriorganisationerne — Færøernes Rederiforening og Føroya Fiskimannafelag — hver sin, til at undersøge Bank- og Financieringsforholdene paa Færøerne.

5) Lagtinget indgaar til Regeringen med Indstilling om, at de i vedlagte Bilag A, C, D og E omhandlede Lovforslag om Eksport-Afgift af Kliplisk, Afgift af Biografbillelter og Tændstikker samt Forhøjelse af den direkte Skat til Lagtinget søges ophøjet til Lov.

Fra et *Mindretal* (Zachariasen og Kallsoy):

Lagtinget indgaar til Regeringen med Indstilling om, at de i vedlagte Bilag A, C, D og F omhandlede Lovforslag om Eksport-Afgift

af Klipfisk, Afgift af Biografbilletter, Tændstikker, Raaolie, Maskinolie, Maskinfedt, Benzin og Postpakker samt Forhøjelse af den direkte Skat til Lagtinget søges ophøjet til Lov.

Fra et *Mindretal* (Davidsen og Dam):

Lagtinget indgaar til Regeringen med Indstilling om, at de i vedlagte Bilag A, B, C og D omhandlede Lovforslag om Eksport-Afgift af Klipfisk, Afgift af Tændstikker, Raaolie, Maskinolie, Maskinfedt, Benzin og Biografbilletter og Indførelse af Maksmalpris samt Forhøjelse af den direkte Skat til Lagtinget søges ophøjet til Lov.

Fra et *Mindretal* (O. F. Joensen og Poul Niclasen):

1) Der nedsættes et særligt Udvalg paa 5 Medlemmer til at undersøge, om Lagtinget kan opnaa et Laan paa indtil 2 Millioner Kroner og i bekræftende Fald paa hvilke Betingelser.

2) Udvalget skal tillige undersøge, hvorledes de til Laanets Forrentning og Amortisation nødvendige Pengemidler kan tilvejebringes.

3) De fremkomne Oplysninger forelægges førstkommende Lagting.

Fra et *Mindretal* (Chr. Holm Jacobsen):

1) Lagtinget indgaar til Regeringen med Indstilling om, at de i vedlagte Bilag A, C og G omhandlede Lovforslag om Eksport-Afgift af Klipfisk, Afgift af Tændstikker, Biografbilletter, Benzin og Postpakker søges ophøjet til Lov.

2) Der nedsættes et Udvalg paa 7 Medlemmer, hvoraf Lagtinget vælger 3 foruden Lagtingets Formand, Færøernes Rederiforening 2 og Føroya Fiskimannafelag 1. Udvalget skal have til Opgave at optage det omtalte Laan og disponere over Midlerne som foreslaaet.

Bilag A.

Forslag

til

Lov for Færøerne om Eksportafgift paa Klipfisk.

§ 1.

Af al Klipfisk, som udføres fra Færøerne, erlægges en særlig Eksport-Afgift af 1 Øre pr. kg.

§ 2.

Afgiften indgaar i Færø Amts Repartitionsfond paa særlig Konto for efter Lagtingets nærmere Bestemmelse at anvendes til Fremme af Fiskerierhvervet og til sociale Formaal.

Lagtinget bemyndiges til som Sikkerhed for Betaling af Renter og Afdrag af Laan, optaget til Fremme af Fiskerierhvervet, at give Kreditor Transport paa Retten til at oppebære den i § 1 nævnte Afgift, forsaavidt angaar udenlandske Kreditorer, dog kun med Statsministeriets Samtykke.

§ 3.

Enhver, der indenfor en Maaned fra Færøerne har udført mere end 500 kg Klipfisk, sender straks ved Maanedens Slutning en Liste over det udførte Parti til Lagtinget, der kvartalsvis lader Eksportørerne afkræve den i Henhold til § 1 skyldige Afgift.

§ 4.

Senest den 15. i hver Maaned sender Overvrageren paa Færøerne til Lagtinget en Liste over, hvike Partier Klipfisk, der ifølge de af ham modtagne Indberetninger af de forskellige Eksportører er afskibet i den forudgaaende Maaned.

§ 5.

Beløb, der ikke er betalt senest 1 Maaned efter hvert Kvartals Udløb, kan inddrives ved Udpantning.

§ 6.

Undlader nogen at afgive den i § 3 paabudte Anmeldelse, eller giver han uriglig Anmeldelse, straffes han med Bøder, der mindst skal udgøre det dobbelte af den skyldige Afgift, medmindre det bevises, at Undladelsen ikke skyldes den Hensigt at unddrage sig Betalingen.

Sagen behandles som Politisag.

Bøderne tilfalder Statskassen.

§ 7.

Denne Lov træder i Kraft den 1. Januar 1937.

Bilag B.

Forslag

til

Lov om Tillæg til Lov for Færøerne af 8. Marts 1935 om Forandring i forskellige Skatter og Afgifter.

§ 1.

Til § 1 i Lov for Færøerne af 8. Marts 1935 om Forandring i forskellige Skatter og Afgifter føjes følgende:

17. Af Tændstikker, der indføres til eller fremstilles paa Færøerne, betales en Afgift af 1 Øre pr. Æske á 50 Stk.

18. Af Raaolie og Petroleum, der indføres til Færøerne, betales en Afgift af 1 Øre pr. Liter.
Af Benzin, Maskinolie og Maskinfedt betales en Afgift af 4 Øre pr. kg.

For de under 17 og 18 nævnte Varer bemyndiges Lagtinget til ved offentligt Bekendtgørelse i det til Modtagelse af offentlige Bekendtgørelser for Færøerne autoriserede Blad at fastsætte en Maksimalpris med den Virkning, at enhver, der fordrer eller oppebærer højere Betaling end af Lagtinget fastsat, straffes som for Aager i Henhold til Straffelovens § 282, hvorhos Retten til at drive Handelsnæring i Gentagelsestilfælde kan frakendes ham paa Tid eller for bestandig.

§ 2.

Denne Lov træder i Kraft den 1. Januar 1937.

Bilag C.

Forslag

til

Lov for Færøerne om Afgift for Fremvisning af levende Billeder.

§ 1.

Enhver, der i Henhold til Lov, Bevillinger eller en af Politiovrigheden meddelt Tilladelse foranstalter Fremvisning af levende Billeder, vil have at erlægge en Færø Amts Repartitionsfond tilfaldende Afgift, der optages paa særlig Konto, for efter Lagtingets nærmere Bestemmelse at anvendes til Fremme af Fiskerierhvervet og til sociale Formaal.

Lagtinget bemyndiges til som Sikkerhed for Betaling af Renter og Afdrag af Laan, optaget til Fremme af Fiskerierhvervet, at give Kreditor Transport paa Retten til at oppebære de i nærværende Lov fastsatte Afgifter forsaavidt angaar udenlandske Kreditorer, dog kun med Statsministeriets Samtykke.

§ 2.

Hvis der til den paagældende Forestilling sælges Billetter, erlægges Afgiften i Form af en Skat paa de solgte Billetter eller andre i Stedet derfor trædende Adgangsbeviser i følgende Trinrække:

For en Billetpris af

indtil	50	Øre				10	Øre
over	50	—	indtil	75	Øre	15	—
—	75	—	—	100	—	25	—
—	100	—	—	125	—	50	—
—	125	—	—	150	—	60	—
—	150	—	—	175	—	70	—
—	175	—	—	200	—	80	—
—	200	—	—	250	—	100	—

og saa fremdeles med 20 Øre for hver 50 Øre eller Del deraf.

Udsledes der ikke Billetter eller Adgangsbevis, erlægges Afgiften med 40 pCt. af de Beløb, der indkommer i Vederlag for Entré.

For Abonnementsbilletter beregnes Afgiften efter Billettens Pris.

§ 3.

Tilstedes der Publikum Adgang helt eller delvis uden Betaling, skal Lagtinget være bemyndiget til at bestemme, at Afgiften erlægges med 40 Øre for hver Person, der faar Adgang, være sig mod eller uden Betaling.

Det samme skal gælde, hvor det maa antages at Entréprisen er nedsat for at omgaa Loven.

§ 4.

Enhver, der er afgiftspligtig i Henhold til de foranstaaende Bestemmelser, sender straks ved hver Maaneds Slutning en Liste over de i Maanedens Løb givne Forestillinger med specificeret Opgivelse af

de solgte Billetters Pris og Antal til Lagtinget, der kvartalsvis lader de paagældende afkræve den skyldige Afgift.

§ 5.

Beløb, der ikke er betalt senest 1 Maaned efter hvert Kvartals Udløb, kan inddrives ved Udpantning.

§ 6.

Undlader nogen at afgive den i § 4 paabudte Anmeldelse eller giver han uriglig Anmeldelse, straffes han med Boder, der mindst skal udgøre det tredobbelte af den skyldige Afgift, medmindre det bevises, at Undladelsen ikke skyldes den Hensigt at unddrage sig Betalingen.

Sagen behandles som Politisag.

Bøderne tilfalder Statskassen.

§ 7.

Lagtinget kan eftergive eller nedsætte Afgiften for de i nærværende Lov omhandlede Fremvisninger, naar disse iværksættes i Undervisningsøjemed ved Foranstaltning af eller efter Aftale med Skoler, eller de har et videnskabeligt Formaal eller tjener til Oplysningens Fremme.

Skal Overskudet iøvrigt anvendes i almennyttigt eller velgørende Øjemed, kan Lagtinget tillade, at Afgift for saa vidt frafaldes.

Hvor den opkrævende Myndighed skønner, at den Afgift, som en afgiftspligtig, der ikke har fast Ophold paa Stedet, skulde svare, ikke vil udgøre 5 Kr., undlades Opkrævning af Afgiften.

§ 8.

Denne Lov træder i Kraft den 1. Januar 1937.

Bilag D.

Forslag

til

Lov om Ændring i Lov for Færøerne Nr. 84 af 30. Marts 1935 om personlig Skat til Amtskommunen.

§ 2 affattes saaledes:

»Den i § 1 omhandlede Skat erlægges efter følgende Skala:

Udgør Skatteindtægten 2000 Kr., svares et Beløb af 15 Kr.
Er Indtægten over

2000	Kr.,	men	ikke	over	2500	Kr.,	svares	15	Kr.	af	2000	Kr.	og	2	%	af	Resten,
2500	—,	—	—	—	3000	—,	—	25	—	-	2500	—	-	$2^1/_2$	%	-	—
3000	—,	—	—	—	3500	—,	—	37,50	—	-	3000	—	-	$3^1/_2$	%	-	—
3500	—,	—	—	—	4000	—,	—	52,50	—	-	3500	—	-	$5^1/_2$	%	-	—
4000	—,	—	—	—	5000	—,	—	80	—	-	4000	—	-	$3^1/_4$	%	-	—
5000	—,	—	—	—	6000	—,	—	112,50	—	-	5000	—	-	$3^3/_4$	%	-	—
6000	—,	—	—	—	7000	—,	—	150	—	-	6000	—	-	$4^1/_4$	%	-	—
7000	—,	—	—	—	8000	—,	—	192	—	-	7000	—	-	$4^3/_4$	%	-	—
8000	—,	—	—	—	9000	—,	—	240	—	-	8000	—	-	$5^1/_4$	%	-	—
9000	—,	—	—	—	10000	—,	—	292,50	—	-	9000	—	-	$5^3/_4$	%	-	—
10000	—,	—	—	—	11000	—,	—	350	—	-	10000	—	-	$6^1/_4$	%	-	—
11000	—,	—	—	—	12000	—,	—	412	—	-	11000	—	-	$6^3/_4$	%	-	—
12000	—,	—	—	—	13000	—,	—	480	—	-	12000	—	-	$7^1/_4$	%	-	—
13000	—,	—	—	—	14000	—,	—	552,50	—	-	13000	—	-	$7^3/_4$	%	-	—
14000	—,	—	—	—	15000	—,	—	630	—	-	14000	—	-	$8^1/_4$	%	-	—
15000	—,	—	—	—	16000	—,	—	712	—	-	15000	—	-	$8^3/_4$	%	-	—
16000	—,	—	—	—	17000	—,	—	800	—	-	16000	—	-	$9^1/_4$	%	-	—
17000	—,	—	—	—	18000	—,	—	892,50	—	-	17000	—	-	$9^3/_4$	%	-	—
18000	—,	—	—	—	19000	—,	—	990	—	-	18000	—	-	$10^1/_4$	%	-	—
19000	—,	—	—	—	20000	—,	—	1192,50	—	-	19000	—	-	$10^3/_4$	%	-	—

20000 — og derover betales 6 %.«

§ 9, 2. Pkt. affattes saaledes:
»Denne Lov træder i Kraft 1. Januar 1937.

Bilag E.

Forslag

til

Lov om Tillæg til Lov for Færøerne af 8. Marts 1935 om Forandring i forskellige Skatter og Afgifter.

§ 1.

Til § 1 i Lov for Færøerne af 8. Marts 1935 om Forandring i forskellige Skatter og Afgifter føjes:

17. Af Tændstikker, der indføres til eller fremstilles paa Færøerne, betales en Afgift af 1 Øre pr. Æske á 50 Stk.

§ 2.

Denne Lov træder i Kraft den 1. Januar 1937.

Bilag F.

Forslag

til

Lov om Tillæg til Lov for Færøerne af 8. Marts 1935 om Forandring i forskellige Skatter og Afgifter.

§ 1.

Til § 1 i Lov for Færøerne af 8. Marts 1935 om Forandring i forskellige Skatter og Afgifter føjes følgende:

17. Af Tændstikker, der indføres til eller fremstilles paa Færøerne, betales en Afgift af 1 Øre pr. Æske á 50 Stk.
18. Af Raaolie og Petroleum, der indføres til Færøerne, betales en Afgift af 1 Øre pr. Liter. Af Benzin, Maskinolie og Maskinfedt betales en Afgift af 4 Øre pr. kg.
19. Af Postpakker, der indføres til Færøerne, betales en Afgift af 30 Øre pr. Pakke.

§ 2.

Denne Lov træder i Kraft den 1. Januar 1937.

Bilag G.

Forslag

til

Lov om Tillæg til Lov for Færøerne af 8. Marts 1935 om Forandring i forskellige Skatter og Afgifter.

§ 1.

Til § 1 i Lov for Færøerne af 8. Marts 1935 om Forandring i forskellige Skatter og Afgifter føjes følgende:

17. Af Tændstikker, der indføres til eller fremstilles paa Færøerne, betales en Afgift af 1 Øre pr. Æske á 50 Stk.
18. Af Benzin, der indføres til Færøerne, betales en Afgift af 3 Øre pr. Liter.
19. Af Postpakker, der indføres til Færøerne, betales en Afgift af 75 Øre pr. Pakke.

§ 2.

Denne Lov træder i Kraft den 1. Januar 1937.

Tann 18. mars varð málið til 2. viðgerð.

Bilag A., §§ 1—7, Bilag B., Bilag C., §§ 1—8, Bilag D. og Bilag E., § 1 og 2 fullu burt við 11 atkvøðum — 0. Bilag F., pkt 18 og 19 og Bilag G., pkt. 18 fullu burt við 6 atkvøðum — 0. — Bilag G. pkt. 19 fall burt við 2 atkvøðum — 0.

Sama dag varð málið til 3. viðgerð.

Formaðurin framlegði soljóðandi **Ændringsforslag** frá S. P. Zachariasen o. fl.:

I Stedet for Flertalleis Forslag Pkt 4 sættes:

»Der nedsættes et Udvalg paa 7 Medlemmer til at undersøge Bank- og Financieringsforholdene paa Færøerne og om Lagtinget kan opnaa et Laan paa 2 Millioner Kroner og i bekræftende Fald paa hvilke Betingelser.

De fremkomne Oplysninger forelægges førstkommende Lagting.«

og soljóðandi **Ændringsforslag** frá Poul Niclasen o. fl.:

Til Mindretallets (O. F. Joensen og Poul Niclasen) Forslag Punkt 1:

I Stedet for »et Udvalg paa 5 Medlemmer« sættes »et Udvalg paa 7 Medlemmer«.

Broytingaruppskotið frá Niclasen o. fl. datt burt, bert 7 atkvøður — 0. — Uppskot minnilutans pkt. 1), 2) og 3) duttu burt, bert 7 atkvøður — 0.

Broytingaruppskotið frá Zachariasen o. fl. varð samtykt við 20 atkvøðum — 0. Hitt upprunuliga uppskot meirilutans pkt. 4) var soleiðis burturfallið.

---

55. Lán til Løgtingið. (4|XV).

Fiskivinnunevndin framlegði soljóðandi **Udvalgsbetænkning:**

Efter Henvendelse fra færøske Eksportører ansøgte Lagtinget telegrafisk Staten om at overtage Eksportørernes Tilgodehavender i Italien og Spanien, ialt $1^1/_2$ Million Kroner.

Ministeriet har ikke ment at kunne imødekomme Andragendet fuldt ud, men har stillet til Disposition $^1/_2$ Million Kroner til Belaaning af Tilgodehavenderne. Rederiforeningen har nu andraget om, at Tinget forsøger at fremskaffe det resterende Beløb.

I en anden Lagtingssag angaaende Financiering af Fiskesalget for 1936 har Tinget ansøgt Staten om, hvis det skulde vise sig nødvendigt, at skaffe de nødvendige Midler til Opretholdelse af Eksporten. Indtil en saadan Ordning kommer i Stand, vil det være nødvendigt at skaffe Midler, dels til dette Formaal og dels til Belaaning af Resttilgodehavendel i Spanien og Italien og til Belaaning af Fiskebeholdninger. Udvalget foreslaar, at Tinget ansøger Staten om et Laan paa indtil 1 Million Kr. at tilbagebetale inden 1. April 1937.

Under Vendenskrigen ydede Staten Lagtinget Kredit indtil 6 Mill. Kr. for at sikre Importen til Færøerne, og Lagtinget tilbagebetalte Beløbet med Reute. Nu er der Tale om at hjælpe og sikre Eksporten,

og Udvalget maa derfor gaa ud fra som givet, at Staten vil yde det ansøgte Laan paa 1 Million Kr. under de foreliggende ekstraordinære Forhold. Man foreslaar, at Lagtingets Erhvervsudvalg skal administrere Beløbet, der skal kunne ydes til Eksportørerne mod Pant i Tilgodehavende i Spanien eller Italien, mod Pant i Fisk, forventet Fangst eller mod anden Sikkerhed.

Forslag.

1. Lagtinget indgaar til Regeringen med Andragende om, at Staten yder Tinget et Laan paa 1 Million Kr.
2. Lagtingets Formand bemyndiges til at underskrive de nødvendige Dokumenter.
3. Lagtingets Erhvervsudvalg (Vinnunevndin) bemyndiges til at administrere Laanet.

Tann 14. mars varð uppskot nevndarinnar sett undir atkvøðisgreiðslu við *navnakall* og varð samtykt við 23 atkvøðum — 0. — (Nielsen var burtur).

Eykatingsetan endaði 18. mars og fundirnir vóru 23.

Tann vanliga tingsetan 1936.

ÁR 1936, lýsdagin 6. oktober kl. 1 s. p., varð Føroya Løgting sett. Formaðurin, ið valdur varð í eykatingseluni mars 1936, Johan Poulsen, tók við fundarstýrinum og lýsti, at tingið var sett. Hann bað tingmenn rópa eitt 9-falt hurra fyri konga okkara.

Tingmenninir vóru hesir:

Ole Frederik Joensen, Klaksvík, sb.
Simon Peter Zachariasen, s. s., sj.
Andreas Samuelsen, Fuglafirði, sb.
Johan Poulsen, Strondum, sb.
Hans Jacob Poulsen, Eiði, jv.
Andreas Andreasen, s. s., sb.
Johan Kallsoy, Gjógv, sj. (eykamaður).
Mikkel Samuelsen, Haldórsvík, sb.
Hans Nolsøe, Vestmanna, sj.
Jóannes Paturssøn, Kirkjubø, sj.
Trond Hansen, Tórshavn, jv.
Mads Andreas Jacobsen, s. s., sj.
Poul Christian Holm Jacobsen, s. s., vn. (eykamaður).
Poul Sofus Niclasen, s. s., sb.
Joen Jacob Eskild Simonsen, Sandavági, sj.
Samuel Johannes Ferdinandt Ellefsen, Miðvági, vn. (eykamaður).
Joen Rasmussen, Sørvági, sb.
Johan Peter Davidsen, Sandi, jv.
Gunnar Winther, s. s., sj.
Edward Mitens, Tórshavn, sj.
Kristian Djurhuus, Tvøroyri, sb.
Peter Mohr Dam, s. s., jv.
Johan Henrik Danhjørg, Porkeri, jv.
Jacob Nielsen, Vági, jv. (eykamaður).

Við Inlakast varð Edw. Mitens valdur til formann og Johan Poulsen til næstformann.

Til tingskrívarar vórðu valdir Gunnar Winther og Kristian Djurhuus.

Fastar nevndir.

Kirkjunevndin: J. Kallsoy, H. Nolsøe, Johan Poulsen, O. F. Joensen, T. Hansen.

Kommunala nevndin: S. P. Zachariasen, Kr. Djurhuus, J. H. Danbjørg.

Figgjarnevndin: A. Samuelsen, Kr. Djurhuus, G. Winther, P. M. Dam, M. A. Jacobsen, J. P. Davidsen, O. F. Joensen.

Ymsamálanevndin: O. F. Joensen, Edw. Mitens, J. Nielsen.

Amtmannsmálanevndin: J. J. Simonsen, A. Andreasen, T. Hansen.

Aðrar nevndir.

Fiskivinnunevndin: J. J. Simonsen, S. P. Zachariasen, Kr. Djurhuus, P. Niclasen, J. Nielsen.

Havna- og vegnevndin: J. Kallsoy, J. J. Simonsen, Johan Poulsen, M. Samuelsen, J. P. Davidsen.

Búnaðarnevndin: J. Paturssen, G. Winther, Kr. Djurhuus, M. Samuelsen, T. Hansen.

Nevnd viðv. brunatrygging: E. Mitens, S. P. Zachariasen, P. M. Dam, P. Niclasen, A. Andreasen.

Telefonnevndin: G. Winther, J. Kallsoy, O. F. Joensen, Johan Poulsen, J. P. Davidsen.

„Smiril"s nevndin: G. Winther, Edw. Mitens, Kr. Djurhus, O. F. Joensen, J. Nielsen.

Nevnd viðv. fíggjarviðurskifti kommunana: M. Samuelsen, M. A. Jacobsen, S. P. Zachariasen, P. Niclasen, P. M. Dam, J. P. Davidsen, Johan Poulsen.

Sociala nevndin: Edw. Mitens, J. Kallsoy, Johan Poulsen, O. F. Joensen, P. M. Dam.

Nevnd viðv. løn prestanna: Edw. Mitens, H. Nolsøe, A. Samuelsen, J. Rasmussen, T. Hansen.

Brøstsjúkrahúsnevndin: J. Kallsoy, H. Nolsøe, M. Samuelsen, Johan Poulsen, J. H. Danbjørg.

Nevnd viðv. heilsuumsjón í skúlum: J. Kallsoy, H. Nolsøe, A. Sammelsen, Johan Poulsen, J. H. Danbjørg.

Skúlamálanevndin: J. Kallsoy, M. A. Jacobsen, Johan Poulsen, A. Sammelsen, J. H. Danbjørg.

Løgtingsmálanevndin: J. Kallsoy, Edw. Mitens, Johan Poulsen, A. Sammelsen, P. M. Dam.

Nevnd viðv. m/s „Arctic": J. J. Simonsen, Edw. Mitens, Johan Poulsen, O. F. Joensen, J. Nielsen.

Nevnd viðv. umvøling av fiskiskipum: Johan Poulsen, J. Rasmussen, S. P. Zachariasen, J. J. Simonsen, P. M. Dam.

I. Løgtingslógin o. m.

1. Broytan í løgtingslógini. (1|I).

Løgtingsmálanevndin framlegði soljóðandi **nevndarálit:**

Av tí, at tað er talan um broytingar í løgtingslógini, heldur nevndin, at tað er beinast, at allar valreglurnar viðvíkjandi løgtingsvali verða umhugsaðar gjølla, og hetta kann best gerast millum tingsetunar. Hartil kemur, at málið ikki skuldi hasta, tí val stendur ikki fyri.

Uppskot.

Vinnunevndin verður umbiðin at umhugsa málið og sela uppskot fram til næsta tingsetu.

Tann 25. november varð uppskot nevndarinnar samtykt við 16 atkvøðum — 0.

2. Stjórnarumskipan. (2|1).

Løgtingsmálanevndin framlegði soljóðandi **Udvalgsbetænkning:**

I Tingsamlingen i November 1935 blev fremlagt en Skrivelse fra Statsministeriet af 5. s. M., hvorefter der skete en Omlægning af de færøske Sager. Herefter bestemtes det, at de færøske Sager, der da henhørte under Justitsministeriet, udgik af dette Ministeriums Forretningsområade, saaledes, at de paagældende Sager, der efter deres Art vilde henhøre under forskellige Fagministerier, henlagdes under vedkommende Ministerier, medens der til Statsministeriet henlagdes saadanne færøske Sager, der efter deres Beskaffenhed enten vedrører flere forskellige Ministerier eller ikke vil henhøre under noget andet Fagministerium. Forholdet til Lagtinget og Amtmanden over Færøerne henhører herefter under Statsministeriet. I Statsministeriet skal der haves et samlet Overblik over alle Forhold vedrørende Færøerne. Alle Sager, der ikke i Forvejen henhører under Statsministeriet, skal inden Afgørelsen foretægges Statsministeriet til Udtalelse, forsaavidt de er af væsentlig Betydning for Færøerne, og alle Afgørelser i færøske Sager, bortset fra almindelige Anvisninger o. l., skal meddeles Statsministeriet, hvor der vil blive ført en særlig Journal vedrørende Færøerne.

Det blev vedtaget at udsætte Sagen til førstkommende ordinære Lagtingssamling og at sende Underretning herom til Statsministeriet. Der foreligger en Skrivelse fra Statsministeriet, hvorefter Justitsministeriet har meddelt Statsministeriet, at man i 1927 fra Justitsministeriet havde tilskrevet Lagtinget, at Justitsministeriet, saafremt der i Fremtiden maatte blive Spørgsmaal om en væsentlig Omlægning mellem Ministerierne af færøske Sager, vilde være sindet at forelægge Sagen for Lagtinget, forinden endelig Afgørelse blev truffet. Statsministeriet meddeler, at man ikke tidligere har været bekendt med det af Justitsministeriet tidligere givne Tilsagn, hvorfor man beklager ikke at have kunnet tage Hensyn dertil.

Nærværende Udvalg maa mene, at Sagen efter alt foreliggende burde have været forelagt Lagtinget, forinden Statsministeriet traf nogen Ordning; men under Hensyn til Statsministeriets seneste Skrivelse af 9. November d. A. finder man ikke Anledning til at forelage yderligere med Hensyn til dette Punkt.

Flertallet (Dam, Kallsoy og Mitens) skal, da Sagen er rejst, foreslaa, at alle færøske Sager, der fra Lagtinget sendes til Regeringen, tilstilles Statsministeriet, og at Statsministeriet træffer Afgørelse i alle disse Sager, idet nævnte Ministerium, hvor det skønnes nødvendigt, vil kunne indhente Udtalelser fra Fagministerierne. Der vil da oprettes et særligt Kontor eller en særlig Afdeling med Personer, der er kyndige i lokale færøske Forhold, og dette mener man vil være af stor Betydning.

Mindretallet (J. Poulsen og A. Samuelsen) kan ikke gaa med til dette Forslag, men fremsætter nedenstaaende Forslag.

Forslag

I. fra Flertallet:

Lagtinget indgaar til Statsministeriet med Andragende om, at alle færøske Sager, der af Lagtinget fremsendes til Regeringen, skal fremsendes til Statsministeriet og afgøres af dette, saaledes at der under Statsministeriet oprettes et særligt færøsk Kontor eller færøsk Afdeling med Personale, der er kyndigt i færøske Forhold. —

II. fra Mindretallet:

Lagtinget indgaar til Statsministeriet med Andragende om, at alle Sager fra Lagtinget skal kunne sendes til Statsministeriet, som derefter fordeler Sagerne mellem Fagministerierne efter den derom gældende Ordning. Det tilføjes, at Lagtinget finder det meget hensigtsmæssigt og fra færøsk Side ønskeligt, om der i Statsministeriets Kontorer altid findes Kræfter med indgaaende Kendskab til lokale færøske Forhold.

Tann 1. desember framlegði J. Paturssón soljóðandi **Ændringsforslag:**

I stedet for indstillingspunterne I og II sættes:

1) Lagtinget overtager lovgivningsmyndigheden i særlige færøske anliggender og raadigheden over landets indtægter.

2) Ingen lov, som ikke er vedtaget i lagtinget, kan gøres gældende for Færøerne.

3) Lagtinget er villigt til at optage forhandling med Danmark om alle fællesanliggender.

Tann 5. desember framlegði Edw. Mitens soljóðandi **Ændringsforslag:**

I Flertallets Forslag ændres Ordene: »afgøres af« til »henlægges til«.

Tann 10. desember varð uppskotið frá Paturssón sett undir atkvøðisgreiðslu við *navnakall:*

Ja atkvøddu: Winther, Paturssón, Zachariasen, Nolsøe, Simonsen, Holm Jacobsen, Ellefsen, Mitens, M. A. Jacobsen, Kallsoy. ***Atkvøddu ikki:*** Dam, Rasmussen, Niclasen, Joensen, A. Samuelsen,

Andreasen, M. Samuelsen, Hansen, Nielsen, Davidsen, Johan Poulsen. *Burtur:* H. J. Poulsen, Danbjørg, Djurhuus,

og varð uppskotið soleiðis burturdottið, bert 10 atkv. — 0.

Broytingaruppskotið frá Mitens varð samtykt uttan atkvøðisgr.

Uppskot meirilutans (I) varð sett undir atkvøðisgreiðslu við *navnakall*:

Ja atkvøddu: Winther, Dam, Zachariassen, Nolsøe, Simonsen, Hansen, Danbjørg, Nielsen, Davidsen, Mitens, M. A. Jacobsen, Kallsoy. *Nei athvøddi*: Paturssen. *Atkvøddu ikki*: Rasmussen, Niclasen, H. Jacobsen, Joensen, A. Samuelsen, Andreasen, M. Samuelsen, Ellefsen, Johan Poulsen, Djurhuus. *Burtur*: H. J. Poulsen,

og varð uppskotið soleiðis samtykt við 12 atkv. — 1.

Uppskot minnilutans (II) var hareftir burturdottið.

---

3. Lóg fyri Føroyar um vinnumál. (3|I).

Løgtingsmálanevndin framlegði soljóðandi **Udvalgsbetænkning:**

Lagtingets Selvstyreparti har fremlagt et Forslag til Lov for Færøerne om Næringsvæsenet, hvorefter Lovgivningsmyndigheden vedrørende Næringsvæsenet skal udøves af Lagtinget. Tinget skal overtage Statens Udgifter ved Næringsvæsenet, og det foreslaas, at der af Statskassen aarlig ydes et Beløb til delvis Dækning af disse Udgifter indtil videre. Herom har Partiet foreslaaet, at der skulde forhandles i Tinget.

Der har ikke kunnet opnaas Enighed i Udvalget, og dette har delt sig i 3 Mindretal.

Et *Mindretal* (Kallsoy og Mitens) indstiller Forslaget til Vedtagelse, idet man henviser til de deri anførte Motiver. Vi regner med, at der i Rigsdagen vil blive vedtaget en Lov, hvorefter der oprettes en færøsk Jordfond, hvoraf der skal ydes Tilskud til Opdyrkning og Laan til forskellige Formaal. Til Hjælp til Udgifterne ved Oprettelse af en

Landbrugsskole, Overtagelse af Forsøgsstationen, Udredelse af Løninger til Landbrugskonsulent og Dyrlæge, Løninger til Overvrageren og Fiskekontrollører, Navigationsundervisningen o. s. v. foreslaar vi, at Staten i en Overgangsperiode paa 5 Aar yder et aarligt Tilskud paa 100.000 Kr.

Et *Mindretal* (Johan Poulsen og A. Samuelsen) skal som Repræsentanter for Sambandspartiet i Lagtinget udtale, at man ikke kan medvirke til Gennemførelsen af Forslag til Lov for Færøerne om Næringsvæsenet, men derimod maa man fraraade, at Forslaget vedtages. Mindretallet ønsker ikke, at der skal tillægges Lagtinget Lovgivningsmyndighed af de Grunde, som anføres under Sagen om Forslag til Lov for Færøerne om Lagtingets Skattemyndighed. At Lovgivningsmyndigheden her begrænses til Næringsvæsenet, kan ikke ændre vor principielle og saglig begrundede Stilling. Vel er Næringsvejene paa Færøerne paa flere Omraader forskellige fra Næringsvejene i det øvrige Kongerige, men derfor har Færøernes Lagting ogsaa gennem Lagtingsloven og Rigsdagsrepræsentationen faaet afgørende Indflydelse paa den Næringsvæsenet vedrørende Lovgivning og anden Lovgivning angaaende specielt færøske Forhold. Ingen anden Rigsdel i det danske Monarki har tilsvarende Indflydelse paa sine særlige Forhold.

Sambandspartiet vil altid være rede til at arbejde for det færøske Næringslivs gode Udvikling til Lands og til Vands under de nu bestaaende statsretlige Former. Mindretallet mener imidlertid, at det fra Selvstyrepartiet fremsatte Forslag til Lov for Færøerne om Næringsvæsenet vil skade færøsk Næringsliv, og Mindretallet maa derfor fraraade, at Forslaget vedtages.

Et *Mindretal* (P. M. Dam) skal udtale:

Betydningen og Værdien af en Myndighed er afhængig af de mentale Retningslinier og Idéassociationer, der er bestemmende for den eller dem, der udøver Myndigheden.

Det er følgelig i Strid med det socialdemokratiske Partis politiske Idé at forlene Modstanderne af Socialismens Grundprincipper med autoritativ Afgørelsesmyndighed indenfor Arbejderklassens og Samfundets vitaleste Erhvervs- og Livsinteresser.

Den i nærværende Sag omhandlede Lovgivningsmyndighed fungerer vitale Interesser for Arbejderklassen og det færøske Samfund i det hele taget og maa derfor — set fra et socialdemokratisk Standpunkt — siges at være ret utidig og i direkte Strid med Socialdemokratiets politiske Formaal, idet Kendsgerningen jo er den, at det nuværende Lagtingsflertal beherskes af antisocialistisk Indstilling. Hertil kommer som et imod Fremme af nærværende Sag talende Moment, at de Aktionsudtryk, som giver sig til Kende fra dette Flertal, altid vil — saaledes som Forholdene nu er — i mer eller mindre Grad bestemmes og dikteres under Følelsen af og Bevidstheden om, at den afgørende og endelige Myndighed med Hensyn til, hvilken Skæbne de af Flertallet i konkrete Forslag formede Ønsker og Krav skal lide, beror hos en Myndighed, hvis Afgørelser bestemmes af Hensynet til de socialistiske Krav og Idéer.

Desuden maa det i denne Tid, hvor man fra færøsk Side stiller ekstraordinært store Krav til Statskassen om permanent saavel som midlertidig Støtte til baade Erhvervslivet, Søfart, Fiskeri, Landbrug m. m., og kulturelle, sociale og andre Opgaver, anses for noget malpaceret at ignorere Tingenes fakliske Tilstand ved Fremsættelse af Krav om Indførelse af en Ordning, hvis Konsekvenser naturnødvendigt maa være — som ogsaa forudset af Selvstyrepartiet — Ophævelsen af den allerede i Kraft værende permanente ret store økonomiske Ydelse fra Statskassen til Erhvervslivet m. m., samt Afskærelsen fra Statsstøtte til Løsning af de mange nye Opgaver, som trænger sig særlig stærkt paa i disse Tider, hvor Støtterne under det nuværende Erhverv synes at være i den Grad svage, at et generelt Sammenbrud kan forventes naar som helst. Den foreslaaede aarlige faste Ydelse paa 100.000 Kr. fra Statskassen (akkurat det Beløb, der paatænkes ydet til Jordfonden) vil kun udgøre en Brøkdel af det, som man maa anse for at være nødvendigt for at kunne erstatte de allerede fastlagte Ydelser fra Statens Side, og end mindre kunne dække de Krav, som man med fuld Føje kan stille til Staten til Løsning af paatrængende nye Opgaver. Og desforuden har vi vanskeligt ved at forene os med den Tanke, at vi skal kunne blive eneraadende paa Omraader og Forhold, som vi ikke er eneydende til.

Henvisende til foranstaaende og iøvrigt savnende en detailleret Redegørelse fra Selvstyrepartiet for den ved Indførelsen af den foreslaaede Ordning følgende Forskydning i Mulighederne for særlig Erhvervslivets Udvikling skal nærværende Mindretal som Repræsentant for det færøske Socialdemokrati udtale, at man uden derved at have antydet en principiel Modstand imod en eventuel Forskydning i Forholdet mellem Statens og Lagtingets Opgaver vedrørende Næringslivet og andre Forhold paa Færøerne ikke paa nuværende Tidspunkt finder det for formaalstjenligt at fremme omhandlede Forslag. —

Forslag

fra *Mindretallet (Kallsoy og Mitens):*

Lagtinget indstiller til Regeringen, at nedennævnte Forslag søges ophøjet til Lov.

Forslag

til

Lov for Færøerne om Næringsvæsenet.

§ 1.

Lovgivningsmyndigheden for Færøerne vedrørende Næringsvæsenet, herunder Fiskeri, Søfart, Hvalfangst, Landbrug, Jagt og Handel, udøves af Lagtinget.

§ 2.

De hidtil gældende Love og Bestemmelser vedrørende Næringsvæsenet paa Færøerne forbliver i Kraft, indtil de i Henhold til § 1 maatte blive ændrede.

§ 3.

Lagtinget overtager Statens Udgifter til Næringsvæsenet. Til delvis Dækning af disse Udgifter betales der aarlig i 5 Aar af Statskassen 100.000 Kr.

§ 4.

Denne Lov træder i Kraft den 1. Januar 1938.

Tann 25. november var uppskotlið frá Kalfsoy og Mitens sett undir atkvøðisgreiðslu við *navnakall*:

Ja atkvøddu: Winther, Paturssøn, Zachariasen, Nolsøe, Simonsen, Holm Jacobsen, Ellefsen, Mitens, M. A. Jacobsen, Kalfsoy. *Atkvøddu ikki*: Djurhuus, Rasmussen, Niclasen, Joensen, A. Samuelsen, Andreasen, M. Samuelsen, Danbjørg, Davidsen, Johan Poulsen. *Burtur*: Dam, H. J. Poulsen, Hansen, Nielsen,

og varð uppskotlið soleiðis burturdottið, bert 10 atkv. — 0.

4. Lóg um Løgtingsins skattaræði. (4|1).

Løgtingsmálanevndin framlegði soljóðandi **Udvalgsbetænkning:**

Selvstyrepartiet har fremlagt Forslag til Lov for Færøerne om Lagtingets Skattemyndighed, hvorefter den lovgivende Myndighed i alle Anliggender vedrørende Beskatningsforhold paa Færøerne skal udøves af Lagtinget.

Nærværende Udvalg, hvortil Sagen er henvist, har delt sig i 3 Mindretal.

Et *Mindretal* (Kallsoy og Mitens) stiller Forslag om, at Lovforslaget vedtages, og henviser til de Motiver, som findes i det af Selvstyrepartiet fremlagte Forslag.

Et *Mindretal* (Johan Poulsen og A. Samuelsen), Medlemmer af Lagtingsts Sambandsparti, maa frarraade Lagtinget at medvirke til Gennemførelsen af det her foreliggende Lovforslag om Lovgivningsmyndighed for Lagtinget i alle Anliggender, der vedrører færøske Beskatningsforhold. Mindretallet anser et saadant Forslag for at være stridende imod Grundloven, imod Rigsenhedstanken, og derfor skadeligt. Desuden er en saadan Foranstaltning upaakrævet. Lagtinget kan, under Øernes nuværende Stilling og med den Lovgivning vi allerede har, gennem Paaligning til Amtsrepartitionsfonden udskrive direkte Skatter og har allerede benyttet sig af denne Ret i saa stort Omfang, at de færøske Kommuner sikkert ikke mener at kunne bære større Beløb. Skulde de nuværende Regler for Beskatningen til Amtsrepartitionsfonden være uheldige, vil Sambandspartiet være med til at overveje Ændringer.

Indirekte Skatter (Toldafgifter) kan Lagtinget ikke paalægge uden særlig Lov i de enkelte Tilfælde, men Erfaringen viser, at Lovgivningsmagten har været meget lydhør, naar der fra Lagtinget har været fremsat Forslag angaaende Afgifter paa forskellige Varer. — Mindretallet har forøvrigt den Opfattelse, at det er Skattelettelse og ikke nye Skatter eller Skattepaalæg, det færøske Samfund trænger til. Der bør derfor ikke være altfor let Adgang til at sætte Skatteskruen i Bevægelse. Mindretallet henviser slutteig til, hvad Sambandspartiet tidligere har udtalt angaaende Spørgsmaalet om Lovgivningsmagt for Lagtinget og til, hvad man i Sagen angaaende Forslag til Lov for Færøerne om Næringsvæsenet udtaler samtidig herover.

Et *Mindretal* (P. M. Dam) skal udtale:

Iøvrigt henvisende til det under Lagtingssag Nr. 3/I—1936: »Lóg fyri Føroyar um vinnumál« fremførte, ønsker nærværende Mindretal ikke at fremsætte noget Forslag.

Forslag

fra *Mindretallet (Kallsoy og Mitens)*:

Lagtinget indgaar til Regeringen med Andragende om, at denne foranlediger ophøjet til Lov følgende Forslag til Lov for Færøerne om Lagtingets Skattemyndighed:

§ 1.

I alle Anliggender, der vedrører Beskatningsforhold inden for Færøerne, herunder indirekte og direkte Skatter samt andre Afgifter, udøves den lovgivende Myndighed af Lagtinget.

§ 2.

Lagtinget bestemmer, hvor store Beløb der aarlig skal ligges paa Kommunerne og tager Beslutning om Anvendelsen af de Kasser og Fonds, som det har Raadighed over. Tinget træffer nærmere Bestemmelser med Hensyn til Anbringelsen af de Kapitaler, som hører under dets Bestyrelse og vælger Regnskabsførere og Revisorer og deciderer Regnskaberne.

§ 3.

Denne Lov træder i Kraft den 1. Januar 1938.

Tann 20. november varð soljóðandi broytingaruppskot frá J. Patursson:

Sum ný grein 3 verður sett:

»Lagtinget har Ret til at optage saavel indenlandske som udenlandske Laan«.

Grein 3 verður broytt í gr. 4.

sett undir atkvøðisgreiðslu við *navnakall*:

Ja atkvøddu: Winther, Paturssen, Zachariasen, Nolsøe, Simonsen, Ellefsen, Milens, M. A. Jacobsen, Kallsoy. *Atkvøddu ikki*: Djurhuus, Rasmussen, Niclasen, Joensen, A. Sammelsen, Andreasen, M. Sammelsen, Hansen, Danbjørg, Nielsen, Johan Poulsen. *Burtur*: Dam, Holm Jacobsen, H. J. Poulsen, Davidsen,

og varð uppskotið soleiðis burturdottið, bert 9 atkv. — 0.

Tann 25. november varð uppskotið frá Kallsoy og Mitens sett undir atkvøðisgreiðslu við *navnakall*:

Ja atkvøddu: Winther, Paturssen, Zachariasen, Nolsøe, Simonsen, Holm Jacobsen, Ellefsen, Mitens, M. A. Jacobsen, Kallsoy. *Atkvøddu ikki*: Djurhuus, Rasmussen, Niclasen, Joensen, A. Sammelsen, Andreasen, M. Sammelsen, Danbjørg, Nielsen, Davidsen, Johan Poulsen. *Burtur*: Dam, H. J. Poulsen, Hansen.

og varð uppskotið soleiðis burturdottið, bert 10 atkv. — 0.

---

5. Val av landstingsmanni. (51).

Gerðabókin hatum ljóðar so:

Ár 1936, mánadagin 12. oktober, kl. 4 s. p., komu Løglingsins fólkavaldu limir saman í tinghúsinum í Havn fyri at fyritaka val av einum limi fyri Føroyar til landstingið.

Allir limir vóru á fundi utlan H. J. Poulsen, Eiði, sum var burtur við lógligum forfalli. Fyri hann var møttur tiltaksmaðurin Joen S. Hejnesen, Lorvík.

Samsvarandi reglugerð løgtingsins av 3. februar 1921 um mátan, hvar eftir val av landstingsmanni skal fara fram, konstitueraði tingið seg við elsta tingmanni, Michel Sammelsen, sum formann. Hann bað Gunnar Winther og Kristian Djurhuus fyribils fungera sum skrívarar.

Uppskot varð sett fram um at velja Edw. Mitens til formann, og varð hetta samtykt utlan atkvøðisgreiðslu.

Edw. Mitens tók nú við fundarstýrinum.

Til skrivarar vóru valdir Gunnar Winther og Kristian Djurhuus.

Formaðurin framlegði og las upp bræv frá amtmanninum til formann løglingsins av 19. august í ár viðvíkjandi útskriving av landstingsvalinum, og legði aftaraat, at valið var kunngjørt í »Dimmalættinga« og við uppslag.

Formaðurin refereraði grundlógina av 2. juni 1915 við broytingum av 10. september 1920 §§ 36 og 37 og lóg um val til ríkisdagin av 11. aprí 1920 §§ 53—57 og las upp §§ 82 og 84.

Atkvøðisseðlar vóru býltir rant, útfyltir og avleveraðir.

Aftan á, at seðlarnir vóru samanblandaðir í eini kurv, vórðu teir upptiknir ein í senn og nummereraðir. Formaðurin las nøvnini upp, sum vóru uppført undir rubrikkini: Landstingsmaður.

Poul Niclasen, Tórshavn, fekk 14 atkvøður,
Edw. Millens, — — 7 — ,
3 seðlar vóru blankir.

Formaðurin taldi av nýggjum teir seðlar, sum gingu við til valið av landstingsmanni. Hann las upp tey nøvn, sum stóðu ovast millum tiltakskandidatarnar. Lærari av Tvøroyri, P. M. Dams navn kom fyri 14 ferðir og varð hann tí valdur til fyrsta tiltaksmann. Hansara navn varð strikað av seðlinum og seðlarnir upplisnir aftur. Lærari av Strondum, Johan Poulsens navn kom fyri 13 ferður og varð hann tí valdur sum annar tiltaksmaður. Hansara navn varð strikað av stemmiseðlunum og teir upplisnir aftur. Arbeiðsmaður av Sandi, J. P. Davidsens navn kom nú fyri 14 ferður og varð hann tí valdur til triðja tiltaksmann.

Poul Niclasen svaraði uppá fyrispurningin frá formanninum, at hann tók við vali.

Valbrøv vórðu skrivaði í tveimum eintøkum og undirskrivaði av formanni og skrivurunum.

Stemmuseðlarnir vórðu forseglaðir og hjálagdir gerðabókina.

Protokollin varð upplisin og samtykt.

6. Løn tingmanna. (6|I).

Tann 15. desember samtykti Løgtingið við 23 atkv. — 0 soljóðandi **Motiveret Forslag til Beslutning:**

Idet de Tingmedlemmer, der er hjemmehørende uden for Thorshavn under de foreliggende Forhold ikke kan klare sig med 6 Kr. i Dagpenge, og den i Lagtingslovens § 21 fastsatte Regel om, at der efter 6-Ugers Dagen efter Tingets Aabning kun kan ydes Medlemmerne 6 Kr. i Dagpenge, ikke mere kan anses formaalstjenlig, skal man fremsætte følgende

Forslag.

Lagtinget indgaar til Regeringen med Andragende om, at der ved kgl. Anordning bestemmes, at Dagpenge til Tingets Medlemmer udgør 12 Kr., saa længe Tinget er samlet.

7. Broytan av tingskipanini. (7|I).

Tann 15. desember samtykti Løgtingið við 19 atkv. — 0 soljóðandi **Forslag til Beslutning:**

Tinget foreslaar følgende Ændringer og Tilføjelser til Lagtingets Forretningsorden af Hensyn til Tingarbejdets Fremme, nemlig:

Til § 25 føjes som nyt Stk.:

Taletiden for Tingets Medlemmer er:

Ordføreren indtil 45 Minutter til 1ste Tale og derefter for følgende Taler 15 Minutter og 10 Minutter.

Andre Talere 15 Minutter og derefter 10 Minutter og 5 Minutter.

Ingen maa tage Ordet mere end 3 Gange under hver Sags Behandling i paagældende Tingmøde.

II. Skúlamál.

8. Skipan læraraskúlans. (III).[1]

Skúlamálanevndin framlegði soljóðandi **Udvalgsbetænkning:**

Tinget vedtog i sidste ordinære Samling at udsætte Sagen til i Aar samt at lade Skoledirektionen udarbejde et Forslag til Aarsbudget for Kostskolen.

Der synes ikke at foreligge noget nyt i Sagen udover en Skrivelse fra Kommissionen for Færøernes Mellem- og Realskole, hvori udtales, at der ikke i den nærmeste Fremtid kan blive Tale om at nedlægge Mellem- og Realskolen.

Hvad angaar Ministeriets Forslag om et Statsseminarium og Statsskole anbefaler Kommissionen at dette nyder Fremme, specielt hvad Kostskoleafdelingen angaar.

Udvalgets *Flertal* maa fremdeles mene, at det er af største Vigtighed, at Omordningen af Færøernes Seminarium gennemføres snarest

---

1) Sbr. løgtingstíðindi 1935, bls. 10.

muligt, saaledes at Seminarieundervisningen bliver gjort 4-aarig, og at der ansættes en særlig Lærer ved Færøernes Seminarium, ligesom Engelsk optages som Fag.

Iøvrigt skal henvises til Mindretallets (Kallsoy og Zachariasen) Udtalelse i den ordinære Samling 1935 (se Lagtingstidende 1935, S. 11).

Hvad angaar Byggespørgsmaalet og Kostskoleafdelingen man man tilraade at overlade til Vinnunevndin at fremskaffe de fornødne Oplysninger, som forelægges næste ordinære Lagtingssamling, hvorefter Tinget bør fremme Sagen i sin Helhed, forsauvidt de økonomiske Forudsætninger er til Stede, hvad man maa mene vil ske, saafremt de af Tinget vedtagne Indtægtslove bliver gennemført.

Mindretallet (Joh. M. Fr. Poulsen og A. Samuelsen) henviser til sine Udtalelser i Sagen i Fjor og stiller i Aar intet Forslag.

Forslag

fra Flertallet (Kallsoy, M. A. Jacobsen og Danbjørg):

1) Lagtinget indgaar til Regeringen med Andragende om, at Omordningen af Færøernes Seminarium gennemføres nu i Overensstemmelse med det af Ministeriet fremsatte Forslag II.

2) Det overlades til Vinnunevndin at fremskaffe de fornødne Oplysninger vedrørende Byggespørgsmaalet og Kostskoleafdelingen og forelægge Sagen for næste ordinære Tingsamling.

Tann 15. desember varð uppskot meirilutans samtykt við 15 atkvøðum — 0.

9. Studentaskúli. (2|II).[1]

Skúlamálanevndin framlegði soljóðandi **nevndarálit:**

Hetta mál hevur ferð eftir ferð verið til viðgerðar á tingi, og hóast tingmenn yvirhovur hava verið greiðir um lunn stóra fýdning, tað kundi havt, at ein tílíkur skúli varð settur á stovn her í Føroyum, hevur málið verið goymt og útsett til næsta ár. Hetta hevur mest verið orsakað av peningatroti.

Í 1931 setti løgtingið niður millumfinganevnd til at kanna studentaskúlamálið í Føroyum.

3. september 1932 gav henda nevnd álit viðvíkjandi hesum spurningi, og var tankin í hesim áliti í stuttum hesin:

Løgtingið setur á stovn eitt preliminerskeið í Tórshavn, sum skal vera fyrireikingarskeið fyri studentaskeiðinum. Hendla skipan er ætlað út frá tí sjónarmiði, at ikki einans unglingar, ið gingið hava í realskúlar í Føroyum skulu fáa høvi til at koma á studentaskeiðið, men eisini vælgávaði yngri og eldri fólk, sum hava góðan skúlakunnleika frá fólku- og kvøldskúlum og sum hava starvast sum liskimenn ella í øðrum arbeiði, skulu fáa høvi til at koma á studentaskeið.

Viðvíkjandi studentaskúlanum var ætlanin tann, at sum framhald av preliminerskeiðinum skuldi byrja eitt 2-ára studentaskeið við tveimum kensludeildum. Kostnaður til preliminerskeiðið var sett til annaðhvørt 10.340 kr. ella 8.300 kr., alt eftir sum skipanin kundi koma í lag (sí løgtingstíðindi 1932, bls. 10). Studentaskeiðið var ætlað til at kosta árliga 15.840 kr. Eftir hesi kostnaðarætlan skuldi studningur til næmingar vera 3000 kr. um árið bæði til preliminer- og studentaskeiðið.

Nevndin má halda, at tað er nógv umráðandi, at hetta mál fær frama, men hon er ikki blind fyri, at eitt tílíkt mál stendur og fellur við, annaðhvørt góðir fyristøðumenn ella kvinnur kunna fáast til at standa fyri einum tílíkum skúla. Men tá nevndini er kunnugt, at tað eru Føroyingar, sum hava hug og vilja til at hjálpa við at fáa fyrireiku hetta mál og fáa sett á stovn studentaskeið í Føroyum, skulu vit mæla til, at vinnunevndini verður givið upp í hendi at samráðast við cand. mag. Thomas Nygaard, ið er lærari við realskúlan í Havn og møguligt við onnur, ið ætlast at kunna geva leiðbeining og hjálpa til at fáa málið framt uppá besta og fyri Føroyingar mest hóskandi mátu. Soleiðis fyrireikað eigur vinnunevndin at leggja málið fram aftur fyri tingið í næstu vanligu tingsetu.

---

[1]) Sbr. løgtingstíðindi 1935, bls. 13.

Uppskot.

1) Vinnunevndini verður givið upp í hendi at samráðast við cand. mag. Thomas Nygaard, møguligt eisini við onnur, ið ætlast at kunna geva leiðbeining viðvíkjandi hesum máli.

2) Vinnunevndin hevur síðani at leggja málið aftur fyri næsta løgting.

Tann 20. november varð uppskot nevndarinnar samtykt við 17 atkvøðum — 0.

---

10. Gymnastikhøli og leikvøllir. (3|II).[1]

Skúlamálanevndin framlegði soljóðandi **nevndarálit:**

Í vanligu tingsetuni 1935 samtykti tingið hetta uppskot:

Tingið heitir á skúlastjórnina um at fáa til vegar hesar upplýsingar:

a. við hvørjar skúlar í Føroyum gymnastikhøli, leikvøllir og svimjingarhyljar eru nú,

b. við hvørjar skúlar tað er neyðugt at gera tílík ítróttarpláss, og hvat kostnaðurin kann metast til við hvønn skúlan, og

c. hvussu mikið av kostnaðinum kommunurnar kunnu ætlast at veita til hetta endamál, annaðhvørt við frívilligum arbeiði ella pliktarbeiði frá sóknarfólkinum ella í peningi.

---

[1]) Sbr. løgtingstíðindi 1935, bls. 330.

Skúlastjórnin hevur sent hesar spurningar út til kommununnar, og er svar komið aftur frá 36 kommununum. Hesi svar eru sum heild samsvarandi við tær upplýsingar, sum skúlastjórnin hevur fingið til vegar við Poul E. Petersen viðvíkjandi hesum máli. Tó geva svarini ikki nakra ávísa upplýsing um kostnað, ella hvat peningur kann ætlast at fáast til vegar við hjálp frá kommununum.

Annars upplýsir Poul E. Petersen m. a.:

Av 63 skúlum hava bert $^1/_4$ ítróttí á skúlaplánunum, $^3/_4$ hava ongan gymnastik- og leikvøll. Nógvir skúlar hava ongan svimjingarhyl, tó tað ikki ber til at svimja í fjøruni. Bert 2 skúlar hava gymnastikhøli, bert einstakir skúlar hava ambað til ítróttarøvingar.

Við svimjingarhyljarnar eru eingi skýli til úr- og íklædning. Støddin á gymnastik- og leikvøllunum er millum 60 m² og 1900 m². Tað er særliga torfort at fáa gymnastikhøli, meðan vansarnir eru færri við at fáa leikvøllir.

Av teimum upplýsingum ið fingnar eru, skal nevndin merkja fylgjandi:

Tað tykist at vera stórur tørvur á at fáa skipað soleiðis fyri, at líkindini fyri líkamsvenjing gerast lagaligari við bygdaskúlar okkara' men tá tað kostar almiklan pening at byggja gymnastikhøli, verður tað óivað ógjørligt at fremja hetta mál fyri tað fyrsta, undantikið hvat teimum størstu kommununum viðvíkir.

Harafturímóti vil nevndin mæla til, at eitt málvísi arbeiði verður gjørt fyri at fáa í lag, at hóskandi leikvøllur (spæliplass) verður gjørdur við hvønn skúla og harumframt svimjingarhyljar við tílík pláss, har sum fjøran ikki er hóskandi til svimjing.

Fyri at fáa yvirlit yvir á hvønn hátt tingið kann hjálpa til fyri at fremja líkindi fyri ítróttí við bygdaskúlarnar, vil nevndin mæla skúlastjórnini til í samarbeiði við tann lærarin, ið settur verður sum ítróttarvegleiðari, at fáa til vegar ymsar upplýsingar viðvíkjandi leikvøllum og svimjingarhyljum við bygdaskúlarnar.

Tann lærarin, sum skúlastjørnin setur sum ítróttarvegleiðara, fær upp í hendi

1) at samráðast við skúlanevndir og sóknarstýrl um útvegan av leikvølli og svimjingarhyli, har eingi tílík eru, og skal vera sóknarstýrum hjálpsamur við útvegan av grundstykkjum, skal síðan gera grein fyri, hvørjir skúlar eiga tílík grundstykki, og hussu mikið ley grundstykki ætlast at kosta, sum tørvandi eru at fáa til vegar,

2) skal geva skúlastjórnini upplýsingar um, við hvørjar skúlar eingi spæliplass og svímjingarhyljar eru,

3) skal í samráð við sóknarstýrini (evt. við ein av sóknarstýrinum útnevndan byggikønan mann) fáa til vegar kostnaðarætlan (her meinast serliga tilfar og formannsløn) fyri leikvøllir og svimjingarhyljar (her uppfroknað úr- og ílatingarhøli).

Uppskot.

1) Skúlastjórnin skal fyri næstu vanligu tingsetu leggja fram tær upplýsingar, sum hon fær til vegar eftir tí, sum í hesum nevndarálíti er umrøtt, umfram annað sum stjórnin heldur vera neyðugt viðvíkjandi hesum máli.

2) Tá tær neyðturvuligu upplýsingar eru fingnar til vegar, tekur tingið støðu til málið.

Tann 20. november varð uppskot nevndarinnar samtykt við 20 atkvøðum — 0.

---

11. Ítróttarlærari. (4|11).

Skúlamálanevndin framlegði soljóðandi **Betænkning:**

Skoledirektionen har samtidig med en Skrivelse til Løgtinget, dateret 10. Februar 1936, forelagt for Tinget Oversigter indeholdende Oplysninger om Gymnastik og Idræt paa Færøerne. Disse Oversigter har Direktionen tilvejebragt med Bistand af Lærer Poul E. Petersen. Efter Direktionens Formening antoges hermed at være dokumenteret, at der tiltrænges et energisk og vedvarende Arbejde til Fremme for Legemsøvelser paa Færøerne, ligesom Direktionen overfor Løgtinget foreslaar, at der bør oprettes en Stilling som Inspektør ved og Instruktør for Undervisningen i Legemsøvelser ved færøske Bygdeskoler og at denne Stilling bør oprettes, uansel om der maatte blive oprettet en Stilling som Amtsskolekonsulent paa Færøerne.

Endvidere udtaler Direktionen, at hvis der ansættes en Idrætsinspektør, der samtidig kan inspicere Skolelokaler m. v. ud fra Sund-

hedshensyn, skulde to Bygdeskoleinspektører kunne overkomme den øvrige Inspektion alene.

Til en saadan Idrætsinspektør foreslaas Lønningen fastsat til 2400 Kr. aarlig med Alderstillæg 300 Kr. hvert 3. Aar indtil 3900 Kr., hvorhos der udbetales 5 Kr. i Dagpenge pr. Rejsedag indtil 1000 Kr. aarligt og et fast aarligt Beløb paa 500 Kr. til Dækning af Befordringsudgifter. Udgifterne bør deles mellem Statskassen og Amtsrepartitionsfonden, saaledes at disse Kasser hver betaler Halvdelen af Grundlønnen (eller 1200 Kr.) samt Halvdelen af de særlige Ydelser (eller indtil 750 Kr.), hvorhos Alderstillæg og Reguleringstillæg m. v. udredes af Statskassen alene.

Efter at Udvalget har gennemgaaet det i Sagen beroende Materiale, maa man mene, at Spørgsmaalet er af saa stor Betydning, at der bør ansættes en Idrætslærer, som kan virke som Vejleder for Undervisningen i Legemsøvelser ved Bygdeskolerne; samtidig som han bør virke som Inspektør ud fra sundhedsmæssige Hensyn vedrørende Skolebygningernes Forsvarlighed m. m.

Endvidere bør det paalægges den eventuelle Idrætsinspektør, at han skal staa til Direktionens Raadighed, naar denne finder det nødvendigt at skaffe Oplysninger vedrørende Skolernes Forhold, navnlig hvad der staar i Forbindelse med Undervisningen i Legemsøvelser.

Som allerede bemærket, har Skoledirektionen udtalt, at Idrætsinspektøren bør ansættes, uanset om der maatte blive oprettet en Stilling som Amtsskolekonsulent. Skønt Udvalget er indforstaaet med, hvilken Betydning Oprettelsen af en saadan Stilling kan faa for vort Skolevæsen, ser man sig ikke i Stand til foreløbig at fremkomme med Forslag herom. Man har drøftet den Mulighed, om det kunde lade sig gøre at forene de ovennævnte Stillinger saaledes, at den, der bliver ansat som Amtsskolekonsulent, samtidig kunde virke som Vejleder for Undervisningen i Legemsøvelser, men man er fuldt klar over, at her kan der melde sig praktiske Vanskeligheder. — For at man ikke skal forgribe noget med Hensyn til Konsulentstillingen, skal Udvalget som en foreløbig Ordning foreslaa, at en Folkeskolelærer antages som Idrætsinspektør.

Som Tillæg til hans Lærerløn tillægges der ham et

fast Honorar paa	600 Kr.
desuden for Kost- og Rejsepenge efter Regning indtil	700 —
samt Løn til Vikar fra 1. April til 30. Juli	500 —
	1800 Kr.

Udgifterne deles mellem Statskassen og Amtsrepartitionsfonden, saaledes at disse Kasser hver betaler Halvdelen eller 900 Kr.

Iøvrigt overlades det til Skoledirektionen at antage den Lærer, som efter dens Mening er bedst skikket til Stillingen samt træffe de nærmere Bestemmelser med Hensyn til Inspektørens Gerning.

Forslag.

1) Skoledirektionen bemyndiges til at antage en Folkeskolelærer indtil videre som Idrætsinspektør ved Bygdeskolerne, samt til at foreskrive de nærmere Bestemmelser med Hensyn til Inspektørens Gerning.

2) Foruden den antagne Inspektørs Lærerløn tillægges der ham et

fast Honorar paa	600 Kr.,
desuden for Kost og Rejsepenge efter Regning indtil . .	700 —
samt Løn til Vikar fra 1. April til 30. Juli	500 —
ialt	1800 Kr.

Halvdelen heraf (eller 900 Kr.) udredes af Amtsrepartitionsfonden.

3) Lagtinget indgaar til Regeringen med Andragende om, at der af Statskassen bevilges Halvdelen (eller 900 Kr.) af det til Inspektøren tillagte Honorar.

4) Spørgsmaalet om Ansættelse af Skolekonsulent udsættes indtil videre.

Tann 23. november varð uppskot nevndarinnar samtykt við 17 atkvøðum — 0.

12. Ferðalærari í Nesvík. (5|II).

Skúlamálanevndin framlegði soljóðandi **nevndarálit:**

Í bræví dagsett 2. juni 1936 biður Hans Jacob Andreasen, Nesvík, fingið um at hjálpa sær við at gera útvegir fyri, at børn hansara kunna koma í skúla. Maðurin sigur frá, at hann í 3 ár hevur søkt skúlastjórnina og sókmarstýrið (Hvalvíkar sókn) um at fáa ein ferðalærara til Nesvíkar, men hevur fingið noklandi svar. Hann hevur 3 skúlaskyldug børn, og bitt elsta er 13 ár.

Nevndin má halda, at um tað á nakran hátt er gjørligt at fáa hesum børnum skúlagongd, eigur tað at verða gjørt. Soleiðis sum viðurskiftini eru har norðanfyri, kundi tað kanska verið talan um, at ferðalærarin á Langasundi og við Ljósá onkumlíð kundi komið til Nesvíkar, ella møguligt eisini lærarin í Hvalvík. Nevndin vil heila á skúlastjórnina um at kanna hesi viðurskifti og gera sum frægast.

Uppskot.

Skúlastjórnin verður biðin um at kanna eftir og um gjørligt gera útvegir fyri, at skúlabørn Hans Jacob Andreasens í Nesvík fáa høvi til at ganga í skúla.

Tann 20. november varð uppskot nevndarinnar samtykt við 17 atkvøðum — 0.

13. Studningur til eftirlønargrunn lærara. (6/II).[1]

Fíggjarnevndin framlegði soljóðandi **Forslag til Beslutning:**

For Finansaaret 1936/37 bliver det Tilskud paa 2000 Kr., som Lagtingets Kasser skal yde til Pensionsfonden for de færøske Folkeskolelærere og -lærerinder at udrede af økonomisk Fond.

Tann 20. november varð uppskot nevndarinnar samtykt við 18 atkvøðum — 0.

14. Skúla- og kirkjusýn. (7/II).[2]

Kirkjunevndin framlegði soljóðandi **nevndarálit:**

Nevndin hevur frá Føroya prósti fingið avskrift av gerðabókini viðvíkjandi skúla- og kirkjusýninum, sum próstin hevur havt í árinum 1936. — Sýndar eru allar kirkjurnar í Norðoyum umframt Nes, Glyvra og Sjóar kirkja í Eysturoy. Harumframt eru sýndir skúlabygningarnir í Nes Sókn og Sjóar sókn, undantikin Selatraðar skúli, og allir skúlabygningar í Norðoyum.

---

1) Sbr. løgtingstíðindi 1935, bls. 13.
2) - - - - 14.

Kirkjurnar eru yvirhøvur í góðum standi, tó eru ymisk smábrek ávíst, sum nevndin mælir kirkjustýrinum til at áleggja meinigheitsráðunum at fáa bøtt um sum skjótast.

Skúlabygningarnir eru yvirhøvur í ringari standi enn kirkjurnar, og serliga skulu nevnast Tofta skúli og Viðareiðis skúli, sum treingja til ábót sum skjótast. Annars skal nevndin mæla skúlastjórnini til at áleggja viðkomandi kommunum at fáa øll tey brek umbøtt, sum sýnið hevur víst á.

Uppskot.

Løgtingið mælir Føroya amts skúlastjórn og kirkjustjórn tit at gera útvegir fyri, at tey av skúla- og kirkjusýninum fyri 1936 ávístu brek verða umbøtt sum skjótast.

Tann 2. november varð uppskot nevndarinnar samtykt við 20 atkvøðum — 0.

---

15. Útgevan av føroyskum skúlabókum. (8|III).

Skúlamálanevndin framlegði soljóðandi **nevndarálit:**

Í brævi dagsett 5. oktober h. á. heitir sjálvstýrisflokkurin á tingið um, at skipa soleiðis fyri, at tørvandi studningur verður latin til úlgávu av føroyskum skúlabókum.

Tingið hevur áður havt sitandi skúlabókanevnd, og er frásøgan hendu:

Í 1905 velur tingið fyri trý ár 2 limir til saman við skúlastjórnini at verða ein »kommissión«, sum fær til uppgávu at styðja gevan av skúlabókum, fyrst og fremst eina føroyska lesibók. Tingið játtaði tá 1200 kr. í 2 ár (600 kr. hvørt árið), sum skuldi leggjast í ein grunn, sum kommissiónin kann nýta til hetta endamál.

Umsókn var komin frá »Foreningen Meginlagið« um at fáa studning til útgevan av føroyskum skúlabókum. Í skúlabókanevndina (kommissiónina) valdi tingið A. C. Evensen, prest, og Joen Poulsen, lærara.

Sama ár var umsókn komin frá lærara við Thorshavn Mellem- og Realskole, Mikkelsen, um studning uppá 200 kr. til arbeiði og prenling av eini mathematik til nýtslu í læraraskúlanum. Málið varð beint í skúlabókanevndina.

Í 1909 (sí løgtingst. 1909, bls. 246) játtar tingið 600 kr. til skúlabókanevndina, tó við teimum treytum, at nevndin ikki má nýta meira pening á tingsins vegna til útgávu av skúlabókum.

Í 1917 (sí løgtingst. 1917, bls. 142 d) vórðu valdir sum limir av skúlabókanevndini: amtmaðurin, próstin, H. A. Djurhuus, tingmaður, J. Dahl, prestur, og Simon av Skarði, báskúlastjóri.

Í 1926 verður Joh. M. Fr. Poulsen valdur í nevndina í staðin fyri Simon av Skarði (sí løgtingst. 1926, bls. 178). Sama ár samlykti tingið (sí løgtingst. 1926, bls. 210) soljóðandi uppskot:

> »Til Færø Amts Skolebogsudvalg (bókanevndin) bevilges der et rentefrit Laan paa 840 Kr., der anvendes til Udgivelse af et færøsk Atlas. Om Udgivelsen vil Udvalget eventuelt forhandle med Ing. Zachariasen«.

Í 1927 samlykti tingið:

> »Lagtinget stiller til Dispostition for Færø Amts Skolebogsudvalg (bókanevndin) et Beløb paa 2500 Kr. af Færø Amts økonomiske Fond. Beløbet bevilges som Laan til Udgivelse af færøsk Atlas og betales saasnart Midler dertil haves«.

Eftir at hava spurt ing. Zachariasen er upplýst, at einki er komið í lag viðvíkjandi útgávu av føroyskum atlassi.

Síðani 1927 sæst einki at verða bent viðvíkjandi skúlabókanevndini.

Eftir teim upplýsingum, sum nevndin hevur fingið til vegar eigur Løgtingið einarætt til útgávu av hesum bókum:

A. C. Evensen: Stavingarbók, Lesibók fyri yngri børn, Lesibók fyri eldri børn, og

M. F. Michelsen: Kortfattet Kursus i Mathematik for Færøernes Seminarium.

Sum áður sagt, vísir tað seg, at eingin skúlabókanevnd er vald síðan 1926, og tá tað tykist at vera tørvandi enn sum áður, at Løgtingið tekur sær av og gevur studning til útgávu av skúlabókum, skal nevndin mæla til fylgjandi hesum máli viðvíkjandi:

Tingið setur á stovn skúlabókagrunn, ið stýrdur verður av eini 5-mannanevnd. Henda nevndin hevur at ransa eftir, at kunngjørt verður øllum bókahandlarum og forleggjarum, hvørjar tær bøkur eru, sum tingið eigur ognarrættin til.

Tær skúlabøkur, ið útgivnar verða við studningi úr grunninum, eigur Løgtingið ognarrættin til, og nettoinnløkurnar fyri bókasøluna ganga í skúlabókagrunnin.

Tær skúlubøkur, ið verða givnar út við grunnsins studningi skulu góðkennast (autoriserast) av skúlastjórnini eftir tilmæli skúlabókanevndarinnar.

Skúlabókanevndin hevur á hvørjum ári at geva tinginum frágreiðing um starv nevndarinnar.

Sum fyrsta studning til bókagrunnin mælir nevndin til í ár at veita 500 kr.

Uppskot.

1. Tingið samtykkir fylgjandi reglur sum skipan fyri einum skúlabókagrunni:

§ 1.

Grunnurin eitur »Skúlabókagrunnurin«:

§ 2.

Grunnurin hevur ognarrætt til hesar bøkur:

A. C. Evensen: Stavingarbók, Lesibók fyri yngri børn, Lesifyri eldri børn, og

M. F. Michelsen: Kortfattet Kursus i Mathematik for Færøernes Seminarium,

og til allar tær skúlabøkur, sum grunnurin í komandi tíð gevur út og letur studning til.

§ 3.

Grunnurin verður gjørdur av leimum inntøkum, sum hann fær frá tinginum, og sum hann fær av leimum netto-inntøkum, sum koma inn við søluna av leimum í § 2 nevndu bókum. Skúlanevnd løgtingsins selir á hvørjum ári, so leingi tørvur er til tess, fram uppskot um peningastudning til grunnin.

§ 4.

Tær inntøkur, sum grunnurin fær, verða eftir fyriskipan av stjórnini settar inn í ein álítandi sparikassa.

§ 5.

Allar skúlabøkur, ið út verða givnar við studningi frá grunninum, skulu við tilmæli frá skúlabókanevndini verða góðkendar (autoriseraður) av skúlastjórnini.

§ 6.

Grunnurin verður stýrdur av eini 5-mannanevnd. 3 limir verða valdir av tinginum, soleiðis at ein teirra fer frá á hvørjum ári, fyrstu og aðru ferð við lutakasti millum teirra, sum fyrst vórðu valdir.

Skúlastjórnin velur 1 lim og Føroya lærarafelag velur 1 fyri 3 ár ísenn. Samstundis verða 5 tillaksmenn valdir.

§ 7.

Roknskaparár grunnsins er álmanakkaárið. Á hvørjum ári sendir nevndin tinginum frágreiðing um nevndararbeiðið, rokurskap og yvirlit yvir fíggjarstandin.

2) Sum fyrsta studning til stovnsfæ grunnsins veilir tingið úr okonomiska grunninum 500 kr.

3) Nevndin, ið vald, verður eftir § 6 í «skipan skúlabókagrunnsins», hevur at kunngera øllum bókhandlarum og forleggjarum hvørjar tær bøkur eru, sum Løgtingið eigur ognarrættin til.

Tann 3. desember varð uppskot nevndarinnar samlykt við 13 atkvøðum — 0.

---

16. Føroyskt mál í framhalds- og fakskúlum. (9|II).

Skúlamálanevndin framlegði soljóðandi **Udvalgsbetænkning**:

Fra Lagtingets Selvstyreparti foreligger der Andragende om, at Tinget faar udvirket, at der ved Fag- og Efterskoler paa Færoerne, i hvilke der tages Eksamen i Dansk, ogsaa maa blive taget Eksamen i Færøsk. De Skoler, man navnlig tænker paa, er Navigationsskoler og tekniske Skoler. Naar Faget Dansk er blevet indført ved saadanne

Skoler, er det vel ud fra praktiske og almendannende Hensyn. Udvalget vil ud fra samme Betragtning foreslaa, at Faget Færøsk i samme Omfang som Dansk indføres ved Sætteskipperprøven, Styrmandseksamen og Maskinpasserprøven. Desuden foreslaas, at Statens Tilsyn med den tekniske Undervisning for Haandværkere og Industridrivende skal pause, at Timeplanerne, som indsendes til Godkendelse, indeholder samme Timetal for Færøsk som for Dansk.

Mindretallet (A. Samuelsen og Johan Poulsen) kan sammen med Flertallet gaa med til, at færøsk Sprog indføres som Fag i de tekniske Skoler paa Færøerne. Derimod har man afgørende Betænkelighed ved at støtte Forslag om, at færøsk Sprog indføres som Fag i Navigationsskolen i samme Omfang som dansk Sprog, saalænge der føres Klager over, at færøske Navigatorer — ogsaa Folk med Styrmandseksamen — savner det fornødne Kendskab til Dansk, endda i saa høj Grad, at de har haft Vanskelighed ved at bestride deres Arbejde ombord i danske Skibe. Mindretallet ser sig derfor ikke i Stand til at medvirke til Ændring i den gældende Lovgivning i saa Henseende.

Forslag

fra Flertallet (Kallsoy, M. A. Jacobsen og Danbjørg):

Lagtinget indgaar til Regeringen med følgende Andragende:

1) Der foretages, saavidt angaar Navigationsskolen paa Færøerne, Tilføjelser til Anordning af 23. Juni 1932 angaaende Kravene til de i Lov om Navigationsundervisningen af 28. Februar 1916 med senere Ændringer omhandlede Eksaminer, saaledes at der til Sætteskipperprøven kræves Færøsk (skriftlig) og til Styrmandseksamen Færøsk (skriftlig og mundtlig) i samme Omfang som gælder for Dansk.

2) Der foretages, forsaavidt angaar Navigationsskolen paa Færøerne, Tilføjelse til Anordning af 29. Marts 1930 angaaende Kravene til de i Lov af 19. Marts 1930 om Eksaminer for Skibsmaskinmester m. m. omhandlede Eksaminer, saaledes at der kræves Færøsk (skriftlig) i samme Omfang som gælder Dansk.

3) Der foreskrives for tekniske Skoler paa Færøerne, at Timeplanerne indeholder samme Timetal for Færøsk som for Dansk, og at ingen Timeplan godkendes, medmindre Færøsk er opført paa Undervisningsplanen med samme Timetal som Dansk.

Tann 15. december varð uppskot meirilutans pkt. 1) og 2) sett undir atkvøðisgreiðslu við *navnakall:*

Ja atkvøddu: Winther, Dam, Paturssøn, Simonsen, Holm Jacobsen, Hansen, Danbjørg, Nielsen, Davidsen, Ellefsen, Mitens, M. A. Jacobsen, Kallsoy. *Atkvøddu ikki:* Djurhuus, Rasmussen, Niclasen, Joensen, A. Samuelsen, Andreasen, M. Samuelsen, Johan Poulsen. *Burtur:* Zachariasen, Nolsøe, H. J. Poulsen,

og varð uppskotið soleiðis samtykt við 13 atkvøðum — 0.

Pkt. 3) varð samtykt við 21 atkvøðum — 0.

---

17. Undirvísingarmálið í føroyskum skúlum. (10/II).[1]

Skúlamálanevndin framlegdi soljóðandi **Udvalgsbetænkning:**

Selvstyrepartiet i Lagtinget har indgivet Andragende om, at Tinget tager Spørgsmaalet om Undervisningssproget ved færøske Skoler til Behandling.

Nævnte Sag er adskillige Gange bleven behandlet i Tinget, dog uden endeligt Resultat.

Flertallet (Kallsoy, M. A. Jacobsen og J. H. Danbjørg) maa mene, at det er paa Tide, at Spørgsmaalet snarest bliver ordnet saaledes, at det baade med Hensyn til det skolemæssige og sproglige kan anses for en forsvarlig Løsning.

Nu er det vist ganske ukendt i noget Folkesamfund, hvor der kun er eet Talesprog, at man fastsætter Regler om Undervisningssprog ved

---

[1]) Sbr. løgtingst. 1935, bls. 335.

Skolerne, idet det af alle anses for en Selvfølgelighed, at Undervisningssproget er Modersmaalet. Imidlertid har det modsatte været Tilfældet paa Færøerne, og det har vist sig, at man derved ikke har opnaaet det tilsigtede, men tværtimod skabt Misstemning og unødvendig Strid blandt Befolkningen og vedligeholdt en stadig Uro vedrørende Skoleundervisningen, hvad der utvivlsomt har været til Gene for Skolen og dens Undervisning i det hele taget.

Under Hensyn til foranstaaende maa Flertallet anse det for den naturligste og heldigste Løsning af Spørgsmaalet, at man stryger den Passus i Skoleanordningens § 7, der direkte fastsætter Bestemmelse om Undervisningssproget, og skal Flertallet i Henhold hertil foreslaa nedennævnte Forslag. —

Mindretallet (Johan Poulsen og A. Samuelsen) kan henholde sig til det af Lagtinget i den ordinære Samling 1935 vedtagne Forslag. Mindretallet beklager, at dette Forslag ikke er gennemført, og at Lagtinget ikke har hørt noget om Sagen, siden den sendtes til Regeringen, hvilket synes stridende imod det Løfte, som Regeringen under 20. Juli 1923 har givet Lagtinget og dermed det færøske Folk (Færøsk Lovsamling Bind II, Side 761). Ved nævnte Lagtingsforslag bestemmes det, at baade Dansk og Færøsk skal have lovlig Ret som Undervisningssprog, og vi skønner, at dette er nødvendigt under Hensyn til Forholdene her paa Øerne. At den Uro, som har hersket om Undervisningssproget, skulde ophøre, saafremt Flertallets Forslag vedtages, er en Paastand, som kun kan fremsættes ud fra den Forudsætning, at samtlige Urostiftere paa Færøerne i denne Sag er enige med Flertallet, eller ud fra den Betragtning, at den Del af Færinger, som er enige med Mindretallet, ikke har nogen saglig begrundet Mening for sit Standpunkt. Mindretallet tør ikke sige, at det første er Tilfældet, men med Hensyn til det sidste tør vi udtale, at Færinger i vide Kredse er enige med Mindretallet, og at Danskundervisningen i Folkeskolen paa Færøerne i det lange Løb ikke vil føre til et tilfredsstillende Resultat, naar Flertallets Forslag er gennemført. Det første Resultat vil uomtvistelig blive, at de allerfleste af de i Skolen benyttede Bøger affattes paa Færøsk, og Forberedelsen i Hjemmene, som nu overvejende foregaar ved Benyttelse af danske Skolebøger, hvorved Børnenes Kendskab til og Færdighed i at benytte Rigssproget i høj Grad støttes, vil herefter foregaa med færøske Skolebøger som Grundlag. Dansk vil blive henvist til de Timer, der bestemmes i Undervisningsplanen, og en Undersøgelse vil vise, at Rigssproget paa Undervisningsplanerne flere Steder er henvist til et Timetal, som knap nok er forsvarligt under de nuværende Forhold, og langtfra, hvis det af Flertallet stillede Forslag gennemføres.

Den hidtil gældende Ordning med Hensyn til Undervisningssproget er god, hvis den efterleves. Hvis Flertallet ønsker etableret Skoler, som udelukker Dansk som Undervisningssprog, eller hvis Kredse paa Færøerne ønsker dette, burde man henvise saadanne til at etablere Privatskoler, og ved Ændring i Lovgivningen kan saadanne Skoler ovenikøbet maalig faa Statstilskud efter Reglerne i *Lov Nr. 675 af 22. Dec. 1919.*

Under Henvisning til foranstaaende fraraader Mindretallet Lagtinget og Undervisningsministeriet at gaa med til Flertallets Forslag.

Forslag

fra Flertallet (Kallsoy, M. A. Jacobsen og Danbjørg):

til kongelig Anordning om Ændring af kongelig Anordning af 16. Januar 1912 angaaende forskellige Forhold vedrørende Folkeskolen i Bygderne paa Færøerne:

I § 7 udgaar 3. og 4. Punktum.

Tann 15. desember varð uppskot meirilutans sett undir atkvøðisgreiðslu við *navnakall:*

Ja atkvøddu: Winther, Dam, Paturssen, Zachariasen, Nolsøe, Simonsen, Holm Jacobsen, Hansen, Danbjørg, Nielsen, Davidsen, Ellefsen, Mitens, M. A. Jacobsen, Kallsoy. *Atkvøddu ikki:* Joensen, A. Samuelsen, Andreasen, M. Samuelsen, Johan Poulsen. *Burtur:* Djurhuus, Rasmussen, Niclasen, H. J. Poulsen,

og varð uppskotið soleiðis samtykt við 15 atkvøðum — 0.

---

18. Føroya føðilandssøga í føroyskum skúlum. (11/II).

Skúlamálanevndin framlegði soljóðandi **nevndarálit:**

Í brævi dagsett 11. oktober í ár hevur Jóannes Paturssen beitt á tingið um at skipa soleiðis fyri, at føðilandssøga okkara sum allarskjótast verður innført í føroyskar skúlar sum kenslugrein, og at tingið leggur tann neyðturvuligu pening hartil — um so skuldi verið,

at tilfar ikki sum statt er skuldi verið fyr hond til prentingar av eini slíkari bók. Annars meinar umsóknarmaðurin, at H. A. Djurhuus' lítla Føroya søga kann nýlast, inntil eitt storri fæst í lag. Til tess at fáa eina slíka bók ræðir hann tinginum til at lýsa eftir besta handriti móti góðari samsýning, komið til tings á næstu Ólavsøku.

Av tí, at nevndin hevur sett fram uppskot um at stovna skúlabókagrunn, sum verður stýrdur av eini skúlabókanevnd, ið fær upp í hendi at skipa fyri útgávu av føroyskum skúlabókum, skulu vit mæla til, at hetta mál verður latið upp í hendur hesa nevndarinnar til frama.

Uppskot.

Málið verður givið upp í hendi skúlabókanevndarinnar.

Tann 2. desember varð uppskot nevndarinnar samtykt við 15 atkvøðum -- 0.

---

19. Íslenskt (norrønt) mál í føroyskum skúlum. (12/II).

Skúlamálanevndin frumlegði soljóðandi **nevndarálit:**

Jóannes Patursson heitir í brævi, dagsett 11. oktober í ár, á tingið um at lata íslenskt (norrønt) mál fáa tað pláss í ølinum okkara skúlum, kennaraskúlanum, realskúlanum, fólkaskúlanum, framhaldsskúlum o. s. fr., sum okkara mál krevur til studning frá leirri rót, tað er runnið av, og sum samlíkindini í vinnulívinum millum Íslands og Føroyar er tørvur á. Tað verður m. a. víst á, at vegna tann

ókunnugleika, sum Føroyingar hava til íslenskt mál, er tað torført at fylgja við íslendskum handils- og fiskiskaparviðurskiftum.

Nevndin má ásanna tað neyðturvuliga í, at Føroyingar gerast so mikið kunnugir við øll norðanlanda mál, og harímillum íslenskt, sum stendur føroyskum málið næst, at teir skulu vera førir fyri at ogna sær norðurlanda mentan yvirhøvur. — Men skulu vit hugsa um at koma nakað áleiðis í hesa ætt, mugu vit fyrst og fremst fáa innført nørrønt mál í okkara læraraskúla, soleiðis at lærarar gerast **førir** fyri at kenna tað, tá teir koma í kennarastarvið.

Sum nú er statt, halda vit tað ikki vera gjørligt at innføru íslenskt mál í okkara fólka- og framhaldsskúlar sum fasta læragrein, men halda tað kundi verið beint og gagnligt, at tað í føroyskum lesibókum fyri eldri børn vóru lættlesandi íslendsk smástykkir, sum saman við móðurmálskensluni kundu verið lísin av eldri børnum. Vit kunna so statt biðja fa av tinginum setta skúlabókanevnd hava hetta í huga, tá nýggj lesibók fyri eldri børn aftur verður prentað.

Annars er hetta mál so háttað, at hóskandi kundi verið, at Føroya lærarafelag og skúlastjórnin fáa høvi til at geva málinum ummæli sítt.

Uppskot.

1) Tann av tinginum setta skúlabókanevnd verður biðin um at ansa eftir, at lættlesandi íslendsk smástykkir verða tikin uppí lesibók (bøkur) fyri eldri børn, tá tær aftur verða prentaðar til skúlabrúks.

2) Skúlastjórnin verður biðin um at senda Føroya lærarafelag málið til ummælis og bera málið fram aftur til næstu tingsetu við viðmæli skúlastjórnarinnar.

Tann 2. desember varð uppskot nevndarinnar sett undir atkvøðisgreiðslu og datt burt, tí bert 12 atkv. — 0.

20. Studn. til leikvøll við Eiðis skúla. (14|II). Studn. til leikvøllir í Kunoyar sókn. (13|II). Studn. til svimjingarhyljar í Kunoyar sókn. (59|XIII).

Skúlamálanevndin framlegði soljóðandi **nevndarálit:**

Tá hesi mál standa í sambandi við tingmál nr. II—3/1936: Gymnastikhøli og leikvøllir, sum eftir uppskoti kemur til viðgerðar á tingi næsta ár, skal nevndin mæla til, at hesi mál verða viðgjørd í samburði við spurningin um leikvøllir og svimjingarhyljar yvirhøvur.

Uppskot.

1) Málini verða goymd til næsta ár.

2) Eintak av álitinum verður sent Eiðis og Kunoyar sókn.

Tann 20. november varð uppskot nevndarinnar samtykt við 20 atkvøðum — 0.

---

21. Skúlabarnaferðir til Danmarkar. (15/11).[1]

Skúlamálanevndin framlegði soljóðandi **Udvalgsbetænkning:**

Færø Amts Skoledirektion har i Skrivelse af 19. November d. A. tilstillet Tinget nærværende Sag til Betænkning. Endvidere foreligger der fra Føroya lærarafelag Andragende til Undervisningsministeriet om en aarlig Bevilling til Afholdelse af færøske Skolebørns Ferierejser til Danmark, og at denne burde være af en saadan Størrelse, at der hvert Aar skal kunne deltage 80 Børn og 5 Lærere. Desuden foreligger der fra samme Forening Redegørelse for, hvorledes de fra Staten og Lagtinget bevilgede 3500 Kr. er blevet anvendt. Derhos oplyses, at Rejselederen har haft forskellige uforudsete Udgifter, som beløber sig til ca. 200 Kr., og man henstiller, at disse direkte Udgifter (67 + 120 Kr.) 187 Kr. refunderes denne, hvis der opnaas Bevilling til Gentagelse af Rejsen næste Aar.

Endvidere foreligger der Genpart af Skrivelse fra Lærerforeningen til Komitéen for Modtagelse af færøske Skolebørn i Danmark.

Det fremgaar heraf, at Børnenes Ferierejse til Danmark har været vellykket, og at Børnene er blevet modtaget med stor Gæstfrihed. Dog paapeges, at der mulig kunde ske enkelte praktiske Ændringer i Rejseplanen, forsaavidt lignende Ferierejser blev gentaget.

Udvalget maa anse det for at være af stor Betydning, at Børn i 13—15 Aars Alderen kan faa Lejlighed til at komme ud og se andre Lande med Forhold, der er afvigende fra de hjemlige, idet Børnenes aandelige Horisont derved udvides, og der saaledes bliver større Mulighed for en mere alsidig Udvikling. En saadan Rejse bliver for de fleste færøske Børns Vedkommende baade den første og den sidste, men kan dog for manges Vedkommende faa Betydning for hele Livet.

Man kan derfor tilraade, at der fra Bevillingsmyndighedernes Side fremdeles maa blive ydet Støtte til Formaalet, saa der kan blive Mulighed for en Fortsættelse af færøske Børns Ferierejser. Dog vil man foreslaa, at man for Fremtiden vilde have Opmærksomheden henvendt paa, om der paa slige Ferierejser til Danmark ikke skulde være Mulighed for at gøre en kort Visit f. Eks. til Sverige, Norge og muligvis ogsaa syd om Grænsen.

Færøernes Lærerforening udtaler i sit Andragende, at det var ønskeligt om man kunde opnaa en saa stor Bevilling, at der blev Mulighed for, at 80 Børn samt 5 Lærere kunde deltage, men i saa Fald bliver det nødvendigt at forhøje Bevillingen til mindst 4.600 Kr., om man tør regne med, at lignende Beløb gaar med til Rejser til og fra Færøerne og iøvrigt med fri Opbold og fri Befordring nede i Danmark samt med et Beløb paa 200 Kr. til Rejselederens Disposition.

---

1) Sbr. løgtingst. 1935, bls. 20.

Udvalget skal paa det bedste anbefale Sagen til Bevillingsmyndighedernes Velvilje, ligesom man skal indstille til Tingets Vedtagelse at yde et Tilskud af 600 Kr. under Forudsætning af, at der af Statskassen ydes 4000 Kr. til Formaalet.

Forslag.

1) Lagtinget indgaar til Regeringen med Andragende om, at der af Statskassen maa blive bevilget 4000 Kr. aarlig til det i Udvalgsbetænkningen anførte Formaal, samt at der gives færøske Skolebørn paa Ferierejse til Danmark de samme Begunstigelser paa Rejse med Statsbanerne som paa Ferierejsen i 1936.

2) Under Forudsætning af, at Bevilling fra Statskassen kan opnaas, bevilger Lagtinget indtil 600 Kr. aarlig til det i denne Sag omhandlede Formaal.

Tann 11. desember varð soljóðandi **Ændringsforslag** frá J. Patursson:

I Stedet for Ordene i Udvalgets Forslag punkt 1) »det i Udvalgsbetænkningen anførte Formaal« sættes: »Ferierejser udenfor Færøerne«.

sett undir atkvøðisgreiðslu og dátt burt, tí bert 8 atkv. — 0.

Uppskot nevndarinnar varð samtykt við 18 atkv. — 0.

22. Nýggjur skúlabygningur í Vági. (16/II).

Kommunala nevndin framlegði soljóðandi **Udvalgsbetænkning:**

I Skrivelse af 24. November d. A. har Forstanderskabet for Vaag Sogns Kommune henvendt sig til Lagtinget med Ansøgning om Approbation paa et Laan, stort 50.000 Kr., til Opførelse af en Skolebygning i Vaag samt om Tilladelse til at sælge den nuværende Skolebygning.

Forstanderskabet oplyser:

1) at Undervisningsministeriet i Skrivelse af 13. November 1933 har givet Tilsagn om et Statstilskud paa 20.000 Kr., dog ikke udover $^1/_4$ af Byggesummen,
2) at man ved at sælge den gamle Skolebygning mener at kunne indvinde 10.000 Kr.,
3) at Kommunen ved at faa en ny Skolebygning opført kan faa Realskolen i Vaag godkendt af Ministeriet og derved erholde et aarligt Statstilskud paa 2.500 Kr. og desuden blive fri for følgende aarlige Udgifter:

I.	Leje af Lokaler og Førstelærerbolig . . .	1.800 Kr.
II.	Vikarlønninger	1.400 —
	eller ialt . . .	3.200 Kr.,

der sammen med det føromtalte Statstilskud forventes at ville udgøre 5.700 Kr., hvilket Beløb saa nogenlunde vil svare til Dækning af Kommunens Udgifter til Renter og Afdrag af det paatænkte Laan.

Forstanderskabet anfører endvidere, at der for Tiden er meget vanskelige Forhold for Haandværkerne i Vaag, idet der i Aar paa Grund af de svigtende Fortjenester ved Fiskeri og Daglejerarbejde etc. kun er opført 2 Nybygninger der i Bygden, hvor der som Regel plejer at blive opført 10—12 Nybygninger, hvorfor Forstanderskabet ved at lade opføre den paatænkte Skolebygning gerne vil gøre noget for at afhjælpe en Del af Arbejdsløsheden.

Nærværende Udvalg, der har haft Sagen til Behandling, maa indrømme Nødvendigheden af, at der i den nærmeste Fremtid bliver opført en ny Skolebygning i Vaag, idet den nuværende, der blev opført i Aaret 1884, da der kun var 50 Beboelseshuse og een Lærer, medens der nu er 250 Beboelseshuse og 7 Lærere, paa ingen Maade kan siges at være tidssvarende. Skønt Skolebygningen for nogle Aar

siden blev udvidet, findes der kun 4 Skolestuer og ingen Bolig til nogen af Lærerne, hvorhos der mangler Gymnastiksal samt alle til Udøvelsen af rationel Legemsøvelse nødvendige Redskaber o. s. v.

Skønt Kommunen har to Skolestuer til Leje, mangler der endnu een, hvorfor en Del af Børnene maa søge Skole om Eftermiddagen, hvilket er uheldigt for Undervisningen, der desuden lider under det hyppige Lærerskifte, der er en Følge af, at en Del af Lærerpersonalet ikke er fast ansat og heller ikke kan blive det, saalænge Skolen ikke er godkendt af Ministeriet, og som Følge deraf kun bliver i Vaag, til de kan opnaa fast Ansættelse andet Steds.

Skønt Forstanderskabet kun har ansøgt om Approbation og ikke har ansøgt om Lagtingets Garanti, er man aldeles klar over, at Kommunen ikke kan opnaa et saa stort Laan uden Garanti, hvorfor Udvalget anbefaler, at Lagtinget ikke blot meddeler Forstanderskabet den omsøgte Approbation, men tillige Garanti for Laanet.

I Aaret 1931 har Hr. Arkitekt Hoffgaard, Tveraa, udarbejdet Tegning og Plan over den paatænkte Skolebygning, hvilken Tegning og Plan Udvalget har laant hos Færø Amts Skoledirektion. Heraf fremgaar, at Bygningen tænkes opført for ialt 83.000 Kr. Udvalget mener, at en Skolebygning, opført efter omtalte Tegning og Plan, i alle Maader bliver tidssvarende, men paa den anden Side kan man sige, at den maaske er større end for Tiden nødvendigt, hvorfor man mener, at Tegningen og Planen eventuelt kan reduceres en Del, hvilket maaske bliver nødvendigt, da Prisen paa alt Bygningsmateriel er steget siden 1931. Man vil dog anbefale, at Forstanderskabet for Vaag Sogns Kommune snarest muligt lader foretage en Prøvelicitation for at konstatere, om der er nogen Mulighed for at faa Bygningen opført for det beregnede Beløb.

Hvis det derefter viser sig, at den paagældende Bygning kan opføres for det projekterede Beløb med Tillæg af det i Planen omtalte Inventar, kan Udvalget anbefale, at Tinget meddeler Vaag Sogns Kommune

1) Approbation paa og Garanti for et Laan, stort 50.000 Kr., samt
2) Ret til at sælge den gamle Skolebygning for mindst 10.000 Kr.

Hvis det derimod viser sig, at Bygningen ikke kan opføres for det beregnede Beløb, paalægges det Forstanderskabet at fremskaffe ny Tegning og Plan, hvilket bliver at forelægge for Lagtinget i næste ordinære Lagtingssamling.

Med Hensyn til Kommunens økonomiske Stilling skal oplyses, at

Aktiverne pr. 1. Januar 1935 udgjorde:

Skatterestancer pr. 31./12. 1934	Kr.	61.496,44
Kassebeholdning ca.	—	3.000,00
Indestaaende i Færø Amts Sparekasse	—	89,02
Tilgode hos Porkere Kommune for Læge og Jordemoder	—	658,88
— — Sumbø — — — — —	—	1.742,50
— — Hove — — Jordemoder	—	207,32
Overføres	Kr.	67.194,16

	Overført.....	Kr. 67.194,16
Faste Ejendomme:		
Skolebygninger med Inventar	Kr. 20.000,00	
Fattighuset med Grundstykke	— 3.000,00	
Hus, erhvervet i 1934	— 1.000,00	
Andre faste Ejendomme	— 8.989,06	
		— 32.989,06
Knuseværket	— 1.000,00	
Belysningsvæsenet	— 12.000,00	
Lægeboligen	— 15.000,00	
Lagerhus ved Vaags Ejde	— 500,00	
		— 31.500,00
		Kr. 131.683,22

medens Passiverne beløb sig til:

Amtsrepartitionsfonden	Kr.	2.291,44
Amtsfattigkassen	—	1.239,98
Føroya Banki, Thorshavn, Kassekredit, ...	—	1.989,38
Dronning Alexandrines Hospital	—	914,00
Vaag Sogns Sygekasse	—	4.061,00
Reslancer for Strømforbrug	—	4.747,21
Diverse Kreditorer ..... ca.	—	2.000,00
Færø Amts Sparekasse	—	53.944,00
Rest af Laan til Elektricitetsværket	—	41.460,00
Balance.....	—	19.006,21
	Kr.	131.683,22

Af Kommunens foranslaaende Status fremgaar det, at dens samlede Gæld udgjorde pr. 1. Januar 1935 Kr. 112.677,01, hvortil kommer Lann til Elektricitetsværket og Havnen, hvilke Anlæg bør hvile i sig selv og bliver ikke til nogen økonomisk Byrde for Kommunen.

Paa samme Tid udviste Kommunens Aktiver ialt Kr. 131.683,22. — Det er muligt, at disse Aktiver maa nedskrives en Del, men dog mener Udvalget, at Vaag Sogns Kommunes økonomiske Forhold er af en saadan Beskaffenhed, at man kan anbefale Tinget at meddele Kommunen den omtalte Garanti.

Forslag.

Lagtinget meddeler Vaag Sogns Kommune:

1) Approbation og Garanti for et Laan, stort 50.000 Kr., under For-

udsætning af, at Kommunen for et Beløb af 83.000 Kr. ved at foretage en Prøvelicitation kan faa opført en Skolebygning efter den foreliggende Plan og Tegning.

2) Tilladelse til, naar den nye Skolebygning er taget i Brug, at sælge den nuværende for et Beløb af ikke under 10.000 Kr.

Tann 15. desembur varð uppskot nevndarinnar sett undir atkvøðisgreiðslu við *navnakall*:

Ja atkvødda: Djurhuus, Dam, Paturssoon, Zachariasen, Nolsøe, Simonsen, Niclasen, Holm Jacobsen, Joensen, Hansen, Danbjørg, Nielsen, Davidsen, M. A. Jacobsen, Kallsoy. *Atkvøddu ikki:* Winther, Andreasen, M. Sammelsen, Ellefsen, Milens, J. Poulsen. *Burtur:* Rasmussen, A. Sammelsen, H. J. Poulsen,

og varð uppskotið soleiðis samtykt við 15 atkv. — 0.

---

23. Uppskot til avgerðar viðv. norrøna málkensla í skúlunum. (17/II).

Jóannes Paturssoon setti fram soljóðandi **uppskot til avgerðar:**

Skólastjórnin og Føroya lærarafelag verða biðin um at taka norrøna málkenslu (ísl. gl. føroyskt) í skúlunum til umhugsan og at framsetta álit leirra til næstu vanligu tingsetu.

Tann 7. desember varð uppskotið samtykt við 16 atkv. — 0.

III. Kirkjumál.

24. Vágs kirkja. (1|III).[1]

Kirkjunevndin framlegði soljóðandi **nevndarálit:**

Í brævi dagsett 31. juli í ár heitir meinigheitsráðið í Vági á tingið um studning til at gera kirkjuna í Vági lidna við, so hon sum skjótast kann fáast til nýtslu.

Í lí vanligu tingsetuni 1935 samtykti tingið:

»1) Under Forudsætning af, at Kirkefolket i Vaag udfører de ved den nye Kirke nødvendige Planeringsarbejder gratis — de udvendige saavel som de indvendige — bemyndiges Færø Amts Kirkeinspektion til at lade udføre de Arbejder, der indeholdes i de Bilag k vedhæftede Licitationsbetingelser. Desuden udføres 12 Rammer med een Rude i hver Ramme til Oplukning.

2) De med Udførelsen af de under Pkt. 1) nævnte Arbejder forbundne Udgifter afholdes af Kirkefonden, dog ikke ud over 2000 Kr.

3) Sagen udsættes iøvrigt til næste Aar.«

Eftir upplýsingum frá kirkjustýrinum eru hesi nevndu arbeiðir gjørd, góðkend og peningurin 2000 kr. rindaður.

Um treytirnar viðvíkjandi planeringsarbeiðinum innan og uttan fyri kirkjuna er upplýst frá tilsýnsmanninum við kirkjuna, Niels Nolsøe, at innanveggja eru hesi arbeiðir gjørd liðug, og at tey eru vel ávegis komin uttan fyri kirkjuna, og verða gjørd liðug við tað fyrsta.

Eftir áheitan frá kirkjustýrinum gjørdu timburmeistarar Zacharias Jacobsen og Frits Hansen, báðir úr Havn, eitt yvirlit og kostnaðarætlan (dagsett 27. juli 1935 og hjálagt málinum) yvir øll tey arbeiðir, sum tvæntaðu til at fáa kirkjuna lidna. Hesin kostnaður var mettur til 23.850 kr. Av hesum arbeiðum er nú, sum áður nevnt, gjørd fyri

---

1) Sbr. løgtingstíðindi 1935, bls. 47.

í virði 2000 kr., so eftir hesi kostnaðarætlan skuldu tey ívænlandi arbeiðir við kirkjuna verið gjørd liðug fyri 21.850 kr.

Av tí at prísurin fyri tilfar til húsabygging er hækkaður í seinastu líðini, hevur nevndin vent sær til Zacharias Jacobsen við fyrispurningi um, antin tann frá honum og Frits Hansen fyriliggjandi kostnaðarætlan kundi ætlast at halda. Nevndin fekk til svar, at hon kundi rokna við at fáa tey arbeiðir, sum eftir eru nú, til tess kirkjan er liðug, gjørd fyri tað sama, sum eftir teirra kostnaðarætlan í 1935, nevniliga 23.850 kr.

Nevndin má halda, at tað vildi verið best og bligast, um tey ívænlandi arbeiðir við kirkjuna kundu verið gjørd undir eitt, men nevndin sær seg ikki for fyri at sela fram uppskot um at játta úr kirkjugrunninum ca. 24.000 kr. í ár, lá tann neyðturvuligi peningur ikki er løkur.

Eftir upplýsing frá rokuskaparhaldara kirkjugrunnsins hevur tingið nú veitt falt *kr. 86.611,12* til ta nýggju kirkjuna í Vági, og er hetta stórur peningur. Umframt til kirkjuna í Vági hevur tingið *lovað* at geva studning til aðrar neyðturvuligar kirkjubyggingar, og skal tað verða lugsandi um í næstu framtíð at kunna uppfylla tey lyfli, sum givin eru um peningastudning frá kirkjugrunninum, kann nevndin ikki ganga víðari í hesum máli enn sum fylgjandi verður borið í uppskot:

Í 3 fylgjandi ár játtar tingið falt til at fullføra kirkjuna í Vági 18.000 kr., soleiðis at veittar verða úr kirkjugrunninum 6.000 kr. hvørt ári, í 16 við teim treytum, at tann peningur, sum ávæntar til fullføring av kirkjuni, má meinigheitsráðið og kirkjufólkið í Vági geva vissu fyri *er fingin* til vegar, áðrenn arbeiðið verður byrjað.

Kirkjugrunninum verður givið upp í hendi at arbeiða víðari við málinum í samráð við meinigheitsráðið í Vági, sum møguligt saman við kirkjustýrinum kann fáa til vegar eitt fyribils lán, sum kann gera tað møguligt at kirkjuarbeiðið aftur kemur í gongd so skjótt, sum hin ívænlandi peningurin til fullføring av kirkjuni er tryggjaður av kirkjufólkinum og meinigheitsráðnum.

So statt mælir nevndin tinginum til at samlykkja hetta

uppskot.

1) Úr kirkjugrunninum verða játtaðar til at fullføra kirkjuna í Vági í 3 fylgjandi ár — 1937, 1938 og 1939 — falt 18.000 kr., 6.000 kr. hvørt ári, við teimum treytum, at tann pening, sum ívænlar til fullføring av kirkjuni, skal kirkjufólkið og meinigheitsráðið í Vági hava tryggjað, áðrenn arbeiðið verður byrjað.

2) Kirkjustýrinum verður givið upp í hendi at samarbeiða sum best við meinigheitsráðið í Vági til frama fyri málið, tó undir teimum treytum, sum pkt. 1) í uppskotinum ásetur.

3) Eitt einlok av álitinum verður sent meinigheitsráðnum í Vági.

Tann 4. desember varð uppskot nevndarinnar samtykt við 15 atkvøðum — 0.

---

25. Kirkja í Hovi. (2(III)).[1]

Kirkjunevndin framlegði soljóðandi **nevndarálit:**

Tessvegna at einki nýtt liggur fyri í hesum máli síðan í fjør, sær nevndin sær ikki føri fyri at koma longur áleiðis við málinum í ár, men skal annars vísa á tingsins samtykt í 1934 hesum viðvíkjandi.

Uppskot.

Málið verður goymt til næsta ár.

Tann 2. november varð uppskot nevndarinnar samtykt við 16 atkvøðum — 0.

---

[1]) Sbr. løgtingstíðindi 1935, bls. 34.

26. Kirkja á Skála. (3|III).

Kirkjunevndin framlegði soljóðandi **nevndarálit:**

Í tí vanligu tingsetuni 1935 samtykti tingið m. a.:

1) Tingið er sinnað til at styðja kirkjuna á Skála við hóskandi peningaligum studningi, tó soleiðis at tann samlaði studninguriu hægst verður 9000 kr. Hvussuleiðis studninguriu verður at rinda, hevur tingið at taka sløðu til í næslu tingsetu.

2) Byggjinevndin á Skála verður biðin um sum skjótast — helst nú til heystar — at skaffa vissu fyri, hvussu nógv frívillugt arbeiði kirkjufólkið sjálvt kann lata.

Fyri nevndini liggur einki nýlt í hesum máli og kann hon tí ikki taka avgerð um at sela fram uppskot um studning til kirkjuna í ár.

Annars skal nevndin vísa til tingsins samtykt í 1935 hesum máli viðvíkjandi.

Uppskot.

Málið verður goymt til næsta ár.

Tann 2. november varð uppskot nevndarinnar samtykt við 18 atkvøðum — 0.

27. Kirkjugarður í Funningi. (4|III).

Kirkjunevndin framlegði soljóðandi **nevndarálit:**

Í brævi dagsett 30. august h. á. heitir søknarstýrið fyri Funnings søku á tingið um studning til nýggjan kirkjugarð í Funningi. Søknarstýrið greiður frá, at hin gamli kirkjugarðurin er vorðin so trongur, at har illa grevst longur.

Fylkislækni Kofoed, Klaksvík, hevur verið í Funningi og hugt eftir høskandi plássi til nýggjan kirkjugarð og bevur í hjálagda brævi, dagsett 30. oktober h. á., váttað, at tað tilællaða grundstykkið er høskandi til kirkjugarð.

Eftir munnligum upplýsingum frá søknarstýrinum er tingað um grundstykki til garðin, og er tann spurningurin loystur.

Søknarstýrið ynskir kirkjugarðin gjørdan av beton, gyrdur við tráð omaná. Garðurin er ætlaður at hava støddina 30 × 20 m.

Annars er upplýst fyri nevndini, at dýpið, har sum garðurin skal vera, er um 3 alin gjøgnumgangandi, og ólagaligt er at fáa grót til vegar, og sandur fæst heldur ikki á plássinum.

Eftir áheitan frá søknarstýrinum hevur Johannes Simonsen, múrari, Tórshavn, gjørt kostnaðarætlan yvir kirkjugarðin. Eftir hesi kostnaðarætlan, sum má haldast at vera bíligasti máti at gera kirkjugarð á hesum plássi, verður garðurin gjørdur av jarnbeton, 1 m høgur omanfyri jørðina við jarntráðsneti omaná. Annars gevur hjálagda yvirlit við kostnaðarætlan gjøllari frágreiðing um, hvussu garðurin eigur at verða gjørdur.

Kostnaðurin ætlast at verða hesin:

Sandur (fæst ikki á plássinum)	kr.	151,00
Cement	—	387,00
Jarn	—	256,20
Formannsløn	—	266,00
Viður til formar	—	150,00
Portur	—	50,00
Jarntráðshegn við galvaniseraðum stikum	—	100,00
Tilsamans	kr.	1360,20

Nevndin skal mæla tinginum til at veita vanligan studning til nýggjan kirkjugarð í Funningi og seta fram fylgjandi

uppskot.

1) Tá tann nýggi kirkjugarðurin í Funningi er liðugur, sýnaður og góðkendur, veitir tingið Funnings sókn úr kirkjugeymsluni $^{3}/_{5}$ av 1360 kr. tilfar og formannsløn, tilsamans 816 kr. 12 øyr.

2) Eitt eintak av álitinum verður sent Funnings kommunu.

Tann 23. november varð uppskot nevndarinnar samtykt við 16 atkvøðum — 0.

---

28. Kirkjugarður í Vestmanna. (5|III).

Kirkjunevndin fraomlegði soljóðandi **nevndarálit:**

Sóknarstýrið í Vestmanna heitir í brævi dagsett 2. oktober b. á. á tingið um studning til býggjan kirkjugarð í Vestmanna.

Upplýst verður, at í tí gamla kirkjugarðinum er so at siga einki pláss eftir til grevstur og at ikki er gjørligt at víðka hann. So statt heldur sóknarstýrið, at nýggjur kirkjugarður má gerast sum skjótast.

Kst. fylkislækni Johs. Nielsen, Vestmanna, hevur í brævi, dagsett 26. oktober fár váttað, at hóskandi grundstykki er at fáa »innri á fjørð« (matr. nr. 205) millum vegin A og B við marki upp at vegnum B. Renna frá kirkjugarðinum kann byggjast beinleiðis omaν at sjónum. Eingi hús eru millum kirkjugarðin og sjógvin. —

Eftir áheitan frá sóknarstýrinum fyri Vestmanna hava Jens M. Poulsen og Johs. Nicolajsen gjørt kostnaðarætlan yvir kirkjugarðin.

Garðurin skal vera 50 × 70 m; 1,5 m høgur og 20 cm tjúkkur, gjørdur av beton 1 til 5 við ífyllu av gróti upp til 30 %. (Sí annars hjálagda yvirlit við upprili).

Kostnaðurin er ætlaður til falt 7000 kr., býttur soleiðis:

140 tdr. cement á 9 kr.	kr.	1.260
700 - sandi - 1 —	—	700
Viður til formar	—	400
Formannsløn	—	700
Arbeiðsløn, stoyping, grevstur og grót	—	3.000
1 portur	—	60
Vegur og lurrlegging	—	700
Ymist	—	180
Tilsamans	kr.	7000

Eftir løgtingsins viðtøku kann tingið bert veita $^{3}/_{5}$ í studningi til:

cement	1.260 kr.
viður til formar	400 —
formannsløn	700 —
portur við hougslum	60 —
ymist	180 —
	2.600 kr.

ella falt 1.560 kr.

Nevndin mælir tinginum til at samtykkja hetta

uppskot.

1) Tá lann nýggi kirkjugarðurin í Vestmanna er gjørdur liðugur, sýnaður og góðkendur, veiðir tingið Vestmanna sókn úr kirkjugrunninum $^{3}/_{5}$ av 2600 kr. (tilfar og formannsløn) ella falt 1560 kr. til hetta endamál.

2) Eitt eintak av álitinum verður sent sóknarstýrinum fyri Vestmanna kommunu.

Tann 23. november varð uppskot nevndarinnar samtykt við 18 atkvøðum — 0.

29. Nýggj kirkja í Miðvági. (6(III).[1])

Kirkjunevndin framlegði soljóðandi **nevndarálit:**

Í tí vanligu lingsetuni 1935 samtykti tingið at heita á meinigheitsráðið í Miðvági um til næsta tingsetu at fáa vissu fyri:

1) Grundstykki,

2) hvussu nógv frívilligt arbeiði kirkjufólkið sjálvt vildi ála,

3) hvussu nógvur peningur kann skaffast,

4) framskaffa tekning við kostnaðarætlan.

Í brævi frá meinigheitsráðnum, dagsett 3. oktober 1936, verður greitt frá:

1) at grundstykkið er avmáll. Annars er upplýst, at lað er kongsjørð, og hevur bóndin játtað stykkið ókeypis fyri sín part. Sakin er til avgerð hjá góðsstjórnini.

2) Av frívilligum arbeiði er fyribils teknaðir 450 arbeiðsdagar, men væntandi er at fáa meira um neyðugt.

3) Av peningi eru innkomnar 700 kr., meðan ráðið roknar við at fáa o. u. 2000 kr. av tí peningi, ið teknaður er. Annars sigur meinigheitsráðið, at teir vilja royna at fáa peningin til vegar við basari og tílíkum.

4) Tekning við kostnaðarætlan er fingin til vegar, og eftir hesum ætlast kirkjan, ið skal byggjast av steinsstoypu, at koma at kosta 34.000 kr. falt.

Nevndin hevur heitt á løgtingsmann Ellefsen at geva eina ætlan um, hvussu mikið av hesum arbeiði, sum møguligt kann gerast frívillugt, kann melast í peningi, og er hann komin til hetta úrslit:

Ætlandi fara 650—700 arbeiðsdagar á 8 tímar til hesi arbeiði:

---

1) Sbr. løgtingstíðindi 1935, bls. 32.

a. útgravan av grundini og planering,

b. at fáa til vegar tilfar sum t. d. sand, smágrót o. a.,

c. stoypingararbeiði, og verður hetta arbeiði sett í eitt peningavirði uppá 2600—2800 kr.

Hóast nevndin er av somu áskoðan, sum tingið var í fjør, at hetta mál eftir løriminni eigur at verða styðjað av tinginum, so mega vit halda, at málið enn er ov lítið fyrireikað til tess, at tingið kann taka endaliga avgerð um peningastudning. Nevndin vil tí ráða meinigheitsráðnum og kirkjufólkinum í Miðvági til, so skjótt sum líkindini ællast at vera til tess, at halda basar og møguligt á annan hátt at fáa pening til vegar.

Harumframt verður tað neyðugt, at kirkjufólkið í Miðvági gevur ájáttilsi um, at arbeiðið við at grava út grundina, at fáa alt tilfar til kirkjuna á ástaðið ókeypis, frácoknað bilútlagur (bilstjóri við vogni) til koyrslu, líkasum kirkjufólkið má játta at stoypa upp múrarnar ókeypis, tó soleiðis at formaðurin verður løntur, meðan í minsta lagi 8 mans arbeiða ókeypis hvønn arbeiðsdag.

Uppskot.

1) Málið um nýggja kirkju í Miðvági verður goymt til tess meinigheitsráðið og kirkjufólkið fyri tinginum hevur játtað ókeypis at gera ley arbeiði, sum í álitinum eru umtalað, líkasum tað verður neyðugt at halda basar og á annan hátt fáa pening til vegar til frama fyri kirkjuna, áðrenn tingið kann taka avgjørda støðu um peningastudning.

2) Eitt eintak av álitinum verður sent til meinigheitsráðið í Miðvági.

Tann 20. november varð uppskot nevndarinnar samtykt við 18 atkvøðum — 0.

30. Føroyskt mál í kirkjuum. (7|III).[1]

Skúlamálanevndin framlegði soljóðandi **Udvalgsbetænkning:**

I Skrivelse dateret 10. Oktober d. A. anmoder Lagtingets Selvstyreparti Tinget om at tage Spørgsmaalet om Færøsk som Kirkesprog til Behandling.

Nærværende Sag blev behandlet i den ordinære Samling 1935 (se Lagtingstidende 1935, Side 336).

Foruden at henvise til Mindretallets (Kallsoy og Zachariasen) Betænkning af 1935 skal *Udvalgets Flertal* (Kallsoy, M. A. Jacobsen og og Danbjørg) udtale følgende:

Efter de nugældende Regler vedrørende Kirkesproget paa Færøerne, kan Færøsk benyttes hveranden Gang ved Højmessegudstjeneste. Denne Ordning kan ikke anses for at være tidssvarende, efter at man har faaet færøske Ritualer og færøsk Prædikensamling, som af mange ønskes at kunne benyttes uhindret til Kirkebrug, ligesom man maa anse det for unatturligt og skadeligt, at der findes Bestemmelser, som kan virke hæmmende for Modersmaalets Brug ved Kirkegang og kirkelige Handlinger. Man maa anse det for at være i Overensstemmelse med, hvad ret og billigt er, at Menighedsraad og Præst skal have Ret til at tage Bestemmelse om, hvilket af Sprogene Færøsk eller Dansk skal benyttes ved Gudstjenester. Under Hensyn hertil skal man vise til nedenfor stillede Forslag.

Mindretallet (J. Poulsen og A. Samuelsen) henviser til sine Udtalelser i Fjor angaaende samme Sag og fremsætter intet Forslag.

Forslag

fra Flertallet

til

Ændring i Anordning for Færøerne Nr. 18 af 21. Januar 1925 om Menighedsraad.

§ 23 d affattes saaledes:

---

1) Sbr. løgtingstíðindi 1935, bls. 336.

»at Prædiken ved Højmessegudstjenesten i Kirken skal holdes paa Færøsk eller Dansk, eller ved et vist Antal Højmessegudstjenester i Kirkeaaret paa et af de nævnte Sprog og ved Resten paa det andet, naar Sognepræsten deri er enig. Ved Messefaldsgudstjenester oplæses færøske eller danske Prædikener. Færøske Salmer og færøsk Ritual kan benyttes, saavel under færøske som danske Gudstjenester og kirkelige Handlinger.«

Tann 15. desember varð uppskot meirilutans sett undir atkvøðisgreiðslu við *navnakall*:

Ja atkvøddu: Djurhuus, Winther, Dam, Patursson, Zachariasen, Nolsøe, Simonsen, Niclasen, Andreasen, Hansen, Danbjørg, Nielsen, Davidsen, Ellefsen, Mitens, M. A. Jacobsen, Kallsoy. *Atkvøddu ikki:* Joensen, A. Samuelsen, M. Samuelsen, Johan Poulsen. *Burtur:* Rasmussen, Holm Jacobsen, H. J. Poulsen,

og varð uppskotið soleiðis samtykt við 17 atkvøðum — 0.

---

31. Eykastudningur til kirkju í Arnafirði. (8|III).

Kirkjunevndin framlegði soljóðandi nevndarálit:

N. Justinussen, formaður fyri kirkjunevndini í Árnafirði, biður í brævi, dagsett 13. oktober h. á., tingið um ein eykastudning uppá 1000 kr. til ta nýggju kirkjuna í Árnafirði. Hann upplýsir, at tøkur peningur til kirkjuna var falt 12.319 kr. 94 oyr., av hesum vur 7000 kr. frá tinginum. Kirkjan hevur falt kostað 13.846 kr. 29 oyr., so undirskotið verður gott og væl 1.500 kr.

Sóknarpreshur N. J. Rasmussen, Klaksvík, gevur umsóknini viðmæli, samstundis sum hann sigur tað verða ógjørligt sum sluttl er hjá kirkjufólkinum at fáa meiru pening til vegar.

Yvirlit yvir inntøkur og útløgur til kirkjuna, sum nú er gjørd liðug, er lagt fyri nevndina.

Soleiðis sum viðurskiftini liggja fyri skal nevndin mæla til at veita sum endaligan studning til Árnafjarðar kirkju 1000 kr., tó soleiðis, at peningurin verður treytaður av, at váttað verður, at allar rokningar til kirkjuna eru rindaðar, áðrenn hesin peningastudningur verður goldin.

Uppskot.

Tinglið játtar úr kirkjugrunninum sum endaligan studning til kirkjuna í Arnafirði 1000 kr., tó soleiðis at peningurin ikki verður rindaður, fyrr enn tað er váttað fyri kirkjustýrinum, at allar rokningar til kirkjuna útyvir tann játtaða studningin eru goldnar.

Tann 23. november varð uppskot nevndarinnar samtykt við 18 atkvøðum — 0.

32. Studningur til kirkjugarðin á Eiði. (9|III).

Kirkjunevndin framlegði soljóðandi **nevndarálit:**

Kommunustýrið á Eiði heitir í brævi, dagsett 29. oktober í ár, á tingið um at veita studning til víðkan av kirkjugarðinum á Eiði.

Umsóknin upplýsir einki um, hvat tilfar ætlan er at nýta til kirkjugarðin, heldur ikki fyriliggur yvirlit og kostnaðarætlan um, hvat tann tilætlaða víðkan av kirkjugarðinum verður mett til at kosta. Eingin vátlan er frá fylkislæknanum (í Vestmanna) um, at grundstykkið til víðkan av garðinum er góðkent, og heldur ikki um søknarstýrið hevur vissað sær grundstykki.

Allar hesar upplýsingar má søknarstýrið leggja fyri tingið, áðrenn tað kann taka støðu um játtan av peningastudningi til málið líkasum nevndin skal mæla til, at tað til víðkan av kirkjugarðinum verður nýtt grót sum tilfar.

Uppskot.

1) Kommunustýrið fyri Eiðis sókn hevur at leggja fyri næstu tingsetu allar tær upplýsingar, sum í álitinum ávist.

2) Málið verður goymt til næsta ár og eitt eintak av álitinum verður sent til kommunustýrið fyri Eiðis sókn.

Tann 2. desember varð uppskot nevndarinnar samtykt við 15 atkvøðum — 0.

33. Kirkjan í Kollafirði. (10|III).

Kirkjunevndin framlegði soljóðandi **nevndarálit:**

Meinigheitsráðið í Kollafirði heitir í brævi, tíðarmerkt 20. nov. í ár, á tingið um studning til viðlíkahald av kirkjuni innan, til altarklæði o. a. og møguligt eisini til ljósakrúnu.

Upplýst verður m. a., at kirkjan verður 100 ára gomul í 1937, at hon er í reiðiliga góðum standi og kann vara mong ár enn.

Tingið hevur í seinastu árum ikki veitt studning til viðlíkahald av kirkjum innan, ivaleyst av leirri grund, at við teimum inntøkum, sum kirkjukassin nú hevur, kann tingið ikki uppfylla tær kirkjuligu uppgávur, sum áliggur tí at fremja, nevniliga at viðlíkahalda allar kirkjur uttan og at veita studning til nýggjar kirkjur. Av tí, at tingið longu hevur átikið sær so stórar peningaligar ábyrgdir viðvíkjandi studningi til nýggjar kirkjur, sær nevndin sær ikki føri fyri at sela fram uppskot um studning til tílík endamál, sum í hjáløgdu umsókn umbiðið.

Uppskot.

1) Tingið kann ikki veita studning til viðlíkahald av kirkjuni innan.

2) Eintak av álitinum verður sent meinigheitsráðnum í Kollafirði.

Tann 14. december framlegði M. Samuelsen o. fl. soljóðandi **Ændringsforslag:**

I Stedet for Udvalgets Forslag Pkt. 1 & 2 sættes:

»Af Kirkefonden bevilges et Beløb af 200 Kr. til Kirken i Kollefjord som Jubilæumsgave i Anledning af Kirkens 100-Aars Bestaaen. Beløbet anvendes til de i Andragendet fra Menighedsraadet nævnte Formaal.«

Sama dag varð broytingaruppskotið samtykt við 15 atkv. — 0. Uppskot nevndarinnar var soleiðis burtnurdotlið.

34. Kirkja á Dímun. (11|III).

Kirkjunevndin framlegði soljóðandi **nevndarálit:**

Í bræví tíðarmerkt 12. okt. í ár heitir Hansine Johannesen, Dímun, á tingið um studning til at keypa ta gomlu kirkjuna í Skúoy, sum ætlan er at flyta til Dímunar. Meinigheitsráðið í Skúoy vil selja ta gomlu kirkjuna til hetta endamál. Timburmeistari Edv. Hjalt, heima á Sandi, sigur frá, at hann hevur kannað um virði kirkjunnar og metir tað til 1400 kr., tó heldur hann, at reiðiliga álitandi gerst henda metan ikki, fyrr enn kirkjan er niðurtikin.

Nevndin skilir væl, at tað kundi verið hent hjá Dímuningum at fingið eina kirkju, men lessvegna tingið fær so nógvar áheitanir um studning til nýggjar kirkjur, sum mega ætlast at verða neyðturvuligar, men sum tingið ikki hevur sett sær føri fyri at veita studning til, vegna peningatrot, sær nevndin sær ikki føri fyri at seta fram uppskot um studning til hetta endamál.

Uppskot.

1) Tingið sær seg ikki fært fyri at veita studning til kirkju á Dímun.

2) Eintak av álitinum verður sent Hansine Johannesen, Dímun, og meinigheitsráðnum í Skúoy.

Tann 11. desember framlegði Gunnar Winther og Kr. Djurhuus soljóðandi **Ændringsforslag:**

I Stedet for Udvalgets Forslag Punkt 1 og 2 sættes:

»Af Kirkefonden bevilges Hansine Johannesen, Dímun, som Tilskud til Opførelse af en Kirke i Dímun, et Beløb af **700 Kr.** til **Køb** af den gamle Kirke i Skuø.

Beløbet udbetales, naar der foreligger Bevis fra Menighedsraadet i Skuø for, at Salg af den gamle Kirke i Skuø har fundet Sted til Andragerinden, og i Forbindelse hermed Flytning af Kirken fra Skuø til Dímun.«

Tann 14. desember fall broytingaruppskotið, tí bert 10 atkv. — 0; uppskot nevndarinnar fall eisini, bert 10 atkvøður — 0.

---

35. Eiðis kirkja. (12|III).[1]

Kirkjunevndin framlegði soljóðandi **uppskot til avgerðar:**

Tingið veitir úr kirkjugrannanum 600 kr. til at rinda tann pening, sum fvæntar fyri umvælingararbeiði uttan við Eiðis kirkju.

Tann 14. desember varð uppskotið samtykt við 13 atkv. — 0.

---

[1]) Sbr. løgtingstíðindi 1935, bls. 31.

IV. Telefonmál.

36. Frágreiðing frá telefonnevndini. (I|IV).[1]

Telefonnevndin framlegði soljóðandi **nevndarálit:**

Nevndin hevur flogið til umhugsan frágreiðing frá millumtinganevndini, hvar hon boðar frá sínum arbeiði millum tingseturnar. Nevndin hevur ongar atfinningar at gera at hesum starvi hennara og skal seta fram uppskot um at velja eina 3-mannanevnd til saman við telefonstjóranum at skipa fyri øllum málum telefonverkinum viðvíkjandi ímillum tingseturnar.

Uppskot.

Tingið kjósar eina 3-mannanevnd til millum tingseturnar í felag við telefonstjóran at taka avgerð í øllum málum telefonverkinum viðvíkjandi.

Tann 16. november varð uppskot nevndarinnar samtykt við 14 atkvøðum — 0.

[1]) Sbr. tøglingst. 1935, bls. 53.

37. Telefonstjóraembætið. (2|IV).[1]

Telefonnevndin framlegði soljóðandi **Udvalgsbetænkning:**

I Ekstrasamlingen i Marts Maaned i Aar vedtog Tinget, at Stillingen som Driftsbestyrer for Amtskommunens Telefonvæsen skulde opslaas ledig paa nærmere angivne Vilkaar, og bemyndigede Telefon- og Vinnunevndin under Hensyn hertil at foretage det i Sagen videre forbødne.

Stillingen skulde besættes fra 1. Oktober d. A. og lønnes i Henhold til Lov af 12. September 1919, jfr. Lov af 31. Marts 1931 om Statens Tjenestemænd, 6. Lønningsklasse for Post- og Telegrafvæsenet med Begyndelsesløn 5.040 Kr., stigende hvert 3. Aar med 360 Kr. indtil 5760 Kr.

Ved Ansøgningsfristens Udløb var der ialt indkommet 3 Ansøgninger, nemlig fra:

1) Louis Zachariassen, Tórshavn,
2) A. Grunnet-Rasmussen, Aabenraa,
3) Harry Fonsdal fra Vestmanhavn.

Efter nærmere Prøvelse af de indkømne Ansøgninger vedtog de paagældende Udvalg enstemmigt at indstille Louis Zachariassen som den best kvalificerede til Stillingen paa de af Tinget foreskrevne Vilkaar. Ingeniør L. Zachariassen er blevet underrettet herom og har erklæret sig villig til at modtage Stillingen paa de af Tinget fastsatte Vilkaar med Undtagelse af, at det første Aar skulde være et Prøveaar. Da de Udvalg, til hvilke Sagen var overdraget, ikke anser sig beføjet til at fravige disse, er Sagen forelagt Tinget til Afgørelse.

Undertegnede Udvalg, der har faaet Sagen til Betænkning, mener ikke af principielle Grunde at kunne tilraade, at der fraviges de i Opslaget indeholdte Betingelser. Da Ingeniør L. Zachariassen nu imidlertid har tilraadt samtlige de i Opslaget indeholdte Betingelser, er Udvalget sindet til, bl. a. under Hensyn til at han i ca. 10 Aar har arbejdet i Telefonvæsenets Tjeneste og i disse Aar adskillige Gange for kortere Tidsrum har fungeret som Driftsbestyrer, at foreslaa, at Ingeniør Louis Zachariassen fra 1. Oktober d. A. ansættes som Driftsbestyrer for Færø Amtskommunes Telefonvæsen paa de i Opslaget indeholdte Vilkaar, dog saaledes at han ogsaa i Prøveaaret kommer til at oppebære samme Løn, som om han var fast ansat.

---

[1]) Sbr. løgtingstíðindi 1935, bls. 66.

Forslag.

1) Fra 1. Oktober d. A. ansættes Ingeniør Louis Zashariassen som Driftsbestyrer for Færø Amtskommunes Telefonvæsen og lønnes i Henhold til Lov af 12. September 1919, jfr. Lov af 31. Marts 1931 om Statens Tjenestemænd 6. Lønningsklasse for Post- og Telegrafvæsenet, med Begyndelsesløn 5040 Kr., stigende hvert 3. Aar med 360 Kr. indtil 5760 Kr.

2) Lønnen for det første Aar vil, uanset at det er et Prøveaar, være at beregne i Henhold til de under Pkt. 1) indeholdte Lønningsbestemmelser, som om han havde fast Ansættelse, og skal dette, naar fast Ansættelse foreligger, iberegnes Driftsbestyrerens Tjenestealder.

Tann 24. november varð uppskot nevndarinnar samtykt við 19 atkvøðum — 0.

---

38. Eftirløn til Andrea Løwe. (3|IV).

Telefonnevndin framlegði soljóðandi **nevndarálit:**

Frú Andrea Løwe, Skopun, hevur sent umsókn inn á ting um at fáa eftirløn fyri sítt starv við telefonverkið, nú hon eftir 30-ára langa tænastatíð vegna ellisbrek er noydd at geva upp sítt starv sum fyristøðukvinna við telefonstøðina í Skopun. Hon greiðir frá, at hon í 1930 undir arbeiði hjá telefonverkinum er dottin, og at hesin døttur hevði til fylgju, at hon bleiv deyv í báðum oyrum, samstundis sum hon fekk so stóran skaða í hendurnar, at tær vórðu lavnar. Málið hevur verið til ummælis hjá tí fung. telefonstjóranum, L. Zachariassen, sum sigur, at higartil hevur eftirløn ikki verið givin til fólk, ið hava

havt bygdastøðir í hondum. Ein ellisløn frá tinginum má tí føra við sær, at onnur fólk, sum á ellisárum geva eina telefonstøðu frá sær, eisini halda seg hava rætt til eftirløn. Um tað ikki er tingsins ætlan at ganga hesa leið, vil tað tykjast heldur mótsigandi at geva eftirløn bert í einum fori. Ein annar spurningur er, um tingið vil vera sinnað til at veita frú Løwe studning á ellisárum sum eina góðgjørslu fyri brek, hon hevur fingið í telefonverksins tænastu. Ein slíkur studningur vildi beintast verið kallaður skaðabót og ikki eftirløn, annaðhvørt hann verður givin sum árlig hjálp ella sum peningagjald eina ferð burturav. Spurningurin um eftirløn hjá tænastafólkunum á telefonstøðini í Havn var til viðgerðar í tingsetuni 1934, og meinti tingið tá ikki at vera peningaliga fært fyri at játta ta umsókninna, eisini av teirri orsøk at ein tílík játtan neyðvendugvís mátti føra við sær, at tænastafólkini á bygdastøðunum, ið hava somu arbeiðstíð sum tey í Havn, eisini máttu fáa eftirløn. Nevndini kunnugt er tað fyrstu ferð, at ein tílík umsókn er komin av bygd, men hon kann tó heldur ikki á hesum sinni mæla til, at umsóknin frá frú Løwe verður játtað.

Nakað annað er — um so er, at frú Løwe hevur fingið likamligan skaða undir arbeiði hjá telefonverkinum — at tingið tekur tann spurningin til umhugsan, og um orsøk er til less, veitir eina hóskandi skaðabót.

Nevndin vil halda, at hesin síðsti spurningurin best kann umhugsast í millumtinganevndini og skal tí seta fram uppskot um at so verður gjørt.

Uppskot.

Spurningin um tað er orsøk til at veita frú Andrea Løwe skaðabót og — um so er — hvussu nógv, verður givin millumtinganevndini at greiða.

Tann 16. november varð uppskot nevndarinnar samtykt við 14 atkvøðum — 0.

39. Telefonsamband við Suðuroy. (4|IV).[1]

Telefonnevndin framlegði soljóðandi **Udvalgsbetænkning.**

I den ordinære Løgtingssamling for 1935 indkom der et Andragende dateret 21. September s. A. og underskrevet af 9 af Suderøens betydeligste Skibsredere og Forretningsdrivende, i hvilket Underskriverne anmodede Tinget om at faa udvirket, at der blev etableret en telefonisk Kabelforbindelse mellem Suderøen og de øvrige Øer. I Andragendet udtales, at medens de nordlige Øer foruden at staa i telefonisk Forbindelse indbyrdes ogsaa har Thorshavns Radio, hvor der er Døgntjeneste, og saaledes praktisk taget kan komme i Forbindelse med hverandre indbyrdes saavel som med Omverdenen paa alle Tider af Døgnet, er Suderøen, der producerer ca. $^1/_3$ af vore Øers samlede Eksport, henvist til udelukkende at beljene sig af en Telegraf, der om Søndagen har aabent een Gang og paa de andre Dage i Ugen lukker Kl. 8 Aften og aabner først Kl. 10 den paafølgende Dag. Der gaar som Følge heraf altfor megen kostbar Tid til Spilde, og med det hurtige Tempo, Forretning nutildags sker paa, er en saadan Forbindelse alt andet end tidssvarende. Ved Hjælp af en Telefonforbindelse kan man derimod baade bedre og hurtigere udrette Ting, som man enten slet ikke eller ogsaa meget langsomt kan udføre ad telegrafisk Vej.

Spørgsmaalet om Telefonforbindelse med Suderøen blev af Tinget overgivet til det mellem Samlingerne staaende Telefonudvalg til nærmere Overvejelse og videre Foranstaltning. Som Bilag i Sagen medfulgte i Afskrift et Brev fra Ministeren for offentlige Arbejder til Folketingsmand Samuelsen omhandlende denne Sag. I nævnte Brev udtales, at Ministeriet for offentlige Arbejder i hvert Fald indenfor den færøske Finansplans Løbetid ikke ser sig i Stand til at søge nogen Statstilskud til Anlæg af en Forbindelse, det være sig af en Kabel- eller Radioforbindelse, til Erstatning af den nuværende Radioforbindelse. Saafremt det imidlertid fra Lagtingets Side maatte ønskes, at de foreliggende Muligheder nærmere undersøges og gennemprøves, vil der imidlertid ikke være noget til Hinder for, at Generaldirektoratet for Post- og Telegrafvæsenet yder den i saa Henseende mulige Bistand, mod at de dermed forbundne Udgifter, der under Forudsætning af, at det nødvendige Skibsmateriel vederlagsfrit stilles til Raadighed, rent løseligt er anslaaet til 10.000 Kr., refunderes Generaldirektoratet fra færøsk Side.

Da Anlægget log direkte Sigte paa Anlæg af en Kabelforbindelse, mente Udvalget ikke at kunne foretage videre i Sagen, idet man ansaa det for udelukket, at Telefonvæsenet alene kunde løse denne Opgave.

Til indeværende Samling er der ligeledes kommet et Andragende fra Færøernes Købmandsforening ved dens Formand, Lagtings-

---

[1]) Sbr. løgtingst. 1935, bls. 68.

mand Holm Jacobsen. Sidstnævnte Andragende motiveres saa at sige paa samme Maade som det forrige, idet det henviser til Øens store Eksport, til den nuværende ganske utilfredsstillende Forbindelse o. s. v. samt henstiller til Tinget at undersøge Muligheden og Rekostelighedeu ved at lægge Telefonkabel til Suderøen, da man kun er halvt hjulpen ved at faa en traadløs Forbindelse. Skulde det vise sig umuligt at gennemføre en Kabelforbindelse, henstiller man, at den traadløse Forbindelse etableres paa en saadan Maade, at Samtalerne kan videreføres ad det almindelige Telefonnet, og ikke som ved de herværende traadløse Forbindelser, at de paagældende, der skal samtale, nødvendigvis maa indfinde sig paa henholdsvis Afsender- og Modtagerstationen.

Sagen har været til Erklæring hos den fung. Driftsbestyrer L. Zachariassen, der udtaler m. H. t. Kabelforbindelsen:

»Der kan ikke være Tvivl om, at Hovedinteressen for Suderøens Telefonforbindelse med de øvrige Øer ligger i en Forbindelse med Thorshavn. Geografisk set vilde en saadan Forbindelse kunne etableres enten over Sandøen eller Øst om Sandø gennem et direkte Kabel til Thorshavn.

Da Ingeniør W. Bjarnow i 1911 kom til Færøerne for eventuelt at reparere det gamle Suderøkabel, der jo praktisk talt laa i lige Linie mellem Skarvenæs (Sandø) og Sandvig (Suderø), en Strækning paa ca. 22 km, skulde han bl. a. ogsaa undersøge, hvordan man paa den mest hensigtsmæssige Maade kunde etablere en telefonisk eller telegrafisk Forbindelse mellem Suderø og Thorshavn. Ingeniør Bjarnow kom til det Resultat, at det ikke kunde lønne sig at ofre flere Penge paa Reparation af Kablet Skarvenæs—Sandvig, da saavel Strømforhold som Bundforhold paa de Steder, hvor Kablet laa, var meget vanskelige. Dertil kom yderligere kemisk Indvirkning paa Kablet fra Kullag, der sikkert udmunder i Bunden af Suderøfjord. Kullagene paa Suderø viser nemlig en udpræget Hældning mod Nordøst. De findes f. Eks. i Vandlinien paa den sydlige Arm af Kvalbø Fjord og i Hvannhaga; ved Froðbiarnýpan gaar de ligeledes i Havet.

Derfor ræsonnerede Ingeniør Bjarnow saaledes: Hvis der skal oprettes en paalidelig Kabelforbindelse med Suderø, maa denne saa vidt muligt lægges paa Sandbund, hvor Strømforholdene er nogenlunde gode, og hvor man kan komme udenom de i Bunden værende Kullag. En saaden Forbindelse vil kunne etableres mellem Tveraa (Suderø) og Husevig (Sandø), eventuelt Dul. Hvis Kablet gaar omtrent lige ud af Trangisvaag Fjord og nordpaa ca. 10 km Øst for Lille Dimon, vil man opnaa temmelig gunstige Bund- og Strømforhold. Et saadant Kabel vilde blive ca. 40 km langt. Hvis Kablet i Stedet for at gaa i Land paa Sandø fortsatte lige til Thorshavn, vilde Længden blive ca. 65 km. Man vil her kunne give Ingeniør Bjarnow Ret i hans Ræsonnement. En Telefonforbindelse med Suderø nutildags skulde, hvis den skulde være effektiv, have to Linier; man skulde altsaa helst have et Kabel med 4 Korer. Et saadant Kabel vilde nedlagt anlagelig koste henved 8 Kr. pr. m. Man vil saaledes kunne anslaa en Kabelforbindelse Tveraa—Husevig til ca. 300.000 Kr. og Forbindelsen Tveraa—Thorshavn til ca. 500.000 Kr.

Forbindelsen over Sandø har jo den Skavank, at den skal fortsætte til Thorshavn over Skopen- og Hestø-Kablet, der er ca. 8 km tilsammen, og da dette jo langtfra er en driftsikker Forbindelse, og der kun er een Linie, maa man i hvert Fald regne med at doublere

Forbindelsen Husevig—Thorshavn. Denne Doublering kan anslaas til ca. 60.000 Kr. Tralikmæssig set vil dog den direkte Thorshavnforbindelse være langt at foretrække. Hvis man vil vide, hvad en 2-koret Kabelforbindelse (en Linie) med Suderø omtrentlig vil koste, kan man reducere de ovenfor angivne Tal for det 4-korede Kabel med Forholdet 5/8.

Naar man regner med den erfaringsmæssige Levetid for Søkabler, som Telefonvæsenet har, maa man afsætte ca. 15 pCt. til Forrentning og Amortisation af Anlægssummen, altsaa henholdsvis 45.000 Kr. og 75.000 Kr. aarlig for Husevig og Thorshavn Forbindelsen. Hertil kommer yderligere, at man til enhver Tid vil kunne risikere, at et Kabel til Suderø vil blive revet i Stykker af Trawlere. Endvidere maa man være klar over, at et 4-koret Kabel til Suderø ikke vil kunne repareres med de Fartøjer, Telefonvæsenet hidtil har benyttet til Kabelreparation. Der maa større og eventuelt bedre indrettede Fartøjer hertil. De af Telefonvæsenet benyttede Fartøjer vil sikkert have svært ved at klare et 2-koret Kabel paa den Vanddybde, som her er Tale om.

Naar man lager alle disse Ting med i Betragtning og ikke mindst Usikkerhedsmomentet, vil man indse, at et Søkabel til Suderø, anskaffet og drevet for Telefonvæsenets Regning, med temmelig stor Sikkerhed maa antages at ville belaste Telefonvæsenet saa stærkt økonomisk, at den samlede Drift derved vilde give Underskud, især efter at Lagtinget i Fjor vedtog et forøget Tilskud til Bygdestationerne paa ca. 11.000 Kr. Man maa derfor fraraade, at en Kabelforbindelse oprettes mellem Suderø og de øvrige Øer for Telefonvæsenets Regning.«

Med Hensyn til Radioforbindelsen udtaler Zachariassen:

»Ing. Bjarnows Undersøgelser i 1911 udmundede i at lade Kabelforbindelsen ude af Betragtning, hovedsagelig af økonomiske Grunde. Derimod mente han, at en Radioforbindelse vilde være at foretrække, skønt Teknikken paa det Omraade dengang kun var lidt fremskreden. Med en Radioforbindelse vilde man lettere kunne overskue Driftsomkostningerne. Dette Forhold gælder endnu den Dag i Dag, hvor Radioen ogsaa kan benyttes til Telefonforbindelse.

For Øjeblikket har jo Telefonvæsenet Radiotelefonanlæg, der benyttes over en Afstand paa 49 km til Myggenæs, og da Afstanden Thorshavn—Tveraa er 53 km, vil man let kunne indse, at en Forbindelse med Suderø vil kunne oprettes ved Hjælp af bestaaende Anlæg, naar blot Suderø fik et tilsvarende. Hertil skal man dog bemærke, at da en Telefontrafik til og fra Suderø sandsynligvis maa forlange en langt større Aflytningssikkerhed under de ugunstige Aflytningsforhold, end Telefonvæsenets nuværende Anlæg har, maa Senderenergien antagelig fordobles fra 50 Watt i Antennen til mindst 100 Watt i Antennen for Thorshavn-Senderens vedkommende med tilsvarende Energi for en ny Sender paa Suderø. Paa det Bølgeomraade, som Telefonvæsenet hidtil har været henvist til at benytte, er Aflytningsforholdene ofte ugunstige paa Grund af Forstyrrelser fra engelske Trawlersendere.

Nutildags kan man jo gøre Radiotelefoni ganske uforstaaelig paa almindelige Radiomodtagere. Den hugges i Stykker efter et bestemt System ved Udsendelsen og sammensættes atter ved Modtagelsen. Et saadant Arrangement bruges f. Eks. paa Radiotelefonforbindelsen Danmark—Island. Endvidere kan Radiotelefonien sættes i Forbindelse

med almindelig Telefon. Alt dette har selvfølgelig bestemte trafikmæssige Forudsætninger.

Man undlader ikke at bemærke, at en Radiofonisender i Thorshavn med stærkt forøget Energi og endnu stærkere forøget Trafik helst maa flyttes bort fra Telefonstationen, da den jo kan komme til at virke generende paa den almindelige Telefontrafik.

Hvad et Anlæg af den ovenfor angivne Størrelse vil komme til at koste, vil man ikke kunne sige med Bestemthed, før nærmere Undersøgelse foretages. Til Sammenligning kan man nævne, at et af de i 1928 anskaffede 50 Watts Anlæg med Modtager kostede Telefonvæsenet ca. 10.000 Kr. i Indkøb.

Hvis der skal være Tale om, at Telefonvæsenet alene paatager sig at oprette Telefonforbindelse med Suderø, har man af ovenfor angivne Grunde kun at undersøge Forholdene angaaende en Radiofoniforbindelse. Først naar alt, hvad der staar i Forbindelse hermed, er klarlagt, bl. a. Drifts- eller Koncessionsretligheder samt Anlægs- og Driftsomkostninger af de ny Anlæg, vil Lagtinget kunne tage endelig Stilling til Spørgsmaalet.«

Efter at have anført foranstaaende skal Udvalget udtale:

Selvom Telegrafliderne udvides saaledes, at de i Fremtiden bliver hyppigere og af længere Varighed end nu, maa man dog give Andragerne Ret i, at den aldrig vil kunne erstatte en Telefonforbindelse. Det er derfor naturligt, at Lagtinget nu tager Spørgsmaalet op og overvejer de givne Muligheder for en saadan.

Hvis den paatænkte Forbindelse skal anlægges og drives for Lagtingets Regning, bliver man vistnok nødt til at se bort fra en Kabelforbindelse, da en saadan formentlig maa anses for økonomisk uoverkommelig for Telefonvæsenet. Baade økonomiske og tekniske Hensyn taler for, at en eventuel fremtidig Telefonforbindelse med Suderøen bør baseres paa Radiofonien. I teknisk Henseende er der sikkert ikke noget i Vejen for at kombinere de to Systemer saaledes, at en Samtale f. Eks. ført fra Suderø med en Abonnent paa Østerø eller Nordstrømø gaar lige saa godt igennem som en almindelig Telefonsamtale. Efter hvad man har faaet oplyst, er Radiofonien nu i Stand til at arbejde paa saa korte Bølgelængder, at atmosfæriske og eventuelt andre Forstyrrelser praktisk talt vil kunne bortelimineres. I en Radiotelefon, hvor man arbejder paa Bølgelængder, der maa angives i cm — altsaa under 1 m — gaar Samtaler bedre og klarere igennem end i en almindelig Telefon.

Da Staten imidlertid har Enerret paa Anlæg af Radiotelefoner paa Færøerne, er det formentlig kun naturligt, at en Radiotelefonforbindelse med Suderøen ogsaa anlægges og drives for Statens Regning. Skulde denne imidlertid imod Forventning ikke være villig til at løse denne Opgave alene, bør man formentlig ogsaa undersøge, hvorvidt Staten er villig til at samarbejde med Amtskommunen paa Løsningen af denne Sag. Nærværende Udvalg lægger afgørende Vægt paa, uanset hvad Maade Sagen end løses paa, at Telefonudvalget, der kommer til at arbejde videre med Spørgsmaalet, ved sine Forhandlinger søger tilvejebragt et Samarbejde med Generaldirektoratet for Post- og Telegraf-

væsenet, da man maa forudsætte, at dette foruden betydelig Erfaring ogsaa maa være i Besiddelse af omfattende Materiale til Belysning af samtlige herhenhørende Forhold. Man kan saaledes nævne, at en af dets Ingeniører, Hr. G. Bramslev, har været heroppe i Sommer for at foretage Feltstyrkeundersøgelser for Radiofonien d. v. s. faa nærmere konstateret, hvilken Indvirkning Fjældene og eventuelle i disse indeholdte Mineralier kan have paa Feltstyrken.

Da nærværende Sag kræver et betydeligt forberedende Arbejde, maa Udvalget anse det for udelukket, at den gennemføres i denne Samling; man skal derfor foreslaa, at den overlades til det mellem Samlingerne staaende Telefonudvalg, der saa til næste ordinære Lagtingssamling søger ført de i Betænkningen antydede Forhandlinger — evt. ved Hjælp af de færøske Rigsdagsmæed — samt fremskaffe alle nødvendige Oplysninger og iøvrigt at forberede Sagen paa bedste Maade. Det vilde ligeledes være ønskeligt, om Telefonudvalget, samtidig med at undersøge denne Sag, ogsaa kunde fremskaffe Materiale til Belysning af, hvad det kan antages at koste at gøre Senderen paa Telefoncentralen i Thorshavn saa kraftig, at den om Foraaret f. Eks, kunde opfattes af vore Fiskekuttere ved Sydisland, ligesom man skal henstille, at de økonomiske Muligheder m. fl. t. en traadløs Telefonforbindelse Færøerne—København søges nærmere belyst.

Forslag.

Spørgsmaalet vedrørende Telefonforbindelse mellem Suderø og de nordlige Øer samt Spørgsmaalene vedrørende Opførelse af en kraftigere Sender paa Telefoncentralen i Thorshavn og Etablering af en traadløs Telefonforbindelse Færøerne—København overgives til det mellem Samlingen staaende Telefonudvalg, som, under Henvisning til det i Betænkningen anførte, vil have at foretage det videre fornødne, hvorefter Sagen atter vil være at forelægge Tinget til næste ordinære Lagtingssamling.

Tann 28. november varð uppskot nevndarinnar samtykt við 20 atkvøðum — 0.

40. Radiosambandið við Suðuroy. (5(IV).

Telefonnevndin framlegði soljóðandi **Udvalgsbetænkning:**

Til indeværende Løglingssamling er kommet Andragende om at faa Telegraftiden med Hensyn til Suderøforbindelsen udvidet. Andragendet er underskrevet af en Række Redere og Købmænd fra forskellige Pladser paa Øerne, samt Ledere af Institutioner, der har Tilknytning til vort Hovederhverv og derved ogsaa til vor Købmandsstand.

I Andragendet udtales, at man havde regnet med, at der, efter at Døgntjeneste var indført ved Telegrafstationen i Thorshavn, ogsaa vilde blive indført en mere tilfredsstillende Ordning for Suderøens Vedkommende m. H. t. Telegraftiden end den nugældende. Det anføres saaledes, at paa Hverdage er der lige til Kl. 13½ kun een Periode paa 1 Time, hvilket bevirker, at det kan indtræffe, at Telegrammer, der er indleveret om Aftenen i Thorshavn bestemt til Suderø, ikke kan besvares før næste Dag efter Kl. 13½.

Andragerne fremhæver, at selv om Telegraftiderne bliver meget hyppigere og af længere Varighed, vil det dog ikke være fyldestgørende, hvorfor man henstiller til Tinget at faa udvirket, at Telegrafen mellem Suderø og Thorshavn bliver aaben paa Hverdage fra Kl. 8 Morgen til Kl. 10 Aften nafbrudt og paa Søn- og Helligdage 3 Gange daglig saavel Sommer som Vinter.

Ifølge Oplysninger, Udvalget har modtaget, er Telegraftiderne for Suderøen paa Hverdage følgende: Kl. 9^{45}—10^{45}, Kl. 13^{30}—14^{30}, Kl. 16^{45} (meteorologiske Meldinger), Kl. 18—19, Kl. 20^{10}—20^{30}og 11^{30} (meteorol. Meld.), paa Søndage: Kl. 12^{30}—13^{30} og desuden i Tidsrummet Marts—August Kl. 17^{30} (meteorol. Meld.) eller med andre Ord: den samlede Telegraftid paa Hverdage er 3⅓ Time, naar man ser bort fra den Tid, der bruges til de meteorologiske Meldinger, og paa Søndage 1 Time.

Man kan give Andragerne Ret i, at det vilde være heldigt, om Telegraftiderne kunde ændres saaledes som ønsket.

Lagtinget har imidlertid ingen Hjemmel hertil, da det er Ministeriet for offentlige Arbejder, der fastsætter disse evt. i Forbindelse med Store Nordiske Telegrafselskab. Man skal derfor foreslaa, at det overdrages til det mellem Samlingerne staaende Telefonudvalg ved Forhandling med førnævnte Ministerium at søge udvirket, at Telegraftiderne ændres som af Andragerne ønsket.

Forslag.

Det overdrages til det mellem Samlingerne staaende Telefonudvalg ved Forhandling med Ministeriet for Offentlige Arbejder at

søge udvirket, at Telegraftiderne m. H. t. Suderøforbindelsen ændres som af Andragerne ønsket.

Tann 30. november varð uppskot nevndarinnar samtykt við 19 atkvøðum — 0.

---

41. Lønviðurskifti á telefonstøðum. (6|IV).[1]

Telefonnevndin framlegði soljóðandi **nevndarálit** (sí skjal nr. 12).

Tann 16. november varð uppskot nevndarinnar samtykt við 14 atkvøðum — 0.

---

[1]) Sbr. løgtingstíðindi 1935, bls. 60.

42. Umsókn um hækkan av gjaldi fyri samanstillingar. (7|IV).

Telefonnevndin framlegði soljóðandi **nevndarálit:**

a. Umsókn frá sóknarstýrinum fyri Viðareiðis kommunu.

Sóknarstýrið fyri Viðareiðis kommunu søkir í brævi dagsett 20. apríl í ár um at hækka gjaldið fyri samanstillingar á samanstillingarstøðunum yvirhøvur og serstakliga fyri støðina í Hvannasundi. Sóknarstýrið vísir á, at eftir tí lønskipan, tingið samtykti í fjør, fingu allar telefonstøðir 3 oyru aftarat tí, tær bøvdu frammanundan fyri hvørja samtalu, og heldur tað tí, at tingið eisini átti at veitt 3 oyru fyri hvørja samanstilling. Í umsókninni verður hildið fram, at talið á samanstillingum hjá einstøkum telefonstøðum er 3 ferðir so stórt sum talið á vanligum samtalum, og skuldi tílíkar støðir sjálvandi havt hóskandi løn fyri hetta arbeiði, — í umsókninni verður nevnt tvífall so nógv sum higartil.

Málið hevur verið til ummælis hjá tí fung. telefonstjóranum. Hann sigur, at sum nú er, letur telefonverkið í minsta lagi 12 oyru fyri hvørja samtalu (sendistøðin 6 oyru og móttøkustøðin 6 oyru), burtursæð frá samtalum til og frá Havnini. Verður samtalan samanstillað á aðrari støð, mugu haraftarat verða roknað 3 oyru, tað er full 15 oyru ella helmingur av minsta gjaldi fyri eina samtalu, táið boð og eykagjald ikki eru við, og teimum fær telefonverkið einki av.

Sum nú er fáa 28 støðir gjald frá telefonverkinum fyri at stilla aðrar støðir inn á høvuðslinjur.

Í 1935 var ársgjaldið fyri samanstillingar 2.400 kr.

Spurningurin um samsýning fyri samanstillingar hjá samanstillingsstøðunum var til viðgerðar á tingi fyri nøkrum árum síðani, og hevði tann nevnd, ið tá viðgjørdi málið, eitt yvirlit yvir, hvussu nógvar samanstillingar hvør einstøk støð kundi ætlast at hava fyri eitt ár, og varð tá samtykt at veita 3 oyru fyri hvørja samanstilling. Tað er óivað, at hesi viðurskifti í hvørt fall í vissum støðum eru broytt nakað, síðani henda samtykt var gjørd (sbr. umsókn frá Oyrareingjum), og heldur tí nevndin vera beinast at lata hetta mál upp í hendurnar á telefonmillumtinganevndini, sum so til næstu tingsetu hevur at kanna málið sum heild og framskaffa yvirlit yvir, hvussu hetta arbeiði er býtt støðanna millum, soleiðis at tingið uppá tað grundarlag kann geva hvørjari samanstillingarstøð tað samsýning, hon av røttum hevur upprborið, heldur enn at taka tað í smáum og geva ein studna til eina støð í ár og til eina aðra eitt annað ár.

Ein onnur orsøk til, at nevndin ikki vil fara undir hetta arbeiðið í ár, er at tað innan komandi tingsetu tvaleyst verða gjørdar ymsar broytingar við telefonverkið, ið kunna ætlast at fáa so stóra ávirkan á samanstillingarviðurskiftini, at ein lønskipan bygd uppá tá núverandi

samanstillingaravgreiðslu sum grundarlag, vil verða heilt óhóskandi í framtíðini.

Í umsóknini verður nevnt, at støðin í Hvannasundi fær somu løn fyri samanstillingar frá kommununi sum frá telefonverkinum, og ætti tí gjaldið frá telefonverkinum at verið tvífalt so stórt sum higartil, at kommunan kundi spart sín part. Hetta heldur nevndin vera eitt mál, hon ikki hevur skyldu at taka stoðu til, so mikið meira sum Viðarciðis kommuna, nevndini kunnugt, er einasta kommuna í Føroyum, ið lønar sínum telefonstøðum fyri samanstillingar.

b. Umsókn frá telefonstøðini á Oyrareingjum.

Tað er væl trúligt, at samanstillingararbeiðið á telefonstøðini á Oyrareingjum er økt, síðani tann nýggja beinleiðis linjan Havn—Klaksvík varð gjørd, og kaðalin Toftir—Sandvík var tikin uppí hesa linju. Harvið sliknaði hitt gamla telefonsambandið yvir bygdirnar Toftir—Strendur—Morskranes—Selatrað—Hósvík—Hvalvík til Havnar. Óivað vilja tær norðaru støðirnar, sum mistu hesa linju, nú leita til Havnar yvir Hósvík—Todnes—Oyrareingjar. Av tí, at henda linjan einki beinleiðis samband hevur við Havnina, fær Oyrareingir her eitt størri umstillingararbeiði. Nevndin kann tí mæla til, at tað verður givið millumtinganevndini heimild til at geva hesi støðu — og um orsøk er til tess — eisini støðini í Hvannasundi eina hóskandi fyribils samsýning fyri samanstillingar.

Uppskot.

1) Tað verður givið telefon-millumtinganevndini upp í hendi til næstu tingsetu at skaffa til vegis eitt hóskandi grundarlag fyri eini lønskipan viðvíkjandi samanstillingum.

2) Telefon-millumtinganevndin verður biðin um at kanna eftir, og um orsøk er til tess fyribils at hækka um gjaldið fyri samanstillingar hjá telefonstøðunum á Oyrareingjum og í Hvannasundi.

3) Eitt eintak av áfilinum verður sent umsøkjarunum.

Tann 16. november varð uppskot nevndarinnar samtykt við 16 atkvøðum — 0.

43. Telefonstød í Froðbæ. (8|IV).

Telefonnevndin framlegði soljóðandi **nevndarálit:**

Tingmaðurin Kr. Djurhuus á Tvøroyri hevur vegna fbúgvarnar í Froðbæ munnliga yvirfyri nevndini framborið umsókn um at fáa eina telefonstøðu í Froðbæ.

Bygdin hevur higartil verið kommunalur telefonfelagi frá Tvøroyri, men er nú hetta sambandið bygdanna millum slitið.

Av tí, at linjan sleudur liðug har frammanundan, vil ein telefonstøðu í Froðbæ fáast í lag næstan uttan beinleiðis útreiðslu fyri telefonverkið.

So stóll skal nevndin mæla til, at játtað verður Froðbingum telefonstøðu uppá vanligar treytir.

Uppskot.

Tingið játtar, at Froðbæ fær telefonstød frá 1. januar 1937, um Froðbiar kommuna tekur ta ábyrgd, ið áliggur øllum teimum kommunum, sum støður hava.

Tann 16. november varð uppskot nevndarinnar samtykt við 16 atkvøðum — 0.

44. Nýggjur jørðkaðal í Havn. (9|IV).

Telefonnevndin framlegði soljóðandi **nevndarálit:**

Telefonstjórin minnur í brævi av 31. oktober h. á. telefonnevndina um, at linjurnar í teim jørðkaðalum, sum lagdir vórðu í 1928, longu nógvar staðir eru í brúki, og at leggja nýggjar luftlinjur út frá støðini er í mongum førum ógjørligt vegna elektricitetsverksins linjur. Tað verður tí avgjørt neyðugt, um ikki fráfall av telefonfelagum í Havn verður sera stórt í vetur, at leggja nýggjar jørðkaðalar til komandi vár ella summar.

So statt skal nevndin mæla til at samtykkja hetta

uppskot.

Tað verður givið millumtinganevndini upp í hendi at fyrireika málið sum best og um neyðugt heimild til at keypa og niðurleggja jørðalar í Havn í tað mát, sum tørvur er á.

Tann 16. november varð uppskot nevndarinnar samtykt við 16 atkvøðum — 0.

45. Umsókn um lækkan av telefonfelagsgjaldinum í smáum bygdum. (10/IV).

Telefonnevndin framlegði soljóðandi **nevndarálit:**

Harra Ole Reinert, Norðradali, hevur umsókn frammi um at fáa telefonfelagsgjaldið niðursett fyri tær smærri bygdirnar. Í umsóknini verður hildið fram, at ein telefonfelagi í størri bygd hevur nógv meira nýtslu av telefonini enn ein tílíkur í lítlari bygd, og ofta gerst ein telefonfelagi meira fyri innanbýggja samtalur enn fyri uttanbýggja sambandið. At tað núgaldandi telefonfelagsgjaldið er ov høgt — meinar hann — sæst best av tí, at tað eru meira enn 30 bygdir í Føroyum, hvar eingin telefonfelagi er. Umsokjarin heldur, at gjaldið skuldi verið sett eftir brúkinum, soleiðis at teir, ið nýta telefonina lítið, skulu rinda lægri gjald enn teir, ið nýta hana nógv. Málið hevur verið til ummælis hjá telefonstjóranum, og greiðir hann frá, at sum statt er, er telefonfelagsgjaldið á bygd tvinnanda: annaðhvørt við frían innanbýggja samtalurætti — 60 kr. um árið — ella uttan frían innanbýggja samtalurætt — 45 kr. um árið. Í bygdunum Klaksvík, Tvøroyri og Vági hava allir telefonfelagir frían innanbýggja samtalurætt. Í hinum bygdunum er tað ymist. Minsta telefonfelagsgjald er soleiðis 45 kr. Hetta gjald verður latið sum árlig leiga fyri upparatið, telefonelement, telefonlinju o. a., sum felagin hevur til brúks, samstandis sum tað gevur honum rætt til heimau ífrá at fáa telefonsamband gjøgnum allar telefonverksins linjur. Og so hevur telefonverkið sjálvsagt skyldu at halda allar hesar latir í góðum standi.

Nevndin kann ásanna tað, ið fram er flutt av telefonstjóranum, og ikki er at ivast í, at telefonfelagar úti í smábygdum ofta eru minni lønandi fyri telefonverkið enn felagarnir í teimum størri bygdunum, tí í mongum førum vil tað vera torført og kosta nógvan pening at fáa bøtt um brek hjá felagum í smábygdum, av tí at ofta er eingin »reparatørur« á staðnum.

Táið umsøkjarin flytur fram, at tað eru o. u. 30 smábygdir í Føroyum, ið ikki hava telefonfelagar, og tekur tað sum dømi um, at gjaldið er ov høgt, so er hartil at siga, at tað kann vera av øðrum orsøkum. Í smábygdum við 8—10 húsum er sum oftast statt húsanna millum. Støðin stendur væl sum oftast cisini milt í bygdini; í tílíkum bygdum kann tað ikki gerast so neyðugt at vera felagi sum í teim størri. At menn í tílíkum smábygdum oftast gerast felagar meira fyri innanbýggja samtalur enn fyri at hava samband við fólk uttanbýggja er heldur ikki lætt at skilja.

Nevndin kann so slatt ikki mæla til at lækka um felagsgjaldið bert fyri tær heilt smáu bygdirnar. Skulu gjøldini lækkast, má tað verða yvirhøvur, men eina tílíka minkan av inntøkunum hjá telefonverkinum má nevndin fráráða.

Uppskot.

1) Tingið kann ikki, sum statt er, gera nakað við hetta mál.

2) Eitt eintak av álitinum verður sent umsøkjaranum.

Tann 16. november varð uppskot nevndarinnar samtykt við 16 atkvøðum — 0.

---

46. Nýggjur kaðal Toftir—Hvítanes o. a. (11|IV).

Telefonnevndin framlegði soljóðandi **nevndarálit:**

Løgtingsmenn fyri Eysturoyar valdømi biðja í brævi dagsett 27. oktober l. á. lingið veita pening til ein nýggjan kaðal Toftir—Hvítanes.

Grundin til, at henda umsókn kemur fram, er tann, at telefonsambandið millum Eysturoynna og Havnina er blivið so ógvuligt vánaligt aftaná, at tann nýggja beinleiðis linjan Klaksvík—Havn er tikin í brúk, og kaðalin Toftir—Hvítanes gekk inn sum ein partur av hesi linju. Kaðalin er tvíkanaður og hevur allso eina linju. Hann hevur havt og hevur enn eina duplex-linju Tórshavn—Toftir. Henda linja varð áður nýtt Tórshavn—Toftir—Strendur—Mørskranes—Selatrað—Hósvík—Hvalvík—Norðskála. Toftir og hinar bygdirnar í Eysturoy hava nú einki annað samband við Havnina enn eina duplexlinju.

Telefonstjórin, ið hevur havt málið til ummælis, gevur hesa frágreiðing: Táið Klaksvík fekk beinleiðis linju til Havnar í summar, varð Toftakaðalin settur á ta nýggju linjuna. Tann gamla linjan Fugla-

fjørðnr—Toftir—Tórshavn kom nú ikki longur at ganga um til Toftir, og duplexlinjan á kaðalinum varð tí sett inn á hesa linju. Men harvið brotnaði eisini sambandið við Tórshavn yvir Toftir—Strendur—Morskranes o. s. fr. Óivað vilja tær norðaru stoðirnar, sum mistu hesa linju, nú leita til Havnar yvir Hósvík—Todnes—Oyrareingir. (Sbr. umsókn frá Oyrareingjunum um størri gjald fyri samanstillingar).

Duplexlinjan á Toftakaðalinum hevur verið ógvuliga vánalig, og hon hevur heldur ikki bøtt um sjálva kaðallinjuna. Serliga eftir at elektricitetsverk kom í Havn, hevur duplexlinjan lítið dugað. Maskinóljóð hevur gjørt hana næstan ónýtiliga. Í august mánað í ár varð strekt ein nýggj dupultlinja úr Havn niðan á Hvítanes, og duplexlinjan kom nú ikki at ganga longur enn frá kaðalhúsinum har uppi til Toftar. Maskinóljóðið hvarv tá burtur, men linjan er og verður tó ikki góð.

Tað, sum nú fyrst liggur fyri av hevuðslinjum at bøta ella økja um, er sambandið út frá Havnini. Eitt kaðalsamband inn í Eystaroy vildi bøtt nógv um samlalugongdina, og tá ið royndir vísa, at hetta sambandið heldur væl, og at tað er lætt at væla um, vil tað ikki vera so dýrt í longdini. Runda vil kaðallongdina til 6 km, og rokna vil við at kunna keypa kaðalin fyri 4000 kr. pr. km, vil hann allur kosta at keypa um 24000 kr. Telefonstjórin mælir tó til at keypa ein 4-koraðan kaðal, sum er lætt armeraður. Hann vil ætlandi kunna fáast fyri 6000 kr. pr. km, ella 36.000 kr. og vil tó óivað verða líka lættur sum tann tjúkt armeraði tvíkoraði kaðalin, ið vanliga verður nýttur. Av slíkum kaðali fáast tvær góðar dupultlinjur, harav kann onnur avloysa duplexlinjuna, sum gongur norðureftir eystantil á Skálafirði, meðan hin kann verða sett inn á linjuna Strendur—Morskranes o. s. fr.

Telefonstjórin mælir eisini til at gera eina nýggja linju Havn—Velhaslað, soleiðis at tað verður moguligt at seta Velbastað—Kirkjubø í heinleiðis samband við Havnina; hervið dettur Velbastaður burtur sum samanstillingarstøð, og Sandoyggin kemur í beinleiðis samband við Havnina. Kostnaðurin av hesi linju er meitur at verða ca. 1000 kr.

Nevndin kann ásanna tað, ið fram er flutt av telefonstjóranum, og heldur eins og hann, at tað er av slórsta týdningi fyri telefonverkið, hvat antin ein sær hetta út frá einum samferðsligum (trafikmæssigt) ella peningaligum sýnishorni, at linjurnar út frá Havnini, sum já er miðstøðan í Føroyum,eru góðar og rúmligar at koma fram eftir. Tað er rætt, sum fram verður hildið í umsóknini, at telefonsambandið við Norðuroyggjarnar, nú tann beinleiðis linjan Havn—Klaksvík er gjørd, er beilt gott. Tað sama kann sigast um telefonsambandið við Vágoynna, aflaná at linjan Kvívík—Sandavág við kaðal Kvívík—Fútaklett er liðug at byggja. Har afturímóti er telefonsambandið Havn—Eysturoyggin og Havn—Sandoyggin rættuliga vánaligt, og vil tað tí verða neyðugt sum skjótast at fáa bøtt um viðurskiftini fyri hesar oyggjar. Tað er ikki at ivast í, at tað mest lønandi vil verða at keypa ein lætt armeraðan 4-koraðan kaðal, tá ið ein sovorðin ger dupulta nyttu og kostar bert $^1/_3$ meira enn ein 2-koraður.

So statt skal nevndin í samband við tað, ið fram er flutt setu fram hetta

uppskot.

1) Tingið samtykkir, at nýggjur 4-koraðnr kaðal verður lagdur millum Hvítanesur og Tórshavn.

2) Tingið játtar, at nýggj linja Havn—Velbastað verður bygd.

3) Givið verður telefonmillumlinganevndini upp í hendi at greiða tey undir 1) og 2) nevndu mál, eins og tann neyðturvuligi kostnaðurin hartil verður at rinda úr telefonverksins kassa.

Tann 24. november varð uppskot nevndarinnar samtykt við 21 atkvøðum — 0.

---

47. Eftirløn til telefonstjóra Jacobsen. (12|IV).

Telefonnevndin framlegði soljóðandi **Forslag til Beslutning:**

Amtsingeniør Jacobsens Pension for Tiden fra 1. Oktober d. A. til 30/9. 1937 udredes af Telefonvæsenets Driftskasse.

Tann 27. november varð uppskotið samtykt við 18 atkv. — 0.

V. Sjúkrahús, læknar o. a.

48. Studningur til sjúkrahúsini. (1|V).[1]

Figgjarnevndin framlegði soljóðandi **Udvalgsbetænkning:**

I § 3 i Lov for Færøerne om Forandring i forskellige Skatter og Afgifter af 8. Marts 1935 er det fastsat, at der af de indkomne Afgiftsbeløb forlods skal udbetales 12.000 Kr. for hvert Kvartal, eller ialt 48.000 Kr. aarlig til Amtsrepartitionsfonden til Nedsættelse af Taksterne paa de færøske Sygehuse, og at Lagtinget foretager Fordelingen. Efter de Udvalget forelagte Driftsregnskaber for Sygehusene for Aaret 1935 og Sygehusenes økonomiske Stilling fremsættes følgende

Forslag.

Det Beløb af 48.000 Kr. aarlig, der skal ydes fra Lagtinget til de færøske Sygehuse, fordeles for Finansaaret 1937/38 saaledes:

Dronning Alexandrines Hospital	32.000 Kr.
Sygehuset i Klaksvig	10.000 —
Sygehuset i Tveraa	6.000 —

Tann 20. november varð uppskot nevndarinnar samlykt við 18 atkvøðum — 0.

[1]) Sbr. løgtingstíðindi 1935, bls. 78.

49. Bróstsjúkrahúsið í Hoydølum. (2|V).[1]

Bróstsjúkrahúsnevndin framlegði soljóðandi **nevndarálit:**

Hin 15. oktober í ár varð vald bróstsjúkrahúsnevnd. Nevndin hevur fingið útskrift av gerðabókini fyri bróstsjúkrahúsnevndina, ið hevur sitið millum tingseturnar, og ársyvirlit fyri árið 1935. — Í hesum finst yvirlit yvir rokuskapin fyri 1935. Nevndin hevur eisini fingið eitt rokuskaparyvirlit fyri fyrsta árshelming av 1936.

Granskoðaður rokuskapur fyri 1935 er framlagdur, og setur nevndin uppskot fram um, at hesin rokuskapur og tað ið millumtinganevndin hevur avrikað verður góðkent. Rokuskapurin fyri 1935 vísir eitt undirskot uppá 5.024 kr. 58 oyr., og er hetta eftir avgerð løgtingsins av 19. august 1935 (sbr. tingm. nr. V—3/1935) goldið úr amtsgrunninum. Undirskotið fyri 1935 er um 900 kr. hægri enn tilætlað, men er hertil at siga, at rokningin fyri elektricitetsnýtslu fyri 1935, ið er um 3400 kr., ikki er komin fyrr enn í april mánað í ár, og at undirskotið soleiðis av røttum átti at verið um 4.100 kr. størri enn tilætlað. Orsakin til at undirskotið verður so stórt er tann, at ymissar útreiðslur sum ljós og brenni, búnyttur og umsitan hava verið hægri enn tilættlaðar.

Rokuskapurin vísir, at útreiðslurnar til kostarhald hava verið:

	1934.	1935.
pr. sjúklingadag	170.66 oyr.	164,38 oyr.
pr. kostardag	136,69 —	132,28 —,

og at hesar útreiðslur soleiðis hava verið eitt sindur minni enn árið frammanundan.

Millumtinganevndin hevur avgjørt:

13/5. 36: at sjúkrasystir Dagmar Hansen, ið hevur verið sett eitt ár, fær fast ansetilsi frá 1. mai í ár, og at lønin verður 100 kr. um mánaðin,
at 320 kr. 18 oyr., ið fyrrverandi kassameistari Jacob Olsen stóð til svars fyri, verða strikaðar.

13/6. 36: at keypt verður eitt »Thoraskop« við leysalutum, ið ætlast at kosta um 600 kr.

---

[1]) Sbr. løgtingst. 1935, bls. 74.

31/8. 36: at gjørd verður ein royndi við suðnroyarkoli (yvirlæknin hevur sagt nevndini frá, at royndin er gjørd, og at kolið ikki er hóskandi til hetta brúk),
at Ásmundur Haraldsen fyri at reinsa og láka millum plankarnar uttan um bróstsjúkrahúsið hevur fingið eitt endurgjald uppá 150 kr.,
at ferðarpeningur og flutningsgjald hjá yvirlæknanum, tilsamans um 500 kr., verða goldnar eftir kvittaðum rokningum.

Nevndin, ið hevur verið uppi á bróstsjúkrahúsinum og havt samráðingar við starvsfólki, má halda, at sjálvt um húsini í sínt heild mugu sigast at vera í góðum standi, so er tó ymist ið eigur at verða umvølt, og kunnu útreiðslurnar til umvølingararbeiðir og tílíkt ikki setast lægri enn til 4.500 kr.

Hesi umvølingararbeiðir eiga at verða gjørd í komandi ári:

1) á uýggju deildini.

Trappurnar frá niðasta gongd uppá næsta hædd verða at leggja við papp, linoleum og messingkanti og ovara gongd at leggja við papp og linoleum. Kostnaðurin er mettur til.. 810 kr.

2) á gomlu deildini.

a. Køkurin verður at mála og lakera. Loftið uppiyvir og veggirnir fram við komfýrinum skulu klæðast við granilptáfum. Kostnaðurin er mettur til ..... 494 kr.

b. Gentumatstovan verður at mála og lakera. Kostnaðurin er mettur til ..... 155 kr.

c. Kjallaragongdin verður at mála og lakera. Gólvið í gongdini at klæða við »Terrasso« og glaseraðar veggflísar at seta framvið veggjunum fyri vaskislit. Kostnaðurin er mettur til ..... 829 kr.

d. Thekøkurin í kjallaranum verður at mála og lakera. Kostnaðurin er mettur til ..... 78 kr.

e. Eitt hitaskáp verður at gera í hvørjum thekøki. Kostnaðurin er mettur til ..... 483 kr.

Nevndin mælir til, at hesi arbeiðir verða áthjóðaði.

Til umhugsan í nevndini hevur verið at fáa til vegar eitt hóskandi »køluskáp«. Útreiðslurnar til eitt tílíkt skáp og pláss til hetta

koma at verða um 5.000 kr. tilsamans, og meinar nevndin tí ikki í ár at kunna seta fram uppskot um hetta mál.

Greitt er nevndini frá, at traðarstykki, ið hoyrir til bróstsjúkrahúsið er leigað út til royndarstøðina í Hoyvík, og at stykkið viðhvørt verður nýtt til heimabeiti fyri neyt og til rossatrøð, soleiðis at stykkið verður oyðilagt. T. d. verða gravirnar niðurkleyvaðar og heguið niðurlensað. Nevndin mælir til, at millumtinganevndin fær heimild til at samráðast við royndarstøðina, soleiðis at ein sáttmáli kann fáast í lag, hvareftir tað ikki skal verða loyviligt at nýta stykkið til heimabeiti ella rossatrøð.

Yvirsjúkrasystir Marie Johannesen, sjúkrasystrarnar Hanna Johansen og Dagmar Hansen og húshaldskvinnan Zacthilde Jensen hava sent bønarbræv til nevndina um at sleppa inn undir eftirlønar-reglugerðina. Yvirsjúkrasystarin og húshaldskvinnan hava síðan 1. mars í ár regluliga goldið til eftirlønargrunnin.

Nevndin mælir til, at umsókn teirra verður játtað.

Meðalsjúklingatalið fyri 1935 hevur verið 49,15.

Uppskot.

I. Tann granskoðaði rokanskapurin fyri 1935 verður góðkendur. Líkaleiðis verður góðkent, at undirskotið kr. 5.021,58 er goldið úr amtsgrunninum.

II. Tær avgerðir, ið millumtinganevndin hevur tikið, verða góðkendar.

III. Millumtinganevndin fær heimild til at lata gera øll tey í uppskotinum nevndu umvølingar-arbeiðir og allar aðrar neyðturvuligar umvølingar.

IV. Millumtinganevndin fær upp í hendi at fáa ein sáttmála í lag við royndarstøðina í Hoyvík, hvareftir tað ikki skal verða loyviligt at brúka traðarstykkið til heimabeiti ella rossatrøð.

V. Tingið góðkennir, at sjúkrasystrarnar Marie Johannesen, Dagmar Hansen og Hanna Johansen og húshaldskvinnan Zacthilde Jensen koma uppí eftirlønar-reglugerðina.

VI. Rentur og avdráttur fyri desember termin í ár kr. 1503,25 og fyri juni termin næsta ár kr. 1562,50 av tí láni, ið tikið varð úr sparikassanum, tá ið yvirlæknahúsini vórðu bygd, verða at gjalda úr amtsgrunninum.

VII. Rentur og avdráttur fyri desember termin í ár kr. 593,70 av tí láni, ið tikið varð frá »Føroya felag móti tuberklasjúku« til útbúgvan av tí nýggja bróstsjúkrahúsinum, verða at gjalda úr amtsgrunninum.

VIII. Figgjarætlan fyri 1937:

Inntøkur.

1.	Gjald fyri sjúklingar	17.500 kr.
2.	Statsstuðningur	52.000 —
3.	Høsoarhald o. a.	1.000 —
4.	Røntgen	900 —
5.	Undirskot	9.670 —
		81.070 kr.

Útreiðslur.

1.	Løntiodan:		
	Yvirlæknin	kr. 3500	
	Eykalæknin	— 2000	
	1 yvirsjúkrasystir	— 1500	
	2 sjúkasystrar	— 2400	
	1 húshaldskvinna	— 1500	
	1 fýrpassari	— 2400	
	Rokuskaparhald	— 1200	
	2 Rokuskapargranuskarar	— 120	
	Gentalønir og eykahjálp	— 3600	
			18.220 kr.
2.	Kostarhald		30.000 —
3.	Vask og reingering		3.300 —
4.	Hiti og ljós		12.500 —
5.	Medicin		3.500 —
5a.	Røntgen		1.500 —
6.	Umvølan		4.500 —
7.	Maskinur		500 —
8.	Inventar		2.500 —
9.	Brunna- og vanlukkutrygging		1.200 —
10.	Urlagarður o. t.		500 —
11.	Fragt, uppskipan og koyring		500 —
12.	Skrivstovuhald		1.000 —
13.	Rentur		750 —
14.	Ymiskar útreiðslur		600 —
			81.070 kr.

Táið rokuskapurin fyri 1936 er grannskoðaðnr, skal tann partur av undirskotinum, ið ikki frammanundan er ávístur à conto (eftir uppskot VI í lingm. nr. 1-12/1933) gjaldast úr amtsgrunninum.

IX. Sett verður ein 3-mannanevnd, ið fær heimild til at fyrireika alt bróstsjúkrahúsinum viðvíkjandi millum lingseturnar. Henda nevnd skal til næstu lingsetu framleggja frágreiðing um tað, ið hon hevur avrikað.

Tann 2. december varð uppskot nevndarinnar samtykt við 17 atkvøðum - 0.

---

50. Sjúkrahús í Føroyingahavnini. (3(V).[1]

Fíggjarnevndin framlegði soljóðandi **Betænkning:**

I Henhold til Løgtingets Vedtagelse i Ekstrasamlingen 1935 er der i Sommer opført et Sygehus i Færingerhavnen i Grønland. — Løgtinget bevilgede af Amtsrepartitionsfonden 4000 Kr. til Husets Opførelse og anmodede Vinnunevndin om at forhandle med de interesserede Organisationer om Bidrag til Husets Opførelse og andet som maatte være nødvendigt til Sagens Fremme. Føroya Fiskimannafelag og Føroya skiparn- og navigatørfelag har støttet Sagen med 2000 Kr., medens Færøernes Rederiforening ikke har set sig i Stand til at yde noget Tilskud. Plan og Overslag til Sygehuset er udarbejdet af Arkitekt Tórgarð efter Samraad med Amtslægen. — Arbejdet og Levering af Materialier er efter Licitation overdraget Tømrer Hejne Joensen i Sydregøle for 5213 Kr. Denne Entreprise omfattede dog ikke det Arbejde, der skulde udføres i Grønland. — Hejne Joensen blev, efter at Arbejdet ifølge Entreprice-Kontrakten var udført paa Færøerne, antaget til at lede Arbejdet ved Bygningens Opførelse i Grønland for et Vederlag, beregnet efter et Maanedsvederlag paa 250 Kr. fra den Dag han rejste til Grønland og indtil han kom tilbage til Færøerne. — Der henvises iøvrigt til en Skrivelse fra Vinnunevndin af 5. Oktober d. A.

I Anledning af Sygehusets Opførelse har Vinnunevndin haft **følgende Udbetalinger:**

---

[1]) Sbr. løgtingstíðindi 1935, bls. 3 (cykatingsetan).

1) Til Hejne Joensen — Licitationssum	5213 Kr. 00 Øre	
2) Udgifter ved Arkitekt Tórgarð	319 — 00 —	
3) Nyholm Debess for Kloakrør m. m.	571 — 75 —	
4) Fragt pr. S/S »Varild« m. m.	141 — 52 —	
5) Valdemar Lützen m. fl. for Inventar og Medicin	2438 — 00 —	
Endelig er udbetalt for Proviant til Hejne Joensen og á conto Løn ..... men dette Beløb vil ved endelig Opgørelse være at fratrække hans Løn.	437 — 17 —	
	9150 Kr. 44 Øre	

Der foreligger nu følgende Regninger, som ikke er betalte:

1) Hejne Joensens Løn, Udlæg for Assistance m. m.	Kr. 2426,44	
2) P/f »Uvak« for Befordring fra Grønland af Hejne Joensen og Medhjælper	— 148,00	
3) Balslev & Co. for do. til Grønland	— 100,00	
4) Valdemar Lützen, Rest	— 19,27	
		2693 — 71 —
De samlede Udgifter beløber sig saaledes til		11844 Kr. 15 Øre
Betalt af Organisationerne		4000 — 00 —
Laglingets Andel bliver altsaa		7844 Kr. 15 Øre
Heraf er allerede bevilget som foran anført		4000 — 00 —
og vil der saaledes være at efterbevilge		3844 Kr. 15 Øre

Sygehuset er efter Oplysninger fra Hejne Joensen færdigbygget. Der mangler kun at forbinde Kloakledning til W. C. og at forbinde Haandvasken i Lægeværelset til Nedløbsrøret. Smed Thomas Joensen, Thorshavn, har lovet at udføre det manglende Arbejde, der antagelig kan ansættes til 1 á 2 Dagsarbejder. — Nøglen til Sygehuset har Hejne Joensen afleveret til Laglingets Kontor.

Forslag.

Af Amtsrepartitionsfonden bevilges yderligere som vedrørende Sygehuset i Færingerhavnen et Beløb af 3844 Kr. 15 Øre. — Vinnunevndin bemyndiges til af dette Beløb at udbetale til:

Hejne Joensen	1989 Kr. 27 Øre
Valdemar Lützen	19 — 27 —
P/f »Ulvak«	148 — 00 —
Balslev & Co.	100 — 00 —

Tann 24. november varð uppskot nevndarinnar samtykt við 21 atkvøðum — 0.

---

51. Útreiðslur viðv. sjúkrahúsið í Føroyingahavnini. (11|V).

Figgjarnevndin framlegði soljóðandi **Forslag til Beslutning:**

1) Vinnunevndin bemyndiges til at foranledige, at alt, hvad der er fornødent til Drift af ovennævnte Sygehus i Fiskerisæsonen 1937, herunder Antagelse af det fornødne Personale m. m., bliver foranstaltet.

2) Vinnunevndin bemyndiges til at forhandle med Rederiforeningen om, hvilken Støtte der af bemeldte Forening kan ydes til Sygehusets Drift i Form af Tilskud eller Garantier for Behandling af de fra Foreningens Kuttere indlagte Fiskere og Skibsførere.

3) Vinnunevndin bemyndiges til at udbetale et Beløb af 1433 Kr. 38 Øre for Søfolks Behandling m. m. i 1936 og heraf søge de Beløb refunderet, som del paahviler Statskassen og Rederne at betale, henholdsvis 534 Kr. og 424 Kr.

4) Lagtingets Vinnunevnd anmodes om at indgive Andragende til

Regeringen om, at Staten bidrager til Driften af Sygehuset i Færingerhavnen med indtil Halvdelen af det Beløb, som Lagtinget årlig kommer til at udrede.

Tann 15. desember varð uppskotið samtykt við 21 atkv. — 0.

---

52. Nýtt sjúkrahús á Tvøroyri. (4|V).[1]

Figgjarnevndin framlegði soljóðandi **Udvalgsbetænkning** (sí skjal nr. 25).

Tann 15. desember varð uppskot nevndarinnar samtykt við 17 atkvøðum — 0.

---

1) Sbr. løgtingstíðindi 1935, bls. 69.

53. Studningur til farsóttarhúsið. (5|V).

Fíggjarnevndin framlegði soljóðandi **nevndarálit:**

Við brævi av 12. mars í ár hevur amtið beint umsókn av 29. februar í ár frá inspektiónini fyri »Dronning Alexandrines Hospital« til løgtingsins viðgerðar í eykatingsetuni í vár.

Málið slapp ikki tá til viðgerðar, men varð útsett til hesa tingsetuna.

Í brævi av 30. september til amtið, ið hevur beint tað víðari til tingið, hevur inspektiónin fyri »Dronning Alexandrines Hospital« mint amtið á sítt fyrra bræv og biður amtið um at fáa útvegað, at tað verður játtað farsóttarhúsinum:

Til umvølingar av húsinum eftir hjálagda kostnaðarætlan Frits Hansens	kr.	2.720
Til miðstøðubitaverk í húsið o. a.		2.135
Til keyp av inventari ífl. hjálagda lista	—	6.215
Iall	kr.	11.070

Málið varð framlagt 6. oktober 1936. Við 1. viðg. 14. í s. m. varð tað beint í fíggjarnevndina, ið hevur havt málið til viðgerðar.

Í 1933 hevði tingið til viðgerðar:

1) Reglugerð fyri farsóttarhúsið,

2) At veita inventar til vega eins og at gera bygningin, ið, hóast góðkendur sum liðugur, ikki var liðugur, lidnan.

Reglugerðin varð gjørd og tingið játtaði kr. 5.400 til farsóttarhúsið. Hesin peningur skuldi rindast við 3000 kr. í 1933 og við hinum partinum, 2400 kr., í 1934.

Sum treyt fyri at fáa heuda pening rindaðan gekk hospitalsinspektiónin ífylgju løgtingstíðindi 1933, bls. 73, løgtingsmál nr. 47: Reglugerð fyri farsóttarhúsið (146) við til:

»1) Oprettelsen af det under nærværende Betænkninges Forslag I. anførte Reglement (núgaldandi reglugerð) for Driften af Karantæne- og Epedemisygehuset;

2) at sætte Bygningen i fuld færdig Stand ved at lade besørge de foran beskrevne Arbejder: Indhegning, Anbringelse af Linoleum paa samtlige Gulve m. v.;

3) at montere Bygningen komplet og fuldt ud at overtage fremtidigt Vedligehold og Fornyelse af Monteringen;

4) at overtage alle almindelige Vedligeholdelsesarbejder (herunder sørge for en tilstrækkelig hyppig Opvarmning) ved Bygningen og Hegnene, medens Hovedreparationer eller eventuelle Forandringer ved Bygningen betales af Amtskommunen, dog at Laglingets Samtykke forud indhentes for ethvert Arbejde, som Amtskommunen skal betale for.«

Nevndin er samd um, at tað er tørvur á at seta farsóttarhúsið í fullan stand, og undrast tí yvir, at tað — hóast tingið til eina og bvørja tíð, síðan tað gekk við til at byggja farsóttarhúsið, hevur játtað og uppfylt tey krøv, sum eru framborin húsinum viðvíkjandi frá teim sakkønu og teim ið hava ábyrgdina fyri driftini — ikki eru gjørdar tær neyðturvuligu umvølingar og fullfíggjan av húsinum, ja at tað enntá ikki eru nýttar meir enn 1000 kr. av teim játtaðu 5400 kr. Orsakað av hesum hevur farsóttarhúsið staðið óroktað og eftir hospitalsins yvirlækna og landslækna útsognunum verið brúkt í verunligum óforsvarligum og viðvíkjandi smittufára hættisligum skili. Hetta aftrat tí, at farsóttarhúsarmálið við tingsins fyrstu játtan — 10.000 kr. — til tað varð borið soleiðis fram, sum at tingsins uppgáva var lokin, kenst nevndini so háttað, at tað má álatast sum skilaleysi.

Ímóti skrivligari tryggjan frá hospitalsinspekliónini og frá yvirlækna Dronning Alexandrines Hospitals fyri, at tá ið hin umsøkti peningurin kr. 11.070 verður játtaður, kann farsóttarhúsið fyri henda pening setast í fullfíggjaðan stand, og at tað tessvegna ikki av inspekliónini ella yvirlæknanum verður heitt á Løglingið um pening til annað húsinum viðvíkjandi enn til tað, ið løglingið eftir reglugerðini fyri farsóttarhúsið er skyldugt at gera, setur nevndin fram hetta

uppskot.

1) Tingið játtar farsóttarhúsinum úr amtsgrunninum til umvølingar av húsinum inntil	2.720	kr.
til miðstøðuhitaverk í húsið o. a. inntil	2.135	—
til keyp av inventar inntil	6.215	—
Ialt...	11.070	kr.

2) Peningurin verður goldin farsóttarhúsinum ímóti kvittan frá inspektiónini fyri »Dronning Alexandrines Hospital« og aflaná, at tað undir pkt. 1) nevnda arbeiði o. m. er góðkent av vinnunevndini, og at tann í álitinum nevnda skrivliga tryggjan frá hospitals-inspektiónini og hospitalsins yvirlækna er givin.

Tann 11. desember varð uppskot nevndarinnar samtykt við 23 atkvøðum — 0.

---

54. Gjald fyri farsóttarsjúklingar. (6V).

Figgjarnevndin framlegði soljóðandi **Udvalgsbetænkning:**

Amtet har ved Skrivelse af 24. Februar d. A. forelagt Tinget Andragende fra Inspektionen for Dronning Alexandrines Hospital af 18. Februar d. A. om Forhøjelse af den i § 34 i Lov Nr. 86 af 17. Marts 1932 om Foranstaltning mod smitsomme Sygdommes Udbredelse paa Færøerne fastsatte Normaltakster, i Henhold til hvilken Statens og Amtskommunens Betaling for Behandling af Epedemipatienter fastsættes.

I Henhold til nævnte Lov opkræver Dr. Alexandrines Hospital for Patienter, der indlægges paa Epedemi- og Karantænehuset for epedemiske Sygdomme en Dagpengetakst af 3 Kr.

Hospitalet anfører, at Betaling for Patienter med epedemiske Sygdomme er for det øvrige Kongeriges Vedkommende ved Indenrigsministeriets Bekendtgørelse af 14. Juni 1934 for Tiden fra 1. Oktober til 31. Marts 1935 fastsat til 4 Kr. pr. Sygedag og ved samme Ministeriums Bekendtgørelse af 26. Marts 1935 for Finansaaret 1935/36 forhøjet til 5 Kr. pr. Sygedag.

Hospitalet ser sig ikke i Stand til at klare de med Driften af Epedemi- og Karantænehuset forbundne Udgifter og har i en Skrivelse anmodet Amtet om at udvirke, at Taksten fastsættes til 5 Kr. pr. Dag.

Amtet henleder Tingets Opmærksomhed paa, at der for Tuberkulosepatienter ogsaa til Observation for Tiden betales 4 Kr. pr. Dag,

idet der ogsaa ydes denne Betaling for Patienter indlagt paa Sanatoriet fra Hospitalets Tuberkuloseafdeling. Staten refunderer for de to sidstnævnte Institutioner $^{3}/_{4}$ af 4 Kr. eller 3 Kr. pr. Dag, medens det resterende Beløb af 1 Kr. pr. Dag betales af vedkommende Sygekasse eller Kommune. For de paa Hospitalets andre Afdelinger indlagte Tuberkulosepatienter refunderer Staten kun i Forhold til 3 Kr. pr. Dag med $^{3}/_{4}$ eller 2 Kr. 25 Øre pr. Dag, og Amtsrepartitionsfondens Andel udgør saaledes 1 Kr. 75 Øre pr. Dag.

Amtet henstiller til Tinget, at dette Forhold bringes formelt i Orden ved en Ændring i § 13 i Anordning Nr. 185 af 1. April 1921, hvorved Lov Nr. 145 af 12. Marts 1918 om Foranstaltninger til Tuberkulosens Bekæmpelse udvides at gælde for Færøerne.

Udvalget, som kender de økonomiske Vanskeligheder, som saavel Dr. Alexandrines Hospital som de øvrige Sygehuse arbejder under, skal derfor anbefale som af Amtet foreslaaet, at der foretages Ændringer i Loven af 17. Mars 1922 ang. smitsomme Sygdomme samt Loven af 12. Marts 1918 om Tuberkulosens Bekæmpelse, og skal man derfor henstille, at Taksten i § 34 i Lov Nr. 86 af 17. Marts 1922, 3 Kr. pr. Dag, ændres til 5 Kr. pr. Dag, og at § 13 i Anordningen Nr. 185 af 1. April 1921 ændres derhen, at Taksten 4 Kr. pr. Dag ogsaa maa omfatte Tuberkulosepatienter indlagte til Observation paa alle Sygehuse paa Øerne, saavel som Sanatoriet og Hospitalets Tuberkuloseafdeling.

Forslag.

Tinget indgaar til Regeringen med Andragende om,

1) at § 34 i Lov Nr. 86 af 17. Marts 1922 om Foranstaltning mod smitsomme Sygdommes Udbredelse paa Færøerne ændres derhen, at Taksten 3 Kr. pr. Sygedag forandres til 5 Kr. pr. Sygedag.

2) at § 13 i Anordning Nr. 185 af 1. April 1921, hvorved Lov Nr. 145 af 12. Marts 1918 om Foranstaltninger til Tuberkulosens Bekæmpelse ændres derhen, at Taksterne pr. Sygedag forhøjes til 4 Kr. pr. Sygedag ogsaa for Patienter indlagte til Observation saavel paa Sanatoriet og Dr. Alexandrines Hospitals Tubekulose-Afdeling som paa de øvrige Sygehuse paa Færøerne.

Tann 15. desember varð uppskot nevndarinnar samtykt við 21 atkvøðum — 0.

55. Kommunulæknar í Vestmanna og Fuglafirði. (7|V).

Bróstsjúkrahúsnevndin framlegði soljóðandi **Udvalgsbetænkning:**

Tinget har gennem en Aarrække behandlet Spørgsmaalet om Ansættelse af en Kommunelæge i Fuglefjord og i Samlingen 1935 vedtaget at yde et aarligt Tilskud paa 700 Kr. til en saadan Læge og sædvanligt Rejsegodtgørelse samt at indgaa til Regeringen med Andragende om, at der af Statskassen maatte blive bevilget et aarligt Tilskud paa 3.280 Kr. til den omtaldte Læge.

Sagen ligger atter nu for Tinget bilagt en Skrivelse fra Indenrigsministeriet af 19. Juni d. A., hvoraf fremgaar, at Ministeriet ikke mener at kunne faa Tilslutning hos de bevilgende Myndigheder til en saa betydelig Forhøjelse af Statens Tilskud til Kommunelæger heroppe, uden at der paa anden Maade kan opnaas Besparelser af de samlede Lægeudgifter paa Færøerne.

I den Anledning har Ministeriet tænkt sig at søge Kredslægeembedet i Vestmanhavn nedlagt og erstattet med en Kommunelægestilling.

Ministeriet har opnaaet Folketingets Finansudvalgs Tilslutning til, at Kredslægeembedet i Vestmanhavn nedlægges, og at der samtidig opretteles 2 Kommunelægestillinger, henholdsvis i Vestmanhavn og Fuglefjord, hver med et aarligt Tilskud paa 3.280 Kr., hvorved Statskassens Udgifter til Kommunelæger paa Færøerne forhøjes fra 20.000 Kr. til 26.560 Kr., alt dog under Forudsætning af, at Tinget og vedkommende Kommuner yder sædvanligt Tilskud til de paagældende Læger.

Ministeriet anmoder om Tingets Udtalelse over den foreslaaede Ordning.

Udvalget kan anføre, at Sagen angaaende Nedlæggelse af Kredslægeembedet i Vestmanhavn flere Gange har været forelagt Tinget til Erklæring (se Løgtingstidende 1907, 1912, 1915 og 1926), og at dette hver Gang er fraraadet af Tinget.

Amtslægen har i en af ham afgiven Erklæring i Sagen »Lov om Embedslægevæsenets Ordning« i 1926 anført, at vore Øers geografiske Forhold nødvendiggør et forholdsvis stort Antal Embedslæger, og at dette er af stor Betydning, da man derved har større Sikkerhed for at faa kvalificerede Folk i Embederne. Han anbefaler, at det daværende Antal Embedslægestillinger opretholdes og dermed ogsaa Stillingen i Vestmanhavn. (Se Løgtingstidende 1926, Pag. 35).

Der er siden dette Tidspunkt ikke sket nogen Ændring indenfor Vestmanhavns Distrikt, udover at Befolkningsantallet og Trafiken paa Havnen er steget stærkt.

Vestmanhavn har nu et Indbyggerantal paa 884. Hertil kommer Kvivig og Slettenæs, som udelukkende er henvist til at søge Læge i Vestmanhavn, med henholdsvis 494 og 70 Indbyggere og Kollefjord med 439 Indbyggere, som i de senere Aar, efter at Vejen Kvivig—Kollefjord er anlægt, for en Del har benyttet Lægen fra Vestmanhavn.

Da Vestmanhavn nu i ca. 50 Aar har haft Kredslæge, vil det for Befolkningen der og i omliggende Bygder være et meget stort og følelig Savn, om Embedet nedlægges og erstattes med en Kommunelæge og betyde nye, tunge Byrder, som Beboerne næppe vil kunne overkomme i disse vanskelige økonomiske Tider, da det er en kendt Sag, at Administrationen i de fleste af vore Kommuner er ved at bryde sammen, grundet paa at det er næsten umuligt at faa nogen Skatter ind, efter at Befolkningens Indtægter er sunket ned til langt under det normale.

Vestmanhavn er almindelig anerkendt som den bedste Naturhavn paa Færøerne og anløbes meget af fremmede Fiskerskibe og Fragtskibe. Saaledes kan det anføres, at $^1/_3$ af samtlige fremmede Fiskerskibe, der har besøgt Færøerne, har anløbet Vestmanhavn og ca. 10 pCt. af Fragtskibe og andre Skibe, og at dette Anløb af Havnen nu Kajanlægget er færdigbygget kan paaregnes at ville stige ret betydeligt. Det er derfor alene af denne Grund absolut nødvendigt, at der er en godt kvalificeret Kredslæge paa Pladsen.

Staten har for 12—14 Aar siden opført en ny Kredslægebolig i Vestmanhavn som kostede ca. 60.000 Kr., og maa Udvalget gaa ud fra, at Staten paa det Tidspunkt har været af den Formening, at Embedet ikke kunde nedlægges.

Det har vist sig de sidste Gange, Embedet har været ledigt, at der ikke har været særlig Rift om dette af kvalificerede Ansøgere, og er der derfor saa meget desto større Grund til at opretholde Embedet, idet man maa gaa ud fra, at det vil blive endnu vanskeligere at faa en velkvalificeret Læge, hvis Embedet skal nedlægges og erstattes med en Kommunelægestilling med mindre fast Løn og uden Pensionsordning.

Ved Folketingsmand, Sysselmand Sammelsen er det for Udvalget oplyst ved Skrivelse af 31. f. M., at det blev meddelt ham i Statsministeriet i April Maaned i Aar, at der var tilstaaet Færøerne en aarlig Bevilling paa 2.000 Kr. til en Kommunelæge i Fuglefjord, uden at der paa det Tidspunkt var Tale om Nedlæggelse af Kredslægeembedet i Vestmanhavn. Dette Tilsagn mener Udvalget at man bør fastholde, hvis den i Forslaget af 1935 ansøgte Bevilling ikke kan opnaas.

Udvalget tillader sig derfor i Henhold til det i Betænkningen anførte og i Henhold til, hvad der tidligere er anført i denne Sag, at stille følgende

Forslag.

Lagtinget kan ikke give sin Tilslutning til, at Kredslægeembedet i Vestmanhavn nedlægges og erstattes med en Kommunelægestilling.

Tann 20. november varð uppskot nevndarinnar sett undir atkvøðisgreiðslu við *navnakall* og varð einmælt samlykt við 18 atkvøðum — 0. (Burtur vóru: Dam, Paturssson, Rasmussen, Holm Jacobsen, H. J. Poulsen og Tr. Hansen).

---

56. Læknar og sjúkrasystrar við skúlarnar í Føroyum. (8/V).[1]

Bróstsjúkrahúsnevndin framlegði soljóðandi **Betænkning** (sí skjal nr. 5).

Tann 17. november varð uppskot nevndarinnar samlykt við 18 atkvøðum — 0.

---

[1]) Sbr. løgtingst. 1935, bls. 96.

57. Handkeypsútsøla av medikamentum. (9|V).

Ymsamálanevndin framlegði soljóðandi **Udvalgsbetænkning:**

Købmand Hans Jacob Kjeld, Funningsbotnur, ansøger om Tilladelse til at oprette et Udsalg af Haandkøbsmedicin i Funningsbotnur. Forstanderskabet anbefaler Ansøgningen, og Læge Rasmussen, Eiði, har afgivet en Erklæring, hvori han siger, at Haandkøbsmedicin er dyr, og for den, der bor i en Bygd, hvor der intet Udsalg findes, bliver den endnu dyrere. Telefon og Porto lægger ofte 100—150 pCt. til Udsalgsprisen. Han udtaler, at Udsalg derfor bør findes i enhver Bygd. Amtslægen anbefaler Andragendet, og Apotekeren har intet at indvende derimod.

Da Funningsbotnur er en afsides liggende Bygd, og der er lang Vej til Lægen og Apoteket, skal Udvalget anbefale, at der oprettes et Haandkøbsudsalg nævnte Sted.

Niels Sofus Hentze, Sand, ansøger om Tilladelse til at oprette et Haandkøbsudsalg af Medikamenter i Sand. Andragendet er anbefalet af Forstanderskabet og Amtslægen, og Apotekeren har intet at indvende imod Oprettelsen af nævnte Udsalg.

Udvalget har næret nogen Betænkelighed ved principmæssig at anbefale Udsalg i en Bygd, hvor der bor Læge; men Amtslægen har mundtlig overfor Udvalget erklæret, at Lægerne helst er fri for at have Medicinudsalg, og efter Omstændighederne kan Udvalget derfor anbefale, at dette Andragende imødekommes.

Forslag.

Lagtinget kan anbefale, at der oprettes Udsalg for Medikamenter i Bygderne Funningsbotnur og Sand.

Tann 5. november varð uppskot nevndarinnar samlykt við 17 atkvøðum — 0.

58. Serumdepot i Føroyum. (10/V).

Figgjarnevndin framlegði soljóðandi **Udvalgsbetænkning:**

Overlægen ved Dronning Alexandrines Hospital har under 27. Januar 1936 tilskrevet Statens Seruminstitut saaledes:

»Da Dronning Alexandrines Hospital til Stadighed er nødt til at have et Depot af Difteri-, Meningokok- og Tetanusserum, og da Serum'et vanskeligt holder sig mere end 1 Aar, skal man tillade sig at foreslaa, at Hospitalet bestiller Serumdoser hvert halve Aar og derpaa returnerer den Mængde, der haves paa Lager, for at det eventuelt kan bruges andre Steder, inden det bliver ødelagt. . . .«

Hertil har Instituttet i Skrivelse af 21. Februar d. A. til Sundhedsstyrelsen udtalt, at det »principielt ikke godtgør Sera og Vakciner ved Returnering, fordi del skønnes uforsvarligt at udlevere Præparater, som tidligere er udgaaet fra Instituttet og er blevet opbevaret under Forhold, som er Institutet ukendte og i hvert Fald ukontrolable; en Godtgørelse for tilbagelagne Præparater vilde derfor være en direkte Udgift for Institutet og kunde tillige føre til mindre sparsommelig Anvendelse af Institutets Præparater, som i hvert Fald for en Dels Vedkommende er ret kostbare at fremstille.

Færøernes Beliggenhed kan imidlertid gøre det vanskeligt under opstaaende Epedemier eller uheldige Omstændigheder at faa de eventuelt nødvendige Sera eller Vakciner fra Institutet saa tidligt, at de vil kunne anvendes med Held, hvorfor der maa gives Overlæge Pauli Dahl Ret i, at Hospitalet er nødt til at have et Depot af de vigtigste Sera til Raadighed.

Overlægens Spørgsmaal om Depotets Fornyelse er formentlig ikke alene rejst ud fra den Betragtning, at det synes uheldigt, at et Depot kan komme til at ligge saa længe, at Præparaterne bliver uanvendelige, men maaske ogsaa fordi det paafører Hospitalet en Udgift til eventuel Bekæmpelse af opstaaende Epedemier, og denne Udgift maaske kunde tænkes snarere at paahvile Institutet eller en anden offentlig Virksomhed.«

Institutet har, forinden det besvarede Overlægens Forespørgsel, forelagt Sagen for Sundhedsstyrelsen, der har oversendt Sagen til Indenrigsministeriet, der ved Skrivelse af 19. August d. A. har udtalt, at det »maa anse det for ønskeligt, at der som hidtil opretholdes Depot af Difteri-, Meningokok- og Tetanusserum paa Dronning Alexandrines Hospital, men at Udgifterne herved, der anslaas til ca. 200 Kr. aarlig,

efter Ministeriets Formening naturligt bør afholdes af Amtskommunen, da Udgifter af denne Art ikke er Genstand for Refusion fra Statskassen i Henhold til Epedemilovgivningen,« og Ministeriet har derefter udbedt »sig en Udtalelse om, hvorvidt Amtskommunen maatte være villig til at paatage sig de med Opretholdelsen af et saadant Depot forbundne Udgifter.«

Undertegnede Udvalg maa mene, at en aarlig Udgift paa 200 Kr. er et latterligt ringe Beløb at rejse en saadan Sag paa, naar det tages i Betragtning, at Dronning Alexandrines Hospital hvert Aar faar et Tilskud fra Laglinget paa 32.000 Kr., og kunde det derfor synes rimeligt, om Hospitalet afholdt de med Serum'et forbundne Omkostninger, men skal man dog i Betragtning af, at Opretholdelse af et Depot af Difteri- Meningokok- Tetanusserum maa anses paakrævet, efter Omstændighederne foreslaa Tinget at gaa med til, at der refunderes Dronning Alexandrines Hospital de Udgifter, som dette maatte faa ved Bekæmpelse af opstaaende Epedemier.

Forslag.

Idet Tinget maa anse det for paakrævet, at der ved Dronning Alexandrines Hospital oprettes et Depot af Difteri-, Meningokok- og Tetanusserum, erklærer man sig indforstaaet med at refundere Hospitalet de Udgifter, dette maatte faa ved Bekæmpelse af opstaaende Epedemier.

Tann 9. november framlegði Edw. Mitens soljóðandi **Ændringsforslag:**

Der tilføjes Udvalgets Forslag følgende:
»Dog ikke over 200 Kr. aarlig.«

Tann 20. november varð broytingaruppskotið og uppskot nevndarinnar samlykt við 18 atkvøðum — 0.

59. Uppskot til avgerðar viðv. Klaksvíkar sjúkrahúsi. (28|XII).

Tingmaður O. F. Joensen framlegði soljóðandi **Forslag til Beslutning:**

1) Der meddeles Bestyrelsen for Klaksvig Sygehus Tilladelse til i et Pengeinstitut (Kreditforening) at optage et Laan paa indtil 30.000 Kr. udover de i 1934 laante 50.000 Kr. fra Kreditforeningen af Kommuner i Danmark — at tilbagebetale i Løbet af højst 30 Aar. — Beløbet skal anvendes til Afvikling af de Sygehuset paahvilende Laan i Norðoya Sparikassa og Færø Amts Sparekasse.

2) Lagtinget garanterer for Betaling af Renter og Afdrag af det under Pkt. 1) nævnte Laan, og Amtmanden bemyndiges til paa Lagtingets Vegne at underskrive fornøden Garantierklæring for Laanet.

3) Lagtingets Garanti gives paa de samme Betingelser, som er fastsatte i Lagtingets Beslutning af 29. September 1934 om Garanti for et Laan af indtil 80.000 Kr., som kun er benyttet for et Beløb af 50.000 Kr.

Tann 17. november varð uppskotið samtykt við 19 atkv. — 0.

VI. Fiskivinna, grind o. t.

60. Fiskivinna undir Grønlandi. (I|VI).[1]

Fiskivinnunevndin framlegði soljóðandi **Udvalgsbetænkning** (sí skjal nr. 26).

Tann 12. desember framlegði nevndin soljóðandi **Ændringsforslag:**

I Stedet for Udvalgets Forslag Pkt. 6 sættes:

»at to Repræsentanter fra Færøerne, hvoraf en vælges af Lagtinget og en af det færøske Fiskerierhverv, faar Tilladelse til at fremsætte de færøske Ønsker for de grønlandske Landsraad.«

Tann 14. desember varð broytingaruppskotið samtykt uttan atkvøðisgreiðslu.

Uppskot nevndarinnar soleiðis broytt varð sett undir atkvøðisgreiðslu við *navnakall* og varð einmælt samtykt við 21 atkv. — 0. (Burtur vóru: H. J. Poulsen, Djurhuus og J. Nielsen).

---

1) Sbr. løgtingst. 1935, bls. 116.

61. Búsetingarloyvi í Grønlandi. (2|VI).

Fiskivinnunevndin framlegði soljóðandi **Udvalgsbetænkning:**

Føroya Fiskimannafelag ansøger om, at der bliver gjort, hvad gøres kan for at skaffe Færinger Tilladelse til at bosætte sig i Vestgrønland paa saadanne Steder, som maatte anses for bedst egnede til Beboelse, og hvorfra der er bedst mulig Adgang til Fiskeri samt Mulighed for Fisketilvirkning.

Udvalget finder, at Føroya Fiskimannafelags Andragende om Tilladelse for færøske Fiskere til at bosætte sig paa Grønland er beføjet og i Overensstemmelse med et Befolkningsønske.

Langt den største Part af vore Fiskere er ikke i Besiddelse af nogen Jord. Hjemmefiskeriet er fuldstændig ophørt, hvilket for en stor Del maa tilskrives den ødelæggende Trawlerdrift omkring vore Øer af fremmede Nationer. Skibsfiskeriet har f. Eks. i Aar ikke givet mere end ca. 500–600 Kr. pr. Mand, og bliver dette for de mange Fiskere hele deres Aarsfortjeneste, idet de fleste af Fiskerne som før nævnt ikke kan skaffe sig Indlægter af Jord, da de ikke er i Besiddelse af Jord, og heller ikke nogen Fortjeneste ved Hjemmefiskeriet, da dette for mange Pladsers vedkommende er gaaet meget stærkt tilbage.

Som Forholdene har udviklet sig her paa Øerne i de senere Aar, er det derfor ganske naturligt, at Personer heroppe omgaas med Tanken om Udvandring til andre Steder, hvor de vil have nemmere ved at skaffe sig det nødvendige til Livsopholdet, og at man saa allerførst kommer til at tænke paa Vestgrønland, som jo nu er kendt af de fleste mandlige Færinger, og hvor der utvivlsomt vil kunne skabes Eksistensmuligheder. Fiskeriet vil, efter det Kendskab Færinger har til Grønland, sikkert kunne drives med udmærket Udbytte, hvad Baadfiskeriet fra Færingerhavnen har bevist, endskønt dette har været drevet under meget uheldige Forhold. Der vil maaske ogsaa kunne oparbejdes Faareavl.

Udvalget mener, at den ønskede Tilladelse maa kunne imødekommes, naar man lager Landets store Udstrækning i Betragtning, og naar man tænker paa, at det utvivlsomt kun er et Tidsspørgsmaal, hvornaar Grønland lukkes op, og at det derfor vil være af største Betydning for os Færinger som danske Statsborgere, at vi faar Tilladelse til at komme ind i Landet før fremmede Nationer. Da Grønland som anført har en saa ubyre Udstrækning, maa der kunne findes egnede Pladser for Færinger at bosætte sig paa, uden at dette kolliderer med den indfødte Befolknings Interesser.

Udvalget tillader sig derfor at anbefale, at Tinget indgaar til Regeringen med Andragende om Tilladelse for Færinger til at bosætte sig i Grønland og fremsætter følgende

Forslag.

Idet der henvises til foranslaaende Motiver, indgaar Tinget til Regeringen med Andragende om, at der meddeles Færinger Tilladelse til at bosætte sig i Vestgrønland paa saadanne Steder, hvor der er god Adgang til Fiskeri og Fisketilvirkning.

Tann 30. november varð uppskot nevndarinnar samtykt við 17 atkvøðum — 0.

---

62. Sleipustøð í Føroyingahavnini. (3|VI).[1]

Fiskivinnunevndin framlegði soljóðandi **Udvalgsbetænkning** (sí skjal nr. 14).

Tann 2. december varð uppskot nevndarinnar samtykt við 17 atkvøðum — 0.

---

[1]) Sbr. løgtingstíðindi 1935, bls. 124.

63. Friðau av fiskigrunnum. (4|VI).[1]

Fiskivinnunevndin framlegði soljóðandi **Udvalgsbetænkning** (sí skjal nr. 10).

Tann 27. november varð uppskot nevndarinnar samlykt við 21 atkvøðum — 0.

64. Læknaprógv fyri skipsfiskarar. (5|VI).

Fiskivinnunevndin framlegði soljóðandi **nevndarálit:**

Fiskimenn í Húsavíkar sókn hava vent sær til Føroya fiskimannafelag við uppskoti um, at tað verður gjord lóg, hvarefti eingin fiskimaður fær loyvi til at mynstra, uttan at hann kann prógva við læknaundirskrift, at hann ikki er brekaður av tuberkulum hvørki í hálsi ella opnum sárum í lungum ella aðra staðni, sum fryktandi kann vera at smitta av sær. Eingin skipari kann skaðaleysur mynstra fiskimann, uttan hann hevur viðmæli frá lækna um, at hann ikki ber smittu. Føroya Fiskimannafelag hevur 9. mars sent hesa umsókn til Føroya løgting og heldur millum annað fram, at tá henda umsókn er so ógvuliga álvarsom og sprottin av illum royndum, og tá felagið í sínari tíð hevur fingið inn í mynstringskontraktina eina ávarðing um henda vanda, uttan at tað tykist at hava hjálpl stórvegis, vil felagið biðja tingið hugsa um, hvat tað gerast kann hesum til bata.

---

[1]) Sbr. løgtingst. 1935, bls. 142.

Føroya Fiskimannafelag hevur seinri sent hesa umsóku til sýsluformenn felagsins, til amtslækna J. Zachariassen, yvirlækna V. Magnussen, Færøernes Rederiforening og Føroya skipara- og navigatørfelag til ummælis.

Sýsluformenn Føroya fiskimannafelags geva áðurnevndu umsókn sítt viðmæli, frárokuað sýsluformannin fyri Vágar, ið førir fram, at tá hann ikki vil geva sítt viðmæli, so eru atvoldirnar, at hann fyri tað fyrsta heldur, at tað ikki er rætt, at tað skal byrgjast fyri við lóg, at hesir sjúku menn ikki skulu koma umborð á skipini, uttan at tað samstundis verður vist á, hvar teir og teirra familjur skulu taka sítt livibreyð frá. Harnæst heldur hann, at tað ikki er rætt, at sjúkir menn koma umborð, men stjórn Føroya Fiskimannafelags skuldu ikki verið fyrst við lóg at fyribyrgl fyri lintum sínum tílíkt, sum skiparin kann gera eftir koutraktini.

Amtslækni J. Zachariassen førir í sínum ummæli av 26. oktober 1936 m. a. fram, at nakra absolutta tryggjan fmóti at verða smittaður av tuberklum umborð á skipinum kann sjálvt tann mest miniluøsa undirsøkilsi ikki geva. Læknaattestin kann bert siga frá, at viðkomandi lækni ikki hevur funnið nakað tekin til tuberklur, men ikki, at har absolut ikki er og ikki í teir nærmastu tríggjar mánaðir vilja kunna koma smittandi tuberklar. Í 1935 komu meslingar umborð á nøkur skip; hetta er heut fyrr, líkasum eisini influenza við at koma umborð kann blása lív í eina annars vandaleysa tuberklasjúku. Amtslækninn heldur annars fram, at tað óivað er sera sjáldan, at ein maður er farin umborð við smittandi tuberklasjúku. At tað ongantíð er hent, kann sjálvandi ikki sigast, men um so er, hevur tað verið eitt rein undantøka. Um tað skal setast í verk eitt systematisk undirsøkilsi av øllum persónum, so má tað, um tað skal verða til nakað gagn, verða gjørt tvær ferðir um árið, og tá o. u. 4000 føroyskir fiskimenn fara til sjós á hvørjum ári og mynstringartíðin bert er o. u. 14 dagar, so vil tað siga tað sama sum, at í hesi tíð skulu undirsøkjast o. u. 280 menn um dagin. Amtslækninn heldur annars, at hvørjar reglur, ið enn verða settar í verk, so vil tað verða ringt at gjøgnumføra tær, og at geva reglur, sum ikki kunna haldast, virkar bert demoraliserandi.

Færøernes Rederiforening førir í ummæli av 28. oktober fram, at felagið er á einum máli við fiskimannafelagið í, at alt má gerast fyri at koma tuberklasjúkuni til lívs. Felagið heldur, at tað er ógjørligt at lata skipini fara til Tórshavn fyri at fiskimenninir skulu verða undirsøktir. Í staðin fyri setur felagið fram uppskot um, at allir fiskimenn fyri almanna rokning verða undirsøktir hjá tí nærmast búgvandi lækna, um so er, at læknin í ivingarmálum ikki kann geva váltan fyri, at viðkomandi ikki hevur tuberklar, verður fiskimaðurin vístur til nærri undirsøkilsi á Sanatoriinum so tíðliga, at attest kann fyriliggja áðrenn mynstringina.

Føroya skipara- og navigatørfelag førir í brævi av 7. oktober m. a. fram, at spurningurin hevur verið til viðgerðar á aðalfundi felagsins 5. november, og at samlykt varð at taka væl undir við hesum kravi og mæla til, at slík læknaattest verður gjørd tvungin fyri hvønn tann, ið mynstrar við føroyskum fiskiskipi. Felagið heldur, at øll læknaeftirkannan hesum viðvíkjandi eigur at vera monnum kostnaðarfrí. Teir, ið búgva tætt við pláss, har í lækni er, eiga at fáa sær attest áðrenn teir furn til skips. Hinir eiga at fylgja við skipinum til góðkent eftirkanningarpláss. Felagið heldur tað fara at tarna skipunum ógvuliga nógv, um tey øll skulu noyðast at sigla til Havnar til eftir-

kanníngar. Felagið mælir tí til, at eftirkanningar kunnu fara fram í Tórshavn, Klaksvík og á Tvøroyri. Av tí, at einki røntgen er á sjúkrahúsinum á Tvøroyri, mælir felagið til, at tingið hjálpir hesum sjúkrahúsi at fáa røntgen.

Yvirlækni V. Magnussen førir í sínum ummæli av 29. oktober fram, at hann kann geva hesum máli sítt viðmæli, og leggur aftrat, at Føroya tuberklaslatión vil gera rannsóknararbeiðið, um annars verður skipað soleiðis fyri, at henda rannsókn verður tvungin fyri allar fiskimenn, áðrenn teir fara avstað. Undir-einari samrøðu, nevndin hevur haft við yvirlækna Magnussen, førdi hann m. a. fram fylgjandi:

Tað er rætt, sum fört verður fram av Føroya Fiskimannafelag, at tað er vandi fyri tuberklasjúku umborð á fiskiskipum, sum nú er statt. Tað hevði verið av stórum týdningi, um fiskimenninir kundu verið undirsøktir, áðrenn teir fara út um várið. Verður ein maður tá funnin frítur fyri tuberklar, so vil tað vera eitt undantak um hann kemur aftur av skipinum við smittandi tuberklum. Fyri at fáa eitt slíkt undirsøkilsi í lag, vil tað verða neyðugt, at læknin, ið skal gera hetta arbeiði, fer til tey stórstu skipapláss her á landi (Tórshavn, Klaksvík, Tvøroyri), og vil tað vera neyðturvuligt, at røntgen verður installeræd á sjúkrahúsinum á Tvøroyri. Har, sum ikki røntgen er, vil tað vera nyttuleyst at seta í verk eitt slíkt undirsøkilsi. Yvirlækni Magnussen heldur, at tað vil vera gjørligt á henda hátt á undirsøkja o. u. 250 menn um dagin, soleiðis at allir føroyskir fiskimenn kunnu verða undirsøktir í tær o. u. 3 vikur, skipini gera seg til at fara avstað. Harra Magnussen leggur aftrat, at hann fegin vil átaka sær hetta starv, og gera tað, ið gerast kann, hesum máli til bata.

Nevndin er á einum máli við umsøkjarnar um, at hetta er eitt sera týdningarmikið og álvarsamt mál, og at all má gerast, ið gerast kann, fyri at fremja tað. Tað fer neyvan at bera til at fáa øll tey føroysku fiskiskipini til eitt pláss, t. d. til Havnar, hvat ið vildi verið tað besta og mest hóskandi við tað, at allir fiskimenn tá kundi verið undirsøktir á Sanatoriinum. Tí má verða skipað soleiðis fyri, at tikið verður tað næstbesta, nevniligu, at lækni, sum frammanundan umtalað, fer til tær størstu skipahavnirnar fyri at gera hetta arbeiði. Nevndin hevur vent sær til yvirlækna Magnussen, ið samstundis er formaður fyri Føroya tuberklafelag, og biðið hann um at gera so væl at átaka sær hetta starv og fyriskipa hetta undirsøkilsisarbeiði á besta hátt nú til várs. Harra Magnussen hevur yvirfyri nevndini áttala, at hann fegin vil gera hetta arbeiði, og at hann vil senda eina frágreiðing til løgtingið um tær royndir, hann kemur at gera hesum viðvíkjandi.

Tá ein so stórur partur av fiskiflotanum hoyrir heima í Suðuroy, vil tað verða neyðugt at fáa røntgen á sjúkrahúsið á Tvøroyri; annars kann einki rannsóknararbeiði gerast har suðuri. Nevndin má geva hesum viðhald og við tað, at hetta er eitt so stórt og álvarsmikið mál, selur nevndin fram uppskot um, at tingið letur upp til 2000 kr. til eitt slíkt røntgenapparat.

Nevndin loyvir sær at sela fram til tingsins viðtøku fylgjandi

Uppskot.

1) Yvirlækni V. Magnussen verður biðin um at fyriskipa undirsøkilsi av fiskimonnum fyri tuberklusjúku, áðrenn skipini fara á Suðurlandið til komandi vár, soleiðis sum tey fyriliggjandi viðurskifti loyva, og at senda tinginum eina frágreiðing um hetta starv og uppskot um, hvørjar lógreglur hann heldur skulu gerast galdandi hesum máli viðvíkjandi.

2) Nevndin fyri sjúkrahúsið á Tvøroyri verður gjørd kunnug við, at um eitt undirsøkilsi av fiskimonnum á suðuroyaskipum skal kunna setast í verk, er tað neyðugt at fáa røntgen á sjúkrahúsið, og at tingið vil láta upp til 2000 kr. til hetta endamál.

3) Av Amtsfondini verður latið upp til 2000 kr. til eitt røntgenapparat í Suðuroy.

Tann 5. desember varð uppskot nevndarinnar samtykt við 16 atkvøðum — 0.

65. Upplæring í snurruváðsfiskiskapi. (7|VI & 8|VI).

Figgjarnevndin framlegði soljóðandi **Udvalgsbetænkning:**

1) Andragende fra Navigatør Poul Johannesen af Vestmanhavn om Understøttelse til Uddannelse i Snurrevaadsfiskeri.

2) Andragende fra Joen Sigurdsson af Klaksvig om Tilskud til en Rejse til Danmark for at gøre sig bekendt med Snurrevaadsfiskeri.

Forslag.

Sagen overgives Lagtingets Vinnunevnd til videre Foranstaltning.

Tann 25. november varð uppskot nevndarinnar samtykt við 18 atkvøðum — 0.

66. Lán til trolaradrift. (9|VI).[1]

Fíggjarnevndin framlegði soljóðandi **Udvalgsbetænkning:**

Andelsselskabet »Vitin«, Vestmanhavn, som indehaves af »Vestmanna arbeiðsmannafelag« og »Vestmanhavns kvindelige Arbejdsforening«, har i et Andragende af den 7. September 1936 andraget Lagtinget om et Laan paa Kr. 30.000.

Dette Laan skal benyttes som Driftskapital til en Trawler-, Fiskelørrings- og Forretningsvirksomhed.

Det oplyses i Andragendet, at Andelsselskabet har en Indskudskapital paa Kr. 12.000, at Vestmanhavns Kommune har vedtaget at garantere for et Laan paa Kr. 5000, samt at man paa favorable Betingelser vil kunne erholde et til Fiskelørringen og Forretningen i Land paakrævet Forretningselablissement. Som en Motivering af Andragendet gøres der Rede for og henvises til, hvor fortvivlede Forholdene stiller sig for vort Erhvervsliv, og at man i Vestmanhavn, som er en decideret Fiskeribygd, føler Krisen meget trykkende.

Selskabets Love er bilagt Andragendet.

Udvalget er indforstaaet med, at man i Vestmanhavn trænger til en forøget Virksomhed, idet man er klar over, at den paa Færøerne herskende Krise ogsaa har ramt Erhvervslivet dér meget følelig. Men Lagtinget raader ikke over tilstrækkelige Midler til at kunne imødekomme Andrageren i det Omfang som ønsket. Udvalget vil dog gaa ind for, at Laglinget yder Andelsselskabet »Vitin« en lignende Støtte, som i sidste ekstraordinære Samling blev ydet Arbejdernes Trawlerdrift, A. m. b. A., Tveraa.

Lagtinget har i en anden Sag Forslag om at garantere for Holdbarheden af en eventuel af Vestmanhavn Kommune given Garanti for et Laan paa Kr. 5000 til Andelsselskabet »Vitin«. Der kan saaledes i nærværende Sag kun blive Tale om en Garanti for et Laan paa Kr. 5000 for at have ydet Selskabet »Vitin« den samme Støtte, som blev ydet Arbejdernes Trawlerdrift.

Idet man iøvrigt giver nærværende Sag den bedste Anbefaling og under Forudsætning af Kongeriget Danmarks Fiskeribanks Bistand til Realisering af omskrevne Sag, fremsættes følgende

Forslag.

Det i Betænkningen omskrevne Projekt anbefales til velvillig økonomisk Støtte fra Kongeriget Danmarks Fiskeribank, Staten og anden Side.

---

[1]) Sbr. løgtingstiðindi 1936, bls. 44 (eykatingsetan).

Under Forudsætning af, at Kongeriget Danmarks Fiskeribank tilsiger Andelsselskabet »Viðin«, Vestmanhavn, denne Støtte, garanterer Laglinget for et Udrustningslaan paa Kr. 5000 til samme Selskab imod 2den Prioritet i Fangsten.

Lagtingsformanden bemyndiges til paa Laglingets Vegne at underskrive de for Afgivelsen af denne Garanti fornødne Dokumenter.

Tann 4. desember varð uppskot nevndarinnar samtykt við 15 atkvøðum — 0.

---

67. Studningur til keyp av línubáti. (10|VI). Ábyrgd viðv. keyp av fiskiskipi. (11|VI).

Figgjarnevndin framlegði soljóðandi **Nevndarálit:**

1) Í umsóknarbrævi, dagsett 19. februar í ár bevur Ole J. Hansen í Hósvík biðið tingið um eitt lán uppá 25.000 kr.

Umsøkjarin ætlar at byggja sær eitt fiskifar, 85 føtur langt við motori uppá 150/170 hk.

Hin samlaða kostnaðin ætlar hann at verða 90.000 kr. í minsta lagi. Hann roknar við at láa lán 60 pct. og studning 20 pct. av kostnaðinum frá Kongerigel Danmarks Fiskeribank.

---

2) Fiskiskipari Hans A. Davidsen, Æðuvik, søkir í umsókn av 20. juli í ár tingið um garanti fyri einum láni uppá 20 pct. av kostnaðinum við at byggja eitt fiskifar, slupp ella skonnart, ið tekur 1000 skippund av saltfiski; og sum hann fegin vil fáa bygt sær. Hini 80

pel. av byggipeningunum rokuar hann við at fáa sum lán og studning frá Kongeriget Danmarks Fiskeribank.

Skipið ætlar hann at byggja innanfyri ríkismarkið.

Harra Davidsen vísir á, hvussu illa okkara heimafiskiskapur er farin, og strikar hann undir, at tað er neyðturvnligt at umleggja okkara fiskiskap, ikki bert frá snørisliskiskapi til trolaradrift ella Ilnufiskiskap, men eisini soleiðis, at vit koma at veiða heila árið í staðin fyri sum nú bert hálvárið.

Nevndin er á einum máli um, at tað er av stórum týdningi at fáa endurnýggja okkara fiskiflota eins og at fáa umlagt fiskiskapin til meiri líðarhóskandi fiskihættir.

Men Løgtingið ræður tessverri ikki, sum stall er, yvir nóg nógvum peningi til at kunna veita nummagóðan stuðul til hetta endamál við láni, studningi ella garantii fyri lánum, og kann nevndin tí ikki í hesi tingsetu seta uppskot fram um so stórum peningaligan stuðul, ið tað ber er talan um.

Tingið hevur í einum øðrum máli til viðgerðar at lata tvey ella fleiri skip byggja á føroyskum skipasmiðjum soleiðis sum av P/f Havnar skipasmiðju søkt um.

Ífall nakað verður burtur úr hesum máli, mælir undirskrivaða nevnd til, at harrarnir Ole J. Hansen, Hósvík, og Hans A. Davidsen, Æðuvík, verða tiknir upp ímillum teirra, ið spurningurin verður um at lata hesi skip upp í hendur til útarbeiðing ella leigu.

Uppskot.

1) Vísandi til tað í álitinum framførda viðvíkjandi tingsins møguliga bygging av fiskifarum, verða umsóknirnar hjá Ole J. Hansen, Hósvík, og Hans A. Davidsen, Æðuvík, atvikavíst av 19. febr. og 20. juli 1956, beindar í vinnunevndina.

2) Eitt eintak av hesum álíti verður givið hvørjum av umsøkjarunum.

Tann 10. desember varð uppskot nevndarinnar samtykt við 19 atkvøðum — 0.

68. Endurgjald viðv. keypt fiskiskip. (12|VI).

Fiskivinnunevndin framlegði soljóðandi **Udvalgsbetænkning:**

Skibsfører Hans Olsen og Skibsreder Ole Jacob Olsen, begge af Vestmanhavn, har henvendt sig til Tinget med Andragende om, at der ved Foranstaltning fra Tingets Side bliver truffet en saadan Ordning med Staten eller Fiskeribanken, at samtlige Nybygninger, som blev byggel for nogle Aar siden med 80 pCt. Laan fra Fiskeribanken, og som endnu er paa de Hænder, som lod dem bygge, maa blive ligestillede med de Nybygninger, som er byggede de sidste Aar med 60 pCt. Laan fra Fiskeribanken og 20 pCt. Statstilskud.

Som Støtte for deres Andragende anfører Ansøgerne, at det har vist sig at være meget vanskeligt for ikke at sige umuligt at faa Driften af disse Nybygninger til at balancere, og at dette fremgaar af den Kendsgerning, at de allerfleste af disse Nybygninger er solgt ved Tvangsauktion.

Det anføres endvidere, at Fiskeribanken i de fleste Tilfælde har lidt betydelige Tab ved saadanne Tvangssalg, og Ejerne har mistet alt, hvad de har sat i Skibet fra første Haand af og mere til, medens den nye Ejer har overtaget Skibet for en saadan Sum, at der har været Mulighed for at kunne forrente og afdrage denne.

Endelig gør Ansøgerne gældende, at de og andre, som først kom ind paa at bygge disse nye og dyre Skibe, faktisk har været Banebrydere paa dette Omraade, og at det efter deres Mening er meget uretfærdigt, at de Nybygninger, som nu anskaffes, skal være fordelagtigere stillet end de med at faa Tilskud paa 20 pCt. fra Statskassen.

Udvalget skal anføre, at man maa være enig med Ansøgerne i, at det er vanskeligt for ikke at sige umuligt at faa Driften af disse Nybygninger til at balancere, og at saavel Ejeren som Fiskeribanken i de Tilfælde, hvor Tvangssalg har fundet Sted, har lidt betydelige Tab, medens den nye Ejer har kunnet overtage Skibet for en Pris, der har muliggjort Afdrag og Forrentning. Der er saaledes meget, som taler for at imødekomme Andragendet, og særlig naar man tager i Betragtning, at det formentlig kun kan blive Tale om 3—4 Nybygninger (Skibe), som endnu besiddes af Førstehaands Ejere. Skulde det ske, at disse Skibe bliver tvangssolgt, vil Fiskeribanken uvægerlig tabe en Del af Laanesummen, og finder Udvalget derfor, at det vil være naturligt og forsvarligt, om Fiskeribanken lod disse Skibes Laanesummer nedskrive med et saadant Beløb, at dette svarer til de Tilskud, som de i 1935 anskaffede Nybygninger har faaet og til de Beløb, som Fiskeribanken vilde tabe ved et eventuelt Tvangssalg af disse Skibe, hvorved Afskrivningsbeløbet vilde komme de oprindelige Ejere tilgode og muliggøre deres Fortsættelse af Driften.

Udvalget maa derimod være af den Mening, at en Nedskrivning af Laanesummen som den ansøgte kun bør gælde for de Personer, som har ladet disse Skibe bygge og ikke for senere Ejere, som maatte komme i Besiddelse af disse Skibe ved et eventuelt Tvangssalg.

Under Henvisning til det anførte, idet man gaar ud fra, at Fiskeribanken paaser, at et eventuelt Tilskud virkelig kommer de paagældende Ejere tilgude og ikke mulige Prioritetshavere, skal Udvalget tillade sig at stille følgende

Forslag.

Lagtinget kan paa det bedste anbefale, at det i foranstaaende Betænkning omtalte Andragende fra Skibsfører Hans Olsen og Skibsreder Ole Jacob Olsen af Vestmanhavn imødekommes saaledes, at der enten ydes dem et Tilskud paa 20 % af Byggesummen, eller at Gælden til Fiskeribanken nedskrives med et tilsvarende Beløb.

Tann 30. november varð uppskot nevndarinnar samtykt við 18 atkvøðum — 0.

69. Broytan av grindareglugerðini. (13 & 14/VI).[1]

Ymsamálanevndin framlegði soljóðandi **Uvvalgsbetænkning A:**

Sagen er blevet udsat fra ifjor (se Løgtingstidende 1935, S. 109), og yderligere foreligger der i Aar Andragende fra Grindeformændene paa Sandø om, at Husevig maa anerkendes som Hvalvaag.

Hvad det sidste Andragende angaar, mener Udvalget at kunne anbefale, at dette imødekommes, da Husevig maa anses for en god Hvalvaag, og alle Grindeformændene paa Sandø er enige i Sagen.

Ved Lov Nr. 184 for Færøerne om Afløsning af Jordehvalsrettighederne af 11. Maj 1935 er det forudsat, at den Del af Grinden, som tidligere tilfaldt Jorden, skal tilfalde Befolkningen, og Udvalget stiller det nødvendige Forslag om tilsvarende Ændringer i Grindereglementet.

Dernæst opstaar Spørgsmaalet om, hvorledes der skal forholdes med de 10 % af Fangsten, som hidtil har været solgt og indgaaet i Fonden til Afløsning af Jordehvalen. Man har overvejet, hvorvidt disse 10 % ogsaa skulde tilfalde Partehvalen; men man er enedes om, at det rigtigste vilde være, at disse 10 % stadig kommer til Auktion, saaledes at Beboere uden for Distriktet kan have Mulighed for at faa nogen Grind til Købs, og det, der indkommer ved Salget, skal indgaa i Økonomisk Fond.

Mange af Distrikterne er efterhaanden blevet for store, og selvom Jordehvalen nu tilfalder Partehvalen, hvilket betyder en Forhøjelse af ca. 15—20 %, er mange af Distrikterne dog stadigvæk for store. Herom henvises til tidligere Udvalgsbetænkning i Sagen. Udvalget skal derfor foreslaa, at Distrikterne ordnes saaledes som foreslaaet af det staaende Udvalg i 1935.

Endvidere skal man foreslaa, at Personer, der ankommer til Grindedrabet inden Vurderingen, ikke som nu skal faa 3 Gange saa store Parter som Beboerne, men det samme som disse faar.

Forslag

til

Ændring

i Bekendtgørelse Nr. 137 af 14. Juni 1909 om et af Justitsministeriet udfærdiget Reglement for Grindefangsten paa Færøerne.

1) I § 10 ændres Ordene »Sand paa Sandø« til »Sand og Husevig paa Sandø«.

---

[1]) Sbr. løgtingstiðindi 1935, bls. 109.

2) § 19 a) ændres til følgende:
»10 % af hele Fangsten, der borisælges ved offentlig Auktion. Det derfor indkomne Beløb indgaar i Økonomisk Fond.«

3) I § 20 udgaar de 3 første Punktummer og i Stedet sættes: »Det, som efter at disse Poster er fradragne hele Beløbet, bliver tilbage, kommer som Parlehval til almindelig Deling.«

4) § 21 udgaar.

5) I § 22 udgaar Ordene: »Saavel . . . . . Jordehvalen.«

6) § 23 affattes saaledes:
»Til enhver af de forskellige Hvalvaage skal for Fremtiden høre følgende Distrikter, der alle faar fulde Parter:

I. I Norderøernes Syssel:

a) Til Kvannesund og Vedvig:
Norderøernes Syssel og Østsiden af Østerø (Avevig til Gjov).

b) Til Klaksvig:
Norderøernes Syssel og Østsiden af Østerø (Avevig til Gjov).

II. I Østerø Syssel:

a) Til Gøte, Fuglefjord og Fundingsbotn:
Østerø og Norderøernes Sysler.

b) Til Sundet mellem Strømø og Østerø:
Strømø og Østerø Sysler.

III. I Strømø Syssel:

a) Til Thorshavn:
Strømø og Vestsiden af Østerø.

b) Til Kvalvig:
Ligesom Sundet (jfr. ovenfor).

c) Til Vestmanhavn og Saxen:
Strømø og Vaagø Sysler.

IV. I Vaagø Syssel:

a) Til Midvaag:
Vaagø Syssel og Vestsiden af Strømø, Hestø og Kolter.

V. I Sandø Syssel:

Til alle Hvalvaage:
Sandø Syssel.

VI. I Suderø Syssel:

Til alle Hvalvaage:
Suderø Syssel.

Forøvrigt er det den almindelige Regel, at de uden for Distriktet boende, der ankommer til Hvalvaagen, inden Vaghold er sat, erholder hele Parter, og de, der ankommer efter denne Tid, men inden Vurderingen er endt, halve Parter, samt at Delingen til en hver Bygd og til Thorshavn sker efter Folketal, 25 Personer regnede til hver Baadspart. Naar der ved Beregningen udkommer Brøkdele af Skind til en Bygd eller et Nr., udlægges saadanne Brøkdele som Regel ikke, men afrundes som Regel saaledes, at halve Skind eller derover regnes til hele Skind, og hvad der er under halve Skind bortfalder, med mindre Bygden ikke tager til en hel Baad. —

7) Disse Bestemmelser træder i Kraft 1. Januar 1937.

Broylingaruppskot vóru framløgd frá *Jacob Nielsen, M. A. Jacobsen o. fl.* og *Johan Poulsen o. fl.*

Til atkvøðisgreiðsluna,ið fór fram tann 10. desembar, varð framlagt soljóðandi yvirlit yvir tey framløgdu uppskotini:

I. ad § 10. Fra Udvalget: I § 10 ændres Ordene »Sand paa Sandø« til »Sand og Husevig paa Sandø«.

II. ad § 19. Fra Udvalget: § 19 a) ændres til følgende:
»10 % af hele Fangsten, der bortsælges ved offentlig Auktion. Det derfor indkomne Beløb indgaar i Økonomiske Fond.«

III. ad § 20. A. Fra Udvalget: I § 20 udgaar de 3 første Punktummer og i Stedet sættes: »Det, som efter at disse Poster er fradragne hele Beløbet, bliver tilbage, kommer som Partebval til almindelig Deling.«

B. Fra Jacob Nielsen: ad § 20: 1, 2 og 3 Punktum udgaar. I 4. Punktum bortfalder »bortsælges ved offentlig Auktion« og erstattes med ». . . . dog skal de Baade, der har været med til at drive Grinden ind paa Hvalvaagen være berettiget til Part in natura, saaledes at hver Mand paa de enkelte Baade erholder 1 Skind, dog højst 8 Skd. pr. »rakstrabåt«. Baade, der kommer til Grinden inden for Havnemærket eller inden for de Mærker, som danner den naturlige Grænse for Hvalvaagen, erholder »rakstrapart«. Disse Grænser bliver at afmærke til dette Formaal af Lagtinget valgte Mænd. Resten af Grinden bliver at dele i lige Parter pro persona i den Bygd, hvor Grinden dræbes.«

IV. ad § 21. Fra Udvalget: § 21 udgaar.

V. ad § 22. Fra Udvalget: I § 22 udgaar Ordene »saavel . . . . Jordehvalene«.

VI. ad § 23. A. Fra Udvalget: § 23 affattes saaledes:

»Til enhver af de forskellige Hvalvaage skal for Fremtiden høre følgende Distrikter, der alle faar fulde Parter:

I. I Norderøernes Syssel:

a) Til Kvannesund og Vedvig:
Norderøernes Syssel og Østsiden af Østerø (Avevig til Gjov).

b) Til Klaksvig:
Norderøernes Syssel og Østsiden af Østerø (Avevig til Gjov).

II. I Østerø Syssel:

a) Til Gøte, Fuglefjord og Fundingsbotn:
Østerø og Norderøernes Sysler.

b) Til Sundet mellem Strømø og Østerø:
Strømø og Østerø Sysler.

III. I Strømø Syssel:

a) Til Thorshavn:
Strømø og Vestsiden af Østerø.

b) Til Kvalvig:
Ligesom Sundet (jfr. ovenfor).

c) Til Vestmanhavn og Saksen:
Strømø og Vaagø Sysler.

IV. I Vaagø Syssel:

a) Til Midvaag:
Vaagø Syssel og Vestsiden af Strømø, Hestø og Kolter.

V. I Sandø Syssel:

Til alle Hvalvaage:
Sandø Syssel.

VI. I Suderø Syssel:

Til alle Hvalvaage:
Suderø Syssel.

Forøvrigt er det den almindelige Regel, at de udenfor Distriktet boende, der ankommer til Hvalvaagen, inden Vagtholdet er sat, erholder hele Parter, og de, der ankommer efter den Tid, men inden Vurderingen er endt, halve Parter, samt at Deelingen til enhver Bygd og til Thorshavn sker efter Folketal, 25 Personer reg-

nede til hver Baadspart. Naar der ved Beregningen udkommer Brøkdele af Skind til en Bygd eller et Nr., udlægges saadanne Brøkdele som Regel ikke, men afrundes som Regel saaledes, at halve Skind eller derover regnes til hele Skind, og hvad der er under halve Skind bortfalder, med mindre Bygden ikke tager til en hel Baad.«

B. Fra Jacob Nielsen: ad § 23: Mellem sidste og næstsidste Punktum under Pkt. VI indføjes som nyt Punktum: »Større Fartøjer med en Besætning af over 8 Personer, erholder ikke mere end 8 Parter, medmindre samme Fartøjer medbringer Robaade. I saa Tilfælde tillægges der vedkommende Fartøj saa mange Parter som svarer til 8 pr. medbragt Baad, dog aldrig mere end en Part pr. Person. Denne Bestemmelse gælder, hvadenten Fartøjet kommer direkte til Hvalvaagen eller iland-sætter Mandskabet (Passagererne) et andet Sted, for at disse kan rejse over Land til Hvalvaagen.«

C. Fra M. A. Jacobsen m. fl.: Í uppskotinum hjá nevndini verður punkt 6) III. a) broylt soleiðis, at har verður sett aftrat eftirfylgjandi:
»Desuden faar Tórshavn, Tórshavn udenbys Sogn samt Nólsoy halve Parter i Midvaag.«

D. Fra Johan Poulsen m. fl.: I Stedet for Udvalgets Forslag II. b) og III. b) sættes:
»Til Sundet mellem Strømø og Østerø:
Østerø og Østsiden af Strømø.«

VII. Fra hele Udvalget: Disse Bestemmelser træder i Kraft 1. Januar 1937. —

Atkvøðisgreiðslan:

Uppskot nevndarinnar I. ad § 10 varð samtykt við 23 atkv. — 0.

Uppskot nevndarinnar II. ad § 19 varð samtykt við 20 atkv. — 0.

Uppskot nevndarinnar III. ad § 20 A varð samtykt við 23 atkv. — 0.

Broytingaruppskot frá Jac. Nielsen III. ad § 20 B varð saml. við 14 atkv. — 0.

Uppskot nevndarinnar IV. ad § 21 varð hildið samtykt uttan atkv.gr.

Uppskot nevndarinnar V. ad § 22 somuleiðis.

Broytingaruppskot frá Jac. Nielsen VI. ad § 23 B fall, hert 11 atkv. — 0.

Broytingaruppskot frá M. A. Jacobsen o. fl. VI. ad § 23 C varð sett undir atkvøðisgr. við *navnakall: Ja atkv.:* Winther, Dam, Patursson, Niclasen, H. Jacobsen, Hansen, Danbjørg, Nielsen, Davidsen, Mitens, M. A. Jacobsen, Kallsoy, J. Poulsen. *At-*

kvøddu ikki: Djurhuus, Zachariasen, Nolsøe, Simonsen, Rasmussen, Joensen, A. Samuelsen, Andreasen, M. Samuelsen, Ellefsen. *Burtur:* H. J. Poulsen,

og varð uppskotið soleiðis samtykt við 13 atkv. — 0.

Br.-uppskot frá J. Poulsen o. fl. VI. ad § 23 D fall, bert 8 atkv. — 0.

Uppskot nevndarinnar VI. ad § 23 A — soleiðis sum broytt við broytingaruppskot frá M. A. Joensen o. fl. — varð sett undir atkvøðisgr. við *navnakall: Ja atkv.:* Winther, Dam, Zachariasen, Simonsen, Rasmussen, Niclasen, H. Jacobsen, Hansen, Danbjørg, Nielsen, Davidsen, Mitens, M. A. Jacobsen, Kallsoy. *Atkvøddu ikki:* Djurhuus, Paturssen, Nolsøe, Joensen, A. Samuelsen, Andreasen, M. Samuelsen, Ellefsen, J. Poulsen. *Burtur:* H. J. Poulsen,

og varð uppskotið soleiðis samtykt við 14 atkv. — 0.

Uppskot nevndarinnar VII. varð samtykt við 18 atkv. — 0.

Ymsamálanevndin hevði harnæst framlagt soljóðandi **Udvalgsbetænkning B:**

Bygmester Vilhelm Tórsheim, Tórshavn, har klaget til Amtmanden over, at Sysselmanden den 30. Juli i Aar ikke har udlagt Madhval.

Sysselmanden har oplyst, at Grinden var paa 15 Gl. 4½ Skd., og at Madhval udlægges efter Sysselmandens Skøn, saaledes at Størrelsen betinges af Folkemængden og Grindens Størrelse. Han mener, at i det foreliggende Tilfælde kunde der ikke udlægges Madhval.

Byraadet har udtalt, at en Uddeling af Madhval var umulig paa Grund af Grindens ringe Størrelse.

Amtmanden har tilsendt Tinget Sagen til eventuel Betænkning.

Udvalget mener, at Sysselmændene saavidt muligt bør udlægge Madhval, og det kan selvfølgelig altid være noget tvivlsomt, hvorledes dette Skøn skal udøves; men under Hensyn til alt foreliggende finder man ikke, at der bør foretages videre i det foreliggende Tilfælde.

Forslag.

Áfskrift af Betænkningen tilsendes Amtmanden.

Tann 14. desember varð uppskot nevndarinnar samtykt við 14 atkv. — 0.

---

70. Endurgjald fyri grindaskaða. (15(VI).[1])

Fíggjarnevndin framlegði soljóðandi **Udvalgsbetænkning:**

Fisker Lars Martin Kristiansen, Sumbø, er kommet til Skade i højre Fodled ved Grindefangsten i Vaag den 8. Februar d. A. — Tilskadekomne kom straks under Lægebehandling. Han har været uarbejdsdygtig indtil 28. s. M. — Lægeerklæring af 6. Marts d. A. udtaler, at Tilskadekomne denne Dag kan tage paa Skibsfiskeri, idet der dog udtales, at der findes en ret betydelig Hævelse omkring højre Fodled.

Tinget har i Samlingen 1932 bestemt, at Dagpengene for Mandeskade ved Grindefangst skal beregnes til 2 Kr. 50 Øre pr. Dag i Lighed med, hvad der gælder i Føroya Vanlukkutrygging. Der vil herefter være at udbetale Dagpenge for 20 Dage (8—28. Febr.) samt for Lægetilsyn ifølge Regning 5 Kr.

---

1) Sbr. løgtingst. 1934, bls. 103.

A. *Forslag.*

I Erstatning for Mandeskade fra Grinden i Vaag den 8. Febr. d. A. bevilges der Fisker Lars Martin Kristiansen af Sumbø 55 Kr. af Færø Amts økonomiske Fond.

Kontorist Gunnar Petersen af Traugisvaag kom til Skade i venstre Ben ved Grindefangsten i Vaag den 8. Februar d. A. — Uheldet indtraf dog først efter, at Drabet var overstaaet, da Tilskadekomne kom i Klemme mellem Stødplankerne og Kajen i Vaag, idet Tilskadekomne skulde hjælpe en anden Mand, der var faldet ned mellem Stødplankerne. — Ifølge foreliggende Lægeerklæring var han uarbejdsdygtig til 2. Marts d. A. Tilskadekomne er Kontorist med en maanedlig Løn af 125 Kr., og da han oppebar fuld Løn, medens han laa syg, kan der i det foreliggende Tilfælde ikke udbetales Dagpenge, ogsaa i Betragtning af, at Uheldet først indtraf efter Grindedrabet. Da Tilskadekomne ikke er Medlem af Sygekasse, og hans Udgifter til Læge og Forbindsstoffer ifølge det oplyste har været 12 Kr. 50 Øre, mener Udvalget efter Omstændighederne at kunne stille følgende

B. *Forslag.*

I Erstatning for Udlæg til Læge og Medicin, foraarsaget fra Skade ved Grindefangsten i Vaag den 8. Febr. d. A., udbetales der Gunnar Petersen af Traugisvaag et Beløb af 12 Kr. 50 Øre af Økonomisk Fond.

Ved Grindefangsten i Kvalbø den 27. Juli d. A. kom Fisker Jacob Meinhardt Poulsen af Kvalbø til Skade, idet han fik et dybt Snitsaar i højre Laar. Han kom straks under Lægebehandling, og blev af Lægen indlagt paa Tverna Sygehus, hvorfra han efter det foreliggende først er udskrevet i Begyndelsen af September. Det er efter det foreliggende ikke sandsynligt, at han faar varigt Mén af Uheldet.

Tilskadekomne, der i Foraaret har fisket med M/k »Gudrun Zoëga« af Trangisvaag og skulde afsejle igen med Skibet en Uges Tid efter Grindefangsten, gik paa Grund af Skaden Glip af 2den Tur ved Bjørneøen og Spitzbergen. Tilskadekomne sidder i smaa Kaar, han er Medlem af Kvalbø Sygekasse og oppebærer fra denne Kasse under Hospitalsophold 15 Øre i Dagpenge.

Udvalget mener at kunne foreslaa Erstatning til Tilskadekomne i det foreliggende Tilfælde, rettende sig efter, hvad en middelgod Fisker har tjent 2den Tur ved Bjørneøen og Spitzbergen og fremsætter i den Anledning følgende

C. *Forslag.*

I Erstatning for Mandeskade fra Grinden i Kvalbø den 27. Juli d. A. bevilges der Fisker Jacob Meinhardt Poulsen af Kvalbø et Beløb af 200 Kr. af Færø Amts økonomiske Fond.

Tann 19. november varð uppskot nevndarinnar A. og B. samtykt við 17 atkvøðum — 0; uppskot C. varð samtykt við 18 atkvøðum — 0.

71. Sildavrakarar. (16|VI).[1]

Fiskivinnunevndin framlegði soljóðandi **Udvalgsbetænkning:**

Sagen angaaende Sildevragere paa Færøerne, der af Vinnunevndin er forelagt Lagtinget, er blevet henvist til nærværende Udvalg.

Spørgsmaalet er i Aar rejst af Jørgen M. Olsen Vang, der i en Skrivelse af 8. Juni foreslaar, at der indføres Lovbestemmelser angaaende Sildevragning paa Færøerne. Som en midlertidig Ordning foreslaas i nævnte Skrivelse, at Vinnunevndin ansætter en norsk Sildevrager i 2½ Maaned, der saa samtidig skal sætte en med Sildesaltning kendt Færing ind i Vragningen. Udgifterne foreslaas afholdt paa den Maade, at der lægges en Afgift af 50 Øre paa hver eksporteret Tønde Sild.

Vinnunevndin har i Skrivelse af 8. Juli meddelt Andrageren, at man ikke raader over Midler til nævnte Formaal, men at man vil lægge Spørgsmaalet frem for Lagtinget.

I Anledning af et lignende Andragende fra A/S Skipanes, der af Amtet er sendt Vinnunevndin til Erklæring, har Vinnunevndin anbefalet, at der gennem Amtet sker Henvendelse til Regeringen med Anmodning om, at en paa dette Omraade kyndig Mand fra det øvrige Kongerige kommer til Færøerne næste Aar for i Maanederne Juni—August at give Vejledning vedrørende Behandlingen af Silden.

I 1934 behandlede Lagtinget en Sag om Ansættelse af Sildevragere paa Færøerne. Vinnunevndin havde undersøgt Spørgsmaalet og forelagde Sagen for Lagtinget med Oplysning fra Island og Norge samt Erklæring fra Overvrageren. Denne mente, at Tiden ikke var inde for Ansættelse af Sildevragere under den nuværende Drift, og Vinnunevndin sluttede sig til denne Udtalelse. — Lagtinget vedtog at udsætte Sagen og anmode Vinnunevndin om at udarbejde og offentliggøre Uddrag af de Oplysninger, der maatte foreligge om Behandling af Sild fra den norske Stats-Sildevrager Conrad Svendsen, Bergen. Vinnunevndin udarbejdede derefter et saadant Uddrag, der er tilstillet de færøske Blade og de interesserede, der har anmodet derom.

Udvalget skal udtale, at det er af meget stor Betydning, at de Muligheder paa Fiskeriets saavel som paa andre Omraader, der findes her paa Øerne, gøres til Genstand for en systematisk og intensiv Udnyttelse, og det er rigtigt og naturligt, at det offentlige her træder hjælpende til. Sildefangsten ved Færøerne har i de senere Aar indbragt betydelige Beløb, og det kan i denne Forbindelse anføres, at der fra Skaalefjord i Fjor blev eksporteret for ca. ¼ Million Kr. Sild. Tilsammen er der i Fjor fra Færøerne utvivlsomt blevet udført Sild for 350—400.000 Kroners Værdi.

Af A/S J. Dahl, Gørðum, Vaag, er der i Sommer med offentlig Støtte blevet foretaget Forsøg med Drivgarnsliskeri efter Sild her ved

---

[1]) Sbr. løgtingstíðindi 1934, bls. 85.

Øerne, men dette Forsøg gav ikke noget Udbytte, anlagelig af den Grund, at Fiskeriet blev for sent paabegyndt. Det er Meningen til kommende Sommer at gentage dette Forsøg med to Fangstfartøjer, hvis det nødvendige økonomiske Grundlag kan tilvejebringes. Man agter at paabegynde Fiskeriet i Begyndelsen af Juni, og det er Hensigten at forsyne Skibene med Telefonsender, saaledes, at de kan holde hinanden underrettet om mulig Forekomst af Sild.

Fra engelske Trawlere, Hvalbaade o. a. bliver ikke sjælden meddelt, at de har observeret vældige Sildestimer her ved Øerne. Ved Shetland foregaar der som bekendt i Maanederne Juni—August et meget rigt Sildefiskeri, der indbringer flere Millioner Kroner, og dette Fiskeri foregaar undertiden saa langt Nord for Shetland, at man fra Fangstfartøjerne kan skimte Fjeldtoppene paa Færøerne. Det vilde da være mærkeligt, om en Del af disse vældige Sildestimer ikke skulde søge lidt længere nordpaa. Der vilde altsaa til visse Tider være omtrent lige saa gode Betingelser for at deltage i Sildefiskeriet ved Shetland med Færøerne som Basis som med Shetland som Basis. Og vil der ikke her i Fremtiden være en god Anvendelse for de mindre færøske Skibe i de nævnte Sommermaaneder. Udvalget føler sig forvisset om, at der paa denne Maade med Tiden vil kunne oparbejdes et betydeligt Sildefiskeri her ved Øerne, hvis der kan tilvejebringes den nødvendige Kapital, og det hele bliver sat rigtigt i System under sagkyndig Ledelse.

Det er imidlertid ikke tilstrækkeligt blot at fremskaffe et Ranprodukt, men dette maa behandles og tilberedes saaledes, at det kan konkurrere med tilsvarende Produkter fra andre Lande. Det bliver derfor sikkert nødvendigt med Tiden at ansætte Sildevragere her paa Øerne, der lønnes af det offentlige. Udvalget kan være enigt med Vinnunevndin i at anmode Staten om at sende en sildekyndig Mand hertil næste Sommer. Det vil sikkert ogsaa være af Betydning, at Vinnunevndin forhandler med de i Sildeeksporten interesserede eller Repræsentanter for disse angaaende den mest formaalstjenlige Tilrettelæggelse af hele vor Sildeeksport, Vragning o. s. v. eventuelt i Forbindelse med Føroya Fiskaeksport, der antagelig kommer til at raade over Midler, der ogsaa kan komme dette Formaal tilgode.

Til Udvalget er tillige henvist en Henvendelse af 7. Oktober til Lagtingets Formand fra Ekspeditionsleder A. Godtfredsen, København, hvori foreslaas, at der omgaaende bliver indkøbt en moderne svensk Snurpekutter til Færøerne, udstyret med den nødvendig Not saavel til Skarpsildefiskeri, Smaasild som Islandssild. Denne Kutter skulde arbejde ved Færøerne samt gaa med til Island under Sommerfiskeriet og fiske i Kompagni med 20—25 store Kuttere, som skulde paa Garnfiskeri, og i den Tid, det var smaat med Drivgarnsfiskeri, kunde Snurpeskibet forsyne Kutterne med Sild hver Dag. Det oplyses bl. a. i Kapt. Godtfredsens Skrivelse, at en af de svenske Sildekuttere under Oprejsen til Island i Sommer ved Færøerne (udfor Fuglø) satte Noten ud efter en, som man troede, vældig Sildestime, men det viste sig at være den fineste Makrel, der blev flækket og senere solgt til Amerika for 70 svenske Kroner pr. Tønde. Hele Havet ved Færøerne flød med Makrel, men der var ingen til at fange dem.

Det er Udvalget bekendt, at der er Planer fremme om at oprette et Skibsbyggeri her paa Øerne, og det vilde være rigtigt og naturligt, at en saadan Kutter som den af Kapt. Godtfredsen omtalte

blev bygget herhjemme, hvis det nødvendige økonomiske Grundlag kan fremskaffes. Da der maa føres forskellige Forhandlinger med Fiskeribank o. a., for at et saadant Spørgsmaal kan løses, og da Lagtinget ikke raader over Midler til Indkøb af en saadan Kutter, skal Udvalget anbefale, at det overlades til Vinnunevndin at foretage de nødvendige Undersøgelser og i det hele taget overveje dette Spørgsmaal med den Velvilje og Interesse, som det fortjener.

Forslag.

1) Lagtinget indgaar til Regeringen med Andragende om, at en i Sildevragning kyndig Mand kommer til Færøerne næste Sommer for at give Vejledning vedrørende Behandling af Silden.

2) Henvendelsen fra Kapt. A. Godtfredsen, København, henvises til Vinnunevndin til nærmere Overvejelse.

Tann 2. december varð uppskot nevndarinnar samtykt við 16 atkvøðum — 0.

72. Fiskaútflutningur úr Føroyum. (17/VI).

Fiskivinnunevndin framlegði soljóðandi **Udvalgsbetænkning:**

Ministeriet for Landbrug og Fiskeri har ved Skrivelse af 1. Oktober d. A. tilstillet Tinget et Antal Eksemplarer af Bekendtgørelse af 30. September s. A. angaaende Udførsel af Klipfisk og Saltfisk fra Færøerne.

Ifølge denne Bekendtgørelse, der traadte i Kraft den 7. Oktober d. A., maa Udførsel fra Færøerne af alle Arter Klipfisk og Saltfisk kun finde Sted efter skriftlig Tilladelse fra Ministeriet for Landbrug og Fiskeri og kun under Ledsagelse af en af en Repræsentant for Andelsselskabet »Føroya Fiskaexport« behørig udfyldt og underskreven Anmeldelse, indeholdende Oplysning om Fiskens Art og Nettovægt.

Det nævnte Andelsselskab, der saaledes er eneberettiget til Eksport af Klipfisk og Saltfisk fra Færøerne, har faaet Tilsagn fra Ministeriet om, at der, efter at der mellem Ministeriet og den færøske Delegation (Delegationen bestod af Repræsentanter for de færøske Fiskeriorganisationer) var opnaaet Enighed om Vedtægter og Arbejdsregulativ for Andelsselskabet »Føroya Fiskaexport«, vilde blive fremsat Forslag til Lov om Tillægsbevilling for indeværende Finansaar, hvorved søges bevilget et Beløb paa indtil 1 Million Kr. til Raadighed for Fiskeridirektoratet, hvilket Beløb Direktoratet efter Andragende fra »Føroya Fiskaexport« fortrinsvis vil anvende til Udgifter ved Tilvejebringelse af nye Markeder for Klipfisk og Saltfisk, hvorhos Bestyrelsen for Kongeriget Danmarks Fiskeribank har erklæret sig villig til at stille Midler til Raadighed til Brug ved Udbetaling af de i Vedtægterne omhandlede Forskud, alt under Forudsætning af, at de anførte Forslag til Vedtægter og Arbejdsregulativ vedtages af Andelsselskabets Generalforsamling.

Ifølge Vedtægterne, der, efter hvad man har faaet oplyst, er godkendt af Generalforsamlingen, kan som Medlem optages enhver paa Færøerne hjemmehørende Person, Selskab, Organisation eller Sammenslutning, der ved skriftlig Erklæring underkaster sig Vedtægterne og forpligter sig til at levere al sin Produktion af Saltfisk og Klipfisk til Selskabet, indtil lovlig Udmeldelse finder Sted. Ved Indmeldelsen erlægges et Indskud af 200 Kr. kontant, hvilket Beløb endelig tilfalder Selskabet.

Kongsbonde Paturssøn har ved Skrivelse af 16. Oktober d. A. stillet saalydende Forespørgsel til de politiske Partier i Lagtinget:

»Halda teir politisku flokkar á logtingi tann sáttmála, sum nú sigst at vera fkomin millum fiskasolumenn og ráðharran fyri landbúnað og fiskiskap, »være af afgørende Betydning for Øernes Velfærd«, og um so er, eigir tingið so ikki í samburði við grein

17 í løgtingslógini, dagsett 28. mars 1923, at taka henda sáttmála til umhugsan og viðgerðar«.

Undertegnede Udvalg, hvortil Sagen er henvist, skal udtale:

Grundet paa de ved Borgerkrigen i Spanien indtrufne ekstraordinært vanskelige — for ikke at sige haabløse — Forhold for den færøske Klipfiskeeksport, fandt de færøske Fiskeriorganisationer det i afvigte Efteraar nødvendigt at søge Regeringens Bistand, og resulterede de i den Anledning førte Forhandlinger i Dannelse af en Salgssammenslutning, der som foran anført har faaet Eneret til Eksport fra Færøerne af Saltfisk og Klipfisk.

Da det i den foreliggende Situation, hvor Øernes Velfærd stod paa Spil, gjaldt om at handle hurtigt, og Lagtinget ikke var samlet paa det paagældende Tidspunkt, og der heller ikke var Tid til at sammenkalde Tinget, fik Tinget ikke Lejlighed til at udtale sig om Sagen, forinden Overenskomsten blev indgaaet og formævnte Bekendtgørelse udstedt, men ser Udvalget dog ikke heri nogen Fare for, at Ministeriet fremtidig agter at forbigaa Tinget i Sager, der vedrører Øernes Ve og Vel; under en ekstraordinær Situation er handlet ekstraordinært, dog finder man Anledning til at bemærke, at Lagtingets Erhvervsudvalg (Vinnunevndin) burde have været taget med paa Raad under de førte Forhandlinger.

Hvad Virksomheden af det dannede Andelsselskab angaar og det samme tildelte Exportmonopol, maa det paa nuværende Tidspunkt være for tidligt at rejse Kritik herom eller fremsætte Forslag til Ændring af Forholdet, saameget mere som man har Indtryk af, at Andelsselskabet allerede har gavnet den færøske Fiskeeksport.

Under alle Omstændigheder maa man anse det for at være af absolut afgørende Betydning, at der under den nuværende Verdenssituationen findes en samlet Ledelse af al Eksport af Saltfisk og Klipfisk. Skulde det vise sig nødvendigt, at Tinget maa træde hjælpende til for at faa Fiskerskibene ud til Foraaret, maa selvfølgelig ogsaa Lagtinget blive repræsenteret i Andelsselskabets Bestyrelse.

I Betragtning af, at Andelsselskabet faktisk omfatter Øernes Hovederhverv, finder man det rimeligt, særlig i disse Tider, hvor der fra dette Erhverv stilles store Krav om offentlig Støtte, om Lagtinget var repræsenteret i Andelsselskabets Bestyrelse. Man finder det ogsaa som en væsentlig Mangel, at Foroya Fiskimannafelag ikke er repræsenteret i Andelsselskabets Bestyrelse.

Man finder derfor Anledning til at henstille til rette Vedkommende at ændre Andelsselskabets Repræsentation saaledes, at alle Interesser bliver repræsenteret. Udvalgsmedlem Jacob Nielsen mener, at Lagtinget, Rederne og Fiskerne burde besætte hver sin Tredjedel af Andelsselskabets Bestyrelse.

Under Henvisning til foranstaaende skal Udvalgets *Flertal* (Djurhuus, Niclasen, Jacob Nielsen) foreslaa Tinget at tage Sagen til Efterretning.

Mindretallet (Zachariasen og Simonsen) ønsker at fremføre:

Da der hengik forholdsvis lang Tid, fra det Tidspunkt, da Forhandlingerne om en Fiskesalgssammenslutning begyndte og til denne var en Kendsgerning, var der rigelig Tid til at konferere med Vinnunevndin om Udformning af Forslaget og en eventuel Sammenkaldelse af Lagtinget. De, der i første Række skulde henvende sig til Lagtinget, var Rederiforeningen eller dens Repræsentanter, der deltog i Forhandlingerne. Man maa derfor paatale, at dette ikke er sket.

Med Hensyn til den Forbedring, der er skel ved Etablering af Føroya Fiskaexport, er det paa nuværende Tidspunkt for tidligt at udtale sig om, da der kun er hengaaet 2 Maaneder, siden Andelsselskabet traadte i Virksomhed.

Forslag.

fra Flertallet (Djurhuus, Niclasen og J. Nielsen):

1) Tinget lager Sagen til Efterretning.
2) Der meddeles Ministeriet, Andelsselskabet og Forespørgeren hver et Eksemplar af Betænkningen.

fra Mindretallet (Zachariasen og Simonsen):

Lagtinget udtaler, at Sagen burde have været forelagt Tinget eller dettes Erhvervsudvalg til Betænkning og paataler under Henvisning til Lagtingslovens § 17, at dette ikke er sket.

Tann 14. desember fall uppskot minnilutans, hert 11 atkvøður — 0; uppskot meirilutans fall eisini, hert 10 atkv. — 0.

73. Studningur til keyp av fiskiamboðum. (18|VI).

Figgjarnevndin framlegði soljóðandi **nevndarálit:**

Skipari Hans Pauli Klein, Klaksvík, hevur í umsókn, dagsett 4. november í ár, søkt Løgtingið um studning til at keypa fiskiamboð til at dríva línufiskiskap við undir Føroyum í vetur.

Umsøkjarin greiðir frá, at hann ætlar at læna ein motorbát uppa 40 tons brutto til at dríva beinda fiskiskap, sum Norðmenn dríva í nóg so stórum mani við Føroyar, og ætlar hann at taka 2 Norðmenn við.

Kostnaðurin av hesum greiðum er settur til at koma at liggja um 3000 kr.

Nevndin er samd um, at tað er av týdningi, serliga í hesi tíð, tá ið gamlir fiskiháttir tykjast at roynast illa, at roynt verður í størri mani enn higartil at koma inn á fiskimátar, sum bæði Norðmenn og Eingilskmenn dríva við Føroyar, harímillum nútíðans línufiskiskap. Tá ið her er talan um at veita studning til royna við fiskiskapi eftir norskum sniði, ið ikki áður hevur verið nyttur til mannar í Føroyum, er ein lutur av nevndini sinnaður til at seta fram uppskot um, at tingið veitir Hans Pauli Klein hóskandi stuðul til umskrivaða endamál.

Uppskot.

1) Tingið játtar skipara Hans Pauli Klein, Klaksvík, 1000 kr. úr amtsgrunninum til keyp av fiskigreiðum til línufiskiskap við Føroyar í vetur.

2) Peningurin verður goldin harra Klein móti framleggjan av:
   a. góðkendum rokningum frá seljaranum,
   b. váttan frá umsøkjaranum, at hann hevur fingið og er noyddur við greiðurnar,
   c. ummæli frá Klaksvíkar sóknarstýri, at tað einki hevur at mæla ímóti, at peningurin verður goldin.

Tann 4. desember framlegði Gunnar Winther o. fl. soljóðandi **Ændringsforslag:**

I Stedet for Udvalgets Forslag sættes:

»Sagen henvises til Vinnunevndin til videre Foranstaltning«.

Tann 7. desember fall uppskot nevndarinnar, bert 7 atkv. — 0. Broytingaruppskotið varð samtykt við 14 atkv. — 0.

---

74. Kvota fyri ferskau fisk til Englands. (19|VI).

Fiskivinnunevndin framlegði soljóðandi **Udvalgsbetænkning** (sí skjal nr. 16).

Tann 3. desember varð uppskot nevndarinnar samtykt við 16 atkvøðum — 0.

---

75. Eftirstandandi peningur fyri italiafisk. (20|VI).

Ymsamálanevndin framlegði soljóðandi **Udvalgsbetænkning:**

Landsretssagfører Edw. Milens har for de interesserede henvendt sig til Lagtinget i Anledning af, at der sidste Efteraar blev solgt et større Parti Saltfisk til Italien. Grundet paa Krigssanktioner opstod der Vanskeligheder, og først længe efter Afskibningen blev der ved Statens Foranstaltning udbetalt 75 pCt af Fakturabeløbene. De paagældende andrager nu Lagtinget om at være behjælpeligt med at faa de resterende 25 pCt. og paaløbne Renter dækket.

I en senere Skrivelse har Landsretssagf. Milens oplyst, at Fiskepartierne blev solgt den 9. Oktober 1935 og afskibet den 23. November s. A. Under 16. November 1935 udkom en Lov angaaende Iværksættelse af Foranstaltninger i Henhold til Folkeforbundspagten, og ved Bekendtgørelse af 18. November 1935 blev der udstedt et midlertidigt Forbud mod Udførsel af Varer til Italien og mod Indførsel af Varer fra Italien og Forbud mod Kreditydelse til Italien, alt i Anledning af Italiens Krig med Abessinien. Disse Bestemmelser blev bekendtgjort i det autoriserede Blad »Dimmalætting«, den 27. November og traadte først da i Kraft for Færøernes Vedkommende.

Sælgerne af Saltfisken ansaa sig forpligtede til at afskibe Fisken, og der var utvivlsomt ikke andet at gøre, da Fisken ikke kunde afsættes andet Steds og vilde fordærves, hvis den ikke snart blev afskibet.

Ifølge Salgskontrakten var Fisken solgt i danske Kr., og Beløbene skulde betales ved Konossementernes Fremkomst til italiensk Bank med et Lirebeløb, svarende til Fakturabeløbet i danske Kr., omregnet til Lire efter Dagens Kurs. Eventuel Kursdifference ved Beløbets Overførsel til dansk Bank skulde være for Køberens Regning og Risiko. Da Fisken og Konossementerne ankom til Italien, blev Fisken oplagt, og Køberen, Firmaet Gismondi & Co., Genova, paastod, at det ifølge italiensk Lov var ham forbudt at betale det paagældende Lirebeløb, hvilken italiensk Lov var udstedt mod de Lande, herunder Danmark, som havde iværksat Sanktioner mod Italien.

Først efter at Krigen mellem Italien og Abessinien var ophørt, betalte Gismondi den 19. Juli 1936 Kr. 352.976 paa Spærrekonto i Banco Italia. 1/8 pCt. Kommission til nævnte Bank var fratrukket. Der blev derefter i Slutningen af Juli Maaned paa Foranledning af Statsmyndighederne udbetalt de færøske Afskibere 75 pCt. paa Basis af Transporter, som Afskiberne havde givet paa den dem tilkommende Købesum. Der foreligger en Liste fra Foroya Banki, hvorefter de paagældende Fakturabeløb var Kr. 354.781,90. Heraf er betalt 75 pCt., saaledes at de resterende Hovedbeløb skulde være Kr. 88.695,45.

Der ansøges nu Staten om, at man paa Grundlag af den oprettede Handelsoverenskomst med Italien og paa anden Maade hurtigst

søger at faa det paagældende Lirebeløb overført til Danmark, og saafremt der er Fald i Kursen, at man foranlediger, at Gismondi overensstemmende med Købekontrakten betaler Kursdifferencen. Det anføres, at det var Udstedelsen af Sanktionerne, der bevirkede, at Betalingen ikke fandt Sted, og de paagældende forventer derfor, at Staten, der foranledigede Sanktionerne, dækker Tabet, idet det fremhæves, at Salget var faldtud lovligt.

Lagtinget skal derfor andrage om, at Staten under Hensyn til alt foreliggende nu straks betaler de resterende 25 pCt. tilligemed Rentetab 6 pCt. fra 15. December 1935 til Slutningen af Juli 1936 og derefter af det resterende Beløb, ligesom man henstiller, at Staten dækker alle de betydelige Omkostninger, der har været ved Sagen. Man henviser til, at Udenrigsministeren i sin Tid erklærede i en Radiotale fra Geneve, at de Tab, der blev lidt ved Sanktionerne, vilde blive dækket af Staten.

Forslag.

Lagtinget anbefaler meget, at Staten straks udbetaler de resterende 25 pCt. af det Beløb, der skyldes for Fisk, leveret fra Færøerne til Italien i Efteraaret 1935, og yder de paagældende Erstatning for deres Rentetab og Omkostninger.

Idet Lagtinget udtaler sin Tak for at Regeringen har bidraget til, at færøske Fiskeeksportører har faaet udbetalt 75 pCt. af deres Tilgodehavende for Fisk, leveret i Efteraaret 1935 til Italien, indgaar Tinget til Regeringen med Andragende om, at Staten udbetaler de resterende 25 pCt. og yder Erstatning for Rentetab og Omkostninger.

Tann 5. desember varð uppskot nevndarinnar samtykt við 18 atkvøðum — 0.

76. Kæra um fiskskap við m/s „Arctic". (21/VI).

Málið varð beint í eina serliga 5-mannanevnd, ið framlegði soljóðandi **nevndarálit:**

Nevndin hevur havt samráð við nakrar av fiskimonnunum og við skiparin á »Arctic« og hevur sent bræv til A/S »Nordlyset«; men svar kann ikki koma, áðrenn tingsetan endar.

Nevndin mælir til at málið verður givið Vinnunevndini upp í hendi.

Uppskot.

Málið verður sent Vinnunevndini til viðgerðar.

Tann 9. desember varð uppskot nevndarinnar samtykt við 17 atkvøðum — 0.

77. Studn. ella lán til fiskiskap. (22|VI).

Figgjarnevndin framlegði soljóðandi **Forslag til Beslutning:**

Et *Flertal* af Udvalget (Dam, Davidsen, Jacobsen, Winther og Niclasen) foreslaar:

1) Af økonomisk Fond udlaanes der til Ejerne af Dampskibet »Havellen« ved Sigmund Frederiksen, Midvaag, et Beløb af 1500 Kr. — Femten Hundrede Kroner —. Beløbet anvendes til Betaling til færøske Baadfiskere for Fisk til Udførsel i Vinteren 1936/37. Beløbet tilbagebetales til Lagtingskontoret umiddelbart efter Dampskibets Hjemkomst fra Udlandet, efter at Salget af den solgte Fisk har fundet Sted.

2) Ved hvert nyt Indkøb af Fisk til Udførsel med det under 1) nævnte Dampskib kan de omhandlede 1500 Kr. paany udbetales til samme Formaal.

3) Lagtingets Formand anmodes om at paase, at de forannævnte Betingelser for Laanet efterleves. —

Kr. Djurhuus og A. Samuelsen ønsker ikke at stille Forslag i Sagen.

Tann 25. november varð uppskot meirilutans samtykt við 15 atkvøðum — 0.

78. Jarðahvalsavloysingin. (23|VI).

Fíggjarnevndin framlegði soljóðandi **Udvalgsbetænkning:**

Sysselmanden for Østerø Syssel indberetter i Skrivelse af 6. Oktober d. A., at der den 27. November f. A. forefaldt en Grindefangst i Nordregøte, ved hvilken Odelsgodset $7^1/_2$ Mark fik 2 Gl. $13^1/_4$ Skd. og Kongsbønderne $12^1/_4$ Skd., og at der den 28. Juli i Aar endvidere forefaldt en Grindefangst i Nordregøte, ved hvilken Odelsgodset fik tillagt 3 Gl. 9 Skd., medens der tillagdes Kongsbønderne $12^1/_4$ Skd. — Ved begge Fangster er der tillagt Jordehvalsfonden 10 pCt. af Fangsten, udbragt ved Auktion tilsammen 2083 Kr. 32 Øre.

Sysselmanden gør opmærksom paa, at Bygden Nordregøte ifølge Lov af 11. Maj 1935 om Jordehvalsrettighedens Afløsning ikke skal have nogen Erstatning for Jordehval, idet der ikke i Tidsrummet 1. Januar 1884 til 31. December 1933 er forefaldet nogen Grindefangst i Gøte. — Ifølge Taksationsprotokol B, Side 32, er Hvalrettigheden for Nordregøtes Vedkommende takseret til 20 Rdl. aarlig, hvilket har fordyret Indmarkens Værdi med 500 Rdl, eller hver Mark med $66^2/_3$ Rdl.

Jordejere i Nordregøte har herefter i Skrivelse af November d. A. ansøgt Lagtinget om, at der paa en eller anden Maade ydes dem en passende Erstatning for Jordehvalsrettighedens Afløsning. De gør herved navnlig opmærksom paa, at Jordegodset i Nordregøte, som foran anført, er fuldt beskattet, ogsaa af Jordehval, og at der til Fordel for Jordehvalsfonden jo er aflagt det foran nævnte Beløb af 2083 Kr. 32 Øre af Grindefangsterne i Gøte i 1935 og 1936.

Ifølge de ved Udvalgets Foranstaltning foretagne Udregninger vilde der til Jordegodset i Nordregøte falde 540 Kr. 49 Øre, hvis Grindefangsterne i Nordregøte i 1935 og 1936 havde været indbefattet i Fordelingen af Erstatning til Jordbesidderne for Afløsning af Jordehvalsrettigheden. Heraf tilkommer Odelsgodset 450 Kr. 94 Øre og Fæstegodset 89 Kr. 55 Øre.

Ved at gennemgaa Taksationsprotokol B vil det findes, at i Tidsrummet 1808—68/70 er der, udenfor de i Fortegnelser over Grindefangster 1884—1933 nævnte, kun to Steder, hvor Indtægten af Grind ved at takseres til vedkommende Jorder, har forhøjet Værdien af disse, nemlig Nordregøte og Viðvík.

Nærværende Udvalg maa mene, saaledes som Sagen ifølge det oplyste foreligger, at det kun vil være ret og rimeligt, at Nordregøte ogsaa faar en passende Erstatning ved Jordehvalsrettighedens Afløsning. Dette vil der være saa meget mere Grund til, naar man ser hen til, at Overskudet af Jordehvalsfonden er ret betydeligt, (vel 70000—80000 Kr.) og at Nordregøte, som foran anført, har ydet sit Bidrag til dette Overskud med ca. 2100 Kr., samt at det efter det oplyste ikke forøv-

rigt kan rejses noget Krav paa Andel i Fonden udover den alt foretagne Beregning for Tiden 1/1. 1884—31/12. 1933. — Man finder, at en passende Erstatning vil være det Beløb af 540 Kr. 49 Øre, som er udfundet ved foran anførte Beregning.

Forslag.

Af økonomisk Fonds Konto: Fonden for Jordehvalsrettighedens Afløsning betales Jordejerne i Nordregøte som Erstatning for Jordehvalens Afløsning et Beløb af 540 Kr. 49 Øre, der fordeles saaledes:

$7^1/_2$ Mark Odelsjord	Kr.	450,94
$24^1/_2$ — Kongsjord	—	89,55
	Kr.	540,49

Beløbet udbetales til Jordegodset efter de i Lov af 11. Maj 1935 om Jordehvalsafløsningen foreskrevne Regler.

Tann 14. desember varð uppskot nevndarinnar samtykt við 13 atkvøðum — 0.

79. Bygging av fiskiskipum. (24/VI).

Figgjarnevndin framlegði soljóðandi **Udvalgsbetænkning:**

Til Udvalget er henvist et Andragende fra Bestyrelsen for A/S Tórshavnar Skipasmiðja, om at Lagtinget vil lade bygge to søgaaende Fiskefartøjer paa 60—70 Tons Brutto, udstyret med kraftige Motorer og andet Tilbehør til Snurrevaadsfiskeri og Langlinedrift, eventuelt Sildefiskeri m. m. Andragerne mener at »Kongeriget Danmarks Fiskeribank« vil laane indtil 66 pCt. af Byggesummen, og at Staten vil give 20 pCt. som Tilskud. Man ansøger nu Lagtinget om at yde de resterende Dele af Byggesummen og som anført lade Fartøjerne bygge, som derefter eventuelt sælges eller udlejes.

Det er oplyst for Udvalget, at Tórshavnar Skipasmiðja, naar den træder i Virksomhed, vil være saaledes økonomisk funderet, at den kan paatage sig Byguing af Skibe af den her omhandlede Størrelse, ligesom det er Udvalget bekendt, at der er andre Værfter paa Færøerne, der kan paatage sig saadanne Nybygninger.

Udvalget finder, at det vil have Betydning for færøsk Erhvervsliv, at færøske Værfter kan paatage sig Bygning af saadanne Fartøjer, som færøsk Fiskeri har Brug for, og man mener derfor, at det vil være af almen Betydning, om man kunde hjælpe til at faa saadan Virksomhed i Gang.

Tinget vil imidlertid ikke af de Midler, man for Tiden raader over, kunne imødekomme Andragendet. Men hvis de Indtægtslove gennemføres, som Tinget i Øjeblikket behandler, vil man formentlig kunne benytte et passende Beløb til Bygning af to Skibe, som omhandles i Andragendet. En Forudsætning er det dog, at der aabnes Muligheder for Salg af de paagældende Fartøjers Fangst.

Saaledes som Sagen herefter foreligger, bør den formentlig henvises til Vinnunevndin med Bemyndigelse for denne til at tage endelig Beslutning i Sagen, naar de angivne Forudsætninger er til Stede. Vinnunevndin bemyndiges derefter til at indgive Andragende om Laan fra Fiskeribanken og Tilskud fra Staten, naar bemeldte Nevnd skønner, at Tiden dertil er inde.

Forslag.

Denne Sag henvises til Vinnunevndin.

Lagtinget er sindet til at lade bygge to Fiskefartøjer á 60—70 Tons, egnet til Snurrevaads- og Langlinefiskeri, og bemyndiger Vinnunevndin til at foretage det i saa Henseende fornødne, naar de i Udvalgsbetænkningen nævnte Forudsætninger er til Stede, ligesom man

bemyndiger Nevndin til at indgive de nødvendige Andragender til Fiskeribanken og Statsmyndighederne om Laan og Tilskud. Om Farløjernes Benyttelse, Udleje eller Salg vil der eventuelt kunne tages Bestemmelse, naar Lagtinget sammentræder til den ordinære Samling i 1937.

Tann 4. desember varð uppskot nevndarinnar samtykt við 15 atkvøðum — 0.

---

80. Viðmæli til umsøkn frá „Thorshavu Trawlerrederi A/S". (25/VI).

Fiskivinnunevndin framlegði soljóðandi **Udvalgsbetænkning:**

I Skrivelse af 28. Oktober d. A. har Bestyrelsen for A/S Thorshavn Trawlerrederi anmodet Lagtinget om overfor Statsministeriet at anbefale, at der ydes Selskabet et Statstilskud paa 80.000 Kr.

Det oplyses, at Selskabet raader over en Aktiekapital paa 62.000 Kr., som man mener at kunne forhøje til 80.000 Kr., og at der forhandles med Fiskeribanken om et Laan paa 60 pCt. af de 230.000 Kr., som Skibet vil komme til at koste, naar det er forsynet med Fiskemelsfabrik og moderne Trankogeri. Det anses for nødvendigt at have en Driftskapital paa 56.500 Kr., saaledes at det samlede Beløb, der skal tilvejebringes, er 286.500 Kr. For at Foretagendet skal kunne gennemføres, er det efter Bestyrelsens Mening nødvendigt, at der ydes et Statstilskud paa 80.000 Kr.

Det er Meningen at købe den franske Trawler »Bois de rose«, hvis Bruttotonnage er 608 Tons og Nettotonnage 208 Tons. Den har en Længde af 170 eng. Fod, Bredde 27 Fod, Dybde 14 Fod og er forsynet med en Dampmaskine, der kan give den en Fart af 10 Knob med et Kulforbrug af 10 Tons pr. Døgn. Trawleren, der ventes hjem til fransk

Kanalhava i Slutningen af denne Maaned fra Fiskeri fra New Foundland, kan fans til Kølis for 7725 Lstr. (ca. 173.000 Kr.).

Det fremgaar af den Sagen vedlagte Kalkulation over Driftsomkostningerne, at man regner med et aarligt Overskud af 145.000 Kr. med en Basis af 8 Maaneders Saltfiskfiskeri og 2 Maaneders Isfiskfiskeri eller Sildefiskeri.

Udvalget har gjort Sagen til Genstand for indgaaende Overvejelse, og vil anbefale den til Støtte i passende Omfang. Det vil have overordentlig stor Betydning, at Fiskeriets Biprodukter kan udnyttes paa bedste Maade, og da den omtalte Trawler skal forsynes med en Fiskemelsfabrik, vil man herved kunne udføre et Pionerarbejde og indvinde Erfaringer, der kan komme hele den færøske Fiskerflaade tilgode. Saaledes som Forholdene stiller sig nu, gaar der tabt for Hundredetusinder af Kroner aarlig ved at Fiskeriets Biprodukter under færøske Skibes Fiskeri saavel ved Island som ved Grønland ikke kan udnytles, men maa kasles over Bord, og det vil have meget at sige for det færøske Fiskerierhverv, at en saadan Udnyttelse bliver paabegyndt af sagkyndige Kræfter og paa den mest moderne Maade.

Trawleren vil faa en Besætning paa 39 Mand og ved Tilvirkning af Fisken i Land og paa anden Maade vil der skaffes Arbejde til mange Hænder, hvilket har den største Betydning under den Arbejdsløshed, den nuværende økonomiske Krise har ført med sig.

Forslag.

Idet der henvises til det i foranstaaende Motiver anførte, anbefaler Lagtinget, at der ydes A/S Thorshavn Travlerrederi Statsstøtte i passende Omfang.

Tann 30. november varð uppskot nevndarinnar samtykt við 17 atkvøðum — 0.

81. Ísvirki í Klaksvík. (26|VI).

Fíggjarnevndin framlegði soljóðandi **Udvalgsbetænkning:**

Fra Beboerne i Klaksvig, som har sluttet sig saammen om at danne et Aktieselskab, P/f Norðoya Ísvirki A/S, med det Formaal for Øje at oprette et Køleanlæg med Isfabrikation er der til Tinget indsendt Andragende af 31. Oktober d. A. underskrevet af Kristoffer Jacobsen, Haakon Djurhuus, Kristoffer Joensen og Sv. E. Kofoed om et Tilskud fra Tinget paa ca. 8000 Kr. og Tingets Anbefaling om Statstilskud paa 20.000 Kr.

Endvidere anmodes Tinget om at foranledige og anbefale, at der af Fiskeribanken kan ydes Selskabet saa stort Laan, som efter Bankens Laaneregler kan opnaas samt et Tilsagn om Driftskapital.

Det oplyses i Andragendet, at Aktietegningen endnu ikke er afsluttet, men der er allerede tegnet 17.000 Kr. Anlægget anslaas til at koste 100.000 til 120.000 Kr.

I Andragendet anføres, at der fra Klaksvig drives et betydeligt Fiskeri med Motorbaade om Sommeren efter Hellefflynder og om Vinteren Torsk og Kuller. Ogsaa nærliggende Bygder paa Østsiden af Østerø driver om Vinteren — særlig om Foraaret — betydeligt Fiskeri paa Nordhavet. Der regnes med en betydelig Fortjeneste, i Fald Fisken til enhver Tid kunde opbevares i Kølerum til videre Forsendelse til Udlandet. Ogsaa med Hensyn til Agnspørgsmaalet har et Køleanlæg den allerstørste Betydning saavel for de mindre Fartøjer som for Kutterflaaden i sin Helhed.

I Sagen er vedlagt Genpart af Stiftelsesoverenskomst af 25. Oktober d. A. — Endvidere oplyses i Andragendet, at Klaksvig Kommune har lovet at stille de nødvendige Grundarealer til Raadighed og vil støtte Foretagendet i saa stort Omfang, som Kommunens økonomiske Evne maatte tillade det.

Spørgsmaalet om Opførelse af Ishuse med Kølcanlæg, større og mindre, paa forskellige Pladser paa Øerne har længe haft Tingets Interesse og Opmærksomhed, naar Talen har været om Ophjælpning af Hjemmefiskeriet. Det er givet, at saavel Agnspørgsmaalet som Opbevaring af fersk Fisk maa løses, saafremt den færøske Fisker atter skal kunne faa lønnende Udbytte af Fiskeriet ved Øerne og i Havet omkring Færøerne paa samme Maade som Engelskmændene og Nordmændene med dertil svarende Fartøjer.

Man erkender, at Klaksvig er en af de betydeligste Fiskepladser paa Øerne, og at Ansøgningen om Støtte til Opførelse af det paatænkte Køleanlæg med Isfabrikation vil møde Velvilje fra Tingets Side. Klaksvig er næst efter Thorshavn den største af de færøske Bygder.

Der vil sikkert ogsaa fra andre Pladser paa Øerne fremkomme Andragender om Støtte til Opførelse af mindre Anlæg til Opbevaring af saavel Agn som fersk Fisk. —

Der findes ingen Tegning med Overslag og Beregning for det paatænkte Anlæg i Sagen, ligesom der savnes Kalkulation over formodet aarligt Driftsregnskab for Anlægget.

Desværre er det begrænsede Midler, som Tinget for Tiden raader over. —

Man vil sikkert i denne Samling vedtage forskellige Indtægtslove, som ogsaa tager Sigte paa at yde Støtte til Erhvervslivet, hvortil nærværende Anlæg maa henregnes. Disse Indtægter vil først kunne bære Frugter i det kommende Aar, hvorfor Udvalget maa indskrænke sig til at henstille, at denne Sag udsættes til kommende Løgtingssamling. — Sagen foreligger heller ikke tilstrækkelig oplyst til at man kan tage endelig Bestemmelse i denne Samling med Hensyn til Tilskud og Bankloan.

Udvalget skal derfor tilraade, at Selskabet fremlægger forskellige Tilbud paa Opførelsen af det paatænkte Anlæg, ligesom der inden næste Aars Samling forelægges Tegninger af Anlægget med detailleret Overslag (Beregning) af alle Udgifterne. — Kalkulationen af Udgifterne bør foretages af dertil kvalificerede Folk.

Foruden den indbetalte Aktiekapital bør der fremskaffes Sikkerhed for Betaling af den resterende Part.

Forslag.

Tinget anmoder P/f Norðoya Ísvirki A/S om til næste Aars Tingsamling at fremkomme med Tegninger og detaillerede Overslagsudgifter over det paatænkte Køleanlæg med Isfabrikation i Klaksvig.

Tann 11. desember varð uppskot nevndarinnar samtykt við 18 atkvøðum — 0.

82. Endurnýggjan av fiskifiotanum og trygging av skipunum. (28|VI).

Fiskivinnunevndin framlegði sóltjóðandi **Udvalgsbetænkning** (sí skal nr. 24).

Tann 15. desember varð uppskot nevndarinnar samtykt við 21 alkvøðum — 0.

83. Garanti fyri lán til brugdn- og hvalaveiðn. (29|VI).

Figgjarnevndin framlegði soljóðandi **Udvalgsbetænkning:**

. . . . . .

Til nærværende Udvalg er henvist et Andragende af 12. f. M. fra Maskinmester Edward Skaalum, Vaag, og Navigatør Daniel Jacob Eyvindsson, Trangisvaag, om Laglingets Garanti for et Laan paa 7.500 Kr., som agtes anvendt til en kombineret Brugde- og Hvaldrift.

Andragendet er bilagt med en Kopi af en vedrørende samme Drift til Kongeriget Danmarks Fiskeribank indgivet Ansøgning med vedlagte Kalkulationer over Driftens Rentabilitet og Starthnings- og Driftsudgifter. Heraf fremgaar, at Anskaffelsen af en til nævnte Brugde- og Hvalfangst passende Hvalbaad samt Driftskapital kalkuleres til henholdsvis 19.000 Kr. og 18.310 Kr. Denne Sum regner Andragerne med at kunne tilvejebringe saaledes:

Laan fra Kongeriget Danmarks Fiskeribank	27.810 Kr.
Ved egne Midler	2.000 —
Laan med Lagtingets Garanti	7.500 —
Ialt.....	37.310 Kr.,

der anføres som paakrævet Startnings- og Driftskapital. Der oplyses yderligere, at begge Andragere har deltaget i Hvalfangst ved Færøerne og har haft Lejlighed til at konstatere Forekomsten af en stor Mængde Brugder ved Færøerne, og at der gøres Regning med en Fangst af 150—200 Stk. Brugder, af hvis Lever man regner med at kunne udvinde ca. 600 Fade Olie á 100 Kr. Endvidere kalkuleres med en Fangst af 15 Hvaler, som man regner med at kunne sælge til en af Hvalstationerne paa Færøerne for en Pris af ca. 1500 Kr. pr. Stk.

Bruttoindlægten anslaas til:

600 Fade Brugdeleverlran á 100 Kr.	60.000 Kr.
15 Hvaler á 1500 Kr.....	22.500 —
Ialt.....	82.500 Kr.

Bruttoudgiften ved Starten og Driften det første Aar kalkuleres til:

Hvalbaaden m. m.....	19.000 Kr.	
Sæsonens Driftsudgifter	47.511 —	66.511 Kr.
Der er saaledes Talen om.....		15.989 Kr.

som Overskud efter at Anskaffelses-, Startnings- og alle andre Udgifter er betalt.

Idet man skal fremhæve Betydningen af, at man i disse Tider, hvor der for vort Hovederhverv, Fiskeriet, taarner sig den ene Vanskelighed efter den anden, og man har Grund til at befrygte de værste Eventualiteter inden for dette Erhverv baade med Hensyn til Opretholdelsen af Fangstkapaciteten, Markeds- og Prisforholdet anser Udvalget det for højst paakrævet, at der sættes effektivt ind paa Igangsættelsen af nye Erhvervsgrene.

Omskrevne Brugde- og Hvalfangst maa betragtes som et Forsøg i saa Henseende, et Forsøg, der i hvert Fald ikke endnu hæmmes af Afsætnings- og Prisrestriktioner. Og da Mulighederne for et gunstigt Resultat af omskrevne Drift ikke kan afvises, mener Udvalget at kunne forsvare at anbefale Andragerne til Kongeriget Danmarks Fiskeribanks velvillige pekuniere Støtte med Bevilgelse af de i Andragendet til sam-

me Bank ansøgte Laan, ligesom Udvalget mener at kunne bringe i Forslag, at Lagtinget som et Led i Bestræbelserne for at ophjælpe nye Foretagender garanterer for omsøgte Laan paa 7.500 Kr.

Forslag.

1) Lagtinget giver det af Maskinmester Edvard Skaatum, Vaag, og Navigatør Daniel Jacob Eyvindsson, Trangisvaag, til Kongeriget Danmarks Fiskeribank indgivne Andragende af den 12. November d. A. sin bedste Anbefaling.

2) Lagtinget garanterer for et Laan paa 7.500 Kr. til de under Pkt. 1) nævnte Personer til en Brugde- og Hvaldrift imod 2. Prioritet i et til denne Drift anskaffet Fartøj samt i Fangsten.

Lagtingets Formand bemyndiges til at underskrive de til Afgivelse af denne Garanti nødvendige Dokumenter.

Tann 10. desember varð uppskot nevndarinnar pkt. 1) samtykt við 21 atkvøðum — 0; pkt. 2) varð samtykt við 15 atkvøðum — 0.

84. Umvøling av fiskiskipunum. (30/VI).

Málið varð beint í eina serliga 5-mannanevnd (sí blaðsíðu 5). Nevndin framlegði soljóðandi **Udvalgsbetænkning:**

Færøernes Rederiforening har ved Skrivelse af 30. Oktober d. A. ansøgt om Støtte fra Lagtinget i Forbindelse med Staten til Reparation af Fiskefartøjer. Ansøgningen begrundes med, at de daarlige Aar har medført, at kun det mest nødvendige er gjort for Skibenes Vedligeholdelse, og at der heller ikke i Vinter bliver Raad til at foretage det Eftersyn og de Reparationer, der er nødvendige, om ikke Skibenes Værdi skal forringes. I enkelte Tilfælde kan man regne med, at Skibstilsynet, saafremt de nødvendige Reparationer ikke forelages, vil nægte Fartøjerne Tilladelse til at gaa paa Fiskeri.

I Skrivelse fra Rederiforeningen af 7. ds. anslaas den fornødne Støtte til Reparationer til at andrage 100.000 Kr. om Aaret i 3 Aar. Her regnes med en Støtte paa $^{5}/_{6}$ af Fartøjernes Reparation.

Det anføres tiltige i Andragendet, at Beddingernes Stilling er meget vanskelig, ved at deres Kapital staar bundet i udestaaende Fordringer, som foreløbig ikke kan indkasseres. Man maa derfor regne med, at det vil være Beddingerne umuligt at paatage sig Arbejder uden større kontant Udbetaling, da disse ellers ikke vil være i Stand til at betale deres Arbejdere.

Udvalget er indforstaaet med, at Forholdene, som de er i Øjeblikket, er alt andet end gode, ligesom man har den største Interesse i, at Fiskerflaaden bliver holdt i god og forsvarlig Stand. Det maa anses for absolut paakrævet, at de Fiskefartøjer, der om Foraaret tager op til Sydisland, er fortrinligt udrustede baade med Hensyn til selve Skibsskroget som til Grejer, da Erfaringen viser, at de Vejrforhold, der hersker deroppe i Foraarsmaanederne, kræver i alle Maader solide Fartøjer.

Føroya skipara- og navigatørfelag har i Skrivelse af 5. ds. udtalt sig om denne Sag, og fremhæver Foreningen, at Tilskud fra det Offentlige først og fremmest maa komme ny og tidssvarende Fiskefartøjer tilgode, men skulde det være saaledes, at der findes Skibe, som ellers er gode, men som for at kunne komme paa Fiskeri trænger til mindre Reparationer, og Ejerne ikke er i Stand til at skaffe Midler hertil, saa anbefaler nævnte Forening, at der ydes Tilskud. Derimod mener Foreningen ikke at kunne anbefale, at gamle, daarlige Skibe, som er blevet ubrugelige, faar Tilskud til Ombygning.

Efter at have anført foranstaaende, finder Udvalget Anledning til at udtale:

1) For at man til en sikker Bedømmelse af, i hvilke Tilfælde og i hvilket Omfang det Offentlige bør støtte, naar Tale er om Reparation, vil det formentlig være nødvendigt for hvert enkelt fore-

kommende Tilfælde at have en skriftlig Udtalelse (Redegørelse) fra Skibstilsynet og en af de færøske Beddingsformænd.

Af de ca. 150 Fiskerskibe, der for Tiden findes paa Færøerne, er omkring 100 ældre Fartøjer, og det er indlysende, at en Del af disse Aar efter Aar trænger til Reparation for at kunne holdes i sødygtig Stand. Naar man ser hen til Skibenes Alder, kan det ikke undgaas, at Skibstilsynet i adskillige Tilfælde vil forlange saa store Reparationer, at det ikke kan betale sig for Ejeren at lade disse udføre.

2) Paa den anden Side stiller Forholdet sig saaledes i Øjeblikket, at det af Hensyn til Beskæftigelsen af vort arbejdsdygtige Mandskab, vil være unfviselig nødvendigt at støtte Reparationer af ældre dertil egnede Fartøjer, da man formentlig ikke tør regne med, at Fornyelsen af vor Fiskerflaade kan gennemføres saa hurtigt, at en omfattende Arbejdsløshed blandt vore Fiskere kan undgaas. Med andre Ord: Skal Arbejdsløsheden og med denne Nød og Elendighed ikke spredes i vide Kredse af vort Samfund, vil det være uomgængelig nødvendigt, at de herombandlede Reparationer kommer til Udførelse i saa stor Udstrækning, som det skønnes forsvarligt.

Lagtingets gode Vilje tiltrods, saa er det umuligt for dette at træde hjælpende til, da Tinget ikke raader over Midler til dette Formaal.

3) Da det her drejer sig om Løsningen af et Samfundsproblem, der efter Udvalgets Skøn maa antages at være beslægtet med de Opgaver, man i sin Tid overlod til Fiskeribanken som dens specielle Arbejdsomraade, skal man under Henvisning til det foran anførte og iøvrigt til de i Sagen beroende Akter henstille, at Fiskeribanken under Hensyn til samtlige foreliggende Omstændigheder yder sin Medvirkning til Løsning af dette for vort Samfund saa livsvigtige Spørgsmaal.

Da Tiden nu er saa langt fremskreden, og Skibsfiskeriet normalt begynder først i Marts, er det af allerstørste Betydning, at Sagen bliver fremmet snarest muligt, for at Reparationerne kan foretages i Januar og Februar.

Rederiforeningen ansøger samtidig om Lagtingets Anbefaling til Kongeriget Danmarks Fiskeribank for Opnaaelse af Laan og Tilskud til Fornyelse af Skibsmotorer paa de samme Betingelser, der er gældende for Laan til Nybygninger.

Det er jo saaledes, at mange af de Motorer, der i sin Tid blev sat i de færøske Fiskerfartøjer, er blevet udslidt og trænger til at erstattes med ny.

Dette Beløb mener Rederiforeningen vil kunne sættes til mindst 75.000 Kr. om Aaret i 3 paa hinanden følgende Aar.

Her stiller Forholdet sig paa samme Maade som med Hensyn til Reparationer af ældre Fartøjer, at det daarlige Udbytte af Fiskeriet har bevirket, at Skibsejerne ikke er i Stand til paa egen Haand at

foretage Fornyelsen. Et Fiskeri med Skibe uden Motor er paa Forhaand dødsdømt. Det er selvfølgelig en Forudsætning, at de Skibe, hvori der indsættes nye Motorer, er gode og kan benyttes til Fiskeri i flere Aar uden nævneværdige Reparationer.

Forslag.

1) Lagtinget indgaar til Regeringen med Andragende om, at der af Staten ydes Tilskud af indtil $^3/_5$ af Udgifterne til Reparationer af Fiskefartøjer. Hvert Andragende maa være bilagt med skriftlig Udtalelse og Anbefaling fra Skibstilsynet, ogsaa eventuelt bilagt med en Udtalelse fra en af Beddingsformændene paa Færøerne.

2) Lagtinget anbefaler, at der af Kongeriget Danmarks Fiskeribank ydes Laan og Tilskud til Fornyelse af Skibsmotorer paa samme Betingelser, som er gældende for Laan til Nybygning.

Tann 16. desember varð uppskot nevndariunar samlykt við 21 atkvøðnum — 0.

85. Samráð við fiskivinnufeløgini. (31/VI).

Nevndin viðv. umvøling av fiskiskipum framlegði soljóðandi **Udvalgsbetænkning** (sí skjal nr. 29).

Tann 16. desember varð uppskot nevndarinnar samtykt við 20 atkvøðum — 0.

86. Útreiðslur viðv. leitan eftir útróðrarbáti. (32/VI).

Nevndin viðv. umvøling av fiskiskipum framlegði soljóðandi **Udvalgsbetænkning:**

Købmand J. A. Godtfred, Vaag, har tilsendt Tinget en Skrivelse, hvori han andrager om, at et Udlæg paa 740 Kr., som han har haft i 1934 i Anledning af Eftersøgning af en Baad med Mandskab tilhørende M/K »Norðhavið« under Fiskeri ved Vestgrønland, maa blive ham refunderet under en eller anden Form.

Den paagældende Baad var bortkommet i taaget Vejr, og Føreren af »Norðhavið« begyndte Eftersøgningen, men uden Resultat. Den næste Dag sejlede han ind til Holstensborg for at høre, om Baaden eventuelt skulde være kommet dertil, hvilke ikke viste sig at være Tilfældet. Da Baadens Mandskab ikke havde rel mange Levnedsmidler med sig, mente Kaptajnen at burde sætte større Kraft paa Eftersøgningen, hvorfor han foranledigede, at 3 Motorbaade fra Kolonien

sejlede ud for at eftersøge den savnede Baad, som imidlertid blev fundet paa anden Mande. Senere har Grønlands Styrelse for Assistance ved ommeldte Eftersøgning tilsendt J. A. Godtfred et Krav paa 740 Kr., hvilket Beløb Hr. Godtfred har betalt, da Regningen var attesteret af Føreren af »Norðhavið«.

Nærværende Udvalg, der har faaet Sagen til Betænkning, finder Anledning til at udtale, at det forekommer noget uforstaaeligt, at Grønlands Styrelse i en Sag som foreliggende ikke har meent at kunne nøjes med en mindre Godtgørelse end ca. 250 Kr. pr. Motorbaad.

Pengene er imidlertid betalte, saa der er formentlig ikke foreløbig andet at gøre, end at anmode Amtmanden om at udvirke, at ommeldte Regning bliver tilsendt Vinmunevndin, eventuelt med en Udtalelse af Styrelsen, hvorefter denne, ifald Regningen findes uforholdsmæssig stor, bemyndiges til ved Forhandling med Grønlands Styrelse at forsøge at faa hidført en passende Afkortning i Beløbet.

Forslag.

Amtmanden anmodes om at faa udvirket, at ommeldte Regning bliver tilsendt Vinmunevndin, hvorefter denne, ifald der skønnes at være Aarsag dertil, forsøger at faa hidført en Afkortning i Beløbet.

Tann 11. desember varð uppskot nevndarinnar samtykt við 16 atkvøðum — 0.

87. Kost- og plássviðurskifti umborð í føroyskum fiskiskipum. (33|VI).

Nevndin viðv. umvøling av fiskiskipum framlegði soljóðandi **Udvalgsbetænkning:**

Lagtingsmand Kallsoy bar paa Foranledning af Fisker Daniel Klein, Gjov, forelagt nærværende Sag for Tinget. Sagen er bilagt med 3 Numre af Ugebladet »Norðlýsið«, indeholdende en Serie Artikler omhandlende »Kost- og plássviðurskiftir umborð á foroyskum fiskiskipum«. Artiklerne er underskrevet »Gamalur fiskimaður« og konkluderer i Kravet om, at vore »Lovsmede« — Lagtinget — lovfæster følgende 5 Punkter:

1) pliktað skipssýnsmenn og útgerðarmenn at hulda koyggjurnar góðar, reinar og lekafríar,

2) sett harðar treytir á, so ikki meira fólk fór umborð á skip, enn koyggjur vóru,

3) fingið einar fastar matreglur fyri føroysk liskiskip,

4) tann matur kom umborð, sum tørvaði, og at

5) allir teir kokkar, sum eru við føroyskum fiskiskipum, skuldu lært at gjørt slíkan mat til, so hann var góður og gagnligur fyri manningina.

Efter at have anført ovenstaaende skal Udvalget udtale:

Forfatteren til førnævnte Bladartikler, der gennemgaaende er holdt i en agitatorisk Form og paa visse Punkter formel som et direkte Angreb paa Lagtinget, der beskyldes for manglende Vilje og Forstaaelse til at hjælpe paa vore Fiskeres Krav ombord i Kutterne, røber en total Mangel paa Viden selv til det mest elementere m. H. t. de nugældende Bestemmelser, hvilket formentlig fremgaar bedst deraf, at Forfatteren hævder, »ongar bestemtar matreglur eru at ganga eftir uttan tær, ið hava verið nýttar umborð í skipunum: at kóka 2—3 ketlar og 2 grýtur um dagin«, ligesom det synes at fremgaa af Artiklerne, at der ligeledes savnes Lovbestemmelser vedr. Køjeplads. Udvalget kan være enigt med Forfatteren af oftnævnte Artikler i, at de her omhandlede Forhold er saa vigtige, at der bør sættes alt ind paa at faa ordnet disse saa tilfredsstillende som overhovedet gørligt. Det er

indlysende, at det er af vital Betydning for vor Folkesundhed, at Kost- og Pladsforholdene om Bord i vore Kuttere, hvor en 3—4000 af vore Mænd i deres arbejdskraftigste Alder skal opholde sig i ca. 7 af Aarets Maaneder, er de bedst mulige. Disse Spørgsmaal har været behandlet i Lagtinget flere Gange, nemlig Spørgsmaalet vedrørende Kostforholdene jfr. Lagtingstidende 1930, Side 70, for 1933 Side 85 og 1934 Side 72 og 73. Spørgsmaalet vedrørende Pladsforholdene ombord i vore Kuttere var til Behandling i Samlingen 1931, jfr. Lagtingstidende for nævnte Aar, Side 47 og 48. Som alt antydet røber Forfatteren et totalt Ukendskab til de faktiske Forhold, naar denne paastaar, at der mangler Lovbestemmelser for disse Forhold. Selvfølgelig er de ordnet ved Lov, og indeholdes de gældende Bestemmelser for Kostens Vedkommende i Reglement Nr. 245 af 6. November 1893 om Skibsmandskabets Forplejning og Opholdsrum ombord i færøske Fiskerskibe, ligesom Sømandsloven af 1. Maj 1923 § 58 fastsætter, at Skibsføreren skal føre Tilsyn med Sundhedsforholdene og Renligheden ombord, og skal særlig paase, at de Forskrifter, der gives af Handelsministeriet om Opholdsrums Vedligeholdelse og Rengøring, bliver nøje overholdt.

Med Hensyn til Køjeplads udtales i Skibsmaalingsinstruktion af 26. November 1909, Afsnit L, Pkt. 6 » . . . . vil der være at paase, at der er anbragt 1 Standkøje for hver Mand«. Heraf ses, at der er Lovbestemmelse for, at hver Mand skal have sin Køje. Det maa derfor formentlig være de paagældende Myndigheders Opgave at overvaage, at disse Bestemmelser overholdes, ligesom man maa være af den Formening, at de interesserede Organisationer — maaske fortrinsvis Fiskimannafelagið — gennem sine egne Medlemmer kan bidrage væsentligt til, at Loven overholdes paa dette Punkt.

Det i Pkt. 1) opstillede Krav, om at Køjerne skal være »góðar, reinar og lekafrfar«, er ogsaa et billigt og rimeligt Forlangende, og hvis det ikke skulde være Tilfældet nu, saa skyldes det næppe Mangel paa »galdandi reglur«, da dette Forhold — saavidt Udvalget bekendt — netop skulde være sikret, dels ved den af Fiskere og Redere indgaaede Kontrakt og dels ved Sølovens Bestemmelser.

Pkt. 2) er som allerede vist ordnet ved Lov, idet hver Mand ombord i Kutteren skal have hver sin Køje.

Pkt. 3) om faste Regler vedrørende Kosten er ligeledes ordnet ved Lov. Med Hensyn til dette Pkt. finder man Anledning til at udtale, at det er Udvalgets Opfattelse, at Rederen gennemgaaende stiller sig meget forstaaende paa dette Punkt, og at det i Realiteten er Skibsføreren i Samraad med Kokken, der bestemmer, hvad og hvor meget der kommer ombord, ligesom man tror, at det som Regel er Behovet og ikke Reglementet, der er afgørende m. H. t. Kostforbruget ombord i de allerfleste af vore Kuttere.

Da det imidlertid muligvis kan være Tvivl underkastet, hvorvidt de i Reglementet indeholdte ugentlige Rationer pr. Mand for Saltkød, Skærpekød, Margarine, Fedt og Sukker er rigelige nok under haardt Arbejde, skal man nedenfor tillade sig at foreslaa at forhøje Rationerne for disse Posters Vedkommende, saaledes som det i sin Tid er foreslaaet af Føroya Fiskimannafelag.

ad Pkt. 4): Jfr. det under 3) anførte.

ad Pkt. 5): Udvalget sympatiserer med Tanken om, at alle Kokke ombord i vore Kuttere skal gennemgaa en faglig Uddannelse, men man mener ikke, at Tiden er inde til at fremtvinge Kravet herom ved Lov, bl. a. alene af den Grund, at der mangler en officiel Institution, hvor en saadan Uddannelse kan faas, og Tingel for Tiden er ude af Stand til at etablere en saadan. Derimod har Lagtinget ydet Tilskud til frivillige Kursus, der er afholdt til Uddannelse af Kokke til vore Kuttere, og der kan næppe være Tvivl om, at saadanne ogsaa i Fremtiden kan regne med Tingels Støtte.

Man finder Anledning til i denne Forbindelse at fremhæve endnu eet meget vigtigt Forhold, som Artiklens Forfatter lader uomtalt, nemlig det, at der af Hensyn til Smittefare bør vises den største Forsigtighed m. H. t. Benyttelse af Kopper, Krus, Skeer, Knive og Gafler o. s. v., saaledes at disse ikke benytles i Flæng, men at hver Mand benytter sine egne Spiseredskaber, da det er utvivlsomt, Kravene i saa Henseende ombord i Kutterne bør være de strengest mulige.

Forslag.

1) I Reglement (Nr. 245) af 6. November 1893 om Skibsmandskabets Forplejning og Opholdsrum ombord i færøske Fiskerskibe forandres:

§ 2: »...Kød, raat, saltet for 3 Dage 3 Pd.« ændres til »...2 kg«,
»eller tørret Lammekød for 3 Dage 1 Pd. 50 Kv.« — — »...1 kg«,
»eller Margarine 1 Pd.« ændres til »1 kg Margarine og 1 kg Fedt«,
»Sukker til The og Kaffe 1 Pd. 25 Kv.« ændres til »1½ kg«.

2) Der tilstilles Fisker Daniel Klein, Gjov, samt Føroya Fiskimannafelag, Suðuroya Fiskimannafelag, Færøernes Rederiforening og Føroya skipara- og navigatørfelag et Eksemplar af Betænkningen.

Tann 11. desember framlegði J. Kallsoy o. fl. soljóðandi **Eykauppskot:**

Sum punkt 3) verður sett:

Løglingið tekur málið um kokkaskúla í Føroyum upp aftur næsta ár.

Tann 14. desember varð uppskot nevndarinnar og eykauppskotið sett undir atkvøðisgreiðslu við *navnakall:*

Ja atkvøddu: Djurhuus, Winther, Zachariasen, Nolsøe, Rasmussen, Niclasen, H. Jacobsen, Joensen, A. Samuelsen, Nielsen, Davidsen, Ellefsen, Johan Poulsen. *Atkvøddi ikki:* Miltens. *Burtur:* Dam, Paturssen, Simonsen, Andreasen, M. Samuelsen, H. J. Poulsen, Hansen, Danbjørg, M. A. Jacobsen, Kallsoy,

og vóru uppskotini soleiðis samtykt við 13 atkvøðum — 0.

---

88. Studningur til útróður í Grønlandi. (34/VI).

Figgjarnevndin framlegði soljóðandi **Udvalgsbetænkning:**

Simon Jacobsen og Henrik Sóloy, begge af Sviuø, har i Skrivelse af 22. November d. A. ansøgt Lagtinget om en Bevilling til Udrustning til Fiskeri i Grønland.

Det oplyses, at Omkostningerne fordeler sig saaledes:

Baad	2.000 Kr.
Olie	400 —
Langline	500 —
	2.900 Kr.

Hertil kommer Hus i Land eller Leje af et saadant, hvilke Omkostninger Ansøgerne ikke kan opgive Størrelsen af.

Tinget er indforstaaet med, at der mellem Fiskerne er mange, der trænger til al den Hjælp, de kan faa og mere til. Men da Tingets Midler er ret begrænsede, og Kravene mange, skal Udvalget foreslaa at Sagen henvises til Vinnunevndin.

Forslag.

Sagen henvises til Vinnunevndin til videre Foranstaltning.

Tann 7. desember varð uppskot nevndarinnar samtykt við 19 atkvøðum — 0.

---

89. Garanti og viðmæli viðv. P/f. „Uvak". (36/VI).

Nevndin viðv. umvøling av fiskiskipum framlegði soljóðandi **Udvalgsbetænkning** (sí skjal nr. 30).

Tann 16. desember varð uppskot nevndarinnar samtykt við 19 atkvøðum — 0.

VII. Landbúnaðurin o. t.

90. Útskiftingarstarvið í Føroyum. (1|VII).

Búnaðarnevndin framlegði soljóðandi **Udvalgsbetænkning** (sí skjal nr. 11).

J. Paturssøn framlegði soljóðandi **Ændringsforslag:**

1) I Stedet for Punkt 1 a) første Stykke sættes:
»Fra Udvalget«.

2) I Punkt 2 udgaar Begyndelsesordene i sidste Punktum »De nærmere Forhandlinger med Staten med Hensyn til«.

Tann 1. desember varð broytingaruppskot pkt. 1) samtykt við 15 atkvøðum — 0; uppskot pkt. 1) a. í fálinum soleiðis broytt varð samtykt við 16 atkvøðum — 0. Minnilutans uppskot pkt. 1) b. fall, bert 7 atkvøður — 0. Nevndarinnar uppskot pkt. 1) c. varð samtykt við 16 atkvøðum — 0. Broytingaruppskot pkt. 2) fall, bert 6 atkvøður — 0. Uppskot nevndarinnar pkt. 2) og 3) vóru samtykt við 16 atkvøðum — 0.

91. Útskifting í Nólsoy. (2|VII).

Búnaðarnevndin framlegði soljóðandi **Udvalgsbetænkning:**

Forstanderskabet for Nolsø Sogns Kommune har ved Skrivelse af 22. Februar d. A. anmodet Tinget om at søge udvirket, at Bygden Nolsøs Indmark udskiftes.

Da der som bekendt ikke er nogen Lov, hvorefter en Bygds Indmark kan udskiftes, kan nærværende Sag ikke fremmes, førend der foreligger en Lov angaaende saadan Udskiftning.

I Lagtingssag Nr. VII—1/1936: Útskiftingarstarvið í Føroyum, har Tinget søgt Regeringen om at foranledige det af Tinget i 1933 vedtagne Forslag til Udskiftningslov fremmet, og skal man foreslaa, at der tilstilles Forstanderskabet et Eksemplar af den paagældende Betænkning.

Forslag.

Der meddeles Forstanderskabet Afskrift af nærværende Betænkning bilagt et Eksemplar af Betænkning i Lagtingssag Nr. VII—1/1936: Útskiftingarstarvið í Føroyum.

Tann 28. november varð uppskot nevndarinnar samtykt við 20 atkvøðum — 0.

92. Søla av føroyskum eplum. (3|VII).

Búnaðarnevndin framlegði soljóðandi **Udvalgsbetænkning** (sí skjal nr. 21).

Soljóðandi **Ændringsforslag** varð framlagt frá Trond Hansen o. fl.:

Til Bekendtgørelse § 2 som nyt Punktum:

»Dog Maanederne Juli og August undtagen.«

Tann 14. desember varð uppskot I. frá J. Paturssoni sett undir atkvøðisgreiðslu við *navnakall:*

Ja atkvøddu: Winther, Dam, Paturssoni, Zachariasen, Nolsøe, Simonsen, H. Jacobsen, Hansen, Danbjørg, Nielsen, Ellefsen, Mitens, M. A. Jacobsen, Kallsoy. *Atkvøddu ikki:* Djurhuus, Rasmussen, Niclasen, Joensen, A. Samuelsen, Andreasen, M. Samuelsen, Davidsen, Johan Poulsen. *Burtur:* H. J. Poulsen,

og varð uppskotið soleiðis samtykt við 14 atkv. — 0.

Lóguppskot meirilutans I. og II. soleiðis broytt varð sett undir atkvøðisgreiðslu við *navnakall:*

Ja atkvøddu: Winther, Dam, Paturssoni, Zachariasen, Nolsøe, Simonsen, H. Jacobsen, Hansen, Danbjørg, Nielsen, Ellefsen, Mitens, M. A. Jacobsen, Kallsoy. *Atkvøddu ikki:* Djurhuus, Rasmussen, Niclasen, Joensen, A. Samuelsen, Andreasen, M. Samuelsen, Davidsen, Johan Poulsen. *Burtur:* H. J. Poulsen,

og varð lóguppskotið soleiðis samtykt við 14 atkv. — 0.

Uppskot II. (reglugerð) frá J. Paturssoni fall, bert 6 atkv. — 0.

Uppskot meirilutans og broytingaruppskot frá Trond Hansen o. fl. varð samtykt við 13 atkv. — 0.

93. Stuðningur til urtagarðsbrúk. (4)VII).

Fíggjarnevndin framlegði soljóðandi **Udvalgsbetænkning:**

Til Lagtinget er der indsendt Ansøgning fra Gartner Karl Øster, p. t. boende i København om et Tilskud paa 3.000 Kr. til Anlæg af et Mønstergartneri med Drivhus paa Tveraa.

Det fremgaar af Ansøgningen, at det paatænkte Gartneri er anslaaet til at koste 8.745 Kr., hvortil der af Laurits Andersens Fond er givet Tilsagn om et Tilskud paa 3.000 Kr., men er dette Tilsagn givet under den Forudsætning, at der paa anden Maade kan skaffes til Veje den resterende Del af Anlægsudgifterne. Andrageren oplyser, at han, ifald han faar et Tilskud fra Tinget paa 3.000 Kr., vil kunne tilvejebringe det øvrige Beløb 2.745 Kr.

Der er bilagt Sagen en hel Del Anbefalinger, der alle siger god for Andragerens Kvalifikationer paa det foreliggende Omraade.

Nærværende Udvalg mener at kunne tilraade Tinget at træde hjælpende til i nærværende Sag i Betragtning af, at det drejer sig om det første Forsøg paa Drivhusgartneri paa Færøerne. Men da Tinget for Tiden ikke raader over tilstrækkelige Midler til at kunne yde et saa stort Tilskud som ansøgt, skal man foreslaa, at Tinget garanterer Ansøgeren for et Laan til omhandlede Formaal paa indtil 3.000 Kr. Spørgsmaalet om at yde Tilskud til omtalte Gartneri vil saa senere kunne oplages til velvillig Overvejelse, naar den i Jordreformen omtalte Jordfond er en Kendsgerning.

Forslag.

1) Tinget yder Handelsgartner Karl Øster, f. T. boende Kastelsvej 6II th. København, Garanti for et Laan paa indtil 3.000 Kr. til Oprettelse af et Handelsgartneri paa Tveraa, med Bemærkning at Spørgsmaal om Tilskud til Formaalet kan rejses paany, naar den færøske Jordreform er en Kendsgerning.

2) Amtmanden bemyndiges til at underskrive Garantierklæring paa Tingets Vegne.

Tann 25. november varð uppskot nevndarinnar samtykt við 19 atkvøðum — 0.

94. Studningur til høsnarhald. (5/VII).

Figgjarnevndin framlegði soljóðandi **Udvalgsbetænkning:**

Vilhelm Poulsen af Thorshavn har ved Skrivelse af 22. August 1935 ansøgt Tinget om et Tilskud paa 500 Kr. til Hjælp ved Anlæg af et Hønseri.

Da der for Tiden drives flere Hønserier, der ikke har nydt offentlig Støtte, og Hønsehold forøvrigt ikke er noget nyt Erhverv paa Færøerne, mener undertegnede Udvalg ikke at kunne foreslaa Tinget at yde den ansøgte Bevilling.

Forslag.

Tinget mener ikke at kunne yde Tilskud til det omsøgte Formaal.

Tann 23. november varð uppskot nevndarinnar samtykt við 20 atkvøðum — 0.

95. Studningur til svínarøkt. (6/VII).

Figgjarnevndin framlegði soljóðandi **Udvalgsbetænkning**:

Lærer Daniel Danielsen af Sørvaag har ved Skrivelse af 7. Oktober d. A. andraget Lagtinget om, at Personer, som af samfundsmæssige Hensyn ønsker at have Svineavlscentre, kan faa offentlig Støtte til Bestridelse af Udgifterne herved.

I Betragtning af, at Tinget hvert Aar plejer at stille et vist Beløb til Vinnunevndins Raadighed til Støtte bl. a. af landbrugsgavnlige Foretagender, og Tinget ikke raader over andre Midler til dette Formaal, end hvad der er indeholdt i den anførte Bevilling, skal undertegnede Udvalg, idet man gaar ud fra, at der ogsaa i Aar vil blive givet en Bevilling til Landbrug, foreslaa, at Sagen henvises til Vinnunevndin.

Forslag.

Sagen henvises til Vinnunevndin.

Tann 23. november varð uppskot nevndarinnar samtykt við 20 atkvøðum — 0.

96. Løn djóralæknans. (7/VII).[1]

Figgjarnevndin framlegði soljóðandi **Udvalgsbetænkning**:

I Tingsamlingen 1931 (Lagtingstidende 1931, Side 73) vedtog Tinget angaaende Dyrlægens Løn følgende:

»1. Lagtinget andrager Regeringen om, at der i Dyrlægens Instruks foretages den Ændring, at Dyrlægen kun skal være pligtig til at foretage en Omrejse aarlig.

2. For at foretage en aarlig Omrejse som nævnt i Pkt. 1 tillægges der Dyrlægen et fast Beløb af 500 Kr., der udbetales af Amtsfonden hvert Aars 1. August, efter at Omrejsen er tilendebragt.

Amtmanden bemyndiges derhos til af Amtsfonden at anvende indtil 700 Kr. aarlig som Tilskud til Befordringsudgifter, for at Dyrlægen kan foretage Undersøgelser og yde Dyrlægehjælp i Tilfælde, hvor det skønnes ønskeligt, men hvor Omkostningerne vil blive for store for vedkommende Rekvirent.

3. Under Forudsætning af, at Dyrlægens Instruks fra 1. Januar 1931 ændres som ommeldt under 1. bevilger Lagtinget Dyrlægen en Huslejegodtgørelse fra 1. April 1931 at regne paa 1000 Kr. aarlig. Beløbet udredes af Færø Amts Repartitionsfond med $^1/_{12}$ maanedlig forud.

4. Sagen forelægges Lagtinget til Revision senest i Samlingen 1936.«

Løgtingsskrivstovan har ved Skrivelse af 24. September d. A. herefter forelagt Sagen til Behandling i indeværende Samling.

Undertegnede Udvalg, til hvilket Sagen er henvist, skal udtale:

Ifølge de af Udvalget indhentede Oplysninger udgør Dyrlægens aarlige Løn for Tiden:

1)	Løn fra Statskassen	5.620 Kr.
2)	Huslejegodtgørelse fra Lagtinget ...	1.000 —
3)	Til Lægepraksis, der i Aaret fra 1/8. 1935 — 31/7. 1936 har udgjort.....	1.320 —
		7.940 Kr.

[1] Sbr. løgtingstíðindi 1935, bls. 171.

Desuden tillægges der Dyrlægen som foran nævnt et fast Beløb af 500 Kr. til en aarlig Omrejse, der nu ifølge Lagtingets Vedtagelse i Samlingen 1935 (Lagtingstidende, Side 173) udbetales hvert Aars 1. Februar, første Gang 1. Februar 1937.

Udvalget mener, efter hvad der foreligger, at kunne foreslaa, at der for Tiden ikke foretages Forandring i Dyrlægens Løn, dog at Sagen i sin Helhed paany forelægges Lagtinget til Revision i Samlingen 1939.

Hvad angaar det Beløb af indtil 7000 Kr. aarlig, som Amtmanden har Bemyndigelse til at anvende som Tilskud til Befordringsudgifter, for at Dyrlægen kan foretage Undersøgelser og yde Dyrlægehjælp i Tilfælde, hvor det skønnes ønskeligt, men hvor Omkostningerne bliver for store for vedkommende Rekvirent, ønsker Udvalget at udtale:

Der foreligger for Tinget en Regning fra Dyrlægen, hvorefter denne i Januar Kvartal i Aar allerede har brugt ca. 550 Kr. af det Beløb der er stillet til Amtets Disposition. Amtmanden forelægger for Tinget Spørgsmaalet om, i hvilket Omfang der bør kræves Bilag for de afholdte Udgifter, ligesom Lagtingsrevisor anser det ønskeligt, at Lagtinget giver bestemte Regler for de foran omhandlede Ydelser. —

Det fremgaar af de Sagen vedlagte Bilag, at Dyrlægen har brugt nævnte 550 Kr. til Foretagelse af 19 Rejser, deraf til Sundelaget og Skaalefjord 13 Rejser. Der er af Dyrlægen til 18 Rejser brugt e g e n B e f o r d r i n g, kun til én Rejse til Vestmanhavn er benyttet »Smirilø«. — Udvalget staar aldeles uforstaaende overfor dette og maa udtale sin Forbavselse over, at Dyrlægen ikke i de fleste Tilfælde, navnlig til Sundelaget og Skaalefjord, har kunnet benytte de daglige Rutebaade, hvilket vilde have nedbragt Udgifterne til et Minimum. Man maa u n d e r s t r e g e, at der kun er bevilget i n d t i l 700 Kr., og at det ikke har været Tingets Mening, at de bevilgede Beløb absolut s k u l d e bruges, men at det k u n d e benyttes til Nedsættelse af Rejseudgifter, som ellers vilde falde for tungt paa mindre bemidlede, der ønskede Dyrlægehjælp.

Det maa jo blive Amtmandens og Revisorernes Opgave at træffe Afgørelse i de enkelte Tilfælde, hvad Befordringens Størrelse angaar, og om der foreligger tilstrækkeligt Bevis for Udgifternes Rigtighed, ligesom det jo før Anvisning maa undersøges, hvor stor Andel vedkommende Rekvirent har haft af Udgifterne, alt efter hans Formuenhed eller Uformuenhed; hvad sidstanførte angaar foreligger der ingen Oplysninger under nærværende Sag.

Det maa ogsaa være Amtmandens og Revisorernes Opgave at paase, at der ikke anvises Udgifter til særlige Fartøjer, hvor Postruter har kunnet benyttes.

Saaledes som Sagen foreligger, mener Udvalget hvad angaar Beløbet 700 Kr. ikke at kunne tilraade, at dette Beløb fremtidig staar til Raadighed for mere end ét Aar ad Gangen; man vil derfor foreslaa, at de ommeldte 700 Kr. stilles til Raadighed for 1937, dog saaledes, at Sagen paany forelægges næste Aars ordinære Tingsamling, idet man gaar ud fra, at der til denne Samling vil kunne foreligge Oplysninger, om der for den da forløbne Tid af 1937 er udvist den fornødne Forsigtighed med Hensyn til Benyttelsen af Bevillingen. —

Forslag.

1) Tinget finder ikke Anledning til at foreslaa, at der for Tiden sker nogen Forandring i Dyrlægens Løn hvad angaar Laglingets Tilskud til Huslejegodtgørelse 1000 Kr. aarlig og 500 Kr. til en aarlig Omrejse, dog at Sagen i sin Helhed forelægges Laglinget til Revision senest i Samlingen 1939.

2) Amtmanden bemyndiges til af Amtsfonden for Aaret 1937 at anvende indtil 700 Kr. som Tilskud til Befordringsudgifter, for at Dyrlægen kan foretage Undersøgelser og yde Dyrlægehjælp i Tilfælde, hvor det skønnes ønskeligt, men hvor Omkostningerne vil blive for store for vedkommende Rekvirent. Sagen forelægges forøvrigt næste Aars ordinære Tingsamling til Behandling.

3) Afskrift af nærværende Betænkning tilstilles Amtmanden, Laglingets Revisorer og Dyrlæge Bech.

Soljóðandi **broytingaruppskot** frá J. H. Danbjørg o. fl. varð framlagt:

Í staðin fyri punkt 1 í uppskoti nevndarinnar verður sett:

»Tinget finder ingen Anledning til at foreslaa, at der for Tiden sker nogen Forandring i Dyrlægens Løn, hvad angaar Laglingets Tilskud til Huslejegodtgørelse 1000 Kr. aarlig, men vedtager at paalægge Dyrlægen foruden den fastsatte aarlige Omrejse at foretage endnu een Rejse aarlig til samtlige Bygder paa Suderøen, hvorhos Rejsegodtgørelsen forhøjes fra 500 til 600 Kr. aarlig, dog at Sagen i sin Helhed forelægges Lagtinget til Revision senest i Samlingen 1939.«

Tann 7. desember fall broytingaruppskotið, bert 10 atkv. — 0.
Uppskot nevndarinnar varð samtykt við 15 atkvøðum — 0.

97. Søla av seyðamedisini. (8/VII).

Ymsamálanevndin framlegði soljóðandi **nevndarálit:**

Joen Nolsøe (L), Tvøroyri, hevur vent sær til Løgtingið og biðið tingið skipa so fyri, at loyvi kann verða givið einum og hvørjum til at selja pillarar móti vatnsjúku hjá seyði, og at lógin verður broytt so, at hesir pillarar ikki bert skulu verða seldir sum apotekaravørur. Hann sigur seg at hava selt líkar pillarar fyri 6 oyr. stykkið, men á apotekinum eru teir 5 ferðir so dýrir.

Nevndin hevur spurt seg fyri, og tað sigst, at teir pillarar, Joen Nolsøe hevur sett, eru eingilskir og bert kunnu seljast móti recept. Um nakað skal gerast við hetta mál, má Joen Nolsøe senda pillarnar til sunnheitsstýrið og fáa teir undirsøktar og fáa avgjørt, um teir yvirhøvur loyviligt kunnu innflytast. Apotekið sigur seg ikki yvirhøvur at selja teir pillarar, sum Joen Nolsøe talar um, og kennir teir ikki. Úr Ungarn hava nógvir keypt Distol móti vatnsjúku. Tað hevur verið selt fyri 30 oyr. stykkið av Føroya Búnaðarfelag, ið heldur seg hava rætt til at selja til sínar limir. Á apotekinum kosta teir nógv meira. Apotekið sigur frá, at tað er eitt danskt preparat, ið kostar 25 oyr. fyri hvønn seyð, og at hetta verður brúkt nógv í Íslandi, og eitt líknandi preparat verður brúkt í Noregi, og bæði í Íslandi og í Noregi verður preparatið bert selt gjøgnum apotekini.

Nevndin heldur ikki, at tingið kann gera nakað við málið, soleiðis sum tað liggur fyri, men heldur, at Joen Nolsøe, við at venda sær til Føroya Búnaðarfelag vil kunna fáa nærri upplýsingar, og at tað má vera ein uppgáva hjá Føroya Búnaðarfelag at fáa greiði á hesum viðurskiftinum.

Nevndin heldur, at tað vil vera beint, at Búnaðarfelagið hevur rætt til at selja seyðamedisin til seyðaskipanin í Føroyum.

Uppskot.

Avskrift av álitinnu verður sent hinnum umsøkjandi.

Tann 21. november varð uppskot nevndarinnar samtykt við 18 atkvøðum — 0.

98. Studningur til búnaðaramboð o. t. (9|VII).

Figgjarnevndin framlegði soljóðandi **Udvalgsbetænkning:**

Der foreligger forskellige Andragender om Vogubjul m. m.
Udvalget mener, at disse Andragender bør henvises til Vinnunevndin.

Forslag.

De forannævnte Andragender henvises til Vinnunevndin til Overvejelse og eventuel Afgørelse.

Tann 25. november varð uppskot nevndarinnar samtykt við 18 atkvøðum — 0.

99. Studningur til revahald í Skúvoy. (10/VII).

Fíggjarnevndin framlegði soljóðandi **Udvalgsbetænkning:**

Der foreligger Ansøgning fra Valdemar Mikkelsen af Skuø om Tilskud fra Tinget til at etablere en Rævefarm paa 2 Par Pæve.

Undertegnede Udvalg skal tillade sig at foreslaa Tinget, at nærværende Sag henvises til Vinnunevndin til videre Behandling, idet det kan paaregnes, at Vinnunevndin, indtil Jordfonden er traadt i Virksomhed, vil faa en Bevilling til Raadighed til Landbrug og dermnder beslægtede Formaal.

Forslag.

Sagen henvises til Vinnunevndins videre Behandling.

Tann 23. november varð uppskot nevndarinnar samtykt við 17 atkvøðum — 0.

100. Rossahald í Skúvoy. (11/VII).

Búnaðarnevndin framlegði soljóðandi **Udvalgsbetænkning:**

Forstanderskabsformanden for Skuø Sogus Kommune har henvendt sig til Tinget med Anmodning om at faa udvirket, at Trøejerne i Skuø kan faa Tilladelse til at holde Ross til Græsning i Bygdens Hanger. Der henvises i Ansøgningen til, at Bygden, der er paa 60 Marker Jord, kun holder 6 Ross eller 1 Ross for hver 10 Marker Jord, hvilket paastaas at medføre, at Trøejerne ikke kan holde de Ross, der er nødvendige for deres Opdyrkningsarbejde.

Undertegnede Udvalg, hvortil Sagen er henvist, er enig med Andrageren i, at det er nødvendigt for Trøejerne at anvende Ross til Opdyrkning af Trøerne, men da Haugelovens § 21 bestemmer, at Bestemmelse om Rossehold i en Bygd afgøres ved Grandestævne, mener Udvalget ikke, at der for Tiden fra Tingets Side kan gøres andet end at anmode Sysselmanden om ved Grandestævne eller paa anden Maade, som denne maatte skønne formaalstjenlig, at forhandle med Bygdeejerne om en for alle Parter tilfredsstillende Ordning.

Forslag.

1) Det henstilles til Sysselmanden for Sandø Syssel om ved Forhandling paa Grandestævne eller paa anden formaalstjenlig Maade at søge at finde en for alle Parter tilfredsstillende Ordning med Hensyn til Rossehold i Bygden Skuø.

2) Der meddeles Andrageren Afskrift af Betænkningen.

Tann 9. november framlegði Trond Hansen soljóðandi **Ændringsforslag:**

Til Udvalgets Forslag føjes som Punkt 2:

Lagtinget indgaar til Regeringen med Andragende om, at der

maa blive foretaget følgende Ændring i Lov om Ordning af de til Haugevæsenet paa Færøerne hørende Forhold af 23. Februar 1866:

I § 24 føjes som nyt Punktum mellem første og andet Punktum:
»Dog skal der ikke under nogen Omstændighed kunne fordres mere end 2 Mark Jord for at kunne holde een Hest.«

Udvalgets Forslag Punkt 2 ændres til Punkt 3.

Tan 19. november fall broytingaruppskotið, bert 6 atkv. — 0. Uppskot nevndarinnar fall eisini, bert 10 atkv. — 0.

---

101. Jarðareformurin. (12/VII).[1]

Búnaðarnevndin framlegði soljóðandi **Udvalgsbetænkning** (sí skjal nr. 17).

Tann 15. desember varð uppskot minnilutans principalt sett undir atkvøðisgreiðslu við *navnakall:*

Ja atkvøddu: Winther, Paturssen, Zachariasen, Nolsøe, Simonsen, Holm Jacobsen, Ellefsen, Milens, M. A. Jacobsen, Kallsoy. *Atkvøddu ikki:* Djurhuus, Dam, Rasmussen, Niclasen, Joensen, A. Samuelsen, Andreasen, M. Samuelsen, Hansen, Danbjørg, Nielsen, Davidsen, Johan Poulsen. *Burtur:* H. J. Poulsen,

og var uppskotið soleiðis burturdottið, bert 10 atkv. — 0.

---

1) Sbr. løgtingstíðindi 1935, bls. 153.

Uppskot minnilutans subsidiært varð eisini sett undir atkvøðisgreiðslu við *navnakall* og fall, bert 3 atkv. — 0. (*Ja atkvøddu:* Patursson, Ellefsen og Kallsoy; 20 limir *atkvøddu ikki* og H. J. Poulsen var *burtur*).

---

102. Útskifting í Hove. (14/VII).[1]

Búnaðarnevndin framlegði soljóðandi **Udvalgsbetænkning:**

Som Svar paa Lagtingets Vedtagelse i Lagtingssag Nr. VII—12/1935 angaaende Prøveudskiftning i Hove har Landbrugsministeriet under 9. November d. A. tilskrevet Tinget saaledes:

»I Skrivelse af 5. September f. A. har Lagtinget ved at fremsende et af samme vedtaget Forslag fra Landboudvalget angaaende Iværksættelse af en Prøveudskiftning af Hove Bygds Indmark ved mindelig Ordning anmodet om, at Forslaget maa nyde Fremme.

I den Anledning skal man meddele, at Ministeriet ikke mener at kunne tage Initiativet til Iværksættelsen af et saadant Forsøg paa mindelig Udskiftning af Indmarksjord paa tilnærmet Grundlag, idet man maa befrygte, at der efter en mindelig Udskiftnings Gennemførelse, hvis en saadan overhovedet er mulig, senere kan opstaa Tvivl eller Utilfredshed blandt Lodsejerne med Hensyn til Udskiftningens Riglighed og Retfærdighed, jfr. hvad der er udtalt af den i Henhold til Lov af 13. Marts 1908 nedsatte færøske Landbokommission (se Forslagets Side 102).

Det tilføjes dog, at saafremt Lodsejerne i Hove Bygds Indmark ved eget Initiativ lader udarbejde Forslag til en hensigtsmæssig Jordfordeling af samtlige Indmarksjorder, vil Ministeriet

---

1) Sbr. løgtingstíðindi 1935, bls. 169.

være villig til at søge Bevilling til Godtgørelse af Halvdelen af Udgifterne, forsaavidt man kan godkende Arbejdet, og paa Betingelse af

at de nye Ejendomsgrænser foranlediges afmærket i Marken ved tydelige Grænsemærker i Overensstemmelse med Landbrugsministeriels Bekendtgørelse af 29. Oktober 1931, Post 4, om Udførelse af Udstykninger eller Sammenlægninger m. m. for udskiftede Pladser paa Færøerne udenfor Thorshavn,

at hver enkelt Lodsejer ved sin Underskrift erklærer at ville anerkende de saaledes afmærkede Grænser som de rette fremtidige Grænser for hans Ejendom, og

at denne Erklæring tinglæses uden Retsanmærkning.

Paa dertil given Foranledning skal man sluttelig henstille til Lagtingets Overvejelse, om ikke Spørgsmaalet om Indskrænkning i Retten til Jords Udstykning, jfr. forannævnte Landbokommissions Udkast til Lov for Færøerne om Forandring i Udstykningslovgivningen m. m., bør tages op til fornyet Behandling«.

Undertegnede Udvalg skal foreslaa, at Sagen tages til Efterretning, og at der meddeles Forstanderskabet for Hove Sogns Kommune Afskrift af Betænkningen samt et Eksemplar af det af Tinget fremsatte Forslag til Udskiftningssagens Fremme.

Forslag.

1) Sagen tages til Efterretning.

2) Der meddeles Forstanderskabet for Hove Sogns Kommune Afskrift af nærværende Betænkning samt Afskrift af Lagtingets Forslag i Sagen om Udskiftningens Fremme, hvorhos Forstanderskabet anmodes om at underrette Bygdeejerne om Sagen.

Tann 28. november varð uppskot nevndarinnar samtykt við 21 atkvøðum — 0.

103. Studniugur til upplæring í urtagarðsbrúki. (16|VII).

Figgjarnevndin framlegði soljóðandi **Forslag til Beslutning:**

Af det Hansenske Legats Renter bevilges der Jordbruger Jacob Danielsen af Thorshavn et Beløb af 400 Kr. som Hjælp til Bestridelsen af Udgifterne ved en Rejse til det øvrige Kongerige for at studere Havebrug. —

Tann 15. desember fall uppskotið, bert 9 atkv. — 0.

VIII. Vegir, brýr og lendingar.

104. Veg- og havnaingeniørur. (1|VIII).

Havna- og vegnevndin framlegði soljóðandi **Udvalgsbetænkning:**

I Lagtingets ekstraordinære Samling i Marts Maaned d. A. var Sagen om Ansættelse af en Havne- og Vejingeniør (Bygningsingeniør) ved Færøernes Amtskommune til Behandling i Tinget.

Sagen blev overgivet til Telefon- og Vinnunevndin til Overvejelse og videre Foranstaltning.

Vinnunevndin har haft Sagen til Behandling og har i Ugebladet »Ingeniøren«, København, og i forskellige færøske Blade opslaaet Stillingen til Ansættelse fra 1. Oktobar d. A. paa Vilkaar, at Lønnen er den samme som den, der oppebæres af Statens Tjenestemænd i 5. Lønningsklasse for Vandbygningsvæsenet med Begyndelsesløn 5040 Kr. aarlig, stigende hvert 3. Aar med 360 Kr. indtil 5760 Kr., at den, der antages, ansættes paa Prøve i 1 Aar og lønnes i denne Tid med 5000 Kr. og at der forbeholdes Ret til Forhandling om Ændring af Lønvilkaarene under Hensyntagen til Ansøgernes Kvalifikationer.

Der er indkommet to Ansøgninger, nemlig fra Ingeniør A. Garn, Hornbæk, og fra Ingeniør Peer Holm, Haderslev.

Vinnunevndin har forelagt Sagen for Lagtinget til Afgørelse.

Sagen var til Behandling i Tinget den 9. ds. og blev henvist til nærværende Udvalg.

Udvalget anser det for meget paakrævet, at Ansættelsen af den i Sagen omhandlede Ingeniør finder Sted hurligst muligt, idet Projekteringen og Forestaaelsen af Vej- og Havnearbejder venter.

Udvalget er af den Formening, at Ingeniør Peer Holm maa anses for at være den bedst egnede til den Stilling, hvorom Sagen drejer sig, og skal derfor foreslaa Ansættelse af denne.

Forslag.

1) Fra 1. November d. A. ansættes Ingeniør Peer Holm, Haderslev, som Vej- og Havneingeniør (Bygningsingeniør) ved Færøernes Amtskommune paa de foran i Betænkningen omhandlede Konditioner.

2) Vinnunevndin bemyndiges til at foretage det videre fornødne i Sagen, herunder udarbejde Arbejdsregulativ for Lagtingets Vej- og Havneingeniør (Bygningsingeniør). —

Tann 14. oktober framlegði J. Paturssøn soljóðandi **broytingaruppskot:**

Í staðin fyri uppskotsins punktir 1 og 2 setist:

Embætið sum havna- og vegverkfroðingur verður uppsligið at vera leyst av nýggjum.

Sama dag fall broytingaruppskotið, bert 1 atkv. fyri. — Uppskot nevndarinnar varð samtykt við 17 atkv. — 0.

Tann 19. oktober fekk Løgtingið telegram frá P. Holm, at hann ikki kundi taka við plássinum.

Havna- og vegnevndin setti tí fram soljóðandi **Forslag til Beslutning:**

1) Fra 1. December d. A. ansættes polyteknisk Kandidat Paul Simon, Raadmandsgade 50 A, København N, som Vej- og Havneingeniør (Bygningsingeniør) ved Færøernes Amtskommune paa de i Udvalgsbetænkning af 13. Oktober 1936 i nærværende Sag anførte Vilkaar.

2) Vinnunevndin bemyndiges til at foretage det videre fornødne i Sagen, herunder udarbejde Arbejdsregulativ for Lagtingets Vej- og Havneingeniør (Bygningsingeniør).

Tann 17. november varð uppskotið samtykt við 18 atkv. — 0.

Tann 18. november sendi Paul Simon telegram um, at umstøðurnar høvdu ávirkað, at hann ikki kundi taka við plássinum.
Nevndin setti ti fram soljóðandi **uppskot til avgerðar:**

Tingið samtykkir at biðja statsingeniør Knudsen gjøgnum Vandbygningsdirektoratet útvega løglinginum ein byggningsingeniør við teimum løntreytum, sum tingið hevur ásett.

Tann 20. november varð uppskotið samtykt við 18 atkv. — 0.

---

105. Studniugur til brýr og fendiugar. (2|VIII).[1]

Figgjarnevndin framlegði soljóðandi **Betænkning** (sí skjal nr. 27).

Tann 14. desember fór atkvøðisgreiðslan fram:

Uppskot nevndarinnar viðv. *Norðuroya sýslu* vórðu samtykt við 13 atkvøðum — 0.

---

[1]) Sbr. løgtingst. 1935, bls. 178.

Eysturoyar sýsla: Uppskot nevndarinnar viðvíkjandi lendistøð við »Hvalsrætt«, lendibrúgv á Morskranesi, lendistøð á Selatrað, brúgv í Oyndarfirði, lending í Æðuvík, brúgv yvir »Løkini« í Skálabotni, lendibrúgv í Skálabotni og lending í Lorvík vórðu samtykt við 17 atkv. — 0. — Uppskot minnilutans viðv. lending við »Gjartanga« á Strondum fall, bert 9 atkv. — 0. — Uppskot minnilutans viðv. lendibrúgv á Strondum varð sett undir atkvøðisgr. við *navnakall* og fall, bert 11 atkv. — 0. (Djurhuss, Dam, Paturssøn, Zachariasen, Noisøe, Simonsen, Nielsen, Davidsen, Mitens, Kallsoy *atkvøddu ikki* og Andreasen, H. J. Poulsen og M. A. Jacobsen voru *burtur*). Uppskot viðv. lendibrúgv »við Sjógv« á Strondum varð samtykt við 18 atkv. — 0. Uppskot minnilutans viðv. lendibrúgv í Sólmundarfirði varð sett undir atkvøðisgr. við *navnakall* og varð samtykt við 13 atkv. — 0. (Djurhuus, Dam, Paturssøn, Zachariasen, M. Samuelsen, Davidsen, Mitens, Kallsoy *atkvøddu ikki* og Andreasen, H. J. Poulsen og M. A. Jacobsen vóru *burtur*). Uppskot nevndarinnar viðv. lendibrúgv í »Dungansvík« á Selatrað, lendibrúgv við Langanes á Glyvrum, lending í Rituvík, bátahavn á Toftum, lending á Toftum, lendibrúgv á Oyri, lending á »hamrinum« á Eiði og lendibrúgv í Lorvík vórðu samtykt við 19 atkvøðum — 0.

Uppskot nevndarinnar viðvíkjandi *Streymoyar* og *Vága sýslu* vórðu samtykt við 19 atkv. — 0, *Sandoyar sýslu* við 20 atkv. — 0 og *Suðuroyar sýslu* við 18 atkv. — 0.

106. Studningur til lendingina í Skúvoy. (2/VIII).

Figgjarnevndin framlegði soljóðandi **Udvalgsbetænkning:**

Til Udvalget er indkommet et Andragende fra Forstanderskabet paa Skuø om Støtte fra Lagtinget til Udbedring af den Skade paa Landingsstedet sammesteds, som paaførtes samme ved Orkanen i November d. A. Skaden anslaas til 1500 Kr. —

Udvalget er sindet til at foreslaa, at denne Sag støttes, men en Undersøgelse paa Stedet er uundgaaelig og Plan og Overslag for Udbedringsarbejdet maa foretages. Den Bevilling, som gives, vil dog formentlig være at holde indenfor de for Landingsstederne gældende Regler. Kommunen er i sin Tid gaaet ind paa at vedligeholde Landingsstedet.

Forslag.

Plan og Overslag ved Lagtingets Tillidsmand fremskaffes ved Lagtingets Foranstaltning over Udbedringsarbejdet ved Landingsstedet paa Skuø. Sagen udsættes til næste Aar.

Tann 15. desember varð uppskot nevndarinnar samtykt við 17 atkvøðum — 0.

107. Frásøgn sýslanna um vegir, brýr og lendingar. (3|VIII).[1]

Figgjarnevndin framlegði soljóðandi **Betænkning:**

I. Norderøernes Syssel.

Amtsingeniøren indberetter i Maj Maaned, at der er en Del Huller i Landevejen Klaksvig—Nordøre, som Vejmanden har lovet at reparere snarest. Ligeledes indberetter Ingeniøren, at Nummerstene mangler, og at Vejgrøfterne trænger til nogen Oprensning.

Sysselmanden indberetter i Juni Maaned d. A., at Veje, Broer og Landingssteder er i forsvarlig Tilstand.

Det maa forudsættes, naar Hensyn tages til Sysselmandens Erklæring, afgiven efter Amtsingeniørens, at de af denne paapegede Mangler ved Klaksvig—Nordøre Vejen er afhjulpne, bortset fra Nummerstenes Anbringelse.

Forslag.

Amtmanden anmodes om at paalægge Forstanderskabet at anbringe Nummersten ved Klaksvig—Nordøre Vejen.

II. Østerø Syssel.

Amtsingeniøren indberetter i Maj Maaned og Sysselmanden i September 1936 angaaende Veje, Broer og Landingssteder. Af disse Indberetninger fremgaar:

at Landevejen Ejde—Lysaa er i god Stand, men at Vejgrøfterne trænger til Oprensning,

at det samme er Tilfældet med Vejstrækningen Nordskaale—Øre,

at Vejen Fuglefjord—Solmundefjord med Arm til Lervig, Lambhauge og

[1] Sbr. løgtingst. 1935, bls. 198.

Strænder er forsvarlig vedligeholdt, dog saaledes at Vejgrøfterne trænger til Oprensning af og til, og visse Strækninger af Vejen trænger til Udbedring, da den er megel slidt,

at Ridevigsvejen med Arm til Avevig er i god Stand, men at Grøfterne trænger til Oprensning.

Forslag.

Amtmanden anmodes om at paalægge de paagældende Forstanderskaber at lade Vejgrøfterne oprense saa ofte, del maatte vise sig nødvendigt, samt at lade Vejene regelmæssig efterse og udbedre, efterhaanden som del maatte vise sig fornødent for at undgaa, at større Skade paaføres Vejene.

III. Strømø Syssel:

Saavel Sysselmanden som Amtsingeniøren har afgivet Indberetninger i Sagen, henholdsvis under 9. September og 30. Maj d. A. Af disse Indberetninger fremgaar:

at Kollefjordstrækningen af Vejen Kvivig Kollefjord er slidt paa sine Steder, og at der paa samme Strækning findes Hjulspor og talrige Huller, hvor Vandet bliver staaende. Endvidere trænger Vejgrøfterne til Oprensning,

at Rækværket over Svartaa ikke er rettet ud, og at Bropiller mangler ved Broen over Daloa paa Vejarmen til Øreenge. Endvidere trænger Brorækværkerne til Maling,

at Thorshavn—Velbestad Vejen er forsvarlig vedligeholdt, naar undtages en Del af Kirkebaastrækningen, som er i mindre god Stand, idet der trænges til Paafyld og Oprensning af Vejgrøfterne.

Sysselmanden anser stadig de tre Vejsving paa Velbestadstrækningen ned til Landingsstedet for livsfarlige at befare, medens Amtsingeniøren udtaler, at Forholdet er forbedret lidt, men dog ikke nok, og at Vendepladsen ved Landingsstedet ikke er forbedret. Der er ingen fast Vejmand. Brorækværkerne trænger til Maling,

at der ved Kvalvig—Saksen Vejen ikke er nogen fast Vejmand, og der findes ikke Nummersten ved Vejstrækningen.

Forslag.

Amtmanden anmodes om at paalægge Forstanderskaberne at

udbedre de paapegede Mangler og iøvrigt at lade Vejgrøfterne oprense saa ofte det maatte vise sig nødvendigt samt lade Vejene regelmæssig efterse og udbedre efterhaanden som det maatte vise sig fornødent for at undgaa, at større Skade paaføres Vejene.

IV. Vaagø Syssel.

Sysselmanden har under 25. September og Amtsingeniøren under 30. Maj d. A. afgivet Beretning om Vejvæsenets Tilstand m. m. Af disse Indberetninger fremgaar følgende:

Vejen Fútakleit—Sandevaag trænger til Reparation flere Steder, idet Paklaget — hvis der i Vejen findes Paklag — er sunket saaledes, at det under Dækkaget blødere Materiale er kommet op i Vejens Overflade.

Vejen Sandevaag—Midvaag trænger til en gennemgribende Reparation, og Vejgrøfterne trænger til Oprensning.

Vejen Midvaag—Sørvaag trænger ligeledes til Reparation og Grøfterne til Oprensning.

Der findes ikke faste Vejmænd i Kommunerne Sandevaag, Midvaag og Sørvaag.

Forslag.

Amtmanden anmodes om at paalægge de paagældende Kommuner at ansætte Vejmænd i Overensstemmelse med Regulativet og at udbedre de paatalte Mangler samt at lade Vejgrøfterne oprense saa ofte, det maatte vise sig nødvendigt og iøvrigt at lade Vejene regelmæssig efterse og udbedre efterhaanden som det maatte vise sig fornødent for at undgaa, at større Skade paaføres Vejene.

V. Sandø Syssel.

Saavel Sysselmanden som Amtsingeniøren har indsendt Indberetning om Vejvæsenets Tilstand m. m. — Af disse Indberetninger fremgaar følgende:

Vejen Skopen—Sand er meget slidt. Den trænger til Belægning paa næsten hele Strækningen. Vejgrøfterne trænger stærkt til Oprensning.

Vejen Sand—Skaalevig er ligeledes paa mange Steder slidt og trænger til Reparation. Grøfterne trænger til Oprensning.

Armen til Husevig er i god Stand, men Grøfterne trænger til Oprensning.

For Skopen, Sand, Skaalevig og Husevig Kommuners vedkommende gælder det, at der ikke er faste Vejmænd.

Forslag.

Amtmanden anmodes om at paalægge de paagældende Kommuner at ansætte Vejmænd i Overensstemmelse med Regulativet og at udbedre de paatalte Mangler samt at lade Vejgrøfterne oprense saa ofte, det maatte vise sig nødvendigt og iøvrigt lade Vejene regelmæssig efterse og udbedre saa ofte, som det maatte vise sig fornødent for at undgaa, at større Skade paaføres Vejene.

VI. Suderø Syssel.

Sysselmanden og Amtsingeniøren har ogsaa dette Syssel vedrørende indsendt Indberetning angaaende Vejvæsenets Tilstand. Af Indberetningerne og de af Kommunerne afgivne Erklæringer fremgaar følgende:

Landevejen Lopra—Sumbø er paa sine Steder meget ujævn. En stor Del af Strækningen fra »Hesten« til Sumbø er temmelig meget slidt. Paa enkelte Steder er Dæklaget næsten helt slidt af, saa at man kører paa Paklaget. Der bør snarest paaføres nyt Dæklag paa disse Steder. Grøfterne trænger til Oprensning, og der mangler Nummersten. Der mangler fast Vejmand, men Bilchafføren har paataget sig at vedligeholde Vejen.

Vejen Vaag—Porkere: Vejen gennem Vaag Bygd og den nærmeste Strækning er ganske god, men Resten trænger til Reparation,

idet denne er temmelig hullet. Nummersten er anskaffede, men ikke anbragte.

Vejen gennem Porkere Kommune betegnes som værende mindre godt vedligeholdt, idet Dækmaterialet er temmelig daarligt. Der er ingen Nummersten og ingen fast Vejmand.

Landevejen Frodebø—Trangisvaag er i god Stand, men der mangler Nummersten.

Frodebø Kommunes Forstanderskab udtaler, at en Opdyrkningsvej i Trangisvaag paa ca. 100 m paa den nordlige Side og ca. 60 m paa den sydlige Side af Stóra og en Strækning fra Gamlansfa mod Øst 100 m trænger til Istandsættelse. Det samme gælder en Opdyrkningsvej i Frodebø, som gaar fra Hovedvejen i Skarði og er ca. 200 m lang.

Sysselmanden indberetter særlig, at Broen over Dalsaa i Kvalbø er i slet Tilstand og trænger til Fornyelse.

Broen over Stóra i Trangisvaag, der er et Led i den paa begge Sider af Vejen anlagte Kørevej, er ikke udført. Der findes f. T. kun en interimistisk Træbro.

Forslag.

Amtmanden anmodes om at paalægge de paagældende Kommuner at ansætte Vejmænd, hvor saadanne ikke findes og at udbedre de paaviste Mangler, samt at lade Vejgrøfterne oprense saa ofte som det maatte vise sig nødvendigt og iøvrigt at lade Vejene regelmæssig efterse og udbedre saa ofte, som det maatte vise sig fornødent for at undgaa, at større Skade paaføres Vejene.

Tann 9. november vórðu uppskot nevndarinnar I., II., og V. samtykt við 18 atkv. — 0, III. og VI. vórðu samtykt við 17 atkv. — 0 og IV. varð samtykt við 16 atkv. — 0.

108. Studningur til veg í Rituvík. (4|VIII).

Havna- og vegnevndin framlegði soljóðandi **Udvalgsbetænkning:**

I Henhold til den af Lagtinget i den ordinære Samling 1935 vedtagne Vejplan blev der bevilget 125 m Vej i Rituvík.

Denne Bevilling blev imidlertid annulleret i Ekstrasamlingen 1936.

Vejen var imidlertid færdigbygget, synet og godkendt, uden at Lagtinget paa dette Tidspunkt var vidende om dette Forhold.

Udvalget gaar ud fra, at Arbejdet er udført i god Tro, og at man saaledes kan forsvare, at der af Amtsfonden bevilges Næs Sogns Kommune et Beløb af 625 Kr., der svarer til det Tilskud, Stat og Lagting vilde komme til at betale, om nævnte Vej ikke var blevet strøget af Vejplanen 1935.

Forslag.

1) Af Amtsfonden ydes der Næs Sogns Kommune 625 Kr. som Tilskud til den færdigbyggede Vej »á Kráargili« i Rituvík.

2) Beløbet bliver at betale i Regnskabsaarene 1936/37 med Halvdelen i hvert.

Tann 11. desember varð uppskot nevndarinnar samtykt við 23 atkvøðum — 0.

109. Endurnýggjan av studningi til veg. (5|VIII).

Figgjarnevndin framlegði soljóðandi **Udvalgsbetænkning:**

1) Forstanderskabet for Sumbø Sogns Kommune andrager om Fornyelse af Bevilling til Vejanlægget Lopra - Akrar.

Sagen foreligger saaledes: I Aarel 1933 bevilgede Tinget 200 m Vej Akrar—Lopra. Heraf er anlagt 150 m, som er synet og betalt. Resten, 50 m, er medtaget under Finansplanen.

Forslag.

Der svares Forstanderskabet for Sumbø Sogns Kommune, at Fornyelse af Bevilling til Anlæg af 50 m Vej Lopra—Akrar efter det foreliggende ikke er nødvendig.

---

2) Forstanderskabet for Nolsø Sogns Kommune andrager om Fornyelse af en i 1932 ydet Bevilling til Anlæg af 100 m Vej i Nolsø.

Det oplyses overfor Udvalget, at Tinget i 1932 bevilgede til Nolsø Sogn Tilskud til Anlæg af 200 m Vej: $^3/_8$ = Kr. 487,50. Heraf er anlagt 100 m, som er synet, godkendt og betalt. Da Tilskud fra Stat og Lagting ved Finansplanens Ikrafttræden er bortfaldet i det foreliggende Tilfælde, og Anlæg af forannævnte 100 m efter det oplyste ikke er medtagne under Planen, kan Fornyelse af Bevillingen allerede af den Grund ikke gives.

Forslag.

Der svares Forstanderskabet for Nolsø Sogns Kommune, at den ansøgte Fornyelse af Bevilling paa Anlæg af 100 m Vej i Nolsø ikke nu kan gives.

Tann 30. november varð uppskot nevndarinnar 1) samtykt við 18 atkvøðum — 0.

Tann 2. desember framlegði J. Paturssøn soljóðandi **Ændringsforslag:**

I Stedet for Udvalgets Forslag sættes:

Der svares forstanderskabet for Nolsø sogns kommune, at fornyelse af bevilling paa anlæg af 100 m vej i Nolsø tiltrædes.

Sama dag fall broytingaruppskotið, bert 3 atkv. — 0. Uppskot nevndarinnar varð samtykt við 15 atkv. — 0.

---

110. Stikur framvið Fuglafjarðarvegnum. (8|VIII).

Havna- og vegnevndin framlegði soljóðandi **Udvalgsbetænkning** (sí skjal nr. 19).

Tann 23. november varð uppskot nevndarinnar samtykt við 16 atkvøðum — 0.

---

111. Ymsir vegaspurningar. (9|VIII).

Havna- og vegnevndin framlegði soljóðandi **uppskot til avgerðar:**

Tingið kjósar eina 3-mannanevnd (Vegnevndin) til sum vanligt at fyrilaka lað neyðturvnliga viðvíkjandi vegamálinum í samburð við lann galdandi fimmársplan, og hevur millumtinganevndin heimild til um neyðugt

1) at boða umsøkjarum frá, at løgtingið í líðarskeiðinum inntil 31. mars 1940 ikki veitir nakran studning til vegir utlanfyri lann góðkenda fimmársplanin,

2) eftir samráð við kommunuslýrum at leggja vegirnar aðrastaðni í bygdini enn tilætlað í planinum, tó so, at studningurin ikki verður broyttur,

3) tá ein kommuna bæði hevur uppdyrkingar- og traﬁkkveg at gera, at útbetala í studningi $^1/_5$ um árið av tí samlaða byggipeningi,

4) at útbetala í studningi $^1/_6$ um árið av tí byggipeningi, vegarbeiði er melt at kosta eftir fimmársplaninum, um so vegurin, tá hann verður projekteraður umaftur, vísur seg at kosta minni, tó so, at ikki meiri verður útbetalt enn byggi verður fyri,

5) at geva kommununum lyfti um, at lann peningur, ið her verður spardur, verður nýttur til vegarbeiði í viðkomandi kommunu.

Tann 15. desember varð uppskolið samtykt við 19 atkv. — 0.

112. Studningur til vegagrund í Skopun. (13/VIII).

Fíggjarnevndin framlegði soljóðandi **Forslag til Beslutning:**

Af Hansenske Legats Renter udbetales til Fisker Hans Jacob Christoffer Jensen af Skopen et Beløb af 50 Kr. til Anlæg af en 92 m lang Kørevej til en ham tilhørende Tro i Skopen og til Køb af den nødvendige Undergrund til Anlægget.

Tann 5. desember varð uppskotið samtykt við 13 atkv. — 0.

113. Útbetaling av vegstudningi. (14/VIII).

Fíggjarnevndin framlegði soljóðandi **Forslag til Beslutning:**

Under Udførelsen af Vejarbejderne efter den af Lagtinget vedtagne og Ministeriet godkendte Vejplan for indeværende Femaarsperiode vil det være at iagttage, at de Kommuner, som staar til Restance med Ydelser til Lagtinget, man finde sig i, at $^{4}/_{10}$ af det offentlige Tilskud til Vejarbejderne tilbageholdes som Afbetaling paa Kommunens Restancer, medens $^{6}/_{10}$ efter Begæring kan udbetales Kommunerne til

Betaling af Arbejdsløn. Ingen Udbetaling kan dog finde Sted, før et til Tilskudets $^{10}/_{10}$ svarende Vejarbejde er udført og godkendt ved sædvanlig Synsforretning.

Tann 5. november varð uppskotið samtykt við 17 atkv. — 0.

---

114. Uppskot til avgerðar viðv. Oyggjarvegnum. (16|VIII).

Havna- og vegnevndin framlegði soljóðandi **Forslag til Beslutning:**

Lagtinget godkender, at Thorshavn Kommune overtager Udførelsen af den Strækning af Thorshavn—Kollefjord Vejen, som ligger indenfor Kollefjord Sogns Kommunes Omraade, ligesom Tinget ogsaa godkender en eventuel Overtagelse af andre Strækninger udenfor Thorshavn Kommunes Omraade.

Tann 2. desember varð uppskotið samtykt við 16 atkv. — 0.

---

115. Vegarbeiði í Streymnesi. (17/VIII).

Havna- og vegnevndin framlegði soljóðandi **Udvalgsbetænkning:**

I Skrivelse af 11. ds. har 24 Personer fra Bygden Strømnes ansøgt Lagtinget om, at Vejen fra Landingsbroen i Strømnæs maa blive færdigbygget, saaledes at der kan skaffes Forbindelse med Landingsbroen og Hovedvejen i Lighed med, hvad der er sket i Kvalvig.

Udvalget vil mene, at det vilde være hensigtsmæssigt, om man samlede sig om at færdigbygge nævnte Vej, inden man paabegynder Vejen »fram í Dalin«.

Forslag.

Tinget udtaler, at Vejstrækningen fra Landingsbroen i Strømnæs til Hovedvejen ibd. bør færdigbygges, inden Vejen »fram í Dalin« kommer til Udførelse.

Tann 14. desember varð uppskot nevndarinnar samtykt við 18 atkvøðum — 0.

IX. Havnir o. a.

116. Viðlikahald av havnum. (1|IX). [1]

Havna- og vegnevndin framlegði soljóðandi **Udvalgsbetænkning:**

Angaaende Vedligeholdelse af Havne har undertegnede Udvalg faaet overgivet følgende Indberetninger:

I. Strømø Syssel.

Amtsingeniøren har den 16. Maj d. A. synet *Dækmolen i Kvivig.* Der fandtes ingen Anledning til Bemærkninger.

II. Vaagø Syssel.

a) *Dækmolen i Sørvaag.*

Amtsingeniøren har den 25. Maj d. A. synet Dækmolen. Der fandtes ingen Anledning til Bemærkninger.

b) *Midvaag Havn.*

Amtsingeniøren har den 25. Maj d. A. synet Havnen. Der fandtes ingen Anledning til Bemærkninger.

Overslaget for Havnen for 1936 har været forelagt Amtsingeniøren og udtaler denne den 18. Maj, at han ikke har fundet Anledning til Bemærkninger.

---

1) Sbr. løgtingstiðindi 1935, bls. 209.

III. Sandø Syssel.

Amtsingeniøren har den 5. Maj d. A. synet *Skopen Havn* og udtaler:

»Som i Fjor bemærket, er en Del af Friholderværket i Indsejlingen til baade Yderhavn og Inderhavn angrebet af Pæleorm, saaledes at nederste Vandlist er stærkt angrebet, og flere af Støtterne mellem nederste og mellemste Vandlist er helt forsvundne. Der er ikke forelaget nogen Reparation siden i Fjor. Angrebet i Inderhavnen er uden Betydning.

Ellers er der ikke Anledning til særlige Bemærkninger.«

Da der under en anden Lagtingssag vil blive fremsat Forslag om, at Vinnunevndin skal føre Kontrol med Havnens Administration, skal man foreslaa, at dette Udvalg anmodes om at paase, at de paapegede Mangler ved Havnen udbedres snarest.

Forslag.

Vinnunevndin anmodes om at paase, at de ved Skopen Havn paapegede Mangler snarest blive udbedrede.

IV. Suderø Syssel.

a) *Trangisvaag Havn.*

Amtsingeniøren har den 3. Juni synet Havnen. Der fandtes ingen Anledning til Bemærkninger.

Overslaget for Havnen for 1936 har været forelagt Amtsingeniøren og har denne den 18. Maj udtalt, at han ikke har fundet Anledning til Bemærkninger.

b) *Vaag Havn.*

Amtsingeniøren har den 5. Juni synet Havnen. Der fandtes ingen Anledning til Bemærkninger.

Tann 17. november varð uppskot nevndarinnar samtykt við 19 atkvøðum — 0.

---

117. Ábyrgdin fyri havnalánum. (2|IX).[1]

Havna- og vegnevndin framlegði soljóðandi **Udvalgsbetænkning:**

I en Skrivelse fra Færø Amt af 17. Oktober 1936, F. A. J. 1936 Nr. 242, til Færøernes Lagting gives følgende Fremstilling af Forholdene vedrørende de af Amtskommunen garanterede Laan for en Femtedel af Omkostningerne ved Havneanlæg paa Færøerne:

»1) *Skopen Sogns Kommune:*

Forfaldne Ydelser		
a) Juni Termin 1935	Kr. 4.376,80	
b) December Termin 1935	— 4.376,80	
c) Juni Termin 1936	— 4.376,80	
		Kr. 13.130,40
Heraf har Kommunen betalt		— 0,00
Af Amtsrepartitionsfonden er udlagt		— 8.753,60
Altsaa ikke betalte forfaldne Ydelser		Kr. 4.376,80

eller hele Juni Termin 1936.

Kommunens samlede Gæld til Amtsrepartitionsfonden er pr. D. D. Kr. 71.645,04.

2) *Midvaag Sogns Kommune:*

Forfaldne Ydelser		
a) Juni Termin 1935	Kr. 4.802,03	
b) December Termin 1935	— 4.802,03	
c) Juni Termin 1936	— 4.802,03	
		Kr. 14.406,09
Heraf har Kommunen betalt	Kr. 4.538,13	
Af Amtsrepartitionsfonden er udlagt	— 5.665,93	
		Kr. 10.204,06
Altsaa ikke betalte forfaldne Ydelser		Kr. 4.202,03

udgørende Restance af Juni Termin 1936.

Kommunens samlede Gæld til Amtsrepartitionsfonden er pr. D. D. Kr. 54.513,27.

---

[1]) Sbr. løgtingst. 1935, bls. 210.

3) *Kvivig Sogns Kommune:*

Forfaldne Ydelser

a) Juni Termin 1935	Kr. 553,89		
b) December Termin 1935	— 553,89		
c) Juni Termin 1936	— 553,89		
		Kr.	1.661,67
Heraf har Kommunen betalt	Kr. 928,89		
Af Amtsrepartitionsfonden er udlagt	— 178,89		
		Kr.	1.107,78
Altsaa ikke betalte forfaldne Ydelser eller hele Juni Termin 1936.		Kr.	553,89

Kommunens samlede Gæld til Amtsrepartitionsfonden er pr. D. D. Kr. 178,89.

Frodebø, Vaag og Sørvaag Sognes Kommuner saml Thorshavn Kommune har berigtiget enhver hidtil forfalden Ydelse.«

Medens Frodebø, Vaag og Sørvaag Sognes Kommuner har klaret enhver forfalden Ydelse vedrørende ovennævnte Laan stiller Forholdene sig ret haabløst for Skopen og Midvaag Sognes Kommuner.

Kvivig Sogns Kommunes Gæld til Amtsrepartitionsfonden, hidhørende fra dennes Betaling af Kommunens uberigtigede forfaldne Ydelser til Statskassen for 1935 og 1. Halvaar 1936 for Havnelaanet, udgør Kr. 178,89. Endvidere skylder Kommunen til Statskassen Juni Termins Ydelser 1936 eller Kr. 553,89.

Udvalget er af den Formening, at Kvivig Sogns Kommune vil være i Stand til at erlægge ovennævnte Gæld til Amtsrepartitionsfonden saml den til Betaling forfaldne Termins Ydelse til Statskassen, hvorfor man vil foreslaa, at det paalægges Kommunen at berigtige disse Beløb.

Da Laglinget flere Gange omsonst har paalagt Skopen og Midvaag Sognes Kommuner at sørge for Betalingen af de forfaldne Ydelser af Havnelaanene, anses en Gentagelse af lignende Vedtagelser for frugtesløs. Man ser sig derfor nødsaget til at foreslaa Laglinget at underkaste disse Kommuners Administration af de respektive Havne en effektiv Kontrol og en mulig gennemgribende Omlægning. Man skal derfor bringe i Forslag, at det paalægges Vinnumevudin at føre denne Kontrol og — om fornødent — foreskrive Omlægningen.

Forslag.

1) Det paalægges Kvivig Sogns Kommune inden 1. April 1937 at erlægge til Amtsrepartitionsfonden den til denne i nærværende Be-

tænkning nævnte Gæld paa Kr. 178,89 samt inden Udgangen af Aaret 1936 at erlægge den til Betaling forfaldne Ydelse til Statskassen for Juni Termin 1936.

2) Det paalægges Vinnunevndin at føre en effektiv Kontrol med Skopen og Midvaag Sognes Kommuners Administration af deres respektive Havne og om fornødent for Opnaaelsen af en gunstigere Rentabilitet end hidtil har været Tilfældet, at gennemføre en gennemgribende Omlægning af Administrationen.

Tann 12. november varð uppskot nevndarinnar samtykt við 16 atkv. — 0.

---

118. Undantøka fyri havna- og brúgvagjald í Trougisvági. (3|IX).[1]

Havna- og vegnevndin framlegði soljóðandi **Udvalgsbetænkning:**

Nærværende Sag er, efter at Amtet har forelagt Lagtingets Vinnunevnd (Erhvervsudvalg) denne til Udtalelse, blevet henvist Lagtinget til Betænkning.

Sagen blev behandlet i den ekstraordinære Samling 1936, i hvilken Lagtinget vedtog at give Frodebø Sogns Kommune Tilladelse til at garantere for et Laan, stort 10.000 Kr., til Etablering af Trawlerdrift i Tveraa, samt vedtog at give Tingets Garanti for Beløbet, for saa vidt Kommunens Garanti skulde blive effektiv.

---

1) Shr. løgtingstíðindi 1936, bls. 44 (eykatingsetan).

Desuden vedlog Tinget at give Frodebø Sogns Kommune Tilladelse til at fritage den paatænkte Trawlerdrift i 5 Aar for Havne- og Vareafgift.

Af de i Sagen beroende Akter fremgaar, at Vandbygningsvæsenets Ingeniørkontor i Thorshavn i en Skrivelse af 14. August d. A. har stillet Forstanderskabet for Frodebø Sogns Kommune forskellige Spørgsmaal vedrørende Arbejdernes Trawlerdrift i Tveraa, hvilken Skrivelse er besvaret af Forstanderskabet i Skrivelse af 18. August d. A. — Paa Vandbygningsvæsenets Spørgsmaal om, hvorvidt Selskabet ved Siden af Trawlerdriften ogsaa driver anden Forretning, f. Eks. almindelig Handelsvirksomhed og Fisketørringsvirksomhed, og om hvorvidt de til og fra Handelsvirksomheden ind- og udgaaende Varer ogsaa tænkes fritaget for Afgiften, svarer Forstanderskabet, at Selskabet har almindelig Handels- og Fisketørringsforretning i Forbindelse med Fiskeridriften, og at den omsøgte Fritagelse gælder den samlede kombinerede Virksomhed, selve Trawleren saavel som de til og fra Handelsvirksomheden ind- og udgaaende Varer.

Forskellige Forretningsdrivende i Tveraa har ved Skrivelse af 20. August d. A. henvendt sig til Ministeriet for offentlige Arbejder, hvori de oplyser at have henvendt sig til Forstanderskabet med Anmodning om at fritages for Havne- og Vareafgifter i Lighed med Arbejdernes Trawlerdrift, men har faaet Afslag. Endvidere protesterer de imod, at enkelte Borgere behandles paa anden Maade end andre og udbeder sig Ministeriets Udtalelse om, hvorvidt det passerede er lovligt.

I Vandbygningsvæsenets forannævnte Skrivelse til Forstanderskabet for Frodebø Sogns Kommune ønskes endvidere oplyst, hvad Forskel der er paa Arbejdernes Trawlerdrift og andre Virksomheder med Start- eller andre økonomiske Vanskeligheder, og hvis en saadan ikke kan opgives, ønskes oplyst, hvorledes man skal kunne motivere et Afslag til saadanne andre, hvis ogsaa de anmoder om Fritagelse for Afgifter.

Hertil anfører Forstanderskabet bl. a.:

»A/S J. Mortensens Eftf.'s Konkurs var en økonomisk Katastrofe for Tveraa, idet Forretningen var en af de største paa Tveraa og beskæftigede en Masse Mennesker, der ved dens Indstilling blev brødløse. Hertil kom, at alle dens Skibe med Undtagelse af det ene »Nellie«, som man kun havde gjort ringe Brug af til Fiskeri de sidste Aar, ved Auktionen blev afhændet til Folk fra andre Pladser.

Arbejderbefolkningen, Kommunen, ja vi kan godt sige alle Tveraas Indbyggere var stærkt interesseret i at faa remplaceret den fallerede Virksomhed med en ny Drift. Men hverken Kommunen eller Arbejderbefolkningen var i Besiddelse af den til dette Formaal paakrævede Kapital.

Man henvendte sig saa til Staten og Kongeriget Danmarks Fiskeribank med Andragende om at erholde Laan til Køb af Konkursboets Etablissement samt til Indkøb af en moderne Trawler.

Under Forudsætning af, at man fra Kommunens Side ogsaa vilde støtte Foretagendet, tilsagde Fiskeribanken Arbejderbefolkningen de nødvendige Midler til Køb af Trawleren.

I Laglinget saavel som i Frodebø Sogns Kommunes Forstanderskab og Bestyrelsen for Trangisvaag Havn var der Enighed om, at man maatte støtte og fremhjælpe Sagen paa bedste Maade.

Forskellen mellem Havnevæsenets Billigelse af Fritagelse for Vare- og Havneafgift til Arbejdernes Trawlerdrift og en eventuel ditto til de i Forvejen eksisterende Forretningsvirksomheder beror da deri, at der for sidstnævnte ikke er Tale om Nødvendigheden fra offentlig Side til Medvirkning af Starten af en Virksomhed for at remplacere en fallerel, stor Forretning for at undgaa et større Sammenbrud og afværge et maaske permanent Tab for det Offentlige, Havnevæsenet, hvilket er Tilfældet for førstnævntes Vedkommende. Hertil kommer, at der for Trawlerdriftens Vedkommende er Tale om fra det offentliges Side at yde Støtte til en Begyndelse paa Omlægning af vort tabgivende Haandlinefiskeri. En saadan Støtte ydes med bl. a. i Erkendelsen af, at alle nye Forsøg inden for Erhvervslivet er forbundet med store Begyndelsesvanskeligheder — Børnesygdomme.

Som allerede antydet ræsonnerede man fra Havnevæsenets Side som saa:

Forøden det altid berettigede at yde Medvirkning til Igangsættelse af nye, samfundsgavnlige og for det Offentlige direkte eller indirekte indbringende Virksomheder vilde omskrevne Fritagelse som Støtte til Igangsættelse af omskrevne nye Virksomhed sandsynligvis ikke være ensbetydende med direkte Tab, men tværtimod være medvirkende til, at Havnevæsenet efter de 5 Aar igen kunde regne med de ved A/S J. Mortensens Eftf.'s Konkurs tabte aarlige Indtægter. Man har jo adskillige Eksempler paa, at der kan hengaa mange, mange Aar, inden en auktioneret større Forretning bliver erstattet med en Virksomhed med tilnærmelsesvis det samme Omfang i Omsætning og Beskæftigelse. Og saaledes som Kutterfiskeriet stiller sig for Tiden, var der af god Grund til at nære Ængstelse for, at den fallerede store Forretning ikke i de første Aar ved Privatinitiativet vilde blive erstattet med en Virksomhed af samme Omfang.«

Af Sagen, saaledes som den forelaa i Tingsamlingen i Vinteren 1936, ses der ikke at have foreligget nogen direkte Oplysninger om, at der i Forbindelse med Trawlerdriften skulde knyttes Handelsvirksomhed, saaledes som oplyst af Forstanderskabet i den foran anførte Skrivelse. Derimod fremgaar det tydeligt af Sagen, at Udvalgets saavel som Tingets Stilling i den ekstraordinære Samling 1936 har været dikteret af de daværende daarlige Arbejdsforhold paa Tveraa, som yderligere forværredes ved, at en af de største Forretninger paa Pladsen maatte lukke, og at der derfor var den største Anledning til at foretage særlige Dispositioner for at remplacere den fallerede store Forretningsvirksomhed.

Udvalget maa mene, at der fremdeles er Anledning til at støtte Foretagendet. Af principielle Grunde maa det dog tilraades, at man gaar den Vej, som er anvist af Ingeniør Knudsen, idet det for Fremtiden kan komme til at virke uheldigt, at Støtte til lignende Foretagender bliver givet i Form af betingelsesløs Fritagelse for Havne- og Vareafgifter.

Efter de Oplysninger, som Udvalget har indhentet fra Havneudvalget i Tveraa, viser det sig, at de Havne- og Vareafgifter, som Arbejdernes Trawlerdrift (iberegnet Handelsvirksomheden) ifølge Havnereglementet skulde betale, beløber sig til 1157 Kr. 03 Øre i Løbet af ca. 5 Maaneder.

I Henhold til foran anførte skal man efter Omstændighederne foreslaa, at Approbationen paa Fritagelse af Havne- og Varenfgifter gives paa Betingelse af, at nævnte Afgifter opfattes som Laan, der tilbagebetales til Havnekassen, forsaavidt Selskabets Drift giver Overskud.

Forslag.

Tinget vedtager at henstille til Ministeriet for Offentlige Arbejder, at der gives Andelsselskabet Arbejdernes Travlerdrift i Tveraa (Handelsvirksomheden iberegnet) Fritagelse for Havne- og Varenfgifter i 5 Aar, dog saaledes, at de Beløb, som Afgifterne vilde udgøre, bliver at betragte som Laan, der tilbagebetales Havnekassen, forsaavidt Selskabets Drift giver Overskud.

Tann 2. desember framlegði *Joen Rasmussen* soljóðandi **Ændringsforslag:**

I Stedet for Udvalgets Forslag sættes:

»Lagtinget udtaler, at den i Ekstrasamlingen 1936 givne Fritagelse af Havne- og Varenafgift for Andelsselskabet Arbejdernes Trawlerdrift i Tveraa kun omfatter Iandbringelse af Trawlerens Fangst og ikke andet.«

Tann 7. desember framlegði *P. M. Dam* o. fl. soljóðandi **Ændringsforslag:**

I Stedet for Udvalgets Forslag sættes:

»Lagtinget henholder sig til det i den ekstraordinære Lagtingssamling i Marts Maaned d. A. vedtagne Forslag i Lagtingssag Nr VI—18/1936: Studning til trolara, saaledes at forstaa, at Lagtinget henstiller til Ministeriet for offentlige Arbejder, at der gives Arbejdernes Trawlerdrift, A.m.b.A., Tveraa, Fritagelse for Havne- og Varenafgift i 5 Aar, omfattende Trawleren saavel som de til og fra Selskabet ind- og udgaaende Varer med Undtagelse af de Varer, som udsælges fra Forretningen til diverse stedlige Kunder.«

Sama dag fór atkvøðisgreiðslan fram. Broytingaruppskotið frá J. Rasmussen fall, berl 2 atkv. — 0. Broytingaruppskotið frá P. M. Dam o. fl. varð selt undir atkvøðisgreiðslu við *navnakall* og varð samlykt við 13 atkv. — 0 (Rasmussen, M. Samuelsen, Andreasen og Johan Poulsen *atkvødda ikki* og Paturssen, Niclasen, Holm Jacobsen, H. J. Poulsen, Nielsen, M. A. Jacobsen og Kallsoy vóru *burtur*). Uppskot nevndarinnar var hareftir burturdottið.

---

119. Brúgvagjald í Kollafirði. (4|IX).

Havna- og vegnevndin framlegði soljóðandi **Udvalgsbetænkning:**

Forstanderskabet for Kollefjord Sogns Kommune har i Skrivelse af 13. September 1936 anmodet Lagtinget om at fastsætte Afgifter for Benyttelse af Landingsbroerne ved Sjógv og ved Langesand i Kollefjord. Afgiften skal anvendes til Bestridelse af Udgifterne til Vedligeholdelse af de pangældende Broer.

Udvalget er indforstaaet med Tanken vedrørende Betaling af de nævnte Afgifter, idet man erkender, at Kollefjord Sogns Kommune har Udgifter til Vedligeholdelse af Anlægsbroerne i Sognet. Kollefjord er desuden en af de bedste Havne paa Færøerne og maa som saadan forventes at staa foran større Krav til Anlæggelse af nye Kaj- og Bronlæg i Lighed med, hvad der er sket for andre gode Fortøjningshavne paa Færøerne. Hertil kræves større Beløb, og det maa anses for formaalstjenligt, at der for Kollefjords Vedkommende fastsættes Taksler for Benyttelse af Broerne, svarende til, hvad der f. Eks. erlægges for Benyttelsen af Hans Jacob Johansens Lossebro paa Strænder. — Det maa være en Selvfølge, at de indvundne Afgifter kun skal benyttes til Bestridelse af de til selve Vedligeholdelsen af Broerne samt Opførelse af nye Bro- og Kajanlæg forbundne Udgifter.

Da Taksterne skal approberes af Ministeriet for offentlige Ar-

bejder, skal man foreslaa, at Lagtinget bemyndiger Amtmanden til paa Tingets Vegne at godkende de paagældende Takster.

Forslag.

1) Lagtinget bemyndiger Amtmanden til paa Tingets Vegne for et Tidsrum af 5 Aar at godkende det i Sagen foreliggende Forslag til Takster for Benyttelsen af de Kollefjord Sogns Kommune tilhørende Anlægsbroer.

2) De i Henhold til Pkt. 1) indvundne Afgifter anvendes til Vedligeholdelse af Anlægsbroerne samt til Opførelse og Vedligeholdelse af nye Bro- og Kajanlæg i Kollefjord Sogns Kommune.

3) Der aflægges særligt Regnskab over Indtægterne og Udgifterne ved Afgifternes Opkrævning. Regnskabet indsendes sammen med Kommunens Regnskab til Revision og decideres af Lagtinget.

Tann 3. desember varð uppskot nevndarinnar samtykt við 16 atkvøðum — 0.

120. Havna- og brúgvagjald fyri Vestmanna havn. (5|IX).

Havna- og vegnevndin framlegði soljóðandi **Udvalgsbetænkning:**

Forstanderskabet for Vestmanhavn Sogns Kommune har i Skrivelse af 12. Oktober 1936 ansøgt Lagtinget om, at der allerede nu maa blive fastsat Havne- og Brotakster for Benyttelsen af Havnen i Vestmanhavn. — Forstanderskabet anfører, at Havneanlægget i Vestmanhavn vil blive færdigbygget i nærmeste Fremtid, og at det er af stor Betydning for Kommunen, at Havnen giver Indtægter, saa snart denne er taget i Brug.

Der foreligger i Sagen et af Forstanderskabet og Havnebestyrelsen godkendt Forslag til saadanne Havne- og Brotakster. — Da Forholdene ved Vaag Havn er noget lignende som ved Vestmanhavn Havn, har Forstanderskabet og Havnebestyrelsen benyttet de for førstnævnte Havn gældende Takster som Forbillede. —

Udvalget maa give Forstanderskabet Medhold i, at det maa anses for at være nødvendigt allerede nu at fastsætte de paagældende Takster for Havnen, og da man er af den Formening, at det foreliggende Forslag i sin Helhed fuldtud kan anvendes, skal man i Overensstemmelse hermed fremsætte Forslag til Sagens Fremme.

Da Havne- og Brotaksterne skal approberes af Ministeriet for offentlige Arbejder, skal man foreslaa, at Lagtinget bemyndiger Amtmanden til paa Tingets Vegne at godkende de paagældende Takster.

Forslag.

Lagtinget bemyndiger Amtmanden til paa Tingets Vegne at godkende for et Tidsrum af 5 Aar det foreliggende Forslag til Havne- og Brotakster for Vestmanhavn Havn.

Tann 20. november varð uppskot nevndarinnar samtykt við 18 atkvøðum — 0.

121. Brúgvagjald í Klaksvík. (7/IX).

Havna- og vegnevndin framlegði soljóðandi **Udvalgsbetænkning:**

Til undertegnede Udvalg er henvist Skrivelse af 30. Oktober d. A. fra Klaksvig Sogns Kommune angaaende Broafgifter for Skibe, som losser og laster ved private Broer i Klaksvig, samt angaaende Takster for det kommunale Havneanlæg som ventes færdigbygget til September Maaned næste Aar.

Med Hensyn til Broafgifter for Klaksvig Havn maa man gaa ud fra som givet, at alle Skibe, som kommer til Havnen, hvadenten de lægger til ved Havneanlægget eller til private Broer for Losning og Lastning m. v. har at svare Afgift (Broafgift) til Havnen efter de til den Tid fastsatte Takster.

Som det fremgaar af Skrivelsen har Forstanderskabet paa Møde den 14. Oktober d. A. forhandlet med Vandbygningsingeniør Knudsen om Afgifterne og har i Skrivelse af 25. Oktober faaet Henstilling om at forelægge Spørgsmaalet for Lagtinget, om der kan siges at være Hjemmel for, at Havnevæsenet opkræver Broafgift for Skibe, der lægger til ved Købmand Kjølbro's eller andre private Folks Broanlæg i Klaksvig Havn.

Af de i Sagen foreliggende Bilag fremgaar, at Ministeriet for offentlige Arbejder ved Skrivelse af 21. August 1928 til Amtmanden over Færøerne angaaende J. F. Kjølbros Ansøgning om Tilladelse at anlægge en Lossebro af Tømmer udfor sit paa Markenøre ved Klaksvig beliggende Pakhus saml Ophalingsbedding for Fiskekuttere udfor Poul Olsens Trø sstds., har givet den ønskede Tilladelse paa følgende Vilkaar:

at Adgangen til og Færdsel over Broen til enhver Tid staar aaben for alle,

at der forbeholdes nærværende Ministerium Ret til at fastsætte Takster for Broens Benyttelse,

at Arbejderne er fuldført inden 2 Aar fra Dags Dato at regne,

at Andrageren forpligter sig til at bortlage Anlæggene uden Vederlag, saafremt de efter Lagtingets Skøn bliver til Hinder for offentlige Bro- eller Havneanlæg,

at Beddingen afmærkes efter Forstanderskabets nærmere Anvisning.

Man kan saaledes af foranstaaende Bestemmelser gaa ud fra, at J. F. Kjølbro er indforstaaet med, at saasnart Kommunens Anlæg er færdigbygget og taget i Brug, inddrages den ham af Justitsministeriet givne Ret til at opkræve de i Taksterne for Benyttelsen af de J. F. Kjølbro tilhørende Lossebroer i Klaksvig anførte Skibsafgifter og Vareafgifter af 29. Marts 1930.

Udvalget maa fastholde, at kommunale Havneanlæg, saavel i Klaksvig som andre Pladser paa Færøerne, ikke under nogen Form kan taale Konkurrence, saasom at private Broanlæg fritager Skibe for Broafgift m. v. under Losning og Lastning.

Ministeriet for offentlige Arbejder har ogsaa ifølge Skrivelse af 21. August 1928 henstillet til Lagtinget at varetage Havneanlæggets Interesse og selvsagt paase, at der ikke tillades Konkurrence indenfor Havnens Omraade, som er til Hinder for Anlæggets Indtægter.

Skulde Skibe unddrage sig Broafgift ved eventuelt at opankre i Havnen og ikke lægge til Bro for Losning og Lastning, maa der fastsættes en tilsvarende Afgift, som om Skibet laa ved Bro.

Udvalget skal iøvrigt anbefale, at Forstanderskabet sammen med Vandbygningsingeniøren udarbejder Taksterne for Havneanlægget, og at disse Takster ved Amtmandens Medvirken sendes til Justitsministeriets Godkendelse, idet man gaar ud fra, at Taksterne ansættes i Lighed med Havne- og Brotakster for Thorshavn og andre Havneanlæg paa Færøerne.

Losning og Lastning over private Broanlæg i Klaksvig har at svare samme Afgift, som om Losning og Lastning foregik over Havneanlægget.

Udvalget skal herefter tillade sig at stille følgende

Forslag.

1) Skibe som anløber Klaksvig Havn har at tilsvare Havne- og Broafgift til Havnevæsenet, hvadenten Skibet lægger til ved private Broer eller Havneanlægget.

2) Amtmanden anmodes om at indstille til Justitsministeriets Godkendelse de af Vandbygningsvæsenet og Forstanderskabet udarbejdede Takster for Klaksvig Havn.

3) Som Ordensreglement for Klaksvig Havn godkendes det for Havnene i Thorshavn, Trangisvaag og Vaag gældende Standardreglement.

Tann 14. desember varð uppskot nevndarinnar samtykt við 16 atkvøðum — 0.

122. Utbyggjan av skipanesi. (8|IX).[1]

Havna- og vegnevndin framlegði soljóðandi **Udvalgsbetænkning:**

Færø Amt har ved Skrivelse af 9. November 1936 under Vedlæggelse af Sagens Akter tilstillet Lagtinget til Behandling Sagen om Udbygning af Kajanlæg paa Strandklipperne ved Skibenæs.

Sagen har tidligere været til Behandling i Lagtinget, sidst i 1935, jfr. Lagtingstidende for dette Aar, Side 257.

Nærværende Udvalg, hvortil Sagen er henvist, skal — uden nærmere at komme ind paa Sagens Forhistorie, der vil kunne belyses ved en Gennemgang af de Motiver, Tinget ved Sagens hidtidige Behandlinger har fundet Anledning til at fremføre, ligesom man er af den Formening, at en Fremstilling af Sagens Enkeltheder ikke kan have væsentlig Interesse for dennes Behandling paa nuværende Tidspunkt — udtale, at Spørgsmaalet om Udbyggelse af Skibenæs nu drejer sig om følgende Alternativer:

1) om Udbygningen skal foretages af Næs Sogns Kommune, eller

2) om Udbygningen skal foretages af Kongshavn Havnevæsen,

idet begge disse Institutioner paaberaaber sig Ret til at udbygge det paagældende Sted.

Selve Udbygningsspørgsmaalet er nu blevet saa aktuelt, at Hovedpointet i Sagen kommer til at dreje sig om, at Skibenæs bliver udbygget i en saa nær Fremtid som overhovedet muligt, og i Kontakt med, at der tages størst muligt Hensyn til det almene Vel. —

Da private Interesser (A/S »Skibenæs«) er bundet i Skibenæs, vil en Udbygning af Stedet af en af de to nævnte Institutioner kunne medføre Nødvendigheden af, at der maa skrides til Ekspropriation af Arealer, der maa anses nødvendige til den paagældende Udbygning.

Skibenæs er beliggende i Næs Sogns Kommune, og da en Kommune med det nuværende kommunale Selvstyre maa antages at have en vis Selvbestemmelsesret indenfor sit eget Omraade — dog under Lagtingets Tilsyn — med Hensyn til bl. a. Erhvervelse af Arealer til offentlige Formaal, herunder ogsaa til Udbyggelse af Kajanlæg, ser man ikke rettere, da man ikke uden gyldig Grund kan se bort fra denne kommunale Selvbestemmelsesret, end at Næs Sogns Kommune i første Række maa være berettiget til baade at ekspropriere de nødvendige Arealer til den paagældende Udbygning, og til at lade denne udføre, dog under iagttagelse af det størst mulige Hensyn til det almene Vel.

---

1) Sbr. løgtingstíðindi 1935, bls. 257.

Med Hensyn til Kongshavn Havnevæsen, hvori Næs, Sjøv og Gøte Kommuner er interesseret, stiller Forholdet sig noget anderledes, idet Ekspropriationsretten eller Erhvervelsesretten til Arealer af Skibenæs til en vis Grad er betinget af en Indrømmelse fra Næs Sogns Kommune, og Viljen til en saadan Indrømmelse ses ikke paa nuværende Tidspunkt at være tilstede i Kommunen. At en Udvidelse af Havnevæsenets Forretningsområde ved Erhvervelsen og Udbygningen af Skibenæs vil have stor Betydning for denne Institution, skal man villig indrømme. Desuaglet ser man sig ikke i Stand til at ændre den Opfattelse, man har fremført med Hensyn til Næs Sogns Kommunes Stilling i Sagen, hvorfor man ikke ser rettere end at Kongshavn Havnevæsen maa komme i en anden Række som berettiget til Erhvervelse og Udbygning af Skibenæs.

Tilbage bliver saa Spørgsmaalet om Anlæggets Udbyggelse i nærmeste Fremtid, idet det almene Vel ikke kan være tjent med, at Udbyggelsen af et Kajanlæg af den i Sagen omtaldte Beskaffenhed lader vente paa sig Aar efter Aar som Følge af Stridigheder mellem de interesserede Parter, ligesom det heller ikke kan tillades Næs Sogns Kommune, naar denne Kommune ikke selv kan gennemføre Foretagendet, at staa hindrende i Vejen for, at et saa længe paakrævet Kajanlæg i Kommunen bliver udnyttet af andre interesserede Kræfter.

Udvalget skal i Henhold til det anførte foreslaa til Tingets Vedtagelse, at det tillades Næs Sogns Kommune at erhverve de nødvendige Arealer — saavel A/S »Skibenes«' Ejendom som det i Fællig liggende Strandareal paa Skibenæs, og at udbygge Skibenæs i et nærmere fastsat Tidsrum paa de nedenfor i Forslaget anførte Vilkaar, og, saafremt disse Vilkaar ikke overholdes, at Sagen paany forelægges Lagtinget til Behandling og endelig Afgørelse.

Forslag.

1) Det tillades Næs Sogns Kommune at ekspropriere eller paa anden Maade erhverve de nødvendige Arealer — saavel A/S »Skibenæs«' Ejendom som det i Fællig liggende Strandareal paa Skibenæs, og at udbygge det i Sagen omhandlede Kajanlæg ved Skibenæs paa Vilkaar,

   at Anlægget udbygges i et saadant Omfang, at alle Skibe, der i fast Rute anløber Færøerne, kan benytte Kajanlægget,

   at Udbygningen af Kajanlægget i Overensstemmelse med foranstaaende er fuldført og Anlægget taget i Brug inden 31. December 1938,

   at Reglement og Takster for Kajanlæggets Benyttelse godkendes af Lagtinget.

2) Amtmanden bemyndiges til paa Tingets Vegne at godkende Næs Sogns Kommunes Erhvervelse af de nødvendige Arealer til Kajanlægget, for saa vidt disse Arealer kan erhverves for en efter

Forholdene antagelig Pris, der i Tvivstilfælde underkastes en Afgørelse af Vinnunevndin paa Løgtingets Vegne.

3) Saafremt Næs Sogns Kommune ikke maatte overholde de under Forslagets Pkt. 1) omnevnte Vilkaar, forelægges Sagen paany for Løgtinget til Behandling og endelig Afgørelse.

4) Sagen med tilhørende Aktstykker tilbagesendes Færø Amt, hvorhos der tilstilles Forstanderskabet for Næs Sogns Kommune, Vinnunevnd løgtingsins og Kongshavn Havnevæsen hver et Eksemplar af nærværende Betænkning.

Tann 3. desember varð uppskot nevndarinnar samtykt við 13 atkvøðum — 0.

---

123. Havn á Sandi. (9/IX).

Havna- og vegnevndin framlegði soljóðandi **Udvalgsbetænkning:**

I Aarene 1924—26 og 1929—30 blev der af Vandbygningsvæsenets Ingeniørkontor paa Færøerne udarbejdet et Projekt til Anlæg af en Pier ved Bygden Sand. Ifølge det foreliggende Overslag med Beskrivelse af Anlægget vilde Anlægsomkostningerne udgøre 135.000 Kr.

I Løgtingssamlingerne 1930 og 1933 (Løgtingstidende 1930, S. 133—136; 1933, S. 157—161) har Tinget efter det udarbejdede Projekt enstemmigt vedtaget at andrage om, at der af Statskassen maa blive bevilget $^4/_5$ af Anlægsomkostningerne 135.000 Kr., saaledes at Sand Sogns Kommune skulde paatage sig $^1/_5$ af Omkostningerne. Regeringen mente ikke under de da foreliggende Omstændigheder at kunne gaa med til den nævnte Bevilling paa Finansloven, og Spørgsmaalet om Pieranlægget blev derefter sammen med andre mindre Havneanlæg paa Færøerne udskudt til Behandling under den saakaldte »Finansplan«, 5-Aarsplanen.

Ved Finansplanens endelige Vedtagelse i 1935 (Lagtingstidende 1935, S. 176, se Bilag 8) vedtog Tinget, at der i 5 Finansaar fra 1. April 1935 skulde bevilges bl. a. til Pieranlæg ved Sand et Beløb af 104.000 Kr., saaledes at Sand Sogns Kommune selv skulde tilvejebringe $^1/_5$ af Anlægssummen mod Lagtingets Garanti, og saaledes at Sand Kommune uden Udgift for Lagtinget stillede de til Anlæggets Udførelse nødvendige Arealer til Raadighed. — Det blev samtidig andraget til Lagtingets Vinnunevnd at foranledige udarbejdet fornødne Planer, Beskrivelser og Konditioner vedrørende Havneanlægget.

Nærværende Udvalg skal herved bemærke, at naar der i Finansplanens Vedtagelse er en Prisreduktion fra 135.000 Kr. til 104.000 Kr. skyldes dette, at Amtsingeniør Jacobsen, hvem det var overdraget at gennemgaa Vandbygningsvæsenets Overslag, ved Prisfald siden 1930 og ved fra Overslaget at fjerne Udgifterne til en Adgangsvej til Anlægget og Anbringelse af et Fyr paa Pieren, udfandt, at Prisreduktionen var forsvarlig, hvad Udvalget imidlertid ikke nu, saaledes som Sagen senere stillede sig, kan være enigt med Amtsingeniøren i.

I April Maaned i Aar anmodede Lagtingets Vinnunevnd derefter Amtsingeniøren om paa Grundlag af det foreliggende af Vandbygningsvæsenet udarbejdede Projekt at udarbejde detailleret Projekt til Pieranlægget, saaledes at dette Anlæg kunde udbydes efter de udarbejdede Tegninger. Da Amtsingeniøren imidlertid den 1. Oktober d. A. rejste fra Færøerne uden at have forelaget den ønskede Udarbejdelse, anmodede nærværende Udvalg derefter Ingeniør ved Vandbygningsvæsenet F. Østergaard om at udarbejde Detailprojekteringen. Fra Ingeniør Østergaard har man derefter den 25. f. M. modtaget vedlagte Detailprojektering med Beskrivelse. Af denne fremgaar det, at Anlæggets Udførelse vil andrage 162.000 Kr., selv naar man ikke medtager Vej- og Fyranlæg og har udeladt Friholderværk af Træ. — Grunden til Anlæggets Fordyrelse fremgaar jo klart af Ingeniør Østergaards Beskrivelse og Beregning, idet man særlig med Henblik paa Byggearbejdets Stabilitet for Bølgepaavirkning i Sandsvaag, maa gaa til en noget bredere Pier end paaregnet i det foreløbige Projekt.

Udvalget maa, efter sit Kendskab til Forholdene i Sandsvaag, være fuldtud enigt med Ingeniør Østergaard i den foreslaaede Forstærkning, og man maa, ved paany at gennemgaa Sagen, paapege, at det nærmest maa anses for uforsvarligt at opføre et Pieranlæg som det foreløbig projekterede, hvis der hersker den mindste Tvivl om dettes Stabilitet. — Udvalget kan herefter kun foreslaa, at Anlægget udføres for de nu beregnede Omkostninger 162.000 Kr., altsaa en Overskridelse paa 58.000 Kr. af de bevilgede 104.000 Kr.

Udvalget skal herefter anføre:

Ifølge den godkendte Finansplan kan den skete Overskridelse ikke dækkes af de Indtægter, der tilfalder Planen, idet man vel allerede nu er klar over, at den paa Færøerne for Tiden herskende Krise bevirker Sviglen af alle de ifølge Finansplanen beregnede Indtægter til Lagtingets Kasser. Man er ogsaa indforstaaet med, at Tinget ikke for Tiden raader over Midler, der kan dække Overskridelsen, ligesom det maa anses for udelukket, at en lille Kommune som Sand Sogn kan paatage sig udover $^1/_5$ af Summen 162.000 yderligere Forpligtelser, navnlig naar ogsaa henvises til, at Sand Kommune uden for Projektet maa anlægge en Vej til og opføre et Fyr paa Anlægget.

Udvalget er indforstaaet med, hvad der ogsaa udtales af Vandbygningsvæsenet ved Beskrivelsen af det foreløbige Projekt, at det vil

have meget stor Betydning for Bygden Sands og de omliggende Bygders Beboere, om Anlægget kan udføres.

Et Anlæg som det projekterede vil i allerførste Række have sin store Betydning for Hjemmefiskeriet, der i Sand Bygd drives ret intensivt, ligesom Losnings- og Ladningsforholdene med deraf følgende Fisketilvirkning vil i høj Grad forbedres.

Saaledes som Sagen foreligger og efter de foran beskrevne Forhold angaaende Projekteringen, kan Udvalget kun tilraade at fremsætte Forslag om, at Lagtinget indgaar til Regeringen med Andragende om Bevilling fra Statskassen til Dækning af Overskridelsen 58.000 Kr., idet man regner med, at de ekstraordinære Forhold i dette Tilfælde maa virke som Støtte for Forslaget.

Forslag.

1) Lagtinget andrager om, at der af Statskassen maa blive bevilget $^4/_5$ af 58.000 Kr., udgørende Overskridelsen af Omkostningerne ved det projekterede Pieranlæg i Bygden Sand.

2) Lagtinget approberer, at Sand Sogns Kommune paalager sig Udgifterne ved Udredelsen af $^4/_5$ af forannævnte 58.000 Kr. og approberer, at Kommunen oplager det dertil fornødne Laan, samt garanterer overfor Laangiveren med Hensyn til rettidig Betaling af Renter og Afdrag.

Tann 14. desember varð uppskot nevndarinnar samtykt við 19 atkvøðum — 0.

124. Havn í Haldórsvík. (10|IX).

Havna- og vegnevndin framlegði soljóðandi **Betænkning:**

Til undertegnede Udvalg er afgivet en Skrivelse fra Vandbygningsvæsenets Ingeniørkontor paa Færøerne, stilet til Medlem af Udvalget M. Samuelsen, indeholdende Oplysning om, hvad Pieranlægget i Haldersvig kan beregnes til at koste efter de af Ingeniør Østergaard anvendte Enhedspriser vedrørende Pieranlægget ved Sand. — Det oprindelige Overslags Enhedspriser m. m. er oplaget i Skrivelsen. — Efter de af Ingeniør Østergaard anvendte Enhedspriser vil Anlægget komme til at koste at udføre 62000 Kr.

Paa Grundlag af Beregninger af Amtsingeniør Jacobsen har Lagtinget i 1935 regnet med en Overslagssum paa 55000 Kr. til Pieranlægget i Haldersvig og bevilget som Tilskud $^4/_5$ af dette Beløb, medens vedkommende Kommune skal udrede $^1/_5$. — Regner man nu med Ingeniør Østergaards Overslag, vil Haldersvig Kommune faa en Udgift paa 18000 Kr. i Stedet for som af Lagtinget beregnet 11.000 Kr. Kommunen vil saaledes komme til at udrede godt og vel $^1/_4$ af Anlægssummen i Stedet for som beregnet $^1/_5$. Under denne Sag kan man ikke paaberaabe sig Konstruktionsfejl, saaledes som for Pieranlægget paa Sand.

Da den Merudgift, Haldersvig Kommune faar, er meget betydelig i Forhold til Anlæggets Størrelse og Kommunens Ydeevne, skal Udvalget foreslaa, at Statskassen deltager i Overskridelsen med et passende Beløb.

Forslag.

Lagtinget henvender sig til Regeringen med Andragende om, at Statskassen yder Haldersvig Kommune et passende Bidrag til Hjælp ved Bestridelsen af de Omkostninger, som Pieranlægget i Haldersvig maa antages at ville koste Kommunen udover 11.000 Kroner.

Tann 14. desember varð uppskot nevndarinnar samtykt við 19 atkvøðum — 0.

125. Havnabygging í Sørvági. (11|IX).

Havna- og vegnevndin framlegði soljóðandi **álit:**

Sóknarstýrið fyri Sørvágs kommunu søkir í brævi av 11. desember í ár um at fáa loyvi til at yvirtaka byggingina av tí bryggju, ið gerast skal har. — Sóknarstýrið grundar hesa umsókn við, at kommunan stendur seg vánaliga fíggjarliga og heldur, at um kommunan fekk hetta arbeiði, vildi tað bøtt um hina fíggjarligu støðuna.

Tað hevur tíverri vist seg, at kostnaðarætlan fyri havnaverkið á Sandi og Haldórsvík ikki hevur hildið, aftanfyri at tey nú ern umaftur kannað, og hava vit tí onga vissu fyri, at havnaverkini í Sørvági og Hovi kunnu haldast innanfyri tann kostnað, sum er ásettur fyri hesi verk.

Nevndin heldur tí vera rætlast, at eisini hesi havnaverk verða umaftur kannað, áðrenn nakað av havnaverkunum verða byggd, fyri at fáa eitt álítandi yvirlit yvir kostnaðin av havnunum í sínu heild, og so at hin peningaliga síðan av sakini verður fult út tryggjað, áðrenn havnaarbeiðini verða byrjað.

Nevndin skal tí mæla til, at málið verður givið vinnunevndini upp í hendi, og skal nevndin fáa málið gjølla kannað, hvat kostnaðinum viðvíkir av øllum havnunum, og at løgtingsins verkfrøðingur eisini skal siga sína ætlan um tað er tilráðandi at geva kommunum loyvi til at yvirtaka havnabyggingina og undir hvørjum treytum.

Uppskot.

1) Málið verður givið vinnunevndini upp í hendi til at eftirkanna, soleiðis sum í álitinum ávist, og skal málið síðani leggjast fyri næsta løgting.

2) Eitt eintak av álitinum verður sent sóknarstýrinum fyri Sørvágs kommunu.

Tann 15. desember varð uppskot nevndarinnar samtykt við 21 atkvøðum — 0.

Sama dag varð samtykt við 21 atkvøðum — 0 soljóðandi **Forslag til Beslutning,** eisini framlagt av nevndini:

Lagtinget godkender, at Sørvaag Sogns Kommune ifølge derom fremsat Andragende anlægger en Kørekaj fra Pieranlægget i Sørvaag hen til »Loflaneystið« og at en Del af de 10.000 Kr., som er bevilget til en Forbindelsesvej mellem Statsvejen og Pieranlægget, anvendes til Kørekajen, dog saaledes at nysnævnte Forbindelsesvej ogsaa udføres.

X. Ymisk lógmál.

126. Lóg um fiskivinnunevnd. (1|X).[1]

Fiskivinnunevndin framlegði soljóðandi **Udvalgsbetænkning** (sí skjal nr. 9).

Tann 27. november varð uppskot nevndarinnar samtykt við 15 atkvøðum — 0.

---

[1]) Sbr. løgtingst. 1930, bls. 64.

127. Lóg um hjálp til fiskimenn. (2|X).

Fiskivinnunevndin framlegði soljóðandi **Udvalgsbetænkning** (sl skjal nr. 15).

Tann 1. desember varð uppskot nevndarinnar samtykt við 16 atkvøðum — 0.

128. Lóg um gerðadóm í arbeiðsósemju. (3|X).

Ymsamálanevndin framlegði soljóðandi **nevndarálit:**

Vinnunevndin hevur havt til viðgerðar spurningin um tvungnan gerðadóm í arbeiðsósemju. Nevndin hevur lingið til vegar ymiskar upplýsingar um, hvussu viðurskiftini viðvíkjandi hesum eru í øðrum londum, og hevur sent tinginum hesar upplýsingar við einum yvirliti yvir, hvat er galdandi lóg í hesum máli í Føroyum og øðrum londum. Organisatiónirnar mæla til tilfkan gerðadóm.

So státt kann nevndin ikki mæla til, at tingið setir fram uppskot um almennar reglur um tvunguan gerðadóm.

Spurningurin um ein serstakan voldgiftsrætt fyri Føroyar hevur verið til umhugsunar, og nevndarformaðurin hevur havt samráð við dómaran. Eftir hesum samráðum er sent bræv til »Den faste Voldgiftsret« í Keypmannahavn, og nevndin mælir til, at tingið ikki fyri fyrst ger meira við henda spurning, tó so, at vinnunevndin, um hon heldur tað neyðugt, verður biðin um at leggja málið aftur fram á ting.

Uppskot.

Málið verður niðurlagt, og vinnunevndin verður umbiðin, um hon heldur tað neyðugt, at leggja málið fram aftur á ting.

Tann 4. desember varð uppskot nevndarinnar samtykt við 13 atkvøðum — 0.

---

129. Lóg um bruuatrygging í Føroyum. (4|X).[1]

Nevnd viðv. brunatrygging framlegði soljóðandi **Udvalgsbetænkning:**

Sagen om Brandforsikring paa Færøerne har adskillige Gange været til Behandling i Lagtinget. Angaaende Sagens Behandling fra 1904 til 1928 henvises til hoslagte Uddrag af Lagtingstidende. Spørgsmaalet er derefter taget op paany, og i Lagtingssamlingen 1935 blev det vedtaget at anmode Vinnunevndin om at fremkomme med Forslag, og Vinnunevndin har derefter som Grundlag for Forhandlingen fremsat et Forslag til Lov om Færøernes Brandforsikring.

Ifølge et af Lagtinget i sidste Samling vedtaget Forslag til Lov for Færøerne om Jordbrugets Fremme skal Ejere og Brugere af de paagældende Jordbrug være forpligtede til at forsikre de til Brugel hørende Bygninger med Inventar m. m. mod Brandskade o. a. Forsikringen skal ske gennem en gensidig Forsikringsforening, for hvilken der skal oprettes en af Justitsministeren godkendt Vedtægt. Der kan som Medlemmer optages offentlige Institutioner paa Færøerne samt

---

1) Shr. løgtingstíðindi 1935, bls. 281.

efter nærmere i Vedtægten fastsatte Betingelser tegnes Forsikringer for private. For Forsikringerne hæfter Jordfonden.

I det af Vinnunevndin udarbejdede Forslag foreslaar man, at det i Henhold til Lovforslaget om Jordbrugets Fremme oprettede Selskab under Navnet »Færøernes gensidige Brandforsikrings-Selskab« skal have Eneret til at tegne Brandforsikringer af Bygninger og Løsøre paa Færøerne.

Da det er en Forudsætning i Forslaget til Lov for Færøerne om Jordbrugets Fremme, at der skal udarbejdes Vedtægter, som skal godkendes af Justitsministeren, skal Udvalget, forinden der tages endelig Stilling til Sagen, foreslaa, at det heromhandlede Forslag til Lov for Færøerne om Brandforsikring fremsendes til Justitsministeriet med Anmodning om at udarbejde de omhandlede Vedtægter og sætte disse i Forbindelse med det heromhandlede Forslag og derefter forelægge Lagtinget til dets næste ordinære Samling et samlet Forslag. Det vil have Betydning, at Lovforslaget gennemses af Personer, der er kyndige i Brandforsikring, og man gaar ud fra, at Justitsministeriet indhenter nødvendige Udtalelser fra sagkyndige Personer om de tekniske Enkeltheder.

Udvalget stiller derfor følgende

Forslag.

Sagen tilsendes Statsministeriet med Andragende om, at der fra Regeringens Side udarbejdes det i Betænkningen omhandlede Forslag, og at dette forelægges Lagtinget til Betænkning i dets næste ordinære Tingsamling.

Tann 1. desember varð uppskot nevndarinnar samtykt við 15 atkvøðum — 0.

Fylgiskjal:

Forslag

til

Lov om Færøernes Brandforsikring.

Det i Henhold til Lov for Færøerne af om Jordbrugets Fremme § oprettede Selskab skal under Navnet »Færøernes gensidige Brandforsikrings-Selskab« have Eneret til at tegne Brand-

forsikring af Bygninger og Løsøre paa Færøerne i Henbold til nedenævnte Regler:

§ 1.

Den samlede Forsikring af Løsøre i Selskabet maa aldrig udgøre mere end $^1/_3$ af den samlede Forsikringssum for Bygninger i Selskabet, og ingen enkelt Løsøreforsikring maa andrage mere end en vis Sum, fastsat af Lagtinget efter Selskabets Indstilling.

§ 2.

Lagtinget udarbejder et Regulativ for Selskabet, fastsætter dets Klassificationstarif, Præmier og Policebetingelser og træffer i det hele nærmere Bestemmelser om Selskabets Virksomhed.

§ 3.

Selskabet virker som gensidigt Brandforsikringsselskab med Garanti af Lagtinget for indtil 500.000 Kr.

§ 4.

Fra Lovens Ikrafttræden er de, der skal eller vil tegne Brandforsikringer, pligtige til at tegne saadanne Forsikringer hos Selskabet, og der maa kun tegnes Tillægsforsikringer andet Steds med Selskabets Samtykke.

§ 5.

Bygninger forsikres for $^5/_6$ af Værdien, og Ejeren bærer selv Risikoen med Hensyn til den ikke overtagne $^1/_6$, og denne maa ikke forsikres noget andet Sted.

§ 6.

Hvis Genforsikring eller Fællesforsikring kan opnaas paa Vilkaar, som efter Bestyrelsens Skøn er passende, skal Selskabet genforsikre hos andre Brandforsikringsselskaber eller forsikre sammen med dem det Beløb, hvormed Forsikring af en Bygning overskrider 10.000 Kr., og for Løsøre forsikres det Beløb, som Lagtinget bestemmer efter Selskabets Indstilling.

§ 7.

Selskabets Interessenter er gensidig ansvarlige for de Selskabet paahvilende Forpligtelser, enhver dog kun med de af ham til Forsikring indtegnede Ejendele, og saaledes at Ansvaret bestemmes i Forhold til den Del af de indtegnede Genstandes Værdi, der er forsikret. Ansvaret kan kun gøres gældende hos Interessenterne ved Opkrævninger af Ekstrapræmier, hvis Størrelse ikke i noget enkelt Aar maa overstige Halvdelen af den ved Forsikringspoliceen betingede aarlige Præmie.

§ 8.

Lagtinget indestaar med et Beløb af indtil 500.000 Kr. for, at Selskabet opfylder sine Forpligtelser. Kan Selskabet ikke af egne Midler betale en pligtig Skadeserstatning, tilskydes det manglende af Lagtinget, dog aldrig mere end fornævnte Beløb.

Hvis Selskabet til Udbetalinger af Erstatninger har maattet gøre Brug af Lagtingets Garanti, skal det modtagne tilbagebetales, efterhaanden som Selskabets Status tillader det. Naar det saaledes modtagne

Beløb overstiger 50.000 Kr., skal Selskabet paalægge de forsikrede Ekstrapræmier, saaledes at det overskydende Beløb med Iagttagelse af den i § 2 fastsatte Grænse for Ekstrapræmiernes Størrelse saa vidt muligt kan være Lagtinget betalt senest i Løbet af 10 Aar.

§ 9.

Udtrædelse af Selskabet, forsaavidt angaar Løsøre og Bygninger, kan finde Sted ved hvert Aars Udløb efter 3 Maaneders forudgaaet Opsigelse og imod, at den forsikrede betaler den indtil Udtrædelsen paaløbne Præmie og sin Andel i de indtil Udtrædelsen indløbne Skadeserstatninger, saafremt disse Beløb skulde overstige Brandforsikringens Fond.

§ 10.

Selskabet forsikrer ikke imod Skade, foraarsaget ved Jordskælv eller Krigsbegivenheder, ejheller mod Skade, som hidrører fra, at den forsikrede, hans Ægtefælle eller nærmeste Arvinger forsætlig eller ved grov Uagtsomhed har foranlediget Branden.

Selskabet er derhos berettiget til at afkorte indtil en Fjerdedel af Erstatningen, naar den forsikrede i Anledning af den paagældende Ildebrand enten er bleven ikendt eller frivilligt har erlagt en Mulkt efter Brandpolitilovgivningen.

§ 11.

Skade, som ikke overstiger 30 Kr., erstattes ikke, og ved større Skade afkortes dette Beløb i Erstatningssummen. Under særlige Omstændigheder kan Bestyrelsen dog gøre Undtagelser fra disse Bestemmelser.

Disse Regler gælder dog ikke om Skade, foraarsaget ved Foranstaltninger til Begrænsning af alterede udbrudt Ildebrand.

§ 12.

Erstatning maa ikke udbetales, forinden der er afholdt retsligt Forhør angaaende Branden, dog kan Bestyrelsen gøre Undtagelser, naar Skaden ikke andrager over 500 Kr.

§ 13.

Erstatning for Skade paa Bygninger maa alene udbetales til Genopførelsen paa samme Sted eller til Istandsættelse af den skadelidte Bygning, jfr. dog § 18.

Ved Bygningsassurance er Selskabet pligtigt at sikre sig Erstatningssummens rette Anvendelse, inden denne udbetales.

Selskabets Bestyrelse kan dispensere fra de i denne Paragrafs første Stykke bestemte Regler, men dog kun mod en Afkortning af 15—20 pCt. af Forsikringssummen, medmindre der foreligger en offentlig Interesse i Reglernes Fravigelse.

§ 14.

Naar de i Selskabet forsikrede Ejendele er pantsatte, omfatter Panteretten ogsaa Forsikringssummen. Fortaber Pantsætteren sin Ret til denne, har Panthaveren ikke desmindre Krav paa dens Udbetaling saa vidt fornødent til Dækning af hans Forsikring med 1 Aars Rente, hvis andet Pant eller Pantsætterens andre Midler har vist sig utilstrækkelige.

§ 15.

Forsikringspræmien hviler paa de i Selskabet forsikrede Husejendomme med Fortrinsret i 2 (to) Aar fremfor alle paa samme hvilende Forpligtelser.

Alle Selskabet tilkommende Præmier og Vurderingsgebyrer kan inddrives ved Udpantning.

§ 16.

Forfaldsdag for alle Præmier er 15. November. For Forsikringer, der er tegnede paa anden Tid af Aaret, skal første Forsikringsperiode altid beregnes til næstpaafølgende 15. Oktober, medmindre Forsikringen er tegnet for en kortere Tid.

§ 17.

I Selskabets Vedtægter bliver at sætte nærmere Regler om Vurderinger af de til Forsikring indtegnede Ejendele og af stedfundet Skade; det kan i saa Henseende paalægges Kommunalbestyrelser at bistaa Selskabet uden Vederlag.

§ 18.

Selskabet skal have Hjemsted og Værneting i Tórshavn og bestyres af en af Lagtinget ansat Forretningsfører under Tilsyn af dette. Administrationsudgifterne, derunder Løn til Forretningsføreren, betales af Selskabet.

§ 19.

Samtidig med, at nærværende Lov er traadt i Kraft, overgaar Fonden for den gensidige Forsikring af Skolebygninger til Færøernes Brandforsikringsselskab, og Bestemmelserne vedrørende denne Fond ophæves.

§ 20.

Nærværende Lov og det deri omhandlede Brandforsikringsselskab træder i Virksomhed. . . . . .

§ 21.

Overtrædelse fra den forsikredes Side af nærværende Lov eller af de i Henhold til samme fastsatte Regler og Betingelser medfører efter Omstændighederne Tab af Ret til Skadeserstatning efter Regulativets nærmere Bestemmelser.

I Regulativet kan der fastsættes Bøder, 5—500 Kr., for Overtrædelse af sammes Bestemmelser. Bøderne tilfalder den Kasse, Overtrædelsen gaar ud over.

§ 22.

Søger angaaende Overtrædelse af nærværende Lov behandles som offentlige Politisager.

130. Socialreformurin. (5|X).[1]

Sociala nevndin framlegði soljóðandi **Udvalgsbetænkning** (sí skjal nr. 18).

Soljóðandi **Ændringsforslag** vórðu framløgd:

1) *frá M. A. Jaaobsen* o. fl.:

I § 39, Stk. 1, indsættes følgende Bestemmelser, som skal gælde for Tórshavn:

Til Ægtepar, naar begge opfylder Betingelserne for at opnaa Rente	300 Kr. aarlig.
Aldersrenten forhøjes ved den ældste Ægtefælles fyldte 65 Aar til	400 Kr. aarlig.
70 Aar til	600 Kr. aarlig.
Til enlige Personer samt Ægtepar, naar kun den ene opfylder Betingelserne	150 Kr. aarlig.
Aldersrenten forhøjes ved det fyldte 65 Aar til	200 Kr. aarlig.
70 Aar til	300 Kr. aarlig.

Dog skal det Beløb, som Løgtinget endelig skal betale i Forhold til Tórshavn, beregnes i Forhold til de almindelige Satser.

2) frá *Edw. Mitens:*

Punkt 46 affattes saaledes:

§ 65, Stk. 1, affattes saaledes:

Fra Flertallet (Dam, Kallsoy og Mitens):

Opholdskommunen refunderer Løgtinget $^1/_{12}$ af Udgiften til Invaliderenter og $^1/_8$ af Udgiften til Aldersrenter.

Fra Mindretallet (O. F. Joensen og Johan Poulsen):

Det paahviler Opholdskommunen endeligt at afholde $^1/_8$ af Udgiften til Aldersrente, ligesom den skal udrede Løgtinget $^1/_{12}$ af Udgiften til Invaliderenter.

---

1) Sbr. Løgtingstíðindi 1935, bls. 215.

3) frá *Johan Poulsen* og *O. F. Joensen:*

Som nyt Punkt IV sættes:

1) Der tilskedes Kommunerne Hjemmel til at forhøje deres Aldersrente-Kassekredit fra 60—85 pCt. af den samlede Aldersrente efter de i Lagtingssamlingen 1933 vedtagne Regler, og garanterer Lagtinget for, at Kommunerne opfylder Kreditbetingelserne.

2) Statens saavel som Lagtingets Refusion af Aldersrenten indgaar paa Kreditterne i Banken.

4) frá *P. M. Dam* og *J. P. Davidsen:*

I § 39 efter Stk. 1 Punkt 23 indsættes følgende Bestemmelser:

Paa Betingelse af, at Lagtingets $^1/_8$ beregnes efter foranstaaende fastsatte Satser, kan de Kommuner, der ønsker det, udbetale:

Til Ægtepar, naar begge opfylder Betingelserne for at opnaa Rente	Kr. 300 aarlig.
Aldersrenten forhøjes ved den ældste Ægtefælles fyldte 65 Aar til	Kr. 400 aarlig,
70 Aar til	Kr. 600 aarlig.
Til enlige Personer samt Ægtepar, naar kun den ene opfylder Betingelserne	Kr. 150 aarlig.
Aldersrenten forhøjes ved det fyldte 65 Aar til	Kr. 200 aarlig,
70 Aar til	Kr. 300 aarlig.

Tann 10. og 11. desember fór atkvøðisgreiðslan fram:

Uppskot mánnilutans til § 16 í lóg um fólkatrygging datt burt, bert 10 atkvøður — 0.

Uppskot nevndarinnar pkt. I (lóg um vanlukkutrygging) varð samtykt við 22 atkvøðum — 0.

Uppskot nevndarinnar pkt. II (lóg um fólkatrygging): §§ 1—35 (sum broytlar við, at pkt. 12 (minnilutanuppskotið) var burturdottið) vóndu samtyktar uttan atkvøðisgreiðslu. — *Broytingaruppskot* frá P. M. Dam og J. P. Davidsen til § 39 varð samtykt við 17 atkv. — 0; *broytingaruppskot frá* M. A. Jacobsen o. fl. til hesa § var hareftir burturdottið. § 39 soleiðis broytt varð tildin samtykt uttan atkvøðisgr. §§ 40—51 vóru hildnar samtyktar uttan atkvøðisgr. *Uppskot meirilutans* til § 52 varð samtykt við 13 atkv. — 0. §§ 53—64 vóru hildnar samtyktar uttan atkvøðisgr. *Uppskot meirilutans* til § 65 (*broytingar-*

uppskotið frá Edw. Mitens) varð hildið samtykt og § 65 søleiðis broytt varð hildin samtykt uttan atkvøðisgr. *Uppskot meirilutans* til § 66 varð hildið samtykt uttan atkvøðisgr. og somuleiðis við § 67. *Uppskot meirilutans* til § 68 varð hildið samtykt uttan atkvøðisgr. og somuleiðis við §§ 69—87.

Broytingaruppskot frá Johan Poulsen og O. F. Joensen (um kassakredit) varð hildið burturdottið.

Uppskot meirilutans pkt. III varð sett undir atkvøðisgr. við *navnakall* og varð samtykt við 14 atkvøðum — 0. (Winther, Patursson, Zachariasen, Nolsøe, Simonsen, Holm Jacobsen, Mitens, M. A. Jacobsen og Kallsoy *atkvøddu ikki* og H. J. Poulsen var *burtur*).

Lóguppskotið í sini heild varð sett undir atkvøðisgr. við *navnakall* og varð samtykt við 18 atkv. — 0 (Rasmussen, A. Samuelsen, M. Samuelsen, Djurhuus, Johan Poulsen *atkvøddu ikki* og H. J. Poulsen var *burtur*).

---

131. Rættargongdarlógin. (6|X).

Ymsamálanevndin framlegði soljóðandi **nevndarálit:**

Lóg nr. 174 av 11. mai 1935 setti í gildi fyri Føroyar rættargongdarlóg av 11. april 1916, sum henda lóg var broytt við kunngering nr. 250 av 1. oktober 1932, tó við ymsum broytingum.

Dómsmálaráðið sigur frá, at tað er komin ein lóg fyri Danmark av 11. mai 1935 og av 7. april 1936 um broytingar í rættargongdarlógini, og at hesar lógir ikki eru galdandi fyri Føroyar, og biður amtmannin leggja fyri tingið spurningin, um líkar broytingar eiga at verða gjørdar í Føroyum. Serstakliga lógin av 7. april 1936 hevur stórar broytingar í rættargongdarlógini, berandir reglur um domsmenn í ymiskum straffmálum.

Nevndin mælir til, at tingið ger, sum tað hevur gjørt fyrr, tá talan er um størri broytingar í rættargongdarlógini, at biðja eina millumtingunevnd saman við amtmanninum, sorinskrivaranum og fúlanum umhugsa málið og seta uppskot fram næsta ár.

Uppskot.

Tingið biður amtmannin, sorinskrivarin og fólan saman við vinnunevndini umhugsa málið og sela fram uppskot til næsta ár.

Tann 5. november varð uppskot nevndarinnar samtykt við 14 atkvøðum — 0.

---

132. Revisión av lóg um læknaskipaniua. (7|X).[1]

Ymsamálanevndin framlegði soljóðandi **nevndarálit:**

Eftir § 19 í anordningi av 4. oktober 1919 um læknaskipanina skuldi hesin anordningur reviderast í 1934. Tann samsvarandi lógin fyri Danmark skuldi reviderast í ríksdagssetuni 1933/34; men revisiónin er goymd lit ríksdagssetuna 1936/37. Tingið samtykti í 1934, at tað einki hevði ímóti, at revisiónin av anordningi av 4. oktober 1919 var varð goymd til 1937, og hetta hevur ríkisráðið lingið boð um. Spurningurin um læknaskipanina yvirhøvur skuldi so vinnunevndin umhugsa.

Sum málið liggur fyri, kemur spurningurin um revisión av anordningi fyri í 1937, og nevndin mælir til, at málið verður lagt niður, inntil ríkisráðið aftur leggur tað fyri tingið í 1937.

---

[1]) Sbr. løgtingstíðindi 1935, bls. 217.

Uppskot.

Málið verður goymt fyri fyrst.

Tann 5. november varð uppskot nevndarinnar samtykt við 18 atkvøðum — 0.

---

133. Tannlæknalógin. (8|X).[1]

Ymsamálanevndin **framlegði soljóðandi Udvalgsbetænkning:**

Tandlæge Oscar Kaaber og Tandlæge Marie Trond-Hansen, Tórshavn, ansøger om, at den for det øvrige Kongerige gældende Lov Nr. 40 af 25. Februar 1916 maa sættes i Kraft paa Færøerne.

Spørgsmaalet har sidst været behandlet i Lagtingssamlingen 1932, jfr. Lagtingstidende 1932, Side 76. Der forelaa dengang Udtalelse fra Amtslægen og Centralforeningen af Sygekasser paa Færøerne, som begge anbefalede, at Loven blev sat i Kraft. Udvalget gaar ud fra, at Amtslægen og Centralforeningen stadig indtager samme Standpunkt.

Saavel i 1932 som tidligere i 1916 udtalte Tinget, at man mente, at Tandlægeloven ikke for Tiden burde sættes i Kraft paa Færøerne. Ifølge Loven er Retten til at udøve Tandlægevirksomhed afhængig af, at vedkommende har bestaaet Eksamen for Tandlæger, og i 2 Aar efter Eksamen enten som klinisk Assistent har bistaaet en autoriseret Tandlæge eller paa anden Maade har erhvervet sig en efter Sundhedsstyrelsens Skøn tilsvarende Uddannelse.

---

[1]) Sbr. løglingstiðindi 1932, bls. 76.

Udvalget maa udtale:

Siden Sagen sidst var til Behandling i Lagtinget, er der opnaaet Overenskomst mellem en Række Sygekasser og Tandlæge Knaber, hvorefter bl. a. Betaling sker efter følgende Takster: Tandfyldning, pr. Fyldning 5 Kr., Tandudtrækning med Bedøvelse for en Tand 2 Kr. Iøvrigt henvises til vedlagte Overenskomst.

Der findes kun een bistboende Tandlæge paa Øerne, idet Frk. Marie Trond-Hansen er ansat hos nævnte Tandlæge Knaber; men formentlig vil der om ikke lang Tid komme en eller flere Tandlægeer til, idet man mener, at det heldigste var, at der var flere, dels for Betjeningen af Befolkningen, dels for Konkurrencen. Der er en enkelt Tandtekniker, som arbejder paa Færøerne; men vedkommende beskæftiger sig ikke med Plomberinger og berøres saaledes ikke af Tandlægeloven, men kan fortsætte sin Virksomhed, selvom Tandlægeloven sættes i Kraft. Desuden har en anden Tandtekniker regelmæssigt med visse Mellemrum opholdt sig paa Øerne og ogsaa beskæftiget sig med Plomberinger. Der foreligger Henvendelse fra vedkommende om, at man, hvis Tandlægeloven sættes i Kraft, tager det Forbehold, at hendes Ret til fremtidig at praktisere bliver ubeskaaret. Udvalget skal anbefale, at vedkommende beholder denne Ret, og at der meddeles hende Dispensation.

Udvalget mener, som hele Forholdet foreligger, at Tidspunktet nu er inde til at sætte Tandlægeloven i Kraft for at opnaa en bedre Tandpleje, saaledes som dette ogsaa er anbefalet af Amtslægen og Centralforeningen af Sygekasser. Da der kun er een Tandlæge, og i nærmeste Fremtid bliver kun faa Tandlægeer, mener man det rigtigst, at der skal være Mulighed for, at Justitsministeriet efter Lagtingets Indstilling fastsætter Maksimumstakster.

Forslag.

Lagtinget indgaar til Regeringen med Indstilling om, at Lov Nr. 40 af 25. Februar 1916 om Udøvelse af Tandlægevirksomhed i Henhold til Lovens § 10 sættes i Kraft paa Færøerne ved kgl. Anordning med følgende Ændringer:

1) Til § 1 føjes:

Personer, der ved Anordningens Ikrafttræden driver Tandlægevirksomhed paa Færøerne uden at opfylde de forannævnte Betingelser, har Ret til at fortsætte saadan, naar de inden 1. Februar 1937 foretager Anmeldelse til Justitsministeriet herom.

2) Til § 6 føjes:

Efter Forhandling med Lagtinget kan Justitsministeriet fastsætte Maksimumstakster for Tandlægevirksomheden.

3) Denne Anordning træder i Kraft fra 1. Januar 1937.

Við 2. viðg. tann 29. oktober var broytingin til § 1 samtykt uttan atkvøðisgr. §§ 1—5 vóru hildnar samtyktar uttan atkvøðisgr. Broytingin til § 6 varð samtykt uttan atkvøðisgr. § 6 soleiðis broytt og §§ 7—11 vóru hildnar samtyktar uttan atkvøðisgr.

Tann 5. november vóru §§ 1—11, soleiðis sum broyttar við 2. viðg., hildnar samtyktar uttan atkvøðisgr. — Uppskot nevndarinnar varð hareftir sett undir atkvøðisgr. við *navnakall*:

Ja atkvøddu: Djurhuus, Zachariasen, Simonsen, Joensen, Hansen, Nielsen, Davidsen, Mitens, Johan Poulsen. *Atkvøddu ikki:* Winther, Dam, Paturssen, Nolsøe, Holm Jacobsen, A. Samuelsen, M. Samuelsen, H. J. Poulsen, Danbjørg, M. A. Jacobsen. *Burtur:* Rasmussen, Niclasen, Andreasen, Ellefsen, Kallsoy,

og var uppskotið soleiðis burturdottið, bert 9 atkvøður — 0.

---

134. Heilagdagslógin. (9|X).

Ymsamálanevndin framlegði soljóðandi **Udvalgsbetænkning:**

Justitsministeriet har fremsendt Lov Nr. 85 af 7. April 1936 om den offentlige Fred paa Folkekirkens Helligdage samt Grundlovsdagen og anmodet Amtet om at forelægge Lagtinget Spørgsmaalet om at sætte Loven i Kraft paa Færøerne.

Ifølge den nugældende Anordning Nr. 441 af 21. November 1923, hvorved Loven af 7. August 1922 om den offentlige Fred paa Folkekirkens Helligdage samt Grundlovsdagen er sat i Kraft paa Færøerne, maa offentlige Forlystelser Aftenen før en Helligdag ikke vedvare længere end til Midnat. Denne Bestemmelse er i den øvrige Del af Kongeriget ved Loven af 7. April 1936 bortfalden og ændret saaledes, at offentlige Forlystelser kan finde Sted til Kl. 6 Morgen paa en Helligdag og er derefter forbudt fra Kl. 6 Morgen til Kl. 4 Eftermiddag.

Udvalget skal udtale, at der ikke paa Færøerne findes noget Ønske om at ændre den bestaaende Ordning, og Udvalget mener ikke, at nogen Ændring bør forelages og fremsætter derfor følgende

Forslag.

Tinget mener, at Lov Nr. 85 af 7. April 1936 om den offentlige Fred paa Folkekirkens Helligdage samt paa Grundlovsdagen ikke bør sættes i Kraft paa Færøerne.

Tann 5. november varð uppskot nevndarinnar samtykt við 17 atkvøðum — 0.

---

135. Lærlingalógin. (10/X).

Ymsamálanevndin framlegði soljóðandi **Udvalgsbetænkning:**

Havnar arbeiðsmannafelag har henvendt sig til Løgtinget og ansøgt om, at Lærlingeloven sættes i Kraft paa Færøerne hurtigst.

Udvalget har fanet oplyst, at Lærlingeloven er gældende for Færøerne, men ikke har været praktiseret.

Ifølge Lov Nr. 342 af 6. Marts 1921 om Lærlingeforholdet, jfr. Lov af 18. April 1925, er enhver Haandværker, Fabrikant, Handlende eller anden Næringsdrivende, der antager en Person under 18 Aar til at arbejde i sin Virksomhed, pligtig til at sørge for, at der forinden oprettes skriftlig Lærekontrakt, og at denne af den stedlige Politiøvrighed forsynes med Paategning om, at den er affattet i Overensstemmelse med Lærlingeloven. Denne Regel gælder dog ikke, naar den umyndige er antaget som Bud eller Handlanger. Hos Øvrigheden skal der findes Blanketter til Lærekontrakter. Uberettiget til at antage Lærlinge er som Hovedregel den Næringsdrivende, som ikke selv er faglig oplært i det Fag, hvori Lærlingen skal antages. Dog kan det tillades en Handlende, der ikke selv er faglig oplært, at antage Lærlinge, naar vedkommende i 5 Aar har drevet Handelsvirksomhed som Hovederhverv. Læretidens Varighed, der ikke maa overstige 5 Aar, bestemmes i Kontrakten Det skal i Kontrakten bestemmes, paa hvil-

ke økonomiske Vilkaar Lærlingen skal arbejde. Hvis Lærlingen faar Undervisning i Handels- eller teknisk Skole, skal Mesteren betale Undervisningen og afholde Udgifterne ved Aflæggelse af Læreprøve, naar Adgang dertil haves. De 3 første Maaneder anses som en gensidig Prøvetid. Lærlingen skal vise Mesteren Troskab og Lydighed. Der er foreskrevet Regler vedrørende Arbejdstiden. Læremesteren skal vaage over Lærlingens Opførsel og Forhold og værne ham mod uheldig Paavirkning. Læretiden skal anvendes saaledes, at Lærlingen efterhaanden lærer det paagældende Fag saa fuldstændigt som muligt, saaledes at han ved Udløbet af Læretiden kan aflægge Læreprøve, hvor Adgang haves til Aflæggelse af en saadan. Han faar saa et Lærebrev. Hvis der findes Handels- og tekniske Skoler paa Stedet, skal Læremesteren holde Lærlingen til at deltage i Undervisningen, der skal foregaa uden for Arbejdstiden. Den vedkommende Skole giver ved Udskrivningen Lærlingen et Bevis. Saafremt Lærlingen ikke aflægger Læreprøve, skal Mesteren meddele ham et Lærebrev om, hvor længe han har staaet i Lære, og hvorvidt han har opnaaet Dygtighed i sit Fag.

Mesterne skal paase, at Lærlingen er Medlem af en offentlig anerkendt Sygekasse, og Omkostningerne udredes af Læremesteren. Kan Lærlingen paa Grund af Sygdom ikke deltage i Arbejdet, paahviler det Læremesteren at udrede Løn, dog ikke for et længere Tidsrum end 8 Uger.

Loven indeholder derefter Bestemmelser om, at Lærekontrakten bortfalder i visse Tilfælde og i visse Tilfælde kan hæves af Mesteren og i andre Tilfælde af Lærlingen. Tvistigheder mellem Mester og Lærling vedrørende forskellige Bestemmelser, skal afgøres ved Voldgift, afsagt af en af Stedets Øvrighed valgt Formand samt 2 af Parterne valgte Personer, der er oplært i Faget.

Udvalget har gennemgaaet Lovens Bestemmelser og maa mene, at det vil betyde et Fremskridt, om Loven haandhæves her paa Øerne til Beskyttelse og Uddannelse af de unge, og Udvalget har ikke fundet nogen Bestemmelser, som man mener ikke vil kunne haandhæves, og skulde der vise sig Vanskeligheder, gaar man ud fra, at disse kan overvindes ved Lovens Administration, uden at det er nødvendigt at foretage nogen Lovændring.

Man skal derfor stille følgende

Forslag.

1) Tinget anmoder de paagældende Myndigheder om at haandhæve Lærlingeloven.

2) Afskrift af Betænkningen tilsendes Færø Amt og Havnar arbeiðsmannafelag.

Tann 25. november varð uppskot nevndarinnar samtykt við 19 atkvøðum — 0.

136. Broytau av tolllóglui. (11|X).[1]

Ymsamdlanevndin framlegði soljóðandi **nevndarálit:**

Guttorm Eysturoy, snikkari, og Jacob C. Joensen, snikkari, Tórshavn, heita á tingið um at fáa loyvi til at fáa spritt til keyps á apotekinum, eins og tað nú er loyviligt fyri teir, ið gera kumpassir.

Teir kunna í Føroyum bert keypa denaturerað sprítt, ið teir nú noyðast at brúka til polititur; men tað voldir teimum trupulleika harvið, at arbeiðið ikki kann gerast so skjótt og so væl, sum tað kundi, um teir fingu reint spiritus.

Eftir lóg fyri Føroyar um ymiskar skattir og avgiftir av mars 1935 kann reint spiritus verða innflutt til apotekið til medisin og til brúk við skipskumpassir fyri 35 oyr. pr. litra í toll móti ummæli frá apotekaranum, at tað bert skal verða nýtt hartil, og tað kann bert fáast eftir nærri boðum frá politiinum. Tílíkt sprítt kann altso ikki fáast til annað tekniskt brúk; men til tílíkt brúk kunnu menn sjálvir flyta inn sprítt móti at svara í tolli 6 kr. 30 oyr. pr. litra.

Spurningurin um at flyta inn reint sprítt til annað tekniskt brúk gjøgnum apotekið til hóligan toll var fyri í løgtinginum í 1934, eins og tað hevur verið fyrr; men løgtingið lók ta støðu, at tað ikki hell, at tað var gjørligt at geva tílíkt loyvi orsakað av, at tað kundi fryktast, at nakað av hesum sprítti vildi verða nýtt til at drekka.

Nevndin heldur seg ikki kunna seta uppskot fram um at broyta lógina av 1935 viðvíkjandi hesum, men vísir á ta støðu, sum tingið fyrr hevur tikið, og vísir á, at menn sjálvir kunnu fáa reint sprítt móti tí høga toltinum.

Uppskot.

Avskrift av álitinum verður sent teimum umsøkjandi.

Tann 18. november fall uppskot nevndarinnar, bert 12 atkv. — 0.

---

[1] Sbr. løgtingstíðindi 1934, skjal 4 C.

137. Lóg viðv. handil sum hjávinnuvegur. (12|X).

Ymsamálanevndin framlegði soljóðandi **nevndarálit:**

N. S. Johannesens Eftf., Tórshavn, hevur vent sær til tingið og biðið um, at tingið ger uppskot til lóg um, at menn, ið hava fasta løn frá ríkiskassanum ella hinum almenna, ikki skulu hava loyvi til at hava handil ella tilfkt sum hjávinnuveg.

Nevndin skal peika á, at eftir lóg um tænastumenn ríksins hava tílíkir menn ikki loyvi til at hava hjávinnu uttan samtykki frá viðkomandi ráðharradeild, og nevndin má mæla N. S. Johannesens Eftf. til at venda sær til amtmannin og geva upp tey einsløku tilfelli, sum máttu ligið fyri um hann ynskir tað.

Lóg er galdandi um hesi viðurskifti, og Løglingið kann altíð forbjóða sínum monnum at hava hjávinnu. So stalt er tað ikki neyðugt at sela uppskot fram til nakra serstaka lóg.

Uppskot.

Avskrift av álitinum verður sent hinum umsøkjandi.

Frá *J. Paturssen* varð framlagt soljóðandi **broytingaruppskot:**

Í staðin fyri uppskot nevndarinnar verður sett:

Tingið mælir umsøkjanda til at bera upp kærumál sítt fyri vinumnevndina og geva henni gjøllari frágreiðing hesum máli viðvíkjandi.

Tann 14. november fall broytingaruppskotið, bert 5 atkv. — 0.
Uppskot nevndarinnar varð samtykt við 15 atkv. — 0.

138. Radiológ og útvarpsstøða í Føroyum. (13 & 14/X).[1]

Ymsamálanevndin framlegði soljóðandi **nevndarálit:**

Nevndin hevur skrivað til amtmannin um at fáa úrslitið av teimum radioteknisku royndunum, ið vóru gjørdar í Føroyum í summar; men svar er ikki komið enn, og skal nevndin lí mæla til, at hesi mál verða givin vinnunevndini upp í hendi.

Uppskot.

Málið verður sent vinnunevndini til avgreiðsla.

Tann 4. december varð uppskot nevndarinnar samtykt við 14 atkvøðum — 0.

---

[1]) Sbr. løgtingstíðindi 1935, bls. 226.

139. Hundaskattur í Vestmanna sókn. (15/X).

Ymsamálanevndin framlegði soljóðandi **nevndarálit:**

Kommunustýrið fyri Vestmanna biður um, at kgl. reglugerð nr. 88 av 31. mars 1928 um hundaskatt verður sett í gildi fyri nevndu sókn.

Eftir lógini skulu hundaeigararnir í Tórshavn siga fútanum frá, áður hundurin er 4 mánaðir gamal. Hundurin verður uppskrivaður í eina bók, fær eitt nummar og eitt hundatekin í hálsbandið, og goldin verður so hundaskattur, ið fer í kommunukassan, sum ber útreiðslurnar til tekin, protokol o. t.

Fyri bygdakommunur kann kommunustýrið við samtykt Løgtingsins seta eftirnevndu reglur í gildi, og skatturin er 5 kr. um árið fyri fyrsta hund og 10 kr. fyri hvønn av hinum hundunum í sama húsi. Undantiknir eru hvølpar upp til 4 mánaðir gamlir og seyðahundar, tó ikki fleiri enn 2 seyðahundar í hvørjum húsi. Av bygdakommununum hevur Froðbiar sókn frá 1. januar 1929 fingið loyvi til at krevja hundaskatt.

Nevndin heldur, at av tí, at Vestmanna er ein av leim størstu kommununum í Føroyum, er tað beint at játta ynski hjá sóknarstyrinum.

Uppskot.

Tingið samtykkir, at reglurnar í reglugerð nr. 88 av 31. mars 1928 um hundaskatt verða settar í gildi fyri Vestmanna sókn frá 1. januar 1937.

Tann 5. november varð uppskot nevndarinnar samtykt við 14 atkvøðum — 0.

140. Lóg um løn prestanna o. a. (16|X).

Nevnd viðv. løn prestanna framlegði soljóðandi **Udvalgsbetænkning** (sí skjal nr. 7).

Tann 25. november varð uppskot minnilutans sett undir atkvøðisgreiðslu við *navnakall* og fall, bert 8 limir (sjálvstýrisflokkurin) atkvøddu fyri, 0 ímóti.

141. Lóguppskot um studn. til jarðarøkt. (17|X).

Búnaðarnevndin framlegði soljóðandi **Udvalgsbetænkning** (sí skjal nr. 22).

Tann 14. desember varð uppskot minnilutans sett undir atkvøðisgreiðslu við *navnakall* og fall, bert 9 limir (Winther, Paturssøn, Zacharíasen, Nolsøe, Simonsen, Holm Jacobsen, Eltefsen, Mitens og Kallsoy) atkvøddu fyri, 0 ímóti.

142. Lóg um frítíð hjá fastløntum fólki. (18|X).

Ymsamálanevndin framlegði soljóðandi **nevndarálit**:

Javnaðarflokkurin heitir á tingið um at laka til viðgerðar at skipa við lóg reglur um frítíð hjá fastløntum fólki á sjógvi og landi.

Meiriluti nevndarinnar (O. F. Joensen og Edw. Mitens) úttala:

Tey fólk, ið eru í tænastu hjá ríkinum, løgtinginum og kommununum hava fastar frítíðir, og tað er meirilutanum kunnugt, at nógv fólk, ið eru í tænastu hjá privatum, eisini hava ásetta frítíð.

Aðrenn meirilutin kann taka støðu til, um tað er neyðugt at seta uppskot fram til lóg viðvíkjandi hesum viðurskiftum, heldur hann, at tað er neyðugt at fáa upplýst, hvussu tað er skipað í Føroyum viðvíkjandi frítíð hjá fastløntum fólki her á landi, eins og at fáa upplýst, um tað eru ásettar reglur yvirhøvur viðvíkjandi hesum viðurskiftum í Danmørk ella øðrum norðanlondum.

Mindretallet (Jacob Nielsen) skal udtale:

At alle Mennesker, der har fast, kontinuerligt Arbejde, trænger til en aarlig Ferie maa anerkendes som er Selvfølge. Og da det er en Kendsgerning, at der paa Færøerne findes en Række af Forretninger og Virksomheder, som ikke giver deres fastlønnede Personale og Arbejderstand paa Søen saavel som paa Land nogen fast Ferie, og dette maa siges at være meget uheldigt, finder nærværende Mindretal det for stærkt paakrævet at faa ordnede Forhold paa dette Omraade, hvorfor man skal tillade sig at fremsætte et Forslag til Lov for Færøerne herom.

Uppskot.

frá meirilutanum (O. F. Joensen og Edw. Mitens):

Vinnunevndin verður umbiðin at fáa upplýst, hvussu skipið er fyri viðvíkjandi fastari frítíð hjá fastløntum fólki í Føroyum, og hvussu reglurnar eru hesum viðvíkjandi aðrastaðni.

Fra Mindretallet (Jacob Nielsen):

Forslag
til
Lov for Færøerne om Ferie for Arbejdere og Funktionærer.

§ 1.

Enhver paa Færøerne ansat fastlønnet Arbejder og Funktionær har inden for hvert Kalenderaar Ret til en Ferie af mindst 14 Dage med fuld Løn. Denne Ret indtræder først i det Kalenderaar, ved hvis Begyndelse den paagældende nafbrudt har været ansat i sin Stilling i mindst 6 Maaneder.

Arbejderen eller Funktionæren kan kræve, at Ferien skal være samlet, samt at den skal falde i Tidsrummet 1. April—30. September, medens Arbejdsgiveren iøvrigt afgør Tidspunktet for Ferien.

§ 2.

Bestemmelserne i § 1 kan ikke fraviges ved Aftale mellem Parterne.

Bestemmelserne gælder ikke for Personer, hvis Ferie allerede er fastsat ved Lov.

Tann 7. desember varð lógarupptakan samtykt við 13 atkvøðum — 0.

143. Lóg um vrakiug av heimavirkisvørum. (19|X).

Búnaðarnevndin framlegði soljóðandi **Udvalgsbetænkning** (sí skjal nr. 6) og soljóðandi **Tillægsbetænkning** (sí skjal nr. 20).

Tann 15. desember varð uppskot 1 frá minnilutanum sett undir atkvøðisgreiðslu við *navnakall* og varð samtykt við 13 atkv. — 0 (Djurhuus, Winther, Rasmussen, Niclasen, Joensen, A. Samuelsen, Andreasen, M. Samuelsen, Davidsen og Johan Poulsen *atkvøddu ikki* og H. J. Poulsen var *burtur*).

Lóguppskotið og reglugerðin soleiðis broytt vórðu harnæst sett undir atkvøðisgreiðslu við *navnakall*, men vórðu ikki samtykt, tí bert 12 atkvøddu — 0. (Djurhuus, Winther, Rasmussen, Niclasen, Holm Jacobsen, Joensen, A. Samuelsen, Andreasen, M. Samuelsen, Davidsen og Johan Poulsen *atkvøddu ikki* og H. J. Poulsen var *burtur*).

144. Lóg um pantseting av fiski. (20/X).[1]

Fiskivinnunevndin framlegði soljóðandi **Udvalgsbetænkning:**

Til Udvalget er henvist en Skrivelse af 12. November 1936 fra Lagtingsmændene Chr. Holm Jacobsen, A. Samuelsen og Poul Niclasen, hvori Lagtinget anmodes om i Aar som foregaaende Aar at fremsætte Forslag til Lov om Pantsætning af Fangst, da denne Støtte for Skibsfiskeriet stadig ikke kan undværes.

Udvalget skal udtale, at da der ikke i en nær Fremtid vil ske nogen Bedring i de økonomiske Forhold her paa Øerne, vil det være en absolut Betingelse for Fortsættelsen af vort Skibsfiskeri, at der gives Adgang til Pantsætning af Fangsten.

Færøske Rederier vil ikke kunne undvære denne Lov, naar Kredit skal søges til Udrustning af Kutterflaaden til Foraaret. Udvalget skal derfor tillade sig at fremsætte til Tingets Vedtagelse følgende

Forslag.

Midlertidig Lov for Færøerne om Pantsætning af forventet Fangst af 23. December 1935 bedes ved Regeringens Foranstaltning forlænget for Aaret 1937.

Tann 5. december varð uppskot nevndarinnar samtykt við 17 atkvøðum — 0.

1) Sbr. løgtingstíðindi 1935, bls. 241.

145. Lóg um loftsigling. (21|X).[1]

Ymsamálanevndin framlegði soljóðandi **Udvalgsbetænkning:**

Statsministeriet meddeler, at de nordiske Lande har vedtaget at tiltræde Warzsawa-Konventionen af 12. Oktober 1929 om international Luftbefordring, og et Lovforslag herom er udarbejdet tilligemed Forslag til visse Ændringer i Luftfartsloven af 1. Maj 1923, som ifølge dens § 50 ikke er gældende for Færøerne. Ministeriet finder det ønskeligt, at Luftfartslovgivningen ogsaa kommer til at omfatte Færøerne under Hensyn til den stærke Udvikling af den internationale Lufttrafik, hvorefter det ikke er usandsynligt, at Færøerne vil kunne blive inddraget i denne Lufttrafik. I 1933 (se Lagtingstidende 1933, S. 218) vedtog Tinget, at man ikke ansaa det nødvendigt for Tiden at foreslaa Luftfartsloven gældende for Færøerne. Ministeriet ønsker nu en Udtalelse fra Lagtinget med Hensyn til, hvorvidt Tinget nu maatte anse Tiden for inde til, at Færøerne inddrages i Luftfartslovgivningen.

I Ministeriets Forslag til Lov om Befordring ved Luftfartøjer indeholdes Regler om Udstedelse af Billetter, Rejsegodsbeviser og Luftfragtbreve. Dernæst indeholdes Regler om Retten til at raade over Godset og Udlevering af Godset og om Befordrernes Ansvar. Bliver en Rejsende dræbt, eller lider han Skade paa Person, er Befordreren ansvarlig, medmindre andet fremgaar af Luftfartslovens Bestemmelser. Befordreren er fri for Ansvar, saafremt det maa antages, at Skaden ikke skyldes Fejl eller Forsømmelse af ham eller hans Folk. Ved Befordring af Rejsende er Befordreren ansvarlig for hver enkelt, begrænset til et Beløb af Kr. 18.250 i Guldværdi. Ved Befordring af Gods er Ansvaret begrænset til Kr. 37 i Guldværdi pr. kg.

Udvalget har gennemgaaet Forslagets Bestemmelser og mener, at disse er af saadant Indhold, at de kan og bør gøres gældende for Færøerne.

Forslag.

Tinget har intet at erindre imod, at Ministeriets Forslag til Lov om Befordring med Luftfartøj ogsaa gøres gældende for Færøerne.

Tann 14. desember varð uppskot nevndarinnar samtykt við 17 atkvøðum — 0.

---

[1]) Sbr. Løgtingstíðindi 1933, bls. 218.

XI. „Smlril".

146. „Smiril". (1|XI).[1]

„Smiril"s nevndin framlegði soljóðandi **Udvalgsbetænkning:**

S/S »Smirils« Administrator har ved Skrivelse af 30. September d. A. fremsendt Driftsregnskab for Finansaaret 1935/36 samt Status pr. 31/3. 1936.

Administrator oplyser, at Udgifterne i Regnskabsaaret har været Kr. 5.700,63 mindre end det foregaaende Aar, nemlig Kr. 120,245,74 mod Kr. 125.946,37. Aarsagen til Nedgangen i Udgifterne maa hovedsagelig søges i den Omstændighed, at Skibet ikke har været til Hovedeftersyn i det omhandlede Tidsrum. I indeværende Regnskabsaar har Skibet derimod været paa Værft i Frederikshavn og gennemgaaet Klassificering. Værftets Regning alene er paa Kr. 28,295,33, hvoraf Assurancen kan ventes at ville dække ca. 15.000 Kr. Men selv om Assurancen dækker ca. 15.000 Kr., maa det befrygtes, at Driftsregnskabet for indeværende Aar kommer til at stille sig ugunstigt, medmindre der maatte indtræffe en Stigning i Indtægterne.

Indtægterne for Passagerpenge udgør Kr. 35.838,50 imod Kr. 35.813,00 for det foregaaende Aar. Fragtindtægterne udgør Kr. 33.926,12 imod Kr. 26,732,94 for Aaret 1934/35.

For Postbefordring yder Postvæsenet en Godtgørelse af 25.000 Kroner.

For udførte Bjærgningsarbejder er der i Regnskabsaaret indtjent Kr, 913,72.

---

1) Sbr. løgtingst. 1936, bls. 243.

»Smiril« er opført i Status med Kr. 269.523,63, medens Gælden er opført med følgende Beløb:

Føroya Banki	Kr.	13.945,16
Statskassen	Kr.	186.945,56
Telefonvæsenet	Kr.	40.000,00
ialt	Kr.	240.890,72

Den anførte Gæld til Telefonvæsenet er fremkommet ved Laan, der gennem nogle Regnskabsaar er ydet til Dækning af Underskudet ved »Smiril«s Drift.

Da det næppe kan paaregnes, at dette Beløb kan tilbagebetales Telefonvæsenet af »Smiril«, vil Udvalget efter Aftale med Telefonudvalget tillade sig at foreslaa, at Telefonvæsenet eftergiver denne Gældspost, og at Beløbet samtidig afskrives paa »Smiril«.

Regnskabet udviser et Driftsunderskud paa Kr. 9.977,07, heri ikke medregnet det faste Tilskud fra Lagtinget paa 12.000 Kr. Det egentlige Underskud udgør saaledes Kr. 21.977,07. Underskudet er foreløbig dækket af Amtsrepartitionsfonden. Udvalget skal efter Forhandling med Telefonudvalget foreslaa, at 5000 Kr. af dette Beløb ydes som Tilskud af Telefonvæsenet.

Forrentning og Afdrag af Statslaanet udgør ca. 13.000 Kr. aarlig. Udvalget vil mene, at dette Beløb indtil videre ikke skal belaste »Smiril«s Driftsregnskab, men dækkes af Amtsfonden; derved vil »Smiril«s Driftsregnskab saa nogenlunde kunne ventes at give Balance, forudsat at Tilskudet fra Amtsfonden paa 12.000 Kr. bibeholdes.

Udvalget har overvejet Mulighederne for at skaffe »Smiril« større Indtægter, og er man under disse Overvejelser kommen til den Formening, at der ved at etablere mere gennemgaaende Sejlads (Hurtigrute) mellem Thorshavn—Klaksvig, Fuglefjord og Thorshavn—Suderø vil kunne faas forøgede Indtægter af Passagerpenge. Samtidig vil man kunne imødekomme et længe næret Ønske om en mere tidssvarende Suderø-Rute. Dette medfører visse Ændringer i den nuværende Fartplan, bl. a. ved at Sandøen anløbes en særlig Dag for Fragtgods og ellers kun faar Anløb af Skaalevig for Post og Passagerer. Ved desuden at lægge Planen i Tilslutning til S/S »Tjaldur« og S/S »Lyra«s Anløb af Thorshavn skønnes der at kunne opnaas Fordele for navnlig Post- og Passagerbefordringen. Udvalget har gjort Udkast til en saadan Fartplan, der er tilstillet Postvæsenet til Godkendelse. Skulde Postvæsenet ønske Ændringer, hvilket kan tænkes, ifald »Tjaldur«s og »Lyra«s Planer omlægges, skal man foreslaa, at Vinnunevndin bemyndiges til at foretage det videre fornødne.

Udvalget kan indstille Regnskabet til Godkendelse men skal samtidig foreslaa, at Vinnunevndin og Administrator anmodes om ved Forhandling med de respektive Havnebestyrelser at søge Broafgiften for »Smiril« nedsat, eventuelt ophævet, under Hensyn til, at »Smiril« er et Skib, der ejes af det Offentlige.

Med disse Bemærkninger skal man fremsætte følgende

Forslag.

1) Regnskabet for S/S »Smiril« for 1935/36 godkendes.

2) Aarets Underskud dækkes ved Tilskud fra Telefonvæsenet og Amtsfonden med 5000 Kr. fra hver Side.

3) »Smiril«s Gæld til Telefonvæsenet 40.000 Kr. afskrives, samtidig som »Smiril«s Værdi nedskrives med et tilsvarende Beløb.

4) Forrentning og Afdrag af Statslaanet betales indtil videre af Amtsfonden fra 1. April d. A. at regne.

5) Vinmunevndin bemyndiges til at træffe Aftale med Postvæsenet med Hensyn til eventuel Ændring i det til Godkendelse indsendte Udkast til Fartplan.

6) Administrator anmodes om at passe samt paalægge »Smiril«s Fører at gøre sit bedste, for at Skibets Anløb af de i Planen fastsatte Pladser sker med størst mulig Precision, saaledes at Anløbs- og Afgangstider af Hensyn til Post og Passagerer kan angives paa Planen.

7) Det paalægges Administrator at sørge for, at alt Indkøb til »Smiril« sker paa fordelagtigste Maade.

Tann 1. desember varð uppskot nevndarinnar samtykt við 15 atkvøðum — 0.

XII. Kommunal mál.

147. Skattaálíknan eftir ogn og førimnni. (1|XII).[1]

Kommunala nevndin framlegði soljóðandi **Udvalgsbetænkning** (sí skjal nr. 13).

Tann 21. november varð uppskot nevndarinnar samtykt við 20 atkvøðum — 0.

[1]) Sbr. løgtingst. 1933, bls. 253.

148. Skrivstovuhald t. sóknarstýrisformenn. (2|XII).

Kommunala nevndin framlegði soljóðandi **Udvalgsbetænkning**:

Lagtinget har som Regel hvert Aar til Behandling Andragender fra Forstanderskabsformænd om Forhøjelse af det disse godkendte Beløb til Medhjælp. Der foreligger ogsaa i Aar flere Ansøgninger.

Det Beløb, der hidtil er ydet de respektive Forstanderskabsformænd til Medhjælp, er af ret forskellig Størrelse forholdsmæssig set.

For imidlertid at raade Bod paa dette uensartede Forhold og undgaa de aarlige Henvendelser til Tinget om Ændring i de godkendte Medhjælpsbeløb har Udvalget søgt at finde en bestemt Norm til Fastsættelse af disse Beløb, til hvis Stadfæstelse eller Forhøjelse Lagtingets Samtykke vil kræves, jfr. Landkommunallovens § 27, og har Udvalget til Brug herfor ladet forelage en Opstilling over de forskellige Landkommuners Folketal, paalignet Skat samt den Betaling, der ydes de respektive Formænd til Medhjælp, og udgør Tallene for Aaret 1936 følgende for samtlige 43 Landkommuner:

Folketal.	Paalignet Skat.	Godtgørelse for Medhj. t. Formanden.
22.583	Kr. 765.862,97	13.475 Kr.

Af Landkommunerne er der dog 3 Kommuner, der ikke yder Formanden nogen Godtgørelse, nemlig Fugløø, Kunø og Kalbak.

Efter nærmere at have gennemgaaet disse Tal mener Udvalget, at det vil være praktisk at fastsætte Godtgørelsen for Medhjælp til Formanden i Forhold til Befolkningstallet i Kommunerne med et Tillæg af et vist Procent af det paalignede Skattebeløb, og finder man følgende Forholdstal for passende som Maksimum for det Beløb, der kan ydes Formændene til Medhjælp, nemlig 50 Kr. for hver 100 Indbyggere i Kommunen med et Tillæg af 2 pCt. af det paalignede Skattebeløb, hvorved man for samtlige Landkommuner kommer op paa et Beløb af 26.620 Kr.

Det maa staa de respektive Forstanderskaber frit for at bestemme, om de vil yde et saa stort Beløb til Medhjælp for Formanden. Det maa blot paases, at Grænsen ikke overskrides.

Forslag.

Den Godtgørelse, der i de færøske Landkommuner fra 1. Januar 1937 kan ydes til Medhjælp til Formændene, fastsættes herved i

Medfør af Landkommunalloveus § 27 ikke at maatte overskride 50 Kr. for hver 100 Indbyggere i Kommunen med et Tillæg af 2 pCt. af det paalignede Skattebeløb.

Tann 12. november varð uppskot nevndarinnar samtykt við 15 atkvøðum — 0.

---

149. Ellisrentukassakredit til Skopunar kommunu. (3|XII).

Kommunala nevndin framlegði soljóðandi **Betænkning:**

Det fremgaar af den foreliggende Sag, at forskellige Aldersrentenydere i Skopen har henvendt sig til Færø Amt med Beklagelse over, at de dels ikke faar den dem tilkommende Aldersrente udbetalt, og dels, at Renten ydes dem i Form af Varer, leveret af de Handlende i Skopen, herunder ogsaa af Forstanderskabets Formand.

Amtet har foranlediget foretaget Afhøring til Rapport af forskellige Aldersrentenydere, og det er herunder konstateret, at Aldersrenten hovedsagelig er udbetalt i Form af Varer, noteret til almindelig Butikspris i Skopen.

Amtet har ved Skrivelse af 24. August d. A. forelagt Vinnunevndin Sagen, hvorefter Vinnunevndin under 30. September 1936 har tilstillet Laglinget Sagen med Meddelelse om, at det ikke har været muligt for Skopen Kommune at opnaa en Kassekredit til Hjælp ved Udbetaling af Aldersrenten.

Undertegnede Udvalg har forhandlet med A/S Føroya Banki om Opnaaelse af en Kredit for Kommunen. Bankdirektør Ludvigsen oplyste, at Skopen Kommune ikke direkte skyldte Banken noget, men at der forelaa en Transport paa Kommunen paa 2000 Kr. fra Forstanderskabets Formand, hidrørende fra udbetalt Aldersrente. Bankdirek-

føren mente imidlertid efter Omstændighederne at kunne se bort fra denne Transport og lovede at yde Kommunen en Aldersrentekredit paa de af Lagtinget fastsatte Betingelser for saadanne Kreditter.

Udvalget har meddelt Forstanderskabets Formand dette og anmodet ham om at sørge for at underskrive de til Kredittens Aabning fornødne Dokumenter, men da der endnu ikke er foretaget det fornødne fra Forstanderskabets Side, skal man foreslaa Tinget at give Forstanderskabet fornødent Paalæg herom. Med Hensyn til de af Formanden gennem Vareleverancer og paa anden Maade udbetalte Aldersrenter maa Formanden være henvist til at inddrive udestaaende Skat og af denne søge Dækning for de hafte Udlæg.

Forslag.

Det paalægges Forstanderskabet for Skopen Sogns Kommune at underskrive de til Opnaaelse af Aldersrentekassekredit i Føroya Banki fornødne Dokumenter samt fremtidig at udbetale Aldersrenten rettidig.

Tann 2. desember varð uppskot nevndarinnar samtykt við 16 atkvøðum — 0.

150. Ellisrentukassakredit til Miðvág kommunu. (4XII).

Kommunala nevndin framlegði soljóðandi **Betænkning:**

Fra forskellige Aldersrentenydere i Midvaag er der til Amtet indgaaet Ansøgning om at være disse behjælpelig med at faa i hvert Fald Statens Andel af Aldersrenten udbetalt i rede Penge.

Der foreligger Erklæring fra Forstanderskabet, hvoraf fremgaar, at dette ikke har været i Stand til at udbetale Aldersrenten rettidig paa Grund af, at Skatten indgaar meget trægt. Det oplyses, at Forstanderskabets Formand af egne Midler har udbetalt 2017 Kr. 34 Øre til Aldersrentenydere.

Sagen er af Amtet forelagt Vinnunevndin, der atter ved Skrivelse af 30. September 1936 har tilstillet Lagtinget Sagen med Oplysning om, at Vinnunevndin forgæves har andragel Bankerne i Thorshavn om at indrømme Kommunen en Kassekredit til Hjælp ved Udbetaling af Aldersrenten.

Ved Sagens 1. Behandling i Tinget blev det henstillet til undertegnede Udvalg, hvortil Sagen blev henvist, ved Forhandling med Bankerne at søge opnaaet en Kredit for Kommunen.

Udvalget har ført Forhandling med A/S Føroya Banki, hvis Direktør Ludvigsen gik ind paa at yde Kommunen en Aldersrentekassekredit paa de af Tinget fastsatte Vilkaar, ifald Kommunen indbetalte til Banken en Renterestance paa 425 Kr.

Udvalget har underretted Forstanderskabets Formand om Bankens Stilling, men Formanden erklærede sig ude af Stand til for Tiden at skaffe et Beløb paa 425 Kr., da Skatten ikke rettidig gaar ind.

Det foreligger oplyst, at Staten vedrørende Aldersrenten for Isle Halvaar 1936 har ydet Kommunen en Refusion paa 1700 Kr., men er dette Beløb af Amtet foranlediget indbetalt til Amtsfonden som Afdrag paa Kommunens Restance til Fonden.

For at lette Kommunen Opnaaelsen af en Aldersrentekredit, der er nødvendig, ifald Kommunens Aldersrentenydere skal faa de Renter, disse er berettigede til, har Udvalget formaaet Budgetudvalget til at foranledige, at Amtsfonden betaler Føroya Banki den anførte Renterestance paa 425 Kr.

Grundlaget for Opnaaelse af den fornødne Kredit er saaledes tilstede og skal Udvalget herefter foreslaa Tinget at paalægge Forstanderskabet at faa de fornødne Dokumenter udstedt samt fremtidig at paase, at Aldersrenten udbetales rettidig.

Forslag.

Det paalægges Forstanderskabet for Midvaag Sogns Kommune at foranledige de til Opnaaelse af Aldersrentekasselkredit fornødne Dokumenter udstedt og underskrevet samt fremtidig at paase, at Aldersrenten udbetales rettidigt.

Tann 1. desember varð uppskot nevndarinnar samtykt við 16 atkvøðum — 0.

---

151. Lán til Svínoyar kommunu. (5|XII).

Kommunala nevndin framlegði soljóðandi **Udvalgsbetænkning:**

Forstanderskabet for Svinø Sogns Kommune har i Skrivelse af 28. Febr. d. A. andraget Lagtinget om Tilladelse til Optagelse af et Laan paa 1000 Kr. til Dækning af Udgifter, som Kommunen har haft til et Vejanlæg i Svinøvig.

I Lagtingssamlingen 1934 blev der af Tinget ydet Kommunen et Tilskud paa 2.400 til Anlæg af en Vejbane og Baadeoptræk fra Svinøvig. Efter hvad der er oplyst for Udvalget, er det paagældende Anlæg udført og har kostet 6000 Kr.

Da Svinø Sogn kun er en lille Kommune paa ialt 230 Beboere med et aarligt Budget paa ca. 11000 Kr. vil det naturligvis være meget føleligt for Kommunens Skatteydere paa en Gang at faa paalignet det Beløb, som Kommunen selv skal tilsvare af det omtaldte Anlæg. Under Hensyn hertil og i Betragtning af at Svinø Sogn ikke i Forvejen er belyrdet med større Gæld (Sognets Gæld androg pr. 31 Dec. 1935 Kr. 3144,14), mener undertegnede Udvalg at kunne tilraade Tinget at meddele den ansøgte Approbation.

Forslag.

Der meddeles Svinø Sogns Kommune Tilladelse til Optagelse af et Laan paa 1000 Kr. til Afbetaling i 5 Aar til Dækning af Udgifter ved Anlæg af Vejen til Svinøvig.

Tann 7. november varð uppskot nevndarinnar samtykt við 19 atkvøðum — 0.

---

152. Lán til Miðvág kommunu. (6/XII).

Kommunala nevndin framlegði soljóðandi nevndarálit:

Miðvág sóknarstýri hevur í brævi dagsett 27/2. 1936 biðið um Løgtingsins approbasión og garanti fyri at fáa lán í Færø Amts Sparekasse uppá 21.000 kr.

Lánið er ætlað at vera til at rinda rentur og avdrátt av láni í sama stað.

Tað sæst í brævi av 14/4. 1936 til vinnunevndina, at sparikassin vil hava skil á hesum gamla láni, og at skuldin møguligt kann verða krevd gjøgnum sakførara.

Færø Amts Sparekasse sigur frá, at Miðvág skyldar rentur pr. 11. juni termin 1936 fyri 3 terminur, tilsamans 1.488 kr. 75 oyr. Tað er møguleiki fyri, at sparikassin fyribils vil geva tol, um renturnar verða goldnar nú.

Eftir status pr. 1. jan. 1936 skyldar kommunen ca. 54.000 kr.,
meðan tilgóðar er í skatti og refusión ..... 28.000 —;
táið tað soleiðis framkemur eitt beinleiðis undirskot uppa ..... 26.000 kr.,
so er standurin alt annað enn góður.

Nevndin kann ikki mæla til, at tingið gevur tann umsøkta garanti, men kann eftir umstøðunum góðkenna, at afburrindan av láninum verður longd til 20 ár, soleiðis at skuldin verður at rinda við 1000 kr. um árið plus rentur.

Ein treyt fyri hesi samtykt er, at øll fallin renta verður goldin áðrenn 31. desember í ár.

Nevndin loyvir sær at seta fram hetta

uppskot.

1) Tingið kann ikki játta tann umsøkta garanti uppá lán í Færø Amts Sparekasse.

2) Tingið góðkennir, at tað lán, Miðvágs kommuna hevur í Færø Amts Sparekasse, verður setl til afburrindan við 1.000 kr. um árið.
Ein treyt fyri besum er, at øll fallin renta verður goldin áðrenn 31. desember í ár.

Tann 19. november varð uppskot nevndarinnar samtykt við 15 atkvøðum — 0.

153. Lán til Sørvág kommunu. (7|XII).

Kommunala nevndin framlegði soljóðandi **nevndarálit:**

Til ta kommunalu nevndina er beind soljóðandi umsókn frá Sørvág kommunu:

»Til Færøernes Lagting.

Da det ikke har været Kommunen muligt at efterkomme sine Forpligtelser overfor Færø Amts Sparekasse, hvor man har et forfaldet Laan paa Kr. 19.054,00, skal man herved tillade sig at oplyse, at Sparekassen er villig til at forny Laanet mod Lagtingets Approbation og Garanti, og skal man derfor tillade sig at andrage det ærede Lagting herom, og at dette bliver behandlet i Samlingen til 2. Marts d. A.«

Nevndin heldur ikki, at tað er rætt, at tingið garanterar fyri tí nevnda láni, serliga tí Sørvág søknarstýri hevur sett álíkningina niður.

Í 1935 var álíkningin	kr.	21.289,60
og í 1936	-	18.739,00

Nevndin meinar, at kommunan má kunna rinda tær forfallnu rentur kr. 467,35 og síðan fáa ein sáttmála í lag við Færø Amts Sparekasse.

Útistandandi er kr. 30.765,62, sum søknarstýrið má syrgja fyri at fáa inn, so peningurin kann vera tøkur til at rinda rentur og avdrátt o. s. fr.

Nevndin heldur ikki, at tingið kann veita Sørvág kommunu tað umtalaða garanti og heimild.

Uppskot.

1) Tingið samtykkir, at Sørvág søknar kommuna prolongerar sínt lán í Færø Amts Sparekasse, soleiðis at eftirstøðurnar leggjast til høvuðsatólin, meðan tingið ikki kann veita hin umsøkta garanti.

Sóknarstýrinum fyri Sørvág kommunu verður álagt at fáa skattaeftirstøðurnar goldnar.

2) Eitt eintak av álitinum verður at geva umsøkjaranum.

Tann 21. november varð uppskot nevndarinnar samtykt við 19 atkvøðum — 0.

---

154. Lán til Porkeri kommunu. (8|XII).

Kommunala nevndin framlegði søljóðandi **nevndarálit:**

Porkeri sóknarstyri hevur sent umsókn til Føroya Løgting um

1) Tingsins heimild til keyp av 17815 m² av jørð í Porkeri matr. nr. 107, 108, 109, 110, 111, 112, 113, 114, 115, 116, 117, 118, 129, 130, 131, 132, 133, 134, 135, 137, 171, part av nr. 96, 98, 89, 52, part av 49, part av 2 543 m², part av 2 431 m², 27, 28, part av 22, 17, 18, part av 2 300 m², part av 2 500 m², 70, 55, part av 92, part av 2 616 m² og part av 67 til eitt taksatiónsvirði av 11.101 kr. — ellivu túsund og eitt hundrað og ein krónur.

Sóknarstýrið hevur yvirlikið hesa jørð eftir § 22 í útskiftingarlógini.

2) Tingsins samtykt og tryggjan fyri eitt lán uppá 11.000 kr. til rindan av omanfyri umtalaðu jørð, og

3) tingsins heimild til sølu av 5000 m² matr. nr. 70 av omanfyri umtalaðu jørð til p/f Porkeris fiskavirki til ein pris av 3000 kr.

Tann kommunala nevndin hevur tingið hetta málið til viðgerðar.

Í eykatingsetuni í mars í ár lá umsókn frá kommununi um lánloyvi. Tá varð sakin útsett fyri at innheimta ymiskar upplýsingar, sum nú eru komnar.

Sum omanfyri umtalað hevur Porkeri sóknarstýri undir útskifting av innangarðsjørðini í bygdini keypt 17815 m² av jørð, sum fyri størsta partin er ætlan at selja til byggigrundir, neystapláss og annað tílíkt.

Nevndin meinar, at sóknarstýrið hevur gjørt rætt í at keypa hesa jørð av tí, at bygdin er í góðum vøkstri. Áður var lætt í Porkeri at fáa jørð til byggigrundir o. a. — Kongsgóðsið lá tá lagaligari fyri til hetta endamál. Men við útskiftingina kom broyting í við tað, at kongsgóðsið er lagt meira uttanhanda, og óðalsgóðsið, ið ikki er lætt at fáa til byggigrundir, liggur nú meiri fram við vegnum.

Hetta hevur fört við sær, at tað er torfört hjá ognarleysum at fáa byggigrundir.

Fyri at fáa hin neyðturvuliga pening til keypið av umtalaðu jørð, hevur sóknarstýrið biðið tingið um samtykt og tryggjan fyri einum láni uppá 11.000 kr.

Viðvíkjandi sølu av tí undir punkt 3 umtalaða jarðaslykki kann nevndin mæla til, at tingið gevur loyvi til sølu, soleiðis at kommunan fær ein hóskandi vinning.

Nevndin heldur, at vinningurin hóskandi kann setast til 33⅓ pct. av taksatiónsvirðinum ella 1000 kr.

Prísurin verður soleiðis falt 4000 kr. — fýra túsund krónur.

Nevndini er vorðið kunnugt, at kommunan ætlar at selja hetta jarðastykki móti avbetaling. Hetta heldur nevndin, at tingið eftir umstøðunum kann ganga við til. Tó má kommunan ikki líða nakað rentutap.

Vinnunevndin skal ansa eftir, at skuldarbrævið verður skrivað soleiðis, at tað verður juridisk gildugt.

Nevndin mælir til, at tingið gougur Porkeri sóknarstýri í møti og játtar ta umsøktu samtykt og tryggjan, tó við teimum treytum,

1) at tann omanfyri umtalaða jørð verður sett í veð fyri lánið, soleiðis at lánigrunnurin fær 1. prioritets pantarætt í jørðini,

2) at sóknarstýrið, hvørja ferð jørð skal seljast, skal innheimta amtmannsins heimild til sølu og útstykking av jørðini, og

3) at jørðin verður seld við einum hóskandi vinningi.

Uppskot.

1) Tingið samtykkir, at Porkeris kommuna keypir ta í álitinum nevnda jørð og veitir Porkeris sóknarstýri samtykt og trygging fyri einum láni uppá 11.000 kr. — ellivu túsund krónur — til keyp

av tí í álitinum nevndu jørð, og skal jørðin setast í veð fyri lánið við 1. prioritet.

2) Tingið samtykkir, at Porkeris kommuna selir tað í álitinum umtalaða jarðastykki, matr. nr. 70 til p/f. Porkeris fiskavirki fyri 4000 kr. — fýra túsund krónur.

Tann 27. november varð uppskot nevndarinnar samtykt við 17 atkvøðum — 0.

---

155. Keyp av goymsluhúsi til Hvalbiar kommunu. (9/XII).

Kommunala nevndin framlegði soljóðandi **Udvalgsbetænkning:**

Forslanderskabet for Kvalbø Sogns Kommune har i Medfør af Landkommunallovens § 27 ansøgt om Tilladelse til Køb af et ved Stranden ved Skálum beliggende Pakhus, der er solgt ved Tvangsauktion og kan erhverves for 2060 Kr.

Det fremgaar af Sagen, at den paagældende Ejendom, Matr. Nr. 222a i Kvalbø dels ønskes erhvervet af Hensyn til Regulering af en projekteret Kørevej til Stranden, og dels agles anvendt til Oplagsrum for Kommunen, eventuelt tillige som Bolig for eventuelle husvilde i Kommunen.

Ejendommen er ved Synsforretning af 10. Juli d. A. vurderet til 6000 Kr., og angives Pakhusets Størrelse heri til 12 × 19¼ Alen.

I Betragtning af, at Kommunen, ifald den ikke nu kun erhverve ombandlede Ejendom, eventuelt senere vil være nødt til at ekspropriere denne, ifald den nu overgaar til private, og Kommunen — der saa vidt vides — ikke er Ejer af noget Oplagsrum — kan have Brug for

ef saadant, kan undertegnede Udvalg anbefale, at Tinget meddeler den ansøgte Approbation.

Forslag.

Lagtinget approberer herved i Medfør af Landkommunallovens § 27, at Forstanderskabet for Kvalbø Sogns Kommune erhverver Matr. Nr. 222a af Kvalbø med derpaa opført Pakhus for 2000 Kr.

Tann 12. november framlegði *Edw. Mitens* soljóðandi **Ændringsforslag:**

Til Udvalgets Forslag føjes:

»Lagtinget godkender, at Kommunen kan pantsætte det omhandlede Matrikul Nr. med det paa samme opførte Pakhus for indtil 1000 Kr. at afvikle i 5 Aar.«

Sama dag varð uppskot nevndarinnar og broytingaruppskotið samtykt við 18 atkv. — 0.

---

156. Vatnleiðiug i Vági. (10|XII).[1]

Kommunala nevndin framlegði soljóðandi **Udvalgsbetænkning:**

Som det vil fremgaa af Lagtingstidende 1935, Side 277, har Tinget behandlet en fra Forstanderskabet for Vaag Sogns Kommune indbragt Sag om Anlæg af en privat Vandledning, hvori Forstanderskabet har været medvirkende.

Sagen blev indbragt for Lagtinget i Anledning af, at Smed Ole Olsen af Vaag fremkom med Indsigelse imod, at den paagældende Vandledning for en Dels Vedkommende var lagt over et denne tilhørende Jordareal.

Paa Grund af, at Forstanderskabet ikke var gaaet frem efter Bestemmelserne i Lov Nr. 63 af 1. April 1909, kunde Lagtinget i Samlingen 1935 ikke tage endelig Stilling til Spørgsmaalet om Ekspropriation af de til Vandledningen nødvendige Jordarealer. Sagen blev derfor tilbagesendt Forstanderskabet med Paalæg om at gaa frem efter fornævnte Lovs Bestemmelser.

Ved Skrivelse af 11. Juli 1936 har Forstanderskabet paany tilsiillet Lagtinget Sagen, bilagt en af tvende af Retten udmeldte Mænd afholdt Synsforretning, dateret 30. April 1936, hvoraf fremgaar, at Erstatningen for det ommeldte Jordareal er fastsat til 50 Øre pr. m².

Ifølge Bestemmelserne i Lov Nr. 63 af 1. April 1909 er Grundbesiddere eller andre, naar en Kommunalbestyrelse finder, at Anlæg af Vandledning til Husbrug, til Forsyning af Fartøjer eller af andre lignende Grunde paakræves af Hensyn til det almene Vel, pligtige til, hvad enten Anlægget agtes iværksat af Kommunen eller private — for saa vidt de ikke derved berøves fornødent Vand til Husbrug — mod fuldstændig Erstatning og i det Omfang, som Kommunalbestyrelsen bestemmer, at afstaa de til Anlægget fornødne Arealer, alt dog imod fuldstændig Erstatning, der fastsættes efter de i Lov Nr. 69 af 7. Maj 1881 om Forpligtelse til Jords Afstaaelse til offentlige Veje m. v. fastsatte Regler.

Tinget skal herefter afgøre, hvorvidt den af Forstanderskabet tagne Beslutning om Ekspropriation maa anses for lovhjemlet.

Efter hvad der fremgaar af Sagen, og efter hvad der forøvrigt paa anden Maade er oplyst, skønner undertegnede Udvalg, at det af Hensyn til det almene Vel har været paakrævet at anlægge den ommeldte Vandledning, herunder ogsaa at føre en Del af Ledningen gennem Klagerens Jordlod, og maa den af Forstanderskabet tagne Beslutning om Ekspropriation siges at have været dikteret af Hensynet til det almene Vel, og da Forstanderskabet efter Omstændighederne kan siges at have iagttaget de anførte Lovregler, vil den tagne Beslutning derfor være at anse for lovhjemlet.

---

1) Sbr. løgtingst. 1935, bls. 277.

Forslag.

1) Tinget anser den af Forstanderskabet for Vaag Sogns Kommune lagne Beslutning om Ekspropriation for lovhjemlet.

2) Der meddeles Forstanderskabet Afskrift af nærværende Betænkning.

Tann 7. november varð uppskot nevndarinnar samtykt við 20 atkvøðum — 0.

---

157. Elektricitetstakstur í Klaksvík. (11/XII).[1]

Kommunala nevndin framlegði soljóðandi **nevndarálit:**

Klaksvíkar sóknarstýri hevur í brævi dagsett 9. juli í ár søkt um løgtingsins loyvi til at broyta takstirnar fyri elektricitet til kóking og hita.

Í brævinum verður sagt frá, at hin fasta avgiftin uppá elektricitet til kóking hevur givið verkinum eina árliga inntøku uppá 3.146 kr. Klaksvíkar arbeiðsmannafelag hevur søkt um, at henda fasta avgift fer burtur, av teirri grund, at lað, sum nú er, er ov dýrt at bráka hjá fólki flest. Sóknarstýrið heldur ikki, at hetta kann láta seg gera, men hevur skotið uppá, at helvtin av tí føsta avgiftina verður strokin, meðan streymurin til kóking verður nedkaður frá 6 til $6^1/_2$ øyr. pr.

---

1) Sbr. Løgtingstíðindi 1931, bls. 168.

kwh. og at streymurin til hita fyri tey, ið ikki nýta hann til kóking, verður hæðkaður frá 4 til $6^1/_2$ oyr. pr. kwh. fyri teir fyrstu 1000 kwh. og rest fyri $2^1/_2$ oyr sum higartil.

Rokna vit við sama streymbrúki, vil meirinntøkan verða:

kóking $^1/_2$ oyr. × 113.052 kwh.	kr.	565,00
hiti $2^1/_2$ — × 60.163 —	—	1504,00
	kr.	2069,00
Tá ið helvtin av afgiftini uppá kókiplátur fer burtur verður $^1/_2$ av kr 3146,00	—	1573,00
Munurin,	kr.	496,00

vil neyvan vera meiri við minni søla til hita. Tað kann væl hugsast, at tað verður brúklur meira streymur til kóking, nú tá ið helvtin av tí fostu avgiftini uppá kókiplátur fer burtur.

Nú er tað jú soleiðis, at tann streymur, sum verkið kann geva um náttina, verður alt ov lítið álnyttaður. Sóknarstýrið hevur tí uppskot um, at tað verður givið avslátur uppá streym til motorar í tíðini frá kl. 11 um kvøldið til kl. 6 um morgunin. Hesin avslátur verður settur til 25 pet. Táið hetta uttan íva vil økja um streymbrúkið, vil nevndin mæla til, at loyvi verður givið til tess, tó soleiðis at streymbrúkarar, ið vilja hava henda avslátt, sjálvir mugu betala tað ið umbroytan av installatiónini kostar, meðan virkið letur málarnar og tekur 15 kr. um árið í leigu fyri ein dupultan tarifmálara.

Nevndin skal mæla til at tingið samtykkir soljóðandi

uppskot.

Í leimum fyri Klaksvíkar elektriciteitsverk galdandi takstum verður frá 1. januar 1937 besar broytingar at gera:

1) Í fastari avgift fyri kóking verður at betala 15 kr. um árið fyri kókiplátu upp til 2 kwh. og fyri hvønn kwh. harútyvir 5 kr. pr. kwh.

2) Taksturin fyri kóking verður $6^1/_2$ oyr. pr. kwh.

3) Fyri tey, sum bert hava ljós og hita, verður taksturin fyri hita tey fyrstu 1000 kwh. $6^1/_2$ oyr. pr. kwh., meðan rest verður $2^1/_2$ oyr. pr. kwh.

4) Fyri teir, sum hava motorar, og vilja gjalda la neyðtarvuligu umbroytan av installatiónini, verður at sela ein avsláttur uppá 25 % fyri streym brúklan frá kl. 11 um kvøldið til kl. 6 um morgunin. Verkið skal hava 15 kr. í leigu um árið fyri ein dupultan tarifmálara.

Tann 12. november varð uppskot nevndarinnar samtykt við 16 atkvøðum — 0.

---

158. Abyrgd fyri Vestmanna kommunu. (13|XII).

Kommunala nevndin framlegði soljóðandi **Udvalgsbetænkning:**

Under foreliggende Sag har Forstanderskabet for Vestmanhavn Sogns Kommune ansøgt om Tingets Tilladelse til overfor Andelsselskabet »Vitin« at garantere for et Laan paa 5000 Kr. saml Lagtingets Garanti for samme Laan overfor vedkommende Pengeinstitut.

Det fremgaar af Ansøgningen, at »Vestmanhavn Arbeiðsmannafelag« og «Vestmanhavn kvindelige Arbejdsforening« har stiftet ovennævnte Andelsselskab med det Formaal for Øje at etablere en Trawlerdrift for at afhjælpe Arbejdsløsheden i Bygden.

I Ekstrasamlingen i Marts 1936 havde Tinget en lignende Sag til Behandling for Frodebø Sogns Vedkommende, og blev det vedtaget at tillade og garantere for, at denne Kommune garanterede for et Laan paa indtil 10.000 Kr. til Udrustningskredit for en Trawlerdrift.

Idet Udvalget gaar ud fra, at Forstanderskabet vel har overvejet, hvorvidt de fornødne Forudsætninger for Etablering af en Trawlerdrift er til Stede, mener man at kunne tilraade Tinget at stille sig paa samme Maade med Hensyn til nærværende Ansøgning, som man i Foraaret stillede sig til Ansøgningen fra Frodebø Sogn, og skal man fremsætte følgende

Forslag.

1) Det tillades Forstanderskabet for Vestmanhavn Sogns Kommune at garantere overfor Andelsselskabet »Viline« af Vestmanhavn for et Udrustningslaan paa indtil 5000 Kr., idet det paalægges Forstanderskabet at sikre Garantien ved Pant i Fangst.

2) Lagtinget garanterer for den under Pkt. 1) anførte Forpligtelse paa Betingelse af, at de Laanet og Garantien vedrørende Dokumenter forelægges Lagtingets Vinnunevnd til Godkendelse.

Tann 25. novemmer varð sett fram soljóðandi **Ændringsforslag** frá *Zachariasen* og *Danbjørg:*

I Stedet for Udvalgets Forslag Punkt 1) sættes:

Det tillades Forstanderskabet for Vestmanhavn Sogns Kommune at garantere overfor Andelsselskabet »Viline« af Vestmanhavn for et Udrustningslaan paa indtil 5000 Kr.

Tann 27. november varð broytingaruppskotið samtykt við 14 atkv. — 0. Uppskot nevndarinnar pkt. 2) varð samtykt við 16 atkv. — 0.

159. Samtykt og ábyrgd fyri lán til Porkeri kommunu. (14/XII).

Kommunala nevndin framlegði soljóðandi **nevndarálit:**

Hin 22. oktober í ár hevur Porkeris sóknarstýri sent soljóðandi umsókn inn á ting:

»Fyri at avhjálpa arbeiðsloysi í Vági og Porkeri hevur undirskrivaða sóknarstýri Porkeris sóknar kommunu saman við Vágs sóknarstýri og arbeiðsmannafeløgunum »Framtíðin« í Vági og »Rubbishella« í Porkeri í hyggju at stovna eitt partafelag til keyp av einum trolara og virkisplássi fyri fiski ásamt eini krambúð og einum ella fleiri goymsluhúsum.

Til hesa fyritøku ællar undirritaða sóknarstýri at nýta 3000 kr. sum lutapening, og ællar sóknarstýrið at lána peningin í Færø Amts Sparekasse ella aðrari peningastøð.

Sóknarstýrið loyvir sær hervið at søkja um Løglingsins heimild til at taka lánið ásamt Løglingsins ábyrgd fyri láninum«.

Hin kommunala nevndin, sum hevur havt hetta málið til viðgerðar, er gjørd kunnug við, at Vágs sóknarstýri ikki fyribils vil vera lutaeigari í omanfyri umtalaðu fyritøku, og at Porkeris sóknarstýri ikki ællar at tekna lutapening uttan Vágs sóknar kommuna eisini verður lutaeigari.

Tá so er, heldur nevndin, at sakin er fallin burtur.

Uppskot.

Málið verður roknað fyri at vera burturfallið.

Tann 5. desember varð uppskot nevndarinnar samtykt við 18 atkvøðum — 0.

160. Kassakredit til Gøtu kommunu. (15|XII).

Kommunala nevndin framlegði soljóðandi **Udvalgsbetænkning:**

Forstanderskabet for Gøte Sogns Kommune har ved Skrivelse af 7. Oktober d. A. ansøgt om Tingets Approbation paa Optagelse af en Kassekredit paa 10.000 Kr. med Transport i Statstilskudet for Vejanlægget Skaaleboth—Fundingsboth.

Det anføres i Ansøgningen, at Forstanderskabet, der under 2. Oktober d. A. har underskrevet Kontrakt om Udførelse af Anlægget, nødvendigvis maa bygge Barak til Arbejdsfolkene, da Vejanlægget er saa langt fra Gøte, at Folk ikke kan gaa frem og tilbage samme Dag.

Dels til Brug ved Barakkens Opførelse og dels for at kunne udbetale Arbejderne ca. Halvdelen af Lønnen hver Uge, er det at Forstanderskabet ønsker at optage den omtalte Kassekredit.

Ifølge Lagtingstidende 1935, Bilag 8, Side 6, er det paagældende Vejanlæg anslaaet til 98.000 Kr., hvoraf Statens Tilskud udgør Halvdelen og Lagtingets Tilskud Fjerdedelen.

Under Hensyn til det anførte mener undertegnede Udvalg at kunne anbefale Tinget at meddele den ansøgte Approbation.

Forslag.

Tinget approberer, at Gøte Sogns Kommune til Vejanlægget Skaaleboth—Fundingsboth optager en Kassekredit paa 10.000 Kr. imod at give vedkommende Pengeinstitut Transport paa Statstilskudet til paagældende Vejanlæg.

Tann 12. november varð uppskot nevndarinnar samtykt við 18 atkvøðum — 0.

161. Lán til Klaksvíkar kommunu. (16|XII).

Kommunala nevndin framlegði soljóðandi **Udvalgsbetænkning:**

Der foreligger Ansøgning fra Forstanderskabet for Klaksvig Sogns Kommune, daleret 15. Oktober 1936, om Tilladelse til Optagelse af et Laan paa indtil 75.000 Kr. til Fortøjningskæder m. v. samt Lagtingets Garanti for et saadant Laan.

Det fremgaar iøvrigt af Ansøgningen, at det af Hensyn til Vinterfortøjning af de i Klaksvig hjemmehørende Skibe er nødvendigt at anbringe 5 Rækker Fortøjningskæder tværs over Bugten inden for Havnekajen. Disse Fortøjningskæder (Bundkæder) tænkes befæstet dels til Kysten og dels til Cementblokke, der anbringes paa Bunden. Det oplyses endvidere i Ansøgningen, at Staten deltager i Udgifterne med Fremskaffelse og Anbringelse af de anførte Cementblokke, men derimod ikke i Udgifterne til Anskaffelse og Anbringelse af de fornødne Bundkæder og øvrige Fortøjningsmateriel. Til Dækning af de med Anskaffelsen af dette Fortøjningsmateriel samt til Opførelse af et Vandreservoir med Ledning til Havnen er det, at Kommunen ønsker at optage det anførte Laan.

Undertegnede Udvalg har været i Klaksvig for at sætte sig ind i Forholdene samt forhandle med Forstanderskabet. Under disse Forhandlinger fik man forelagt 2 af det hværende Vandbygningskontor udarbejdede Projekter. Det ene gik ud paa Anbringelse af Bundkæder i 5 Rækker, fastsjeklet til Cementblokke, og skulde saa Farløjerne vinterforløjes med Tømme for og agter til disse Bundkæder, saaledes at der blev Plads til ialt 30 Skibe. Det andet Projekt gik ud paa blot at anbringe det fornødne Antal Cementblokke og saa ved Hjælp af Tømme fra disse Blokke at vinterfortøje 2 Skibe til hver Blok med Tømme for og agter, og var der paa den Maade regnet med Plads til 40 Skibe.

Forstanderskabet var ikke særlig stemt for at anvende Projekt 2, der er langt billigere i Udførelsen, idet de nærede Ængstelse for, at de vinterfortøjede Skibe kunde komme til at trække Cementblokkene ud af Plads under stærk Rendesø og saaledes udsættes for betydeligt Havari.

Det oplystes, at der for Tiden findes 9 Rækker Bundkæder, og mente man, at kunne anvende en Del af disse til Projektet, saaledes at man eventuelt kunde slippe med Anskaffelse af kun 2 Bundkæder.

Udvalget har derefter drøftet Sagen med Statsingeniør Knudsen, der mener at kunne anbefale Projekt 2, da han anser dette for tilstrækkelig betryggende, og oplyste han, at det er almindeligt ved andre Havne at anbringe Fortøjninger paa den anførte Maade. Forøvrigt udtalte Ingeniøren, at det omsøgte Beløb af 75.000 Kr. var meget rigeligt til det i Ansøgningen anførte Formaal.

Naar Klaksvig Havn er udbygget, kommer Havnen, efter hvad der foreligger oplyst for Udvalget, til at skulle forrente og afdrage en Gæld paa ca. 200.000 Kr. foruden det nu omsøgte Laan, men mener

Udvalget, at Havnen af sine Indlægter vil kunne amortisere en saadan Gæld, naar Afbetalingen sker paa et passende Aaremaal.

Udvalget har faaet oplyst, at der for Tiden er 20 Skibe hjemmehørende i Klaksvig, og kan der paaregnes en aarlig Afgift pr. Skib for Benyttelse af Vinterfortøjninger paa 300 Kr.

Det maa derfor efter Udvalgets Skøn kunne paaregnes at blive rentabelt for Klaksvig Havnevæsen at gøre Fortøjningshavnen i Orden, naar dette kan holdes indenfor et rimeligt Beløb. Naar hertil kommer, at Klaksvig ikke kan undvære sin Fortøjningshavn, mener Udvalget at kunne tilraade Tinget at imødekomme Forstanderskabet paa Betingelse af, at Fortøjningerne udføres efter et af Vandbygningsvæsenet udarbejdet og godkendt Projekt, og Beløbet holdes inden for 75.000 Kr., samt at det overlades til Amtmanden at paase, at Beløbet anvendes til anførte Formaal.

Forslag.

1) Der meddeles Forstanderskabet for Klaksvig Sogns Kommune Tilladelse til Optagelse af et Laan paa 75.000 Kr. til Anskaffelse og Anbringelse af Fortøjningsmateriel samt Opførelse af Vandreservoir med Ledning til Havnekajen, alt efter en af Statens Ingeniørkontor i Thorshavn udarbejdet og godkendt Plan.

2) Lagtinget garanterer overfor Laangiveren for Betaling af Renter og Afdrag af det under Pkt. 1) anførte Laan.

3) Amtmanden anmodes om paa Lagtingets Vegne at underskrive fornøden Garantierklæring, hvorhos Amtmanden anmodes om at paase, at Laanet udelukkende anvendes til det under Pkt. 1) anførte Formaal, hvorved bemærkes, at Laanesummen, ifald Staten maatte yde Tilskud til det anførte Formaal, vil være at reducere med et tilsvarende Beløb.

Tann 27. november varð uppskot nevndarinnar samtykt við 18 atkvøðum — 0.

162. Viðmæli til umsókn frá Klaksvíkar kommunu. (17|XII).

Kommunala nevndin framlegði soljóðandi **Udvalgsbetænkning:**

Under Vedlæggelse af Ansøgning til Ministeriet for offentlige Arbejder om Tilskud fra Staten til Anskaffelse af Fortøjningsmateriel til Havnen i Klaksvig har Forstanderskabet for Klaksvig Sogns Kommune ved Skrivelse af 15. Oktober 1936 anmodet Lagtinget om at medgive Ansøgningen sin Anbefaling.

Det fremgaar af Sagen, at de til Fortøjningskæderne nødvendige Cementblokke er medtaget i Anlægsudgifterne til det under Udførelse værende Havneanlæg i Klaksvig, medens Bundkæder og andet Fortøjningsmateriel ikke er indbefattet. Forstanderskabet mener, at Aarsagen hertil er den, at de paagældende Ingeniører har overset, at nye Kæder samt andet Fortøjningsmateriel maatte anskaffes, og du Forstanderskabet anslaar det til Anskaffelse af disse Grejer nødvendige Beløb til 75.000 Kr., mener dette, at Staten bør deltage i Udgifterne med $^4/_5$ i Lighed med, hvad Staten yder til selve Havneanlægget.

Der foreligger ikke noget Detailprojekt for Udvalget, men finder man det rimeligt, om Staten deltager i de anførte Udgifter for saa vidt der maatte foreligge en Forglemmelse ved Projekteringen af Havneanlægget. Det skal i denne Forbindelse anføres, at det er et nødvendigt Led i Udbygningen af Havneanlægget i Klaksvig, at det fornødne Fortøjningsmateriel er tilstede.

Forslag.

Lagtinget kan for sit Vedkommende anbefale det foreliggende Andragende af 15. Oktober 1936 fra Klaksvig Sogns Kommune om, at Staten deltager i Udgifterne ved Anskaffelse og Anbringelse af fornødent Fortøjningsmateriel.

Tann 27. november varð uppskot nevndarinnar samtykt við 20 atkvøðum — 0.

163. Samtykt til sølu av grundstykki í Vági. (18/XII).

Kommunala nevndin framlegði soljóðandi **Udvalgsbetænkning:**

Forstanderskabet for Vaag Sogns Kommune har ved Skrivelse af 28. September d. A. ansøgt Lagtinget om Approbation paa Salg af et Grundstykke i Lágabø i Vaag til Smedemester Palle Mortensen af Vaag.

Det oplyses i Ansøgningen, at Arealet udgør 275,78 m² og ønskes for 2 Kr. pr. m² eller 551 Kr. 76 Øre.

Efter hvad der foreligger oplyst for Udvalget, svarer den anførte Pris til Dagens Pris i Handel og Vandel, og da det paagældende Areal udgør en Del af de Arealer, som Kommunen i sin Tid har erhvervet til Videresalg til Byggegrunde, kan undertegnede Udvalg, hvortil Sagen er henvist, anbefale, at det ansøgte bevilges, saaledes som nærmere belinget i efterfølgende

Forslag.

Der meddeles Forstanderskabet for Vaag Sogns Kommune Tilladelse til Salg af en Byggegrund, stor 275,88 m² af Kommunens Ejendom i Lágabø til Smedemester Palle Mortensen, Vaag, for 551 Kr. 76 Øre, imod at Arealet bebygges inden 2 Aar fra Skødets Dato samt paa Betingelse af, at Køberen underkaster sig de Bestemmelser som Bygnings- og Sundhedskommissionen maatte finde paakrævet, og skal Arealet holdes indhegnet efter Forstanderskabets nærmere Bestemmelse.

Tann 19. november varð uppskot nevndarinnar samtykt við 17 atkvøðum — 0.

164. Lán ella kassakredit til Nes kommunu. (19/XII).

Kommunala nevndin framlegði soljóðandi **Udvalgsbetænkning:**

Forstanderskabet for Næs Sogns Kommune har ved Skrivelse af 26. Oktober d. A. ansøgt Lagtinget om Tilladelse til Optagelse af et Laan eller en Kassekredit i Føroya Banki til Brug ved Anlægget af Køreveje i Næs Sogn.

Forstanderskabet vil som Sikkerhed for Laanet give Transport paa Stats- og Lagtingstilskud til paagældende Vejanlæg.

Undertegnede Udvalg kan anbefale Tinget at meddele den omsøgte Tilladelse, saaledes at Laanet holdes inden for $^{6}/_{10}$ af Stats- og Lagtingstilskudet, hvori Forstanderskabet giver Transport.

Forslag.

Tinget giver Forstanderskabet for Næs Sogns Kommune, til Brug ved Anlæg af Køreveje i Sognet, Tilladelse til i Føroya Banki at optage et Laan eller en Kassekredit paa indtil $^{6}/_{10}$ af Stats- og Lagtingstilskudene, hvori Forstanderskabet maa give Transport.

Tann 19. november varð uppskot nevndarinnar samtykt við 16 atkvøðum — 0.

165. Skuld Froðbiar sókns til „Dauebroge". (20|XII).

Kommunala nevndin framlegði soljóðandi **Udvalgsbetænkning:**

Livsforsikringsselskabet »Dauebroge« har ved Skrivelse af 2. Juni 1936 henvendt sig til Færø Amt angaaende forfaldne ikke indgaaede Ydelser paa et af Frodebø Sogns Kommune hos dette Selskab optaget Laan.

Ydelserne udgør 1.160 Kr., forfaldet pr. 1/1. 1936, samt
1.968 — 75 Ø. — — 1/7. 1936, eller

ialt..... 3.128 Kr. 75 Ø., hvoraf der den 24. Januar d. A. er betalt 840 Kr.

Af Restancerne beregnes 5 pCt. p. a.

Amtet har afkrævet Forstanderskabet Beløbet, men har Forstanderskabet erklæret sig ude af Stand til at betale, »da man er fuldstændig blottet for Kontanter, idet Kommunens Ind- og Udbetalinger for Tiden hovedsagelig foregaar pr. Transport og Regninger«.

Amtet har derefter ved Skrivelse af 27. Oktober 1936 tilstillet Lagtinget Sagen til Efterretning og Udtalelse.

Undertegnede Udvalg, der ikke af Tingets Midler kan anvise Dækning for Beløbet, skal foreslaa, at Amtmanden anmodes om, at forauledige indbetalt til »Dauebroge« de nu til samme forfaldne Ydelser, af det Beløb, der maatte blive tildelt Kommunen af Statstilskud til vanskeligt stillede Kommuner paa Færøerne.

Forslag.

Af det Beløb til vanskeligt stillede Kommuner, der maatte blive tildelt Forstanderskabet for Frodebø Sogns Kommune, anmodes Amtmanden om at udbetale til Forsikringsselskabet »Danebroge« de nu til samme forfaldne Ydelser af Kommunens Laan.

Tann 12. desember vurð uppskot nevndarinnar samtykt við 16 atkvøðum — 0.

166. Útbetaliug av kassakreditti. (Húsavíkar sókn). (23/XII).

Kommunala nevndin framlegði soljóðandi **nevndarálit:**

Sóknarstyrið fyri Húsavíkar sókn hevur í brævi tíðarmerkt 16. okt. í ár biðið amtmannin um loyvi at taka úr Sjóvinnubankanum 900 kr. kontant av teim 1500 kr., sum kommunan eigur eftir av kassakreditti til ellisrentu fyri 1936.

Sóknarstýrið upplýsir, at kommunan gjøgnum skatt fær greiddan so slóran part av ellisrentuni, at 600 kr. verða nokk at rinda ta ellisrentuna, sum eftir er at rinda fyri hetta árið. Enn meira sigur sóknarstýrið, at kommunan hevur nógv brúk fyri peningi til aðrar útreiðslur og biðir tessvegna um loyvi at nýta peningin at rinda aðrar skuldir við.

Amtmaðurin hevur sent sakina til Løgtingið, sum hevur beint hana í ta kommunalu nevndina.

Nevndin heldur ikki, at lánn kassakredittur, sum ætlaður er til ellisrentu, kann nýtast til nakað annað.

Eisini heldur nevndin, at sóknarstýrið eigur at rinda ellisrentunjótarunnum lánn pening, tey eiga, og síðan fáa skattin, sum so kann nýtast á lánn hátt, sum sóknarstýrið heldur fyri at vera heentast og rættast.

Uppskot.

1) Tingið kann ikki veita sóknarstýrinum fyri Húsavíkar sókn heimild til at nýta ellisrentukredittin til annað endamál enn til riudan av ellisrentu.

2) Avskrift av álitinum verður at senda sóknarstýrinum.

Tann 5. desember varð uppskot nevndarinnar samtykt við 17 atkvøðum — 0.

167. Hjálp til Lervikar kommunn. (25/XII).

Kommunala nevndin framlegði soljóðandi **Udvalgsbetænkning:**

Forstanderskabet for Lervig Sogns Kommune ansøger Tinget om pekuniær Støtte i Anledning af Kommunens vanskelige økonomiske Forhold.

Idet Udvalget henviser til Betænkning i Sagen angaaende »Ríkisstuðningur til Kommunurnar«, hvori der foreslaas ydet Lervig Sogn et Tilskud paa 1800 Kr., skal man foreslaa Tinget at paatale overfor Forstanderskabet for Lervig Sogns Kommune, at dette paa Overslaget for indeværende Aar har paaligget 2000 Kr. mindre end paakrævet af Hensyn til Kommunens Forpligtelser.

Forslag.

1) Idet Tinget henviser til Forslag i Lagtingssag Nr. XII—29/1936, paatales det, at Forstanderskabet for indeværende Aar har paaligget ca. 2000 Kr. mindre end paakrævet af Hensyn til Kommunens Forpligtelser.

2) Der meddeles Forstanderskabet Afskrift af nærværende Betænkning.

Tann 12. desember varð uppskot nevndarinnar samtykt við 16 atkvøðum — 0.

168. Lán ella kassakredittur til Funuiugs kommunu. (26|XII).

Kommunala nevndin framlegði soljóðandi **nevndarálit:**

Funnings sóknar kommuna hevur í brævi dagsett 5. í h. m. heitt á Løglingið um at fáa tingsins samtykt til at upptaka eitt lán ella kassakredit annaðhvørt í Føroya Banka ella Sjóvinnubankanum upp til 3000 kr. Hesin peningur ætlast at verða bráktur at betala fyri vegarbeiði, ið gjørt verður í sóknini í vetur.

Sóknarstýrið gevur bankanum transport uppá $^{6}/_{10}$ av stats- og løglingstilskotinum.

Nevndin mælir til, at tað verður givið sóknarstýrinum tað umsøkta loyvi og setur fram hetta

uppskot.

Tingið samtykkir, at Funnings sóknar kommuna fær loyvi til at upptaka eitt lán ella kassakredit upp til 3000 kr., móti at sóknarstýrið gevur transport uppá $^{6}/_{10}$ av stats- og løglingstilskotinum.

Tann 21. november varð uppskot nevndarinnar samtykt við 19 atkvøðum — 0.

169. Ríkisstudniugur til Kommunur. (29/XII).

Kommunala nevndin framlegði soljóðandi **Udvalgsbetænkning** (sí skjal nr. 23).

Tann 15. desember varð uppskot nevndarinnar samtykt við 13 atkvøðum — 0.

170. Útbetaling av studningi til skúlau í Klaksvík. (30/XII).

Kommunala nevndin framlegði soljóðandi **Udvalgsbetænkning:**

Færø Amts Skoledirektion har ved Paategning af 23. ds. tilstillet Laglinget til Erklæring en Skrivelse fra Klaksvig Sogns Kommune af 10. November d. a., hvori Forstanderskabet oplyser, at dette i Skrivelse af 5. September d. A. har anmodet Skoledirektionen om at faa udbetalt det af Staten bevilgede Tilskud til Udvidelse af Skolebygningen i Klaksvig, stort Kr. 3.675,00, da det skulde anvendes til Dækning af Renter og Afdrag af Kreditforeningslaan.

Der findes ikke nogen Lagtingsbestemmelse om, at de fra Staten til Kommuner betalte Beløb skal indgaa i Lagtingskasserne, naar vedkommende Kommune staar skyldig til disse, men man kan forstaa, at Amtet, som skal varetage Laglingets Interesser med Hensyn til Lagtingskassernes Ind- og Udbetalinger bestræber sig for at nedbringe Kommunernes Gæld til Amtsrepartitionsfonden til det mindst mulige.

Men i Betragtning af, at Kommunen har vanskeligt ved at betale Renter og Afdrag til Kreditforeningen af Kommuner i Danmark og det er nødvendigt at bevare vort Renommé som Laantagere, skal Udvalget foreslaa, at omhandlede Beløb Kr. 3.675.00 frigøres straks og udbetales til Kreditforeningen, da det drejer sig om Betaling for Juni Termin d. A.

Ifølge Beretning af 11. Sept. d. A. fra Lagtingsrevisor Johs. O. Joensen udgør Kommunens Gæld til Amtsrepartitionsfonden Kr. 11.540,35, medens Kommunen havde tilgode for Refusion af Tilskud til Vejanlæg Kr. 9.162, 49. Naar dette Beløb er indgaaet, vil Kommunens Gæld til Amtsfonden reduceres Kr. 2.377,86.

Forslag.

Det af Staten bevilgede Tilskud til Udvidelse af Skolen i Klaksvig, Kr. 3.675,00, vil være at anvende til Dækning af Renter og Afdrag af Kreditforeningslaan for Juni Termin d. A.

Tann 3. december varð uppskot nevndarinnar samtykt við 15 atkvøðum — 0.

171. Útbetaling av ellisrentu í Miðvág kommunu. (31/XII).

Kommunala nevndin framlegði soljóðandi **Betænkning:**

Der foreligger Ansøgning fra Forstanderskabet for Midvaag Sogns Kommune, tilstillet Lagtinget ved Amtets Skrivelse af 21. November 1936, om Udbetaling til Forstanderskabets Formand af et Beløb paa 1700 Kr., der er udbetalt som Statskassens Refusion af Aldersrente for 1ste Halvaar 1936 og af Amtet indbetalt i Amtsfonden som á conto Betaling af Kommunens Gæld til nævnte Fond. Ansøgningen er bilagt en Fortegnelse over de Beløb, som Forstanderskabets Formand af egne Midler har betalt til Aldersrentenydere i Sognet samt til Understøttelse af Børn af Enker, ialt 2719 Kr. 83 Øre.

Undertegnede Udvalg kan ikke tilraade Tinget at gaa med til, at der sker en Udbetaling til Formanden af det i Amtsfonden indbetalte Beløb, men maa Formanden være henvist til at sørge for at faa den paaligende Skat ind og heraf søge det af ham udlagte Beløb dækket.

I en anden Sag gør Udvalget Rede for Ordning af en Aldersrentekassekredit for Kommunen.

Forslag.

Tinget mener ikke at kunne gaa med til at udbetale Formanden for Midvaag Sogns Kommune det af denne ansøgte Beløb, men henvises Formanden til at søge Dækning ved Inddrivelse af udestaaende Skattebeløb.

Tann 1. desember varð uppskot nevndarinnar samtykt við 15 atkvøðum — 0.

172. Lán ella kassakredittur til Viðareiðis kommuun. (33|XII).

Kommunala nevndin framlegði soljóðandi **uppskot til avgerðar:**

Løglingið góðkennir, at Viðareiðis søknarstýri fær loyvi til at upptaka eitt kassakredit ella lán uppá $^{9}/_{10}$ av tí tilskoti til vegabygging Viðareiði—Leitið, sum er játtað kommununi í 5-ára tíðarskeiðinum (1935—1939).

Tann 16. desember varð uppskotið samtykt við 14 atkv. — 0.

XIII. Ymist.

173. Amtsbókasavnið. (1|XIII).[1] Skjalasavnið. (2|XIII).

Fíggjarnevndin framlegði soljóðandi **nevndarálit:**

Umfram hina vanligu árligu frágreiðing frá Føroya Amts Bókasavni er komið á ting umsókn frá stjórn bókasavnsins um hækkan av lønini hjá hjálparmanninum Johs Samuelsen. Henda umsóknin varð send á ting í vár, men kom ikki til viðgerðar tá. — Johs. Samuelsen, sum í 9 ár hevur verið hjálparmaður á bókasavninum, søkti í fjør um lønkækkan, men umsóknin varð ikki játtað. Í 1933 varð løn hansara hækkað frá 1200 kr. til 1800 kr., soleiðis at hann nú hevur 150 kr. um mánaðin. Stjórn bókasavnsins gevur umsóknini besta viðmæli. Johs. Samuelsen, sum nú er giftur, er fiðin og nærlagdur og er allan dagin í arbeiði á bókasavninum. Nevndin heldur, at tað er rætt at hækka løn hansara og ræður tinginum til at samtykkja, at løn hansara verður hækkað frá 150 kr. um mánaðin til 200 kr. um mánaðin, soleiðis at Føroya Amts Bókasavn fær studning sín hækkaðan við hesum 600 krónunum.

Viðvíkjandi skjalasavninum er at siga, at A. Degn hevur sent umsókn á ting um lønhækkan frá 1. apríl 1937. Løn hansara er 3300

---

[1]) Sbr. løgtingstíðindi 1935, bls. 305.

kr. um árið, og søkir hann nú um at fáa 3600 kr. um árið. Um so er, at skjalasavnið fær sama studning sum í 1935/36, nevniliga 2500 kr., kann lønhækkanin fara av bestum peningi. Nevndin ræður linginum til at samtykkja, at skjalasavnið fær 2500 kr. í studningi fyri árið 1937/38, soleiðis at lønin hjá A. Degn kann verða hækkað við 300 kr. frá 1. apríl 1937.

Uppskot.

1) Studningurin til Føroya Amts Bókasavn verður hækkaður frá 1. apríl 1936 við 600 kr., soleiðis at henda hækkanin fer til lønhækkan hjá hjálparmanninum Johs. Samuelsen, sum frá 1. apríl 1936 kemur at fáa 200 kr. í løn um mánaðin.
Peningurin verður at lata úr amtsgrunninum.

2) Studningurin til skjalasavnið fyri árið 1936/37 verður 2500 kr., og verður lønin hjá A. Degn hækkað frá 1. apríl 1937 við 300 kr., frá 3300 kr. árliga til 3600 kr. árliga, soleiðis at henda lønhækkanin fer av studninginum.
Peningurin verður latin úr tí økonomiska grunninum.

Tann 28. november varð uppskot nevndarinnar viðv. Amtsbókasavninum samtykt við 19 atkv. — 0 og uppskotið viðv. Skjalasavninum við 21 atkv. — 0.

174. Studniugur til „Føroya Forugripafelag". (3(XIII).[1])

Figgjarnevndin framlegði soljóðandi **nevndarálit:**

Felagið hevur í ár eins og í undanfarnu árum søkt um studning. Nevnd felagsins hevur saman við umsøknini sent tinginum roknskap og frágreiðing fyri seinasta roknskaparár, ið gongur frá 1/4. 1935 til 31/3. 1936.

Nevndin er samd um at veita felagnum studning og setur fram hetta

uppskot.

Úr økonomiska grunninum verður veittur vanligur studniogur uppá 300 kr. til Føroya Forngripafelag, og verður studninguria goldin móti kvittan frá formanni felagsins, M. A. Jacobsen.

Tann 19. november varð uppskot nevndarinnar samlykt við 17 atkvøðum — 0.

---

1) Sbr. løgtingstíðindi 1935, bls. 306.

175. Keyp av miunisvarða. (4|XIII).

Figgjarnevndin fremlegði soljóðandi **nevndarálit**:

Janus Kamban, myndhøggari, heitir á løglingið og biður tingið keypa eina standmynd, sum hann hevur gjort av Niels Winther, fyrsta fólkatingsmanni okkara.

Myndin var til framsýningar á ólavsøku í ár, og verður hon hildin at vera gott listaverk. Hon er stoytt í gibs og er næram í fullari mannsstødd. Tann áselti prísurin er 1000 kr.

Meirilati nevndarinnar (Dam, Davidsen, Djurhuus, M. A. Jacobsen, O. F. Joensen og Winther) ræður tinginum til at keypa myndinn og á henda hátt styðja Janus Kamban í listarmannastarvi hansara.

Uppskot

frá meirilutanum:

Tingið játtar at keypa standmyndina, sum Janus Kamban hevur gjørt av Niels Winther, við teimum treytum, at peningurin verður goldin við 500 kr. árliga í tvey ár (1936/37 og 1937/38).

Peningurin verður latin úr økonomiska grunninum.

Tann 28. november varð uppskot meirilutans samtykt við 18 atkvøðum — 0.

176. Løgtingssøgan. (5|XIII).[1]

Løgtingssøgunevndin framlegði soljóðandi **frágreiðing**:

Á eykatingsetuni í 1936 vórðu veittar 2.500 kr. til at umseta og útgeva 1sta bind av løgtingssøguni.

Á løgtingssøgunevndarfundi tann 9. mai 1936 varð samtykt at umseta A. W. Brøggers verk á føroyskum máli. Avgjørt varð at biðja Jóannes Patursson hava tað starv um hendi og Chr. Matras til at kanna eftir orðalaginum og hava samráðingar um tað.

Tann 27. juni sendi formaðurin vinnunevndini ein parl av umsetingini, eftirhugt av Chr. Matras og nakað rættað.

Um miðjan juli var formaðurin liðugur við umsetingina, og varð tann parturin tá sendur til Chr. Matras. Tann 3/10. sendi Chr. Matras nakað av hesum tilfari aftur og lovaði at senda tað ið eftir var skjótt.

Tann 9. november kem bræv frá Agerholt, harl hann sigur seg ikki at vera liðuan við sítt starv. Tann 30. november skrivar Brøgger, at hann skjótt skal senda prentmyndirnar. Frá Chr. Bærentsen er einki frætt.

Bráðfengis ætlan um útgávukostnað á fyrsta bindi var henda:

Umseting 223 síður á 2 kr.	446 kr.
Prenting o. u. 16 ørk á 80 kr. í 1000 eint.	1280 —
Næling, permu	340 —
Rættlestur	150 —
	2216 kr.

Tá er einki roknað til umaftur lestur og rættingar.

Nevndin avgjørdi at lala formanninum hava 400 kr. fyri umsetingina. Við Chr. Matras er einki avgjørt um samsýning hansara. Tær 2400 kr. eru órørdar enn.

Við søgustarvinum er soleiðis statt nú:

Fyrsta bind kann fara til prentingar á føroyskum máli nú. Viðvíkjandi prenting á uppruna málinum er einki avgjørt.

Dr. Scheel og arkivar Agerholts verk bind II: Frá landnámstíð til o. u. 1550 verður liðugt næsta ár.

Chr. Bærentsen, landsdómari, hevur í hondum tímabilið frá 1550—1816.

Frá 1816 til 1831 hevur formaðurin savnað nakað tilfar, men einki skrivað.

Frá 1834 til 1854 hevur formaðurin savnað tilfar og skrivað liðugt í fyrsta lagi.

---

[1] Sbr. løgtingst. 1935, bls. 294 og 1936 (eykatingsetan) bls. 81.

Frá 1854 til 1900 er einki skrivað.

Til less at fáa søguna í síni heild tørvar enn at fara undir tíðarbillið 1816—1831 og 1854—1900.

Uppskot.

A. Nevndin tilræður tinginum, at løgtingssøgunevndin í samráð við vinnunevndina skal

1) fáa prentað A. W. Brøggers verk á føroyskum máli og fyrreika søluna,

2) avgera um útgávu og nær útgáva av hesum verki í upprunamátinum skal koma fram,

3) hugsa um at halda fram við at savna tilfar til søguna 1816—1831 og at savna tilfar frá 1854—1900.

B. Løgtingið samtykkir at lata vinnunevndina taka ímóti og hava umráð við teim peningum, sum inn koma fyri søluna og nýta teir til søgustarvið, sum tørvur er á.

Tann 16. desember varð uppskot nevndarinnar samtykt við 17 atkvøðum — 0.

177. Studningur til studerandi. (6 & 7/XIII).

Fíggjarnevndin framlegði soljóðandi **nevndarálit**:

1) Umsókn frá Harry Fonsdal.

Harry Fonsdal, sum lesur til elektroverkfrøðing við tekniska háskúlan í Trondheim, og sum verður liðugur nú til jóla, søkir eins og ífjør um studning frá tinginum.

Meiriluti nevndarinnar (Dam, Davidsen, Jacobsen og Winther) setur fram hetta

uppskot.

Úr økonomiska grunninum verður veittur Harry Fonsdal studningur fyri árið 1936/37, stórur 300 kr.

---

2) Umsókn frá Poul L. Guttesen.

Poul L. Guttesen, sum lesur til byggiverkfrøðing, og sum verður liðugur um $1^1/_2$ ár, søkir eins og ífjør um studning. Nevndin er samd um at veita studning og setur fram hetta

uppskot.

Úr økonomiska grunninum verður veittur Poul L. Guttesen studningur fyri árið 1936/37, stórur 200 kr.

---

3) Umsókn frá Johannes Trier Hansen.

Johannes Trier Hansen, sum lesur til prest, og sum verður liðugur um eitt ár, søkir eins og ffjør sum studning. Nevndin er samd um at veita studning og setir fram hetta

uppskot.

Úr økonomiska grunninum verður veittur Johannes Trier Hansen studningur fyri árið 1936/37, stórur 200 kr.

---

4) Umsókn frá Marie Olsen fyri sonin Jacob Ingvald Olsen.

Jacob Ingvald Olsen, sum tók studentsprógv ffjør, lesur til læknа.

Nevndin er samd um at veita honum studning og setir fram hetta

uppskot.

Úr økonomiska grunninum verður veittur Jacob Ingvald Olsen studningur fyri árið 1937/38, stórur 300 kr.

---

5) Umsókn frá Erik Petersen.

Erik Petersen, sum tók skúlaembætisprógv í summar, søkir eins og ffjør um studning. Hann hevur eftir at taka prógv í undirvísing (pedagogicum), men við tað at hetta eyknaprógvið er so lítið og altíð kann verða tikið, heldur nevndin ikki, at tað fer at bera til at veita studning, tá ið maðurin er liðugur og hevur tikið embætisprógv.

uppskot.

Við tað at umsøkjarin er tiðugur at lesa og hevur tikið embætisprógv, kann lingið ikki veita studning.

---

6) Umsókn frá Peter Hans Wintereik.

Peter Hans Wintereik, sum lesur til preliminerprógv á »Høng Realskole og Eksamenskursus«, søkir um studning frá tinginum.

Meiriluti nevndarinnar (Dam, Davidsen, Jacobsen og Winther) setir fram hetta

uppskot.

Úr økonomiska grunninum verður veittur Peter Hans Winthereik studningur fyri árið 1936/37, stórur 200 kr.

---

7) Nr. XIII—7/1936: Umsókn frá Sofus Joensen.

Sofus Joensen, sum er á amtsskrivstovuni í Havn, søkir um at fáa studning frá tinginum, við tað at hann ætlar sær at fara til Keypmannahavnar at lesa til studentsprógv. Nevndin heldur ikki, at tingið kann veita so munagóðan studning, at umsøkjarin verður førur fyri at lesa í Keypmannahavn, men vil ráða honum til at bíða, soleiðis at hann kann lesa her í Havn á II studentaskeiði, sum ætlanin er at seta á stovn við løgtingsstudningi.

Uppskot.

Tingið kann ikki veita studning, men ger umsøkjaran kunnugan við, at ætlanin er at setu studentaskeið á stovn næsta ár her í Havn við løgtingsstudningi.

Tann 25. november varð uppskot nevndarinnar samtykt soleiðis: nr. 1) við 16 atkv. — 0; nr. 2) við 19 atkv. — 0; nr. 3) og 4) við 20 atkv. — 0; nr. 5) og 6) við 15 atkv. — 0; og nr. 7) við 17 atkv. — 0.

---

178. Studningur til „Føroya Ferðamannafelag". (8|XIII).[1]

Figgjarnevndin framlegði soljóðandi **nevndarálit:**

Frá Føroya Ferðamannafelagi er sent umsókn á ting um studning. Felagið søkir um at fáa 1000 kr. í studningi til at fremja starv sítt.

Minniluti nevndarinnar (M. A. Jacobsen og Winther) ræður tinginum til at lata studning.

Meiriluttin setir einki uppskot fram.

Uppskot

frá minniluta nevndarinnar (M. A. Jacobsen og Winther):

Úr økonomiska grunninum verður veittur Føroya Ferðamannafelagi studningur fyri árið 1936/37, stórur 500 kr.

Tann 28. november varð uppskot nevndarinnar samtykt við 15 atkvøðum — 0.

---

1) Sbr. løgtingst. 1936, bls. 308.

179. Studningur til avhaldsfeløgiui. (9)(XIII).[1]

Figgjarnevndin framlegði soljóðandi **nevndarálit:**

Felagsnevndin fyri føroyskum fráhaldsfeløgum søkir eins og í farnum árum um studning til fráhaldsarbeiðið. Í umsóknini verður greitt frá tí arbeiði, ið gjørt er til frama fyri fráhaldsmálið. Tað er ivaleyst, at hetta arbeiðið, sum feløgini gera, er tørvandi og er okkara samfelagi til gagn og frama.

Umfram studning frá tinginum hevur felagsnevndin eisini fingið javnstóran studning frá statinum.

Uppskot.

Úr økonomiska grunninum verður veittur felagsnevndini fyri føroyskum fráhaldsfeløgum 500 kr. í studningi fyri árið 1936/37 til frama fyri fráhaldsmálið í Føroyum.

Tann 28. november varð uppskot nevndarinnar samtykt við 18 atkvøðum — 0.

---

[1]) Sbr. løgtingstíðindi 1935, bls. 320.

180. Studu. til barna- og ungliugablað. (10|XIII). Studn. til donsk barnabløð. (37|XIII). Studn. til føroyskt barnablað. (49|XIII).

Figgjarnevndin framlegði soljóðandi **nevndarálit:**

Tað eru kommar á ting tvær umsóknir um studning til útgávu av føroyskum barnablaði, onnur frá J. Berg, lærara í Øravík, og onnur frá C. K. Mouritsen og Ingvard Jacobsen í Havn. Tingið hevur áður latið studning til útgávu av føroyskum barnablaði, men tey bløð, sum tingið hevur latið studning til, eru øll hildin uppat, og nú er einki føroyskt barnablað.

Nevndin beldur ikki, at tað ber til at lata studning til tvinni føroysk barnabløð. Nevndin heldur eisini, at tað er ikki heint at lata studning, uttan vissa er fyri, at ein slík blaðútgáva er væl fyrireikað, so vón kann vera til, at blaðið fer at liva.

Nevndin vil tí ráða tinginum til at senda hesi mál til Føroya skúlastjórn og biðja hana útvega tinginum ummæli frá Føroya lærarafelag.

Frá D. Danielsen, lærara í Sørvági, er eisini komin umsókn viðvíkjandi barnabløðnum. Hann søkir um at fáa studning til at býta út til skúlanæmingar til blaðhald av donskum barnabløðum. Nevndin vil ráða til, at hetta mál eisini fer til Føroya skúlastjórn.

Uppskot.

Málini um studning til útgávu av føroyskum barnablaði og um studning til blaðhald av donskum barnabløðum verða send Føroya skúlastjórn til ummælis, og verður stjórnin eisini biðin um at útvega ummæli viðv. hesum málum frá Føroya lærarafelag.

Tann 26. november varð uppskot nevndarinnar samtykt við 19 atkvøðum — 0.

---

181. Útgevan av bók um svimjing. (11/XIII).

Fíggjarnevndin framlegði soljóðandi **nevndarálit:**

Poul E. Petersen, lærari í Mykinesi, hevur skrivað og útgivið bók um svimjing. Henda bókaútgáva hevur kostað um 1200 kr., og má hann sjálvur bera allan kostnaðin. Hann hevur nú sent umsókn á ting og biður um studning vegna bókaútgávuna. Saman við umsókni liggur eitt eintak av hesi bók, sum er snotilig og væl prentuð við vøkrum myndum. Tað er ivaleyst, at bókin er hent og vil gera góða nyttu; men nevndin má halda, at tað hevði verið beinari, um maðurin hevði vent sær til tingið áðrenn handritið fór til prentingar.

Meirihluti nevndarinnar setur einki uppskot fram.

Ein minnihluti (M. A. Jacobsen og Winther) ræður tinginum til at lata studning, við tað at bókin er væl úr hondum greidd og er tørvandi fyri ungdóm okkara, og setir hesin minnihluti fram hetta

uppskot.

Úr økonomiska grunninum verður veittur Poul Petersen 200 kr. í studningi fyri 1936/37 sum hjálp til rindan av útreiðslunum til útgávu av bókini »Svimjing«.

Tann 28. november varð uppskot nevndarinnar samlykt við 14 atkvøðum — 0.

182. Studningur til svimjingarhyljar. (12|XIII).[1]

Figgjarnevndin framlegði soljóðandi **Udvalgsbetænkning:**

Der foreligger følgende Andragender om Tilskud:

I. Svømmebassin i Kollefjord.

Jacob Hansen m. fl., Kollefjord, andrager om Tilskud til Svømmebassin. Der foreligger Anbefaling fra Kommunen.

Forslag.

Der bevilges af Færø Amts økonomiske Fond det sædvanlige Beløb, 100 Kr., til Svømmebassin i Kollefjord paa Betingelse af, at Kommunen overtager Bassinet og vedligeholder det.

II. Svømmebassin i Gaasedal.

Forstanderskabet for Bø Sogns Kommune andrager om Tilskud til et Svømmebassin i Gaasedal.

Forslag.

Der bevilges af Færø Amts økonomiske Fond det sædvanlige Beløb, 100 Kr., til et Svømmebassin i Gaasedal paa Betingelse af, at Kommunen overtager Bassinet og vedligeholder det.

[1] Sbr. løgtingst. 1936, bls. 311.

III. Svømmebassin i Gjov.

Lærer Johan Kallsoy, Gjov, andrager om Tilskud til et Svømmebassin i Gjov. Der foreligger Anbefaling fra Kommunen.

Forslag.

Der bevilges af Færø Amts økonomiske Fond det sædvanlige Beløb, 100 Kr., til et Svømmebassin i Gjov paa Betingelse af, at Kommunen overtager Bassinet og vedligeholder det.

IV. Svømmebassin i Skarvenæs.

Morten Simonsen m. fl. Beboere i Skarvenæs andrager om Tilskud til et Svømmebassin. Der foreligger Anbefaling fra Kommunen.

Forslag.

Der bevilges af Færø Amts økonomiske Fond det sædvanlige Beløb, Kr. 100, til et Svømmebassin i Skarvenæs paa Betingelse af, at Kommunen overtager Bassinet og vedligeholder det.

V. Svømmebassin i Hove.

Forstanderskabet for Hove Sogns Kommune andrager om Tilskud til Svømmebassin i Hove.

Forslag.

Der bevilges af Færø Amts økonomiske Fond det sædvanlige Beløb, 100 Kr., paa Betingelse af, at Kommunen overtager Bassinet og vedligeholder det.

VI. Svømmebassin i Tveraa.

Lærer P. M. Dam, Tveraa, andrager om Tilskud til Svømmebassin i Tveraa. Der foreligger Udtalelse fra Kommunen.

Forslag.

Der bevilges af økonomisk Fond det sædvanlige Beløb, 100 Kr., til et Svømmebassin i Tveraa paa Betingelse af, at Kommunen overtager Bassinet og vedligeholder det.

Tann 21. november vórðu uppskot nevndarinnar samtykt við 20 atkvøðum — 0.

---

183. Studningur til „Røde Kors". (13/XIII).[1]

Fíggjarnevndin framlegði soljóðandi **nevndarálit:**

Felagið »Røde Kors« hevur í bræví dagsett 30. september h. á. søkt Løgtingið um studning uppá 500 kr. fyri komandi ár.

Í umsóknarbrævinum verður greitt frá, at felagið í tí farna árinum hevur havt undirvísing í samaritararbeiði, og at felagsins sjúkrasystir hevur røkt 200 sjúklingar.

Hjálagt umsóknini fylgir roknskapur fyri 1935, ið vísir eina framgongd uppá 735 kr. 28 øyr. og eina samlaða ogn uppá 3575 kr. 79 øyr.

Av givnari orsøk verður at úttala, at samaritarkursus eiga at vera hildin ókeypis í flest møguligum bygdum.

Nevndin er samd um at mæla tinginum til at veita felagnum ein studning uppá 500 kr.

Uppskot.

Úr økonomisk Fond verður jállaður felagnum »Røde Kors« ein studningur uppá 500 kr. fyri árið 1936.

Peningurin verður at rinda móti kvittan frá formanni felagsins dr. Dahl, Tórshavn.

Tann 21. november varð uppskot nevndarinnar samtykt við 20 atkvøðum — 0.

[1] Sbr. løgtingstíðindi 1935, bls. 84.

184. Styrkur til dr. Jónssons einkju. (15|XIII).

Fíggjarnevndin framlegði soljóðandi **Udvalgsbetænkning:**

Fra Lagtingets Sanatoriendvalg er forelagt Tinget til Behandling et Andragende fra Enkefru Christine Jónsson ved Sagfører Harald Petersen om en aarlig Understøttelse. Sagen blev henvist til Budgetudvalget.

Andragerindens Mand, Læge Sigurdur Jónsson, som afgik ved Døden den 29. Dec. f. A., var i 14 Aar Læge paa Færøerne, først paa Sand, senere i Tórshavn som Kommune- og Sanatorielæge. Paa Grund af Sygdom maatte han opgive sin Virksomhed som Læge og opnaaede efter Ansøgning følgende Understøttelser: fra Tórshavn Kommune 150 Kr. aarlig, fra Lagtinget 150 Kr. aarlig og fra Staten 300 Kr. aarlig.

Efter Mandens Død har Enken sendt Andragender ind om at maatte beholde de Understøttelser, som Manden oppebar. Fra Tórshavn Byraad foreligger der en Vedtagelse, hvorefter der er tilstaaet Enken en aarlig Understøttelse paa 150 Kr. Andragendet til Staten er af Indenrigsministeriet sendt til Amtmanden, som anmodes om at faa oplyst, hvorvidt der maatte blive ydet Andragerinden Understøttelse fra Lagtinget.

Da Andragerinden sidder i trange Kaar og paa Grund af Sygdom er ude af Stand til at tjene til Livets Ophold, mener Udvalget, at Lagtinget bør yde den ansøgte Understøttelse under Forudsætning af, at Staten ogsaa vil støtte.

Forslag.

Af Færø Amts Repartitionsfond tillægges der Enken Christine Elisabeth Jónsson, afdøde Læge Sigurdur Jónssons Ægtefælle, en aarlig Understøttelse paa 150 Kr. under Forudsætning af, at Staten ogsaa vil yde en Understøttelse.

Tann 30. november varð uppskot nevndarinnar samtykt við 16 atkvøðum — 0.

185. Broytan av sakføraravirkinum. (16/XII).[1]

Ymsamálanevndin framlegði soljóðandi **Udvalgsbetænkning:**

Der henvises til Sagens Behandling i 1935 (se Lagtingstidende 1935, Side 328), hvor der indeholdes Oplysninger om den nuværende Ordning, herunder om, hvornaar der kan meddeles fri Proces, samt hvilke Regler, der gælder om billig Retspleje for ubemidlede Personer. I 1935 anmodede man Amtmanden om sammen med 2 af Tinget valgte Medlemmer at overveje Sagen og afgive Betænkning til næste Aars ordinære Tingsamling. Der foreligger Oplysninger fra Justitsministeriet om, at der intet Steds synes at gælde en Ordning som den af Javnaðarfelagið foreslaaede med offentligt ansatte og lønnede Sagførere.

Ved offentligt ansatte og lønnede Sagførere vil man kunne begrænse disses Antal og fastsætte Lønnen, hvorved man dels kan begrænse, hvad Sagførerne kan tjene, men dels ogsaa garantere disse en Minimumsløn. Hvorvidt der derved vil indvindes nogen Besparelse for Samfundet, kan ikke paa Forhaand afgøres. Man vil kunne fastsætte billige Sagførerlakster, og dette vil komme saavel de ubemidlede som de bemidlede tilgode. Ved den paatænkte Ordning forbliver Folks Pligt til at betale, hvad de skylder, uændret, og man kan f. Eks. ikke fritage Folk for at betale, hvad de skylder til en Laaneinstitution, eller hindre denne i, naar en Laantager ikke har betalt Renter og Afdrag, men maaske for flere Terminer, at begære Tvangsauktion over vedkommende pantsatte Beboelseshus. Paagældende maa da betale det skyldige Hovedbeløb med paaløbne Renter, og ved den foreslaaede Ordning opnaar man højst, at Omkostningsbeløbet nedsættes noget.

Da den paatænkte Ordning dog paa forskellige Punkter kan have Betydning, skal Mindretallet (Jacob Nielsen) fremsætte Forslag overensstemmende med Javnaðarflokkins Ønske, og saaledes at der gives de paagældende Sagførere Eneret. Forslaget vil, hvis det bliver vedtaget af Tinget, blive sendt til Ministeriet, der saa vil faa Lejlighed til at overveje dette nærmere og kunne tage Stilling til Sagen.

Mindretallet, O. F. Joensen, foreslaar, at Sagen med Forslaget forelægges det Udvalg, som skal behandle Retsplejeloven mellem Tingsamlingerne.

Mindretallet (Mitens) fremsætter intet Forslag.

I. *Forslag*

fra Mindretallet (Jacob Nielsen):

---

[1] Sbr. løgtingst. 1935, bls. 328.

Forslag

til

Lov for Færøerne om Sagførervirksomhed.

§ 1.

Fra 1. Januar 1938 maa ingen udøve Sagførervirksomhed paa Færøerne uden Tilladelse fra Lagtinget.

§ 2.

Lagtinget sætter fra 1. Januar 1938 2 Sagførere, hvis Lønningsforhold skal være de samme som gælder for Dommeren paa Færøerne.

§ 3.

Lagtinget træffer de nærmere Bestemmelser om de paageldendes Kontorholdsgodtgørelse m. m. og fastsætter Sagførertakster.

II.

fra Mindretallet (O. F. Joensen):

Sagen henvises til det Udvalg, som sammen med Embedsmændene skal behandle Retsplejeloven.

Tann 15. desember framlegði A. Samuelsen o. fl. soljóðandi **Motiveret Ændringsforslag:**

Under de forhaandenværende særlig vanskelige økonomiske Forhold her paa Øerne er det en Kendsgerning, at adskillige Fiskere, Arbejdere og andre fører en fortvivlet Kamp for at bevare Hus og Hjem. Overalt paa Færøerne i smaa Bygder og i større Bygder findes der et stort Antal Borgere, som har deres Beboelseshus behæftet med Sparekasselaan, og ikke faa har opført deres Vaanhus med Banklaan. Det volder umaadelige Vanskeligheder at forrente og afdrage disse Laan samt betale Brandforsikringspræmien, idet Fortjenesten som Regel ikke er større, end at den medgaar til, hvad man bogstavelig talt kan

belegne som det daglige Brød. Naar saadanne ulykkeligt stillede Husejere ikke kan udrede, hvad de har paalaget sig ved den udstedte Panteobligation, vil Følgen ofte blive, at Sagen overgives til Sagfører, og Spørgsmaalet om Fordringens Inddrivelse gennem Tvangsauktion af Pantet kommer paa Dagsordenen. Selv om Tvangssalg undgaas, bliver Omkostningerne ved Fordringens Inkassation meget byrdefulde for den nødstedte Debitor. Disse Omkostningers Udredelse kræver i mange Tilfælde de Beløb, som Debitor ellers kunde anvende til Rentebetaling og Betaling af Brandforsikringspræmien. Man finder derfor under disse Omstændigheder den største Anledning til at tilraade Lagtinget at træde i Forhandling med de herværende Sparekasser og Banker om i denne vanskelige Tid i vort Samfunds Interesse i alle Tilfælde, hvor det paa nogen Maade er forenelig med vedkommende Pengeinstituts Livsinteresser at udvise den største Forsiglighed og Skaansomhed. Navnlig ønsker man udvirket, at det i alle Tilfælde, hvor det gælder Vaanhusbygninger, undlader at benytte Sagførerhjælp, som kan paaføre Debitor Udgifter til Sagfører. Man kunde tænke sig, at Pengeinstitutterne i de allerfleste Tilfælde af denne Art, saalænge Krisen varer, lader sig nøje med at modtage Renter og Betaling for Brandassurancepræmie, eller i værste Fald lader sig nøje med smaa Afdrag paa Hovedstolen, saalænge Pantet ikke forringes. — Man kan tænke sig, at der om nødvendigt paa det Tidspunkt, hvor Fiskerne kan give Transport paa deres Fortjeneste, tilvejebringes saadanne, enten ved at Pengeinstitutterne uden Omkostninger for Debitorerne sender Folk rundt for at ordne Sagen eller lader dette udføre ved Hjælp af Sysselmændene (Sognefogden i Vaag) i det Omfang, som disse Tjenestemænd uden Betaling kan ordne det. Man gaar iøvrigt ud fra, at de enkelte Debitorer i mange Tilfælde efter Opfordring vil indfinde sig paa vedkommende Pengeinstituts Kontor eller paa vedkommende Sysselmands (Sognefogeds) Kontor for at ordne Sagen ved Afgivelse af saadanne Transporter. Dette forudsætter ogsaa loyal Hjælp hos vedkommende Rederier eller andre, hos hvem Transportudstederen maatte have eller komme til at faa Penge tilgode. — Det vilde, i Tilfælde hvor Banker eller Sparekasser maatte være nødt til at udsende deres egne Folk for at ordne Sagen være naturligt, at Amtsrepartitionsfonden deltager i Afholdelsen af moderate Rejseudgifter.

Forslag.

1) Lagtinget beslutter gennem Tingets Vinnunevnd inden dette Aars Udgang at indlede Forhandling med Færø Amts Sparekasse, Norðoya sparikassi og de to færøske Banker angaaende forannævnte Forhold efter de Retningslinier, som foran er angivet.

2) Spørgsmaalet om Ordning af Sagførervæsenet paa Færøerne og det fremsatte Lovforslag om dette Spørgsmaals Ordning henvises til Behandling i det Udvalg, som er nedsat til Overvejelse af Retsplejeloven.

Sama dag varð broytingarupptøkið samlykt við 22 atkv. — 0. Uppskotini í nevndarálitinum vóru hareftir burturdømt.

---

186. Umsókn um fría rættargongd. (17/XIII).

Ymsamálanevndin framlegði soljóðandi **nevndarálit:**

Fyri fleiri árum síðani stevndi Johs. Joensen, Miðvági, landbúksmiðsterið fyri endurgjald, tí tað hevði burturfest eitt festi í Kirkjubø, sum Johs. Joensen hevði fingið festibrev viðvíkjandi. Johs. Joensen hevði frá process við rættin í Føroyum og eisini við landsrættin, hvar sakin varð appelerað til. Hann fekk eisini endurgjald við landsrættardómin, og í brævi av 25. september í ár søkir hann tingið um at fáa játta frá process til hægstarætt. Hann sigur seg ikki hava neyðlurvuligan pening.

Eftir rættargongdarlógini er appelfreystin 8 vikur, frá tí dómurin er fallin, og serstakt loyvi kann bert fáast inntil eitt ár eftir at dómurin er avsagdur, tá tað er orsøk til at víkja frá appelfreystini, og í líkum tilfellum kann justitsministeriið geva loyvi.

Tað eru gingin fleiri ár, og tað er tí ógjørligt nú at fáa loyvi frá justitsministeriinum.

Hægstirættur kann í heilt einstøkum tilfellum geva loyvi til appel, tá málið er skeivt upplýst uttan skuld hjá tí, sum yvskir appel, og tað nú liggja frammi upplýsingar, sum kunna ætlast at geva eitt annað úrslit.

Nevndin má halda, at tað er ógjørligt hjá tinginum at gera nakað við málið, sum tað nú liggur fyri, tí tingið hevur ikki ræði til at geva loyvi til appel og má tí mæla manninum til sjálvur fyrst at royna, um hægstirættur á ein ella annan hátt vil taka málið upp, og fyrsi tá kundi tað verið talan um at játta honum pening, um nakað serstakt liggur fyri.

Uppskot.

Avskrift av álitinum verður sent umsøkjaranum.

J. Patursson setti fram soljóðandi **broytingaruppskot:**

Í staðin fyri uppskot nevndarinnar verður sett:

1) Lagtinget anbefaler, at justitsministeriet yder Johannes Joensen af Midvaag opreisningsbevilling, uanset at appelfristen er udløben.

2) Lagtinget yder Johannes Joensen fri proces i den i belænkningen omhandlede Sag.

Tann 16. desember varð broytingaruppskotið sett undir atkvøðisgreiðslu við *náfnakall* og fall, bert 4 (Patursson, Holm Jacobsen, J. H. Dánbjørg og S. Ellefsen) atkvøddu fyri, 0 móti. Uppskot nevndarinnar varð samtykt við 13 atkv. — 0.

187. Studningur til roynd við træplanting. (18|XIII).[1]

Figgjarnevndin framlegði soljóðandi **Udvalgsbetænkning:**

Fra det færøske Plantningsudvalg har nærværende Udvalg modtaget en Skrivelse med Anmodning om at foranledige, at Lagtinget forinden at yde et Tilskud af 1000 Kr. aarlig til Fremme af den færøske Plantningssag tillige indstiller til Landbrugsministeriet, at der af Statskassen ydes et tilsvarende Tilskud foreløbig for Finansaarene 1937/38 til 39/40 incl.

Som bekendt har Staten i en Aarrække ydet 5000 Kr. aarlig til Plantningsforsøg paa Færøerne, men i Finansaarene 1934/35 og 1935/36 blev der kun ydet 3000 Kr. aarlig, og Bevillingen blev givet til Afvikling af Plantningsvirksomheden paa Færøerne. For Finansaaret 1936/37 opnaaedes der dog en Bevilling paa 1500 Kr. Hertil kommer Tilskud fra Lagtinget 1000 Kr. aarlig og fra Tórshavn Kommune 600 Kr. aarlig.

I sin Skrivelse fremhæver Plantningsudvalget Vigtigheden af, at Plantningsforsøgene fortsættes og har paa et Møde 26. November d. A. vedtaget følgende Plan for sin fortsatte Virksomhed:

1) Den gamle Plantage i Tórshavn vedligeholdes i den Stand, hvori den nu befinder sig, medens Nyplantninger ophører.

2) Den nye Plantage i Tórshavn (Varðin) færdigbeplantes i Løbet af 3 Aar.

3) Den thorshavnske Planteskoles Areal overlades Plantøren til privat Udnyttelse, dog at det sikres, at en Fjerdedel af Arealet anvendes til Opelskning af Træ- og Buskplanter, der sælges til Befolkningen til Priser, godkendte af Udvalget.

4) Driften af Plantagerne i Tvøroyri, Kunoy og Selatrað fortsættes som hidtil med begrænsede Tilskud fra Plantningsudvalget, idet Plantagerne iøvrigt overlades til Kommunernes Omsorg.

---

[1]) Sbr. løgtingst. 1935, bls. 327.

Til Gennemførelse af denne Plan kræves der et aarligt Budget paa ca. 2.600 Kr., nemlig:

Lønning til Plantøren	1.500 Kr.
Beplantning af Varðin	300 —
Udgifter ved Plantagen i Tvøroyri	300 —
— — — - Kunoy	100 —
— — — - Selatrað	100 —
Plantørens Tilsynsrejser	150 —
Forskellige Udgifter	150 —
Ialt	2.600 Kr.

Plantningsudvalget forudsætter, at der vil kunne opnaas følgende Tilskud: fra Løgtinget 1000 Kr. aarlig, fra Tórshavn Kommune 600 Kr. aarlig og fra Staten 1000 Kr. aarlig foreløbig kun for et Tidsrum af 3 Aar fra 1. April 1937 at regne, idet Beplantningen af Varðin til denne Tid vil være afsluttet, ligesom Plantagen i Tvøroyri vil være længere fremme, saaledes at der da vil kunne lægges et nyt Budget.

Idet man maa beklage, at der fra Statens Side ikke kan ydes Tilskud af samme Størrelse som tidligere, skal nærværende Udvalg udtale, at man er enig med Plantningsudvalget og mener, at det er af stor Betydning, at Plantningsvirksomheden paa Færøerne fortsættes, selv om dette ikke kan lade sig gøre i samme Omfang som før.

Udvalget tilraader derfor Tinget til at indgaa til Regeringen med Andragende om en Bevilling paa 1000 Kr. aarlig foreløbig i 3 Aar.

Forslag.

Lagtinget indgaar til Regeringen med Andragende om, at der for 3 Aar af Statskassen ydes en Bevilling paa 1000 Kr. aarlig til Træplantning paa Færøerne, imod at Færøernes Lagting og Tórshavns Kommune aarlig yder det sædvanlige Tilskud, henholdsvis 1000 og 600 Kr.

Tann 14. desember framlegði Trond Hansen o. fl. soljóðandi **Ændringsforslag:**

I Udvalgets Forslag forandres i 2den Linie »1000 Kr. aarlig« til »3000 Kr. aarlig«.

Samu dag varð broytingaruppskotið samtykt við 16 atkv. — 0. Uppskot nevndarinnar soleiðis broytt varð samtykt við 17 atkv. — 0.

---

188. Studningur til „Føroya Búnaðarfelag". (19|XIII).[1]

Fíggjarnevndin framlegði soljóðandi **Udvalgsbetænkning**:

Føroya Búnaðarfelag har ved Skrivelse af 29. September 1936 ansøgt Tinget om Tilskud paa 300 Kr. til Støtte for de Formaal, som Foreningen arbejder for.

Det fremgaar af Ansøgningen, at Foreningen har Penge behov bl. a. til sit Arbejde for Salg af færøske Kartofler, Undersøgelse af Kalkmangel i den færøske Jord samt Arbejdet for at finde Midler til Omlægning og Modernisering af Faarebruget.

Udvalget er klar over, at det er af stor Betydning at der arbejdes for at finde Midler til Modernisering af det færøske Jordbrug samt for at Salget af Landbrugsprodukter, særlig Kartofler, søges bragt ind i saadanne Former, at det kan virke betryggende for alle Parter. Saadanne Opgaver kan formentlig bedst løses ved Initiativ fra Landbrugernes egen Sammenslutning, Føroya Búnaðarfelag, og vil man derfor finde det rimeligt, at der ydes Foreningen Tilskud fra Tinget i Lighed med, hvad der er ydet de foregaaende Aar. Dog skal man be-

---

[1]) Sbr. løgtingstíðindi 1935, bls. 170.

mærke, at det synes noget mærkeligt, at Foreningen i 1935 kun har haft en Indtægt i Medlemsbidrag af 403 Kr. Ifald dette Forhold skyldes den Omstændighed, at Foreningen tæller saa faa Medlemmer, bør Bestyrelsen gøre noget særligt for at vække Interessen for Foreningens Arbejde blandt den landbrugende Del af Befolkningen og derved forøge Foreningens Medlemstal, hvorved denne bedre bliver i Stand til at røgte sine Opgaver.

Forslag.

1) Af Amtsfonden ydes Føroya Búnaðarfelag et Tilskud af 300 Kr.

2) Føroya Búnaðarfelag faar en Afskrift af denne Betænkning.

Tann 27. november varð uppskot nevndarinnar samtykt við 20 atkvøðum — 0.

189. Studningur til snøris- og togverksvirki. (21 & 56|XIII).

Figgjarnevndin framlegði soljóðandi **Udvalgsbetænkning:**

1) Fiskari Jógvan á Ryggi í Miðvági biður tingið um at veita sær studning uppá 2000 kr. til útreiðslur til at byrja eitt fiskasnøris- og togverksvirki her heima í Føroyum.

Hann sigur frá, at hann hevur vent sær til leiðarin av »Veiðafæragerð Reykjavíkar«, Hans Wick, sum hevur lovað at koma til Føroyar og læra hann snørisspuna og veita leiðbeining á einhvørn hátt hesum viðvíkjandi. Ferðin við upphaldi og kosti verður o. u. 2000 kr. — Honum tørvar eina spinnu- og tvinnumaskinu, men hús og drívkraft hevur hann gjørt útvegir fyri.

2) Brynjálfur á Heygum, Vestmanna, biður á sama hátt sum hin fyrrnevndi umsøkjari um studning til stovnan av einum snøris- og togverksvirki her í Føroyum.

Til tess tørvar honum 2000 kr. til keyp av maskinum. Ætlanin er at byrja við tveimum maskinum, sum kosta o. u. 2500 kr. hvor. Hús og drívkraft er hann førur fyri sjálvur at útvega.

Við hesum fyri eyga hevur hann í fjør verið í Reykjavík og vitjað snørisspinnarfíð har; leiðarin, áðurnevndi harra Wick, hevur lovað honum tu hjálp, hann var førur fyri til fremjan av hesum virki.

Figgjarnevndin má halda fyri, at tað hevur stóran týðning, um tað kann fáast í lag at stovnað verður snøris- og togverksvirki í Føroyum. Nevndin meinar, at tingið eigur at geva studning til eina slíka fyritøku og vil sefa fram uppskot herum.

Sum statt er meinar nevndin, at tað ikki er beint, at tað verða tvey konkurrerandi virkir. — Tað beinasta má vera, at umsøkjararnir slóu seg saman um at stovna eitt virki, navnliga táið alt prógvar, at tilboð er frá sama manni — harra Wick — at hjálpa báðum umsøkjarnum at fáa virkið í lag.

Uppskot.

Til stovnan av einum snøris- og logverksvirki í Føroyum veitir tingið úr økonomisk Fond 1000 kr. í studningi til Jógvan á Ryggi og Brynjálfur á Heygum. Studningur verður latin við teimum treytum, at umsøkjarnir sláa seg saman um at stovna eitt snøris- og logverksvirki.

Studningurin verður givin vinnunevndini upp í hendi við teimum áðurnevndu treytum.

Tann 3. desember framlegði Ellefsen o. fl. soljóðandi **broytingaruppskot:**

Til stovnan av snøris- og logverksvirkjum veitur tingið úr økonomisk fond 2000 kr. í studningi til Jógvan á Ryggi og Brynjálfur á Heygum (1000 kr. til hvønn).

Sama dag varð broytingaruppskotið sett undir atkvøðisgreiðslu og fall, bert 4 atkvøður — 0. Uppskot nevndarinnar varð samtykt við 15 atkvøðum — 0.

190. Studningur til rennistroug í Hesti. (22|XIII).

Figgjarnevndin framlegði soljóðandi **Udvalgsbetænkning:**

Jens Chr. Danielsen af Hestø ansøger om Tilskud til en Tovbane (rennistrong), som han agter at anlægge fra »Neytakonustíggj« i Hestø ned til Kørevejen.

Andrageren anfører, at en saadan Tovbane vil have stor Betydning for Beboere i Hestø, som har Tørveskær i den nordre Helft af Hestø (og det har næsten alle Hestøboerne) samt for de Personer, der udøver Fuglefangst.

Det er Meningen, at der skal være Adgang for alle Hestøens Beboere at benytte Tovbanen mod et mindre Vederlag til Vedligeholdelsesudgifter.

Landbrugskonsulenten anslaar i en Skrivelse af 2. f. M. Udgifterne til Anlægget at udgøre 500 Kr.

Forstanderskabet for Hestø anbefaler Andragendet.

Et Flertal (Dam, Davidsen, Jacobsen og Winther) stiller nedenfor Forslag om, at der ydes Andragerne et Tilskud paa 200 Kr. i ovenfor anførte Øjemed paa Betingelse af, at Hestø Sogns Kommune paatager sig den fremtidige Vedligeholdelse af Banen.

Et Mindretal (Djurhuus, O. F. Joensen og A. Samuelsen) ønsker ikke at fremsætte noget Forslag.

Forslag

fra Flertallet (Dam, Davidsen, Jacobsen og Winther):

Af økonomisk Fond ydes Jens Chr. Danielsen af Hestø et Tilskud paa 200 Kr. til Anlæg af en Tovbane (rennistrong) fra »Neytakonustíggj« ned til Kørevejen paa Betingelse af, at Hestø Sogns Kommune forpligter sig til at holde Tovbanen vedlige.

Beløbet udbetales, naar det ved lovligt Syn konstateres, at Banen er forsvarligt anlagt.

Tann 28. november varð uppskot nevndarinnar samtykt við 16 atkvøðum — 0.

191. Studningur til neystabygging. (23|XIII).

Figgjarnevndin framlegði soljóðandi **Udvalgsbetænkning**:

Til undertegnede Udvalg er henvist Ansøgning fra Aksel Beekker, Skuø, dateret 1. Marts d. A., om Tilskud til Opførelse af et Nøst.

Andrageren oplyser, at han under et Uvejr fik sin Oltemandsfarer slaaet i Stykker. Baadens Motor fik dog ikke nogen nævneværdig Skade. Grunden til, at Baaden blev slaaet i Stykker, var Mangelen af et Nøst.

Andrageren har nu faaet anskaffet sig en ny Baad og købt en Nøstegrund, men er ikke i Stand til selv at skaffe Midler til Opførelse af et Nøst.

Man beklager, at Andrageren har været ude for det Uheld at miste Baaden, og at han savner et Nøst.

Imidlertid ligger Tilskud af nævnte Art udenfor de Rammer, som Tinget i Almindelighed har sat for Ydelsen af Støtte, og Udvalget ser sig derfor ikke i Stand til at anbefale Ansøgningen.

Forslag.

Der sendes Ansøgeren en Afskrift af Betænkningen.

Tann 8. desember varð uppskot nevndarinnar samtykt við **14 atkvøðum — 0.**

192. Studningur vegna miseydnaðan fiskiskap. (24/XIII).

Figgjarnevndin framlegði soljóðandi **Udvalgsbetænkning:**

1) Daniel Jacob Danielsen af Nolso andrager om Tilskud fra Tinget i følgende Anledning:

Han var i Aar forhyret som Fisker med M/K »Cornlin«. Undervejs til Fiskeri ved Bjørneøen blev han syg, saaledes at han paa hele Fisketuren ikke kunde deltage i Fiskeriet. Hjemkommen fra Fiskeriet søgte han Lægehjælp, men blev i Løbet af Sommeren ikke saa rask, at han kunde deltage i Efteraarsfiskeriet. Sygdommen var ikke af den Art, at han kunde faa nogen Hjælp fra Føroya Vanlukkutrygging.

Amtet oplyser i Skrivelse af 10. f. M. at Andragerен den 27. Juli d. A. har faaet 100 Kr. til Livsophold i Henhold til Lov af 31. Marts 1936 om midlertidig Hjælp til vanskeligt stillede Fiskere.

2) Skomager Ole Olsen af Vaag ansøger om Tilskud fra Tinget og anfører i den Anledning følgende:

Han blev i Fjor Efteraar syg af Lungebetændelse og Mæslinger, og da han var blevet saa nogenlunde rask af disse Sygdomme, fik han ondartet Bronchitis, som varede i flere Maaneder. — Da han i Aar var bleven saa rask, at han kunde begynde at arbejde, tog han ind paa Skaalefjord med to Sønner for at deltage i Sildefiskeriet, men Fiskeriet mislykkedes i den Grad for dem, at de endda fik Underskud af Turen.

Begge Andragerne søger nu om Tilskud fra Tinget til Livsophold for dem og Familie.

Undertegnede Udvalg skal anføre, at Tinget ikke raader over Midler til at yde Hjælp i ovenfor anførte Anledning, og man

kan derfor ikke stille Forslag om at yde Tilskud til de to Andragere.

Derimod mener Udvalget at kunne henvise Andragerne til at søge om Understøttelse fra deres respektive Forsørgelseskommuners Hjælpekasser i Henhold til Lov af 29. April 1913, idet Hjælpekasserne er pligtige at yde Tilskud uden Fattighjælps Virkning. —

Forslag.

1) Der svares Andragerne, at Tinget ikke af de Midler, det raader over, ser sig i Stand til at yde Tilskud i ovenfor anførte Anledning.

2) Afskrift af nærværende Betænkning sendes Andragerne og Forstanderskaberne for Nolsø og Vaag Sognes Kommuner.

Tann 26. november varð uppskot nevndarinnar samtykt við 20 atkvøðum — 0.

193. Hiui av amtmanninum greiddu mál. (25|XIII).[1]

Amtmannsmálanevndin framlegði soljóðandi **Udvalgsbetænkning:**

Amtmannsmálanevndin hevur fann 4. f. h. m. gjøgnumhugt Løgtingsins journal, rokningsjournal og kopibók fyri tíðarskeiðið 29/7. 1935 til 1/11. 1936, og hevur nevndin ikki funnið nakað, vil meina at kunna átala.

Tann 26. november varð álitið góðkent við 17 atkv. — 0.

---

1) Sbr. løgtingstíðindi 1935, bls. 207.

194. Decisión av roknskapum. (26/XIII).[1]

Tann 16. desembar varð samtykt **Forslag til Decision** fyri fylgjandi roknskapir:

Færø Amts Bibliotek fyri árið frá 1/4. 1935 til 31/3. 1936.
Arkivafdelingen fyri s. á.
S/S »Smiril« fyri s. á.
Føroya Vanlukkutrygging fyri árið 1935.
Dykkerdragten fyri s. á.
Færøernes Kirkefond fyri s. á.
Færø Amts økonomiske Fond fyri s. á.
Fonden til Jordebvalsrettighedernes Afløsning fyri s. á.
Færø Amts Fattigkasse fyri s. á.
Grindegarnet i Vestmanhavn fyri s. á.
Fonden for Forulykkedes Efterladte fyri s. á.
Folkeskolelærernes Pensionsfond fyri s. á.
Forsikringsforeningen af Skolebygninger paa Færøerne fyri s. á.
Færø Amts Skolefond fyri s. á.
Færøernes Mellem- og Realskoles Pensionsfond fyri s. á.
Fonden til nyttige Skolebøgers Anskaffelse fyri s. á.
Pastor Engelsteds Deltagelses- og Erkendtlighedslegat fyri s. á.
Færøernes Amtskommunes Telefonvæsen fyri s. á.
Færøernes Amtskommunes Tuberkulosesygehus i Hoydal fyri s. á.
Skopen Havn fyri árini 1934 og 1935.
Frodebø Sogns Elektricitetsverk fyri árini 1934 og 1935.
Vaag Kommunes Elektricitetsværk fyri árini 1934 og 1935.
Trangisvaag Havn fyri árini 1934 og 1935.
Vaag Havnevæsen fyri árini 1934 og 1935.
Midvaag Havn fyri árini 1934 og 1935.

Sama dag vóru samlykt soljóðandi **uppskot** frá *figgjarnevndini*:

1) Da Regnskabet for Færø Amts Repartitionsfond for Aaret 1935 først er modtaget til Revision den 11. ds., og Revisionen af dette Regnskab derfor ikke har kunnet afsluttes i nærværende Løgtingssamling, stilles følgende

---

[1] Sbr. løgtingstíðindi 1935, bls. 297.

Forslag.

Amtmanden anmodes om efter Revisionens Afslutning at foretage den endelige Decision af Regnskabet.

og soljóðandi **uppskot** frá *kommunalu nevndini:*

2) Da Revision af Kommuneregnskaberne for Aaret 1935 ikke har kunnet tilendebringes inden Lagtingssamlingens Afslutning, stilles følgende

Forslag.

Amtmanden anmodes om efter endt Revision at forelage den endelige Decision af Kommuneregnskaberne for Aaret 1935. —

195. Toll av fluttningsgóðs. (27/XII).[1]

Fíggjarnevndin framlegði soljóðandi **Udvalgsbetænkning:**

Som det fremgaar af Lagtingstidende 1935, Side 350, har Lagtinget i sin forrige ordinære Samling behandlet Spørgsmaalet om, hvorvidt Bohave, der ellers er afgiftspligtigt, skal kunne indføres afgiftsfrit til Færøerne, naar Indførselen sker som Flyttegods.

Lagtinget vedtog at udtale, at man ikke mente, at der bør tilstaas Toldfrihed for toldpligtigt Flyttegods, men at Tilbagebetaling af erlagt Told for saadant Gods kan finde Sted efter Ansøgning, naar det dokumenteres, at de paagældende Varer atter er udført fra Færøerne.

Sagen har derefter været forelagt Finansministeriet, der i Skrivelse af 21. April d. A. bl. a. oplyser, at Flyttegods er »fritaget for Indførselstold, naar vedkommende Ejer har været bosat i Udlandet mindst 1 Aar og virkelig flytter derfra for at bosætte sig her, naar de paagældende Genstande bærer Spor af at være brugte, og naar de indføres for deres Regning og til Brug for dem, som allerede har afbenyttet dem; herom afgives skriftlig Forsikring paa Tro og Love til Toldvæsenet.

Toldfrihed for Flyttegods er ikke noget særegent for dansk Toldlovgivning, men praktiseres ogsaa i en Række andre Lande, f. Eks. i Sverige, Norge, Finland, England etc. Det er saaledes en almindelig Regel, at Flyttegods kan føres toldfrit fra det ene Land til det andet.

Naar Udlændinge efter de gældende Regler toldfrit kan indføre Flyttegods her til Landet, og Danske ligeledes toldfrit kan indføre Flyttegods i en Række fremmede Stater, synes det ogsaa rimeligt, at der heller ikke ved danske Statsborgeres Flytning fra en Del af Landet til en anden opkræves Afgifter af egentligt Flyttegods«.

Ministeriet har derefter anmodet Amtet om at gøre Lagtinget bekendt med de anførte Oplysninger.

Undertegnede Udvalg, der paany har gjort Sagen til Genstand for en indgaaende Overvejelse, mener ikke, at de af Ministeriet fremsendte Oplysninger er af en saadan Art, at de kan medføre en Ændring i det af Lagtinget i Samlingen 1935 indtagne Standpunkt, idet de Personer, der igen fraflytter Færøerne medbringende det Bohave,

---

1) Sbr. Løgtingstíðindi 1935, bls. 350.

hvorfor Afgift maatte være erlagt ved Indførselen kan faa den for disse Effekter erlagte Afgift refunderet, hvorved saadanne Personer i Realitetet opnaar Afgiftsfrihed for det Gods der flyttes, samtidig som der er sørget for, at det Indbo, der af de paagældende ved Fraflytningen bliver solgt her paa Øerne, bar baaret den Afgift, som der skal svares af enhver anden tilsvarende Vare, der indføres til Færøerne.

Under Henvisning til det anførte skal man tillade sig at fremsætte følgende

Forslag.

Idet Lagtinget henviser til de i Motiverne anførte Grunde, fastholder Tinget det i Samlingen 1935 — se Lagtingstidende 1935, Side 350 — indtagne Standpunkt.

Tann 21. november varð uppskot nevndartinnar samtykt við 20 atkvøðum — 0.

196. Útreiðslur viðv. statistik. (28|XIII).[1]

Figgjarnevndin framlegði soljóðandi **Betænkning:**

Denne Sag, som i sin Tid henvistes til Udvalget, har ikke kunnet behandles til Ende i denne Samling. Sagen maa derfor udsættes til næste Aar. En paatænkt Forhandling om Sagen med Amtmanden og Landfogden har ikke fundet Sted. Denne Forhandling anmoder man Vinnunevndin om at føre.

Forslag.

1) Sagen udsættes til næste Aar. —

2) Statsministeriet underrettes om Udsættelsen.

3) Vinnunevndin anmodes om at forhandle med Amtmanden og Landfogden om Sagen, navnlig om, hvorvidt der maatte kunne findes en mere praktisk Fremgangsmaade ved Tilvejebringelsen af statistisk Materiale, end den nu lovhjemlede. —

Tann 16. desember varð uppskot nevndarinnar samtykt við 16 atkvøðum — 0.

1) Sbr. løgtingstíðindi 1931, bls. 123.

197. Veðurtíðindi. (29|XIII).

Telefonnevndin framlegði soljóðandi **nevndarálit:**

Hetta mál er á fyrsta sinni tikið upp av »Føroya skipara- og navigatørfelag«. Síðani hevur tað verið til ummælis hjá Føroya amti, Det Danske Meteorologiske Institut, Føroya skipara- og navigatørfelag og hjá siýrarnum fyri telegraf- og telefonstøðunum í Havn. Av besum skjølum sæst, at fyrr vórðu veðurtíðindini frá Íslandi vegna eina landsins millum (internasionala) samtykla skipan kaðaltelegraferað frá Íslandi til ymisk onnur lond. Í Føroyum telefoneraði støðin í Havn veðurtíðindini út til allar tær bygdir, ið yusktu at fáa tey, tó vanliga soleiðis, at telefonstøðurnar bar fingu eina hóskandi peningliga samsýning fyri hetta frammihjáurbeiðið. Seinni, tá Reykjavík fekk sín nýbrúkta sterka radiosendara, vórðu veðurtíðindini send pr. radio beinan vegin frá Reykjavík til London. Hin gamla skipanin helt tá uppat av sær sjálvum. Veðurtíðindini frá Danmark verða nú eisini útkastað í radio, og øll tey í Føroyum, sum hava nóg sterkan móttakara, hava høvi til at fáa veðurtíðindini bæði frá Danmark og Íslandi. Tað er eisini at merkja, at veðurtíðindini nú eru nógv meira fjølbroytt enn áður.

Nevndin skal hesum máli viðvíkjandi loyva sær at seta fram sína hugsan:

Tað er sjálvandi einki, ið forðar fyri, at veðurtíðindini kunna avturlast av telefonverksins radiostøðu í Havn, bóast lurtingarviðurskiftini ikki eru tey bestu, har ið støðan stendur, og kan tað tí í einkultum førum kanska verða trupult at lurta við úrsliti vegna óljóð.

Harafturímóti heldur nevndin tað vera ivingasamt, um veðurtíðindini longur hava tann týðning sum fyrr, tá ið viðurskiftini eru tey, at so at siga hvørt føroyskt skip hevur radiomóttakara, og tað neyvan er nøkur bygd, hvar ikki ein ella fleiri tílíkir finnast. Øll, bæði skips- og heimafólk, ið hava radiomóttakara, eru, sum nú er, før fyri sjálvi at fáa hesi tíðindi, og í mongum førum vildu tíðindini, um tey vórðu send frá støðini í Havn út á bygdirnar, koma ov seint av tí, at tey í bygdunum, sum hava móttakara — t. d. meðan skipini eru á Suðurlandinum — siga hinum bygdafólkinum frá, hvussu veðurlíkindini eru. Harafturat vil arbeiðið hjá støðini í Havn við at lurta, niðurskriva og telefonera tíðindini út til bygdirnar vera so stórt, at tað umfraint at upptaka eina høvuðslinju frá Havnini, eisini vil seta eitt fólk í arbeiði megin partin av degnum, og táið hesar linjur eru sterkt upptiknar frammanundan, er tað skiluligt, at ein tílík skipan ikki bert vil tarna um arbeiðið við at koma fram, men eisini vera einstýðandi við eina beinleiðis útreiðslu hjá telefonverkinum.

Nevndin meinar tí av teimum framførdu grundum ikki at kunna áleggja telefonstøðini í Havn hetta stóra arbeiðið, og tað so mikið minni, sum spurningurin um ein sterkan sendara í Havn óivað verður tikin til viðgerðar í næstum, og er tað nevndins ætlan, at so skjótt sum spurningurin er loystur, vil hesin viðvíkjandi veðurtíðindunum verða greiddur av sær sjálvum.

Uppskot.

1) Tingið kann ikki, sum statt er, gera nakað við hetta mál.

2) Umsøkjarnir fáa eitt eintak av álitinum.

Tann 18. november framlegði Dam o. fl. soljóðandi **broytingaruppskot:**

Í staðin fyri punkt 1) í nevndaruppskotinum verður sett:

Málið verður beint í telefonmilluntinganevndina, ið fær í hendi at samráðast við telegrafstjóra Finsen og vitastjórnina um loyvi til við útvarping frá Mykinesi og Borini at kunngera veðurlíðindini fyri Føroyar.
Fyri hesari útvarping skipar telefonmilluntinganevndin.

Tann 21. november varð broytingaruppskotið samtykt við 20 atkv. — 0. Uppskot nevndarinnar pkt. 1) varð soleiðis burturdottið. Uppskot nevndarinnar pkt. 2) varð samtykt við 19 atkv. — 0.

198. Studningur til Føroya Fólkaháskúla. (30|XIII).[1] Umvæling av Føroya Fólkaháskúla. (31|XIII).

Figgjarnevndin framlegði soljóðandi **nevndarálit:**

Stjórn Føroya Fólkaháskúla hevur sent inn á ting tvær umsóknir; onnur er um vanligan studning — og verður eins og árini frammanundan søkt um 3000 kr. —, og onnur er um studning til umvøling av skúlahúsunum. Í hesi seinnu umsóknini verður greitt frá, at inntøkur skúlans eru so smáar, at tað hevur ikki verið møguligt at umsita húsini so væl, sum tað átti at verið.

Eftir einum sýni, sum Z. Jacobsen og H. A. Djurhuus hava gjørt, fer umvølingin at kosta o. u. 3000 kr.

Meirilnti nevndarinnar (Dam, Davidsen, Jacobsen og Winther) ræður tinginum til at samtykkja, at skúlin fær 3000 kr. í studningi og 1000 kr. árliga í trý ar til umvælingina.

Minnilnti nevndarinnar (Djurhuus, O. F. Joensen og A. Samuelsen) setir berl uppskot um, at skúlin fær vanligan studning: 1500 kr.

Uppskot

frá meiriluta nevndarinnar (Dam, Davidsen, Jacobsen og Winther):

1) Úr økonomiska grunninum verður veiltur Føroya Fólkaháskúla 3000 kr. í studningi fyri árið 1936/37. Studning-

---

1) Sbr. løgtingst. 1935, bls. 332.

urin verður latin við fjórðinginum fyri hvønn ársfjórðing frammanundan.

2) Úr økonomiska grunninum verður veittur Føroya Fólkaháskúla 1000 kr. árliga í trý ár (1936/37, 1937/38 og 1938/39) til umvælingar av skúlanum eftir teirri sýnsforrælning, sum gjørd er av Z. Jacobsen og H. A. Djurhuus. Roknskapur yvir umvælingina verður sendur tinginum á hvørjum ári í hesi nevndu trý árini.

frá minniluta nevndarinnar (Djurhuus, O. F. Joensen og A. Samuelsen):

Úr økonomiska grunninum verður veittur Føroya Fólkaháskúla 1500 kr. í studningi fyri árið 1936/37.

Studningurin verður latin við fjórðinginum fyri hvønn ársfjórðing frammanundan.

Tann 28. november varð uppskot meirilutans pkt. 1) samtykt við 16 atkv. — 0 og pkt. 2) við 14 atkv. — 0.

199. Søla av denatureraðum spritti. (32|XIII).

Ymsamálanevndin framlegði soljóðandi **Udvalgsbetænkning**:

Købmand Poul Isaksen som Indehaver af Materialhandelen »Sýran« ansøger om at faa Tilladelse til at udsælge denatureret Sprit paa samme Maade som det Udsalg, der i Forvejen har Bevilling.

Han oplyser, at Tórshavn By siden 1918, dengang den nuværende Bevilling blev givet, er voksel meget, og han mener, at det vil være mere bekvemt for Køberne, at der findes 2 Udsalgssteder, hvert i sin Del af Byen.

Ifølge Lov for Færøerne Nr. 115 af 4. April 1928 § 4 om Forbud mod at drive Erhverv med berusende Drikke, jfr. Lov Nr. 98 af 27. Marts 1934, skal det bestemmes ved Anordning, hvilke nærmere Regler, der gælder ved Salg af denatureret Spiritus. Anordning Nr. 213 af 24. Juli 1928 om Salg af denatureret Spiritus foreskriver, at der kræves særskilt Bevilling fra Amtet, og i Reglen maa saadan Bevilling ikke gives til Handlende. Paa samme Plads maa der kun meddeles en enkelt Person Bevilling.

Udvalget maa mene, at paa større Pladser er der meget, der taler for, at der kan gives Bevilling til 2 Personer. Dels vil det være bekvemt for Befolkningen, idet Afstanden saa ikke bliver saa lang at gaa, og dernæst vil der gennem Konkurrence kunne skabes Mulighed for billigere denatureret Spiritus. I det foreliggende Tilfælde finder Udvalget ogsaa, at det har Betydning at støtte Købmand Poul Isaksen, der har startet den første Materialhandel paa Færøerne, idet man skønner, at det har Betydning, at der findes en saadan i Thorshavn.

Udvalget skal derfor stille Forslag om den nødvendige Tilføjelse til den gældende Anordning og anbefale, at Amtet giver Købmand Poul Isaksen den omsøgte Bevilling, naar tilstrækkelig Lovhjemmel foreligger.

Forslag.

Tinget indstiller, at der vedtages følgende Tilføjelse til § 1 i Anordning Nr. 213 af 24. Juli 1928 om Salg af denatureret Spiritus:

»Dog kan der for større Pladsers vedkommende meddeles Bevilling til 2 Personer.«

Tann 21. november varð uppskot nevndarinnar samtykt við 18 atkvøðum — 0.

200. Studningur til tekniskan skúla í Klaksvík. (34/XII).[1]

Figgjarnevndin framlegði soljóðandi **Udvalgsbetænkning:**

Johannes Gaard ansøger for ovennævnte Skole atter i Aar om Støtte.

Udvalget foreslog i Fjor et Tilskud paa 400 Kr. for at der kunde oprettes en teknisk Skole i Klaksvig, idet det oplystes, at Skolen maatte have virket et Aar, førend den kunde faa Statstilskud.

Et Eksemplar af Skolens Driftsregnskab for Aaret 1935/36, fremsendt til Udvalget, viser, at Skolen faar et Statstilskud af 720 Kr., og at Driften slutter med et Overskud af Kr. 414,99.

Udvalget udtaler, at man ikke for det kommende Aar mener, at et Tilskud fra Tinget skulde være formodent, idet Statstilskudet maa være tilstrækkeligt til at holde Skolen i Gang.

Forslag.

Lagtinget mener ikke for i Aar at kunne yde noget Tilskud til teknisk Skole i Klaksvig.

Tann 21. november varð uppskot nevndarinnar samtykt við 17 atkvøðum — 0.

1) Sbr. løgtingst. 1935, bls. 322.

201. Studningur til sløjdskúla. (35|XIII).[1]

Fíggjarnevndin framlegði soljóðandi **nevndarálit:**

Eins og í farnum árum søkir Peter Poulsen um at fáa studning til skúlaskeið í sløjd. Hann sigur frá í umsøkn sínu, at hann er vanur at hava skúlaskeið um summarið fyri lærarar og onnur, og um veturin hevur hann kvøldskúla, sum vanliga verður vitjaður av bygdarfólki.

Nevndin heldur, at tað er beint at styðja hetta mál.

Uppskot.

Úr økonomiska grunninum verður veittur Peter Poulsen, Tórshavn, 300 kr. í studningi fyri árið 1936/37 til skúlaskeið í sløjd.

Tann 30. november varð uppskot nevndarinnar samtykt við 16 atkvøðum — 0.

---

[1]) Shr. løgtingstíðindi 1935, bls. 324.

202. Hvíldarheimið „Naina". (36|XIII).[1]

Fíggjarnevndin framlegði soljóðandi **nevndarálit:**

Saman við frágreiðing frá tíðini síðani hvíldarheimið »Naina« var tikið í brúk, hevur stýrið fyri hvíldarheiminum sent á ting umsókn viðvíkjandi tí løglingsstoðningi, ið játtaður var í 1934.

Í frágreiðingini, sum umfatar tíðarskeiðið frá 1. apríl til 30. september í ár, verður sagt frá, hvussu gingist hevur við heiminum. Tað hevur tíverri ikki verið vitjað so nógv, sum væntandi var. Miðaltalið av sjúklingum hevur soleiðis verið í hesum tíðarskeiði 6 í staðin fyri 12, sum ætlað var. Útreiðsturnar eru tí væl størri, enn kostnaðarætlanin vísir, nevniliga pr. sjúklingadag 4,09 kr., har kostnaðarætlanin hevur 3,11 kr.

Tað er ívaleyst rætt, soleiðis sum sagt verður í frágreiðingini, at atvoldin til, at heimið ikki enn verður vitjað so nógv, eru tær ringu tíðirnar og eisini, at fólk flest eru ókunnug við hvíldarheim og duga tí illa at meta ta nyttu, tey gera. Sum frálíður vit hvíldarheimið ívaleyst kunna gera sína fullu nyttu í okkara samfelagi.

Í løglingssetuni 1934 samtykti tingið at lata heimið fáa 1000 kr. í árligan studning frá tí degi, tað var tikið í brúk, og við teimum treytum, at tað varð góðkent av statinum, at Tórshavnar kommuna læt upp í 500 kr. í árligan studning, og at Classenska Fideicommis læt 1000 kr. í árligan studning. Hetta uppskotið varð endurnýggjað í lingsetuni 1935.

Stýrið fyri hvíldarheiminum sigur nú í umsókn sínu, at stjórnin fyri Classenska Fideicommis kann ikki binda seg til at lata árligan studning, við tað at teir hava tvey onnur hvíldarheim at styðja. Teir kunnu tí bert lata hendu studningin fyri eitt ár. Tingið verður tí biðið um at strika hesa treytina viðvíkjandi árligum studningi frá Classenska Fideicommis. Stýrið fyri hvíldarheiminum sigur, at tað hevur í ætlan at søkja um studning frá øðrum legatum, men soleingi treytin frá tinginum stendur óbroytt, kann heimið ikki fáa løgtingsstudningin.

---

[1]) Sbr. løgtingst. 1935, bls. 323.

Fíggjarnevndin er samd við stýrið og ræður tí tinginum til at strika treytina um árligan studning frá Classenska Fideicommis og setir fram betta

uppskot.

Úr amtsgrunninum veitur tingið hvíldarheiminum »Naina« árligan studning uppá 1000 kr. frá 1. apríl í ár, soleiðis at studningurin verður latin við einum fjórðingi í síðsta mánaði í hvørjum ársfjórðingi, við teimum treytum, at heimið verður góðkent av stutinum, og at Tórshavnar kommuna letur upp í 500 kr. í árligan studning.

Tann 21. november varð uppskot nevndarinnar samtykt við 19 atkvøðum — 0.

203. Kreditforeiningslán í Føroyum. (38|XIII).

Nevnd viðv. figgjarviðurskifti kommunana framlegði soljóðandi **Udvalgsbetænkning** (sí skjal nr. 28).

Tann 15. desember framlegði J. Patursson soljóðandi **Ændringsforslag**:

Som nyt Pkt. 3 sættes:

»Naar Resultatet af Regeringens Medvirken foreligger, vil Sagen være at tilbagesende Løgtinget, før endelig Afgørelse træffes.«

Sama dag fall broytingaruppskotið, hert 5 atkv. — 0. Uppskot nevndarinnar varð samtykt við 23 atkv. — 0.

204. Lækkan av tvøstprísinum. (39)(XIII).

Fiskivinnunevndin framlegði soljóðandi **nevndarálit**:

Nevndin hevur fingið til viðgerðar eina umsókn til tingið frá Føroya javnaðarflokki, dagsett 10. oktober h. á., um lækkan av tvøstprísunum.

Tvøst hevur sum kunnugt stóran týðning í húsarhaldinum hjá Føroyingum, og tað hevur tí nógv at siga, at tað verður lætlig atgongd hjá fólki at fáa tvøst til bíligan prís. Meginpartarin av okkara húsmonnum er til sjós frá várinum til seint á heysti, og hevur soleiðis ringar umstøður at fáa døgurðamat.

Stórhvalaveiðan undir Føroyum verður nú drivin av 2 hvalaveiðufeløgum við tilsamans 5 hvalabátum. Løgtingið fær 50 kr. av hvørjum hvali, og roknað kann verða við einari árligari avgift av 5000 kr. Nevndin vil ráða til, at hesin peningur verður brúktur til at útvega teim, ið treingja til tað, bíligt hvalatvøst.

Tvøstprísurin verður nú ásettur eftir samráðing millum hvalaveiðufeløgini og eina nevnd, sum av tinginum er sett til hetta endamál. Tann núgaldandi prísur verður av mongum hildin at vera ov høgur, við tað at lítðirnar hava verið og eru so ógvuliga ringar. Hesin prísur hevur verið 9 oyr. kg. fyri nýskorið tvøst, hvar blóð og vatn ikki er frárunnið, og heldur nevndin tað vera tørvuligt at lækka prísin niður í 7 oyr. kg.

Tá nú spurningurin um lækkan av tvøstprísinum er komin fram, heldur nevndin, at tað eigur av verða skipað soleiðis fyri, at ein slík lækkan kemur øllum til góðar, soleiðis at prísurin fyri tvøstið verður tann sami um alt landið. Soleiðis sum nú er statt, verður tvøstið dýrast hjá teim longst burturliggjandi plássum, við tað at fraktin her kemur at vera so nógv hægri enn til tey pláss ið liggja høggliga fyri. Tað vil tí verða neyturvuligt samstundis sum tvøstprísirnir verða lækkaðir at fáa fraktspurningin loystan. Best vildi tað verið, um heilt illa stillaði húsarhald kundu fingið tvøst fyri einki.

Fyri at fáa henda spurningin loystan soleiðis, at tað kann koma teim mest treingjandi til góðar, vil tað verða neyðugt at fáa vissu fyri, hvat ið krevst tilsaman av bíligum hvalatvøsti í teim ymisku plássum, og nevndin heldur ta mest hóskandi skipan her vera, at kommunustýrini fáa hesar upplýsingar til vegar.

Hetta mál eigur at verða givið Vinnunevndini upp í hendi, soleiðis at nevndin kann fáa tær ca. 5000 kr., ið koma inn í hvalaavgift, at ráða yvir til lækkan av tvøstprísinum og fraktprísinum. Vinnunevndin kann so samráðast nærri við kommunustýrini um hetta mál, seta menn í Lopra og við Ár til at skera upp og salta tvøst, soleiðis sum tað vísur seg at vera tørvur til, og annars samráðast við hvalaveiðufeløgini um allar teir spurningar, ið koma at liggja fyri.

Um ikki høskandi flutningur av tvøsti kann fáast á annan hátt, skal Vinnunevndin skipa fyri hesum flutningi, soleiðis sum hann best kann fást í lag.

Uppskot.

1) Prísurin fyri nýskorið stórhvalatvøst í Lopra og við Air verður setur til 7 oyr. kg.

2) Vinnunevndin fær stórhvalauvgiftina til løgtingið fyri 1937 at ráða yvir til lækkan av tvøstprísunum og flutningsútreiðslunum.

3) Vinnunevndin skal samráðast við kommunurnar um keyp av stórhvalatvøsti, og, um tað verður neyðugt, skipa fyri flutningi o. ø.

Tann 9. desember varð uppskot nevndarinnar pkt. 1) samtykt við 13 atkvøðum — 0 og pkt. 2) og 3) við 14 atkvøðum — 0.

205. Kjøt frá Danmark. (40|XIII).

Ymsamálanevndin framlegði soljóðandi **nevndarállit:**

Javnaðarflokknrin á tingi hevur vent sær til Løgtingið um at taka til viðgerðar møguleikan fyri aftur at fáa kjøt til fátæk fólk frá Danmark, eins og tað var gjørligt fyri okkurt um 2 árum síðan.

Nevndin kann vera samsinnt við teir umsøkjandi um, at tørvur er á, at fátækum fólki verður veittur góður og bíligur døgurðamatur, og mælir til, at bønarbrævið verður sent amtmanninum, soleiðis at tingið biðjur hann, um gjørligt, fyrireika, at ein tílík skipan sum fyri 2 árum síðan kemur í lag.

Uppskot.

Tingið biður amtmannin fyrireika málið og venda sær til ríkisstýrið um at fáa í lag eina tílíka skipan sum fyri 2 árum síðan.

Tann 21. november varð uppskot nevndarinnar samtykt við 19 atkvøður — 0.

206. Rættarmálið í Føroyum. (42)XIII).

Ymsamálanevndin framlegði soljóðandi **nevndarálit:**

Sjálvstýrisflokkurin hevur biðið tingið um at taka til viðgerðar spurningin viðvíkjandi rættarmálinum í Føroyum.

Aðrir spurninger um broytingar í rættargongdarlógini eru til viðgerðar á tingi, og nevndin hevur sett uppskot fram um, at hesir spurningar verða givnir amtmanninum, sorinskrivaranum og fútanum saman við Vinnunevndini til umhugsunar, soleiðis at sett fram verður uppskot til næsta ár.

So statt, heldur nevndin, at hetta mál um broytingar í rættargongdarlógini eigur at fylgjast við hinum og tí verður goymt til næsta ár.

Uppskot.

Málið verður sent til vinnunevndina til umhugsunar saman við spurninginum um aðrar broytingar í rættargongdarlógini.

Tann 14. november framlegði J. Paturson soljóðandi **broytingaruppskot:**

Í staðin fyri uppskot nevndarinnar verður sett:

§ 149, Stk. 1 og 2 affattes saaledes:

Retssprogel er Dansk og Færøsk. Afhørelse af Personer, der ikke er det danske eller færøske Sprog mægtige, foregaar ved Hjælp af en edsvoren Tolk eller en af Retten udmeldt Tolk. Dog kan Tilkaldelse af Tolk undlades, naar ingen af Parterne gør Fordring herpaa, og Retten tiltror sig fornødent Kendskab til det fremmede Sprog, undtagen ved Straffesager i Domsforhandling i Sager, der er underkastede Landsretsbehandling. Er Domneren ikke det færøske Sprog mæglig, foranlediger han, naar det maatte være fornødent, tilkaldt en kyndig Person til at fungere som Oversætter.

Dokumenter, der er affattede i fremmede Sprog, skal ledsages af en Oversættelse, der, naar Retten eller Modparten forlanger det, skal bekræftes af en autoriseret Translatør eller en af Retten anlagen Oversætter. Oversættelse kan dog frafaldes, naar begge Parter er enige derom, og Retten tiltror sig fornødent Kendskab til det fremmede Sprog. Er Dommeren ikke det færøske Skriftsprog mægtig, foranlediger han Dokumenter, affattede i det færøske Sprog, oversat, og saafremt Oversættelsen ikke godkendes af Parterne, skal den bekræftes af en af Retten udmeldt kyndig Person. I Tilfælde af en Anke eller Kære til Domstole udenfor Færøerne skal Dokumenter, affattede i det færøske Sprog, ledsages af en Oversættelse, foretaget af en dertil af Retten beskikket Person. Udgifterne ved de i dette Stykke omhandlede Oversættelser af færøske Dokumenter og de i forrige Stykke, sidste Punktum, omhandlede Tilkaldelser af Tolk udredes af Statskassen.

Sama dag varð broytingaruppskotið sett undir atkvøðisgreiðslu við *navnakall:*

Ja atkvøddu: Winther, Patursson, Zachariasen, Simonsen, Hansen, Danbjørg, Ellefsen, Miteus, M. A. Jacobsen, Kallsoy. *Atkvøddu ikki:* Rasmussen, Niclasen, Joensen, A. Samuelsen, Andreasen, M. Samuelsen, Nielsen, Davidsen, J. Poulsen, Djurhuus. *Burtur:* Dam, Nolsøe, Holm Jacobsen, H. J. Poulsen,

og varð uppskotið soleiðis burturdottið, bert 10 atkvøður — 0.

Uppskot nevndarinnar varð samtykt við 19 atkvøðum — 0.

207. Tolleftirlitið. (44(XIII).

Nevnd viðv. figgjarviðurskifti kommunanna framlegði soljóðandi **nevndarálit:**

Frá »Færøernes Købmandsforening« er komin umsøkn á ting um at fáa skipað tolleftirlit í Føroyum.

Nevndin ræður tinginum til at senda keypmannafelagnum eitt einlak av nevndarálitinum viðvíkjandi tollskipan.

Uppskot.

Svarað verður umsøkjaranum, at tingið hevur samtykt eina tollskipan fyri Føroyar. Eitt eintak av nevndarálitinum verður sent umsøkjaranum.

Tann 14. desember varð uppskot nevndarinnar samtykt við 20 atkvøðum — 0.

208. Studn. til upplæring í handverk. (45|XIII). Studn. til uppihald á sklpsverkstaði. (20|XIII).

Figgjarnevndin framlegði soljóðandi **nevndarálit**:

1) Nr. XIII—45/1936: Umsókn frá Joen A. Rasmussen fyri eina nevnd.

Í umsóknini verður sagt frá, at tey trý politisku feløgini í Havn settu í vár eina 15-mannanevnd at kanna eftir ymsum viðurskiftum, og skuldi nevndin koma fram við uppskotum at seta á stovn slíkar fyritøkur, sum kundu byrgja fyri tí stóra arbeiðsloysinum.

Sjálvt tilfarið, sum nevndin hevur fingið til vegar, er sent Tórshavnar býráði, men nevndini er eyðskill, at tað er tørvur á — um slíkar fyritøkur skulu verða settar á stovn — at handverkarar okkara søkja sær lærdóm úti, soleiðis at teir kunnu vera væl útbúnir til handverk sítt.

Nevndin beitir tí á Løgtingið og biðir tað veita pening árliga til handverkarar, sum ætla sær út at læra.

Meiriluti nevndarinnar (Dam, Davidsen, Jacobsen og Winther) ræður tinginum til at lata studning og setir fram hetta

uppskot.

Úr økonomiska grunninum verður latið Vinnunevndini at hava um hendur 1000 kr. fyri árið 1936/37 til ferðastudningar fyri handverkarar, sum ætla sær út at læra fyri at búgva seg út í handverki sínum.

---

2) Nr. XIII—20/1936: Umsókn frá Sofus Rasmussen.

Sofus Rasmussen søkir um studning til ferðalag og uppihald á einum fullfíggjaðum skipaverkstað. Hann ætlar sær at vera burtur eina 6—8 mánaðar og biður um 800—1000 kr. í studningi.

Nevndin heldur ikki, at tað fer at bera til at veita so stóran studning.

Uppskot.

Løgtingið er ikki fært fyri at veita tann umsøkta studning.

Tann 28. november varð uppskot nevndarinnar í mál nr. 45/XIII samtykt við 13 atkvøðum — 0 og í mal nr. 20/XIII við 15 atkvøðum — 0.

---

209. Studningur til cementbetonvegg í Sandavági. (46/XIII).

Fíggjarnevndin framlegði soljóðandi **nevndarálit:**

Frá nøkrum Sandavágsmonnum er komin umsókn um studning til bygging av einum betonveggi.

Í umsóknini verður greitt frá, at tað er neyðugt at byggja hendu veggin ella garðin til verju móti brimi. Nú er soleiðis statt, at at høurin verður mataður burtur, og fer helta leudi, er vandi fyri, at tann parturin av vegnum til Miðvágs, sum her er, eisini fer. Samaleiðis er við vegnum eftir Valloyrúni. Tað, sum fyrr vardi høin, var

ein urðarrúgva av malargróti, men grótið er í teim seinastu árunum tikið til betonhúsagerð. Kommunan har vesturi hevur eisini brúkt ein stórau part av hesum gróti til vegagerð og til bygging av skúlahúsum og kirkjugarði.

Sóknarstýrið gevur umsóknini viðmæli, og álitismaður løgtingsins Jens M. Poulsen hevur verið har vesturi og kannað eftir, hvat ið gerast skal. Eftir hansara kostnaðarætlan fer veggurin at kosta 3000 kr. tilsamans. Tilfarið er mett at kosta 850 kr., og formannsløna er ætlað at verða 350 kr.

Nevndin heldur, at tað eigur at verða átalað, at grót, ið hevur ligið sum ein náttúrlig verja móti brimi, verður tikin burtur til skaða fyri lendi, sum tá verður matað burtur. Í staðin fyri sjálv at taka slíkt grót, eigur kommunan gjøgnum sítt stýri at ansa eftir, at grótið verður liggjandi sum verja.

Meirituti nevndarinnar (Dam, Davidsen, Jacobsen og Winther) ræður tinginum til at lata studning og setir fram hetta

uppskot.

Ur økonomiska grunninum verður veittur Sandavágsmonnum studningur til bygging av betonveggi inni á Eyrinum, tilsamans 720 kr., nevniliga $^3/_5$ av kostnaðinum til tilfar og formannsløn, við teimum treytum, at arbeiðið verður gjørt eftir teirri ætlan, sum gjørd er av Jens M. Poulsen.

Peningurin verður goldin, tá ið arbeiðið er liðugt.

Tann 10. desember varð uppskot nevndarinnar sett undir atkvøðisgreiðslu við *navnakall* og varð samtykt við 16 atkvøðum — 0. (Djurhuus, Rasmussen, Niclasen, A. Samuelsen, Andreasen, M. Samuelsen og Johan Poulsen *atkvøddu ikki* og H. J. Poulsen var *burtur.*)

210. Studningur til læraranámskeið. (47|XIII).[1]

Fíggjarnevndin framlegði soljóðandi **nevndarálit**:

Føroya lærarafelag hevur sent umsókn inn á ting um, at tann studningur til námskeið, sum játtaður varð í tingsetuni 1935, og sum loyvdur var at goyma til 1937, verður hækkaður frá 300 kr. upp í 500 kr. Formaður felagsins greiðir frá, at útreiðslurnar til náms keið hesi seinastu árini, tá ið felagið hevur haft lærara úr Danmørk ella úr øðrum londum, ongatíð hava verið undir 600 kr. Ætlanin er komandi summar at hava náms keið í landalæru við donskum lærara, nevniliga harra Niels Jul, læraraskúlastjóra í Vordingborg.

Meirilutí nevndarinnar (Dam, Davidsen, Jacobsen og Winther) ræður tinginum til at samtykkja, at umsóknin verður játtað og setir fram hetta

uppskot.

Tingið samtykkir, at tann studningur til námskeið í landalæru, sum játtaður var Føroya lærarafelag í tingsetuni 1935, verður hækkaður frá 300 kr. upp í 500 kr. við teirri treyt, at námskeiðið verður summarið 1937.

Peningurin verður latin úr økonomiska grunninum móti kvittan frá formanni felagsins.

Tann 30. november varð uppskot nevndarinnar samtykt við 16 atkvøðum — 0.

---

[1]) Sbr. løgtingst. 1935, bls. 18.

211. Studningur til „Varðan". (48|XIII).[1]

Fíggjarnevndin framlegði soljóðandi **nevndarálit**:

Felagið Varðin hevur í ár eins í undanfarnum árum sent umsókn á ting um studning. Sum kunnugt er Varðin einasta føroyska bókmentafelag og hevur til høvuðsstarv at geva út bøkur og tíðarrítið »Varðan«. Tað er eyðskilt, at tað má gangast strevið hjá felagnum í hesum ringu tíðum við bókaútgávum, men kortini hevur tað eydnast Varðanum at geva út Jóhannesar evangelium umsett av J. Dahl, og við hesi útgávu hevur Varðin nú útgivið allar biblíutýðingarnar í Nýggja Testamentinum.

Nevndin vil tí ráða tinginum til at veita felagnum studning og setir fram hetta

uppskot.

Úr økonomiska grunninum verður veittur studningur uppá 500 kr. til Felagið Varðan fyri árið 1936/37 móti kvittan av formanni felagsins Richard Long.

Tann 21. november varð uppskot nevndarinnar samtykt við 18 atkvøðum — 0.

---

[1]) Sbr. løgtingst. 1935, bls. 325.

212. Studn. til týðing av skaldaverki. (50|XIII). Studn. til Chr. Matras. (41|XIII).[1]

Fíggjarnevndin framlegði soljóðandi **nevndarálit:**

Nr. XIII—50/1936: Umsókn frá J. H. O. Djurhuus:

J. H. O. Djurhuus, sum er farin undir at týða tey heimsgitnu skaldaverkini: Ilionskvæði og Odysseusarkvæði, sokir um studning frá løgtinginum. Áður hevur hann fingið studning frá ríkisstýrinum til hetta arbeiði.

Uppskot.

Úr økonomiska grunninum verður veittur J. H. O. Djurhuus studningur til tað umsøkta týðingararbeiði fyri árið 1936/37, stórur 500 kr.

Nr. XIII—41/1936: Umsókn frá Chr. Matras.

Chr. Matras, doktari, søkir eins og í fjor um studning frá tinginum til rannsóknararbeiði viðv. føroyskum máli.

Meirihluti nevndarinnar (Dam, Davidsen, Jacobsen og Winther) setir fram hetta

uppskot.

Úr økonomiska grunninum verður veittur Chr. Matras, doktara, studningur fyri árið 1936/37, stórur 1200 kr., og verður studningurin latin við 100 kr. um mánaðin.

Tann 27. november varð uppskot nevndarinnar í mál nr. 50/XIII samtykt við 20 atkv. — 0 og í mál nr. 41/XIII við 14 atkv. — 0.

---

1) Sbr. løgtingstíðindi 1935, bls. 290.

213. Børn í arbeiði undir skúlatíð. (51)(XIII).[1]

Skúlanevndin framlegði soljóðandi **nevndarálit**:

Í tí vanligu lingsetuni 1935 samtykti tingið at biðja skúlastjórnina kanna eftir, hvørja støðu skúlanevndir og søknarstýri høvdu til málið um »børn í arbeiði undir skúlatíð« og síðani leggja málið fyri tingið við skúlastjórnarinnar ummæli.

Í bræví dagsett 14. oktober 1936 hevur skúlastjórnin lagt málið fyri tingið við svari frá øllum søknarstýrum, aftanná at skúlanevndirnar hava givið sínt viðmæli.

Søknarstýri við skúlanevndum ráða øll frá at fyriskipa reglur viðvíkjandi hesum máli, undantikuar tvær kommunur. Skúlastjórnin ræður eisini frá.

Tá so er statt, heldur nevndin ikki vera grundir fyri, at lóggáva viðvíkjandi hesum máli kemur í lag fyri fyrst.

Uppskot.

Tingið heldur ikki sum statt er vera grund til at gera lógreglur um »børn í arbeiði undir skúlatíð«.

Tann 21. november varð uppskot nevndarinnar samtykt við 13 atkvøðum — 0.

---

1) Sbr. løgtingst. 1935, bls. 280.

214. Studningur til bátsskipan í Hvalbæ. (52|XIII).

Nevnd viðv. „Arctic“ framlegði soljóðandi **nevndarálit**:

5 Hvalbingar hava vent sær til Løgtingið.

Teir hava róð út í summar frá Føroyingahavnini í Grønlandi. Teir sigu, at tað er trupult at selja liskin, og at teir hava frætt, at aðrir, ið hava róð út frá Føroyingahavnini, hava fingið studning frá tinginum, og søkja tí um ein tílíkan studning.

Tað er upplýst, at teir hava fiskað ca. 190 skpd., ið má haldast at hava eitt virði av ca. 7500 kr. Teir hava sett helvtina, og útreiðslurnar hjá teimum hava verið ca. 3300 kr. Um teir fáa sett alt, fáa teir ca. 800 kr. í part.

Nevndin skal upplýsa, at Løgtingið bert eina ferð hevur givið pening til menn, ið hava róð út frá Føroyingahavnini, og tað var ikki sum studningur, men ein premia uppá 500 kr. til Elias Johannesen úr Miðvági, ið var fyrsti maður, sum róði út frá Føroyingahavnini.

So statt heldur nevndin, at tingið ikki kann veita teim umsøkjandi Hvalbingum studning.

Uppskot.

1) Tingið kann ikki veita teim umsøkjandi studning.

2) Avskrift av álitinum verður teimum sent.

Tann 10. desember varð uppskot nevndarinnar samtykt við 18 atkvøðum — 0.

215. Samtykt til lán til Tórshavnar býráð. (53|XIII).

Tann 20. oktober samtykti tingið við 13 atkv. — 0 soljóðandi **uppskot til gerðabókina:**

»Tinget tillader for sit Vedkommende, at Thorshavn Byraad til Kajbygning optager et Laan paa 300.000 Kr.«

216. Spansk børn til Føroyar. (54|XIII).

Figgjarnevndin framlegði soljóðandi **Udvalgsbetænkning:**

Henvisende til en af Absalon Joensen, Thorshavn, skrevet Artikel vedrørende ulykkeligt stillede spanske Børns Optagelse i færøske Hjem har Lagtingsmand P. M. Dam i en Skrivelse af 20. Oktober d. A. andraget Lagtinget om at yde Gennemførelsen af den i nævnte Artikel omhandlede Tanke velvillig Støtte med et pekuniært Bidrag samt Medvirkning til, at den fornødne Opholdstilladelse for Børnene erholdes.

Sagen var til 1. Behandling den 31. f. M. og er blevet henvist til nærværende Udvalg.

I en Sagen bilagt Skrivelse af den 12. ds. har Hr. Absalon Joensen meddelt Udvalget, at der er dannet en Komité til Forberedelse af omskrevne Børns Optagelse i færøske Hjem. Komitéen oplyses at bestaa af følgende Personer:

Overlærer Kristoffer Lützen, Thorshavn,
Lærer H. A. Djurhuus, —
Redaktør L. Samuelsen, —

Konsul Poul Hansen, Thorshavn,
Absalon Joensen, —
Pastor Bookenoegen, —
Lærer J. H. Daubjørg, Porkere,
Skibsfører Jacob Nielsen, Vaag.

Komitéen havde paa daværende Tidspunkt ikke konstitueret sig.

I en beslagt Skrivelse af 19. ds. oplyser Absalon Joensen, at Komitéen, der nu tillige bestaar af Konsulinde Hansen og Fru Direktør Hansen, den 15. ds. har konstitueret sig med

Absalon Joensen som Formand,
H. A. Djurhuus som Næstformand,
Bookenoegen som Kasserer og
Kristoffer Lützen som Sekretær.

I denne Skrivelse udtales Ønsket om snarest belejligt at maatte erholde en Udtalelse fra Amtmanden og Lagtinget om, hvorvidt Opholdstilladelsen for de spanske Børn kan forventes, samt om der er Udsigt til økonomisk Støtte til Sagens praktiske Gennemførelse. Som Baggrund for denne Henvendelse anføres, at Befolkningen paa Færøerne øjensynlig har Sympati for Tanken, siden der udelukkende paa Grund af den Omtale, Sagen har faaet i Dagspressen, er indkommet godt 60 Tilbud fra Bygderne og fra Thorshavn om Modtagelse af spanske Børn i færøske Hjem. Af disse 60 Hjem kan 50 regnes som fuldtud forsvarligt og gode Hjem for de spanske Børn at komme til.

Udvalget nærer ogsaa Sympati for Tanken om at man fra Færøernes Side viser Forstaaelse og sin gode Vilje til at være med i Arbejdet for at lindre Nøden og Savnet, som er overgaaet Tusinder af de stakkels uskyldige Børn, der af den spanske Borgerkrigs Grusomheder er gjort forældreløse og hjemløse, og man er sindet til at bringe i Forslag, at Lagtinget støtter Gennemførelsen af den af Andrageren og Komitéen fremsatte smukke Tanke.

Men da det for i det hele taget at kunne foretage sig noget i Sagen er en Forudsætning, at man erholder Vished for, at Tilladelse for de spanske Børn at rejse til og opholde sig paa Færøerne erholdes, samt Vished for, at Børnene efter en nærmere bestemt Tid kan, om det ønskes, vende tilbage til Spanien eller deres Udgangssted ved Afrejsen til Færøerne, foreslaar Udvalget, at Tinget, inden videre foretages i Sagen, anmoder Amtmanden om at undersøge Muligheden for Erholdelsen af omskrevne Opholds- og Indrejsetilladelse, samt om der kan erholdes Garanti for Børnenes Tilbagevenden til Afgangsstedet efter endt Ophold paa Færøerne, og om man kan regne med, saafremt denne Tilbagevenden ikke kan garanteres, at der kan erholdes en permanent Opholdstilladelse paa Færøerne til Børnene.

Forslag.

Amtmanden anmodes om hurtigst muligt at faa undersøgt,

a. hvorvidt den i Betænkningen omskrevne Opholds- og Indrejsetilladelse kan erholdes,

b. om der kan erholdes Garanti for, at Børnene, efter en nærmere fastsat Tid, kan vende tilbage til Spanien eller deres Udgangssted ved Afrejsen til Færøerne og i modsat Fald,

c. om der kan erholdes permanent Opholdstilladelse paa Færøerne for Børnene.

Tann 4. desember varð uppskot nevndarinnar samtykt við 15 atkvøðum — 0.

---

217. Uppskot til avgerðar viðv. spansk børn til Føroyar. (54 a|XIII).

Tann 16. desember framsetti formaðurin soljóðandi **uppskot til gerðabókina** frá P. M. Dam og A. Samuelsen:

Der stilles til Vinnumevndins Disposition et Beløb af 1000 Kr. som kan anvendes til Bedste for ca. 50 spanske Børns Rejse til og fra Færøerne forsnavidt Opholdet her kan ordnes under betryggende Forhold og Rejse- og Opholdstilladelse kan gives.

Uppskotið varð samtykt við 16 atkvøðum — 0.

---

218. Studningur til útvegan av snikkara-amboðum. (55/XIII).

Figgjarnevndin framlegði soljóðandi **Udvalgsbetænkning:**

Fisker Nicolaj Joensen af Vestmanhavn henvender sig i Skrivelse af 19. Oktober d. A. til Tinget i følgende Anledning:

Han har en døvstum Søn ved Navn Hans Joensen, 20 Aar gammel. Siden 7—8 Aars Alderen og til sit 17. Aar har Drengen været paa Statens Døvstummeinstitut i Fredericia. Siden den Tid er Drengen ved Tilskud fra Kommunen og ved Hjælp fra Andrageren oplært i Snedkerfaget og er nu færdig med sin Lærelid i dette Fag og skal begynde at arbejde som Svend. Han staar imidlertid nu overfor at skulle anskaffe sig det nødvendige Værktøj, men mangler Midler hertil, idet Andrageren, som kun er en almindelig Fisker, paa Grund af de meget smaa Fortjenester i de sidste Aar, ikke kan skaffe de nødvendige Penge til Indkøbet. — Han andrager derfor Tinget om Tilskud til forannævnte Formaal. — I Skrivelse af 1. ds. oplyser Andradrageren, at Anskaffelse af Værktøjet vil koste 500 Kr.

Nærværende Udvalg skal anføre, at man mener, at Tinget i det foreliggende Tilfælde bør yde et passende Tilskud og fremsætter følgende

Forslag.

Fra økonomisk Fond ydes Fisker Nicolaj Joensen af Vestmanhavn et Beløb af 300 Kr. til Anskaffelse af Snedkerværktøj til hans døvstumme Søn Hans Joensen.

Beløbet udbetales, naar der foreligger Bevis for, at Værktøjet er anskaffet.

Tann 5. desember varð uppskot nevndarinnar samlykt við 17 atkvøðum — 0.

219. Stuðningur til undirvísing av deyvum barni. (57|XIII).

Figgjarnevndin framlegði soljóðandi **Udvalgsbetænkning**:

Sysselmand Dahl-Olsen, Vestmanhavn, andrager Tinget om et Tilskud paa 650 Kr. til Dækning af Udgifter, han har haft i Anledning af, at hans Datter Anna Lise Dahl-Olsen, der er døv, har været paa Statens Institut for Talelidende i 65 Uger.

Det foreligger oplyst for Udvalget, at Andrageren udover det anførte Beløb har haft et Udlæg paa ca. 1200 Kr. til Rejser og andet.

Udvalget skal foreslaa Tinget under Hensyn til de foreliggende Omstændigheder, at der ydes Andrageren et Tilskud af 300 Kr. fra Økonomisk Fond.

Forslag.

Af Økonomisk Fond ydes der Sysselmand Dahl-Olsen, Vestmanhavn, et Tilskud paa 300 Kr. til delvis Dækning af Udgifter i Anledning af hans Datters Ophold paa Statens Institut for Talelidende.

Tann 5. desember varð uppskot nevndarinnar sett undir atkvøðisgr. við *navnakall* og varð samtykt við 14 atkv. — 0. (Rasmussen, Niclasen, Andreasen, M. Samuelsen og J. Poulsen *atkvøddu ikki* og Simonsen, H. J. Poulsen, Hansen, Nielsen og Kallsoy vóru *burtur*).

220. Studningur til barnaheimið. (58|XIII).[1]

Figgjarnevndin framlegði soljóðandi **Udvalgsbetænkning:**

Til Børnehjemmet i Vestmanhavn plejer Lagtinget af Økonomisk Fond at yde et aarligt Beløb paa 300 Kr.

Der foreligger nu Ansøgning om undtagelsesvis at forhøje Tilskudet for i Aar med 200 Kr. til 500 Kr., idet der henvises til de meget vanskelige Tider for Kommunerne, der har vanskeligt ved at betale skyldige Plejepenge i rette Tid.

Under Hensyn til de foreliggende Omstændigheder og af Hensyn til, at Opretholdelsen af Børnehjemmet maa anses for at være af stor samfundsgavnlig Betydning, skal Udvalget foreslaa Tinget for indeværende Aar at forhøje Tilskudet til 500 Kr.

Forslag.

Af Økonomisk Fond ydes der for indeværende Aar Børnehjemmet i Vestmanhavn et Tilskud paa 500 Kr.

Tann 5. desember varð uppskot nevndarinnar samtykt við 18 atkvøðum — 0.

1) Sbr. Løgtingstíðindi 1935, bls. 304.

221. Studningur til maskinmeistaralæru. (60|XIII).

Fiskivinnunevndin framlegði soljóðandi **Udvalgsbetænkning:**

Føroya motorpassarafelag har i Skrivelse af 21. Oktober d. A. ansøgt Lagtinget om Tilskud til en Del af Udgifterne til hvert Aar at sende 6 Maskin- og Motorpassere til Teknologisk Institut i København for at tage Haandværkerprøven, saaledes at disse Personer kun blive kvalificerede til at opnaa de Rettigheder som Sønæringsloven af 28. Februar 1916 hjemler, nemlig at være 1. Maskinmester paa Damp- og Motorfartøjer op til 500 I. H. K.

Anledningen til denne Henvendelse er den, at det er vanskeligt at faa kvalificerede Personer til at passe Damp- og Motormaskiner over 200 I. H. K., grundet paa, at Maskin- og Motorpasserne ikke ser sig i Stand til at tage Haandværkerprøven, da Udgifterne til Rejse, Ophold og Lære er saa store, at de lavt anslaaet andrager ca. 600 Kr. for hver Elev.

Føroya motorpassarafelag har derfor tillige anmodet Lagtinget om at faa udvirket, at det Beløb, der ikke kan faas fra Lagtinget, bliver givet som Statsunderstøttelse gennem Ministeriet for Søfart og Fiskeri.

I Andragendet oplyses, at i de sidste 6 Aar har 190 Elever taget Motorpasserprøven og 8 Elever Maskinpasserprøven fra Navigationsskolen i Tórshavn.

Andragendet anbefales af Føroya Skipara- og Navigatørfelag, Føroya Fiskimannafelag og Klaksvíkar teknisku skúla.

I de sidste 20—30 Aar har den færøske Fiskerflaade undergaaet en stor Udvikling, idet Farløjerne før blev drevet frem udelukkende med Sejl, medens der nu findes Motor i saa godt som alle Fiskefarløjer. I den senere Tid er der indkøbt en Del Skonnerter, saavel brugte som nye, og mange af disse har Motorer over 150 I. H. K., desuden findes et Par Trawlere og et Par Linebaade, ligesom der ogsaa for Tiden findes 5 Hvalfangerbaade. Man maa ogsaa regne med, at der i Fremtiden bliver anskaffet Farløjer, hvis Maskinkraft kommer til at ligge over 200 I. H. K., saaledes at det bliver nødvendigt at uddanne en Del Maskin- og Motorpassere, som kan passe Maskiner fra 200 til 500 HK.

Udvalget kan i Betragtning af den store Betydning, Sagen har for vort Fiskerierhverv, give Andragendet sin fulde Tilslutning og skal foreslaa til Lagtingets Vedtagelse, at Vinnunevndin bemyndiges til at bevilge op til 400 Kr. til dette Formaal af det Beløb, 1000 Kr., der er stillet til Vinnunevndins Disposition til Uddannelse af Haandværkere.

Til samme Formaal skal man paa det bedste anbefale, at der af Staten ydes Maskin- og Motorpassere et saa stort Tilskud, at disse kan være i Stand til at foretage deres Videreuddannelse paa Teknologisk Institut i København.

Forslag.

1) Af det Beløb, 1000 Kr., der er stillet til Vinnunevndins Disposition for 1937 til Uddannelse af Haandværkere, bemyndiges Vinnunevndin til at bevilge op til 400 Kr. til Maskin- og Motorpassere, der vil tage Haandværkerprøven fra Teknologisk Institut i København.

Beløbet skal fordeles mellem højst 6 Ansøgere.

2) Lagtinget indgaar til Regeringen med Andragende om, at der af Statskassen ydes Maskin- og Motorpassere, der vil tage Haandværkerprøven fra Teknologisk Institut i København, et saa stort Tilskud, at disse kan blive i Stand til at fuldføre deres Uddannelse.

Tann 11. desember varð uppskot nevndarinnar samtykt við 21 atkvøðum — 0.

222. Kreppustudningur til familjuforsyrgjarar. (62(XIII).

Sociala nevndin framlegði soljóðandi **Udvalgsbetænkning**:

»Føroya arbeiðarafelag« ansøger Tinget om at tage til Behandling Spørgsmaalet om Muligheden for, at Stat og Lagting yder trængende Familieforsørgere direkte Krisetilskud.

Der er paa Færøerne meget daarlige Tider, grundet paa mislykket Fiskeri og Vanskeligheder med Afsætning af Fiskeproduktionen, foranlediget særlig ved Borgerkrigen i Spanien. Over Halvdelen af alle voksne Mænd paa Færøerne arbejder direkte med Fiskeri, og en meget betydelig Del af de øvrige er indirekte beskæftiget og interesserede i Fiskeriet. Selvom der foruden Kutterfiskeriet drives noget Baadfiskeri, ligesom der indvindes noget Udbytte ved Landbruget og paa anden Maade, er det paatrængende nødvendigt at supplere Indtægterne hos betydelige Dele af Familieforsørgerne, for at disse kan skaffe sig det nødvendige til Livets Ophold.

Ifølge Finansplanen paaregner man, at der paa Færøerne i paagældende Periode aarlig skal udføres Vejarbejde, hvortil der fra Stat og Lagting ydes 190.000 Kr. aarlig. — Ministeriet har nu meddelt, at der for 1935/36 er til Raadighed c. 94.000 Kr. fra Staten og for 1936/37 100.000 kr., samt at man vil stille til Disposition ogsaa Bevillingen for 1937/38 med 100.000 Kr. — Arbejdet er noget forskelligt fordelt i de forskellige Kommuner, og der bliver derfor nogle Kommuner, hvor Forholdene er vanskeligere end andre Steder, og der bliver forskellige Tilfælde, hvor der maa og bør ydes Hjælp fra det Offentlige.

Udvalget skal foreslaa, at det overdrages til Vinnunevndin at fremskaffe Oplysninger om Tilstanden i de forskellige Kommuner, herunder faa oplyst, i hvilke Tilfælde der maa ydes Hjælp. Hjælpen maa da dels ydes ved Tilskud fra Hjælpekasserne, dels ved at sætte Arbejde i Gang, hvor saadant er nødvendigt i Tilfælde, hvor der ikke er tilstrækkeligt Vejarbejde i Kommunen. Her mener man, at der kan være Tale om Opdyrkningsarbejde. Fra Vinnunevndin foreligger der en Henvendelse til Ministeriet om Tilskud til Opdyrkningsarbejde, og Udvalget skal henvise dertil. Man stiller Forslag om, at der hurtigst fra Staten stilles en Bevilling til Raadighed paa 50.000 Kr. til Iværksættelse af Nødhjælpsarbejde, saaledes at Vinnunevndin og Amtmanden kan disponere over Beløbet. Ligeledes bemyndiger man Vinnunevndin til paa Tingets Vegne at garantere for et Laan til nødstedte Hjælpekasser paa indtil 30.000 Kr.

Forslag.

1) Lagtinget indgaar til Regeringen med Andragende om, at der hurtigst ydes en Bevilling fra Statskassen paa 50.000 Kr., der stilles til Amtmandens og Vinnunevndins Disposition til Iværksættelse af Nødhjælpsarbejde (herunder Opdyrkningsarbejde).

2) Vinnunevndin bemyndiges til at garantere overfor Hjælpekasserne med indtil 30.000 Kr.

Frá S. P. Zachariasen o. fl. var framlagt soljóðandi **Ændringsforslag:**

I Stedet for Udvalgets Pkt. 2) sættes:

»Vinnunevndin bemyndiges til at anvende et Beløb paa indtil 30.000 Kr. som Tilskud til Hjælpekasser efter nærmere fastsatte Regler.

Lagtinget optager et Laan paa 30.000 Kr. til dette Formaal, og Lagtingets Formand bemyndiges til at underskrive de nødvendige Dokumenter.«

Frá Edw. Mitens var framlagt soljóðandi **Tillægsforslag:**

Som Pkt. 3) sættes:

»Vinnunevndin bemyndiges til at optage paa Tingets Vegne nødvendige Laan i Anledning af Vejarbejde indtil 100.000 Kr.«

Frá J. Kallsoy o. fl. var framlagt soljóðandi **Underændringsforslag:**

Som nyt Stykke til Ændringsforslag i Sag Nr. XIII—62/1936 sættes:

»Lagtinget andrager Regeringen om, at der fra Statskassen stilles et Beløb paa 70.000 Kr. til Disposition for Lagtingets Vinumnevnd til Fordeling mellem Hjælpekasserne i nødstedte Kommuner paa Færøerne i Vinteren 1936/37 sammen med de 30.000 Kr. fra Lagtinget.«

Tann 16. desember fór atkvøðisgreiðslan fram.

Uppskot nevndarinnar pkt. 1) varð samtykt við 19 atkv. — 0. Undirbroytingaruppskotið frá Kallsoy o. fl. til broytingaruppskotið frá S. P. Zachariasen o. fl. varð samtykt við 19 atkv. — 0. Broytingaruppskotið soleiðis broytt varð samtykt við 18 atkv. — 0. Eykauppskotið frá Mitens varð samtykt við 16 atkv. — 0.

---

223. Endurgjald fyri tap vegna sjúku. (63(XIII).

Fíggjarnevndin framlegði soljóðandi **nevndarálit:**

Til undirritaðu nevnd er beint bræv av 8/11. 1936 frá harra timburmanni Edvard Simonsen, suðuri í Vági, við fyrispurningi: um tað við lóg er heimilað endurgjald fyri tap vegna landfarsótt, og um lógin áselur støddina av tílíkum endurgjaldi.

Greitt verður frá, at landfarsótt kom í harra Simonsens heim. Fyrst doyði ein sonurin (ætlandi av tyfus), og síðan løgdust 5 í húsinum av hesi sjúku. Tey lógu heima í 5 vikur, síðani vórðu tey førd á farsóttarhúsið í Tórshavn, har 4 av teimum komu at liggja í 11 vikur og ein í 15 vikur. Heimkomin máttu tey ganga í 10 vikur, áðrenn tey kundu byrja at gera lættligt arbeiði. Húsið mátti reinsast við sýru og øðrum, ið gjørdi stóran skaða uppá tapet og seingjarklæði.

Nevndin hevur umhugsað málið og harmast yvir tað hendu og dugir væl at síggja, at harra Simonsens heimi er hendur stórur missur.

Viðvíkjandi tí um galdandi lóg heimilar endurgjald fyri tapið av farsóttini er at sigu, at tað er nevndini kunnugt, at fólk, ið hava liðið tap av farsótt, hava eftir § 33, sbr. § 28 í lóg nr. 86 av 17. mars 1922 »om Foranstaltninger mod smitsomme Sygdommes Udbredelse paa Færøerne« fingið eina rímiliga góðgeran fyri missin við at søkja til yvirheilsuvarnarnevndina (Oversundhedskommissionen) ígjøgnum heilsuvarnarnevndina ástaðis.

Í umsóknini eigur at vera uppgjørt tapið bæði viðvíkjandi arbeiðslarni og skaða uppá hús og klæði.

Nevndin skal so statt ráða harra Edvard Simonsen til at søkja yvirheilsuvarnarnevndina um rímuliga góðgeran fyri tapið við umskrivaða landfarsótt.

Uppskot.

Svarað verður harra timburmanni Edvard Simonsen, suðuri í Vági, við at vísa á tað í álitinum framflutta.

Eitt eintak av álitinum verður at senda umsøkjaranum.

Tann 9. desember varð uppskot nevndarinnar samtykt við 16 atkvøðum — 0.

224. Lóg viðvikjandi „Skøde- og Panteregistre". (68|XIII).

Búnaðarnevndin framlegði soljóðandi **Udvalgsbetænkning:**

Ved Lov Nr. 337 af 23. December 1930 er der meddelt Gebyrfrihed i Sager, der inden 1. Januar 1936 var anlagt paa Færøerne til Erhvervelse af Ejendomsdom paa fast Ejendom.

For den forløbne Del af indeværende Aar har der ikke været nogen Lov, her hjemler Gebyrfrihed i Ejendomsdomsager.

Sagen er nu rejst af Folketingsmand Samuelsen ved Skrivelse af 12. November 1936, hvori anmodes om at Lagtinget foranlediger, at ny Lov udstedes.

Da der stadig forekommer Tilfælde, hvor Adkomstforholdene ikke er i Orden i Skøde- og Panteregistret, skal underlegnede Udvalg, hvortil Sagen er henvist, anbefale Tinget at indgaa til Regeringen med Andragende om at faa gennemført efterfølgende

Forslag

til

Lov vedrørende Udarbejdelsen af nye Skøde- og Panteregistre paa Færøerne.

§ 1.

Alle Retsafgifter bortfalder i Sager, der inden 1. Januar 1941

anlægges paa Færøerne til Erhvervelse af Ejendomsdom paa fast Ejendom efter forudgaaende offentlig Indkaldelse.

§ 2.

Indtil 1. Januar 1941 bortfalder alle Gebyrer for Tinglæsning af Dokumenter, hvorved berigtiges Adkomst til Jord, med Hensyn til hvilken den i Dommerembedets Jordfortegnelse ved denne Lovs Ikrafttræden indtegnede Adkomst ikke stemmer med de paa nævnte Tid bestaaende rette Ejendomsforhold, eller med Hensyn til hvilken Jordfortegnelsen paa nævnte Tid mangler Angivelse af tinglæst Adkomst.

§ 3.

Denne Lov træder i Kraft den 1. Januar 1937.

Tann 27. november varð lógguppskotið samtykt við 18 atkvøðum — 0.

225. Ting í Norðuroyum. (69|XIII).

Ymsamálanevndin framlegði soljóðandi **nevndarálit:**

Kommunurnar í Norðoyum søkja um, at tingstað verður í Klakksvík.

Málið er ikki komið inn á ting fyrrenn 14. november, og áðrenn tingið kann taka sløðu, er tað neyðugt at fáa til vegar upplýsingar um, hvørji hús kunnu fáast í Klaksvík til tingstovu, hvørjar útreiðslur verða fyri Løgtingið við eina tilíka skipan, og hvussu mong rættarmál hava verið í t. d. 5 ár í Norðuroyum o. s. fr.

Tað er ógjørligt, áðrenn tingið endar at fáa hesar upplýsingar. Nevndin skal tí seta fram hetta

uppskot.

Vinnunevndin verður umbiðin at fáa til vegar tær neyðturvuligu upplýsingar í málinum og leggja tær fram aftur fyri Løgtingið í næstu tingsetu.

Tann 4. desember varð uppskot nevndarinnar samtykt við 16 atkvøðum — 0.

226. Studningur til togverksvirki o. a. (70)XIII).

Figgjarnevndin framlegði soljóðandi **Udvalgsbetænkning:**

Til undertegnede Udvalg er henvist Andragende fra D. A. Nolsøe og Christian A. Nolsøe, Vaag, af 15. November d. A. om Tilskud til Anlæg af en Olieklædefabrik m. v. Den ene af Ansøgerne vil foretage en Udenlandsrejse for at sætte sig ind i lignende Fabriksvirksomheder, og andrager ligeledes om Tilskud fra Tinget til Rejsen.

Som bemærket er Sagen indkommet til Tinget paa et meget sent Tidspunkt af Samlingen.

Det vilde sikkert have sin store Betydning for Øerne, om man kunde fremstille større Forbrugsartikler som Olieklæder m. v. herhjemme, der udført af dertil kvalificerede Folk kunde optage Konkurrence udefra.

Der foreligger i Sagen ingen Oplysninger om, hvilke Beløb, der muligkan skaffes til Veje fra Andragernes Side, lige saa lidt som man kan danne sig et Skøn over, hvor store Udgifter en saadan Virksomhed nødvendigvis vil paakræve. Man ser sig saaledes ikke i Stand til at stille Forslag om Pengebevilling i indeværende Samling, men henstiller at Andragerne fremkommer med forskellige Oplysninger som anført til Lagtingets Vinnunevnd.

Forslag.

Sagen henvises til Lagtingets Vinnunevnd til Overvejelse.

Tann 10. desember varð uppskot nevndarinnar samtykt við 21 atkvøðum — 0.

227. Studn. til læru í tekning. (71|XIII).

Fíggjarnevndin framlegði soljóðandi **nevndarálit**:

Ingolf Jacobsen, Tórshavn, sum hevur fingið 400 kr. í studningi frá einum legati: »Kunstmaler Wilhelm Ferdinand Xylanders og Hustrus Legat« til læru í tekning, hevur sent umsókn á ting um logtingsstudning. Hann hevur hug at tekna og ætlar fyri fyrst at ganga á »Teknisk Skole« í Keypmannahavn. Í brævi frá »Københavns Magistrat«, dagfest 10. nov. í ár, verður játtað honum uppløku á akademiinum, um so er, at hann fær viðmæli frá tí tekniska skúlanum, at hann hevur gávur til tekning.

Nevndin ræður tinginum til at veita studning og setir fram hetta

uppskot.

Úr økonomiska grunninum verður veittur Ingolf Jacobsen studningur fyri árið 1936/37, stórur 200 kr.

Tann 30. november varð uppskot nevndarinnar samtykt við 18 atkvøðum — 0.

228. Studningur til einkjubøru. (72|XIII).

Kommunala nevndin framlegði soljóðandi **Udvalgsbetænkning**:

Som Sagfører for Enkefru Davine Midjord, Kvívík, har Thorstein Petersen henvendt sig til Lagtinget angaaende Udbetaling af Enkebørnsunderstøttelse til vedkommende Enke.

Fru Midjords Ægtefælle døde i Marts 1932, og paa det Tidspunkt var hun bosiddende i Skopen, men rejste straks efter Mandens Død til Vaag paa Suderø, hvor hun boede til Januar 1934, da hun flyttede til Kvívík, hvor hun siden har haft Ophold. For 1932—33 og -34 har hun ikke faaet udbetalt nogen Enkebørnsunderstøttelse, d. v. s. for $2^3/_4$ Aar. Fra 1. Januar 1935 har hun fra Kvívík Sogns Kommune faaet udbetalt Enkebørnsunderstøttelse, der for Aaret 1935 har andraget 620 Kr.; for indeværende Aar udgør Understøttelsen 580 Kr.

Af en Korrespondance, der er ført mellem Skopen Sogns Kommune og Enkefru Davine Midjord, fremgaar det, at Skopen Sogns Kommune har tilsendt Fru Davine Midjord en Kvittering lydende paa 300 Kr. til Underskrift, udgørende Understøttelse for 1932, men at hun ikke har tilbagesendt Kvitteringen, da Beløbet skulde bruges til Dækning af Skat Kr. 121,50 og Resten til Handelsgæld hos Jens M. Poulsen, Skopen, hvilken Gæld udgør ialt Kr. 243,50. I samme Skrivelse anfører Forstanderskabsformand Jens M. Poulsen: »Jeg haaber, at De inden ret længe vil kunne faa klaret Deres Tilgodehavende for 1933 ogsaa fremdeles. Det vilde alligevel være nemmest, om vi fik det ordnet saaledes, at De fik Pengene i den Kommune, hvor de opholder Dem, og at vi saa refunderede, hvad vi skal betale.«

Idet henvises til en i Sagen vedlagt Kopi af Skrivelse af 9/4. 1934 til Amtmand Ringberg, har Andragerinden foruden at indsende Andragende om Enkebørnsunderstøttelse tillige besværet sig over, at Beløbet 300 Kr., som hun ved Forstanderskabets Skrivelse af 3. Marts 1934 havde faaet Tilsagn om at faa i Enkebørnsunderstøttelse for 1932 laa langt under det i Loven ansatte Beløb.

Da Enkefru Davine Midjord i Foraaret 1932 flyttede til Vaag paa Suderø, burde hun have ansøgt denne Kommune om den hende ifølge Lov hjemlede Understøttelse, ligesom da hun i Januar 1934 flyttede til Kvívík skulde kunne faa Enkebørnsunderstøttelse udbetalt gennem denne Kommune, men først i 1935 har hun faaet Understøttelse dersteds.

Ifølge Anordning af 17. Januar 1916, hvorved Lov om Understøttelse til Børn af Enker af 29. April 1913 er sat i Kraft paa Færøerne, skal Opholdskommunen udrede hele Understøttelsen til Børn af Enker. Hvis Opholdskommunen falder udenfor Forsørgelseskommunen, da skal Forsørgelseskommunen refundere $^3/_4$ af Beløbet.

For Vaag Sogns Kommune stiller Forholdet sig saaledes, at det nu snart er 3 Aar siden Andragerinden flyttede derfra til Kvívík Kommune, som først bevilgede hende Understøttelse et Aar efter, at hun var flyttet dertil.

I Betragtning af de ekstraordinære Omstændigheder, der foreligger i denne Sag, mener Udvalget at sætte Beløbet lidt lavere end efter de i Loven foreskrevne Satser.

Man skal derfor foreslaa, at Beløbet sættes til 600 Kr. pr. Aar, saaledes at der for 1932 ydes 450 Kr., altsaa for 3 Kvartaler, medens der for 1933 og 1934 ydes 600 Kr. for hvert Aar. Det samlede Beløb andrager saaledes 1650 Kr.

Af dette Beløb har Vaag Sogns Kommune som Davine Midjords Opholdskommune at udrede for Tiden fra 1. April 1932 til 31. December 1934 Kr. 262,50, medens Kvivig Sogns Kommune som hendes Opholdskommune i 1934 har at udrede 150 Kr. Restbeløbet Kr. 1.237,50 har Skopen Sogns Kommune at udrede som Forsørgelseskommune i Tiden fra 1. April 1932 til 31. December 1934.

Udvalget skal derfor tillade sig at foreslaa at bemyndige Amtmanden til at tilbageholde disse Beløb af det Tilskud, der af Staten er ydet og af Lagtinget foreslaaet tildelt disse tre Kommuner i Henhold til Betænkning i Lagtingssag Nr. XII—29/1936: Ríkisstuðningur til kommununnar, ligesom Amtmanden anmodes om at udvirke, at der ydes de respektive Kommuner Refusion for disse Beløb efter Lov om Understøttelse til Børn af Enker.

Forslag.

1) Det paalægges Forstanderskabet for Vaag Sogns Kommune som Opholdskommune for Enkefru Davine Midjord i Tiden fra 1. April 1932 til 31. December 1934 at betale i Enkebørnsunderstøttelse Kr. 262,50.

2) Forstanderskabet for Kvivig Sogns Kommune har som Opholdskommune for den i Pkt. 1) nævnte Enke for Aaret 1934 at betale i Enkebørnsunderstøttelse Kr. 150,00.

3) Skopen Sogns Kommune har som Forsørgelseskommune for Enkefru Davine Midjord i Tiden fra 1. April 1932 til 31. December 1934 at betale Kr. 1.237,50 i Enkebørnsunderstøttelse.

4) Amtmanden bemyndiges til at tilbageholde disse Beløb af det Tilskud, der af Staten er ydet og af Lagtinget foreslaaet tildelt disse tre Kommuner.

5) Amtmanden anmodes om at udvirke, at der ydes de respektive Kommuner Refusion for disse Beløb i Henhold til Anordning af 17. Januar 1916 (Understøttelse til Børn af Enker).

Tann 15. desember varð uppskot nevndarinnar samtykt við 19 atkvøðum — 0.

229. Studningur til svimjingarhyl í Dali. (73|XIII).

Figgjarnevndin framlegði soljóðandi **Forslag til Beslutning:**

Der bevilges af Færø Amts økonomiske Fond det sædvanlige Beløb, 100 Kr. til et Svømmebassin i Dal paa Betingelse af, at Kommunen overtager Bassinet og vedligeholder det.

Tann 2. desember varð uppskot nevndarinnar samtykt við 17 atkvøður — 0.

230. Politibetjentur i Klaksvík. (76|XIII).

Kommunala nevndin framlegði soljóðandi **Udvalgsbetænkning:**

I Anledning af Skrivelse fra Færø Amt angaaende Ansættelse af en Pantefoged paa Norderøerne har Amtet ved Henvendelse til Klaksvig Sogns Kommune forelagt Spørgsmaalet om en kommunal Politibetjent i Klaksvig og Mulighederne for at gøre en saadan Betjent til Pantefoged, og at han tillige kan antages til andet kommunalt Arbejde mod et mindre Honorar, uden at dette Arbejde er knyttet til bestemte Kontortider.

Forstanderskabet for Klaksvig Sogns Kommune har i Skrivelse af 2. Marts d. A. udtalt, at Kommunen er sindet til at medvirke til at ansætte en Person, der kan være Politibetjent i Klaksvig saavel som Pantefoged for Norderøerne. Til dette Formaal er Forstanderskabet villigt til af Kommunens Kasse at bevilge et fast aarligt Tilskud paa 300 Kr. Desuden mener man, at Vedkommende muligvis kan antages som Inkassator for Kommunen for et Honorar paa ca. 400 Kr. Som Pantefoged for Norderøerne mener Forstanderskabet, at der kunde paaberegnes et Beløb paa ca. 500 Kr. i Pantegebyr, ligesom man regner med et Tilskud fra Amtsrepartitionsfonden paa 300 Kr. — Det sidstnævnte Beløb er ifølge Lagtingsvedtagelse i 1934 fastsat til 200 Kr.

Norderøernes Syssel saavel som Færøernes Politikreds anbefaler, at der ansættes en Politibetjent i Klaksvig.

Udvalget mener, at Lønnen til en Politibetjent, der tillige er Pantefoged, ikke kan ansættes til mindre end 1200 Kr. om Aaret, da man maa gaa ud fra, at han ikke kan opnaa nogen nævneværdig Ekstrafortjeneste.

Sysselmanden for Suderø Syssel oplyser, at den paa Tveraa værende Politibetjent oppebærer 980 Kr. fra Kommunen og 800 fra Staten. I Ekstraindtægter har han sædvanligvis for Fiskevragning ca. 200—300 Kr. om Aaret og for Polititilsyn ca. 200 Kr. aarlig.

Sognefogden i Vaag meddeler, at den kommunale Politibetjent dersteds lønnes med 1000 Kr. om Aaret og har herudover ingen Indtægt ved offentlig Virksomhed undtagen Vidnegebyr ved Udpantninger.

Udvalget skal indstille til Lagtingets Vedtagelse, at der tillades Klaksvig Sogns Kommune at anvende indtil 1200 Kr. til en Politibetjent i Klaksvig, dog saaledes at de Beløb, han paa anden Maade indtjener ved offentlig Virksomhed, indbetales i Kommunens Kasse, dog ikke udover 900 Kr.

Man skal tilføje, at det er af allerstørste Betydning, at der bliver ansat i Stillingen en fuldtud kvalificeret Person.

Forslag.

Under Henvisning til foranstaaende Motiver tillades der Klaksvig Sogns Kommune at anvende indtil 1200 Kr. til en Politibetjent i Klaksvig med det Forbehold, at de Beløb, han paa anden Maade indtjener ved offentlig Virksomhed, indbetales i Kommunens Kasse, dog ikke udover 900 Kr.

Tann 2. desember varð uppskot nevndarinnar samtykt við 16 atkvøðum — 0.

---

231. Studningur til stúdentsprógv. (78|XIII).

Fíggjarnevndin framlegði soljóðandi **Forslag til Beslutning**:

Af Økonomisk Fond bevilges der Napoleon Djurhuus af Porkere en Studiehjælp af 200 Kr.

Tann 11. desember varð uppskot nevndarinnar samtykt við 18 atkvøðum — 0.

---

232. Studningur til útgávu av føroyskum sálmalørum. (79|XIII).

Figgjarnevndin framlegði soljóðandi **nevndarálit:**

Til Udvalget er indkommet et Andragende fra Organist J. Waagstein om Understøttelse til forlsat Udgivelse af gamle færøske Kirkemelodier. Lagtinget har før ydet Støtte til dette Arbejde, hvoraf et 1. Hæfte foreligger trykt. — Nærværende Udvalg tilraader Tinget at yde Understøttelse.

Forslag.

Af Økonomisk Fond bevilges der Organist J. Waagstein 300 Kr. til Udgivelse af færøske Kirkemelodier.

Tann 8. desember varð uppskot nevndarinnar samtykt við 14 atkvøðum — 0.

233. Studningur ella lán til „Havnar grótvirki". (80|XIII).

Ymsamálanevndin framlegði soljóðandi **nevndarálit:**

Nevndin fyri Havnar Grótvirki, Havnar arbeiðsmannafelag, heitir á tingið um peningastyrk uppá 20.000 Kr. Bønarhrævið er ikki innkomið á ting fyrr enn 4. desember. Grótvirki hevur innsent umsókn til slatin og Laurids Andersens Fond um peningahjálp, men hevur enn ikki fingið svar.

Løgtingið ræður ikki fyri tíðina yvir peningi at veita til umsøkta endamál, men tingið hevur sett fram ymisk uppskot um nýggjar inntøkur, og nevndin skal mæla til, at málið verður sent til vinnunevndina.

Meirilutin (Jacob Nielsen og Mitens) mæla til, at givið verður hesi nevnd heimild til, um inntøkumálini verða samtykt, og tað annars er neyðugt, at garantera fyri lán inntil 10.000 kr., sum grótvirki mátti kunna fingið til vegur, um so er, at staturin veilir lán.

Minnilutin (O. F. Joensen) mælir til, at vinnunevndin umhugsar málið og leggur tað aftur fram á ting.

Uppskot.

frá meirilutanum (Jacob Nielsen og Mitens):

Málið verður sent til Vinnunevndina, ið fær heimild til, undir teim í álitinum nevndu treytum, at garantera Løglingsins vegna fyri lán inntil 10.000 kr.

Tann 15. desember varð uppskot meirilutans samtykt við 15 atkvøðum — 0.

234. Brimskaðin í Skopun. (81|XIII).

Figgjarnevndin framlegði soljóðandi **Forslag til Beslutning A:**

Af Økonomisk Fond stilles der til Vinnunevndins Disposition et Beløb af 2000 Kr., som efter Nevndins Skøn kan anvendes som Hjælp til forskellige Baadeejere, som have lidt Skade paa deres Fartøjer m. m. Natten til 30. November d. A.

og soljóðandi **Forslag til Beslutning B:**

Af økonomisk Fond bevilges Navigatør Niclas Jacobsen af Skopen et Beløb af 700 — syv Hundrede — Kroner til delvis Dækning af Reparationsarbejdet ved Istandsættelsen af hans Motorbaad »Jallurin«, der fik betydelig Skade under Uvejret i Skopen Havn Natten til 30. November d. A. —

Beløbet bevilges under Henvisning til de ekstraordinære Forhold, der har bevirket Skaden. —

Beløbet bevilges under den Forudsætning, at Baaden bliver sat i driftsmæssig Stand.

Vinnunevndin bemyndiges til at foretage det i Sagen videre fornødne.

J. Rasmussen framlegði soljóðandi **Ændringsforslag** til **Udvalgets Forslag B:**

1) Forslagets 1ste Stykke affattes saaledes:

Af økonomisk Fond bevilges der et Beløb af 1000 Kr. til delvis Dækning af Reparationsarbejdet ved Istandsættelsen af Motorbaadene »Jallur«, Skopen og »Rap«, Sørvaag, tilhørende henholdsvis Navigatør Niclas Jacobsen, Skopen og Fisker Jacob R. Jacobsen, Sørvaag. Begge disse Baade fik betydelig Skade under Uvejret Natten til 30. November d. A.

2) I Forslagets 3die Stykke ændres Ordet »Baaden« til »Baadene«.

3) Forslagets 4de Stykke affattes saaledes:

Vinnunevndin bemyndiges til at foretage det videre fornødne i Sagen, herunder Fordeling af Bevillingen i Forhold til Skadens Omfang, som godtgøres ved Syn af sagkyndige Mænd.

Tann 15. desember varð uppskot nevndarinnar A samtykt við 21 atkvøðum — 0. Broytingaruppskotið frá Rasmussen til nevndarinnar uppskot B varð samtykt við 15 atkvøðum — 0.

Tann 16. desember varð samtykt við 19 atkvøðum — 0 soljóðandi **Forslag til Beslutning** frá *flggjarnevndini:*

Lagtinget beslutter at bemyndige Vinnunevndin til, saa snart der foreligger oplyst Omfanget af den Skade, som er paakommet Fiskere i Skopen og andet Steds ved Orkanen Natten til 30. November 1936, at indgive Andragende til Ministeriet om Statsstøtte til de skadelidte, forsaavidt de Oplysninger, der kommer til at foreligge, skulde vise, at et saadant Skridt er nødvendigt.

235. Studningur til kokkaskúla. (82|XIII).

Fiskivinnunevndin framlegði soljóðandi *nevndarálit:*

Frá Joen Pauli Poulsen, bakara, Tórshavn, fyriliggur ein umsókn um at fáa studning frá tinginum til uppihaldan av einum kokkaskúla.

Umsøkjarin upplýsir, at hann í 1934 hevur byrjað at halda skúla fyri kokkar, og at tað hetta árið vóru 7 næmingar.

Í 1935 vóru tað bara 4 næmingar, men var skuldin fyri ein stóran part tess, at hetta árið gingu meslingarnir. Har ímóti í ár eru 13 næmingar.

Framvegis upplýsir umsøkjarin, at tíðarskeiðið varar frá 15. november til 15. december, og at kostnaðurin er 85 kr. fyri hvønn næming fyri kost, innivist, ljós og hita uppfroknað. Annars er ætlan hansara at halda áfram við hesum skúla hvørt ár.

Til seinast framheldur umsøkjarin, at hansara viðurskifti peningaliga ikki eru góð, og at tað harfyri vildi havt nógv at týða, um tingið kundi latið ein sámuligan studning til hetta endamál.

Undirritaða nevnd, sum sakin er heind til, er av tí meining, at tað er av stóruta týdningi fyri okkara skipafiskimenn og vit kunna eisini siga fyri okkara reiðarar, at vit kunnu fáa góðar kokkar umborð í okkara skip, sum eisini verð týðiliga framhildið, tá ið orðuskifti á tinginum var um broytan av kost- og plássviðurskiftum umborð í føroyskum fiskiskipum, hvar harímillum annað verð framhildið, at tað var til lítla nyttu, um tað vóru gjørdar galdandi reglur, at tað skuldi koma so og so mikið umborð í skipini, tá ið kokkurin ikki var kønur nokk til at kunna gera matin ordiliga til, sum yuskjandi kundi verið.

Tað er nevndini kunnugt, at fyri nøkrum árum síðani, var bildin ein líknandi kokkaskúli, sum hesin áður nevndi, og at hetta skeiðið hevði stóran týdning fyri teir menn, sum vóru næmingar á hesum skúla.

Tað kann eisini framførast, at eitt tíðarskeið uppá ein mánað er stutt tíð, og at lærutíðin kundi verið longur, fyri at næmingarnir kundu fingið betri kunnleika; men givið er tað tó, at hesir skúlar sum hildnir hava verið, hava havt praktiskan týdning, og má tað sigast at vera eitt stig í tann rætta rætting.

Nevndin meinar tí at kunna geva umsókninni viðmæli, men sakin er komin so seint sum 4. desember, og nevndin ræður ikki yvir nøkrum pengum til hetta fyritakandi.

Nevndin mælir tí til, at sakin verður vísl í vinnunevndina til avgerðar og setir fram fylgjandi

uppskot.

Sakin verður vísst til vinnunevndina.

Tann 16. desember varð uppskot nevndarinnar samtykt við 17 atkvøðum — 0.

---

236. Studningur til vatuleiðing í Húsavík. (83|XIII).

Kommunala nevndin framlegði soljóðandi **nevndarálit**:

Frá finnm íbúgvarum í Húsavík er umsókn komin inn á ting um tingsins ábyrgd fyri einum láni uppa 500 kr. til nýtslu fyri ein vatuleiðing.

Umsøkjararnir siga, at sunnheitskommissionin hevur rátt teim frá at nýta meira av tí valni, sum teir higartil hava nýtt vegna tess, at tað er skaðiligt av tí, at óhumskan úr ymiskum óreinum rennum rennur úl í vatnið.

Teir hava biðið sóknarstýrið um at hjálpa teim at fáa lán, men sóknarstýrið hevur noktað.

Nevndin heldur ikki, at tingið kann átaka sær ábyrgd fyri slíkum lánum sum tað, her er talan um, men meinar at sóknarstýrið má vera skyldugt at hjálpa umsøkjarunum á ein ella annan hátt at fáa vatn.

Uppskot.

1) Tingið kann ikki veita ta í álitinum umtalaðu ábyrgd, men søknarstýrið fyri Húsavíkar søku verður biðið um at syrgja fyri, at umsøkjararnir fáa tað neyðturvulige vatn á ein ella annan háttt, sum kann góðkennast av sunnheitskommissiónini, eventuelt yvirsunnheitskommissiónini.

2) Avskrift av álitinum verður sent umsøkjarunum.

Tann 9. desembar varð uppskot nevndarinnar samtykt við 17 atkvøðum — 0.

---

237. Uppskot til avgerðar viðv. 25 ára-jubileum kongsins. (88|XIII).

Tingmaður Edw. Milens o. fl. framlegði soljóðandi **Uppskot til avgerðar:**

Í mai mánaða 1937 verður 25 ára-jubileum hjá kongi ríkisins. Ætlanin er at seta eina nevnd í Føroyum til at savna pening til eina gávu til kongsins.

Vit mæla til, at tað verður givið formanni Løgtingsins heimild at tekna 1000 kr. og at peningurin verður goldin úr økonomiska grunninum.

Uppskot.

Givið verður formanni Løgtingsins heimild til tingsins vegna at tekna 1000 kr. við innsavningina til 25 ára-jubileum kongsins.

Tann 16. desember varð uppskotið samtykt við 13 atkv. — 0.

---

238. Dagpeningur tingmanna. (89|XIII).

Tann 16. desember samtykti tingið við 16 atkvøðum — 0 sotjóðandi **Forslag til Beslutning:**

For den ordinære Tingsamling 1936 tillægges der de Medlemmer af Lagtinget, der har fast Bopæl uden for Thorshavn, Opholdspenge 4 Kr. daglig for den Tid, hvori Laglingsmedlemmerne i Henhold til Lagtingslovens § 21 oppebærer 6 Kr. i Dagpenge.

---

239. Uppskot til avgerðar viðv. løgtingsskrivstovuni. (91|XIII).

Tann 15. desember samtykti tingið við 19 atkvøðum — 0 soljóðandi **Forslag til Beslutning** frá *figgjarnevndini:*

Vinnunevndin bemyndiges til at ordne Lønspørgsmaalet for Bogholderen og Sekretæren paa Løgtingskontoret, saaledes at de paagældende lønnes efter de Regler, der gælder for Sysselmændene paa Strømø, Norderøerne og Østerø, uden at være pensionsberettigede.

240. Uppskot til avgerðar viðv. løgtingshúsið. (92|XIII).

Tann 16. desember samtykti tingið við 21 atkvøðum — 0 soljøðandi **Uppskot til avgerðar** frá S. P. Zachariasen o. fl.:

Tað verður givið vinnunevndini upp í hendi til næstu vanligu tingsetu at fáa til vega tekning og kostnaðarætlan til eitt nýtt løgtingshús fyri at løgtingið kann taka stoðu til, um tað vera umstøður til at fara undir at byggja. Útreiðslurnar til hetta endamál, sum ikki mugu fara upp um 600 kr., verða at útreiða av amtsgrunninum.

241. Studn. til fiskivinnu- og búnaðarmál. (93|XIII).

Figgjarnevndin framlegði soljóðandi álit:

Í 4 vanligu tingsetu 1935 fekk Vinnunevndin heimild til at nýta 7000 kr. sum studning til landbúnað og fiskivinnu. Av studninginum vórðu brúktar 1420 kr. til landbúnaðin og 3800 kr. til fiskivinnumál. Eftir vóru so 1780 kr.

Í eykatingsetuni mars 1936 fekk vinnunevndin ein nýggjan bevilling uppá 5000 kr., at nýta serstakliga til fiskivinnumál, so at nevndin tilsamans hevði ræði yvir 6780 kr. Av hesum peningi er brúkt 5688 kr. 44 oyr. Eftir eru so 1091 kr. 56 oyr.

Undir teimum ringu viðurskiftum, ið eru, verður tað óivað neyðugt hjá nevndini at hava nakað av peningi at ráða yvir til ymisk mál, serstakliga viðv. fiskivinnu- og búnaðarmál, og verður tí sett uppskot fram um, at nevndin fær ein bevilling uppá 10.000 kr.

Uppskot.

Vinnunevndin fær heimild til — inntil næsta vanligu tingsetu — at nýta upp til 10.000 kr. til ymisk neyðturvulig endamál, serstakliga viðv. fiskivinnumál og búnaðarmál.

Peningurin verður latin úr amtsgrunninum.

Tann 16. desember varð uppskot nevndarinnar samtykt við 18 atkvøðum — 0.

XIV. 242. Val av álitismonnum og nevndum. (1|XIV).[1]

Tann 15. desember varð fyrilikið val av álitismonnum og nevndum.

1. *Fólkatingsvalnevnd.*

A. Suðurstreymoyar prestagjald.

a. Fastir limir.

Johs. O. Joensen, revisor, Tórshavn, Z. Heinesen, keypmaður, ibd., B. A. Samuelsen, keypmaður, ibd., Poul Jensen, yvirlærari, ibd., Poul Johannesen, provisor, ibd., Nyholm Debess, rørleggjari, ibd., Peter Alberg, keypmaður, ibd.

b. Tiltaksmenn.

Hans Jacob Poulsen, timburmaður, ibd., Trond Hansen, urtagarðsmaður, ibd., H. M. Jacobsen, fv. lærari, ibd., J. Waagstein, fv. lærari, ibd., Clement Clementsen, keypmaður, ibd., Richard Long, lærari, ibd., Johs. Simonsen, múrari, ibd.

B. Norðstreymoyar prestagjald.

a. Fastur limur.

Bernhard Magnussen, lærari, Kollafirði.

---

[1]) Sbr. løgtingst. 1935, bls. 350.

b. Tiltaksmaður.

Jacob O. Hansen, keypmaður, Vestmanna.

C. Eysturoyar sýsla.

a. Fastur limur.

S. P. Petersen, jun., keypmaður, Fuglafirði.

b. Tiltaksmaður.

Johan Poulsen, lærari, Strondum.

D. Norðuroya Sýsla.

a. Fastur limur.

Sofus Larsen, bakari, Klakksvík.

b. Tiltaksmaður.

Einar Waag, bryggjari, Klukksvík.

E. Vága sýsla.

a. Fastur limur.

Poul Joensen, lærari, Sandavági.

b. Tiltaksmaður.

Chr. J. Olsen, keypmaður, Sørvági.

F. Sandoyar sýsla.

a. Fastur limur.

Gunnar Winther, revisor, Sandi.

b. Tiltaksmaður.

Hákon Dam, lærari, Sandi.

G. Suðuroyar sýsla.

a. Fastur limur.

Joen Nolsøe, postassistent, Tvøroyri.

b. Tiltaksmaður.

J. Baia, bankastjóri, Tvøroyri.

2. Løgtingsvalnevnd.

A. Suðurstreymoyar prestagjald.

a. Fastir limir.

Johs. O. Joensen, revisor, Tórshavn, Z. Heinesen, keypmaður, ibd., B. A. Samuelsen, keypmaður, ibd.

b. Tiltaksmenn.

Poul Jensen, yvirlærari, Tórshavn, Nyholm Debess, rørleggjari, ibd.

B. Norðstreymoyar prestagjald.

a. Fastir limir.

B. Magnussen, lærari, Kollafirði, Michel Samuelsen, fiskimaður, Haldórsvík, Nielas Jacobsen, kongsbóndi, Kvívík.

b. Tiltaksmenn.

Samuel Jacob Egholm, kongsbóndi, Streymnesi, Gunnar Dahl-Olsen, sýslumaður, Vestmanna.

C. Eysturoyar sýsla.

a. Fastir limir.

S. P. Petersen, jun., keypmaður, Fuglafirði, Ole Olsen, kongsbóndi, Lorvík, Johan Poulsen, lærari, Strondum.

b. Tiltaksmenn.

Niels Kruse, Eiði, Johs. Petersen, timburmaður, Saltnesi.

D. Norðuroya sýsla.

a. Fastir limir.

Olaf Olsen, keypmaður, Klakksvík, Absalon Matras, keypmaður, Hvannasundi, Alexander Emniberg, lærari, Klakksvík.

b. Tiltaksmenn.

S. M. Matras, Norðoyri, Debes Christiansen, Norðdepil.

E. Vága sýsla.

a. Fastir limir.

Niclas Rasmussen, keypmaður, Sørvági, D. P. Niclasen, keypmaður, Miðvági, Joen Ole Jacobsen, óðalsbóndi, Bø.

b. Tiltaksmenn.

Michel Danielsen á Ryggi, lærari, Bø, Th. J. Thomsen, fiskimaður, Sørvági.

F. Sandoyar sýsla.

a. Fastir limir.

Gunnar Winther, revisor, Sandi, Anthonius Sørensen, keypmaður, Húsavík, J. Kristen Joensen, keypmaður, Sandi.

b. Tiltaksmenn.

Edvard Hjalt, timburmaður, Sandi, Johan Olsen, smiður, Sandi.

G. Suðuroyar sýsla.

a. Fastir limir.

Peter Dahl, jun. keypmaður, Vági, N. Djurhuus, fv. lærari, Tvøroyri, Joen Nolsøe, postassistentur, Tvøroyri.

b. Tiltaksmenn.

Daniel Oliver Holm, keypmaður, Hvalbæ, Johan Thomsen, timburmaður, Porkeri.

3. Bróstsjúkrahúsnevndin:

Edw. Mitens, Johan Poulsen, Trond Hansen. *Tiltaksmenn:* M. A. Jacobsen, M. Samuelsen, J. H. Danbjørg.

4. Telefonnevndin:

Edw. Mitens, Johan Poulsen, J. P. Davidsen. *Tiltaksmenn:* G. Winther, M. Samuelsen, Jacob Nielsen.

5. Stórhvalanevndin:

Edw. Mitens, M. Samuelsen, J. H. Danbjørg. *Tiltaksmenn:* Hans Nolsøe, Johan Poulsen, Trond Hansen.

6. Vinnunevndin:

Edw. Mitens, K. Djurhuus, P. M. Dam. *Tiltaksmenn:* M. A. Jacobsen, Johan Poulsen, Tróndur Hansen.

7. Vegnevndin:

Edw. Mitens, Joen Rasmussen, J. P. Davidsen. *Tiltaksmenn:* M. A. Jacobsen, M. Samuelsen, P. M. Dam.

8. Løgtingssøgunevndin:

J. Paturssøn, A. Andreasen, P. M. Dam.

9. Yvirheilsuverndarnevndin:

Poul Isaksen, Johan Danielsen, Tróndur Hansen.

10. Fiskivinnunevndin:

G. Winther, Poul Niclasen, Jacob Nielsen. *Tiltaksmenn:* J. J. Simonsen, J. H. Joensen, Sørvági, P. M. Dam.

11. Húsdýrkommissiónin.

H. A. Djurhuus, C. J. Bech. *Tiltaksmaður:* Poul Müller.

12. Nevnd viðv. nevningaárslistanum:

Richard Long, Tryggvi Samuelsen.

13. Nevnd viðv. nevningagrundlistanum:

Suðuroyar sýsla: Joen Jacob Dahl, Vági, Niels Nattestad, Hvalbæ, Poul Nolsøe, Tvøroyri.

Sandoyar sýsla: Ole Johannesen, Húsavík, Johan Dalberg, Sandi, Oliver Eystberg, Skopun.

Streymoyar sýsla: Bernhard Magnussen, Kollafirði, Peter Alberg, Tórshavn, Jacob O. Hansen, Vestmanna.

Eysturoyar sýsla: Jacob Lamhauge, Lamba, Karl Kristiansen, Fuglafirði, Elieser Reynberg, ss.

Norðoya sýsla: Joen Hansen, Húsum, Joen J. Matras, Viðareiði, Karl Andreasen, Klaksvík.

Vága sýsla: Niclas Rasmussen, Sørvági, Heine Haraldsen, Miðvági, D. P. Niclasen, ss.

14. Búnaðarráðið:

Edw. Mitens, Kr. Djurhuus. *Tiltaksmenn:* Joen Húsgarð, Hoyvík, Hans Iversen, Kvívík.

15. Búnaðarnevndin:

(10 deildir, 3 limir og 3 tiltaksmenn í hvørjari deild). Vinnunevndin verður ambiðin at fáa uppskot frá søknarstýrunum og búnaðarfeløgunum viðv. vali av limum og tiltaksmonnum.

16. Granuskoðarar til Færø Amts Sparekasse:

Gunnar Winther, Poul Jensen.

17. Nevndin fyri Føroya realskúla:

M. A. Jacobsen.

18. Kirkjustjórnin:

J. Kallsoy, Johan Poulsen, Trond Hansen.

19. Nevndin fyri Skipafelagið Føroyar:

Zacharias Niclasen, Poul Niclasen.

20. Umboðsmaður tingsins á aðalfundi Skipafelagið Føroyar's:

Poul Niclasen.

21. Umboðsmaður tingsins á aðalfundi p/f Sjóvinnubankan's:

Tingformaðurin.

22. Skúlabókanevndin:

M. A. Jacobsen, Johan Poulsen, J. H. Danbjørg.

23. Umboðsmaður til Grønlands:

Kr. Djurhuus.

24. Eplasølunevndin:

Dan. P. Samuelsen, Tórshavn, H. A. Djurhuus, limburm., ss.

25. Nevnd viðv. Útstykkingarlógina:

Edw. Mitens, K. Djurhuus, J. P. Davidsen.

26. Skúlastjórnin:

J. Kallsoy, lærari, Gjógv.

27. 7-mannanevnd viðv. tingm. nr. 36/VI:

Joen Rasmussen, O. F. Joensen, P. M. Dam, J. P. Davidsen, Edw. Mitens, M. A. Jacobsen, Gunnar Winther.

28. 7-mannanevnd viðv. tingm. nr. 9/XV:

Joen Rasmussen, O. F. Joensen, P. M. Dam, J. P. Davidsen, Edw. Mitens, M. A. Jacobsen, Gunnar Winther.

XV. Fíggjarlig viðurskifti.

243. Amtsgrunnuriu. (1(XV).[1])

Fíggjarnevndin framlegði soljóðandi **nevndarálit**:

Eftir tí yvirliti, sum framlagt er, yvir fíggjarstøðu løgtingsins verður álíkningin fyri 1937 110.000 kr. Nevndin ræður tinginum til, at hesin peningur verður álíknaður, og at sundurbýtingin verður eftir hjálagda uppskoti frá nevndini.

Uppskot.

Tingið samtykkir fyri árið 1937 at álíkna í skatti til amtsgrunnin 110.000 kr. og góðkennir sundurbýtingina, sum upp er skotin.

Álíkningin: sí skal nr. 31.

Tann 11. desember varð uppskot nevndarinnar samtykt við 22 atkvøðum — 0.

1) Sbr. løgtingstíðindi 1935, bls. 364.

244. Amtsfátækragrunnurin. (2|XV).[1]

Figgjarnevndin framlegði soljóðandi **Udvalgsbetænkning**:

Ifølge den udarbejdede økonomiske Status kan man regne med, at Amtsfattigkassens Indtægter for Aaret 1937 vil blive ca. 5.100 Kr. Beholdningen af disponible Midler var den 1. Januar 1936 3059 Kr. Grundfonden udgjorde den 1. Januar d. A. 44125 Kr.

Man stiller nedenfor Forslag om, at der for Aaret 1937 af Amtsfonden til Amtsfattigkassen kan overføres 5000 Kr.; hvis dette Forslag vedtages kan man derfor regne med, at der til kommunale Tilskud m. m. for Aaret 1937 er til Stede ca. 12.500 Kr.

Efter de foreliggende Forsørgelsesplaner, Kommuneregnskaber og Amtsfattigkassens Regnskab er der flere Sogne, som har ret trykkende Fattigforhold, navnlig foraarsaget ved Sindssyges Ophold paa Sindssygehospitaler. Udvalget stiller derfor nedenfor Forslag om Tilskud fra Amtsfattigkassen.

Udvalget er opmærksom paa, at der i Lighed med tidligere Aar kun er indkommet 14 Forsørgelsesplaner til Løgtingets Bedømmelse og Godkendelse. Man stiller nedenfor Forslag om, at det paalægges samtlige Kommuner i H. t. Landkommunallovens § 17 at indsende Forsørgelsesplaner, idet Undladelse heraf bør medføre, at der ikke kan ydes Tilskud fra Amtsfattigkassen, selv om dette tilkræves paa Grund af større Fattigbyrder.

Forslag.

I. Fra Amtsfonden overføres til Amtsfattigkassen for Aaret 1937 et Beløb af 5000 Kr.

II. Af Amtsfattigkassen bevilges for Aaret 1937 Tilskud til følgende Kommuner:

1)	Viderø	Sogns Kommune	200	Kr.
2)	Kunø	— —	200	—
3)	Husum	— —	200	—
4)	Klaksvig	— —	200	—
5)	Andefjord	— —	200	—
6)	Næs	— —	850	—
7)	Sjøv	— —	650	—
8)	Lervig	— —	200	—
		Overf.	2700	Kr.

[1] Sbr. Løgtingst. 1935, bls. 365.

			2700	Kr.
9)	Fuglefjord	Sogns	Kommune	350 —
10)	Ejde	—	—	350 —
11)	Gøte	—	—	350 —
12)	Kvalvig	—	—	300 —
13)	Haldersvig	—	—	200 —
14)	Vestmanhavn	—	—	350 —
15)	Kollefjord	—	—	200 —
16)	Kalbak	—	—	200 —
17)	Hestø	—	—	200 —
18)	Kirkebø	—	—	200 —
19)	Bø	—	—	200 —
20)	Sørvaag	—	—	500 —
21)	Midvaag	—	—	200 —
22)	Sand	—	—	250 —
23)	Skaalevig	—	—	200 —
24)	Husevig	—	—	200 —
25)	Kvalbø	—	—	250 —
26)	Sumbø	—	—	150 —
27)	Frodebø	—	—	600 —
28)	Vaag	—	—	800 —
29)	Thorshavn	Kommune		800 —
				9.550 Kr.

III. Det paalægges samtlige Kommuner fremtidig i Henhold til Landkommunallovens § 17 at indsende Forsørgelsesplaner til Lagtinget, idet Undladelse heraf vil medføre, at der ikke kan ydes Tilskud fra Amtsfattigkassen.

Tann 12. desember varð uppskot nevndarinnar samtykt við 15 atkvøðum — 0.

245. Roknskapur fyri vøruforsýningina. (3|XV).[1]

Figgjarnevndin framlegði soljóðandi **Udvalgsbetænkning**:

Udvalget har faaet tilstillet Regnskab for Vareforsyningen for Tiden fra 27. Juli 1935 til 15. August 1936, revideret den 3. Nov. d. A. Regnskabet stiller sig saaledes:

Indtægt:

Indeslaaende 27/7. 1935 i Føroya Banki..	Kr.	324,89
Thorshavn Byraad (Renter og Afdrag)....	—	1.250,00
Ellen Olsens Forretning (Afdrag)	—	325,12
Renter	—	7,16
	Kr.	1.907,17

Udgift.

Salær	Kr.	25,00
Indbetalt i Færø Amts økonomiske Fond.	—	1.850.00
Beholdning 15/8. 1936 i Føroya Banki ...	—	32.17
	Kr.	1.907,17

Debitorerne pr. 15/8. 1936 er:

Thorshavn Byraad	Kr.	5.500,00
Ellen Olsens Forretning	—	2.174,88

Forslag.

1) Det reviderede Regnskab godkendes.

2) Afskrift af nærværende Betænkning tilstilles Færø Amt.

Tann 19. november varð uppskot nevndarinnar samtykt við **17 atkvøðum — 0.**

---

[1]) Sbr. løgtingstíðindi 1935, bls. 370.

246. Býtan av tollinntøkum. (4|XV).[1]

Fíggjarnevndin framlegði soljóðandi **Forslag til Beslutning:**

Provenuet af Toldindlæglerne i Henbold til Lov af 8. Marts 1935 for Finansaaret 1937/38 deles saaledes mellem Amtsrepartitionsfonden og økonomisk Fond, at sidstnævnte Fond erholder 35000 Kr., medens Resten indgaar i Amtsfonden.

Tann 16. desember varð uppskotið samtykt við 19 atkv. — 0.

247. Býtan av bilskatti. (5|XV).[2]

Fíggjarnevndin framlegði soljóðandi **nevndarálit:**

Søknarstýrið fyri Vestmanna søkn hevur sent umsókn um at fáa sín part av bilskattinum fyri árið 1935 rindaðan.

Eftir uppgerð frá fútanum var bilskatturin fyri árið 1935 = 11.259 kr. 25 øyr., bilskatturin í tíðini inntil 1. januar 1935 er eftir Løgtingsins avgerð rindaður viðkomandi søknum.

Nevndin heldur, at tingið eigur at játta hesa umsókn, og umfram tað eigur bilskatturin, ið inn er komin í árinum 1935, eisini at verða rindaður til tær søknir, ið hava rættindi til hansara, sjálvt um skrivligar umsóknir ikki eru komnar frá teimum, tí nevndini er kunn-

1) Sbr. løgtingstíðindi 1935, bls. 369.
2) Sbr. løgtingst. 1935, bls. 367.

ugf, at peningurin er kravdur vegna tær stóru útløgur, sóknini longu hava havt til umbølan av akvegunum.

Har sum bilskatturin eigur at verða býttur millum ymsar sóknir, mælir nevndin til, at sóknirnar býta sína millum eftir veglongdini. Kvittan til amtsgrunnin skal vera undirskrivað av øllum sóknarstýrunum, ið saman eru um málið. Um sóknarstýrini ikki kunnu semjast um býtingina, verður málið avgjørt av amti ella løgtingi, og peningurin verður ikki rindaður, fyrr enn avgerð er tikin.

Uppskot.

Bilskatturin, ið komin er í amtsgrunnin fyri árið 1935 verður rindaður soleiðis:

1)	Klakksvíkar sókn	kr.	809,25
2)	Fuglafjørð, Leirvík, Gøtu og Nes sókn	—	1.296,50
3)	Nes sókn	—	252,00
4)	Eiðis sókn	—	63,00
5)	Vestmanna sókn	—	252,00
6)	Kvívíkar og Kollafjarðar sókn	—	555,25
7)	Havnar kommuna, Kirkjubø og Havnar utlanb. sókn	—	4.149,25
8)	Sørvágs, Miðvágs og Sandavágs sókn	—	1.305,00
9)	Sand, Skopun, Skálavík og Húsavík sókn	—	444,00
10)	Hvalbiar sókn	—	126,00
11)	Froðbiar sókn	—	1.024,25
12)	Vág og Porkeris sókn	—	856,75
13)	Sunnbiar sókn	—	126,00
	Tilsamans	kr.	11.259,25

móti, at viðkomandi sóknarstýri gevur eina kvittan, sum vísur á, hvussu peningurin er býttur sóknunna millum.

Tann 24. november varð uppskot nevndarinnar samtykt við 19 atkvøðum — 0.

248. Løgtingsgrunnarnir. (6|XV).

Fíggjarnevndin framlegði soljóðandi **Udvalgsbetænkning**:

Udvalget har ikke kunnet tilendebringe Behandlingen af denne Sag og foreslaar, at der træffes en midlertidig Ordning, og at Spørgsmaalet tages op til fornyet Behandling i næste Tingsamling. Man foreslaar, at Lagtingskontoret foretager videre Undersøgelser og tilrettelægger Overtagelse af Amtsfondsregnskabet pr. 1. Januar 1938, og at Kontoret forhandler med den nuværende Lagtingskasserer om Overgang af Regnskabsførelsen af Økonomisk Fond, Amtsfattigkassen og Kirkekassen pr. 1. Januar 1938. Kontoret anmodes endvidere om at undersøge, hvor store Udgifter de mange staaende Udvalg, som nedsættes under Tingsamlingen, medfører.

Der foreligger Beslutning fra Samlingen 1934 (se Lagtingstidende 1934, S. 10) om, at Vinnunevndin kan anvende indtil 1000 Kr. aarlig til ekstra Medhjælp, og formentlig kan Nevndin klare sig med dette Beløb.

Med Hensyn til Kasseeftersyn foreslaar man at indføre den midlertidige Ordning, at Vinnunevndin, som overfor Tinget indestaar for, at Lagtingskontorets Kasser bestyres forsvarligt, med Hensyn til disse foretager de fornødne Kasseeftersyn. Med Hensyn til Amtsrepartitionsfonden og de af Lagtingskassereren bestyrede Kasser udføres Kasseeftersynet som hidtil af Amtmanden.

Forslag.

1) Lagtingskontoret anmodes om at foretage den fornødne Undersøgelse med Henblik paa Muligheden af, at Regnskabsførelsen for Amtsrepartitionsfonden, Økonomisk Fond, Amtsfattigkassen og Kirkekasserne fra 1. Januar 1938 overgaar til Lagtingskontoret.

2) Amtmanden foretager som hidtil de fornødne Kasseeftersyn vedrørende Amtsrepartitionsfonden, Amtsfattigkassen, Økonomisk Fond og Kirkekasserne i Aaret 1937, medens Vinnunevndin har at foranledige de fornødne Kasseeftersyn med Hensyn til Lagtingskontorets Kasser i samme Tidsrum.

3) Lagtingskontoret undersøger, hvilke Udgifter de mange staaende Udvalg, som arbejder mellem Lagtingssamlingerne medfører for Lagtingets Kasser.

Frá *Edw. Mitens* o. fl. varð framlagt soljóðandi **Broytingaruppskot** til uppskot nevndarinnar:

1) Vinnunevndin skal hereftir bera navnið landsnevndin.

2) Bokuskaparhaldið fyri amtsrepartiliónsfondinum, økonomiska grunninum, amtsfátækragrunninum og kirkjugrunninum verður lagt til løglingsskrivstovuna frá 1. januar 1938.

3) Landsnevndin skal eisini virka sum stýri fyri telefonverkinum, bróstsjúkrahúsinum og vegamálum og gera semju við hvalaveiðufeløgini.

4) Landsnevndin skal viðgera og avgera millum tingseturnar tey kommunalu mál, ið ikki eftir almennum reglum verða at leggja fyri tingið.

Tann 15. desember fór atkvøðisgreiðslan fram:

Pkt. 1) og 2) í broytingaruppskotini vórðu ikki samtykt, bert 10 atkv. — 0. Uppskot nevndarinnar pkt. 1) varð samtykt við 19 atkv. — 0, pkt. 2) við 20 atkv. — 0 og pkt. 3) við 16 atkv. — 0. Pkt. 3) og 4) í broytingaruppskotinum vórðu ikki samtykt, bert 10 atkv. — 0.

249. Nýggjar iuntøkur o. a. (7|XV).

Tann í eykatingsetuni mars 1936 niðursetta millumtinganevnd (tingmál nr. 3/XV) framlegði **Betænkning og Forslag** (sí skjal nr. 4).

Málið varð beint í *nevnd viðv. figgjarviðurskifti kommununna*, ið framlegði **Udvalgsbetænkning A** (sí skjal nr. 8).

Jóannes Patursson framlegði soljóðandi **Ændringsforslag I** til uppskot frá allari nevndini (síðu 7):

1. punktum andet stykke udgaar og der sættes i stedet:

»Ved offentlige sammenkomster, hvor der udelukkende anvendes færøsk duns, svares ingen afgift.«

Nevndin framlegði soljóðandi **Forslag til Ændringer**:

1. Vedrørende Forslag til Lov for Færøerne om Stempelafgift (I).

Fra hele Udvalget:

I § 17, første Stykke, indsættes »Lodsedler« efter »Gavebreve«.

2. Vedrørende Forslag til Lov om et færøsk Klasselotteri (II).

Fra hele Udvalget:

Som subsidiært sættes:

»Lagtinget andrager Regeringen om at faa Andel i det danske Klasselotteri med Indlægt af 10.000—15.000 Lodder.«

3. Vedrørende Forslag til Lov for Færøerne om Forandring i forskellige Skatter og Afgifter.

Fra hele Udvalget:

I Punkt 5 (Udvalgsbetænkning A, Side 8) indsættes »Kunstsilke eller Halvsilke« efter »Silke«.

I Punkt 3, g (Betænkning og Forslag fra det staaende Udvalg, Side 14) forandres Afgiften paa Cigarelpapir saaledes, at den bliver 10 Øre pr. 120 Stk.

4. Vedrørende Forslag til Lov for Færøerne om Monopol paa Salg af Spiritus med Reglement.

Fra Udvalgets Flertal (Dam, Davidsen, Jacobsen og Zachariasen):

I Reglementets § 5, første Stykke, (Betænkning og Forslag fra det staaende Udvalg, Side 12) forandres 1 Liter til $^3/_4$ Liter.

5. Vedrørende Forslag til Lov om Oprettelse af en Spirituscentral med Reglement (V a og V b).

Fra Poul Niclasen:

Som nyt Stykke føjes til § 1 (Udvalgsbetænkning A, Side 26):

»Virksomheden er skattefri.«

I Reglementets § 5 (Udvalgsbetænkning A, Side 29) forandres 1 Liter til $^3/_4$ Liter.

Jóannes Patursson framlegði soljóðandi **Ændringsforslag II** til D:

1) I pkt. 17 udgaar sidste stykke.

2) Der tilføjes som nyt punkt 18:
»Af postpakker svares en afgift af 75 øre pr. pakke.«

P. M. Dam o. fl. framlegði soljóðandi **Ændringsforslag**:

Til § 1 i Forslag til Lov for Færøerne om Forandring i forskellige Skatter og Afgifter føjes som nyt Stykke:

Justitsministeriet bemyndiges til at fastsætte, at de ved nærværende Lov indførte nye Afgifter kan opkræves ogsaa af de Beholdninger af de paagældende Varer, som maatte findes hos de Handlende paa det Tidspunkt, Loven træder i Kraft, og til at fastsætte de nærmere Regler vedrørende denne Opkrævning.

Nevndin framlegði soljóðandi **Udvalgsbetænkning B**:

Det nedsatte stanende Udvalg har afgivet en Betænkning vedrørende Ordningen af Toldvæsenet. Nærværende Udvalg skal henvise til nævnte Betænkning og foreslaar, at det overdrages til Vinnunevndin at forhandle med Justitsministeriet og de herværende Myndigheder om Uddannelse og Ansættelse af en Toldbetjent til Assistance for Politimyndighederne, der fortsat ogsaa skal arbejde med Toldvæsenet.

Forslag.

Vinnunevndin anmodes om at foranledige, at der uddannes og antages en Toldbetjent.

og soljóðandi **Udvalgsbetænkning C**:

Et af Lagtinget nedsat staaende Udvalg har rejst Spørgsmaalet om, at Lagtinget skulde søge at erhverve Landmandsbankens Aktier i A/S Føroya Banki.

Aktiekapitalen i nævnte Bank er 300.000 Kr., hvoraf over 250.000 Kr. indehaves af Landmandsbanken. De Reserver, som Føroya Banki har, er indtjent gennem de færøske erhvervsdrivende og Befolkningen paa Øerne. Udvalget finder det derfor rimeligt, at disse Værdier falder tilbage til Lagtinget som Repræsentation for den nævnte Befolkning, ligesom det i andre Retninger er af Betydning, at Tinget kunde støtte sig til en Bank i højere Grad end hidtil.

Man skal derfor foreslaa, at der rettes en Henvendelse til Statsmyndighederne om at være behjælpelig med en Ordning, hvorefter Tinget kan overtage de nævnte Aktier.

Við 2. viðgerð lann 4. desember fall broytingaruppskot í frá J. Paturssyni, bert 4 atkv. — 0.

Við 3. viðgerð lann 11. desember fór atkvøðisgreiðslan fram soleiðis:

I. ***Lóg um stuttleikaskatt*** (Pkt. A frá millumtingmevndini). Uppskot nevndarinnar til § 4 varð hildið samtykt utan atkvøðisgreiðslu; §§ 1—9 soleiðis broyttar vórðu hildnar samtyktar utan atkvøðisgreiðslu. — Lóguppskotið í sini heild varð samtykt við 21 atkvøðum — 0.

II. Lóg um Stempilavgift (skjal I frá nevndini). Uppskot til broytingar frá nevndini til § 17 varð bildið samtykt uttan atkvøðisgreiðslu. — Lóguppskotið í sini heild soleiðis broytt varð samtykt við 18 atkvøðum — 0.

III. Lóg um klassalottarí (skjal II frá nevndini). §§ 1—5 vórðu hildnar samtyktar uttan atkvøðisgreiðslu. — Lóguppskotið í sini heild varð samtykt við 23 atkvøðum — 0. — Uppskot til broytingar frá nevndini sum subsidiært varð samtykt við 22 atkvøðum — 0.

IV. Lóg um skattir og avgiftir (Pkt. 1) frá millumtinganevndini). § 1: Uppskot til broytingar frá nevndini til pkt. 3, g varð samtykt við 22 atkv. — 0. Pkt. 16 varð samtykt við 19 atkv. — 0. — Broytingaruppskot II frá J. Paturssen 1) til pkt. 17 varð sett undir atkvøðisgreiðslu við *navnakall* og fall, bert 3 (Paturssen, H. Jacobsen, Ellefsen) atkvøddu fyri, 0 ímóti. — Pkt. 17 óbroytt varð sett undir atkvøðisgreiðslu við *navnakall* og varð samtykt við 20 atkvøðum — 0 (Paturssen, H. Jacobsen og Ellefsen *atkvøddu ikki* og H. J. Poulsen var *burtur*). — Broytingaruppskot II frá J. Paturssen 2) um nýtt pkt. 18 datt burt, bert 9 atkv. — 0. — Uppskot til broytingar frá nevndini til pkt. 5) í nevndarinnar uppskot IV (álit A) varð hildið samtykt uttan atkvøðisgreiðslu; nevndarinnar uppskot pkt. 1—5 soleiðis broytt vórðu samtykt við 20 atkv. — 0. — Broytingaruppskotið frá P. M. Dam o. fl. til § 1 varð samtykt við 20 atkv. — 0. — § 1, soleiðis sum omanfyri broytt, varð hildin samtykt uttan atkvøðisgreiðslu. — §§ 2—6 vóru hildnar samtyktar uttan atkvøðisgreiðslu. Lóguppskotið í sini heild, soleiðis sum tað nú liggur fyri, varð samtykt við 20 atkv. — 0.

V a og V b. Lóg um tubbaksmonopol (skjal nr. III og IV frá nevndini.) §§ 1—5 í lóguppskotinum og reglugerðini vórðu hildin samtykt uttan atkvøðisgreiðslu. — Lóguppskotið í sini heild við reglugerð varð samtykt við 18 atkvøðum — 0.

VI a og VI b. Lóg um spiritusmonopol. (Pkt. B og C frá millumtinganevndini). Uppskot til broytingar frá nevndini (meirilutauppskotið) til § 5 í reglugerðini varð hildið samtykt uttan atkvøðisgreiðslu. §§ 1—22 vóru til umroðu. — Lóguppskotið (VI a) sum heild varð sett undir atkvøðisgreiðslu við *navnakall* og fall, bert 12 atkvøðnr — 0 (Djurhuus, Winther, Rasmussen, Niclasen, Joensen, A. Samuelsen, Andreasen, M. Samuelsen, Ellefsen og Johan Poulsen *atkvøddu ikki* og H. J. Poulsen og Holm Jacobsen vóru *burtur*). Reglugerðin (VI b) var hareftir burturdottin).

VII a og VII b. Lóg um spirituscentral (skjal V a og V b frá minniluta nevndarinnar, P. Niclasen). Uppskot til broytingar frá nevndini (P. Niclasens uppskot) til § 1 í lógini og § 5 í reglugerðini varð hildið samtykt uttan atkvøðisgreiðslu; §§ 1—16 í lóguppskotinum soleiðis broyttar vórðu hildnar samtyktar uttan atkvøðisgreiðslu. — Lóguppskotið (VII a) sum heild varð sett

undir atkvøðisgreiðslu við *navnakall* og varð samtykt við 17 atkvøðum — 0 (Djurhuus, Winther, Paturssen og Andreasen *atkvøddu ikki* og Holm Jacobsen, A. Samuelsen og H. J. Poulsen vóru *burtur*). — Reglugerðin (VII b) varð samtykt við 18 atkvøðum — 0.

VIII. Lóg um monopolsølu av automobilum o. t. (skjal VI frá minniluta nevndarinnar — P. M. Dam og J. P. Davidsen). — Lóguppskotið, §§ 1—7, varð sett undir atkvøðisgreiðslu við *navnakall* og varð samtykt við 14 atkvøðum — 0 (Djurhuus, Winther, Paturssen, Rasmussen, Joensen, Andreasen og M. Samuelsen *atkvøddu ikki* og Holm Jacobsen, A. Samuelsen og H. J. Poulsen vóru *burtur*).

IX. Lóg um radiosølu o. t. (skjal VII frá minniluta nevndarinnar — P. M. Dam og J. P. Davidsen). Lóguppskotið, §§ 1—7, varð sett undir atkvøðisgreiðslu við *navnakall* og varð samtykt við 15 atkvøðum — 0 (Rasmussen, Joensen, Andreasen, M. Samuelsen, Mitens og Djurhuus *atkvøddu ikki* og H. Jacobsen, A. Samuelsen og H. J. Poulsen vóru *burtur*).

X. Lóg um løgtingsskatt (skjal VIII frá minniluta nevndarinnar — P. M. Dam og J. P. Davidsen). — Lóguppskotið varð sett undir atkvøðisgreiðslu við *navnakall* og fall, bert 11 atkvøður (Dam, Zachariasen, Nolsøe, Simonsen, Hansen, Danbjørg, Nielsen, Davidsen, Ellefsen, M. A. Jacobsen og Kallsoy) móti 0. Uppskot nevndarinnar í *álit B* varð samtykt við 13 atkvøðum — 0. Uppskot nevndarinnar í *álit C* varð samtykt við 18 atkv. — 0.

---

250. Figgjarlig uppgerð o. a. (8/XV).

Tann 14. november setti J. Paturssøn fram soljóðandi **uppskot til gerðabókina:**

Løgtingið tekur sær málið til kunnleika.

Uppskotið fall, berl 8 atkvøður — 0.

Málið var soleiðis burturdottið.

251. Millumtinganevnd viðv. nýggjum iuntøkum. (9/XV).

P. M. Dam og J. H. Danbjørg vegna Føroya javnaðarflokk settu fram soljóðandi **uppskot til avgerðar:**

Tingið setur eina millumtinganevnd við 7 limum til

1) at kanna eftir møguligleikanum fyri nýggjum inntøkum til Løgtingið og

2) at seta uppskot fram til tingingar við ríkisstjórnina um eina nýggja fíggjarætlan (finansplan).

Úrslitið verður at leggja fram fyri tingið til næsta vanligu tingsetu.

Uppskotið varð tann 16. desembber samtykt við 17 atkvøðum — 0.

XVI. Mál, goymd til næsta ár.

---

252. Studningur til keyp av fiskiskipi. (27 & 27a|VI).
Loyvi til stórhvalaveiðu. (35|VI).
Ferðastudningur til djóralæknans. (15|VII).
Vegabygging í Norðadali. (15|VIII).
Broytan av kommunalu skattaálikning. (21|XII).
Kommunalan skatt á fiskimenn. (22|XII).
Lán til Skúvoyar kommunn. (24|XII).
Lán til útbyggjan av Skipanesi. (32|XII).
Studningur til neystabygging. (23a|XIII).
Fyrispurningur til amtmannin. (61 & 61a|XIII).
Lýsingarblað fyri Føroyar. (64|XIII).
Uppskriving av orðaskifti á tingi. (66|XIII).
Løningsviðurskifti fyri jarðamøður. (67|XIII).
Studningur til studentsprógv. (74|XIII).
Studningur til útróðrarbát. (75|XIII).

Kæra viðv. p|f „Føroyar“. (77|XIII).

Studningur til búnaðarlæru. (84|XIII).

Studningur til studerandi. (85|XIII).

Endurgjald fyri mistan fiskireiðskap. (86|XIII).

Umsókn um gjaldan av sekt. (87|XIII).

Hesi mál vórðu goymd til næsta ár av ti, at lað ikki við atkvøðisgreiðsluna vórðu givnar nokk av atkvøðum til viðgerðar av málinum í ár.

Tingið endaði 16. desember og fundirnir vóru 69.

Brøv frá ríkisstýrinum.

ad løgtingsmál nr. 1—2|1936: Stjórnarumskipan.

Statsministeriet, den 9. November 1935.

I Skrivelse af 5. d. M. underrettede Statsministeriet Færøernes Lagting om den ved allerhøjeste Resolution af 4. d. M. fastsatte Nedlæggelse af Ministeriet for Søfart og Fiskeri og Henlæggelse af de derunder hørende Sager, dels under Ministeriet for Handel og Industri, der herefter benævnes Ministeriet for Handel, Industri og Søfart, dels under Landbrugsministeriet, og den samtidig fastsatte Ændring af Forretningsomraaderne for flere Ministerier, derunder med Hensyn til de under Justitsministeriet hidtil henhørende færøske Sager.

I Skrivelse af 7. d. M. har Justitsministeriet meddelt Statsministeriet, at samme den 16. December 1927 har tilskrevet Formanden for Lagtinget, at Justitsministeriet, saafremt der i Fremtiden maatte blive Spørgsmaal om en væsentlig Omlægning mellem Ministerierne af færøske Sager, vilde være sindet til at forelægge Sagen for Lagtinget, forinden endelig Afgørelse blev truffet.

I denne Anledning undlader Statsministeriet ikke herved at meddele, at dette Ministerium ikke tidligere har været bekendt med det af Justitsministeriet givne Tilsagn, hvorfor man beklager ikke at have kunnet tage Hensyn dertil.

Statsministeriet, den 30. November 1935.

Herved skal jeg meddele Lagtinget, at jeg i Dag har tilskrevet samtlige øvrige Ministerier saaledes:

»Ved kgl. Resolution af 4. d. M. fastsattes det, at de Kategorier af færøske Sager, der da henhørte under Justitsministeriet, udgik af nævnte Ministeriums Forretningsomraade, saaledes at de af de nævnte færøske Sager, der efter deres Art vilde henhøre under særlige Fagministerier henlagdes under vedkommende Ministerier, medens der til Statsministeriet henlagdes saadanne færøske Sager, der efter deres Beskaffenhed enten vedrører flere forskellige Ministerier eller ikke vil henhøre under noget andet Fagministerium.

Det er en Følge af denne Ordning, at Forholdet til Lagtinget henhører under Statsministeriet, ligesom Amtmanden over Færøerne henhører under dette Ministerium.

Da jeg herefter maa finde det rigtigst, at der i Statsministeriet haves et samlet Overblik over alle Forhold vedrørende Færøerne, skal jeg herved anmode om:

1) at alle Sager, der ikke efter fornævnte kongelige Resolution henhører under Statsministeriet, inden Afgørelsen forelægges Statsministeriet til Udtalelse, forsaavidt de er af væsentlig Betydning for Færøerne, for Lagtingets Stilling eller for Forholdet til den færøske Befolkning, og

2) at alle Afgørelser i færøske Sager — bortset fra sædvanlige Bevillinger, Anvisninger og lignende Sager — meddeles Statsministeriet, om fornødent med supplerende Oplysninger.

Det tilføjes, at Færø Amt samtidig er anmodet om til Statsministeriet at fremsende Genparter af de fra Amtet udgaaende Skrivelser.

Der vil i Statsministeriet blive ført en særlig Journal vedrørende Færøerne, og alle Øerne vedkommende Sager vil arkivmæssig blive ordnet i en særlig Afdeling.

Statsministeriet, den 11. Februar 1937.

I den i 1936 afholdte ordentlige Samling har Færøernes Lagting vedtaget at andrage om, at alle færøske Sager, der af Lagtinget fremsendes til Regeringen, skal fremsendes til Statsministeriet og henlægges til dette, saaledes at der under Statsministeriet oprettes et særligt færøsk Kontor eller en færøsk Afdeling med Personale, der er kyndigt i færøske Forhold.

Foranlediget heraf skal man udtale, at den nu gældende Ordning, der er det logiske Slutresultat af en meget lang Udvikling, efter Statsministeriets Opfattelse tillige muliggør et Overblik over alle færøske Sager, hvilket tidligere kun forefandtes indenfor et stærkt begrænset Omraade. Det af Lagtinget fremsatte Forslag vilde ej heller muliggøre en hurtigere Behandling af de færøske Sager i Centraladministrationen, idet Statsministeriet, saafremt Behandlingen af samtlige færøske Sager blev henlagt til dette, i de allerfleste Sager vilde se sig nødsaget til — af Hensyn til Sagens behørige Oplysning af de paa det omhandlede Omraade særligt sagkyndige — at brevveksle med det Ministerium, under hvis Forretningsomraade tilsvarende Sager fra den øvrige Del af Kongeriget henhører.

Efter Ministeriets Opfattelse er der ved den nugældende Ordning taget mest muligt Hensyn til de færøske Sagers Egenart derved, *at* Regeringens Forhold til Lagtinget og til Amtmanden er henlagt under Statsministeriet, *at* alle de af de øvrige Ministerier behandlede Sager inden Afgørelsen bliver forelagt Statsministeriet til Udtalelse for saa vidt de er af væsentlig Betydning for Færøerne, for Lagtingets Stilling eller for Forholdet til den færøske Befolkning, og *at* alle Afgørelser i færøske Sager — bortset fra sædvanlige Bevillinger, Anvisninger o. l. — meddeles Statsministeriet, om fornødent med supplerende Oplysninger, idet det herved søges opnaaet, at Statsministeriet til enhver Tid har Kendskab til de særlige Forhold paa Færøerne og Overblik over Behandlingen i Centraladministrationen af de færøske Sager.

Ministeriet mener som Følge heraf, at Bevarelsen af det nuværende System byder de bedste Muligheder for Varetagelse af de særlige Hensyn, som de for Færøerne ejendommelige Forhold gør ønskelige.

. . . . . .

---

ad løgtingsmál nr. II—10|1936: Undirvisingarmálið í føroyskum skúlum.

Undervisningsministeriet, den 16. Juni 1937.

. . . . . .

I Anledning heraf skal Ministeriet herved meddele Lagtinget, at man ikke kan tiltræde det stillede Forslag, men man henholde sig til det i Skrivelse herfra af 19. Marts 1930, næstsidste Stk., til Færø Amt udtalte, hvorefter et af Lagtinget vedtaget Fællesforslag fra Sambandspartiet og Selvstyrepartiet vil kunne paaregne Ministeriets Støtte.

Det tilføjes, at Ministeriet maa holde for, at der i den nye Form, de heromhandlede Bestemmelser maatte faa i et saadant Fællesforslag, bør gives Udtryk for, at baade Dansk og Færøsk skal bruges som Undervisningssprog.

---

ad løgtingsmál nr. VI—28|1936: Endurnýggjan av fiskiflotanum og trygging av skipunum.

Ministeriet for Landbrug og Fiskeri, den 17. April 1937.

. . . . . .

I Anledning heraf skal man efter stedfunden Brevveksling med Kongeriget Danmarks Fiskeribank udtale følgende:

Lagtinget har indstillet, at der af Fiskeribanken stilles til Raadighed til nye færøske Fiskerskibe et Beløb af 700.000 Kr. aarlig i 5 Aar. Da der imidlertid ikke for Tiden er fastsat nogen Begrænsning med Hensyn til de Beløb, der aarlig ydes som Laan af Fiskeribanken,

og da Banken for sit Vedkommende har fraraadet, at Bankens Dispositionsfrihed paa dette Omraade bliver begrænset ved Fastsættelse af en saadan Grænse, mener man ikke at burde imødekomme Lagtingets Indstilling paa dette Punkt.

Med Hensyn til Indstillingen om, at Tilskud og Laan ogsaa skal kunne gives til Køb af brugte, første Klasses Trawlere, Line- og Snurrevaadsbaade, bemærkes, at det ikke principielt bør være og heller ikke hidtil har været udelukket, at Laan kan ydes i Forbindelse med Køb af saadanne Fartøjer, men Laan i ældre Fartøjer bør efter nærværende Ministeriums og efter Fiskeribankens Formening altid holdes inden for en lavere Grænse end i nybyggede Fartøjer. Tilskud til Køb af saadanne Fartøjer finder man det derimod ikke begrundet at yde, og dette vil derfor ikke kunne opnaas. Man skal i denne Forbindelse henlede Opmærksomheden paa, at Spørgsmaalet om Anskaffelse af Fiskerfartøjer, der forudsætter en Omlægning af det færøske Fiskeri, maa ses i Forbindelse med Spørgsmaalet om Afsætningsmulighederne for færøsk Fiskeproduktion.

Lagtingets Indstilling om, at Statstilskudet og Fiskeribankens Laan forhøjes fra henholdsvis 20 % og 60 % til henholdsvis 25 % og 65 % vil heller ikke kunne imødekommes, da man maa anse den Ordning, der for Tiden i saa Henseende er gældende, for at være tilfredsstillende for de færøske Interesser, hvorved iøvrigt bemærkes, at Fiskeribankens Laanegrænse ligger en Del højere end Laanegrænsen for tilsvarende Laaneinstitutter andetsteds.

Hvad angaar Lagtingets Indstilling om, at Laanene forrentes med 4—4½ % aarlig, og at de to første Driftsaar bør være afdragsfri, hvorefter Laanene afdrages i 14 følgende Aar med lige store Afdrag, bemærkes, at Banken ikke for Tiden vil kunne give Tilsagn om at stille Laan til Raadighed til en effektiv Rente paa 4—4½ % p. a., samt at Bestemmelserne i Loven om Fiskeribanken og i Bankens Vedtægter udelukker en Forlængelse af Laanenes samlede Løbetid udover 15 Aar, hvorhos man skal tilføje, at en saadan Forlængelse ogsaa af Hensyn til Pantesikkerheden maa findes betænkelig.

Hvad derhos angaar Lagtingets Forslag om, *at* alle Ansøgninger for et Aar behandles under eet ved Aarets Udgang, *at* Ansøgningerne skal indstilles af et Udvalg, hvori Erhvervsorganisationerne er repræsenteret, *at* Regnskaber og Statusopgørelser for Virksomheder, der har Laan af Fiskeribanken, hvert Aar indsendes til Banken til Gennemsyn efter først at have været forelagt det indstillende Udvalg, og *at* det ved Ydelse af Laan saa vidt muligt dokumenteres, at den fornødne Driftskapital er tilstede, skal man bemærke, *at* man principielt intet har at indvende mod dette Forslag, men man henleder dog Opmærksomheden paa de Vanskeligheder, der eventuelt kan opstaa med Hensyn til Skibsbygningsarbejdernes Udførelse inden for et begrænset Tidsrum, samt paa, *at* Ansøgninger om Laan og Tilskud til Nybygninger allerede nu behandles af et af Lagtinget nedsat Fiskerindvalg forinden Andragendet indgaar til Ministeriet eller til Banken. Man er derhos enig med Lagtinget i, at det vil være ønskeligt, om der hvert Aar kan indsendes Regnskabs- og Statusopgørelse for de enkelte Virksomheder, der har Laan fra Fiskeribanken, samt i, at der ved Ydelse af Laan og Tilskud bliver stillet Sikkerhed for, at den fornødne Driftskapital vil være til Stede,

Man er derimod ikke enig med Lagtinget i, at alle Skibe med Laan af Fiskeribanken bør assureres i en ny gensidig færøsk Assurance-

forening, idet man, selv om man er enig i det ønskelige i, at Laantagere kan tegne forsvarlig Forsikring for billigst mulig Præmie, maa finde det tvivlsomt, om det af Lagtinget fremsatte Forslag giver en tilfredsstillende Løsning, hvorved bemærkes, at en Forenkling og Billiggørelse af Forsikringerne snarere synes at kunne opnaas ved en Sammenslutning af de bestaaende Forsikringsforeninger.

---

ad Løgtingsmál nr. VI—30|1936: Umvøling av fiskiskipum.

Ministeriet for Landbrug og Fiskeri, den 11. Juni 1937.

. . . . . .

Lagtinget har indstillet,
1) at der af Staten ydes Tilskud paa indtil $^{2}/_{3}$ af Udgifterne til Reparation af Fiskefartøjer, og
2) at der af Kongeriget Danmarks Fiskeribank ydes Laan og Tilskud til Fornyelse af Skibsmotorer paa samme Betingelser, som er gældende for Laan til Nybygning.

I denne Anledning skal man meddele følgende:

ad 1) Lagtingets Indstilling om, at der af Staten ydes Tilskud til Reparationer af Fiskefartøjer, hvortil er anslaaet at ville medgaa et Beløb af 100.000 Kr. aarligt i 3 Aar, vil ikke kunne imødekommes, idet der allerede er ydet saa store Ofre fra Statens Side til Afhjælpning af de Vanskeligheder, den ekstraordinære Situation har medført, at yderligere Tilskud fra Staten til Anvendelse i det ansøgte Øjemed næppe er forsvarlig for Tiden.

ad 2) Kongeriget Danmarks Fiskeribank, med hvilken man har brevvekslet om Sagen, er villig til at yde Laan til Fornyelse af Skibsmotorer, dog ikke udover 50 % af Motorens Værdi, i de Tilfælde, hvor dette under Hensyn til Fartøjets Alder og den tilbudte Pantesikkerhed kan skønnes forsvarligt. Nærværende Ministerium har derhos indhentet Tilslutning fra Folketingets Finansudvalg til, at der af den for indeværende Finansaar givne Bevilling paa 50.000 Kr. til Fornyelse af den færøske Fiskerflaade tillige ydes Tilskud til Fornyelse af Motorer i færøske Fiskerfartøjer. Tilskudet kan udgøre højst 20 % af den paagældende Motors Anskaffelsespris og ydes iøvrigt paa Vilkaar af,

at det paagældende Fartøj er i enhver Henseende sødygtigt,

at Kontrakten vedrørende Køb og Indsættelse af Motoren godkendes af Ministeriet for Landbrug og Fiskeri,

at Tilskudet tilbagebetales ved Ejerskifte, med mindre Ejerskiftet godkendes af Ministeriet for Landbrug og Fiskeri, og

at Andrageren dokumenterer at have disponibel det Beløb, der udkræves til Motorens Anskaffelse og Indsættelse ud over Statstilskudet og det Laan, hvorom der i hvert enkelt Tilfælde er givet Tilsagn af Kongeriget Danmarks Fiskeribank.

Indstilling om, hvilke Andragere der skal komme i Betragtning ved Tildeling af ovennævnte Statstilskud, afgives af det Udvalg, der skal afgive Erklæring om Andragender om Tilskud til Nybygninger, hvorefter Indstillingen gennem Amtet sendes til Ministeriet for Landbrug og Fiskeri og derfra oversendes til Fiskeribanken.

. . . . . .

---

ad løgtingsmál nr. XIII—27|1936: Toll av fluttningsgóðs.

Færø Amt, den 18. Februar 1937.

Departementet for Told og Forbrugsafgifter har under 28. Januar tilskrevet Amtet saaledes:

»I Anledning af den med Amtets Paategning af 23. December 1936, F. A. J. 1935 Nr. 461, fremsendte Sag vedrørende Afgiftsberigtigelse af Flyttegods skal man herved — efter at Sagen har været forelagt Finansministeriet — meddele Amtet Bemyndigelse til, naar Flyttegods genudføres fra Færøerne ved Indførerens Flytning fra Øerne, at tilbagebetale den ved Indførselen erlagte Afgift af de paagældende Genstande paa Betingelse af, at der fremlægges Kvittering for den ved Indførselen erlagte Afgift, og mod at den paagældende afgiver Erklæring paa Tro og Love om, at de udførte Genstande er identiske med de i sin Tid indførte.«

. . . . . .

---

ad løgtingsmál nr. XIII—38|1936: Kreditforeiningslán í Føroyum.

Indenrigsministeriet, den 6. August 1937.

. . . . . .

I denne Anledning skal man tjenstlig meddele, at Lov Nr. 109 af 7. April 1936 om Krediforeninger, der er kundgjort paa Færøerne, efter Indenrigsministeriets Opfattelse ikke er til Hinder for, at de Kreditforeninger, hvis Udlaansområde omfatter Østifterne, nemlig Østifternes Kreditforening, Østifternes Husmandskreditforening og Østifternes Landkreditkasse, yder Laan paa Færøerne. Man har imidlertid fore-

lagt Sagen for Kreditforeningernes staaende Fællesudvalg, der har udtalt, at en Udvidelse af en Forenings Laaneomraade som ønsket efter Fællesudvalgets Opfattelse næppe kan fremmes uden Statsgaranti. Endvidere har Østifternes Kreditforening, med hvilken man ligeledes har brevvekslet om Sagen, i Skrivelse af 4. Maj d. A. oplyst at være villig til at genoptage Sagen, der tidligere gentagne Gange har været rejst. Forudsætningen for Sagens Videreførelse er dog fra Foreningens Side, at der ydes Statsgaranti for samtlige færøske Laan, idet Foreningen under nævnte Forudsætning har erklæret sig villig til at foretage Besigtigelse af de færøske Kommuner, indenfor hvilke der bestaar baade Matrikul og Panteregister.

I Anledning af det saaledes foreliggende har Indenrigsministeriet derefter indhentet en Udtalelse fra Finansministeriet, der imidlertid ikke har kunnet tiltræde det af Kreditforeningen stillede Vilkaar om Statsgaranti, og Indenrigsministeriet har som Følge heraf ikke for sit Vedkommende kunnet foretage videre i Sagen.

---

ad løgtingsmál nr. XIII—89/1936: Dagpeningur tingmanna.

Statsministeriet, den 5. Marts 1937.

. . . . . .

I denne Anledning skal man herved meddele, at den stedfundne Vedtagelse efter Statsministeriets Formening strider mod Lagtingslovens § 21, idet de Lagtingsmedlemmerne tilkommende Godtgørelser for de Udgifter, som Udførelsen af deres Hverv som saadanne paadrager dem, formentlig udtømmende er opregnet i nævnte Paragraf, der kun kan ændres ved kgl. Anordning.

Det tilføjes, at den omtalte Lagtingsbeslutning ikke var kommet til Statsministeriets Kundskab, da den kgl. Anordning af 25. Januar 1937 om Dagpenge til Medlemmerne af Færøernes Lagting udvirkedes.

Roknskapir

og

fíggjarstandur

Løgtingsins

1935

Amts

Roknskapur

Inntokur:

		Kr.	oyr.	Kr.	oyr.
I.	Hjá roknskaparhaldaranum 1. januar 1935				
II.	Inntøkueftirstøða 1. januar 1935:				
	1. Jarðaskattur	8034	11		
	2. Áfiknað kommununum	104021	18		
	3. Fyriframgreiðslur	67278	84		
				179334	13
III.	Jarðaskattur 1935			8517	48
IV.	Áfiknað kommununum			110000	00
V.	Løgtingsskattur			30000	00
VI.	Tollur			32744	11
VII.	Skipagjald			9025	75
VIII.	Gjøld fyri handilsloyvi			2810	00
IX.	Ríkisstudningur			3000	00
X.	Bilskattur			11259	25
XI.	Gjald fyri skiparaprógv			360	00
XII.	Stødningur til amtskommunalar vegir			16765	24
XIII.	Vinningsbýti í Sjóvinnubankanum	2400	00		
	— - P/f „Føroyar"	7000	00		
				9400	00
XIV.	Bróstsjúkrahúsið í Hoydølum			2700	00
XV.	Ymist			795	85
XVI.	Skuld til Føroya Banka 31. des. 1935			87871	35
XVII.	Skuld til jarðabókskassan			5755	02
				510138	18

grunnurin.

fyrt 1935.

Útreiðslur:

A.	Løgtingskostnaður:	Kr. oyr.	Kr. oyr.
	1. Tingmannaløn og ferðaútreiðslur	17667 62	
	2. Prenting o. t.	6179 17	
	3. Løgtingshúsinum viðvíkjandi	1980 47	
	4. Skrivstovan	8700 84	
			34528 10
B.	Dóms og lógreglumál		3499 13
C.	Valum viðvíkjandi		1385 21
D.	Læknar, sjúkrahús o. t.	Kr. oyr.	
	1. Farsóttir o. t.	3511 74	
	2. Bróstsjúkrahúsið	10615 36	
	3. Ljósmøður	1347 44	
	4. Løn og fluttningsútreiðslur lækna	4284 34	
	5. Karantinútreiðslur	165 91	
			19924 79
E.	Ferðaútreiðslur sýslumanna		1088 05
F.	Skúla og mentnarmálum viðvíkjandi:		
	1. Løn til ferðalærarar	8747 70	
	2. Studningur til amtsbókasavnið	8800 00	
	3. — - skúlabørn o. a.	1475 00	
			14022 70
G.	Landbúnaðinum viðvíkjandi		2909 69
H.	Útreiðslur viðvíkjandi djóralæknan		2219 90
I.	Studningur til føroyskt heimavirki		1050 00
K.	Fiskivinnu viðvíkjandi (Rannsóknarferð til Eysturgrønl.)		15667 84
L.	Framsýningin í Bryssel		4000 00
M.	Studningur til „Smiril"		19000 00
N.	Ríkisstudningur til amtskommunalar vegir		41088 08
O.	Studningur til amtsfátækrakassan o. a.		5300 00
P.	Goldið kommununum fyri bilskat og skiparaprógv	16903 60	
	— amtsfátækrakassanum fyri lut av handilsloyvi	1692 50	
	Aðrar endurgreiðslur	300 00	
			18896 10
R.	Goldið statinum eftir kautión fyri havnalán		6878 83
S.	Økonomiskt gruunur, part av tolli		9006 00
T.	Ymist		2140 60
U.	Rentur		24664 05
V.	Avdráttur		27292 23
W.	Eftirstøður av jarðaskatti 31. des 1935	7950 51	
	— - skatti, áliknað kommununum	125494 69	
	Fyriframgreiðslur	76874 70	
			210319 90
	Skuld til Føroya Banka 1. jan. 1935		35130 36
	— - jarðabókskassan		10126 62
			510138 18

Úrdrag

Inntøkur:

		Kr.	oyr.
1.	Jarðaskattur	8517	48
2.	Skattur álíknaður kommununum	110000	00
3.	Tollur	32744	11
4.	Handilsloyvi	917	50
5.	Ríkisstudningur	3000	00
6.	Løgtingsskattur	30000	00
7.	Skipagjald	9025	75
8.	Ríkisstudningur til amtskommunalar vegir	16765	24
9.	Vinningsbýti	9400	00
10.	Ymist	3855	85
11.	Munur	12489	27
		236715	20

Figgjarstandur

Ognir:

		Kr.	oyr.
1.	Fyriframgreiðslur	76874	70
2.	Eftirstøða av jarðaskatti	7950	51
3.	— - skatti álíknað kommununum	125494	69
4.	Hjá roknskaparhaldara	0	00
5.	Tilgóðar hjá ymiskum kommunum fyri goldin havnalán	78604	01
6.	Munur	260508	98
		549432	89

og yvirlit.

Útreiðslur:

	Kr. oyr.	Kr. oyr.
1. Løgtingið	34528 10	
2. Dómsmál	3499 13	
3. Val	1385 21	
4. Læknar o. t.	19924 79	
5. Sýslumenn	1088 05	
6. Skúlar o. t.	14022 70	
7. Landbúnaður o. a.	6179 59	
8. Fiskivinna o. a.	19667 84	
9. „Smiril"	19000 00	
10. Amtskommunalir vegir	41088 08	
11. Amtsfátækrakassin og økonomiskl grunnurin	14306 00	
12. Ymist	3190 60	
13. Rentur	24664 05	
		202544 14
Avdráttur		27292 23
Goldin havnalán		6878 83
		236715 20

31. desember 1935.

Skuld:

	Kr. oyr.
1. Kreditforeningen	320170 78
2. Universitetskvæsturen	78970 04
3. Føroya Banki (kassakredit)	87871 35
4. Kommuuur (bilskattur)	15511 54
5. Føroya jarðabókskassi	5755 02
6. Færø Amts Sparekasse	15000 00
7. Sjóvinnubankin	12000 00
8. Jarðahvalsgrunnurin	11200 00
9. Amtsfátækrakassin	1305 00
10. Føroya felag móti tuberklasjúku	1649 16
	549432 89

Grunnurin eigur bróstsjúkrahúsið, yvirlæknahúsið, farsóttarhúsið, løgtingshúsið, skansahúsið, „Smiril", lutapening í Skipafelagnum Føroyar (70000 kr.) og lutapening í Sjóvinnubankanum (60000 kr.)

Økonomiski

Roknskapur

Inntøkur:

		Kr. oyr.	Kr. oyr.	Kr. oyr.
I.	Grunnur í ársbyrjan:			
	A. Stovnsfæ:			
	1. Skuldabrøv	4000 00		
	2. Færø Amts Sparekasse ..	100 00		
	3. Hjá økonomiska grunninum	38206 00		
			42306 00	
	B. Nýtslupeningur:	Kr. oyr.		
	1. Eftirstøður	441 52		
	2. Hjá roknskaparhaldara...	441 06		
			882 58	
				43188 58
II.	Rentur			92 84
III.	Inntøkur av grindum (grindareglugerðin §§ 28 og 30) ...			5047 30
IV.	Stórhvalagjald			2640 00
V.	Innfluttningsgjald			40646 47
VI.	Vøruhandilin			2600 00
VII.	Rikisstudningur til vegir			2745 66
VIII.	Frá Løgtingsins saithandil (1932)			300 00
IX.	Skuld 31. desember 1935:			
	Til stovnsgrunnin			39644 33
				136905 18

grunnurin.

fyri 1935.

Útreiðslur:

	Kr. oyr.	Kr. oyr.
Skuld 1. jan. 1935.		
Til stovnsgrunnin	38206 10	
		38206 10
A. Vegir, brýr og lendingar		22652 08
B. Útreiðslur viðv. grind		2629 79
C. Føroya Fólkaháskúli		1500 00
D. Føroya felag móti tuberklasjúku		3354 66
E. Harry Fonsdal, Vestmanna		300 00
F. Studning til fráhaldsfeløgini		1000 00
G. Studning til „Røde Kors"		1000 00
H. Eftirlønargrunnur lærara		2000 00
I. Chr. Matras, magistari		1200 00
J. Teknisk skúla í Havn og Klakksvík		800 00
K. „Varðin"		250 00
L. Forngripafelagið		400 00
M. Studning til studerandi		600 00
N. Bergliot av Skarði		300 00
O. D. Olsens einkja, Havn		400 00
P. Løgtingssøgan		728 58
Q. Janus Kamban		200 00
R. Eftirløn til Frkn. Flagstad og Berg		2800 00
S. Barnaheimið í Vestmanna		300 00
T. Útreiðslur til skjalasavnið		2500 00
U. Løn roknskaparhaldarans		250 00
V. Eftirgivnar grindaeftirstøður		318 40
X. Studningur til Hedeselskabet		2000 00
Y. Peter J. Petersen, Rituvík		500 00
Z. Innbinding av Færøsk Lovsamling		1712 20
Æ. Vatnskaðin í Tjørnuvík		700 00
Ø. Sofus Poulsen, Sand, fyri 1 bát		150 00
AA. Studning til svimjingarhyljar		296 08
BB. — - svanahald		100 00
CC. — - hús á Skálatoftum		200 00
DD. — - neyst á Stóra Dímun		300 00
EE. Ymist		198 37
Grunnurin 31. desembor 1935:		
1. Stovnsfæ:	Kr. oyr.	Kr. oyr.
Skuldabrøv	3561 67	
Færø Amts Sparekasse	100 00	
Hjá Tiltakagrunninum	39644 33	
		43306 00
2. Nýtslupeningur:		
Hjá roknskaparhaldaranum		3752 92
		47058 92
		136905 18

	Úrdrag
Inntøkur:	Kr. øyr.
1. Stórhvalagjald	2640 00
2. Inntøkur av grindum	2117 51
3. Innfluttningsgjald	40646 47
4. Vøruhandilin	2600 00
5. Rentur	92 84
6. Ríkisstudning til vegir	2745 66
7. Frá Løgtingsins salthandil	800 00
	51442 48

og yvirlit.

Útreiðslur:

		Kr. oyr.
A. Veglr, brýr og lendingar		22652 08
B. Skúlamál:	Kr. oyr.	
Eftirløunargrunnurin	2000 00	
Vevskeið	300 00	
Studn. til handverkarlæru	500 00	
Háskúlin	1500 00	
Tekniskur skúli	800 00	
		5100 00
C. Vísindi og bókmentir:	Kr. oyr.	
Føroysk orðabók	1200 00	
Varðin	250 00	
Løgtingssøgan	728 58	
Studningur til studerandi	900 00	
Innbinding av „Fær. Lovsamling"	1712 20	
Myndahøgging	200 00	
		4990 78
D. Forngripafelagið		400 00
E. Útreiðslur viðv. skjalasavninum		2500 00
F. Eftirløn til Frkur. Flagstad og Berg		2800 00
G. Svimjingarhyljar		296 08
H. Barnaheimið í Vestmanna		300 00
I. Studningur til „Røde Kors"		1000 00
J. Studningur til fráhaldsfeløgini		1000 00
K. Føroya felag móti tuberklasjúku		3354 66
L. Studn. vegna brotnaðan bát		150 00
M. Studn. vegna vatnskaða		700 00
N. Studning vegna miseydnað fiskarí		400 00
O. — - hús á Skálatoftum		200 00
P. — - neyst á St. Dímun		300 00
R. — til Hedeselskabet		2000 00
S. — - Svanahsid		100 00
T. Eftirgevan av grindaeftirstøðum		318 40
U. Løn roknskaparhaldarans		250 00
V. Ymist		198 37
X. Munur		2432 11
		51442 48

Fátækragrunnur

Rokuskapur

Inntøkur:

	Kr. oyr.	Kr. oyr.	Kr. oyr.
I. Grunnur í ársbyrjan:			
A. Stovnsfæ:			
Skuldabrev	8353 11		
Færø Amts Sparekasse	14720 00		
Eftirstøður	16793 47		
Hjá roknskaparhaldara	3758 42		
		43625 00	
B. Nýtslupeningur:	Kr. oyr.		
Eftirstøður — sektir	245 00		
Grindaeftirstøður	223 98		
Hjá roknskaparhaldara	1757 97		
		2226 95	
			45851 95
II. Rentur			402 13
III. Arvagjald			9179 65
IV. Grindagjald			187 08
V. Studningur frá amtsgrunninum			5000 00
VI. Sektir			315 00
VII. Gjøld fyri handilsloyvi, firma og prokura			1359 00
VIII. Stórhvalagjald			440 00
IX. Avdráttur av alimentatiónspeningi			111 44
X. Afturrindaðar fyriframgreiðslur fyri fólk á sinnisjúkrahúsum (sbr. pkt. H. í útreiðslunum) 36127 kr. 45 oyr.			
			62846 25

Úrdrag

Inntøkur:

	Kr. oyr
Grindagjald	187 08
Stórhvalagjald	440 00
Arvagjald	9179 65
Gjøld fyri handilsloyvi o. s. fr.	1359 00
Sektir	315 00
Rentur	402 13
Avdráttur av alimentatiónspeningi	111 44
Studningur frá amtsgrunninum	5000 00
	16994 80

Løgtingsins.

fyri 1935,

Útreiðslur:

			Kr. oyr.
A. Studningur til fátækraútreiðslur í ymsum sóknum			5100 00
B. Alimentatiónspeningur leysingabarna, hvar faðirin hevur slept sær undan skyldu sini			1152 00
C. Løn roknskaparhaldarans			300 00
D. Útreiðslur viðr. deyv og málleys			456 73
E. — - lán til Gøtu kommunu			678 50
F. Eftirgevan av grindaeftirstøðum			223 98
G. Aðrar útreiðslur			89 82
H. Afturrindaðar fyriframgreiðslur fyri fólk á sinnisjúkrahúsum (sbr. pkt. X í Inntøkunum) 36127 kr. 45 oyr.			
I. Grunnurin 31. desember 1935:		Kr. oyr.	
1. Stovnsfæ		43625 00	
At leggja til stovnsfæ		500 00	
		44125 00	
2. Nýtslupeningur:	Kr. oyr.		
Eftirstøður — sektir	7661 06		
Hjá roknskaparhaldara	3059 16		
		10720 22	
			54845 22
			62846 25

og yvirlit.

Útreiðslur:

	Kr. oyr.
Studningur til sóknirnar	5100 00
Alimentatiónspeningur	1152 00
Løn og ymist	389 82
Ymisk social endamál	1135 28
Avskrivað	223 98
Munur	8993 27
	16994 30

Kirkju

Roknskapur

Inntokur:

		Kr. oyr.	Kr. oyr.
A.	Grunnur í ársbyrjan:		
	Færø Amts Sparekasse	8200 00	
	Hjá roknskaparhaldara	46 32	
			8246 32
B.	Endurgjald fyri tiggjunda		8236 89
C.	Stórhvalagjald		880 00
D.	Innfluttningsgjald		33097 64
E.	Rentur		494 89
F.	Goldið frá Porkeri		2000 00
G.	Skuld 31. desember 1935:	Kr. oyr.	
	Tórshavnar kirkjugrunnur	4652 48	
	Vágs kirkjugrunnur	500 00	
	Jarðalhvalsgrunnurin	34000 00	
			39152 48
			92108 22

grunnurin.

fyri árið 1935.

Útreiðslur:

		Kr. oyr.	Kr. oyr.
I.	Skuld 1. januar 1935:		
	Tórshavnar kirkjugrunnur	6941 72	
	Vágs kirkjugrunnur	500 00	
	Jarðahvalsgrunnurin	37000 00	
			44441 72
II.	Studningur til nýggjar kirkjur:	Kr. oyr.	
	Vágs kirkja	3992 68	
	Hvalbiar kirkja	670 00	
	Tjørnuvíkar kirkja	3000 00	
	Árnafjarðar —	1628 00	
			9290 68
III.	Umvøliugar:	Kr. oyr.	
	Norðuroya kirkjur	2363 92	
	Eysturoyar kirkjur	4077 22	
	Streymoyar kirkjur	276 39	
	Vága kirkjur	2073 25	
	Sandoyar kirkjur	940 14	
	Suðuroyar kirkjur	1243 29	
			10974 21
IV.	Til Kirkjugarðin í Gøtu		1197 95
V.	Kirkjusýningar, kirkjuvígslur, prentingar o. tl.		465 40
VI.	Rentur		1480 00
VII.	Løn roknskaparhaldarans		400 00
VIII.	Ymist		62 17
IX.	Grunnurin 31. desember 1935:	Kr. oyr.	
	Færø Amts Sparekasse	22346 89	
	Hjá roknskaparhaldara	1449 20	
			23796 09
			92108 22

Telefonverk

Roknskapur

Inntøkur:

	Kr. oyr.
I. Grunnur í ársbyrjan	184891 32
II. Telefongjald	59868 75
III. Gjald fyri samtalur, telefontelegrammir, boðsending og eykagjald	115069 60
IV. Inntøkur av telegrammum, ið verða telefoneraði frá ella til telegrafstøðuna	7180 59
V. Ymist	10049 69
	377054 95

Eftirlønargrunnur verksins.

	Kr. oyr.
Grunnurin 31. desember 1935	13197 98

Figgjarstandur verksins

Ogn:

	Kr. oyr.
Færø Amts Sparekasse, Føroya Banki og eftirstøður	145165 45
Lánt til „Smiril"	40000 00
— - Klakksvíkar kommunu	4800 00
	190265 45
Bókførda virði verksins	1077375 00

Føroya løgtings.

fyri 1935.

Útreiðslur:

		Kr. oyr.	Kr. oyr.
A. Løn og skrivstovukostnaður			28431 59
B. Rentur og avborganir			15403 70
C. Rakstur støðanna			88367 04
D. Viðlíkahald og eftirlit verksins			79715 65
E. Økjan verksins			25306 44
F. Ymist			12149 80
G. Grunnur 31. desember 1935:	Kr. oyr.		
Færø Amts Sparekasse	110442 27		
Føroya Banki	8160 48		
Eftirstøður	22228 51		
Lánt til „Smiril"	40000 00		
Lánt til Klakksvíkar kommunu	4800 00		
Kontant	4634 19		
	190265 45		
Skuld fyri telegrammir	12584 22		
			177681 23
			377054 95

31. desember 1935.

Skuld:

	Kr. oyr.
Livsforsikringsselskabet „Danmark"	5911 13
Kreditforeningen af Kommuner	12463 39
Universitetskvæsturen	25416 65
Færø Amts Sparekasse	9750 00
Store Nordiske Telegrafselskab	12584 22
Munur	124109 76
	190265 45

Bróstsjúkrahúsið.

Sí rokuskapið í „Beretning om Færø Amts Tuberkulosesygehus Virksomhed i Regnskabsaaret 1. Januar til 31. December 1935."

31. desember 1935.	Kr. oyr.
Eftirstøður	15033 14
Ríkisstudningur fyri oktober fjórðungsár	13092 00
Hjá rokuskaparhaldara	450 93
	28576 07
Skuld til Føroya banka	15433 54
Eftirlønargrunnurin 31. desember 1935	1381 17

Skúla

Rokuskapur

Inntøkur:

	Kr. oyr.
1. Rentur	1661 92
2. Ríkisstudningur	22961 08
3. Studningur til uttanbýggja næmingar	1100 00
4. Studningur til pensión frá Effersøes	202 00
5. Studningur frá Tórshavnar bý	150 00
6. Næmingaruir	19151 25
7. Læraraskúlin	600 00
8. Leiga	781 60
9. Eftirstøður	1400 00
10. Hvalainntøka	611 16
11. Refuslón av Rerslev kirkjutíggjundum	14 33
	48633 34

grunnurin.

fyri 1935.

Útreiðslur:

	Kr.	oyr.
1. Eftirløn	2872	47
2. Læraraløn	31208	06
3. Studningur til uttanbýggja næmingar	1100	00
4. Løn roknskaparhaldarans o. t.	164	30
5. Skattur	1081	00
6. Trygging	416	00
7. Umvøling	674	82
8. Ljós og hiti	1746	32
9. Reingeran	2586	96
10. Undirvísingartilfar o. t.	689	75
11. Leiga	800	00
12. Aðrar útreiðslur	427	94
13. Eftirstøður	2381	25
14. Munur	2834	47
	48688	34

Grunnurin 31. desember 1935:	Kr.	oyr.		
Rentuberandi peningur	36490	92		
Í sparikassa, banka og kontant	9563	78		
			46054	70
Grunnur í ársbyrjan			43220	23
Munur			2834	47
			46054	70

Eftirlønargrunnur realskúlans.

	Kr.	oyr.
31. desember 1935	6768	47

»Smi

Rokuskapur

Inntøkur:

		Kr.	øyr.
I.	Farmagjald	33926	12
II.	Ferðapeningur	35833	50
III.	Eykaferðir	1990	33
IV.	Bjarging og sleipan	1513	72
V.	Postfluttningur	25000	00
VI.	Føroya Løgting	32000	00
		130263	67

Figgjarstandur

Ogn:

	Kr.	øyr.
Nýggi „Smiril"	269523	63
Gamli „Smiril"	2896	86
Kassapeningur	165	09
	272585	58

ril«

frá $^{1}/_{4}$ 1935 — $^{31}/_{3}$ 1936.

Útreiðstur:

		Kr.	oyr.
I.	Manningarløn	28944	76
II.	Kostarhald	6561	55
III.	Tryggingargjald	10662	45
IV.	Kol o. t.	34156	78
V.	Umsiting og umvøling	7533	20
VI.	Administration	2000	00
VII.	Ymist	12179	87
VIII.	Postfluttningur	3581	10
IX.	Rentur	12486	03
X.	Eykafar	2140	00
XI.	Munur	10022	93
		130268	67

31. mars 1936.

Skuld:

	Kr.	oyr.
Føroya Banki	13945	16
Ríkiskassin	186945	56
Telefonverkið	40000	00
Gamli „Smiril" til avskrivingar	2896	86
Munur	28798	00
	272585	58

Pastor Engelsteds Legat.

	Kr. oyr.
Realskúlalegatið 31. desember 1935	1495 81
Eftirlønarlegatið	2353 29

Grunnurin til keyp av góðum skúlabókum.

	Kr. oyr.
31. desember 1935	2141 35

Eftirlønargrunnur lærara.

Inntøkur:

	Kr. oyr.
I. Rakstrargrunnur í ársbyrjan	26633 82
II. Pensiónsfrádrag	4213 26
III. Refusión av pensiónstilleg o. ø.	21036 01
IV. Frá kommununum	11238 07
V. Ríkisstuðningur til persónlig tilleg	288 00
VI. Rentur	11957 71
VII. Ríkisstuðningur	14000 00
VIII. Løgtingsstuðningur	2000 00
IX. Ymist	46 78
	91413 65

Útreiðslur:

		Kr. oyr.
A. Eftirløn		37815 05
B. Flutt til Kapitalkonto		26214 44
C. Løn rokuskaparhaldarans, revisor o. t.		742 74
D. Rakstrargrunnurin 31. desember 1935:	Kr. oyr.	
Færø Amts Sparekasse	22339 36	
Útreiðslur viðv. 1935	559 80	
Eftirstøður	5041 83	
Kontant	33 76	
	27974 75	
÷ Inntøkur viðv. 1936 o. a.	1333 33	
		26641 42
		91413 65

Kapitalkonto.

	Kr. oyr.
31. desember 1935. Obligatiónum	252920 00
Færø Amts Sparekasse	6303 29
	259223 29

Trygging skúlahúsa.

		Kr. oyr.
Grunnurin 31. desember 1935:		
Færø Amts Sparekasse		18052 28
Eftirstøður		25 80
		18078 08

Landsbókasavnið.

Inntøkur:

	Kr. oyr.
Grunnurin 1. apríl 1935	24 05
Ríkisstudningur	6300 00
Løgtingið	3800 00
Tórshavnar býur	1200 00
Ymist	91 94
	11415 99

Útreiðslur.

		Kr. oyr.
Løn		5850 00
Ljós og hiti		996 20
Bókakeyp og innbinding		1797 33
Rentur og avborgan		935 00
Útreiðslur til telefon, skatt, trygging o. t.		911 44
Innbúgv, reingeran, porto, fragt o. t.		915 66
Grunnurin 31. mars 1936:	Kr. oyr.	
Sjóvinnubankin	2 49	
Hjá roknskaparhaldaranum	7 87	
		10 36
		11415 99

Skjalasavnið

Inntøkur:

	Kr.	oyr.
Grunnurin 1. apríl 1935	153	09
Ríkisstuðningur	1850	00
Løgtingsstuðningur	2500	00
	4503	09

Útreiðslur:

	Kr.	oyr.
Løn og skrivstovuútreiðslur	3419	55
Ljós og hiti	204	81
Rentur og avborgan	165	00
Umvølingar, innbinding o. t.	443	14
Talefon, fragt og reingeran	93	80
Grunnurin 31. mars 1936	176	79
	4503	09

Kavarabúnaðurin.

	Kr.	oyr.
Grunnurin 31. december 1935	2530	66

»Hansenske Legat«.

	Kr.	oyr.
Grunnurin 31. mars 1936	1025	36

»Fonden for forulykkedes Efterladte«.

	Kr.	oyr.
Grunnurin 31. desbr. 1935	25944	17

Grindagarnið í Vestmanna.

	Kr. øyr.
Grunnurin 31. desember 1935:	
Færø Amts Sparekasse	560 00
Kontant	0 94
	560 94

Dr. phil. Jacob Jacobsens Legat.

Grunnurin 31. mars 1936	6701 67

Jarðahvalsgrunnurin.

	Kr. øyr.
Grunnurin 31. desember 1935:	
Færø Amts Sparekasse	102120 26
Lán til kirkjugrunnin	34000 00
Lán til Skipafelagið Føroyar	24500 00
Lán til amtsgrunnin	8400 00
	169020 26

Fíggjarstandurin

fyri tey av tinginum granskoðaðu roknskapini.

Ogn:

		Kr. oyr.
1. **Telefonverkið** (bókført til kr. 1.077.375)		500000 00
2. Hús:	Kr. oyr.	
Bróstsjúkrahúsið við innbúgvi og læknakúsið (tryggjað fyri kr. 250000,00)	200000 00	
Løgtingshúsið	17500 00	
Skansahúsið	8400 00	
Realskúlin	75000 00	
Bókasavnshúsið	70000 00	
Farsóttárhúsið	12000 00	
		382900 00
3. Smiril		250000 00
	Kr. oyr.	
4. a. Færø Amts Sparekasse, bankarnar og peningur	349455 67	
b. Skuldabrøv, kreditfelagsobligatlónir o. t.	254500 80	
c. Fyriframgreiðslur	110282 65	
d. Eftirstøður	171382 65	
		885621 27
		2018521 27

Skuld:

	Kr. oyr.	Kr. oyr.
A. Til lánustøður	796492 12	
B. - løgtingsgrunnar og aðrar	114573 20	
		911065 32
	Munur	1107455 95
		2018521 27

Kirkjurnar, vøruhandilin, lutirnir í Skipafelaginum Føroyar og í **Sjóvinnubankanum og Eftirlønargrunnur** lærara eru ikki roknaði uppí.

Uppskot

til

fíggjarsamtykt Løgtingsins

fyri

1937.

(Lagt fyri Løgtingið 1936.)

Amts

Inntokur:

	Kr.	øyr.
1. Ríkisstudningur	8000	00
2. Gjøld fyri handilsloyvi	1500	00
3. Jarðaskattur	8500	00
4. Tollur	100000	00
5. Ríkisstudningur (eftir „finansplaninum")	100000	00
6. Løgtingsskattur	60000	00
7. Skipagjald	12000	00
8. Routur og avdráttur frá Klakksvíkar sókn	8700	00
9. Vinningsbýti í Skipafelaginum og Sjóvinnubankanum	6000	00
10. At álíkna kommununum	110000	00
	409700	00

Ad *Inntokur:*

Lóg um toll av 8. mars 1935 ásetur, at sjúkrahúsini fyrst fáa 48000 kr. og kirkjugrunnurin 20000 kr.; restin ætlast til 135000 kr.; herav fær amtsgrunnurin 100000 kr. og økonomiski grunnurin 35000 kr.

grunnurin.

Útreiðslur:

		Kr.	oyr.
A.	Løgtingskostnaður	35000	00
B.	Dómsmál	4000	00
C.	Valum viðvikjandi	1000	00
D.	Læknar, sjúkrahús o. t.	22500	00
E.	Ferðaútreiðslur sýslumanna	1000	00
F.	Skúlamálum viðvikjandi	10000	00
G.	Landsbókasavnið	3800	00
H.	Landbúnaðarráðgevarin (ferðaútr. og til hjálparmann)	2000	00
I.	Útreiðslur viðv. djóralæknanum	2200	00
J.	Studn. til Føroyskt Heimavirki (2. ferð)	1000	00
K.	„Smiril"	12000	00
L.	Havna- og vegbygging	230000	00
M.	Ábyrgd fyri havualán	12000	00
N.	Reutur	24000	00
O.	Vanligur avdráttur	27000	00
P.	Ymist	2000	00
Q.	Til fiskivinnu, landbúnaðin o. a.	20200	00
		409700	00

Ad. *Útreiðslur:*

		Kr.	oyr.
A.	Tingmannaløn, ferðaútreiðslur o. t.	20000	00
	Løgtingstíðindi o. t.	5500	00
	Løgtingshúsið	1500	00
	Løgtingsskrivstovan	8000	00
		35000	00

D.	Læknaløn	5000	00
	Farsóttir o. t.	4000	00
	Brósts|úkrahúsið	10500	00
	Ljósmødur	3000	00
		22500	00

Økonomiski grunnurin.

Inntøkur:

	Kr. oyr.
1. Grind	1500 00
2. Stórhvalavelda	3000 00
3. Innfluttningsgjald	35000 00
4. Vøruhandilin	2000 00
	41500 00

Útreiðslur:

	Kr. oyr.
A. Løn roknskaparhaldarans o. t.	800 00
B. Hedeselskabet	1000 00
C. Føroya felag móti tuberklasjúku	1000 00
D. Eftirløn til frgvr. Flagstad og Berg	2800 00
E. At leggja til stovnsfæ grunnsins	1000 00
	6600 00
Til lendingar, brýr og onnur endamál eru	34900 00
	41500 00

Fátækragrunnur løgtingsins.

Inntokur:

	Kr.	oyr.
1. Grind	150	00
2. Stórhvalagjald	500	00
3. Arvagjald	5000	00
4. Gjøld fyri handilsloyvi	1500	00
5. Rentur	400	00
	7550	00

Útreiðslur:

	Kr.	oyr.
A. Alimentationspeningur	1000	00
B. Deyv og dumb	500	00
C. Løn roknskaparhaldaraus o. t.	400	00
D. At leggja til stovnsfæ grunnsins	500	00
E. Munur	5150	00
	7550	00

Kirkjugrunnur løgtingsins.

Inntokur:

	Kr.	oyr.
1. Endurgjald fyri tiggjunda	7800	00
2. Stórhvalagjald	1000	00
3. Innfluttningsgjald	20000	00
4. Rentur	500	00
	29300	00

Útreiðslur:

	Kr.	oyr.
A. Roknskaparhaldara o. t.	500	00
B. Rentur	1500	00
C. Vanligar umvølingar	10000	00
D. Kirkjugarðar	2000	00
E. Prøstafluttningur	2400	00
F. Rentur og avdrátt av láni til Hvalbiar sókn	800	00
G. Jarðahvalsgrunnurin (økonomiski grunnur)	3000	00
H. Munur	9100	00
	29300	00

A/S. „Føroyar Amtstidende"s Bogtrykkeri, Tórshavn

Bilag 3.

Beretning

om

Færø Amts Tuberkulosesygehus' Virksomhed

i Regnskabsaaret 1. Januar 1935 til 31. December 1935.

Ved

Overlæge *Erik Lynge.*

Ved Regnskabsaarets Begyndelse henlaa paa Sygehuset	37	Patienter
I Aarets Løb indlagdes	121	—
- — — udskreves 96, overflyttedes 15	111	—
Tilbage ved Aarets Slutning	47	—
Ialt behandledes i Aarets Løb	158	—

De udskrevne 111 Patienter fordeler sig saaledes:

1) Hjemsted:

Andefjord	1	Sand	2
Arge	1	Sandevaag	1
Bø	1	Saltangeraa	1
Frodebø	2	Selletræ	1
Fuglefjord	3	Skaalevig	1
Glibre	3	Skopen	4
Haldersvig	4	Skuø	5
Husevig	2	Strænder	2
Hvidenæs	1	Sumbø	1
Kalbak	2	Svinø	2
Klaksvig	4	Sørvaag	17
Kollefjord	3	Thorshavn	21
Lamhauge	1	Tofte	1
Lervig	1	Tveraa	4
Midvaag	3	Vaag	2
Myggenæs	10	Viderejde	3
Porkere	1		

2) Efter Køn: Mandlige ..... 56 Patienter
Kvindelige ..... 55 —

3) Efter Alder: 15 Aar og derunder ..... 17 Patienter
Fra 16 Aar til 25 Aar ..... 49 —
- 26 - - 35 - ..... 24 —
- 36 - - 50 - ..... 14 —
- 51 - - 60 - ..... 7 —
- 60 - og derover ..... 0 —

4) Efter Sygdommens Udbredning:
Lettere Tilfælde (1 Stadium) ..... 59 Patienter
Middelsvære — (2 —) ..... 17 —
Svære — (3 —) ..... 35 —

Gennemsnitsvarigheden af Kuropholdet for de enkelte Stadier var:

Lettere Tilfælde ..... 96 Dage
Middelsvære Tilfælde ..... 174 —
Svære Tilfælde ..... 209 —

Resultatet af Behandlingen:

	1 Stad.	2 Stad.	3 Stad.	Ialt
Tilsyneladende raske	54	8	1	63
Betydeligt bedrede	1	7	11	19
Bedrede	3	1	10	14
Uforandrede	1	1	6	8
Forværrede	0	0	1	1
Døde	0	0	6	6

Tuberelbaciller fandtes i Opspyttet hos ialt: 35 Patienter

Af 59 Patienter i 1 Stad. hos 0 Patienter
- 17 — - 2 - - 8 —
- 35 — - 3 - - 27 —

Af disse 35 Patienter blev 19 udskrevne bacilfri (c: 54 pCt.)

Feber, der skyldtes Tuberculosen:

Faudtes ved Indlæggelsen hos	24	Patienter
Tabte sig under Opholdet hos	28	—
Opstod under Opholdet hos	16	—
Tabte sig atter under Opholdet hos	13	—

Vægtforøgelsen hos 102 regelmæssigt vejede Patienter var gennemsnitligt:

1	Stadium:	5,2	kg.
2	— :	4,6	-
3	— :	3,4	-

Af mere betydende **Komplikationer** forekom følgende:

Abscess. ad anum	1	Graviditas	1
— frigid	2	Hæmoptysis	12
Abusus spirit.	1	Lues antea	1
Achylia gastr.	2	Meningitis tubere.	1
Adipositas	1	Mrb. cord.	3
Albuminuria	1	— mental.	1
— e sanocrysine	2	Neurasthenia	8
Angina	1	Nephritis chr.	2
Anæmia simpl.	23	Obstipat chr.	2
Arthrit. rheum.	2	Otit. med. supp. chr.	1
Asthma bronch.	1	Parulis	2
Bronchiectasia	3	Pleuritis exsud.	26
Bronchitis chr.	2	— — seq.	12
Colitis chr.	2	— sicca	1
Conjunctivitis phlyctæn.	3	Rhinitis. hypertrof.	2
Diviatio septi nasi	1	Tendosynovitis crep.	1
Dyspepsia	1	Tubere. artic. genu	1
— nervosa	2	— gland. bronch.	11
Dystrofia muse. progres.	1	— — colli	5
Encephalitis seq.	1	— intest.	6
Enuresis noct.	1	— laryng.	3
Exanthem. e sanocrysine	2	— miliares	2
Fistula ad anum	1	— peritonit.	1
— colli	1	Tumor hæmorrh.	1

Overflyttede Patienter: ialt 15

til

Dronning Alexandrines Hospital: 11 Patienter for

1) Tarmlidelse
2) Fistula ad anum.
3) Tuberc. artic. gen.
4) Partus.
5) Thoracoplastik.
6) do
7) Abscess. frigid
8) Polypus nasi.
9) Deviatio septi nasi
10) Abscess. colli lat.
11) Exairesis n. phrenic.

Dr. Alexandrines Hospitals Tuberculoseafdeling: 3 Patienter for Tuberc. pulm.

Julemærkesanatoriet: 1 Patient for Tuberc. pulm.

Særlige Behandlingsmaader.

Pneunothorax artif. er forsøgt anlagt hos 11 Patienter, kun hos 6 lykkedes og gennemførtes Behandlingen, desuden er 5 Patienter til Stadighed bleven ambulant behandlet med Pneumothorax artif.

Sanocrysin er anvendt til 23 Patienter.

Metallosal-mangan er anvendt til 1 Patient.

Thoracoplastik m. Exairesis n. phrenic.: 2 Patienter (Overlæge Pauli Dahl.)

Der er i Aarets Løb foretaget 341 Røntgenfotograferinger, deraf 160 ambulante Patienter (Tuberculosestationen).

Af Røntgengennemlysninger: 365, deraf 182 ambulante.

Der er i Aarets Løb givet ialt 1775 Lysbade (Kvarts-Sollux, Kulbuelys) til 63 Patienter.

Økonomisk Oversigt

ved Lagtingskontoret.

Sygedagenes samiede Antal har i Aarets Løb været 18040

Aarets Middelbelægning har været 49,45.

Regnskab for Driften 1935.

Indtægt.

		Kr. Ø.
Betaling for Patienter		17.769,00
Statskassens Tilskud		52.554,00
	Kr. Ø.	
Have og Anlæg	463,00	
Fragaar Udgiften (Kt. 10)	176,60	286,40
Husdyrhold	568,30	
Fragaar Udgiften (Kt. 18)	128,00	440,30
Ambulante Røntgenfotograferinger		890,00
Indbetalt for Ligkister		361,75
Forskellige Indtægter		312,00
Underskud		5.024,58
		77.638,03

Udgift.

			Kr. Ø.
Konto	1.	Lønninger	17.860,73
—	2.	Forplejningen	29.669,63
—	3.	Vask og Rengøring	3.296,27
—	4.	Brændsel og Belysning	10.133,38
—	5.	Medicin m. m.	3.535,89
—	5a	Røntgen	1.403,59
—	6.	Bygninger	4.172,20
—	7.	Maskiner	951,50
—	8.	Inventar	2.801,95
—	9.	Forsikring	1.183,50
—	11.	Fragt og Losning	189,26
—	12.	Kontorhold	957,73
—	13.	Renter	735,40
—	14.	Forskellige Udgifter	208,00
—	15.	Ligkister	239,00
			77.638,08

Beholdning og Gæld.

		Kr. Ø. 31. Decbr. 1934	Kr. Ø. 31. Decbr. 1935
Beholdning:	1. Restancer for Patienter	14.075,89	14.659,89
	- Røntgen	250,00	195,00
	- Ligkister	79,45	178,25
	2. Statskassens Tilskud for Okt. Kv.	12.309,00	13.092,00
	3. Kassebeholdning	450,93	450,93
		27.174,27	28.576,07
Gæld:	Til Føroya Banki	18.002,52	15.433,54

Bemærkninger ad Udgiftskonti:

ad Konto 1. Lønninger:

	Kr. Ø.
Løn til 1 Læge (Overlæge Lyngø)	3.500,00
- - 1 Reservelæge	2.000,01
- - 1 Oversygeplejerske	1.525,00
- - 2 Sygeplejersker	2.200,00
- - 1 Økonoma	1.500,00
- - 1 Fyrpasser	2.328,00
Pigelønninger + Medhjælp	2.970,00
Afløsning (Ferie og Sygdom)	577,72
Bogholderi og Regnskabsførelse	1.200,00
Revision	60,00
	17.860,73

ad Konto 2. Forplejningen:

Udgiften har været	29.669,63
Forplejningen har kostet Øre 164,88 pr. Patientdag (sidste Aar 170,66.)	
— - - - 132,28 pr. Kostdag (sidste Aar 136,69.)	

ad Konto 3. Vask og Rengøring:

Grønsæbe, andre Sæber, Sæbespaaner og Soda	382,74
Forskelligt	513,53
Vask af Tøj	2.400,00
	3.296,27

ad Konto 4. Brændsel og Belysning:

41350 kg Kul	1.391,78
8469 hl. Cokes	7.159,40
1422 kg. Petroleum	351,24
Elektricitet til Belysning	733,18
— - teknisk Brug	488,48
Forskelligt	9,30
	10.133,38

ad Konto 5. Medicin:

Medicin	2.898,46
Sanocrysin	637,43
	3.535,89

ad Konto 5.a Røntgen:

Udgifter har været	1.403,59

ad Konto 6. Bygninger:

Almindelige Vedligeholdelser	1.623,44
Større Arbejder	2.548,76
	4.172,20

ad Konto 7. Maskiner:

Nyanskaffelser	951,50

ad Konto 8. Inventar:

Nyanskaffelser	2.305,55
Udbetalt Syløn	57,00
Reparationer	439,40
	2.801,95

ad Konto 9. Assurance:

Brandforsikring	1.020,00
Ulykkesforsikring	168,50
	1.188,50

ad Konto 11. Fragt og Losning:

Udgifterne har været	489,26

ad Konto 12. Kontorhold:

Kontorrekvisitter m. m.	76,09
Telefonabonnement	573,70
Telefonsamtaler og Telegrammer	70,94
Tryksager, Avertissementer m. m.	162,80
Bladpenge, Frimærker m. m.	74,20
	957,73

ad Konti 10, 13, 14, 15, 16 og 16 a ingen Bemærkning.

A/S. „Føre Amtstidende"s Bogtrykkeri, Thorshavn.

Bilag 4.

Betænkning og Forslag

afgivet af

det af Lagtinget i Henhold til Ændringsforslag til Udvalgsbetænkning i Lagtingssag Nr. XV—3|1935 nedsatte Udvalg til Undersøgelse af forskellige økonomiske Forhold.

TÓRSHAVN 1936.

Betænkning og Forslag

fra

Udvalget til Undersøgelse af forskellige økonomiske Forhold.

I sidste Lagtingssamling blev der under Forhandlingerne om Støtte til de færøske Næringsveje, i Særdeleshed til de færøske Fiskerier, nedsat et Udvalg paa 7 Medlemmer »til at undersøge Bank- og Financieringsforholdene paa Færøerne m. m.«.

Efter at de færøske Redere har dannet en Sammenslutning, er der nu ved Regeringens Hjælp skaffet Støtte til Fiskerierne, men da der bliver og fremdeles vil blive stillet større og større Krav til Lagtinget om Støtte til forskellige nødvendige Foretagender, og da Lagtinget hidtil kun i ringe Udstrækning har kunnet imødekomme disse Krav paa Grund af manglende Midler, har Udvalget begrænset sin Opgave til en Undersøgelse af Muligheden for at skaffe Lagtinget forøgede Indtægter uden at lægge trykkende Byrder paa Befolkningen.

Under Hensyn hertil har Udvalget udarbejdet følgende Forslag til Tingets Vedtagelse (vedføjet denne Betænkning som Bilag A—D).

A. Forslag til Lov for Færøerne om Afgift for Fremvisning af levende Billeder og Afholdelse af offentlig Dans.

B. Forslag til Lov for Færøerne om Spiritusmonopol.

C. Reglement for Spiritusmonopolet.

D. Forslag til Lov for Færøerne om Skatter og Afgifter.

Lovforslag A.

Hele Udvalget indstiller Lovforslaget til Lagtingets Vedtagelse. Afgiften, som vil andrage mindst 10.000 Kr. aarlig, bør efter Udvalgets Formening bruges væsentlig til kulturelle Formaal.

Lovforslag B samt **C.** Reglement for Spiritusmonopolet.

Med Hensyn til dette Lovforslag, Spiritusmonopolet, mener Udvalgets Flertal (P. M. Dam, J. P. Davidsen, M. A. Jacobsen og Edw. Mitens), at det er rigtigt og forsvarligt, at den Handelsavance, som Befolkningen ved den nuværende Spiritusordning lader tilflyde Vinhandlere udenfor Øerne, kommer Lagtinget tilgode. Men Fordelen ved Spiritusmonopolet er ikke alene af økonomisk Art. Ved en Monopolordning kan der nemlig føres Kontrol med Varernes Kvalitet, hvorved undgaas, at der indføres saa slette Varer, at de er en Fare for Folkets Sundhed, og føres Kontrol med Forbruget af Spirituosa.

Med Hensyn til Nyordningen, saaledes som den vil blive praktiseret ved Forslaget til Reglement for Spiritusmonopolet, skal her anføres, at selve Ordningen vil blive ganske lignende som hidtil, kun med den Forandring, at Ordrer paa Spirituosa skal sendes til Monopolet i Stedet for som nu til Vinhandlere udenfor Øerne. For hver Kunde vil den Regel gælde, at der skal hengaa 8 Dage, inden en Ordre vil blive effektueret, og der vil ikke blive taget Hensyn til ny Ordre fra samme Person, med mindre der er hengaaet 14 Dage fra Indsendelsen af forrige Ordre. Endvidere paahviler det Monopolet at føre en Fortegnelse paa Kort (Kartotek) over alle Kunderne, hvorved man har en effektiv Kontrol med hver enkelts Forbrug af Spirituosa.

For Lagtinget vil en Spiritusordning som denne betyde en aarlig Merindtægt af antagelig 50.000 Kr.

To af Udvalgets Medlemmer, nemlig Winther og O. F. Joensen, har taget Forbehold med Hensyn til dette Lovforslag, og et tredie Medlem, nemlig Poul Niclasen, er Modstander af Spiritusmonopol og henviser iøvrigt til Betænkning fra den af Færøernes Lagting nedsatte Ædrueligheds-kommission (Løgtingstíðindi 1932, Bilag 4), hvori han har fremsat Tanken om Oprettelse af en Spirituscentral uden for Øerne.

Lovforslag D.

Hele Udvalget indstiller Lovforslaget til Lagtingets Vedtagelse. Afgiften af Spirituosa er udgaaet, da den ifølge Lovforslag B kommer ind under Monopolet. De nye Afgiftsvarer er: Tændstikker, Olie og Benzin. Afgiften paa disse Varer vil andrage mindst 50.000 Kr. aarlig. —

Ved disse Lovforslag vil Lagtingets Indtægter forøges med ca. 110.000 Kr. aarlig. Som foran anført mener Udvalget, at Afgiften, som indgaar ved Lovforslag A, bør anvendes til kulturelle Formaal, medens

Resten (ca. 100.000 Kr.) hovedsagelig bør anvendes til Ophjælpning og Støtte af færøsk Næringsliv efter Lagtingets nærmere Bestemmelse.

Da man hidtil ikke har haft noget Toldvæsen paa Færøerne, og da ovennævnte Lovforslag gør en almindelig Toldkontrol paakrævet, har man som Bilag E vedføjet en Betænkning ang. Toldvæsen paa Færøerne med Forslag, som Udvalget indstiller til Lagtingets Vedtagelse.

Endelig skal Udvalget indstille til Lagtingets Vedtagelse, at der maa blive indledet Forhandlinger med Regeringen om Erhvervelse af de Aktier i Føroya Banki, som Den danske Landmandsbank er Ejer af.

Tórshavn, 1. Oktober 1936.

M. A. Jacobsen. *Poul Niclasen.* *Edw. Mitens* *J. P. Davidsen.*

P. M. Dam. *G. Winther.* *O. F. Joensen.*

A. *Forslag*

til

Lov for Færøerne om Afgift for Fremvisning af levende Billeder og Afholdelse af offentlig Dans.

§ 1.

Enhver, der i Henhold til Lov, Bevilling eller en af Politiøvrigheden meddelt Tilladelse foranstaller Fremvisning af levende Billeder eller Afholdelse af offentlig Dans, vil have at erlægge en Færø Amts Repartitionsfond tilfaldende Afgift.

§ 2.

Hvis der til den paagældende Forestilling eller Afholdelse af offentlig Dans sælges Billetter, erlægges Afgiften i Form af en Afgift paa de solgte Billetter eller andre i Stedet derfor trædende Adgangsbeviser paa 20 %, dog ikke under 10 Øre pr. Billet.

Udsledes der ikke Billet eller Adgangsbevis, erlægges Afgiften med 20 % af de Beløb, der indkommer i Vederlag for Entré, dog ikke under 10 Øre pro persona.

For Abonnementsbilletter beregnes Afgiften efter Billettens Pris.

§ 3.

Tilsledes der Publikum Adgang helt eller delvis uden Betaling, skal Lagtinget være bemyndiget til at bestemme, at Afgiften erlægges med 25 Øre for hver Person, der faar Adgang, være sig mod eller uden Betaling.

Det samme skal gælde, hvor det maa antages, at Entréprisen er nedsat for at omgaa Loven.

§ 4.

Den ved Lov Nr. 105 af 31. Marts 1933 om Biografteatervæsenets Ordning fastsatte Bevillingsafgift tilfalder Færø Amts Repartitionsfond og indbetales til denne af Politimesteren efter at være opkrævet paa sædvanlig Maade.

§ 5.

Enhver, der er afgiftspligtig i Henhold til §§ 1—3,

sender straks ved hver Maaneds Slutning en Liste over de i Maanedens Løb skete Afholdelser af offentlig Dans eller givne Forestillinger med specificeret Opgivelse af de solgte Billetters Pris og Antal til Politiøvrighederne, der kvartalsvis opkræver den skyldige Afgift.

§ 6.

De i § 5 omhandlede Beløb, der ikke er betalt senest 1 Maaned efter hvert Kvartals Udløb, kan inddrives ved Udpantning.

§ 7.

Undlader nogen at give den i § 5 paabudte Anmeldelse, straffes han med Bøder, der mindst skal udgøre det tredobbelte af den skyldige Afgift, medmindre det bevises, at Undladelsen ikke skyldes den Hensigt at unddrage sig Betalingen.

Sagen behandles som Politisag.

Bøderne tilfalder Amtsfattigkassen.

§ 8.

Lagtinget kan eftergive eller nedsætte Afgiften for de i nærværende Lov omhandlede Fremvisninger, naar disse iværksættes i Undervisningsøjemed ved Foranstaltning af eller efter Aftale med Skoler, eller de har et videnskabeligt Formaal eller tjener til Oplysningens Fremme.

Skal Overskuddet iøvrigt anvendes i almennytligt eller velgørende Øjemed, kan Lagtinget tillade, at Afgift for saa vidt frafaldes.

Hvor den opkrævende Myndighed skønner, at den Afgift, som en afgiftspligtig, der ikke har fast Ophold paa Stedet, skulde svare, ikke vil udgøre 5 Kr., undlades Opkrævning af Afgiften.

§ 9.

Denne Lov træder i Kraft den 1. April 1937.

B. *Forslag*

til

Lov for Færøerne om Monopol paa Salg af Spirituosa.

Almindelige Bestemmelser.

§ 1.

Ved Spirituosa forstaas i denne Lov enhver Vædske, som inde-

holder 2¼ Vægtprocent Alkohol eller derover. Denatureret Spiritus, Pulver, Tabletter og andet, der indeholder Stoffer, som kan opløses i en Vædske, og som besidder nævnte Alkoholstyrkegrad, skal i denne Lov behandles som Spirituosa.

Indførsel af Spirituosa.

§ 2.

Færøernes Lagting er eneberettiget til at indføre til Færøerne Spirituosa eller alkoholholdige Vædsker, under hvilken Betegnelse de end maatte forekomme. Lagtingets Monopol besørger Indførselen.

§ 3.

Naar et Skib indtræffer fra Udlandet, er Kaptajnen forpligtet til uforløvet eller samtidig med at han fremviser Skibspapirerne, at meddele Politimyndighederne om Skibet medfører Spirituosa, og i saa Fald hvor meget.

Naar et Skib fra Udlandet medfører Spirituosa, der ikke er indført i Henhold til Hjemmelen i § 2, skal Politimyndighederne i den første Havn, Skibet anløber, forsegle de indførte Spirituosa med deres Embedssegl, og Kaptajnen indestaar for, at ingen Spiritus undrages Forseglingen, samt at Seglene ikke bliver brudt, eller at der ikke tages af disse Spirituosa, førend Skibet endeligt har forladt Landet. Men Politimyndighederne skal dog, før Skibet afgaar fra sidste Havn, overbevise sig om, at Seglene er ubeskadigede, og at intet af disse Spirituosa er blevet fjernet. Skibet er dog berettiget til at have et passende Skibsforraad af uforseglede Spirituosa til Brug for Skibsmandskabet.

En Fortegnelse over forseglet Spirituosa samt over uforseglet Skibsforraad af Spiritus skal følge med Skibet, og en Kopi deraf bero hos den Myndighed, der overtog Forseglingen.

Politimyndighederne skal altid i første Havn undersøge, om et Skib medfører Spirituosa. De har Bemyndigelse til at aabne Mandskabs og Passagerers Gemmer og foretage Undersøgelse andetsteds i Skibet for at overbevise sig om, hvorvidt der findes Spirituosa.

Kaptajnen er ansvarlig for Mandskabets Overtrædelser af denne Paragraf, medens Passagerer er ansvarlige for deres Bagage.

§ 4.

Dersom et Skib strander her ved Kysten, og dersom det medfører Spirituosa, eller dersom et saadant Vrag driver i Land, skal Sysselmanden i Politimesterens Forfald tage Spirituosabeholderne i sin Varetægt og forsegle dem. Han giver uforløvet Politimesteren Meddelelse om disse Spirituosa, hvorpaa Politimesteren lader dem bringe til Opbevaring paa et sikkert Sted.

Dersom Ejeren er kendt, gives der ham ved første Lejlighed Meddelelse om disse Spirituosas Bjergning, i modsat Fald skal de bekendtgøres i Henhold til Reglerne om Drivgods. Dersom Ejeren, inden 12 Maaneder fra Meddelelsen skete, ønsker disse Spirituosa udført af Landet paa sin Bekostning eller solgt til Lagtingets Monopol til den Pris, som det maatte byde, skal det ske; i modsat Fald hjemfalder de

til Lagtinget. Det samme er Tilfældet, dersom Ejeren melder sig i Henhold til Bekendtgørelse Indenfor et Tidsrum af 6 Maaneder fra dennes Offentliggørelse, idet der da regnes med, at Fristen paa 12 Maaneder begynder at løbe samtidig med, at han melder sig.

Dersom ingen Ejer melder sig, inden den lovbefalede Frist er udløbet, hjemfalder disse Spirituosa til Lagtinget.

§ 5.

Ingen maa modtage ulovlig indført Spirituosa fra Skibe indenfor færøsk Søterritorium.

Tilvirkning af Spirituosa.

§ 6.

Det er paa Færøerne forbudt at brygge eller tilvirke Rusdrikke eller alkoholholdige Vædsker og at drikkeliggøre den Spirituosa, der er eller er blevet, gjort uanvendelig til Fortæring.

§ 7.

Alle Rekvisitter, der skal benyttes, eller er blevet benyttet til Brygning eller Tilvirkning af Rusdrikke eller til at drikkeliggøre Spiritus, der var uanvendelig til Fortæring, skal beslaglægges og ødelægges. Den Spiritus, der er blevet tilvirket eller atter gjort anvendelig til Fortæring, beslaglægges tillige med de tilhørende Beholdere. Salgssummen tilflyder Lagtinget.

Salg og Udskænkning af Spirituosa.

§ 8.

Lagtingets Spiritusmonopol besørger Salget af de Spirituosa, som Lagtinget indfører i Henhold til § 2.

Lagtinget bestemmer Paalægget (Avancen) under Hensyn til Alkoholstyrken og Indkøbsprisen.

§ 9.

Berettiget til Videreforhandling af Spirituosa, der er blevet købt fra Lagtingets Monopol er — under Iagttagelse af de gældende Regler — kun Apoteker, eventuelle Haandskøbsudsalg fra disse, autoriserede Læger, der udleverer Spirituosa ved Sygebehandling og de autoriserede Forhandlere af denatureret Spiritus, for saa vidt angaar Spiritus til teknisk Brug.

§ 10.

Det forbydes gratis at udskænke eller udlevere berusende Drikke i Forbindelse med Udøvelsen af nogen Næringsvirksomhed, saasom Handel, Skibsrederi, Fiskerinæring, Beværtning, Gæstgiveri og Af-

holdelse af offentlig Dans eller andre offentlige Forlystelser. Det er altid forbudt at udskænke eller udlevere berusende Drikke i de paagældende Forretningslokaler og offentlige Lokaler. I offentlige Beværtningslokaler er det forbudt Gæsterne at nyde medbragte berusende Drikke, og hverken Værten, eller de, der gaar ham til Haande, maa finde sig i, at dette sker; ej heller maa Værten, hans Husstand eller Medhjælpere nyde berusende Drikke i Beværtningslokalerne. I ethvert Beværtningslokale skal der paa en iøjnefaldende Plads findes opslaaet et tydeligt Aftryk af nærværende Bestemmelse.

§ 11.

Det er forbudt at forskrive berusende Drikke til andre. Dette gælder dog ikke Bestilling af Vin til Nadverbrug. Personer, der driver Handel, Beværtning, Gæstgiveri eller Afholdelse af offentlig Dans eller andre offentlige Forlystelser som Erhverv eller er ansatte som Bestyrere af eller har anden fast Beskæftigelse ved en saadan Virksomhed, maa heller ikke paa anden Maade skaffe andre saadanne Drikke tilført. Dette Forbud gælder ogsaa den paagældendes Ægtefælle, saa længe Samlivet ikke er ophævet ved Separation.

§ 12.

Med Undtagelse af Bestemmelsen i §§ 8 og 9 er det forbudt at udskænke, sælge eller udlevere Spirituosa til andre Personer mod Vederlag i Form af Penge eller andre Varer.

§ 13.

Al Spirituosa, der udleveres fra Monopolet, skal være forsynet med dettes Segl.

Findes nogen at være i Besiddelse af uforseglet Spirituosa, paahviler det vedkommende at bevise, at han er kommet i Besiddelse deraf paa lovlig Vis. Kan vedkommende ikke det, straffes han med Bøder.

§ 14.

Laglinget udsteder et Reglement om Salg af Spirituosa fra Laglingets Monopol.

§ 15.

Spirituosa maa ikke sælges eller udleveres til Personer, der er under 18 Aar, eller som vitterligt er umyndiggjorte paa Grund af Drikfældighed, eller som er øjensynlig berusede eller er utilregnelige.

Ejheller maa Spirituosa sælges eller udleveres til Personer, der har gjort sig skyldige i ulovligt Salg eller Fremstilling af Spirituosa.

§ 16.

Al offentlig Reklame angaaende Salg af Spirituosa er forbudt.

Forskellige Bestemmelser.

§ 17.

Udgifterne vedrørende den i denne Lov omhandlede Ordning af Spirituosahandelen paa Færøerne afholdes af Lagtinget.

§ 18.

Overtrædelser af denne Lov straffes med Bøder, for saa vidt anden Lovgivning ikke medfører strengere Straf. Bøderne tilfalder Amtsfattigkassen.

§ 19.

Den paa ulovlig Vis indførte eller fremstillede Spirituosa beslaglægges og tilfalder Lagtingets Monopol.

§ 20.

Sager angaaende Overtrædelser af denne Lov behandles som Politisager.

§ 21.

Ved denne Lovs Ikrafttræden ophæves Lov for Færøerne af 27. Marts 1934 om Ændringer i Lov for Færøerne Nr. 115 af 3. April 1928 om Forbud mod at drive Erhverv med berusende Drikke m. m.

§ 22.

Denne Lov træder i Kraft den

C. *Reglement*

om

Salg af Spirituosa fra Lagtingets Spiritusmonopol.

I Henhold til Lov for Færøerne om Monopol paa Salg af Spirituosa fastsætter Lagtinget herved følgende Bestemmelser om Salg af berusende Drikke, som omhandles i nævnte Lov.

§ 1.

Lagtingets Monopol har Sæde i Tórshavn.

§ 2.

Lagtingets Monopol sælger Spirituosa efter Bestemmelser i dette Reglement og gældende Lov.

§ 3.

Salg af Spirituosa fra Lagtingets Monopol maa kun ske mod kontant Betaling.

§ 4.

Lagtinget fastsætter Udsalgsprisen paa Spirituosa under Hensyn til Alkoholstyrkegrad og Indkøbspris.

§ 5.

Al Spirituosa, der udleveres fra Monopolet, skal være forsynet med dettes Segl og med paategnet Udsalgspris. Mindre Kvanta end Flasker eller Beholdere á 1 Liter maa ikke sælges. Herfra undtages dog Salg af denatureret Spiritus og anden Spiritus til teknisk Brug.

Efterligning af Monopolets Segl eller Misbrug deraf straffes efter gældende Lov.

§ 6.

Spirituosa maa ikke sælges eller udleveres til Personer, der er under 18 Aar, eller som er umyndiggjorte paa Grund af Drikfældighed, eller som er berusede eller utilregnelige.

Ej heller maa Spiritus sælges eller udleveres til Personer, der har gjort sig skyldige i ulovligt Salg eller Fremstilling af Spirituosa. Det paahviler Politimesteren og Dommeren snarest muligt at underrette Monopolet, saafremt nogen forser sig paa anførte Maade.

§ 7.

Ved Udlevering af Spirituosa til Apoteker skal Apotekeren for hver Udlevering afgive skriftlig Erklæring paa Tro og Love om, at den udleverede Spirituosa udelukkende vil blive anvendt til medicinalt Brug eller til Paafyldning af Skibskompasser.

Udlevering af Sprit til Skibskompasser sker efter Politiets nærmere Forskrifter.

§ 8.

Udlevering af Spirituosa fra Lagtingets Monopol maa kun finde Sted efter skriftlig Bestilling, og Bestillingerne effektueres tidligst 1 Uge efter Modtagelsen.

Ingen kan faa udleveret Spirituosa, før der er forløbet mindst 14 Dage efter sidste Udlevering.

Reglerne i denne Paragraf gælder dog ikke for Udlevering af denatureret Spiritus og Sprit til Apoteker.

Ved Monopolet føres Kort (Kartotek) over alle Udleveringer.

§ 9.

Spirituosa maa kun sælges til Personer, der kan bevisliggøre at have erlagt forfalden Skat til Kommune og Lagting.

§ 10.

Monopolet er ikke forpligtet til at ligge inde med Beholdninger af Spirituosa, og Monopolet har Ret til, saafremt dette maatte være hensigtsmæssigt, at foretage en samlet Indførsel til Landet efter de i et bestemt Tidsrum indkomne Rekvisitioner.

Dog skal Monopolet ligge med en saadan Beholdning af Spirituosa til teknisk Brug, Medicinalspiritus, denatureret Spiritus og lign., at det til enhver Tid er i Stand til at dække det nødvendige Behov.

§ 11.

Færøernes Lagting fører Overopsyn med Monopolet, og Lagtingets Vinnunevnd danner dettes Bestyrelse og repræsenterer og forpligter Monopolet; dets Formand repræsenterer det overfor Domstolene.

§ 12.

Bestyrelsen kan antage en Leder af Monopolets daglige Virksomhed og anden nødvendig Medhjælp og fastsætte Lederens og Medhjælpens Løn.

§ 13.

Vinnunevndin skal som Bestyrelse for Monopolet, inden Lagtinget træder sammen, afgive til dette en Beretning om Virksomheden i det forløbne Aar og fremlægge det reviderede Aarsregnskab til Godkendelse.

§ 14.

Monopolets Regnskabsaar er Kalenderaaret. Regnskabet for det forløbne Aar skal være aflagt inden hvert Aars 1. Maj og indsendes til Lagtinget. Regnskabet revideres ved en Revisor, antagel af Lagtinget. Dennes Honorar fastsættes af Lagtinget og udredes af Monopolet.

§ 15.

Dette Reglement træder i Kraft samtidigt med Lov for Færøerne om Monopol paa Salg af Spirituosa.

D. *Forslag*

til

Lov for Færøerne om Forandring i forskellige Skatter og Afgifter.

§ 1.

I Stedet for § 1 i Lov Nr. 44 af 30. Marts 1892 om Forandring i forskellige Skatter og Afgifter paa Færøerne træder følgende Bestemmelser:

1. Af Øl, som indføres fra det øvrige Kongerige og efter de der gældende Bestemmelser er skattefrit, betales en Afgift af 15 Øre pr. Liter.

   Af alt Øl, der fremstilles paa Færøerne, betales en Afgift af 10 Øre pr. Liter.

2. Af alkoholfri Frugtvine (med under 2¼ Vægtprocent Alkohol) og lignende Drikkevarer fremstillede af Frugtsaft, Mineralvand, Limonade, Citronvand o. lign., som indføres til Færøerne, betales en Afgift af 15 Øre pr. Liter.

   Af de i ovenstaaende Stykke nævnte Drikkevarer, der fremstilles paa Færøerne, betales en Afgift af 10 Øre pr. Liter, hvilken Afgift dog kan refunderes, naar det overfor Amtet godtgøres, at Varen er udført fra Færøerne.

3. Af Tobak, Cigarer, Cigarillos, Cigaretter og Cigaretpapir, der indføres til eller fremstilles paa Færøerne, betales følgende Afgifter:

a.	Røgtobak hvis Indkøbspris uden Tillæg af Fragt eller Afgift efter nærværende Lov er 3 Kr. pr. kg eller derunder...	30 Øre pr. kg
b.	Af anden Røgtobak.....	150 — -
c.	Spundet Skraatobak («spunnið tubbak»)	40 — -
d.	Af anden Skraatobak og Snustobak ...	300 — -
e.	Cigaretter, hvis Indkøbspris uden Tillæg af Fragt eller Afgift efter nærværende Lov er 2 Kr. pr. 100 Stk. eller derunder	200 Ø. pr. 100 Stk.
f.	Alle andre Cigaretsorter.....	400 - - 100 —
g.	Cigaretpapir.....	½ - - —
h.	Cigarer, hvis Indkøbspris uden Tillæg af Fragt eller Afgift efter nærværende Lov er 15 Øre pr. Stk. eller derunder.....	400 - - 100 —
i.	Cigarer, hvis Indkøbspris uden Tillæg af Fragt eller Afgift efter nærværende Lov er over 15 Øre, men ikke over 25 Øre pr. Stk.....	500 - - 100 —
j.	Cigarer, hvis Indkøbspris uden Tillæg af Fragt eller Afgift efter nærværende Lov er over 25 Øre pr. Stk.....	600 - - 100 —
k.	Cigarillos.....	300 - - 100 —

Institsministeriet fastsætter Regler om Nedsættelse af Afgiften for Cigarer, Cigarillos eller Cigaretter, der fremstilles i Fabrikker paa Færøerne.

4. Af alle Slags Sukkervarer, der indføres til Færøerne, saasom Chokolade, Bonbons, Brystsukker, Konfekt, Marcipan, Pastiller, Sukkerkugler o. l., betales en Afgift af 75 Øre pr. kg. — Sirup, Melis, Tabletsukker, Farin, Puddersukker og alt andet Husholdningssukker, Kandissukker og Kakaopulver uden iblandet Sukker er dog afgiftsfri.

Af alle de i ovenstaaende Stykke ombandlede afgiftspligtige Varer, der fremstilles paa Færøerne, betales en Afgift af 50 Øre pr. kg.

5. Af alle Fotografirekvisitter (herunder Fotografiapparater, Dele til saadanne, Films, Plader, lysfølsomt Papir m. v.), der indføres til Færøerne, betales en Afgift af 15 % af Fakturaprisen.

6. Af Automobiler, Motorcykler og Cykler m. v., der indføres til Færøerne, betales følgende Afgifter:
   a. Af Automobiler og Motorcykler samt Dele til saadanne (herunder Gummidæk, Ringe og Slanger) 5 % af Fakturaprisen.
   b. Af Cykler og Dele til saadanne (herunder Gummidæk, Ringe og Slanger) 10 % af Fakturaprisen.

7. Af alle Musikinstrumenter, Dele til saadanne, Plader til mekaniske Musikinstrumenter, Grammofoner, Fonografer o. lign. Instrumenter der indføres til Færøerne, samt af Dele og Tilbehør til saadanne Instrumenter, herunder Stifter, indspillede og uindspillede Plader og Valser, betales en Afgift af 10 % af Fakturaprisen.

8. Af Porcelæns-, Fajance- og Lervarer, der indføres til Færøerne, med Undtagelse af Rør, Mursten, Tagsten og Fliser, betales en Afgift af 5 % af Fakturaprisen.

9. Af alle Glasvarer, der indføres til Færøerne, med Undtagelse af Flasker, Lampeglas, elektriske Pærer og ufolieret Glas i Tavler og Ruder, betales en Afgift af 10 % af Fakturaprisen.

10. Af Legetøj, der indføres til Færøerne, betales en Afgift af 20 % af Fakturaprisen.

11. Af Gulvtæpper og Gulvtæppetøjer, der indføres til Færøerne, betales en Afgift af 10 % af Fakturaprisen.

12. Af Linoleum og Voksdug, der indføres til Færøerne, betales en Afgift af 5 % af Fakturaprisen.

13. Af Tapetpapir o. lign., der indføres til Færøerne, betales en Afgift at 10 % af Fakturaprisen.

14. Af Lommeure og Armbaandsure, der indføres til Færøerne, saml af Dele til saadanne betales en Afgift af 10 % af Fakturaprisen.

For Varer af de under 5—14 nævnte Arter, der fremstilles paa Færøerne, kan Institsministeriet paalægge Afgift som for Varer, der indføres.

15. Af Spillekort, der indføres til eller tilvirkes paa Færøerne, betales en Afgift af 1 Kr. pr. Spil.

16. Af Tændstikker, der indføres til eller fremstilles paa Færøerne, betales en Afgift af 1 Øre pr. Æske indtil 50 Stk., og derefter stigende med 1 Øre for hvert paabegyndte Antal af yderligere 50 Stk.

17. Af Rapolie, Petroleum og Benzin, der indføres til Færøerne, betales en Afgift af 1 Øre pr. Liter.

Af Maskinolie og Maskinfedt betales en Afgift af 1 Øre pr. kg.

For de under 17 nævnte Varer bemyndiges Lagtinget til ved offentlig Bekendtgørelse i det til Modtagelse af offentlige Bekendtgørelser for Færøerne autoriserede Blad at fastsætte en Maksimalpris med den Virkning, at enhver, der fordrer eller oppebærer højere Betaling end af Lagtinget fastsat, straffes som for Aager i Henhold til Straffelovens § 282, hvorhos Retten til at drive Handelsnæring kan frakendes ham paa Tid eller for bestandig.

§ 2.

I § 7 i Lov Nr. 44 af 30. Marts 1892 om forskellige Skatter og Afgifter paa Færøerne ændres Ordene »det dobbelte« til »indtil det 15-dobbelte«.

§ 3.

Af de indkomne Beløb tilfalder 20.000 Kr. aarlig Kirkefonden, medens Resten indgaar i Amtsrepartitionsfonden, dog saaledes at der heraf forlods udbetales 12.000 Kr. for hvert Kvartal til Nedsættelse af Taksterne paa de færøske Sygehuse. Fordelingen mellem Sygehusene foretages af Lagtinget.

§ 4.

Det er forbudt paa Færøerne at fremstille al Slags Vin, Brændevin eller spirituøse Drikkevarer samt alle Drikkevarer, der indeholder 2¼ Vægtprocent Alkohol og derover.

§ 5.

Justitsministeriet bemyndiges til at fastsætte nærmere Bestemmelser om Fremgangsmaaden ved Afgifternes Opkrævning og om Kontrol med de Virksomheder, som paa Færøerne fremstiller afgiftspligtige Varer. Udgifterne ved Afgifternes Opkrævning og Kontrollens Gennemførelse afholdes forlods af de ved Afgifterne indkomne Beløb.

§ 6.

Denne Lov træder i Kraft den og gælder til Udløbet af Finansaaret 1939/40. Fra 1. April 1940 at regne træder Bestemmelserne i Lov Nr. 36 af 7. Marts 1912 paany i Kraft.

E. *Betænkning*

vedrørende

Toldvæsen paa Færøerne.

Lov Nr. 53 for Færøerne af 8. Marts 1935 om Forandring i forskellige Skatter og Afgifter udvidede Toldafgifterne paa Færøerne fra væsentlig Spirituosa og Tobak til en Række andre Varer. For nogle Varers vedkommende er Tolden fastsat i Forhold til Varernes Vægt, og for andre Varer er der Tale om en Værditold. Ifølge Lovens § 5 bemyndiges Justitsministeriet til at fastsætte nærmere Bestemmelser om Fremgangsmaaden ved Afgifternes Opkrævning og om Kontrol med Virksomheder, som fremstiller afgiftspligtige Varer. Udgifterne hertil afholdes forlods af de indkomne Beløb. Loven er beregnet at give i Toldindtægt ca. 200.000 Kr. Ifølge Oplysninger fra Politikontoret andrager Udgifterne ved Opkrævning og Kontrollen 5330 Kr.

Ved Bekendtgørelse Nr. 77 af 21. Marts 1935 er der givet nærmere Regler vedrørende Opkrævningen af de omtalte Afgifter. Opkrævningen henhører under Politiet. Forsaavidt angaar Varer, der indføres ved Forsendelse med Posten, opkræves Afgifterne dog af Postvæsenet. Postkontoret indbetaler hver Maaned de indgaaede Beløb til Politikontoret efter Fradrag af de dermed forbundne Udgifter. Efter Oplysning fra Postkontoret andrager disse Udgifter 1800 Kr.

Bekendtgørelsen forudsætter, at Politiet skal undersøge Pakhuse, hvori indførte Varer oplægges, og undersøge Lokaler, hvori der fremstilles afgiftspligtige Varer paa Færøerne. Alle Varer skal være ledsaget af en udtømmende og specificeret Faktura, og disse skal gennemgaas af Oppebørselsbetjenten. Afgiftspligtige Varer maa kun udskibes i Tórshavn eller en Havn, hvor en Sysselmand bor, samt i Vaag. Varerne maa ikke udleveres, forinden Afgiften er betalt. Beholdninger ombord i Skibe, som ikke er bestemt til Udførsel, skal forsegles. Den Varerne ledsagende Faktura skal sammenholdes med Skibets Varefortegnelse og andre Ladningsdokumenter. Fra Skibets Side skal de nævnte Papirer tilstilles Politiet sammen med en Fortegnelse over Varemodtagerne med Oplysning om, hvad er bestemt til hver af disse, samt en Erklæring om, at der ikke findes andre afgiftspligtige Varer end de opførte. Der kan blive Tale om Undersøgelse af Ladningen og Tilsyn med Skibets Udlosning.

Det vil heraf fremgaa, at der er forbundet en hel Del Arbejde med Opkrævningen og Kontrollen, hvis denne skal være tilfredsstillende.

Udvalget maa mene, at det er nødvendigt at gennemføre en mere rationel Ordning, saaledes at der ansættes en eller flere Personer, der udelukkende er beskæftiget med Opkrævning og Kontrol. Med andre Ord, at der ansættes en eller flere Toldbetjente.

Udviklingen paa Island viser, at det er nødvendigt at gaa over til særlige Toldbetjente. Med Skrivelse fra Justitsministeriet af 16. September 1933 fulgte forskellige Oplysninger om Toldvæsenet paa Island. Heri indeholdtes en Redegørelse fra Tolddirektøren i Reykjavik. Han anfører heri, at Formaalet med Toldvæsenet er at sikre, at de Indførsels- og Udførselsafgifter, som er fastsat, indgaar, samt at yde de Personer, som samvittighedsfuldt betaler Told, Beskyttelse mod, at andre skaffer sig samme Varer uden at betale foreskrevne Afgifter. Dernæst skal Toldvæsenet paase, at Lovregler og Bestemmelser, som er gældende vedrørende Skibe, Varetransport og Passagerer, bliver overholdt, og at Skibene faar den Beskyttelse, som de har Krav paa, hvis de overholder de gældende Bestemmelser. Paa Island er Forholdet det, at en betydelig Del af Statens Indtægter er Told paa indførte og udførte Varer. Det er forbudt at indføre Spiritus med Undtagelse af det, som Staten har Monopol paa. Der maa føres Eftersyn med Skibenes Beholdning af toldpligtige Varer. Man har baade Varetold efter Vægt og Værditold, en Mængde Rejsende kommer til Land o. s. v. Ved en Lov af 1917 blev det vedtaget at oprette et særligt Toldvæsen for Reykjavik, og det blev lagt under Politimesteren, som samtidig var Toldforvalter. Ved Lov af 1928 blev Toldvæsnet lagt under en særlig Toldforvalter. Fra 1. April 1918 til 1920 var der overdraget en af Kontorpersonalet paa Politi- og Toldkontoret kun at have med Toldsager at gøre med Bistand af Byens Politibetjente. Efter at man i nogen Tid havde haft Ekstrahjælp ved Toldvæsenet, blev der fra 1921 fast antaget 2 Toldbetjente, hvoraf den ene havde Vagt om Dagen og den anden om Natten, medens Kontormandens Arbejde ved Toldvæsnet og Politiets Hjælp fortsattes, og ofte maatte man antage Ekstrahjælp. Der blev lejet særligt Rum ved Havnen til Toldvæsenet. I 1925 var Antallet af Toldbetjente efterhaanden steget til 5. I 1926 fik man yderligere et Toldkontor ved Havnen. Fra 1927 fritog man Politiet for Medhjælp og Toldbetjentene havde alt Toldvæsenet. I 1932 var der 9 Toldbetjente under Toldforvalteren. Udgifterne til Toldvæsenet i Reykjavik var i 1930 ca. 52.500 Kr. Toldbetjentene har 350 Kr. i Løn om Maaneden. Desuden faar hver Toldbetjent et Sæt Tøj og en Regnfrakke og en Hue om Aaret og hvertandet Aar en Overfrakke.

Under Hensyn til Udviklingen af Toldforholdene paa Færøerne mener Udvalget, at det er nødvendigt, at der ansættes en eller flere Personer under Politimesteren, som udelukkende faar med Toldvæsenet at gøre, saaledes at han (de) kan have Eftersyn med Skibene ved Havnen m. m. Man skal foreslaa, at der foreløbig antages en Mand, og at denne sendes til Danmark et Par Maaneder og et Par Maaneder til Island for at sætte sig ind i tilsvarende Forhold og derefter antages som Toldbetjent med Station i Tórshavn, saaledes at han dog til Tider rejser ud til de andre Pladser for at være behjælpelig.

Forslag.

Udvalget tilraader, at Lagtinget indstiller til Justitsministeriet, at man i Henhold til § 5 i Toldloven antager en Person, der ved Rejse til København og Island uddannes i Toldsager og derefter ansættes som Toldbetjent.

Prentsmiðja B. Z. Jensens

Bilag 5.

Betænkning

i

Lagtingssag Nr. V 8/1936:

Læknar og sjúkrasystrar við skúlarnar i Føroyum.

I den ordinære Tingsamling i 1935 behandlede Tinget en af »Danske Kvinders Nationalraad« gennem Færø Amts Skoledirektion indbragt Sag angaaende Ansættelse af Skolelæger og Skolesygeplejersker her paa Øerne. Sagen var af Skoledirektionen, forinden Tinget modtog denne, forelagt for Amtslægen, som mente, at Tanken vilde være vanskelig at føre ud i Livet heroppe grundet paa den spredte Bebyggelse, hvorved Befordringsudgifterne vilde blive ret kostbare.

Amtslægen sympatiserede imidlertid med Sagen og mente, at Ernæringsspørgsmaalet maatte tages op til Undersøgelse, da der ikke kunde være Tvivl om, at Børn heroppe i en Del Tilfælde var Vitamin-underernærede, og at Fødens Kalkindhold i flere Tilfælde var for ringe.

Som en Løsning af Spørgsmaalet foreslog Amtslægen, at Lagtinget muligvis i Forbindelse med Staten forsøgsvis skulde bevilge Penge til en Børnelæge, der i Sommermaanederne skulde rejse rundt paa Øerne til samtlige Pladser og derved danne sig et Skøn over Sundhedstilstanden.

Udvalget erkendte Vigtigheden af det rejste Spørgsmaal, men mente ikke paa daværende Tidspunkt at kunne stille noget Forslag i den af »Danske Kvinders Nationalraad« krævede eller af Amtslægen foreslaaede Retning. Derimod foreslog Udvalget som en foreløbig Foranstaltning at rette en Henvendelse til samtlige kommunale Myndigheder og samtlige Læger om at tage sig af denne Sag, idet Udval-

get gik ud fra, at en saadan aarlig Undersøgelse med Lethed maatte kunne gennemføres i Thorshavn og paa de Steder, hvor Læger har Bopæl, og ogsaa maatte kunne praktiseres paa de andre Pladser ved Bistand af de kommunale Myndigheder, naar Lægen ankom dertil i anden Anledning.

Udvalget stillede derefter Forslag i den angivne Retning og saaledes at Lægerne anmodedes om saavidt muligt at foretage en aarlig Undersøgelse af samtlige Skolebørn og derefter indberette Resultatet til Amtslægen, som skulde videresende Indberetningerne til Amtet til Forelæggelse for Tinget.

Forslaget blev vedtaget med 15 Stemmer og er derefter udsendt til samtlige Læger og kommunale Myndigheder.

Amtslægen har nu i Skrivelse af 20. August d. A. til Amtet meddelt, at han ikke har modtaget Indberetning fra nogen af de færøske Læger, men at Lægeforeningen er villig til Forhandling saafremt Tinget ønsker Ansættelse af Skolelæger, samt at han ikke mener, at Tinget med Billighed kan forlange, at Lægerne skal udføre et saa stort Arbejde, som regelmæssigt Lægetilsyn med Skolerne gratis.

Iøvrigt anfører Amtslægen, at han fremdeles maa anse det af ham i 1935 stillede Forslag for at være den bedste Løsning, og at Lægerne altid har deres Opmærksomhed henvendt paa syge Børn, men at Lægerne ikke altid faar dem til Undersøgelse, hvis der ikke er regelmæssigt Lægetilsyn ved Skolerne.

Endelig anfører Amtslægen, at Thorshavn Byraad ikke er interesseret i Ansættelsen af en Skolelæge, men derimod i en Skoletandlæge.

Amtslægen tilraader, at Ernæringsspørgsmaalet udsættes til Ernæringskommissionens Undersøgelser foreligger tilendebragt.

Udvalget maa herefter gaa ud fra, at Lægerne ikke har gjort noget ved Sagen, men er man fremdeles af den Mening at et regelmæssigt Lægetilsyn ved Skolerne, saaledes at alle Skolebørn bliver undersøgt mindst en Gang aarligt, er af stor Betydning og paakrævet, ligesom det vil være af Interesse at faa Ernæringsforholdene nærmere undersøgt. Udvalget mener alligevel ikke i Aar at kunne stille noget Forslag i den af »Danske Kvinders Nationalraad« eller den af Amtslægen angivne Retning. Derimod mener man, at der bør rettes en Opfordring til samtlige kommunale Myndigheder om at tage Sagen op om en regelmæssig Undersøgelse af Skolebørnene mindst en Gang aarlig, idet man gaar ud fra, at disse Myndigheder ved Forhandling med de respektive Læger maa kunne faa en saadan Ordning i Stand, at denne vil virke mere betryggende for Børnene og økonomisk set være overkommelig for de forskellige Kommuner samt tilfredsstillende for Lægerne.

Med Hensyn til Ernæringsspørgsmaalet mener Udvalget at kunne foreslaa, at dette udsættes indtil der foreligger et Resultat fra Ernæringskommissionen.

Om Resultatet af Forhandlingerne med Lægerne skal de kommunale Myndigheder indsende Beretning til Tinget inden næste ordinære Tingsamling.

Udvalget stiller derfor følgende

Forslag:

1) Samtlige kommunale Myndigheder anmodes om ved Forhandling med deres respektive Læger at søge opnaael en Ordning, hvorefter alle Skolebørn bliver lægeundersøgt mindst en Gang aarligt, og saaledes at der om de Tilfælder, som frembyder øjeblikkelig Fare, gives Underretning til Skolekommissionen, Forældre eller Værger.

2) Om Resultatet af Forhandlingerne med Lægerne indsendes Beretning til næste ordinære Tingsamling.

3) Ernæringsspørgsmaalet udsættes indtil der foreligger et Resultat fra den af Staten nedsatte Ernæringskommission.

Bróstsjúkrahúsnevndin, den 3. November 1936.

H. Nolsøe. *J. Kalsoy.* *A. Samuelsen.*

Johan Polusen. *J. H. Danbjørg.*

Prentsmiðja B. Z. Jensens.

Bilag 6.

Udvalgsbetænkning

i

Lagtingssag Nr. X — 19/1936:

Lóg um vraking av heimavirkisvørum.

Føroya javnaðarflokkur har ved Skrivelse af 12. Oktober 1936 anmodet Tinget om at behandle Spørgsmaalet om Indførelse af »Lov om Vragning af nogle færøske Landbrugs- og Landbrugsindustrivarer i udenlandsk og indenlandsk Handel«.

Der er vedlagt Sagen Forslag til saadan Lov, hvoraf fremgaar, at der oprettes en Vragerinstitution, bestaaende af en Overvrager for Færøerne samt en Vrager for hver Kommune — og inden for Kommunen for hver større Bygd. — Overvrageren skal lønnes af Statskassen med en aarlig Løn af 1.600 Kr., stigende hvert 5. Aar til 2.000 Kr., foruden Rejsegodtgørelse og Diæter, medens Vragerne skal lønnes med en vis Procent af Salgsværdien af de Varer, de bedømmer. Lovforslaget angaar saavel Eksport som Import og omfatter følgende Produkter:

1) Uld,
2) Uldgarn,
3) strikkede og vævede Varer,
4) Faareskind,
5) Fuglefjer,
6) Skind af Pelsdyr.

Undertegnede Udvalg er klar over, at det er af største Betydning for en Eksportvare, at denne fremtræder i en saa ensartet Kvalitet som muligt, i hvert Fald at den udbudte Vare svarer til den lovede Kvalitet.

Af færøske Eksportvarer findes der kun lovbefalet Vragning for Sallfisk og Klipfisk.

Eksport af Varer af færøsk Hjemmeindustri har ikke været af større Omfang, men er som Regel foregaaet som privat Salg fra vedkommende Producent til paagældende Forbruger, dog er der i Løbet af de sidste Par Aar gjort et maalbevidst Arbejde til Organisation af færøsk Hjemmeindustri, særlig strikkede og vævede Uldvarer. Der er saaledes til Formaalets Fremme dannet en Forening, »Føroyskt Heimavirki«, med en Hovedbestyrelse og Salgscentral i Thorshavn og Sammenslutninger omkring paa de forskellige Øer; og har »Dansk Arbejde« stillet sin Organisation til Raadighed til Oparbejdelse af Marked for saadanne Varer. Denne Gren af færøsk Hjemmeindustri, der vel nok i Fremtiden vil faa stor Betydning, da Færøerne er et uldproducerende Land, maa endnu siges at være i sin Vorden.

Udvalgets Flertal (Djurhuus, Winther, Paturssøn og M. Samuelsen) finder det derfor betænkeligt allerede nu at sætte et saa omfattende Apparat i Gang som det i Lovforslaget paatænkte, idet man nærer Frygt for, at en saadan Foranstaltning i første Omgang vil virke mere hemmende end fremmende for færøsk Hjemmeindustri.

Efter hvad Flertallet har faaet oplyst er der endnu ikke paa Shetlandsøerne, hvor Eksport af hjemmeproducerede Uldvarer er meget omfattende — Eksporten andrager Millionbeløb — indført lovbefalet Vragning, idet man af Hensyn til de dermed forbundne praktiske Vanskeligheder hidtil har kviet sig ved at indføre en offentlig Vragerinstitution, hvilket formentlig heller ikke har været nødvendigt, idet shetlandske Uldvarer, der kontrolleres af de respektive Organisationer, er af høj Kvalitet.

Flertallet maa mene, at nærværende Sag f. T. bedst løses ved, at Producenterne af færøske Uldvarer o. a. organiserer sig saaledes, at f. Eks. hver Bygd har sin Sammenslutning med en Centralbestyrelse i Thorshavn, og at all Salg og Udbud samt Kontrollen med Produkterne gaar gennem disse Sammenslutninger. Sammenslutning og Organisation er ikke Færingers stærke Side, men maa Udvalget mene, at der ved et maalbevist Arbejde mellem Føroya Búnaðarfelag og Føroyskt Heimavirki maa lykkes at etablere den fornødne Organisation.

Mindretallet (Trond Hansen) skal bemærke:

Skønt man med nogen Berettigelse kunde forvente, at en af færøsk Hjemmeindustri i Samarbejde med Føroya Búnaðarfelag ledet Organisation af Hjemmeindustrien paa Færøerne vilde kunne løse den i nærværende Sag omhandlede Ensartning af Produkterne fra og paa de forskellige Steder paa Øerne (gunstigt Resultat synes at være opnaaet paa Shetlandsøerne ved Hjælp af Organisationerne), tør man ikke med det Kendskab, man har til Organisationsmulighederne paa Færøerne, stole paa Sagens Fremme ad denne Vej. Men da det, som antydet, er af vital Betydning, at man snarest muligt kommer de i Motiverne for det indsendte Forslag anførte Skavanker til Livs, og da dette ikke kan forventes opnaaet ad frivillig Vej, mener man det for paakrævet, at man allerede nu fra offentlig Side foretager de nødvendige Foranstaltninger for at sikre en Forhøjnelse og Ensartning af Varernes Kvalitet.

Forslag

fra

Flertallet (Djurhuus, M. Samuelsen, Winther og Paturssen):

Der sendes Føroya Búnaðarfelag samt Føroyskt Heimavirki Afskrift af nærværende Betænkning med Henstilling om at tage sig af Sagen og faa den fornødne Sammenslutning i Stand.

Forslag

fra

Mindretallet (Trond Hansen):

Lagtinget indgaar til Regeringen med Andragende om at ophøje følgende Forslag til Lov for Færøerne:

Forslag

til

Lov om Vragning af nogle færøske Landbrugs- og Landbrugsindustrivarer i udenlandsk og indenlandsk Handel.

I.

Om Vragere.

§ 1.

For hver Kommune — og indenfor Kommuner i hver større Bygd — vælges en Vrager. Valget foretages af Lagtinget for et Tidsrum af 5 Aar. Kommunalbestyrelsen og eventuelle interesserede Erhvervsforeninger har Ret til overfor Lagtinget at fremkomme med Forslag. For hver Vrager vælges samtidig en Suppleant. Enhver Person mellem 25 og 60 Aar er pligtig til at modtage Hvervet. Lagtinget kan efter Indstilling fra den i § 3 omhandlede Overvrager ændre Vragernes Antal.

§ 2.

Vragernes Afgørelser kan, hvor intet andet er fastsat, indankes for Overvrageren. Begæring om Anke skal være indkommet til Overvrageren inden 4-Ugersdagen efter at Vragerens Afgørelse er blevet bekendt.

§ 3.

Landbrugsministeriet ansætter efter Indstilling fra Lagtinget en Overvrager, hvis Bopæl skal være i Thorshavn. Samtidig vælges en Suppleant.

§ 4.

Overvragerens Afgørelser kan, hvor andet ikke er fastsat, indankes for Lagtinget og, om dette ikke er samlet, for Vinnunevndin. Ankefristen er 4 Uger.

§ 5.

Lagtinget udfærdiger nærmere Regler for Vragernes samt Overvragerens Virksomhed samt en Løfteformular. Arbejdsregler og Løfteformular skal godkendes af Landbrugsministeren.

§ 6.

Overvragerens Løn udredes af Statskassen med 1600 Kr. aarlig stigende hvert 5te Aar med 200 Kr. til 2000 Kr. Rejsegodtgørelser og Diæter for Overvrageren fastsættes i de i § 5 omhandlede Arbejdsregler og udredes af Lagtinget. Overvrageren er tillige Konsulent for Ministerium og Lagting angaaende Vragning og Tilvirkning af de i denne Lov omhandlede Produkter.

Vragerne lønnes med en vis Procentdel af Salgsværdien af den Vare, de bedømmer, som nærmere fastsat i deres Arbejdsregulativ. Vragerlønnen skal fastsættes saaledes, at det ikke influerer paa dens Størrelse, i hvilken Vragerklasse de bedømte Varer kommer.

Udgifter ved Vragning af fremmede Varer udredes af de paagældende Importører.

Overvrager og Vragere maa under ingen Omstændigheder modtage nogen Art af Løn eller Godtgørelse fra de Personer, for hvilke Vragningen udføres, undtagen den Betaling, der er fastsat i denne Lov eller Arbejdsregulativ i Henhold til denne Lov.

II.

Varer og Bedømmelseskategorier.

§ 7.

Alle de i §§ 8 til 12 nævnte færøske Varer, som udbydes til Salg i Udland eller Indland skal vurderes og klassificeres (jfr. §§ 8—12) samt forsynes med Vragermærke. For Eksport skal hver Forsendelse forsynes med Vragerattest, som udfærdiges af Overvrageren efter nærmere i Arbejdsregulativet fastsatte Regler.

§ 8.

Uld vurderes og klassificeres under Kategorierne:

1) Vaaruld uvasket.
2) do. vasket.
3) Skinduld af Faar under 1 Aar uvasket.
4) do. - — — 1 — vasket.
5) do. - — over 1 — uvasket.
6) do. - — — 1 — vasket.
7) Roduld.
8) Dækuld.

Alle Kategorier bedømmes i 2 Klasser samt Sekunda.

§ 9.

Uldgarn, fremstillet paa eller udenfor Færøerne, skal for at kunne forhandles paa eller fra Færøerne bedømmes og klassificeres:

1) Med Hensyn til Kvalitet:

a) Garn af usorteret Uld.
b) Garn af Roduld.
c) Garn af Dækuld.

Alle Kategorier bedømmes i 2 Klasser samt Sekunda.

2) Med Hensyn til Finhed i 5 Numre.

For alt Uldgarn skal angives:

a) Haandspundet eller maskinspundet.
b) Traadethed (af hvor mange enkelttraade Garnet er fremstillet).

§ 10.

Strikkede og vævede Varer skal bedømmes og klassificeres i 3 Klasser samt Sekunda. Ved Bedømmelsen skal tages Hensyn til Materialiernes Kvalitet samt Arbejdets Udførelse.

§ 11.

Faareskind samt andre Skind bedømmes og klassificeres i 2 Klasser samt Sekunda. Skind af uvaskede Faar maa kun faa Betegnelsen Sekunda. Med uvaskede Faar forstaas i denne Lov Faar, som ikke mindst een Gang aarlig behandles med lusdræbende Midler.

§ 12.

Fuglefjer bedømmes og klassificeres i 2 Klasser samt Sekunda.

§ 13.

For alle Produkter, som efter Vragning ifølge denne Lov faar Betegnelsen Sekunda er Udførsel forbudt.

§ 14.

Fremmede Varer af samme Slags som de under §§ 8 til 12 nævnte, skal underkastes samme Bedømmelsesregler som de færøske Varer — dog kun i den Udstrækning, som maa anses for nødvendig for at gøre den Vragning, som Loven omhandler, effektiv.

III.

Andre Bestemmelser.

§ 15.

Skind af Pelsdyr, saasom Ræv, Karakullam, Kanin m. v. er ikke undergivet denne Lov.

§ 16.

Den, der tilsidesætter Vragningsbestemmelserne i denne Lov, maa bøde fra 200 Kr. til 1000 Kr. til Statskassen. Sager i Anledning af disse Overtrædelser behandles som offentlige Politisager.

§ 17.

Vragere og Overvrager straffes for Overtrædelse af denne Lovs Bestemmelser i Henhold til den almindelige Straffelov.

§ 18.

Denne Lov træder i Kraft den

Lagtingets Landboudvalg, den 10. November 1936,

Kr. Djurhuus. *M. Samuelsen.* *J. Paturssen.*

G. Winther. *Trond Hansen.*

Prentsmiðja B. Z. Jensens.

Bilag 7.

Udvalgsbetænkning

i

Lagtingssag Nr. X — 16/1936:

Lóg um løn prestauna o. a.

Selvstyrepartiet har fremsat Forslag til Lov for Færøerne om Folkekirkens Lønningsvæsen m. m. og andraget Tinget om at tage Spørgsmaalet til Behandling med Forslaget som Grundlag.

Der har ikke kunnet opnaas Enighed i Udvalget, og dette har delt sig i tre Mindretal.

Mindretallet (*Mitens* og *Nolsøe*) skal udtale:

Kirkeforholdene hører til de særlige færøske Forhold, og dette har været Tilfældet fra gammel Tid. Vi skal saaledes pege paa, at der i sin Tid var en Præsteskole, hvor de færøske Præster blev uddannede, og at der til Præsteembederne hører betydeligt Jordegods. Vedrørende dette og i det hele taget de kirkelige Forhold gælder specielle færøske Regler.

Mindretallet maa mene, at der her er Tale om et Omraade, hvor Raadigheden bør ligge paa Færøerne, saaledes at man fra færøsk Side ogsaa betaler alle herhenhørende Udgifter. Vi har foreslaaet, at Udgifterne til Præstelønninger og den omhandlede Ordning i det hele taget betales af Indtægterne af Præstejord, Offer og Accidens og af Kirke-

folket, ligesom Præsterne ansættes af de færøske Myndigheder efter Indstilling af Menighedsraadene.

Mindretallet (*Joen Rasmussen* og *A. Samuelsen*)

maa fraraade Lagtinget at vedtage det foreliggende Forslag til Lov for Færøerne om Folkekirkens Lønningsvæsen m. m. Mindretallet er principielt imod den foreslaaede Ordning. Som følge deraf finder man ikke tilstrækkelig Grund til at gennemgaa Forslaget i alle dets Enkeltheder og fremsætte de saglige Indvendinger man kan have at anføre imod Forslagets Bestemmelser. Man skal indskrænke sig til at anføre, at Mindretallet er imod den foreslaaede Ordning med Hensyn til Præsternes Ansættelse og Afskedigelse og imod den foreslaaede Lønningsmaade. Mindretallet finder det ikke paakrævet af Hensyn til Folkekirken at ansætte en af Præsterne som Biskop og andre Hensyn end kirkelige mener man ikke, at der her bør tages. Skulde der være noget i Vejen med Folkekirkens Organisation, maa Fejlene findes og søges rettede, men Manglerne afhjælpes ikke ved Ansættelse af en færøsk Biskop eller ved Gennemførelsen af det foreliggende Lovforslag. De færøske Menighedsraad vides heller ikke at have udtalt sig til Fordel for den paatænkte Nyordning. Men bortset herfra og bortset fra, at Færinger i Almindelighed let kan blive enige om, at den til Nyordningen nødvendige Paaligning af Kirkeskat nok kan finde Sted, men at der næppe er megen Sandsynlighed for, at Kirkeskatten vil indgaa, idet de færøske Skatteyderes Indtægter ligger under det Minimum, som skal til for at føre en nogenlunde anstændig Tilværelse. Gennemføres den foreslaaede Ordning, maa Præsternes Løn i hvert Fald nedsættes meget betydeligt. --

Den i Lovforslaget skitserede Anvendelse af Præstegodset vil næppe give store Indtægter, med mindre Besidderne tilpligtes at betale meget betydelige Afgifter. — Vi maa advare imod at man med det foreliggende Lovforslag lægger sig i Vejen for Gennemførelsen af Jordreformen, som nu for anden Gang af Regeringen er fremsat i Folketinget. —

Mindretallet tilraader sine Meningsfæller at gaa imod det foreliggende Forslag.

Mindretallet (*Trond Hansen*) skal udtale:

Da nærværende Forslag griber dybt ind i den Ordning af Præstegaardsjorden, som Socialdemokratiet er gaaet ind for i Forslaget til Lov for Færøerne om Jordbrugets Fremme, mener man fra Socialdemokratiets Side, at man ikke paa det foreslaaede Grundlag kan være med til en Ændring af Præstevæsenet paa Færøerne.

Forslag

fra

Mindretallet (Mitens og Nolsøe):

Lagtinget indstiller til Vedtagelse følgende

Forslag

til

Lov for Færøerne om Folkekirkens Lønningsvæsen m. m.

§ 1.

Ved Præsteembederne er Lønnen 4000 Kr. aarlig, stigende med 400 Kr. hvert 3. Aar til 6000 Kr. aarlig.

§ 2.

Den Præst, der tillige er Biskop paa Færøerne, oppebærer foruden sin Løn et Honorar paa 3000 Kr. aarlig.

§ 3.

Der kan efter Beslutning af Lagtinget af Kirkefonden ydes i Udrustningshjælp indtil 400 Kr. ved den første Ansættelse, ligesom der af samme Fond kan tilstedes Præsterne fri Rejse for dem selv og deres Husstand til og fra Færøerne og Flyttegodtgørelse i Tilfælde af Ansættelse, Afskedigelse og Forflyttelse.

§ 4.

De ved Lovens Ikrafttræden ansatte Præster oppebærer de samme Lønninger, som de er berettigede til efter den hidtil gældende Lov.

§ 5.

Menighedsraadet træffer under Stadfæstelse af Landsnævnet Beslutning om, hvorledes Kirkebetjentforholdene skal ordnes, hvem Forretningerne skal overdrages til, og hvilke Honorarer der skal gives. Udgifterne afholdes af vedkommende Menighed.

§ 6.

For Tjenestenestebolig fradrages $^1/_8$ af Grundlønnen. En Præst er forpligtet til at bebo den ham overdragne Tjenestebolig. Efter Indstilling fra Biskoppen kan Landsnævnet tillægge en Præst, der ingen Embedsbolig har, et Huslejetilskud, der udredes af Færøernes Kirkefond.

§ 7.

Bygningerne vedligeholdes af Menighedsraadene i den Udstrækning, som et af Lagtinget udfærdiget Regulativ bestemmer. I samme gives ogsaa Regler om Præsternes Pligt med Hensyn til Boligens og Havens forsvarlige Behandling, og om hvilke mindre Vedligeholdelsesarbejder, Præsten selv skal bekoste, saavel som om Aflevering af Præstegaarden ved Embedsskifte. Tvivlsspørgsmaal om Vedligeholdelse af Bygningerne m. v. forelægges for Landsnævnet, der efter indhentede Erklæringer afgør, hvilke Arbejder der skal udføres, og fastsætter en Frist for Manglernes Afhjælpning. Er Manglerne ikke afhjulpne til den fastsatte Tid, kan Nævnet lade dem afhjælpe paa vedkommendes Bekostning. Større Byggeforetagender og betydelige Forandringer maa approberes af Landsnævnet.

§ 8.

Der tillægges Præsterne Godtgørelse for Befordring i de Tilfælde, hvor de i tjenstligt Øjemed skal befordre sig selv, i hvilken Henseende bemærkes, at Udgifterne til Embedsrejser, der foranlediges ved, at kirkelige Handlinger ønskes udført paa Dage, paa hvilke der ikke i det paagældende Kirkedistrikt er bekendtgjort Afholdelse af Gudstjeneste, maa betales af dem, der begærer de kirkelige Handlinger foretaget.

Befordringsgodtgørelsen ydes indtil 31. Marts 1939 overensstemmende med Lov Nr. 34 af 6. Februar 1936; men dens Størrelse fastsættes derefter af Lagtinget og betales af Færøernes Kirkefond. Præsterne er pligtige til at meddele Lagtinget Oplysninger om faktiske Udgifter til Befordring, Vejafstande og Antal af kirkelige Handlinger m. m., som Tinget maatte kræve.

§ 9.

Der kan af Kirkefonden ydes Præsterne Godtgørelse for Udgift til Leje, Opvarmning og Rengøring af Konfirmandsstue og for Anskaffelse af Embedsbøger, Blanketter og deslige. Godtgørelsen fastsættes i hvert enkelt Tilfælde af Landsnævnet med Beløb indtil 200 Kr. aarlig. Der ydes af Kirkefonden en Godtgørelse til Biskoppen for Udgifter til Protokoller m. v. Beløbet fastsættes af Landsnævnet.

§ 10.

Der tilkommer Præsterne og Biskoppen Stedtillæg og Reguleringstillæg overensstemmende med de for Statens Tjenestemænd gældende Regler, ligesom der tilkommer deres Efterladte Efterindtægt efter de samme Regler.

§ 11.

Præsterne og Biskoppen er berettigede til Pension for sig selv og deres Enker samt til Børnepension efter de for Statens Tjenestemænd gældende Regler.

§ 12.

Ved Udgangen af et Kvartal indsender hver Præst og Biskoppen til Landsnævnet en Opgørelse over, hvormeget han har oppebaaret ved Offer og Accidenser, og Resten af den ham tilkommende Løn udredes derefter af Færøernes Kirkefond.

Udgifterne i Henhold til denne Lov afholdes iøvrigt, forsaavidt der ikke er foreskrevet noget særligt, af Færøernes Kirkefond, der skaffer Midlerne ved Indtægterne af Præstegaardene eller de Midler, der maatte indkomme ved Bortsalg af disse, og om nødvendigt ved Ligning paa Folkekirkens Medlemmer.

§ 13.

Attester efter Kirkebogen udover den første betales med 60 Øre, der tilfalder vedkommende Præst udenfor Embedets Løn. Attester, der begæres af offentlige Myndigheder eller udstedes til offentligt Brug, udfærdiges dog altid uden Betaling. Den første vederlagsfri Attest tilsendes de paagældende, forsaavidt den ikke udleveres dem umiddelbart efter den kirkelige Handling.

§ 14.

Den i § 12 omhandlede Ligning foretages ved, at Lagtinget efter de for Ligning paa Kommunerne af Amtsrepartitionsskatten til enhver Tid gældende Regler udskriver de forudne Bidrag fra Sognene, der af de kommunale Styrelser paalignes Menighedernes Medlemmer.

§ 15.

Landsnævnet bestyrer Præstegodset og er berettiget til at bortleje, bortforpagte eller bortfæste det i saadanne Brug, som maatte anses hensigtsmæssige, og saaledes at Lejen fastsættes under Hensyn til Jordens Beskaffenhed.

§ 16.

Enhver Tjenestemand er pligtig at underkaste sig de Foran-

dringer i hans Tjenesteforretningers Omfang og Beskaffenhed, som maatte bestemmes uden at det er fornødent, at noget dertil sigtende Forbehold er optaget i hans Ansættelsesbrev.

§ 17.

Præsterne ansættes og afskediges af Landsnævnet efter Indstilling af Menighedsraadene, og Biskoppen ansættes efter Indstilling af samtlige Præster paa Færøerne.

§ 18.

Denne Lov træder i Kraft fra 1. Januar 1938.

Færøernes Lagting, den 10. November 1936.

Trond Hansen. *Edw. Mitens.* *Hans Nolsøe.*

Joen Rasmussen. *A. Samuelsen.*

Prentsmiðja B. Z. Jensens.

Bilag 8.

Udvalgsbetænkning A

i

Lagtingssag Nr. XV — 7/1936:

Nýggjar inntøkur o. a.

Mellem Repræsentanter for Regeringen og Repræsentanter for Lagtinget blev der i 1934 afsluttet en Overenskomst om forskellige færøske økonomiske Forhold, navnlig vedrørende Vej- og Havneanlæg. Som Følge af Overenskomsten blev der udstedt en Lov om direkte Skat til Lagtinget, hvor man regnede med 60.000 Kr. aarlig. Ved den Udregning, der fandt Sted i Foraaret 1935, naaede man de 60.000 Kr., hvoraf der dog hidtil kun er indgaaet 53.000 Kr. En Del af Beløbet maa muligvis anses for uerholdeligt. Udregningen i Foraaret 1936 gav imidlertid kun ca. 50.000 Kr. Paa Grund af de vanskelige økonomiske Forhold maa man derfor regne med, at den nævnte Indtægt vil svigte med ca. 10.000 Kr. aarlig.

I Henhold til Finansplansoverenskomsten blev der dernæst vedtaget en Lov om nye Indførselsafgifter. Disse tilligemed tidligere Indførselsafgifter var beregnet til at give ialt 220.000 Kr. I disse vanskelige Tider er Importen af de paagældende Varer blevet mindre, og man man formentlig regne med, at Toldindtægterne svigter med 20—30.000 Kr. aarlig. For at kunne gennemføre den ovennævnte Overenskomst og de dermed planlagte Vej- og Havneanlæg bliver det derfor nødvendigt at tilvejebringe nye Indtægter paa 30—40.000 Kr. aarlig for at modvirke de beregnede Indtægters Svigten.

Lagtinget har paataget sig Kautionsforpligtelser paa ca. 1.600.000 Kr. Heraf andrager Kaution for Statslaan vedrørende Havneanlæg 940.000 Kr. For disse Laans vedkommende skulde der ikke være nogen Risiko for Lagtinget med Undtagelse af Havnene i Midvaag og Skopen, hvor Tinget aarlig maa betale ca. 12.000 Kr., hvad man ogsaa har regnet med i Lagtingets Generalbudget. Dernæst har Tinget kautioneret for Elektricitetsværk i Vaag og Klaksvig ca. ½ Mill. Kr. Au-

lagelig vil disse Kautionsforpligtelser ikke blive aktuelle; men en vis Risiko er der naturligvis altid under disse vanskelige Forhold, og dette gælder i højere Grad Kautioner for Laan til Kommuner til Rekonstruktion o. lign. og Kaution for een Kommune til Køb af en Trawler 10.000 Kr. og for en Hvalfangerstation 50.000 Kr. For at imødegaa Risikoen ved de paatagne Kautionsforpligtelser mener man at burde tilvejebringe en aarlig Indtægt paa 10.000 Kr. i de kommende nærmeste Aar.

Endvidere kræves Støtte fra Lagtinget til Erhvervslivet. Hvad Fiskeriet angaar, er Klipfiske- og Saltfiskeeksporten nu ordnet gennem Andelsselskabet Færøernes Fiskeeksport med Støtte fra Fiskeribanken og Staten. Fra Fiskeribanken og Staten ydes ligeledes Støtte til Fornyelse af Fiskerflaaden; men der indkommer dog stadig Andragender til Lagtinget om Tilskud eller Laan til Anskaffelse af Fiskerskibe vedrørende den Del af Erhvervelsessummerne, for hvilke der ikke ydes Laan eller Støtte fra Stat og Fiskeribanken, baade hvad angaar Fiskerskibe af den sædvanlige færoske Type og til Snurrevaadsfartøjer og Trawlere. Selv om en Del af Andragenderne ikke bør eller kan imødekommes, vil der dog være Tilfælde, hvor Lagtinget bør træde hjælpende til. Desuden kræves der Støtte fra Tingets Side til nye Fiskeriforsøg, Sildefiskeri, Anskaffelse af Fiskeredskaber o. lign. samt til Forsøg paa nye Fangstfelter.

Hvad Landbruget angaar, vil der formentlig snart med væsentlig Støtte fra Statskassen være oprettet en særlig færøsk Jordfond, hvortil Lagtinget skal yde en Støtte af 10.000 Kr. om Aaret. Til Fortsættelse af Udskiftningsarbejdet paa Færøerne vil der formentlig udkræves Støtte fra Lagtingets Side.

Endelig kræves der ogsaa Støtte til tekniske Skoler, Støtte til Fremme af Haandværk, Industri o. lign. Støtten ydes dels direkte ved Beslutninger fra Lagtinget, dels gennem Lagtingets Erhvervsudvalg, der plejer at faa et vist Beløb til Støtte for Fiskeri og Landbrug. Til Hjælp for Næringslivet maa man paaregne, at der kræves yderligere fra Lagtingets Side mere end hidtil ca. 50.000 Kr. aarlig.

Til Udgivelse af færøske Skolebøger, til Udgivelse af videnskabelige færøske Arbejder og til Støtte for færøsk Kunst og Litteratur kræves ogsaa Støtte fra Lagtinget. Til disse og lignende Formaal maa man paaregne, at Lagtingets Ydelser vil forhøjes med 10.000 Kr. aarlig.

Hertil kommer, at Kommunernes Forhold er vanskelige. Skatte-Procenten er mange Steder meget høj, og Kommuneskatten er blevet en tung Byrde. Et staaende Udvalg har til Lagtingssamlingen 1935 afgivet en Betænkning. Heri nævnes der som Muligheder for Tilskud fra Lagtinget til Kommunerne følgende:

1. Vedrørende Skolevæsenet:
   $^1/_4$ af Lærernes Grundløn ..... ca. 10.000 Kr.
2. Større Tilskud til Fattigvæsenet.
3. Hjælp til Kommunerne vedrørende Aldersrente. Halvdelen af Kommunernes Andel ..... 25.000 Kr.
4. Sundhedsvæsenet ..... 15.000 Kr.
5. Nedsættelse af Amtsfondsskatten ..... 100.000 Kr.

Som Muligheder til Fremskaffelse af større Indtægter nævnes:

1. Indførselsafgift paa Olie, Petroleum og Benzin.
2. — - Kaffe, Te og Sukker.
3. — - Tændstikker.
4. Afgift paa Postpakker.
5. Stempelafgift.
6. Færøske Julemærker.
7. Spiritusmonopol.
8. Oliemonopol.
9. Forhøjelse af Arveafgiften, ligesom man foreslaar at lade Telefonvæsenet bære alle Udgifterne ved Telefonstationer uden for Tórshavn, samtidig med at Abonnementsafgiften forhøjes med 10 Kr.

Med Hensyn til sidstnævnte Forhold (Telefonvæsenet) er der truffet en for Kommunerne tilfredsstillende Ordning. I 1935 vedtog Tinget at sende Sagen til Kommunernes Erklæring. Der foreligger nu Svar fra 39 af samtlige 43 Kommuner, og alle disse Forstanderskaber udtaler sig om Nødvendigheden af at lette Kommunernes Byrder.

Fra 4 Forstanderskaber, som repræsenterer 2493 Indbyggere, foreligger intet Svar. Efterfølgende Oversigt viser de øvrige Forstanderskabers Stilling til de af Lagtinget opstillede Muligheder til Fremskaffelse af større Indtægter:

1. *Indførselsafgift paa Olie, Petroleum og Benzin.*

24[1])	Forstanderskaber,	repr.	14772	Indb.,	svarer ja,
5	—	—	1248	—	- - nej.
10	—	—	7510	—	tager ikke Stilling til Sagen.

2. *Indførselsafgift paa Kaffe, Te og Sukker.*

16[2])	Forstanderskaber,	repr.	9145	Indb.,	svarer ja,
11	—	—	4197	—	— nej.
12	—	-	10188	—	tager ikke Stilling til Sagen.

3. *Indførselsafgift paa Tændstikker.*

29	Forstanderskaber,	repr.	16288	Indb.,	svarer ja,
2	—	—	637	—	— nej.
8	—	—	6605	—	tager ikke Stilling til Sagen.

4. *Afgift paa Postpakker.*

24	Forstanderskaber,	repr.	16125	Indb.,	svarer ja,
5	—	—	1528	—	- - nej.
10	—	—	5577	—	tager ikke Stilling til Sagen.

---

1) 2 Forstandersk, repr. 1078 Indb., gør en Undtagelse m. H. t. Petroleum.
2) 2 — — 715 — - - — - - - Sukker.

5. *Stempelafgift.*

30	Forstanderskaber,	repr.	19638	Indb.,	svarer ja.
2	—	—	727	—	— nej.
7	—	—	3165	—	tager ikke Stilling til Sagen.

6. *Færøske Julemærker.*

32	Forstanderskaber,	repr.	20346	Indb.,	svarer ja,
1	—	—	469	—	— nej,
6	—	—	2715	—	tager ikke Stilling til Sagen.

7. *Spiritusmonopol.*

25	Forstanderskaber,	repr.	15019	Indb.,	svarer ja,
8	—	—	2855	—	— nej,
3	—	—	1051	—	overlader Sagen til Lagtingets Afgørelse.
3	—	—	4605	—	tager ikke Stilling til Sagen.

8. *Oliemonopol.*

26	Forstanderskaber,	repr.	15928	Indb.,	svarer ja,
6	—	—	1613	—	— nej,
7	—	—	5989	—	tager ikke Stilling til Sagen.

9. *Forhøjelse af Arveafgiften.*

27	Forstanderskaber,	repr.	17638	Indb.,	svarer ja,
3	—	—	840	—	— nej,
9	—	—	5052	—	tager ikke Stilling til Sagen.

Sagen om at skaffe Lagtinget nye Indtægter har ifølge Beslutning i Ekstrasamlingen i Marts 1936 været henvist til et staaende Udvalg, der har afgivet Betænkning, hvortil henvises.

Nærværende Udvalg mener, at det er nødvendigt at lette om nogle af Kommunernes Byrder. For Tiden mener man ikke, det er gørligt at yde Tilskud til Skolevæsenet, ligesom man ikke mener, at Amtsfondens Paaligning kan nedsættes noget væsentligt, idet Amtsfondspaaligningen bør virke som en vis Udligning mellem Kommunerne indbyrdes, idet de 100.000 Kr., der normalt paalignes, skønsmæssigt kan fordeles saaledes, at man tager Hensyn til Skatteindlægterne i de forskellige Kommuner.

Fra Amtsfattigkassen ydes der Tilskud til Kommunernes Fattigvæsen; men dette er alt for ringe og burde sikkert forhøjes med 15.000 Kr.

Udvalget maa mene, at Tinget burde yde Hjælp til Aldersrente 25.000 Kr. til Kommunerne. Dette vil kunne ske ved en Ændring i Aldersrenteloven eller ved en Beslutning om direkte Tilskud (Refusion) fra Lagtinget til Kommunerne. Herom vil der formentlig blive fremsat Forslag fra Udvalget vedrørende Socialreformen.

Ligeledes mener man, at det vilde være en heldig Ordning, om Kommunen ydede et fast Tilskud til Sygekasserne paa 3 Kr. pr. Medlem. Kommunerne kunde da ved deres Paaligning regne med et fast

Budget til dette Formaal, medens den nuværende Ordning er usikker og ofte har sprængt Kommunernes Budgetter. Man vil derfor foreslaa, at Lagtinget betaler den Del af Kommunernes Udgifter til Sygekasserne, som overstiger det ovennævnte bestemte Beløb pr. Medlem, og Ordningen vil kunne gennemføres enten ved en Ændring i Sygekasseloven eller ved en Lagtingsbeslutning om at refundere Kommunerne det overskydende. Det vil her dreje sig om en Bevilling fra Lagtinget paa ca. 30.000 Kr. aarlig.

Til Invaliderentelovens Gennemførelse kræves der ogsaa Hjælp fra Lagtinget til Kommunerne. Udvalget kan anbefale, at Loven bliver gennemført saaledes, at der fra hvert Sygekassemedlem ydes ca. 1 Kr. om Aaret, medens Resten, ca. 20.000 Kr., tilvejebringes fra Lagtingets Side.

Driften af Kystbaaden »Smiril«, der drives for Lagtingets Regning, viser sig at koste ca. 10.000 Kr. mere end beregnet.

Sygehusene arbejder under saa vanskelige Forhold, at det vil være aldeles paakrævet at yde dem ekstraordinær Støtte.

Der kan da skønsmæssig anslaas, at Tinget kræver nye aarlige Indtægter til følgende Formaal:

1.	Svigten af Indtægterne	35.000 Kr.
2.	Vedrørende Kautionsforpligtelser	10.000 —
3.	Til Næringslivet	50.000 —
4.	Til kulturelle Formaal o. ligu.	10.000 —
5.	Til Kommunerne	90.000 —
6.	Vedrørende »Smiril«	10.000 —
7.	Vedrørende Sygehusene	10.000 —
		215.000 Kr.

Hele Udvalget er enigt om, at det er aldeles paakrævet at skaffe Lagtinget større Indtægter og indstiller til Vedtagelse det af det staaende Udvalg fremsatte Forslag om Forlystelsesskat, beregnet til at give en Indtægt paa 10.000 Kr. aarlig, dog med den Ændring, at der i visse Tilfælde meddeles Dispensation fra Afgiftsbestemmelserne m. H. t. færøsk Dans.

Hele Udvalget fremsætter Forslag til Lov om Stempelafgift, skønsmæssig beregnet at give 25.000 Kr. aarlig.

Hele Udvalget fremsætter Forslag til Lov om Lotteri, idet man henviser til Lagtingets tidligere Beslutninger om saadant og tilraader, at de Beløb, der indgaar gennem Lotteri, hensættes til en Fond, hvis Renter kan benyttes til at lette om Udgifterne til sociale Formaal og Næringslivets Fremme.

Med Hensyn til Indførselsafgifter foreslaar hele Udvalget de af det staaende Udvalg foreslaaede Afgifter paa Tændstikker, Olie, Petroleum og Benzin, med tilføjet Bestemmelse om Maksimalpris. Endvidere foreslaar hele Udvalget Værditold paa følgende indførte Varer:

1) Parfume ..... 25 %
2) Kosmetiske Varer ..... 50 %
3) Silke, herunder Kunstsilke, Silkevarer og Halvsilkevarer ... 20 %
4) Galanteri- og Bijouterivarer samt Nipssager, herunder Guld- og Sølvvarer, Pletvarer og Fyrværkeri, ... 20 %
dog saaledes, at der herfra undtages Lommeure og Armbaandsure samt Dele til saadanne, idet disse Varer kun er afgiftspligtige efter § 1, 14 i det staaende Udvalgs Forslag.
5) Fodtøj med Overtøj, hvori forefindes Silke, samt andet Fodtøj, som helt eller delvis er foret med Silke eller silkeblandet Stof eller forsynet med Foer eller Besætning af Pelsværk, samt Lakfodtøj ..... 20 %

Efter Udvalgets Skøn vil Afgifterne paa disse Varer, heri indbefattet Tændstikker, Olie, Petroleum og Benzin, andrage ca. 80.000 Kr. aarlig.

Hele Udvalget fremsætter Forslag til Lov om Tobaksmonopol, hvorved Lagtinget overtager al Handel med Tobaksvarer paa Færøerne en gros. Under Forudsætning af at dette Lovforslag bliver gennemført, vil Tobaksvarerne udgaa af Loven om Forandring i forskellige Skatter og Afgifter. Efter Udvalgets Skøn vil Tobaksmonopolet skaffe Lagtinget en Merindtægt paa ca. 50.000 Kr. aarlig.

Udvalgets Flertal *(P. M. Dam, J. P. Davidsen, M. A. Jacobsen* og *S. P. Zachariasen)* indstiller til Vedtagelse det af det staaende Udvalg fremsatte Forslag til Lov for Færøerne om Monopol paa Salg af Spiritusa med tilhørende Reglement. Et af Udvalgets Medlemmer, nemlig Poul Niclasen, henviser til Betænkning fra den af Færøernes Lagting nedsatte Ædruelighedskommission (Løgtingstíðindi 1932, Bilag 4), hvori han har fremsat Tanken om Oprettelse af en Spirituscentral uden for Øerne (i København), og fremsætter selvstændigt Forslag med Motiver. De øvrige af Udvalgets Medlemmer, nemlig *M. Samuelsen* og *Johan Poulsen,* fremsætter intet Forslag.

Et Mindretal (*J. P. Davidsen* og *P. M. Dam*) udtaler:

Kommunernes økonomiske Stilling maa anses i den Grad vanskelig, at det er stærkt paakrævet, at Lagtinget overtager hele den af Kommunerne hidtil ydede Andel af Aldersrenten, ligesom det maa anses for i høj Grad paakrævet, at man snarest gaar i Gang med Løsningen af de grundet manglende Pengemidler stadig udskudte men stærkt paakrævede Opgaver som Anlæggelse af en Baadehavn i Sandevaag, en Anlægskaj i Porkere samt Udførelse af en hel Del manglende Vejanlæg. Kravet om Støtte til det stadig voksende Tal af arbejdsløse paa Færøerne kan heller ikke fortsat afvises af Lagtinget ligesaa lidt som en almindelig Sociallovgivning som den, man har i Danmark.

Men til Løsning af alle disse Opgaver kræves betydelige Midler.

Til Tilvejebringelse af de paakrævede Midler udover de Indlægter, der kalkuleres indvundne ved Gennemførelsen af de af Udvalget fremsatte Forslag til Indlægtslove, ønsker nærværende Mindretal at fremsætte Forslag om nye Indlægter ved Forhøjelse af den direkte Skat til Lagtinget samt ved Lagtingets Overtagelse af Monopolhandel en gros med Automobiler, elektriske Maskiner og Artikler m. m. og al Slags Gummivarer, samt Radiodele m. m.

Under Udvalgets Arbejde er der indsendt til Udvalget en Skrivelse, dateret 29/10 1936, fra Bestyrelsen for Rederiforeningen, hvori der protesteres imod Forslaget om Olieafgift. Der anføres i Skrivelsen, at en saadan Afgift vil medføre forøgede Udgifter for Rederierne. Udvalget kan imidlertid ikke tage denne Protest til Følge, da man er af den modsatte Opfattelse og føler sig overbevist om, at Maksimalprisbestemmelsen m. H. t. Olie i Forslaget vil bevirke en meget haardt tiltrængt Prisregulering af denne Vare, som nu sælges her paa Øerne med en efter Udvalgets Skøn ganske urimelig Avance. Det kan saaledes nævnes, at efter de Oplysninger, som Udvalget har indhentet, sælges Solarolie her for 140 Kr. pr. ton, medens Prisen i Danmark er 105 Kr. pr. ton. Detailprisen paa Benzin er her, hvor der ikke betales nogen Afgift, ca. 27 Øre pr. Liter, medens med en Afgift paa 13 Øre pr. Liter den tilsvarende Pris i Danmark er 28 Øre pr. Liter.

Ved de her fremsatte Forslag mener man, at Lagtinget vil kunne faa en saadan Indtægtsforøgelse, at man i alt væsentligt vil kunne imødekomme de Krav, som med Rette stilles til Tinget i den nærmeste Tid.

Forslag.

Fra hele Udvalget:

I. Lagtinget indstiller til Vedtagelse det staaende Udvalgs Forslag til Lov for Færøerne om Afgift for Fremvisning af levende Billeder og Afholdelse af offentlig Dans, dog med den Ændring, at der i § 4 indføjes som nyt Stykke:

»Under ganske særlige Omstændigheder, som ved Afholdelse af offentlig Dans i Forbindelse med Grindedrab, kan der af vedkommende Politimyndigheder meddeles Dispensation fra Afgiftsbestemmelserne i §§ 1—3.«

II. Lagtinget indstiller til Vedtagelse Forslag til Lov for Færøerne om Stempelafgift (vedføjet denne Betænkning som Bilag 1).

III. Lagtinget indstiller til Vedtagelse Forslag til Lov om et færøsk Klasselotteri (vedføjet denne Betænkning som Bilag II).

IV. Lagtinget indstiller til Vedtagelse det staaende Udvalgs Forslag til Lov for Færøerne om Forandring i forskellige Skatter og Afgifter, dog med den Ændring, at følgende Indførselsafgifter indføjes:

1) Af Parfume, som indføres til Færøerne, betales en Afgift af 25 % af Fakturaprisen.

2) Af kosmetiske Varer, som indføres til Færøerne, betales en Afgift af 50 % af Fakturaprisen.

3) Af Silke, herunder Kunstsilke, Silkevarer og Halvsilkevarer, som indføres til Færøerne, betales en Afgift af 20 % af Fakturaprisen.

4) Af Galanteri- og Bijouterivarer samt Nipssager, herunder Guld- og Sølvvarer, Pletvarer og Fyrværkeri, som indføres til Færøerne, betales en Afgift af 20 % af Fakturaprisen. (Herfra undtages Lommeure og Armbaandsure samt Dele til saadanne, idet disse Varer kun er afgiftspligtige efter § 1, 14 i det staaende Udvalgs Forslag).

5) Af til Færøerne indført Fodtøj med Overtøj, hvori forefindes Silke, samt andet Fodtøj, som helt eller delvis er foret med Silke eller silkeblandet Stof eller forsynet med Foer eller Besætning af Pelsværk, samt Lakfodtøj, betales en Afgift af 20 % af Fakturaprisen.

V a. Lagtinget indstiller til Vedtagelse Forslag til Lov for Færøerne om Tobaksmonopol (vedføjet denne Betænkning som Bilag III).

V b. Tinget vedtager Forslag til Reglement for Lagtingets Tobaksmonopol (vedføjet denne Betænkning som Bilag IV).

Fra Udvalgets Flertal (*P. M. Dam, J. P. Davidsen, M. A. Jacobsen* og *S. P. Zachariasen*):

VI a. Lagtinget indstiller til Vedtagelse det staaende Udvalgs Forslag til Lov for Færøerne om Monopol paa Salg af Spirituosa.

VI b. Tinget vedtager det staaende Udvalgs Forslag til Reglement om Salg af Spirituosa fra Lagtingets Spiritusmonopol.

Fra *Poul Niclasen:*

VII a. Lagtinget indstiller til Vedtagelse Forslag til Lov for Færøerne om Oprettelse af en Spirituscentral (vedføjet denne Betænkning som Bilag V a).

VII b. Tinget vedtager Forslag til Reglement om Salg af Spirituosa fra Lagtingets Spirituscentral (vedføjet denne Betænkning som Bilag V b).

Fra *P. M. Dam* og *J. P. Davidsen*:

VIII. Lagtinget indstiller til Vedtagelse Forslag til Lov om Hjemmel for Færøernes Lagting til Monopoludsalg af Automobiler, elektriske Maskiner og Artikler m. m. samt af Slags Gummivarer (vedføjet denne Betænkning som Bilag VI).

IX. Lagtinget indstiller til Vedtagelse Forslag til Lov om Bemyndigelse for Lagtinget til Drift af Radiosalg m. m. (vedføjet denne Betænkning som Bilag VII).

X. Lagtinget indstiller til Vedtagelse Forslag til Lov om Ændring i Lov for Færøerne Nr. 84 af 30. Marts 1935 om personlig Skat til Amtskommunen (vedføjet som Bilag VIII).

Udvalget vedrørende Kommunernes økonomiske Forhold,
den 19. November 1936.

M. A. Jacobsen. *S. P. Zachariasen.* *P. M. Dam.* *J. P. Davidsen.*

Johan Poulsen. *M. Samuelsen.* *Poul Niclasen.*

I. *Forslag*

til

Lov for Færøerne

om

Stempelafgift.

Afsnit I.

Almindelige Bestemmelser.

§ 1.

Naar de Dokumenter, som omhandles i denne Lov, udfærdiges eller ekspederes, skal de stemples overensstemmende med denne Lovs Forskrifter.

§ 2.

Lagtinget lader fremstille Stempelmærker og fastsætter, hvorledes Salget af dem skal finde Sted. Som Vederlag for Tilsyn med Dokumenters Stempling og Regnskabsførelse kan der betales indtil 2 % af Mærkernes Værdi. Lagtinget er bemyndiget til at lade fremstille Papir med paatrykte Stempelmærker, og saadant Papir kan benyttes i Stedet for Mærker.

§ 3.

Vedrørende Udregningen af Stempelafgiften gælder følgende almindelige Regler:

a. Naar Stempelafgiften er 1 % af Dokumentets Værdi, og Beløbet ikke er deleligt med 25, nedsættes det til det nærmeste Tal, som kan deles paa denne Maade, dog saaledes, at Afgiften aldrig skal være mindre end 10 Øre.

b. I stempelpligtige Dokumenter skal altid anføres deres Pengeværdi, som Stempelpligten er bunden til.

c. Naar et stempelpligtigt Dokument lyder paa aarlige Ydelser eller Indtægter, der er tilsagt for bestandig eller for flere end de paa Dokumentets Udstedelsestid levende Personers Levetid eller for et bestemt Tidsrum, der ikke er kortere end 25 Aar, regnes Stempelafgiften af den aarlige Ydelse, multipliceret med 25 Gange. Er Tidsrummet fastsat kortere end 25 Aar, regnes Stempelafgiften af den aarlige Ydelse multipliceret med Aaretallet.

Er Ydelserne betingede for een eller flere paa Dokumentets Udstedelsestid levende Personers Levetid, eller der er Tale om anden ubestemt Tid, skal Stempelafgiften beregnes af det 10-dobbelte af et Aars Ydelse.

Er Beløbet ikke lige stort hvert Aar, tages Gennemsnitsbeløbet som Enhed.

§ 4.

Stempelpligten omfatter alle efter deres Beskaffenhed stempelpligtige Dokumenter, der udfærdiges eller oprettes paa Færøerne, naar enten en af Parterne er hjemmehørende her, eller Dokumentet angaar Formuegenstande her paa Færøerne, Rettigheder over saadanne eller Rettigheder eller Forpligtelser for her hjemmehørende Selskaber eller Institutioner. Et Dokument anses oprettet paa Færøerne, saa snart en af Parterne har underskrevet det her.

§ 5.

Følgende Dokumenter er under nedenangivne Betingelser undergivne Stempelpligt efter nærværende Lov uden Hensyn til deres Oprettelsessted.

1. Dokumenter, der angaar Overdragelse af herværende faste Ejendomme og her hjemmehørende Skibe, eller hvorved der stiftes eller overdrages Rettigheder over saadanne Ejendomme eller herværende Skibe.
2. Forsikringsdokumenter, der angaar Ejendomme eller andre Formuegenstande her paa Færøerne eller her hjemmehørende Personer, med mindre det godtgøres, at ingen Del af Præmien er betalt eller er betalbar paa Færøerne.
3. Aktier, Obligationer og lignende til almindelig Omsætning bestemte Pengeeffekter, der udstedes af her hjemmehørende Selskaber, Foreninger eller lignende.
4. Udenlandske Aktier og Obligationer og andre Pengeeffekter, der indkommer til Færøerne og enten tilhører her hjemmehørende Personer eller Instutioner eller er deponeret som Sikkerhedsstillelse overfor disse.
5. Veksler, der accepteres her paa Færøerne.

§ 6.

Et Dokuments Stempelpligt beror paa dets Indhold eller Beskaffenheden af det Retsforhold, det stifter, og Dokumentets Form er forsaavidt ligegyldig. Beskrivelser af Forlig og Notarialforretninger, der begrunder en Rettighed eller Forpligtelse, hvorom der ikke i Forvejen er oprettet noget Dokument paa stemplet Papir, bliver at stemple efter Indholdet og Beskaffenheden af den begrundede Ret eller Forpligtelse.

§ 7.

Indeholder et Dokument flere selvstændige hver for sig stempelpligtige Retshandler, skal Stempeltaksten beregnes for enhver af dem.

§ 8.

Naar ikke anderledes er foreskrevet, er kun eet Eksemplar af et Dokument stempelpligtigt.

§ 9.

Paategning paa allerede oprettede Dokumenter, derunder indbefattet saadanne, hvorved der gives Panterel, eller hvorved der foretages Forandringer i Pantet, i Kautionsforholdene, i Renteydelsen, i Betalingstiden eller lign., kan udfærdiges uden Brug af Stempel, naar deres Indhold er af den Beskaffenhed, at det fra først af knude have været indført i Dokumentet uden at medføre Forpligtelse til Brugen af højere Stempel. Er Paategningens Indhold et saadant, at det ved at optages i Dokumentet vilde have forøget dettes Stempelpligt, skal der betales Afgift for Paategningen, svarende til Forhøjelsen, som vilde have været, hvis den var medtaget fra Begyndelsen.

§ 10.

Hvis der ved Dokumentet stiftes Rettigheder eller Forpligtelser, som kan vurderes paa forskellig Maade, regnes Stempelafgiften af det højeste Beløb.

Afsnit II.

Stempelafgiftens Berigtigelse, Godtgørelse af erlagt Stempelafgift m. m.

§ 11.

Berigtigelsen af et Dokuments Stempelpligt kan ske derved, at Dokumentet enten skrives paa stemplet Papir eller vedhæftes Stempelpapir eller paa begge Maader.

§ 12.

Dokumenter, der er oprettede her paa Færøerne, skal stemples inden 2 Maaneder efter deres Udstedelse, forsaavidt de ikke er bestemt til at opfyldes inden en kortere Frist, i hvilket Fald Stemplingen maa ske inden Udløbet af denne. Er Dokumentet underskrevet af flere Parter til forskellig Tid, regnes Fristen fra den første Underskrift. Dokumenter, der er oprettede udenfor Færøerne, skal stemples indenfor samme Frist, regnet fra det Tidspunkt, da Dokumentet indkom til Færøerne, hvilket Tidspunkt den Part, der foranlediger Stemplingen, har at angive ved en Paategning paa Dokumentet. Lagtinget kan forlænge denne Frist, hvor der foreligger særlige Omstændigheder.

§ 13.

Offentlige Myndigheder og Embedsmænd er pligtige til at stemple uden Vederlag for Stemplingen de stempelpligtige Dokumenter,

som de udgiver eller paa anden Maade ekspederer. Dommeren, Sysselmændene og Sognefogden i Vang samt Stempelpapirforhandlere er pligtige til at besørge Stempling af Dokumenter mod en Kendelse af 25 Øre for hvert Dokument. Stempelpapirforhandlere kan dog ikke forlange nogen Kendelse, naar det Stempelpapir eller de Mærker, der benyttes, samtidig købes hos dem. Banker og Sparekasser er pligtige til at stemple uden Vederlag de Dokumenter, som passerer dem. Nærmere Regler herom kan fastsættes af Lagtinget. Private er aberettigede til at stemple deres Dokumenter. Dog kan Lagtinget give Selskaber, Institutioner og Enkeltpersoner, som dertil anses egnede, Ret til mod Sikkerhed at stemple Dokumenter. Endvidere kan Lagtinget, naar saadant med Hensyn til visse Arter af Dokumenter skønnes hensigtsmæssigt, bestemme, at Stemplingen kan foretages af vedkommende private. De Myndigheder eller Personer, som oppebærer Stempelafgift, skal hvert Kvartal indsende Regnskab til Lagtingskontoret, der indbetaler Beløbene til Færø Amts Repartitionsfond. Paa Lagtingskontoret kan alle stempelpligtige Dokumenter stemples.

§ 14.

De, som besørger Stempling, kan kræve alle nødvendige Oplysninger af dem, der ønsker Stempling, og fastsætter derefter Afgiften, besørger Stemplingen og udleverer Dokumentet. Hvis vedkommende er utilfreds med den trufne Afgørelse, kan han inden 2 Maaneder efter at han har modtaget Underretning om Afgørelsen, paankige denne til Lagtingets Forretningsudvalg. Anser han sig forurettet ved den af Udvalget trufne Afgørelse, kan han, men ligeledes kun inden 2 Maaneder efter, at han har faaet Underretning om Udvalgets Afgørelse, indbringe Spørgsmaalet for Domstolene.

§ 15.

Stempelmærker, som har været vedhæftet paa et endelig udfærdiget Dokument, kan ikke være Genstand for Ombytning; men Lagtinget skal være bemyndiget til at tilslaa hel eller delvis Godtgørelse, naar Dokumentet er fuldstændig ugyldigt, eller der ikke bliver noget Resultat deraf paa Grund af ændrede Omstændigheder, saaledes at den Retstilstand ikke skabes, som Dokumentet omhandlede. Hvis et Dokument af en Fejltagelse er stemplet for højt, skal det, som er betalt for meget, godtgøres. Erstatningen, som omhandles i denne Paragraf, kan dog kun ydes, saafremt Ansøgning fremsættes overfor Lagtinget, inden 2 Aar er forløbet fra Udstedelsen af det eller de paagældende Dokumenter. Dokumentet eller bekræftet Afskrift af det skal altid indsendes samtidig med Ansøgningen.

§ 16.

Den i Norske Lov 5—14—4 og § 4 i Lov om Forældelse af visse Frister af 22. Dec. 1908 omhandlede almindelige Forældelsesfrist af 20 Aar finder ikke Anvendelse med Hensyn til Stempelafgiften. Derimod forældes Lagtingets Krav paa Stempelafgift efter Reglerne i §§ 1—3 i nævnte Lov af 22. Dec. 1908, naar det stempelpligtige Dokument har været indsendt til eller anmeldt for en Stempelmyndighed. Endvidere anses Kravet for forældet, naar der er forløbet et Tidsrum af 5 Aar, efter at det ved Dokumentet stiftede Retsforhold er bragt til Ophør paa en saadan Maade, at Dokumentet ikke mere har retslig

Betydning, og hverken Dokumentet eller bekræftede Genparter deraf inden nævnte Frists Udløb er kommet en anholdelsespligtig Myndighed i Hænde.

Afsnit III.

De enkelte stempelpligtige Dokumenter.

§ 17.

Med 1 % af Værdien stemples Skøder angaaende faste Ejendomme og Fartøjer over 5 tons Brutto, og det samme er Tilfældet med Salg ved Fogedskøde, Skifte- og Auktionsskøde, ligesom ogsaa ved alle andre Dokumenter om Afhændelse af faste Ejendomme og Skibe, saa som Købekontrakter, Mageskiftebreve, Gavebreve og lign. Endvidere Arvefæstebreve, hvis de giver Ret til at sælge eller pantsætte.

Naar faste Ejendomme sælges til Aktieselskaber, betales Beløbet dobbelt. Naar faste Ejendomme eller Skibe udlægges til ufyldestgjorte Panthavere, betales halvt Beløb. Hvis Vielsesattest tinglæses som Hjemmel vedrørende Skibe eller faste Ejendomme, betales ingen Stempelafgift, undtagen forsaavidt Erstatning er fastsat til Medarvinger eller andre, og i saa Tilfælde skal Stempelafgiften beregnes efter Vederlagets Størrelse. Udskrift af Skifteprotokollen eller andre Embedsbøger eller Erklæringer fra Embedsmænd, Selskaber, Institutioner eller Enkeltpersoner, der viser Ejendomsoverdragelse vedrørende faste Ejendomme eller Skibe eller benyttes som Skøder, stemples som saadanne.

§ 18.

Stempelafgiften for alle Adkomstdokumenter vedrørende Skibe og faste Ejendomme beregnes efter den Salgsværdi, som er sat paa Ejendommen i Dokumentet, dog aldrig mindre end Ejendommen er ansat til Skat, forsaavidt der er Tale om faste Ejendomme, og regnes Pantehæftelser, Servitutter eller lign. Byrder, som Køberen underkaster sig, til Købesummen.

§ 19.

Naar Kobekontrakt er stemplet, er Skøde vedrorende samme Køb stempelfrit.

§ 20.

Hvis Adkomstdokumenter videresælges, skal Videresalget stemples som Salg.

§ 21.

De Embedsmænd, som har med Tinglæsning og Registrering at gøre, er pligtige til at efterse, naar Salgsdokumenter for faste Ejendomme indleveres til Tinglæsning, eller Salgsdokumenter vedrørende Skibe forevises til Registrering, hvorvidt de er stemplede, og hvis dette

ikke er Tilfældet, da samtidig at inkassere Stempelafgiften. Det samme er Tilfældet med andre stempelpligtige Dokumenter, som vedrører faste Ejendomme eller Skibe, naar de indleveres til Tinglæsning eller Registrering.

§ 22.

Adkomstdokumenter vedrørende faste Ejendomme eller Skibe bliver stempelpligtige ved Tinglæsning eller Registrering, selvom de er udstedt, førend denne Lov træder i Kraft, saafremt de ikke tidligere er stemplede.

§ 23.

Adkomstdokumenter vedrørende Jagtretligheder, Dokumenter, som paalægger Servitutter o. lign. paa andens Ejendom, stemples med 1 %, forsaavidt Vederlaget er betalt eller uflalt, og Stempelafgiften beregnes efter Vederlaget. Frensalg af disse Retligheder er stempelpligtigt efter samme Regler.

§ 24.

Aktiebreve, som udstedes af Selskaber med begrænset Ansvar, stemples med 1 %, hvis de lyder paa Ihændehaveren, men med $^2/_3$ %, hvis de lyder paa Navn. Videresalg af Ihændehaverbreve er stempelfrit, medens Salg af Aktiebreve, som lyder paa Navn, stemples med 1 % af Brevets Paalydende, og de maa ikke sælges til Ihændehaveren, undtagen de er stemplede som Ihændehaverbreve. Hvis Aktiebreve, som lyder paa Navn, fra Begyndelsen er stemplet som Ihændehaverbreve, er Videresalg af dem stempelfrit. Videresalg af Aktiebreve, som er udstedt, før denne Lov er traadt i Kraft, stemples med 3 ‰, hvis de lyder paa Ihændehaveren eller er videresolgt til Ihændehaveren, men ellers med 1 ‰.

§ 25.

Hvis et Andelsbevis ikke lyder paa et fast Beløb, men derimod paa Andel af Grundfond, skal i Brevet anføres det Beløb, som man maa regne, at Brevet er værd, og fastsættes Stempelafgiften derefter.

§ 26.

Andelsbreve i Selskaber med skiftende Antal Medlemmer eller skiftende Kapital stemples efter Reglen i § 24, selvom Medlemmerne er personlig ansvarlige. Det samme er Tilfældet med personlige Andelsbeviser for uansvarlige Deltagere i Selskab, hvor nogle er personlig ansvarlige.

§ 27.

Interessentskabskontrakter stemples med $^1/_2$ % af de Beløb, som indskydes i Selskabet, hvis personligt Ansvar er for Indskudet. Ellers er Overenskomsten stempelfri med den Undtagelse som følger af § 26.

§ 28.

Hvis faste Ejendomme eller Skibe sælges til Selskaber, skal altid det Beløb betales, som omhandles i § 17, hvadenten der er per-

sonligt Ansvar for Selskabets Gæld eller ikke, og hvadenten Salget finder Sted særskilt eller ved fælles Overenskomst eller paa anden Maade.

§ 29.

Hvis Overenskomsten ikke lyder paa noget Pengeindskud, skal den stemples med 10 Kr. Hvis en af Interessenterne indskyder personligt Arbejde, men en anden Penge, skal Arbejdet regnes jævnt med Indskudet og med det laveste Indskud, hvis der er Tale om flere ulige store Indskud. Hvis en af Interessenterne indskyder baade Penge og Arbejde og den anden kun Arbejde, skal Overenskomsten stemples med 10 Kr. foruden Afgift af Pengeindskudet.

§ 30.

Videresalg af enkelte Medlemmers Rettigheder i et Selskab er stempelpligtigt, hvis Interessentskabskontrakten er stempelpligtig, men ellers ikke.

§ 31.

Gældsbreve og Sikkerhedsdokumenter stemples med 3 ‰, hvis Gælden er rentebærende og sikret med Pant eller Kaution, men ellers med 1 ‰, og regnes Andele af Tusinde lig med 1000, hvis Dokumentet lyder over 1000 Kr. Gældsbreve, som ikke lyder paa over 200 Kr., er stempelfri, naar Gælden ikke er rentebærende og der ikke er Tale om Sikkerhed.

§ 32.

Hvis Pantsætning finder Sted eller Sikkerhed gives for forventet eller ubegrænset Gæld, skal Stempelafgiften regnes efter den Størrelse, som der højst er tale om at sikre.

§ 33.

Naar Gæld fornyes med nyt Gældsbevis (novation) eller Gæld overføres til anden Mands Navn (delegation), betales Halvdelen af den Afgift, som omhandles i § 31.

§ 34.

Videresalg af Fordring stemples efter Reglerne i § 31.

§ 35.

Veksler stemples efter følgende Regler:

200 Kr. eller mindre med	Kr. 0,20
Fra 200—400 Kr. med	— 0,40
— 400—600 — —	— 0,60
— 600—800 — —	— 0,80
— 800—1000 — —	— 1,00

Hvis Beløbet er højere, skal disse Dokumenter stemples med Kr. 1 af hver 1000 eller Dele af 1000. Fornyelse af en Veksel regnes med ny Veksel.

§ 36.

Hvis en Veksel lyder paa Betaling i fremmed Mønt, beregnes Stempelafgiften efter Kursen paa vedkommende Mønt her i Landet paa det Tidspunkt, da Stemplingen finder Sted.

§ 37.

Hvis Pant eller Kaution er vedtaget i Veksel, stemples den lig med Pantedokument. Videresalg af Veksler og akcepterede Anvisninger er ikke stempelpligtigt. Hvis et Dokument ikke opfylder Lovens Krav om Veksler, stemples det som Gældsbrev.

§ 38.

Livsforsikringspolicer stemples med 1 Kr. af hver 1000 eller Dele af 1000 af Livsforsikringsbeløbet.

Brandforsikringspolicer stemples med 25 Øre af hver 1000 eller Dele af 1000.

Søforsikringspolicer stemples med 10 Øre af 1000 eller Dele af 1000.

De Beløb, som omhandles i denne Paragraf, betales, hvad enten Forsikringen regnes efter Overenskomst om fastsat eller ubestemt Tid, uden at særlig Police udstedes paa hver Risiko for sig. Det samme er Tilfældet, hvis Forsikringsoverenskomsten træffes ved Brevveksling, indtegnet i Forretningsbøger eller paa anden Maade. De Policer, som omhandles i denne Paragraf, stemples paa det Tidspunkt, da de udstedes eller afleveres til Forsikrede eller dennes Repræsentant.

Lagtinget kan fastsætte nærmere Regler vedrørende Gennemførelsen af disse Bestemmelser. Det har ogsaa Bemyndigelse til at træffe Overenskomst med Forsikringsselskaber om Betaling af Stempelafgift paa fastsatte Tider, f. Eks. ved Aarsskiftet, mod Tilsyn eller Sikkerhedsstillelse, som Lagtinget anser tilstrækkelig. Lagtinget har endvidere Ret til at undtage for Stempelafgift enkelte Arter af Forsikringer, hvis der foreligger særlige Omstændigheder.

§ 39.

Lejekontrakter om Skibe, Huse, Jorder og Grundstykker stemples med 25 Øre af hver 100 Kr. eller Dele af 100 Kr., som Lejen andrager. Hvis Lejekontrakter gælder paa ubestemt Tid, regnes Afgiften af Aarslejen 10-dobbelt. Hvis den skal gælde for Lejerens Livstid, regnes Afgiften ligeledes af Lejen 10-dobbelt, og det samme er Tilfældet, saafremt Overenskomsten skal gælde, medens Vedkommendes Enke lever. Overenskomster om Leje af Skibe til bestemt Rejse regnes at gælde paa ubestemt Tid.

Arvefæstebreve, som ikke giver Ret til Salg eller Pantsætning, stemples overensstemmende med denne Paragraf.

§ 40.

Ægtepagter, som indgaas før Ægteskabet, stemples med 5 Kr. og Ægtepagter, som indgaas senere, med $^1/_2$ % af de Værdier, som Kontrakten omhandler, og som efter denne skal være den anden Ægtefælles Ejendom.

§ 41.

Følgende Dokumenter stemples med fast Afgift:

a. Erklæringer, som linglæses eller registreres, med 1 Kr., hvis de ikke falder ind under nogen foranstaaende Bestemmelse.

b. Udskrifter, Afskrifter og Erklæringer, som private numoder om fra Embedsbøger eller Arkiver, med 50 Øre.

c. Notarialattester og Afskrifter eller Udskrifter af Notarialprotokoller med 50 Øre.

d. Domsudskrifter eller Retsudskrifter med 2 Kr. Tingsvidner med 1 Kr. med Undtagelse af Tingsvidner om Ulykkestilfælde eller Bjærgning af druknede.

e. Udenretlig Udmeldelse med 1 Kr.

f. Anmeldelser til Handelsregistret med 20 Kr. Anmeldelse om Prokura stemples dog kun med 5 Kr. Anmeldelse om Ophævelse af Firma stemples med 5 Kr. og Tilbagekaldelse af Prokura med 2 Kr. Ændringer i registrerede Anmeldelser stemples med 5 Kr.

g. Handelsbevilling med 100 Kr.

h. Agenturbevilling med 100 Kr.

i. Skipperbevis med 10 Kr.

j. Styrmandsbevis med 5 Kr.

k. Motorpasserbevis med 5 Kr.

l. Andre Bevillinger, som udstedes for Færøerne, med 10 Kr.

m. Ansættelsesbreve for Embeder i Lagtingets Tjeneste med 10 Kr.

n. Autoriserede Handelsbøger med 5 Kr.

o. Testamenter og Dokumenter om Dødsgaver med 5 Kr.

p. Synsforretninger, som ikke angaar noget fastsat Beløb, med 2 Kr.

q. Maalebreve med 1 Kr.

Afsnit IV.

Forskellige Bestemmelser.

§ 42.

Naar et Dokument er stempelfrit paa Grund af Forbindelse med andet Dokument, som f. Eks. et Skøde, naar Købekontrakt er stemplet, skal der i det stempelfri Dokument henvises til det stemplede og oplyses, hvorledes det er stemplet. Hvis dette ikke overholdes, og det heller ikke dokumenteres overfor dem, som har med Sagen at gøre, at Dokumentet, som begrunder Stempelfriheden, er lovligt stemplet, skal det senere Dokument stemples efter sit Indhold. Desuden idømmes vedkommende en Bøde paa ikke under 5 Kr., hvis det ikke oplyses i et ustemplet Dokument, hvorfor det er stempelfrit.

§ 43.

Paa Duplikater og bekræftede Afskrifter af stemplede Dokumenter skal anføres, hvorledes Hoveddokumentet er stemplet, og

idømmes vedkommende Bøder ikke under 5 Kr., hvis dette ikke overholdes, og saavel Ejeren af Dokumentet som Udstederen er ansvarlige, hvis der er Tale om Duplikat; men hvis der er Tale om bekræftet Afskrift, da er ansvarlig Ejeren heraf og den, som bekræftede Afskriften.

§ 44.

Dokumenter, som er stempelpligtige ved Videresalg, maa ikke udstedes til Ihændehaveren eller videresælges til Ihændehaveren, og Overtrædelser straffes med Bøder ikke under 10 Kr. for hvert Dokument.

§ 45.

Hvis stempelpligtige Dokumenter overhovedet ikke er stemplede eller ikke tilstrækkelig stemplede før fastsat Tid, straffes Overtrædelser med Bøder, hvis ikke anderledes er fastsat i denne Lov, og Bødens Størrelse er 5 Gange den manglende Stempelafgift, dog ikke under 2 Kr. Desuden betales det manglende Beløb.

§ 46.

Udsteder og Modtager af stempelpligtige Dokumenter har Ansvaret for rigtig Stempling, hvad enten de optræder i eget Navn eller som Repræsentanter for andre. Modtagere af Dokumenter, som ikke er lovligt stemplede, kan frigøre sig for Bødeansvar ved at lade for egen Regning Dokumentet stemple inden en Maaned fra Modtagelsen eller, hvis Betalingsdagen er før, da i seneste Tilfælde den nævnte Dag eller, hvis Betalingsdagen er overskreden, da straks efter Modtagelsen. Modtageren af et Dokument som omhandlet maa endvidere for at frigøre sig for Bødestraf meddele vedkommende Myndighed den Overtrædelse, som har fundet Sted.

§ 47.

Det medfører Bødestraf ikke under 100 Kr. at give urigtige Oplysninger om de Forhold, som vedrører Stempelafgift, og det samme er Tilfældet, hvis nogen urigtigt benægter at have i sin Besiddelse noget Dokument for at undgaa Stempelafgift eller Bøde.

§ 48.

Samme Straf idømmes, hvis urigtig Bekræftelse er skrevet paa Duplikat eller Afskrift af et Dokument om det tidligere Dokuments Stempling.

§ 49.

Hvis et Dokument dateres urigtigt, eller Stemplingen dateres urigtigt, medfører det samme Straf som fastsat i § 47, naar dette er gjort for at skjule Brud paa Stempellovgivningen eller vanskeliggøre dennes Iagttagelse.

§ 50.

Den, som stjæler eller forfalsker de Stempelmærker, som Lagtinget har ladet fremstille, straffes efter borgerlig Straffelovs § .

§ 51.

Bøder i Henhold til denne Lov tilfalder Færø Amts Fattigkasse og kan inddrives om nødvendigt ved Udpantning.

§ 52.

De første 10 Aar efter at denne Lov er traadt i Gyldighed, har Lagtinget Ret til at nedsætte alle Bøder ifølge denne Lov og eventuelt lade dem bortfalde, hvis særlige Omstændigheder taler derfor.

§ 53.

Alle offentlige Embedsmænd, derunder Skifteforvalteren, er pligtige til at paase, at denne Lov overholdes, saaledes at de skal efterse de Papirer, som de i Embedsmedfør eller paa anden Maade har med at gøre og indgive Anmeldelse, hvis de erfarer Overtrædelser. De er pligtige til at tilbageholde de Dokumenter, med Hensyn til hvilke der foreligger Overtrædelser, og maa ikke aflevere dem til andre end dem, som Sagen hører under. Disse Bestemmelser gælder ligeledes om Afskrifter af Dokumenter, naar disse benyttes saaledes.

§ 54.

Overtrædelser af denne Lov behandles som offentlige Politisager.

§ 55.

Denne Lov træder i Kraft 1. April 1937.

II. *Forslag*

til

Lov om et færøsk Klasselotteri.

§ 1.

Finansministeren bemyndiges til at meddele Lagtinget Bevilling til Oprettelse af et færøsk Klasselotteri paa følgende Vilkaar:

a. Hvert Aars Lotteri deles i 2 af hinanden uafhængige Serier med lige mange Trækninger i hver. Antallet af Lodder maa ikke overstige 6000 for hver Serie. Antallet af Erstatningslodder maa ikke overstige 1000 for hver Serie. Antallet af Trækninger for hver Serie maa ikke overstige 6.

b. Indskudet til den enkelte Serie for et helt Lod skal være Kr. 240,00. Lodderne kunne udstedes baade som hele og delte.

c. I hver af Lotteriets Serier skal det samlige Gevinstbeløb være mindst 70 % af Indskudssummen for samtlige til Serien hørende Lodder med Fradrag af den i § 1, f bestemte halvaarlige Afgift. Gevinstbeløbet fordeles efter en af Finansministeren godkendt Plan, i hvilken tillige vil være at fastsætte Loddernes Antal, Tidspunktet for Trækningerne samt Regler for Bekendtgørelse af Trækningernes Udfald, Tidspunktet for Gevinsternes Udbetaling og for Forfabelse af ikke i rette Tid hævede Gevinster. Gevinsterne udbetales uden Afdrag. Gevinster, der ikke fordres udbetalte i rette Tid, regnes Færø Amts Repartitionsfond til Gode.

d. Trækningerne foregaar offentligt i Tórshavn under Tilsyn af en dertil beskikket Kommission paa 5 Mand, hvoraf mindst 1 Jurist, der opfylder Betingelserne for at være Dommer. Kommissionen afgør endeligt ethvert Spørgsmaal om Trækningernes Rigtighed eller Gyldighed, være sig under eller efter Trækningen.

e. Bevillingen til Lotteriets Drift kan gives for et Tidsrum af 15 Aar fra 1. Januar 1938 at regne, og Bevillingen fortabes, naar Bevillingshaveren ikke opfylder de ham overfor det Offentlige i Henhold til Bevillingen paahvilende pekuniære Forpligtelser, eller naar den Lotteriet godkendte Plan ikke overholdes.

f. Bevillingshaveren skal erlægge forud en halvaarlig Afgift af Kr. 17.000 til Færø Amts Repartitionsfond.

g. Bevillingshaveren skal desuden erlægge en Afgift til Færøernes Lagting svarende til 6 % af Indskudssummen for de til enhver Serie afsatte Lodder.

h. Til Sikkerhed for Opfyldelsen af de Bevillingshaverens paahvilende Forpligtelser skal der, forinden Lotteriet kan træde i Virksomhed, være tilvejebragt en Garantifond, bestaaende af solide Effekter til samme Værdi som Halvdelen af det samlede Gevinstbeløb i en Serie. Saafremt Garantifonden formindskes som Følge af lidte Tab, paahviler det Bevillingshaveren, inden en Trækning kan finde Sted, enten at forøge Fonden til den paabudte Størrelse eller for det manglende Beløb at stille en af Finansministeren godkendt Bankgaranti. Staten fører Tilsyn med og indestaar for Tilstedeværelsen af den her nævnte Sikkerhed.

§ 2.

Finansministeren fastsætter de nærmere Regler om Lotteriets Ordning og om det Offentliges Tilsyn med Lotteriet. De heraf flydende Udgifter bæres af Bevillingshaveren.

§ 3.

Afsætning af Lodsedler i og til Udlandet er forbudt, og det kan i Bevillingen fastsættes, at enhver Lodseddel tydelig og paa mindst 3 Hovedsprog skal bære Paategning om, at Loddet er ugyldigt uden for Danmarks Grænser.

§ 4.

Saalænge en i Medfør af nærværende Lov given Lotteribevilling er i Kraft, skal det ikke være tilladt at oprette noget Pengelotteri paa Færøerne.

§ 5.

Denne Lov træder straks i Kraft.

III.

Forslag

til

Lov for Færøerne

om

Tobaksmonopol.

§ 1.

Fra 1. April 1937 maa ingen uden Færøernes Lagting indføre til Færøerne nogen Slags Tobak, tilvirket eller utilvirket, til hvilket Brug det end maatte være bestemt. Fra nævnte Tidspunkt er Lagtinget eneberettiget til en gros Salg af de nævnte Varer.

§ 2.

Naar et Skib ankommer til Færøerne, er Kaptajnen forpligtet til uforløvet eller samtidig med, at han fremviser Skibspapirerne, at meddele Politimyndighederne, om Skibet medfører Tobak og i bekræftende Fald hvor meget.

Naar et Skib medfører Tobak, som ikke indføres i Henbold til Hjemmelen i § 1, skal Politimyndighederne i første Havn, Skibet anløber, forsegle de indførte Tobaksvarer med Embedssegl, og Kaptajnen indestaar for, at ingen Tobak unddrages Forseglingen, samt at Seglene ikke bliver brudt, og at der ikke tages af disse Beholdninger, førend Skibet endelig har forladt Landet. Politimyndighederne skal, før Skibet afgaar fra sidste Havn, overbevise sig om, at Seglene er ubeskadigede, og at intet af Tobaksbeholdningen er blevet fjernet. Skibet er dog berettiget til at have et passende Forraad af uforseglet Tobak til Brug for Skibets Mandskab. En Fortegnelse over forseglet Tobak samt over uforseglet Skibsforraad af Tobak skal følge med Skibet. Politimyndighederne skal i første Havn undersøge, om et Skib medfører Tobak, og har Bemyndigelse til at aabne Mandskabs og Passagerers Gemmer og foretage Undersøgelse andet Sleds i Skibet for at overbevise sig om, hvorvidt der findes Tobaksvarer. Kaptajnen er ansvarlig for Mandskabets Overtrædelser af denne Paragraf, medens Passagerer er ansvarlige for deres Bagage.

§ 3.

Lagtinget fastsætter de nærmere Regler for Tobaksmonopolet, der besørger Salget af de Tobaksvarer, som Lagtinget indfører i Henhold til § 1.

§ 4.

Overtrædelser af denne Lov eller de Bestemmelser, som Lagtinget i Henhold til denne maatte fastsætte, straffes med Bøder, der

tilfalder Færø Amts Fattigkasse. Desuden vil den Tobak, der ulovligt indføres, være at konfiskere og tilfalder Tobaksmonopolet.

§ 5.

Sager angaaende Overtrædelse af denne Lov eller de i Henhold til samme trufne Bestemmelser, behandles som offentlige Politisager.

IV. *Reglement*

for

Lagtingets Monopolsalg af Tobak.

I Henhold til Lov for Færøerne om Tobaksmonopol fastsætter Lagtinget herved følgende Bestemmelser om Salg af Tobaksvarer, som omhandles i nævnte Lov.

§ 1.

Lagtingets Monopol har Sæde i Tórshavn.

§ 2.

Lagtingets Monopol sælger Tobaksvarer efter Bestemmelser i dette Reglement og gældende Lov.

§ 3.

Salget finder Sted til Handlende, Handelsselskaber, Brugsforeninger og andre Forretningsdrivende, men ikke til private.

§ 4.

De Tobakslagre, der forefindes i en gros Forretninger, overtager Lagtingets Monopol efter Overenskomst med disse. Opnaas en saadan ikke, paalægges der de nævnte Forretninger en Skat paa 15 % af Udsalgsprisen, der tilfalder Lagtinget.

Detailforretninger har Ret til at sælge de pr. 1. April 1937 forhaandenværende Tobakslagre. I Tilfælde af, at Salget ikke er tilende-

bragt 1. Januar 1938, fastsættes nye Bestemmelser om, hvordan der skal forholdes med det usolgte Kvantum.

§ 5.

Lagtinget fastsætter Udsalgsprisen under Hensyn til Kvalitet og Indkøbspris.

§ 6.

Al Tobak, som udleveres fra Monopolet, skal være forsynet med Ordene: »Føroya einkarsøln« og paategnet Udsalgspris.

§ 7.

Monopolet skal være forpligtet til at ligge inde med en efter dets Skøn passende Beholdning af Tobaksvarer. Transportomkostningerne afholdes af Kunderne. Beslilt Tobak kan Monopolet foranledige sendt direkte fra Udlandet til paagældende Køber.

§ 8.

Færøernes Lagting fører Overopsynet med Monopolet, og Lagtingets Vinmnnevnd danner dets Bestyrelse og repræsenterer og forpligter Monopolet. Udvalgets Formand repræsenterer det overfor Domstolene.

§ 9.

Bestyrelsen kan antage en Leder af Monopolets daglige Virksomhed og anden nødvendig Medhjælp og fastsætter Lederens og Medhjælperens Løn.

§ 10.

Bestyrelsen skal, inden Lagtinget træder sammen, afgive til dette en Beretning om Virksomheden i det forløbne Aar og fremlægge det reviderede Aarsregnskab til Godkendelse.

§ 11.

Monopolets Regnskabsaar er Kalenderaaret. Regnskabet for det forløbne Aar skal være aflagt inden hvert Aars 1. Maj og indsendes til Lagtinget. Regnskabet revideres ved en Revisor, antaget af Lagtinget. Dennes Honorar fastsættes af Tinget og udredes af Tinget.

Dette Reglement træder i Kraft samtidig med Lov for Færøerne om Tobaksmonopol.

V a.

Forslag

til

Lov for Færøerne

om

Oprettelse af en Spirituscentral.

§ 1.

Lagtinget opretter i København en Spirituscentral, som har Eneret paa at indføre til Færøerne Spirituosa eller alkoholholdige Vædsker, under hvilken Betegnelse de end maatte forekomme.

§ 2.

Naar et Skib indtræffer fra Udlandet, er Kaptajnen forpligtet til uforløvet eller samtidig med, at han fremviser Skibspapirerne, at meddele Politimyndighederne, om Skibet medfører Spirituosa, og i saa Fald hvor meget.

Naar et Skib fra Udlandet medfører Spirituosa, der ikke er indført i Henhold til Hjemmelen i § 1, skal Politimyndighederne i den første Havn, Skibet anløber, forsegle de indførte Spirituosa med deres Embedssegl, og Kaptajnen indestaar for, at ingen Spiritus uddrages Forseglingen, samt at Seglene ikke bliver brudt, eller at der ikke tages af disse Spirituosa, førend Skibet endeligt har forladt Landet. Men Politimyndighederne skal dog, før Skibet afgaar fra sidste Havn, overbevise sig om, at Seglene er ubeskadigede, og at intet af disse Spirituosa er blevet fjernet. Skibet er dog berettiget til at have et passende Skibsforraad af uforseglet Spiritus til Brug for Skibsmandskabet.

En Fortegnelse over forseglet Spirituosa samt over uforseglet Skibsforraad af Spiritus skal følge med Skibet, og en Kopi deraf bero hos den Myndighed, der overtog Forseglingen.

Politimyndighederne skal altid i første Havn undersøge, om et Skib medfører Spirituosa. De har Bemyndigelse til at aabne Mandskabs og Passagerers Gemmer og foretage Undersøgelse andet Steds i Skibet for at overbevise sig om, hvorvidt der findes Spirituosa.

Kaptajnen er ansvarlig for Mandskabets Overtrædelser af denne Paragraf, medens Passagerer er ansvarlige for deres Bagage.

§ 3.

Dersom et Skib strander ved Kysten, og dersom det medfører Spirituosa, eller dersom et saadant Vrag driver i Land, skal Sysselmanden i Politimesterens Forfald tage Spiritusbeholdningerne i sin Varetægt og forsegle dem. Han giver uforløvet Politimesteren Meddelelse om disse Spirituosa, hvorpaa Politimesteren lader dem bringe til Opbevaring paa et sikkert Sted.

Dersom Ejeren er kendt, gives der ham ved første Lejlighed Meddelelse om disse Spirituosas Bjergning, i modsat Fald skal de bekendtgøres i Henhold til Reglerne om Drivgods. Dersom Ejeren, inden 12 Maaneder fra Meddelelsen skete, ønsker disse Spirituosa udført af Landet paa sin Bekostning, skal det ske; i modsat Fald hjemfalder de til Lagtinget. Det samme er Tilfældet, dersom Ejeren melder sig i Henhold til Bekendtgørelse indenfor et Tidsrum af 6 Maaneder fra dennes Offentliggørelse, idet der da regnes med, at Fristen paa 12 Maaneder begynder at løbe samtidig med, at han melder sig.

Dersom ingen Ejer melder sig, inden den lovbfalede Frist er udløbet, hjemfalder disse Spirituosa til Lagtinget.

§ 4.

Ingen maa modtage ulovlig indført Spirituosa fra Skibe indenfor færøsk Søterritorium.

§ 5.

Det er paa Færøerne forbudt at brygge eller tilvirke Rusdrikke eller alkoholholdige Vædsker og at drikkeliggøre den Spirituosa, der er eller er blevet gjort uanvendelig til Fortæring.

§ 6.

Alle Rekvisitter, der skal benyttes, eller er blevet benyttet til Brygning eller Tilvirkning af Rusdrikke eller til at drikkeliggøre Spiritus, der var uanvendelig til Fortæring, ogden Spiritus, der er blevet tilvirket eller atter gjort anvendelig til Fortæring, beslaglægges med de tilhørende Beholdere og ødelægges.

§ 7.

Lagtingets Spirituscentral i København besørger alt Salg af Spirituosa til Færøerne, og Lagtinget bestemmer Udsalgsprisen.

§ 8.

Berettiget til Videreforhandling af Spirituosa, der er blevet købt fra Lagtingets Central, er — under Iagttagelse af de gældende Regler — kun Apoteker, eventuelle Haandkøbsudsalg fra disse, autoriserede Læger, der udleverer Spirituosa ved Sygebehandling, og de autoriserede Forhandlere af denatureret Spiritus, for saa vidt angaar Spiritus til teknisk Brug.

§ 9.

Al Spirituosa, der indføres fra Centralen, skal være forsynet med dennes Segl.

Findes nogen at være i Besiddelse af uforseglet Spirituosa, paahviler det vedkommende at bevise, at han er kommet i Besiddelse deraf paa lovlig Vis. Kan vedkommende ikke det, straffes han med Bøder.

§ 10.

Landtinget udsteder et Reglement om Salg af Spirituosa fra Lagtingets Spirituscentral.

§ 11.

Udgifterne vedrørende den i denne Lov omhandlede Ordning afholdes af Lagtinget.

§ 12.

Overtrædelser af denne Lov straffes med Bøder, for saa vidt anden Lovgivning ikke medfører strengere Straf. Bøderne tilfalder Amtsfattigkassen.

§ 13.

Den paa ulovlig Vis indførte Spirituosa beslaglægges og tilfalder Lagtingets Central.

§ 14.

Sager angaaende Overtrædelse af denne Lov behandles som Politisager.

§ 15.

Ved denne Lovs Ikrafttræden bortfalder de i Lov Nr. 44 af 30. Marts 1892 om Forandring i forskellige Skatter og Afgifter paa Færøerne indeholdte Bestemmelser om Afgifter paa Spirituosa.

§ 16.

Denne Lov træder i Kraft den

V b. *Reglement*

om

Salg af Spirituosa fra Lagtingets Spirituscentral.

I Henhold til Lov for Færøerne om Oprettelse af en Spirituscentral fastsætter Lagtinget herved følgende Bestemmelser om Salg af berusende Drikke, som omhandles i nævnte Lov.

§ 1.

Lagtingets Spirituscentral har Sæde i København.

§ 2.

Lagtingets Spirituscentral sælger Spirituosa efter Bestemmelserne i dette Reglement og gældende Lov.

§ 3.

Salg af Spirituosa fra Lagtingets Central maa kun ske mod kontant Betaling.

§ 4.

Lagtinget fastsætter Udsalgsprisen paa Spirituosa under Hensyn til Alkoholstyrkegrad og Indkøbspris.

§ 5.

Al Spirituosa, der udleveres fra Centralen, skal være forsynet med dettes Segl og med paatrykt Udsalgspris. Mindre Kvanta end Flasker eller Beholdere á 1 Liter maa ikke sælges. Herfra undtages dog Salg af denatureret Spiritus og anden Spiritus til teknisk Brug.

Efterligning af Centralens Segl eller Misbrug deraf straffes efter gældende Lov.

§ 6.

Spirituosa maa ikke sælges eller udleveres til Personer, der er under 18 Aar, eller som er umyndiggjorte paa Grund af Drikfældighed, eller som er berusede eller utilregnelige.

Ej heller maa Spiritus sælges eller udleveres til Personer, der har gjort sig skyldige i ulovligt Salg eller Fremstilling af Spirituosa. Det paahviler Politimesteren og Dommeren snarest muligt at underrette Centralen, saafremt nogen forser sig paa anførte Maade.

§ 7.

Ved Udlevering af Spirituosa til Apoteker skal Apotekeren for hver Udlevering afgive skriftlig Erklæring paa Tro og Love om, at den udleverede Spirituosa udelukkende vil blive anvendt til medicinalt Brug eller til Paafyldning af Skibskompasser.

Udlevering af Sprit til Skibskompasser sker efter Politiets nærmere Forskrifter.

§ 8.

Udlevering af Spirituosa fra Lagtingets Central maa kun finde Sted efter skriftlig Bestilling.

Ved Centralen føres Kort (Kartotek) over alle Udleveringer.

§ 9.

Spirituosa maa kun sælges til Personer, der kan bevisliggøre at have erlagt forfaldne Skat til Kommune og Lagting overfor de Institutioner, der udleverer Spirituosaen.

Reglerne i denne Paragraf gælder dog ikke for Udlevering af Spiritus til medicinalt eller teknisk Brug.

§ 10.

Færøernes Lagting fører Overopsyn med Centralen, og Lag-

tingets Vinmunevnd danner dennes Bestyrelse og repræsenterer og forpligter Centralen; dets Formand repræsenterer Centralen overfor Domstolene.

§ 11.

Bestyrelsen kan antage en Leder af Centralens daglige Virksomhed og anden nødvendig Medhjælp og fastsætte Lederens og Medhjælpens Løn.

§ 12.

Vinmunevnden skal som Bestyrelse for Centralen, inden Lagtinget træder sammen, afgive til dette en Beretning om Virksomheden i det forløbne Aar og fremlægge det reviderede Aarsregnskab til Godkendelse.

§ 13.

Centralens Regnskabsaar er Kalenderaaret. Regnskabet for det forløbne Aar skal være aflagt inden hvert Aars 1. Maj og indsendes til Lagtinget. Regnskabet revideres ved en Revisor, antaget af Lagtinget. Dennes Honorar fastsættes af Lagtinget og udredes af Centralen.

§ 14.

Dette Reglement træder i Kraft samtidig med Lov for Færøerne om Oprettelse af en Spirituscentral.

Der indkom i Lagtingssamlingen 1931 en Henvendelse fra 5600 færøske Kvinder og Mænd over 21 Aar om Indførelse af totalt Spiritusforbud her paa Øerne. Lagtinget vedtog at henvise denne Henvendelse samt Loven om Forbud mod at drive Erhverv med berusende Drikke til en Ædruelighedskommission paa 7 Medlemmer, hvoraf 4 Medlemmer blev valgt af Fællesudvalget for de færøske Afholdsorganisationer og 3 af Lagtinget. Til Medlemmer af Kommissionen valgtes: Af Afholdsorganisationerne: Direktør P. Jensen, Højskoleforstander Simun av Skarði, Snedkermester Peter Poulsen og Redaktør Poul Niclasen. Af Lagtinget: Lagtingsmændene Jobs. Olaus Joensen, Nyholm Debess og Johan H. Poulsen. — Denne Kommission afgav Betænkning den 17. August 1932, hvilken Betænkning er vedhæftet Lagtingstidende for 1932 som Bilag 4.

Kommissionen kunde ikke enes om en fælles Indstilling, men delte sig i et Flertal (P. Jensen, S. av Skarði, Peter Poulsen, Poul Niclasen og Johs. O. Joensen) og et Mindretal (Nyholm Debess og Johan H. Poulsen).

Flertallet fremsatte Forslag om,

1) at der indføres en kraftig Toldforhøjelse,
2) at der oprettes et Ædrueligheds-nævn,
3) at der oprettes et Told- og Ædrueligheds-politi.

Hvad angaar Spørgsmaalet om et Spiritusmonopol udtalte Flertallet, at dette vil blive meget vanskeligt at gennemføre paa Færøerne, men Flertallets største Anke imod et saadant Monopol er, at det vil være et Tilbageskridt i vor Ædrueligheds-lovgivning, hvis Monopol nu bliver indført her paa Øerne, efter at vi mange Aar har haft Forbud imod Fabrikation, Handel og Udskænkning af Spiritus. Overalt i Verden har det vist sig, at desto lettere Adgang der er til at faa berusende Drikke, desto mere drikkes der.

Kommissionens Mindretal (Debess og J. H. Poulsen) udtaler, at man ikke har kunnet følge Flertallet i det af dette stillede Forslag. Det maa indrømmes, at vor nuværende Alkohollovgivning har virket noksaa tilfredsstillende, idet Alkoholforbruget pr. Individ for Færøernes Vedkommende er lavt, ogsaa i Forhold til andre Lande, men dette Forhold var til Stede, ogsaa før vi fik nogen Spiritus-lovgivning paa Færøerne. De værste iøjnefaldende Ulemper ved den nugældende Ordning er det Drikkeri, der kan finde Sted umiddelbart efter Modtagelsen af større Sendinger Spiritus. Mindretallet henviser til Statsmonopolerne paa Tilvirkning og Forhandling af Spiritus i Norge og Sverrig og udtaler, at man er sindet til at foreslaa en lignende Ordning for Færøernes Vedkommende. Man finder dog ikke nogen Anledning til at formulere noget Lovforslag i den Retning, men vil kun antyde, hvad der kan tale for denne Ordning.

Medlem af Kommissionen Poul Niclasen fremdrager i Kommissionens Betænkning Spørgsmaalet om, hvorvidt det kan lade sig gøre at oprette en Central i København eller andet Steds, hvorfra al Spiritus til Færøerne kunde rekvireres. Man vilde derved faa bortelimineret en stor Del af den Avance, der nu indtjenes af de forskellige Spiritusforhandlere, og en saadan Central vilde ogsaa i væsentlig Grad lette Kontrollen med Indførelse af Spiritus her til Øerne.

Der blev ikke i nævnte Betænkning fremsat noget Forslag om en saadan Spirituscentral udenfor Færøerne.

Som Medlem af nærværende Udvalg har jeg genoptaget den i Ædrueligheds-kommissionens Betænkning fremsatte Tanke, og har foran fremsat Forslag til Lov for Færøerne om Oprettelse af en saadan

Spirituscentral samt Reglement for denne.

Ifølge den nugældende Ordning har Indforskrivningen af Spirituosa været fri, hvilket bl. a. har medført, at der har været indført Spirituosa af meget daarlig Kvalitet. Ved Oprettelsen af en Central, hvorfra al Spiritus til Færøerne skal indforskrives, vil man faa den nødvendige Kontrol med Kvaliteten.

Oprettelsen af en Spirituscentral i København vil næppe støde paa større praktiske Vanskeligheder. Der vil sikkert kunne træffes en Ordning, hvorefter Centralen faar et Lager i Københavns Frihavn, hvorfra de forskellige Ordrer kan ekspederes. En saadan Central kan f. Eks. indføre Vin direkte fra de vinproducerende Lande, der aftager færøsk Fisk, hvorved Mellemhandleravancen undgaas og hele Fortjenesten tilfalder Lagtinget. Centralen vil ligeledes kunne indkøbe anden Spirituosa direkte fra Fabrikerne til den billigst opnaaelige Pris. Den bør have Lager af de Sorter Spirituosa, der sædvanlig bliver konsumeret.

Denne Ordnings Gennemførelse vil ikke medføre nogen væsentlig Forandring. I Stedet for som nu at sende Ordrer til forskellige Forhandlere af Spirituosa udenfor Færøerne faar man hele Importen centraliseret i København og vil derved kunne kontrollere saavel Pris som Kvalitet.

Oprettelsen af en Spirituscentral i København vil sikkert ikke medføre større Udgifter for Lagtinget end et Spiritusmonopol her paa Øerne, og set fra et Ædrueligheds-synspunkt har en Central i København den Fordel, at man undgaar paany at indføre Spiritushandel paa Færøerne.

En saadan Ordning som den her foreslaaede vil betyde en Indtægt for Lagtinget paa mindst 50.000 Kr. mere aarlig end den nugældende Spiritusafgift giver. Der vil ogsaa herved kunne opnaas den praktiske Fordel, at man fremtidig kun betaler til Centralen i Stedet for som hidtil baade til Sælger og til Toldmyndighederne herhjemme.

Poul Niclasen.

VI. *Forslag*

til

Lov om Hjemmel for Færøernes Lagting til Monopoludsalg af Automobiler, elektriske Maskiner og Artikler m. m. samt af Slags Gummivarer.

§ 1.

Lagtinget bemyndiges til at oprette Monopoludsalg af nedennævnte Varesorter:

a. Af Slags Automobiler og Motorkøreløjer, hvad enten de benyttes til Persontrafik eller Varetransport.

b. Bestanddele af Automobiler og Motorkøretøjer, derunder indbefattet Dæk og Slanger.

c. Af Slags Gummivarer, elektriske Maskiner og Artikler, herunder indbefattet: Elektromotorer, Dynamoer, andre elektriske Maskiner og Maskindele, Akkumulatorer, Batterier, elektriske Lamper, Glødelamper, Elektrometre, Afbrydere, Sikringer, Rør til elektriske Kabler, Rosetter, Stikkontakter og andet Tilbehør til Kabler, Buelamper, Isolatorer, elektriske Knapper, Transformatorer, Apparater til trådløs Telegraf, Dybdemaalere, Røntgenapparater, Telefon- og Telegrafrekvisitter, Kobbertraad og isoleret Kobbertraad, Snore og Kabler af Kobber.

§ 2.

Lagtinget er bemyndiget til at monopolisere Salget af en enkelt Artikel af de forannævnte Varesorter uden at være forpligtet til at medtage de øvrige under Monopoliseringen, ligesom det ogsaa er bemyndiget til at monopolisere Salget af et enkelt Varemærke inden for de Varesorter, der nævnes i § 1, uden at være forpligtet til at monopolisere Salget af hele den paagældende Varesort.

§ 3.

Lagtinget fastsætter ved Reglement den nærmere Ordning af Monopolsalget, derunder, hvorledes der skal forholdes med de i § 1 nævnte Varesorter, der forefindes usolgte i Landet, naar Monopolsalget begynder.

§ 4.

Lagtinget bevilger den til Monopolsalget nødvendige Driftskapital saavel som Kapital til Reparationsværksteder for Automobiler, hvor det skønner det nødvendigt, og er Lagtinget i den Anledning bemyndiget til at optage Laan. — Monopolets Overskud tilfalder Lagtinget.

§ 5.

Overtrædelse af denne Lov medfører Bødestraf forsaavidt ikke højere Straf er forskyldt efter andre Lovgivningsbestemmelser. I Tilfælde af ulovlig Indførsel hertil Landet af de i § 1 a—c nævnte Varesorter og Artikler vil hver enkelt Ting være at konfiskere og Salgsprovenuet tilfalde Lagtinget.

§ 6.

Lagtinget fastsætter ved Reglement de nærmere Bestemmelser ved Lovens Udførelse i Praksis.

§ 7.

Denne Lov træder i Kraft den 1. April 1937.

VII. *Forslag*

til

Lov om Bemyndigelse for Lagtinget til Drift af Radiosalg m. m.

§ 1.

Lagtinget har Enerret til Drift af Radio og Radiofoni paa Færøerne.

§ 2.

Lagtinget har Enerret til at indføre og forhandle paa Færøerne Radiotelefoner samt Modtagerapparater og de til disse hørende Dele og Reservedele.

§ 3.

Lagtinget fastsætter de nærmere reglementariske Bestemmelser vedrørende Oprettelse, Drift og Organisation af Radio, derunder Antagelse af en Bestyrer, Personale, Fastsættelse af disses Lønninger m. m.

§ 4.

Det af Driften flydende Overskud tilfalder Lagtinget.

§ 5.

Overtrædelse af denne Lov samt af de i Henhold til denne af Lagtinget givne Reglementer til Bestemmelser straffes med Bøde.

De ulovlig indførte og ulovlig forhandlede Modtagerapparater eller Dele og Reservedele vil være at kontiskere. Værdien tilfalder Lagtinget.

§ 6.

Sagerne behandles som almindelige Politisager.

§ 7.

Denne Lov træder i Kraft den 1. April 1937.

VIII. *Forslag*

til

Lov om Ændring i Lov for Færøerne Nr. 84 af 30. Marts 1935 om personlig Skat til Amtskommunen.

§ 2 affattes saaledes:

Den i § 1 omhandlede Skat erlægges efter følgende Skala:

Udgør Skatteindtægten 2000 Kr., svares et Beløb af 15 Kr.
Er Indtægten over

2000	Kr.,	men	ikke	over	2500	Kr.,	svares	15	Kr.	af	2000	Kr.	og	2	%	af	Resten,
2500	—	—	—	—	3000	—	—	25	—	-	2500	—	-	$2^1/_2$	-	-	—
3000	—	—	—	—	3500	—	—	37,50	—	-	3000	—	-	$3^1/_2$	-	-	—
3500	—	—	—	—	4000	—	—	52,50	—	-	3500	—	-	$5^1/_2$	-	-	—
4000	—	—	—	—	5000	—	—	80	—	-	4000	—	-	$3^1/_4$	-	-	—
5000	—	—	—	—	6000	—	—	112,50	—	-	5000	—	-	$3^3/_4$	-	-	—
6000	—	—	—	—	7000	—	—	150	—	-	6000	—	-	$4^1/_4$	-	-	—
7000	—	—	—	—	8000	—	—	192	—	-	7000	—	-	$4^3/_4$	-	-	—
8000	—	—	—	—	9000	—	—	240	—	-	8000	—	-	$5^1/_4$	-	-	—
9000	—	—	—	—	10000	—	—	292,50	—	-	9000	—	-	$5^3/_4$	-	-	—
10000	—	—	—	—	11000	—	—	350	—	-	10000	—	-	$6^1/_4$	-	-	—
11000	—	—	—	—	12000	—	—	412	—	-	11000	—	-	$6^3/_4$	-	-	—
12000	—	—	—	—	13000	—	—	480	—	-	12000	—	-	$7^1/_4$	-	-	—
13000	—	—	—	—	14000	—	—	552,50	—	-	13000	—	-	$7^3/_4$	-	-	—
14000	—	—	—	—	15000	—	—	630	—	-	14000	—	-	$8^1/_4$	-	-	—
15000	—	—	—	—	16000	—	—	712	—	-	15000	—	-	$8^3/_4$	-	-	—
16000	—	—	—	—	17000	—	—	800	—	-	16000	—	-	$9^1/_4$	-	-	—
17000	—	—	—	—	18000	—	—	892,50	—	-	17000	—	-	$9^3/_4$	-	-	—
18000	—	—	—	—	19000	—	—	990	—	-	18000	—	-	$10^1/_4$	-	-	—
19000	—	—	—	—	20000	—	—	1192,50	—	-	19000	—	-	$10^3/_4$	-	-	—

20000 og derover betales 6 %.«

§ 9, 2. Pkt. affattes saaledes:
»Denne Lov træder i Kraft 1. Januar 1937.«

Bilag 9.

Udvalgsbetænkning

i

Lagtingssag Nr. X — 1/1936.

Lóg um fiskivinnunevnd.

Ved Skrivelse af 1. Oktober d. A. har Amtet forelagt Lagtinget til Belænkning Lov Nr. 92 af 31. Marts 1931 om Oprettelse af et Fiskerinævn paa Færøerne, der skal forelægges til Revision i Rigsdagssamlingen 1936—37.

Ifølge de i nævnte Lov indeholdte Bestemmelser bestaar det færøske Fiskerinævn af indtil 5 Medlemmer, der udnævnes af Ministeren for Søfart og Fiskeri for et Tidsrum af 3 Aar ad Gangen, for de 3 Medlemmers Vedkommende efter Indstilling af Lagtinget. Ministeren for Søfart og Fiskeri bestemmer, hvem der skal være Formand for Nævnet (Amtmanden har været Nævnets Formand siden dets Oprettelse, og Fiskeridirektøren har været Medlem af dette). — Fiskerinævnets Medlemmer har Tavshedspligt. — Nævnet har til Opgave at følge Udviklingen af Fiskeriet og Afsætningen af Fisk og Fiskeriprodukter, at overveje og fremsætte Forslag til Foranstaltninger, der skønnes paakrævede eller nytlebringende for det færøske Fiskerierhvervs Trivsel og Udvikling, herunder ogsaa at søge Erhvervets Konkurrenceevne styrket og Afsætningen af Erhvervets Produkter fremmet. — Nævnet skal efter hvert Mødes Afholdelse afgive en skriftlig Beretning til Ministeriet for Søfart og Fiskeri om, hvad der er passeret.

Det færøske Fiskerinævn har siden dets Oprettelse afholdt følgende Møder:

1931. I Dagene 24.—27. August afholdt Nævnet Møde i Thorshavn. Der blev bl. a. behandlet følgende Sager: Telegrammer om Tilførsel, Oplag og Priser paa de forskellige Markeder, Undersøgelsesrejser i Udlandet, Understøttelse til unge Færinger til Uddannelse i nye Fiskemetoder, Salg af Fisk, Vragning af Fisk.

1932. Den 23. August afholdtes Møde i Thorshavn med følgende Dagsorden: Undersøgelsesrejser i Udlandet, Understøttelse til unge Færinger til Uddannelse i nye Fiskemetoder, Salg af iset Fisk, Oprettelse af et Kreditinstitut paa Færøerne for Fiskerierhvervet, Sildefangst ved Færøerne. — For Fiskeridirektøren var mødt Fiskerikonsulent Erichsen.

I Dagene 19.—25. Februar afholdt Nævnet Møder i København, hvor der bl. a. behandledes: Fritagelse for Indførselstold for færøsk Fisk i England, Havundersøgelser ved Færøerne, Færingers Adgang til Fiskeri ved Grønland. Den 24. Februar holdt Nævnet Møde sammen med Fiskeriraadet, hvor forskellige af de foran nævnte Sager blev drøftet.

1933. Møder afholdtes i Thorshavn 13.—17. Juni, hvori Fiskeridirektør F. V. Mortensen deltog. Til Forhandling forelaa: Fiskeriinspektionen, Unge Færingers Uddannelse i nye Fiskemetoder, Forslag fra J. C. Johannesen om Oprettelse af et Andelsselskab paa Færøerne, Udførsel af fersk Fisk.

1934. Møde afholdtes i Thorshavn 13. Juni. Der var ikke mødt nogen Repræsentant for Fiskeridirektøren. Følgende Spørgsmaal blev behandlet: Understøttelse til unge Færinger til Oplæring i nye Fiskemetoder, Færingers Fiskeri ved Grønland, Fiskeriinspektionen, Ophjælpning af det færøske Hjemmefiskeri, Salg af færøsk Fisk i England, Propaganda for færøsk Fisk. — Der blev af Medlemmerne Gunnar Winther, Peter O. Mortensen og Poul Niclasen udtalt, at man maatte mene det umuligt for Fiskerinævnet at udføre den Nævnet ved Lovens § 2 paalagte Opgave, medmindre der blev afholdt Møder mere end een Gang aarlig, ikke mindst i en Periode som den nuværende, hvor Erhvervsforholdene skifter saa at sige fra Maaned til Maaned. — Der blev af de nævnte Medlemmer fremsat Forslag om, at Nævnet skulde holde ekstraordinært Møde i København omkring 1. November til Behandling af de for det færøske Fiskerierhverv aktuelle Spørgsmaal. Dette Forslag blev ikke imødekommet.

1935. Den 24. Juni afholdtes Møde i Thorshavn. For Fiskeridirektøren var mødt Kontorchef Stahlschmidt. Til Behandling forelaa: Fiskeribanken, Færingers Fiskeri ved Grønland, Fiskeriinspektionen ved Færøerne, Ophjælpning af det færøske Hjemmefiskeri, Salg af færøsk Fisk til England, Propaganda i Danmark og Udlandet for Salg af færøske Fiskeriprodukter.

1936. Den 30. Juni afholdtes Møde i Thorshavn. Mødet overværedes af det færøske Udvalg af Fiskerikommissionen af 27. November 1935, (Fiskeridirektør Trolle Thomsen, Grosserer Lykkeberg, Konsul Thygesen, Kontorchef Dinesen, Formanden for Føroyu Fiskimannafelag P. J. Djurhuus og Skibsreder J. F. Kjølbro). Til Behandling forelaa: Fiskeribanken og den færøske Fiskerflaade, Fiskeriets Finaniciering, Færingers Fiskeri ved Grønland, Fiskeriinspektionen, Det færøske Hjemmefiskeri, Afsætning af færøsk Fisk i Danmark og Udlandet; Sildefangsten.

I Anledning af Lovens Revision har Amtet indhentet Erklæringer fra Fiskerinævnets Medlemmer. Fiskeridirektøren udtaler i en Skrivelse af 21. Oktober d. A., at dersom Nævnets Medlemmer paa Færøerne er stemt for, at Nævnet bør opretholdes, skal han ikke tale imod. Det tilføjes, at han ikke har Forslag til Ændringer i Loven. — Amtmanden udtaler i en Skrivelse af 11. November, at han som For-

mand for Fiskerinævnet maa mene, at der ikke er tilstrækkelig Anledning til at opretholde Nævnet, idet de dette betroede Opgaver fuldt lige saa godt kan varetages ved et Samarbejde mellem Laglinget (Lagtingets Erhvervsudvalg), Erhvervsorganisationerne paa Færøerne og Embedsmændene. Det tilføjes, at Fiskerinævnet ikke repræsenterer en særlig Sagkundskab, som ikke vil være til Raadighed uden Nævnet, og der foreligger ikke Grundlag for at antage, at Fiskerinævnet paa Fiskerierhvervets Omraade skulde vise noget Initiativ, som ikke vilde blive vist af Laglinget (Erhvervsudvalget), Erhvervsorganisationerne eller Embedsmændene. — Medlemmer af Nævnet Gunnar Winther og Poul Niclasen udtaler i en Skrivelse af 6. November, at Nævnet i de forløbne 5 Aar har behandlet og til Dels rejst Spørgsmaal, som i disse Aar har haft aktuel Interesse for Fiskeriets Trivsel, og endskønt det ikke i alle Tilfælde er lykkedes at gennemføre de af Nævnet fremsatte Ønsker og Forslag, saa er Nævnets Arbejde dog ofte taget til Følge paa en for Fiskeriets Udvikling tilfredsstillende Maade. Det tilføjes, at Nævnet ikke som hidtil bør indskrænke sig til at holde Møde en Gang aarlig, men at det altid bør kunne sammentræde, naar der foreligger Opgaver, som kræver hurtig Løsning. Den Nævnets Medlemmer paahvilende Tavshedspligt bør udgaa af Loven. — Medlem af Nævnet J. H. Joensen udtaler i en Skrivelse af 9. Oktober, at Nævnet bør opretholdes, og at Nævnets Møder bør henlægges til en Tid, hvor alle kan give Møde.

Nærværende Udvalg, til hvilket Sagen er blevet henvist, kan i det store og hele slutte sig til de Udtalelser, der er fremsat af de efter Lagtingets Indstilling valgte Medlemmer af Nævnet. Det kan have sin store Betydning, at der her til Behandling af Fiskerispørgsmaal findes et Organ, der ikke er direkte interesseret i Fiskerierhvervet og som derfor altid vil kunne se ganske uhildet paa de Sager, der kommer til at foreligge. Der er her som Regel Tale om Spørgsmaal, hvis Behandling ikke kræver nogen særlig Sagkundskab eller teknisk Kundskab. Da de tre af Nævnets Medlemmer udnævnes efter Indstilling af Laglinget, vil Tinget herved kunne sikre sig en afgørende Indflydelse paa de Spørgsmaal, der behandles af Nævnet, og dette vil derved komme til at staa i god Kontakt med den færøske Befolkning.

Det vil være indlysende, at et Fiskerinævn maa holde Møde mere end een Gang om Aaret, hvis det skal røgte sit Hverv paa tilfredsstillende Maade. Et saadant Nævn maa indkaldes, saa ofte som der foreligger Fiskerispørgsmaal af stor Betydning, der kræver hurtig Løsning. — Der vil efter Udvalgets Mening ikke være Anledning til at opretholde Bestemmelsen i Lovens § 1 om Medlemmernes Tavshedspligt, Erfaringen har vist, at en saadan Bestemmelse er overflødig. Skulde der indtræffe Tilfælde, hvor Tavshedspligt er nødvendig, kan dette vedtages af Nævnet.

Forslag.

Udvalget tillader sig at foreslaa til Tingets Vedtagelse, at der svares:

1) Tinget anbefaler, at Lov (Nr. 92 — 1931) om Oprettelse af et Fiskerinævn for Færøerne forlænges for et Tidsrum af 6 Aar med den Ændring, at Bestemmelsen i § 1, sidste Stykke, om Medlemmernes Tavshedspligt, udgaar.

2) Fiskerinævnet bør sammenkaldes, saa ofte der foreligger Spørgsmaal af særlig Betydning, der kræver hurtig Afgørelse.

3) Der tilstilles Lagtinget Kopi af Nævnets Indberetninger til Ministeriet.

Lagtingets Fiskeriudvalg, den 17. November 1936.

Kr. Djurhuus. *Poul Niclasen.* *Jacob Nielsen.*

J. J. Simonsen. *S. P. Zachariasen.*

Prentsmiðja B. Z. Jensens.

Bilag 10.

Udvalgsbetænkning

i

Lagtingssag Nr. VI — 4/1936.

Friðan av fiskigrunnum.

I den ordinære Lagtingssamling i 1935 behandledes et Andragende fra Beboerne paa Norderøerne om, at de norden for Øerne liggende Fiskeynglepladser fredes for Trawl. Resultatet af denne Sags Behandling blev, at Vinnunevndin skulde forberede Sagen til indeværende ordinære Lagtingssamling, ligesom Vinnunevndin skulde holde sig underrettet om, hvad der maatte passere i Sagen mellem Norge og England om Territorialforholdene.

I det forløbne Aar er der fremskaffet forskellige Oplysninger.

Den 7. Februar 1936 anmodede Vinnunevndin Amtet om gennem den danske Gesandt i Oslo at fremskaffe oplyst, om der forelaa noget Resultat af de Forhandlinger, der er ført mellem Norge og England vedrørende den norske Territorialgrænse.

Den 18. Maj har Amtet tilsendt Vinnunevndin en Skrivelse af 1. s. M. fra Statsministeriet, hvori oplystes, at den norske Regering havde fastsat en saakaldt Fiskerigrænse for det nordlige Norge paa Strækningen fra Træna i Nordland Fylke til Rigsgrænsen mod Finland, og at denne Grænse blev fastsat til en Linie, der løber en norsk Mil udenfor nærmere angivne Basislinier paa den paagældende Kyststrækning. Endvidere oplystes, at den engelske Regering ikke kunde godkende den norske Regerings principielle Standpunkt vedrørende det norske Søterritoriums Udstrækning, nemlig 4 Sømil, og at der havde været ført forskellige Forhandlinger mellem den norske og engelske Regering,

men at disse Forhandlinger ikke hidtil havde ført til nogen Overenskomst om Fiskerigrænsen udenfor den norske Kyst.

Vinnunevndin har i Skrivelse af 26. August d. A. anmodet Amtet om at undersøge, om der foreligger noget nyt vedr. Forhandlingerne mellem Norge og England angaaende Territorialgrænsen, men paa nærværende Tidspunkt foreligger ingen ny Oplysninger.

Spørgsmaalet om Fredning af visse Fiskefelter og Udvidelse af Territorialgrænsen var til Behandling i Lagtinget i 1924. Paa Foranledning af Justitsministeriets Skrivelse af 23. Juli 1925 blev Sagen i den ordinære Lagtingssamling s. A. genoptaget til Behandling.

Justitsministeriet gjorde dengang gældende, at der var ringe Udsigt til at opnaa den brittiske Regerings Tilslutning enten til en Udvidelse af Søterritoriet ved Færøerne, der er fastsat ved Artikel II i den med Storbritannien og Irland af 24. Juni 1901 indgaaede Traktat, eller til en Indskrænkning i Retten til Trawlfiskeri i Farvandene omkring Færøerne. Tiltrods herfor udtaler Ministeriet, at Regeringen under Hensyn til Spørgsmaalets store Betydning for Færøerne, er villig til at forelægge Sagen for den brittiske Regering. Denne Henvendelse skete uden at der kom til at foreligge noget positivt Resultat.

Naar Sagen nu er rejst igen af et stort Antal Fiskere, er det ud fra den Betragtning, at den fremherskende Trawldrift har for en stor Del ødelagt de færøske Fiskegrunde, saaledes at der nu i adskillige Aar ikke har været nogen nævneværdig Fangst at notere saavel for større som for mindre Fartøjer.

Da der næppe kan blive Tale om en regulær Udvidelse af Territorialgrænsen, skal Lagtinget anmode Ministeriet om at foretage en Henvendelse til den engelske Regering paa lignende Basis som den, der blev foretaget paa Grundlag af Lagtingets Vedtagelse i 1925.

Som Begrundelse for denne Henvendelse kan anføres, at det færøske Baadfiskeri i lang Tid ikke har givet noget nævneværdigt Udbytte, og at Fiskeriet bliver daarligere Aar for Aar, saaledes at det ikke kan betale sig at holde Fartøj og Redskaber til dette Erhverv.

Saaledes som anført i Andragendet er den største Aarsag til denne Misere utvivlsomt den intensive Trawldrift, der finder Sted omkring vore Øer. De faa Ynglepladser, vi har her ved Øerne, bliver paa Grund af Trawldrift ødelagt for al Bundvegetation, hvilket saa har til Følge, at Ynglepladserne kommer til at ligge øde. Selv i den bedste Aarstid dækker en Motorbaads Fisketur ofte knapt nok Udgifterne.

Da kun ca. Halvdelen af de færøske Familieforsørgere kan deltage i Islands- og Grønlandsfiskeriet og da Fiskeriet er Øernes bærende Erhverv, vil den Omstændighed, at Fiskeriet ved Færøerne nu i mange Aar har svigtet, medføre Mangel paa det alter nødvendigste i mange Fiskerhjem.

Udvalget tilraader Lagtinget at henvende sig til Regeringen om, at denne maatte foranledige, at der blev indledet Forhandlinger med den britiske Regering om Fredning af nedenfor anførte Ynglepladser for Trawl.

Uagtet der i Andragendet kun er søgt om at frede de norden for Øerne værende Ynglepladser, mener Udvalget det afdeles nødvendigt, at de vest for Øerne værende Yuglefelter kommer ind under samme Bestemmelse.

Det norden for Øerne liggende Felt begrænses saaledes:

Mod Syd: Landet (Færøerne),
— Nord: 62° 50' N. Brd.
— Øst: 6° 15' V. Lgd.
— Vest: 7° 15' V. Lgd.

Det vest for Øerne værende Felt begrænses saaledes:
62° 2' N. Br., 7° 36' V. Lgd. og 61° 40' N. Brd., 7° 4' V. Lgd.

Endelig skal man foreslaa, at der gives en eller flere Repræsentanter for det færøske Fiskerierhverv Lejlighed til at deltage, naar Forhandlingerne med Storbritannien til sin Tid vil finde Sted.

Udvalget skal derfor indstille til Lagtingets Vedtagelse følgende

Forslag.

1. Regeringen anmodes om ved Forhandling med Storbritanniens Regering at udvirke, at de i foranstaaende Udvalgsbetænkning nærmere skitserede Fiskefelter fredes for Trawlfiskeri.

2. Lagtinget anmoder om, at der gives én eller flere Repræsentanter for det færøske Fiskerierhverv Lejlighed til at deltage, naar Forhandlingerne med Storbritanniens Regering til sin Tid vil finde Sted.

Lagtingets Fiskeriudvalg, 20. November 1936.

Kr. Djurhuus. *Poul Niclasen.* *Jacob Nielsen.*

J. J. Simonsen. *S. P. Zachariasen.*

Prentsmiðja B. Z. Jensens.

Bilag 11.

Udvalgsbetænkning

i

Lagtingssag Nr. VII — 1/1936.

Útskiftingarstarvið í Føroyum.

Forstanderskabet for Nolsø Sogos Kommune har ved Skrivelse af 9. Oktober d. A. henvendt sig til Lagtinget med Ansøgning om at oplage Udskiftningssagen til Behandling, saaledes at der efterhaanden kan ske Udskiftning af alle Indengaardsjorder paa Færøerne. Sagen er bilagt Erklæring fra 16 Forstanderskaber.

Ved Lov af 20. April 1926 blev Udskiftning af Indmark paa Færøerne muliggjort. Siden Lovens Ikrafttræden og indtil dens Udløb (Loven er flere Gange forlænget) den 1. April 1936 er følgende Bygder udskiftet:

1) Famien,
2) Vestmanhavn,
3) Frodebø,
4) Trangisvaag,
5) Kvalbø og Sandvig,
6) Næs, Suderø,
7) Porkere.

Der foreligger imidlertid Begæring om Udskiftning fra adskillige andre Bygder, men for Tiden er alt Udskiftningsarbejdet standset,

idet Udskiftningsloven ikke blev forlænget eller erstattet med anden Lov.

Lagtinget har i flere af sine Samlinger beskæftiget sig indgaaende med Udskiftningssagen, og blev der saaledes i Samlingen 1933 — se Lagtingstidende 1933, Bilag 9 — fremsat Forslag til ny Udskiftningslov, bygget over Loven af 1926 med de Ændringer og Tilføjelser, som ansaas for hensigtsmæssige og paakrævede.

Lagtingets Forslag til Udskiftningslov blev ikke fremmet, men blev Loven af 1926 forlænget til 1. April 1936.

Paa Foranledning af Landbrugsministeriet behandlede Lagtinget ogsaa i 1935 Udskiftningsspørgsmaalet, og fremgaar det af Sagen, at Ministeriet, forinden yderligere Bevillinger blev stillet til Raadighed for Udskiftninger, ønskede Klarhed over, om de Fordele, der opnaas ved de udførte Udskiftninger staar i rimeligt Forhold til Bekostningen, og vilde Ministeriet, forsaavidt Spørgsmaalet kunde besvares bekræftende, for en Periode af 2 Aar stille indtil 20.000 Kr. til Raadighed pr. Aar, imod at der fra Lodsejernes Side bidroges med mindst Halvdelen af Udgifterne.

Undertegnede Udvalg skal bemærke, at der selvfølgelig ikke kan skaffes direkte Bevis for, hvorledes Fordelene ved en Udskiftning staar i Forhold til de til Udskiftningen anvendte Beløb, dels fordi de ved Udskiftningen skabte større Muligheder for en bedre Udnyttelse af Jorden kræver forholdsvis lang Tid til at bære Frugt, og dels fordi der mangler det fornødne statistiske Materiale til Bedømmelse af Afgrødens Forøgelse. Det maa imidlertid staa enhver klart, alene ved at sammenligne Kortene over de udskiftede Bygder, hvor der ses Forholdet mellem de enkelte Lodders Størrelse og Antal før og efter Udskiftningen, at en Udskiftning i allerhøjeste Grad betyder en meget stor Forøgelse af Mulighederne for Jordens Udnyttelse; man kan ligefrem sige, at en Udskiftning af Indmarken for de fleste Bygders Vedkommende er en absolut paakrævet Nødvendighed for at skabe Muligheder for en intensiv Udnyttelse af Indmarken, og da Fiskeriet, der hidtil har været Færøernes Hovederhverv, har de største Vanskeligheder at kæmpe med, er det absolut nødvendigt, at der søges skabt Landbruget de bedst mulige Vilkaar for Jordens Udnyttelse, da det ikke længer kan anses forsvarligt, at Færøerne økonomisk set alene skal staa og falde med de Muligheder, som Fiskeriet giver Befolkningen.

Ved Loven af 1926 og de i Forbindelse med samme givne Bevillinger stillede Staten sig meget forstaaende med Hensyn til Udskiftningsspørgsmaalet. Det maa derfor meget beklages, at der nu ikke er nogen Udskiftningslov for Indmarken, ligesom de fornødne Pengebevillinger er inddragne.

Selv om det landbrugsmæssigt set er af uvurderlig Betydning og de fleste Steder ligefrem en Betingelse for Modernisering af Ind-

marksbruget, al der sker en Udskiftning af Indmarken efter lignende Regler som foreskrevet i Loven af 1926, saa er Kultivering og Drift af færøsk Jord sammenlignet med f. Eks. dansk Jord, saa bekostelig og Jorden desuden saa ringe i sin Ydeevne, at det er ugørligt for Jordbesiddere at paatage sig nogen betydelig Del af Udskiftningsomkostningerne, medmindre disse kan reduceres betydeligt i Forhold til de Udgifter, der er medgaaet til de allerede udførte Udskiftninger.

Tinget har i sin i 1935 afgivne Betænkning omtalt visse Forhold, der efter dettes Skøn har virket fordyrende paa Udskiftningsarbejdet samt paavist Mulighederne for en Besparelse, og skal undertegnede Udvalg, der ogsaa har overvejet dette Forhold, udtale, at man maa mene, at der, selv ved en Udskiftningslov som den Tinget i Samlingen 1933 fremsatte Forslag til, maa være muligt at nedbringe Udskiftningsomkostningerne betydeligt i Forhold til de allerede udførte Udskiftninger. Udvalget maa saaledes mene, at den hidtil anvendte Finberegning af de enkelte Lodder, der har taget meget af Udskiftningskommissionens Tid og saaledes fordyret Udskiftningen meget, i Virkeligheden har været af noget illusorisk Værdi, idet det Krav, som den enkelte Lodsejer under Udlodningen faar paa det samlede Udskiftningsomraade ikke alene baseres paa Flademaal, men ogsaa paa Boniletsværdi, og da denne Bonitering er undergivet Skøn, vil deraf følge, at Værdien af Finberegningen reduceres i tilsvarende Grad, som det ved Boniteringen afgivne Skøn er fejlagtigt.

Udvalget maa derfor mene, at en noget ændret Fremgangsmaade ved Bestemmelse af den enkelte Lodsejers Krav paa Udskiftningsmassen end den hidtil anvendte, maa kunne anvendes uden at komme i Strid med Lovforslaget og uden i nogen mærkeværdig Grad at forrykke Sikkerhedsmomentet. Man kunde saaledes tænke sig følgende Fremgangsmaade:

Udskiftningsomraadet bestemmes og opmaales i Flademaal, der skal stemme med det samlede Flademaal af de Taksationsnumre (cfr. Taksationsprotokollen), som Udskiftningsomraadet omfatter med Tillæg af de efter Taksationen indlagte Trøer.

Inden for hvert Taksationsnummer, hvor Jorden almindeligvis er af ens Bonitet, bestemmes Boniteten samt udfindes ved Skelpaavisning de enkelte Lodsejere og bestemmes, hvor meget hver enkelt ejer i Flademaal ved at Størrelsen for en Gylden udfindes. Hvor der undtagelsesvis er uensartede Forhold inden for samme Taksationsnummer, gives tilsvarende Tillæg eller Fradrag, herunder ogsaa naar der foreligger iøjnefaldende Forskel i Jordens Bearbejdning.

Ikke tidligere takserede Trøer opmaales og boniteres, og Lodsejernes Andel fastsættes i Forhold til de Andele i Gylden, den paagæl-

dende Lod repræsenterer; ved Trøer afhændet fra Kongsgodset, beregnes disse. Dyrkningsvederlag beregnes med Tillæg til Bonitetsværdien.

Arealer, der er i Sameje, beregnes i Fladeindhold og boniteres, og den enkeltes Andel beregnes efter Marketal.

Ved at gaa frem paa denne Maade kan der skaffes Klarhed over, hvor meget hver enkelt Lodsejer besidder i Bygden beregnet efter Flademaal for hvilket Boniteten kendes.

Ved Udlodningen tages der saa Hensyn til, at hver Lodsejer faar det, han har afgivet.

Hvor det drejer sig om bymæssigt bebyggede Arealer, kan enten disse for at simplificere Udskiftningen, holdes uden for denne, eller medtages efter Begæring af vedkommende Forstanderskab (dette kan hænde af regulerende, matrikulære eller andre offentrellige Grunde), imod at paagældende Kommune betaler en forholdsmæssig Del af Omkostningerne.

Saaledes som tidligere paapeget af Tinget er Udskiftning efter den hidtil anvendte Fremgangsmaade faldet i to Dele, nemlig

1) Samling af de til den enkelte Ejendom hørende spredte Lodder i faa og regelmæssige Lodder samt Udlægning af Vejnet til disse,

2) paa Grundlag af det ved Udskiftningen udfærdigede Materiale at fremstille Matrikulkort med tilhørende Talmateriale, saaledes at man til enhver Tid er i Stand til at genoprette et forsvundet Skel i Marken og paa Grundlag heraf at kunne foretage fremtidige Udstykninger og oplage et saadant Talmateriale, at de nye Skel til enhver Tid kan afrettes.

Den første Del maa siges at være af rent landbrugsmæssig Betydning, medens den anden Del maa siges saa godt som kun at tjene offentrellige og administrative Hensyn.

Under Overvejelserne om Besparelse i Udskiftningsomkostningerne maa der under nærværende Sag i første Række tages Hensyn til de rent landbrugsmæssige Krav, og er Udvalget i sine Overvejelser kommet til det Resultat, at der, forsaavidt Bevillingsmyndighederne stiller sig afvisende, kun afslaas paa det væsentligste af den under 2 nævnte Del af en Udskiftning, saaledes at Udskiftningskortet bliver det endelige Resultat, og Afsætningen af nye Skel sker i Forhold til de gamle. Der foretages kun en Arealberegning som foran skitseret med grov Kontrol. Realregisteret oprettes paa Grundlag af Udskiftningskortet og det dertil hørende Materiale.

Den til Matrikulen hørende Andel i Hange fastsættes paa Grundlag af en af vedkommende Forstanderskab udarbejdet Fortegnelse. Selve Matrikulen føres á jour ved Skylddelingsmænd.

Udskiftningskommissionen bliver saaledes i de fleste Tilfælde fritaget for at udrede de gennem Tiderne ofte forkludrede Adkomstforhold. En Udredning vil sandsynligvis kun være nødvendig i det Tilfælde, hvor Kommissionen skal afgøre Grænsetvistigheder, og vil Kommissionen i saadanne Tilfælde kunne idømme de stridende Parter (den ene eller begge) at betale en forholdsmæssig Del af Omkostningerne.

Da Bevillingsmyndighederne nu synes at indtage det Standpunkt, at mindst Halvdelen af de fremtidige Udskiftningsomkostninger skal betales af de respektive Lodsejere, og Udvalget er klar over, at dette vil betyde en saadan Byrde for Jordegodset, at Rentabilitetsmulighederne vil forrykkes i høj Grad i ugunstig Retning, — det maa nemlig ogsaa tages i Betragtning, at det egentlige Grundforbedringsarbejde, der er kostbart for færøsk Jord i Almindelighed, først kan paabegyndes, naar Udskiftningen er tilendebragt - finder Udvalget, under Hensyn hertil, og for at fremskynde Fremmelsen af de stadigt stigende Krav om Udskiftning, at burde foreslaa Tinget at yde Tilskud til Løning af en Landinspektør, der skal forestaa den fremtidige Udskiftning paa Færøerne. Den Løn, der ydes denne, maa saa betragtes som en Ydelse fra færøsk Side indbefattet i den Halvdel af Omkostningerne, som ikke dækkes af Statstilskudet.

Udvalget har ogsaa overvejet Spørgsmaalet om Udstykning af allerede ved Udskiftning sammenlagte Lodder, idet man har bragt i Erfaring, at der allerede i de udskiftede Bygder har fundet en Del Udstykning Sted, der, hvis den er meget omfattende, maa siges at medføre, at den landbrugsmæssige Nytte af en Udskiftning ofte reduceres i samme Forhold, som de Arealer, der er egnede til Landbrug, udstykkes. Det ligger derfor i det Offentliges Interesse at foretage forebyggende Foranstaltninger for at afværge skadelig Udstykning af Landbrugsarealer. Det maa derfor anses for nødvendigt, at skabe en Lov paa dette Omraade. Da Forslag til en saadan Lov imidlertid kræver en indgaaende Overvejelse, som Udvalget ikke mener at kunne tilendebringe i indeværende Lagtingssamling, skal man foreslaa, at der nedsættes et særligt Udvalg paa 3 Medlemmer til sammen med Amtmanden, Dommeren, Landbrugskonsulenten samt et Medlem af Føroya Bónaðarfelag at undersøge Spørgsmaalet og til næste Lagtingssamling at fremkomme med Forslag til Udstykningslov.

Ved at henvise til foranslaaende skal Udvalget tilraade Tinget at andrage Regeringen om at faa det i Lagtingssamlingen 1933 vedtagne Forslag til Udskiftningslov gennemført, eventuelt med mindre Æn-

dringer, som foranstaaende Bemærkninger maatte give Anledning til, samtidig som der andrages om, at der til Udskiftningens Fremme aarligt af Staten bevilges 20.000 Kr.

Under Forudsætning af, at Lovforslaget fremmes, og det anførte Beløb bevilges, foreslaar Udvalget, at Tinget af Amtsfonden afholder Udgifterne til Lønning af en Udskiftningsformand, der som Leder af Udskiftningskontoret er Formand for Udskiftningerne og lønnes efter Regler som for Statens Tjenestemænd med 5040 Kr. aarlig, stigende hvert 3. Aar med 360 Kr. indtil 5.760 Kr., forudden de Tillæg, der ydes Statstjenestemænd samt Dagpenge for Ophold udenfor Hjemsted.

Mindretallet (*Patursson*) tiltræder foranstaaende med Bemærkning, at Ordet »Landbrugsministeren« eller »Landbrugsministeriet«, hvor dette forekommer i det fremsatte Forslag til Udskiftningslov, rettes til »Lagtinget«.

Forslag.

1) Tinget indgaar til Regeringen med Andragende om,

a. fra Flertallet (*Djurhuus, M. Samuelsen, Trond Hansen* og *Winther*),

at det af Lagtinget i Samlingen 1933 fremsatte Forslag til Udskiftningslov ophøjes til Lov evt. med mindre Ændringer, som de i Motiverne indeholdte Bemærkninger maatte give Anledning til, saml

b. fra Mindretallet (*Patursson*):

I det fremsatte Forslag til Udskiftningslov rettes Ordene »Landbrugsministeren« og »Landbrugsministeriet« til »Lagtinget«.

c. Fra hele Udvalget,

at der af Statskassen til Udskiftningens Fremme aarlig bevilges 20.000 Kr.

2) Under Forudsætning af, at det under Pkt. 1) a og c ansøgte bevilges, vil Tinget af Amtsfouden, for at lette Lodsejerne den Del af Udskiftningsomkostningerne, der ikke dækkes af Statstilskudet eller dækkes paa anden Maade, afholde Udgifterne til Lønning af en Udskiftningsformand, der som Leder af Udskiftningskontoret skal forestaa Udskiftningerne paa Færøerne, og som lønnes efter de for Statstjenestemænd gældende Regler med en Grundløn af 5.040 Kr. stigende hvert 3. Aar med 360 Kr. indtil 5.760 Kr. De nærmere Forhandlinger med Staten med Hensyn til Udskiftningsformandens Ansættelse overlades til Lagtingets Vinnunevnd.

3) Der nedsættes et Udvalg paa 3 Medlemmer til sammen med Amtmanden, Dommeren, Landbrugskonsulenten samt en Repræsentant for Føroya Búnaðarfelag at fremsætte Forslag til Udstykningslov for Færøerne, saaledes at Forslaget kan forelægges Lagtinget til dettes næste ordinære Samling.

Landboudvalget, den 18. November 1936.

Kr. Djurhuus. *J. Paturssen.* *G. Winther.*

M. Samuelsen. *Trond Hansen.*

Prentsmiðja B. Z. Jensens.

Bilag 12.

Nevndarálit

í

løgtingsmáli nr. VI—6|1936:

Lønviðurskifti á telefonstøðunum.

I Samlingen 1934 vedtog Udvalget at nedsætte et Udvalg paa 5 Medlemmer til at undersøge Spørgsmaalet om mulig Omlægning af den kommunale Administration. Som en af Udvalgets Hovedopgaver var bl. a. at paapege Muligheder for at lette om Kommunernes Udgifter. Som et Led i disse Bestræbelser er den af Lagtinget i Samlingen 1935 vedtagne Lønordning for Telefonstationerne at opfatte. Denne gik i Korthed ud paa følgende:

Fra 1. Januar 1936 tillægges der samtlige Landstationer for Telefonvæsenet — udover de til nævnte Tidspunkt fra samme oppebaarne Ydelser — et Tillæg af 3 Øre pr. afgaaet og ankommet Gebyrsamtale plus 10 Kr. pr Abonnent med fri indenbys Samtalerel. Denne Vedtagelse, der som anført tilsigtede en Lettelse af Kommunernes Budget, medførte, at Kommunernes samlede Tilskud til Landstationerne nedsattes med ca. 11.000 Kr. samtidig med, at Telefonvæsenets Udgifter til disse forhøjedes med samme Beløb. Til Sammenligning kan tjene, at Telefonvæsenets samlede Udgifter til Landstationerne for Regnskabsaaret 1934 i Henhold hertil vilde stige fra ca. 24.000 Kr. til ca. 35.000 Kr., medens det tilsvarende Beløb for Kommunernes Vedkommende nedsattes fra ca. 16.000 Kr. til ca. 5.000 Kr. Den herved fremkomne Merydelse fra Telefonvæsenet er i Virkeligheden at opfatte

som et Tilskud til Kommunerne og skal som saadant fratrækkes disses Tilskud til Stationerne. Da Kommunernes Tilskud er højst forskelligt, nemlig lige fra 0—2000 Kr. om Aaret pr. Station, har den af Tinget i sidste ordinære Samling vedtagne Omregulering medført, at Kommunernes Tilskud i Praksis i flere Tilfælde er bortfaldet, nemlig i de Tilfælde, hvor den vedtagne Merydelse fra Telefonvæsenet enten har vist sig at være lige stor eller endda større end Kommunetilskudet.

Den Omstændighed har bibragt enkelte Forstanderskaber i saadanne Kommuner den Opfattelse, at disse derved er løst fra den Forpligtelse til i Fremtiden at holde Telefonstation.

For at undgaa en saadan Misforstaaelse skal man herved een Gang for alle slaa fast, at principielt er der intet ændret i Vedtagelsen fra i Fjor, og at Betingelsen for saavel Oprettelse af en ny som for Bevarelse af en ældre Station nu som **før** er den samme, nemlig at den interesserede Kommune i hvert enkelt foreliggende Tilfælde forpligter sig til at skaffe nødvendigt Lokale samt at afholde de til Opvarmning og Belysning nødvendige Udgifter. Dette Krav har været og er stadig fastholdt af Tinget. Da Forholdet ved Gennemførelsen af Lønordningen fra i Fjor er dette, at Kommunernes Tilskud til Stationerne kun udgør en ringe Del af Telefonvæsenets Ydelser til disse, og man ved, at Personalet paa Stationerne med Hensyn til Betjening og Regnskabsaflæggelse har at staa Telefonvæsenet til Ansvar, forekommer det Udvalget naturligt og praktisk, at det for Fremtiden bliver Telefonvæsenets Ledelse — og ikke som hidtil Forstanderskaberne — der antager Personalet til disse Stationer, dog saaledes at Forstanderskaberne har Indstillingsret.

Udvalget maa ligeledes mene, at Opslag vedrørende Stationsskifte i Fremtiden bør være mere fyldige end hidtil og bl. a. indeholde detaillerede Oplysninger om, hvilke Indtægter »Stillingen« giver.

Man skal, idet man henviser til det i Betænkningen anførte, stille følgende

Forslag.

1) Kommunernes Pligt til at skaffe et til en Telefonstation forsvarligt Lokale, samt afholde de til dettes Opvarmning og Belysning nødvendige Udgifter staar ved Magt.

2) Naar en Station oprettes, eller naar en Bestyrer af en Bygdestation ønsker at fratræde, hvilket skal ske skriftligt til Driftsbestyreren for Telefonvæsenet med mindst 3 Maaneders Varsel, har Forstanderskabet Pligt til, efter Henstilling fra Drifts-

bestyreren for Telefonvæsenet, ved Opslag i Bygden at udbyde Betjening af Stationen samt Leje af Lokale til Bygdens Beboere. Tilbudene, som alle maa angive Størrelsen af det ønskede kommunale Tilskud nøjagtigt i Tal, stiles til Driftsbestyreren for Telefonvæsenet, men indsendes til Forstanderskabet, som forelægger begrundet Indstilling af højst 3 Personer og sender derefter alle Ansøgninger videre til Driftsbestyreren. Telefonvæsenet skal helst antage en af dem, Forstanderskabet indstiller, men kan dog, hvis Forholdene taler derfor, foretrække en af de ikke Indstillede Ansøgere, naar blot dennes Fordringer til Kommunen ikke overstiger, hvad denne før har ydet. Enhver Kontrakt mellem Telefonvæsenet og Bestyrere af en Bygdestation maa mindst være bindende for 5 Aar.

3 Der tilstilles samtlige Forstanderskaber et Eksemplar af Betænkningen.

Telefonnevnd Iøgtingsius, 5. November 1936.

G. Winther. *J. Kallsoy.* *O. F. Joensen,*

J. Poulsen. *J. P. Davidsen.*

Prentsmiðja B. Z. Jensens.

Bilag 13.

Udvalgsbetænkning

i

Lagtingssag Nr. VII — 1/1936:

Skattaáliknan eftir ogn og førimuni.

I Henhold til § 37 i Lov af 12. Marts 1923 om den kommunale Beskatning paa Færøerne godkendte Lagtinget for Tidsrummet 1. Januar 1934 til 31. December 1936 Forholdet mellem Paaligning efter Marketal og efter Formue og Lejlighed.

Vedrørende Tidsrummet 1. Januar 1937 til 31. December 1939 har Lagtingskontoret afæsket Landkommunerne Erklæring. Der foreligger Erklæring fra samtlige Forstanderskaber undtagen Andefjord, Fuglefjord, Kollefjord og Skopen.

Nærværende Udvalg, der har Sagen til Behandling, har gennemgaaet de indkomne Forslag og mener at kunne anbefale disse til Tingets Godkendelse. For de Kommuners Vedkommende, hvorfra Forslag endnu ikke er indkommet, skal Udvalget foreslaa at godkende det nuværende Forhold mellem Marketal og Formue og Lejlighed.

Forslag.

I Henhold til § 37 i Lov Nr. 76 af 12. Marts 1923 om den kommunale Beskatning fastsætter Lagtinget herved, at Skatten i de færøske Landkommuner skal paalignes saaledes i Tidsrummet 1. Januar 1937 til 31. December 1939:

Sogn.	Efter Marketal.	Efter Formue og Lejlighed.
Fuglø	1/20	19/20
Svinø	3/100	97/100
Viderø	1/25	24/25
Klaksvig	1/80	79/80
Kunø	1/15	14/15
Mygledal	1/12	11/12
Husum	1/15	14/15
Andefjord	1/20	19/20
Fuglefjord	1/20	19/20
Lervig	1/40	39/40
Gøte	1/20	19/20
Næs	1/50	49/50
Sjov	1/40	39/40
Ejde	1/12	11/12
Funding	1/30	29/30
Haldersvig	1/10	9/10
Saksen	1/10	9/10
Kvalvig	1/11	10/11
Kollefjord	1/12	11/12
Kvivig	1/16	15/16
Vestmanhavn	1/50	49/50
Kalbak	1/10	9/10
Thorshavn udenbys	1/12	11/12
Kirkebø	1/10	9/10
Hestø	1/10	9/10
Nolsø	1/25	24/25
Sandevaag	1/25	24/25
Midvaag	1/15	14/15
Sørvaag	1/15	14/15
Bø	1/20	19/20
Myggenæs	1/20	19/20
Sand	1/20	19/20
Skopen	1/40	39/40

Sogn.	Efter Marketal.	Efter Formue og Lejlighed.
Skaalevig	1/20	19/20
Husevig	1/15	14/15
Skuø-Dimon	1/10	9/10
Kvalbø	1/25	24/25
Frodebø	1/50	49/50
Famien	1/10	9/10
Hove	1/10	9/10
Porkere	1/15	14/15
Vaag	1/45	44/45
Sumbø	7/100	93/100

Lagtingets kommunale Udvalg, den 16. November 1936.

Kr. Djurhaus. *S. P. Zachariasen.* *J. H. Danbjørg.*

Prentsmiðja B. Z. Jensens.

Bilag 14.

Udvalgsbetænkning

i

Lagtingssag Nr. VI — 3/1936.

Slelpustøð I Føroyingahavnini.

I 1934 indsendte Færøernes Rederiforening Andragende til Lagtinget om Støtte til Anlæg af en Ophalingsbedding i Færingerhavnen i Grønland til Brug for den færøske Fiskerflaade, som om Sommeren drev Fiskeri i de vestgrønlandske Farvande.

Der blev da fremhævet den tvingende Nødvendighed af et saadant Anlæg, idet største Parten af den færøske Fiskerflaade i Sommermaanederne driver Fiskeri ved Vestgrønland, og er af det farefulde Farvand, som Isfjeld og Undervandsskær frembyder, ofte udsat for Havarier af en eller anden Art.

Færøernes gensidige Forsikringsforening udtalte da, at den sammen med Suderø Forsikringsforening vilde paatage sig Driften af Beddingen, saaledes at de hvert Aar dækkede det eventuelle Underskud.

Anlægsudgifterne var i Andragendet beregnet at ligge mellem 60—75.000 Kr., og Forsikringsforeningerne var villige at sørge for, at Anlægget blev udført, hvis Anlægskapital kunde skaffes.

Udvalget mente da, at det var uforsvarligt, at der ikke var en Ophalingsbedding i Færingerhavnen, da en saa stor Fiskerflaade drev Fiskeri i nævnte Farvand.

Der blev af Lagtinget vedtaget at indsende til Regeringen Andragende om Tilskud eller eventuelt Laan til Anlæg af en Bedding.

I Lagtingssamlingen 1935 var Svar ikke kommet fra Regeringen, og der blev da foreslaaet, at Lagtinget fornyede Indstillingen fra 1934.

En af Vandbygningsvæsenets Ingeniører har i Sommeren 1935 været i Færingerhavnen og foretaget Beregninger og Overslag vedrørende Beddingsanlægget og foreslaar et Anlæg, hvor Overslagssummen er 218.000 Kr., hvortil kommer 20—30.000 Kr. i Fragt. Dernæst udtales, at man maa være forberedt paa, at et Entreprenørfirma ikke vil over-

lage Arbejdet til en fast Entreprisesum, men vil forlange dette udført efter Regning, hvorefter det samlede Anlæg vil komme op paa 3—400.000 Kr.

I Ekstrasamlingen i Marts 1936 vedtog Tinget et Forslag, hvori Regeringen andrages om at anlægge en Bedding i Færingehavnen i Overensstemmelse med Ingeniørens udarbejdede Forslag, med de Reduktioner, som anføres i Erklæringerne fra Kontrollør Joh. Møller, Galster og H. F. V. Hansen.

I nævnte Erklæring anføres, at Beddingen agtes bygget for Farløjer af ca. 160 eng. Fods Længde og med en største Vægt af 600 Tons. Det største færøske Fiskerskib »Stella Marie«s Bruttotonnage opgives til 275 Tons, og almindelige færøske Fiskeskibes Gennemsnits Tonnage kan anslaas til ca. 120 Brutto-Tons. Beddingen maa anses for at være tilstrækkelig stor, hvis den bliver bygget til Skibe af en Længde paa 120—125 Fod.

Det tilføjes, at disse Ændringer vil betyde nogen Besparelse, men selv med denne vil Beddingsanlægget efter det foreslaaede komme til at andrage et stort Beløb.

I en Skrivelse fra Statsministeriet af 20. April d. A. meddeles som Svar paa Lagtingets Andragende af 14. Marts 1936, at man ikke paa Grønlands Styrelses Budget ser sig i Stand til at foranledige fremskaffet de til et saadant Anlæg fornødne Midler. Det tilføjes, at Grønlands Styrelse for sine egne Fartøjers Vedkommende er tilfredsstillende betjent med den i Holsteinsborg værende Bedding.

Føroya Skipara- og Navigatørfelag udtaler i en Skrivelse af 12. Nov. d. A., at da man har faaet at vide, at Staten ikke vil anlægge nogen anden Bedding i Grønland end den i Holsteinsborg, som er tilstrækkelig stor til Handelens Skibe, tillader man sig at fremhæve, at det maa paatales, at der i et saa fjernt liggende Land som Grønland, med saa stor Skibstrafik, ikke skal findes Bedding til Skibe, der har et Dybgaaende over 12 Fod. Foreningen maa anbefale, at der som en foreløbig Foranstaltning bliver lagt »lummar« (Sveller) i Møllersvig i Færingerhavnen til at anbringe Skibe paa med mindre Skade, for at de kan udbedres saa meget, at de kan sejle hjem. Beddingssagen maa imidlertid ikke falde bort, selv om dette bliver gjort, og man vil anmode Tinget om at henvende sig til de færøske Forsikringsforeninger for at faa anlagt en mindre Bedding i Færingerhavnen.

Nærværende Udvalg, til hvilket Sagen er blevet henvist, har i Anledning af foranstaaende Henvendelse fra Føroya Skipara- og Navigatørfelag ang. Anbringelse af »lummar« (Sveller) i Møllersvig, henvendt sig til Vandbygningsvæsenets Ingeniørkontor i Thorshavn for at faa oplyst, hvilke Udgifter der vil være forbundet med Udlægning af saadanne Sveller. Under en mundtlig Konference med Ingeniør Knudsen udtalte denne, at det var umuligt at foretage nogen nøjagtig Beregning, før der forelaa detaillerede Oplysninger, men saa vidt han kunde skønne, vilde Udgifterne komme til at andrage ca. 15.000 Kr.

I Henhold til det i Skrivelsen fra Føroya Skipara- og Navigatørfelag indeholdte har Udvalget forelagt Sagen for Færøernes gensidige Forsikringsforening, men har faaet det Indtryk, at man under de nuværende vanskelige økonomiske Forhold ikke kan regne med nogen Støtte derfra.

Da det er kommet til Udvalgets Kundskab, at Skibstømrer Frants Mortensen, der var som Tømrer med »Anana« ved Grønland i

Sommer, har set paa en Plads, der efter hans Mening vil være særlig vel egnet til Tørdok, har man anmodet Hr. Mortensen, der er kendt med alt Beddingsarbejde, om at give Udvalget en nærmere Fremstilling desangaaende. Hr. Mortensen oplyser, at han under »Anana«s Ophold i Færingerhavnen, ca. 2 km sydøst for Stationen, lagde Mærke til en Vig med lodrette Klippesider, passende Bredde og jævnt skraanende fast Bund (en Slags Sandbund), der vil egne sig fortræffeligt til Tørdok. Vigen ligger godt beskyttet mod Havet, saa ikke den ringeste Dønning naar ind. Indsejlingen er udmærket, og Forholdene paa Land er i det hele taget tilfredsstillende. Forskellen mellem Ebbe og Flod er ca. 15 Fod, og en saadan Tørdok vilde saaledes kunne benyttes af alle færøske Fiskeskibe. Efter Hr. Mortensens Mening er Forholdene her saa gode fra Naturens Haand, at det nødvendige Opbygningsarbejde ved Klippesiderne og ud til Dokparten efter hans Skøn kun vil andrage ca. 2000 Kr. Hertil kommer saa Udlægning af Sveller, der kan anslaas at ville koste højst 5000 Kr. Hr. Mortensen oplyser endvidere, at Bunden er saa haard, at Svellerne vil kunne udlægges uden noget Fundamenteringsarbejde. En Pumpe med Motor vil antagelig koste ca. 2000 Kr. Tilsammen vil disse Udgifter altsaa andrage ca. 9000 Kr. Hertil kommer saa Transportudgifterne og uforudsete Udgifter.

Da det fremgaar af Erklæringen fra Vandbygningsvæsenets Ingeniør, der har undersøgt Mulighederne for et Beddingsanlæg i Grønland, og da det ligeledes er blevet fremhævet under Forhandlingerne med Ingeniør Knudsen, at man i Grønland har daarlige Erfaringer med Hensyn til Betonkonstruktioners Holdbarhed, særlig under Vandlinien, medens Pæleorm derimod slet ikke forekommer, vil en Dokport af Tømmer, i Lighed med hvad der bruges mange Steder i England, utvivlsomt være det mest hensigtsmæssige. For at faa oplyst, hvad en saadan Dokport vil koste, har Udvalget sendt den danske Konsul i Leith følgende telegrafiske Forespørgsel:

»Til Brug ved Beregning Anlæg Grønland venligst telegrafer Pris paa Tørdokpart 35 Fod bred, 20 Fod høj. Samme Vandtryk som i Leith.«

Herpaa har man modtaget følgende telegrafiske Svar:

»Cirka 2500 pounds.«

Herefter vil Udgifterne til en Tørdok, som den foran omtalte, blive:

Anlægsarbejde	Kr.	2000
Udlægning af Sveller	-	5000
Pumpe og Motor	-	2000
Dokport	-	50000
Værkstedsbygning	-	3000
Transportudgifter	-	3000
Uforudsete Udgifter	-	5000
	Kr.	70.000

Da Udvalget ikke har Kendskab til de lokale Forhold paa det af Hr. Mortensen omtalte Sted, er man ude af Stand til at bedømme, om der findes andre tekniske Vanskeligheder, men under Forudsætning af, at saadanne ikke skulde vise sig, vil et Anlæg som det nævnte kunne blive en god midlertidig Hjælp for den færøske Fiskerflaade. Efter alt hvad der foreligger, er der desværre ingen Mulighed for i nogen nær Fremtid at faa gennemført et Beddingsanlæg paa Grønland til 3—400.000 Kr., og der maa derfor søges andre Udveje, for at færøske Fiskerskibe ikke skal være helt hjælpeløse, hvis de faar Beskadigelser under Fiskeriet ved Grønland, hvilket man altid kan være forberedt paa under den store Fiskeridrift der.

Udvalget skal i Henhold til det foran anførte fremsætte følgende

Forslag.

I. Principalt.
Lagtinget indgaar til Regeringen med Andragende om, at der ydes Tinget et Statstilskud paa $^4/_5$ til Anlæg af en Tørdok i Færingehavnen, der anslaas at ville koste ca. 70.000 Kr. Den resterende Femtedel ydes af Tinget.

Subsidiært.
Lagtinget andrager Regeringen om, at der ydes Tinget et Statslaan paa 70.000 Kr. til Anlæg af en Tørdok i Færingehavnen.

II. Det overlades til Vinmunevndin at lade undersøge Mulighederne for Anlæg af en saadan Tørdok, og at føre de nødvendige Forhandlinger med de interesserede Organisationer paa Færøerne angaaende denne Sag.

Lagtingets Fiskerindvalg, den 24. November 1936.

Kr. Djurhuus. *Poul Niclasen.* *Jacob Nielsen.*

J. J. Simonsen. *S. P. Zachariasen.*

Prentsmiðja B. Z. Jensens.

Bilag 15.

Udvalgsbetænkning

i

Lagtingssag Nr. X — 2/1936:

Lóg um hjálp til fiskimenn.

Lagtingets Vinnunevnd har ved Skrivelse af 25. September d. A. anbefalet, at Tinget tager til Overvejelse Spørgsmaalet om Fornyelse af Lov Nr. 68 af 31. Marts 1936 om Ydelse af midlertidig Hjælp til vanskeligt stillede Fiskere, hvorved der i Finansaarene 1935—36 og 1936—37 af Statskassen ydes 150.000 Kr. til vanskeligt stillede Fiskere paa Færøerne.

Ifølge Lovens § 3 kan Beløbet anvendes som Tilskud til Anskaffelse og Reparation af Fiskeredskaber og andet til Fiskeriets Udøvelse nødvendigt Driftsmateriel samt til Understøttelse af Fiskere, der er Familieforsørgere og som ikke ejer Baad eller Redskab. . . Det enkelte Tilskud til Anskaffelse og Reparation af Fiskeredskab og andet Driftsmateriel kan ikke overstige 200 Kr. Den enkelte Understøttelse kan i Almindelighed ikke overstige 100 Kr., men kan dog, hvor særlige Forhold gør sig gældende, udgøre indtil 200 Kr.

I en af Amtet under 10. Oktober udarbejdet Oversigt, der er vedlagt Sagen, oplyses, at der ialt er ekspederet 1868 Ansøgninger med en samlet Ydelse af 140.085 Kr., medens 200 Ansøgninger ikke er ekspederet. Der er, efter hvad Udvalget har faaet oplyst, senere indkommet ca. 400 Ansøgninger, saaledes at der nu foreligger ca. 600 uekspederede Ansøgninger. Af Bevillingen paa 150.000 Kr. haves nu til Disposition ca. 7000 Kr., der vil blive uddelt i Januar 1937. — De ekspederede 1868 Ansøgninger fordeler sig saaledes: 180 til Redskaber og Understøttelser, 576 til Redskaber, 721 til Understøttelser. 391 har faaet Afslag. Beløbene til Understøttelse og Redskaber er omtrentlig lige store, ca. 70.000 Kr. hvert.

De ydede Bevillinger fordeler sig saaledes:

Thorshavn	Kommune		Kr. 1520,00
Fuglø	Sognis	Kommune	— 2900,00
Svinø	—	—	— 790,00
Viderø	—	—	— 2470,00
Klaksvig	—	—	— 3650,00
Kunø	—	—	— 680,00
Mygledal	—	—	— 670,00
Husum	—	—	— 360,00
Andefjord	—	—	— 5680,00
Fuglefjord	—	—	— 4870,00
Lervig	—	—	— 2120,00
Gøte	—	—	— 3050,00
Næs	—	—	— 12465,00
Sjov	—		— 9390,00
Ejde	—	—	— 2950,00
Funding	—	—	— 4550,00
Haldersvig	—	—	— 3680,00
Vestmanhavn	—	—	— 3275,00
Kvalvig	—	—	— 2290,00
Kvivig	—	—	— 2630,00
Kollefjord	—	—	— 3840,00
Thorsh. udenb.	—	—	— 2510,00
Kalbak	—	—	— 745,00
Kirkebø	—	—	— 0,00
Hestø	—	—	— 180,00
Nolsø	—	—	— 2410,00
Sandevaag	—	—	— 3910,00
Midvaag	—	—	— 5910,00
Sørvaag	—	—	— 9120,00
Bø	—	—	— 310,00
Myggenæs	—	—	— 620,00
Sand	—	—	— 2660,00
Skopen	—	—	— 3070,00
Skaalevig	—	—	— 1600,00
Husevig	—	—	— 940,00
Skuø	—	—	— 1850,00
Kvalbø	—	—	— 6490,00
Frodebø	—	—	— 10350,00
Famien	—	—	— 1870,00
Hove	—	—	— 650,00
Porkere	—	—	— 2740,00
Vaag	—	—	— 5280,00
Sumbø	—	—	— 3040,00

Udvalget skal udtale, at under de overordentlig vanskelige økonomiske Forhold, der har gjort sig gældende her paa Øerne i den senere Tid, har det af Statskassen ydede Beløb til vanskeligt stillede Fiskere o. a. været en god Hjælp. Som det vil fremgaa af foranstaaende Oversigt er Beløbet blevet ret ujævnt fordelt paa de for-

skellige Pladser, men dette skyldes sikkert hovedsagelig den Omstændighed, at Ansøgningerne er blevet ekspederet i den Rækkefølge, hvori de er indkommet, og at man har været af den Opfattelse, der iøvrigt ogsaa er blevet stærkt fremhævet af Vinnunevndin og andre Lagtingsorganer, at det var meget magtpaaliggende at yde Hjælp hurtigst muligt efter det fuldstændig mislykkede Fiskeri ved Sydisland.

Da Udvalget desværre maa regne med, at de økonomiske Vanskeligheder her paa Øerne ogsaa vil gøre sig stærkt gældende i de første Par Aar, idet det færøske Samfund er saa haardt ramt af den økonomiske Krise, at det maa have flere Aar for at rette sig, selv om Tiderne iøvrigt skulde blive bedre, skal man foreslaa, at Loven om Ydelse af Hjælp til vanskeligt stillede Fiskere fornyes for Finansaarene 1937—38 og 1938—39, og at Beløbet forhøjes til 200.000 Kr. Den i Loven indeholdte Bestemmelse om, at Understøttelsen kun skal tilskilles Fiskere, der ikke ejer Baad eller Redskab, passer ikke til færøske Forhold, idet en Fiskebaad for en færøsk Fisker er absolut nødvendig i Kampen for Tilværelsen, og ikke er ensbetydende med, at han er bedre økonomisk stillet end dem, der ikke er Ejere af Baad eller Redskab. Det modsatte kan derimod ofte være Tilfældet. Udvalget skal derfor tillade sig at foreslaa, at denne Bestemmelse i Loven udgaar.

Udvalget skal i Henhold til det foran anførte fremsætte følgende

Forslag.

Lagtinget indgaar til Regeringen med Andragende om, at Lov Nr. 68—1936 om Ydelse af midlertidig Hjælp til vanskeligt stillede Fiskere fornyes for Finansaarene 1937—38 og 1938—39, saaledes at der til vanskeligt stillede Fiskere paa Færøerne ydes et Beløb af 200.000 Kr., og iøvrigt med den Ændring, at Bestemmelsen i § 3 om, at Ansøgere ikke skal eje Baad eller Redskaber, udgaar.

Lagtingets Fiskeriudvalg, den 25. November 1936.

Kr. Djurhuus. *Poul Niclasen.* *Jacob Nielsen.*

J. J. Simonsen. *S. P. Zachariasen.*

Prentsmiðja B. Z. Jensens.

Bilag 16.

Udvalgsbetænkning

i

Lagtingssag Nr. VI — 19/1936:

Kvota fyri ferskan fisk til Englands.

Til Udvalget er henvist Skrivelse af 11. Oktober d. A. til Lagtinget, hvori Lagtingsmand Jóannes Patursson anmoder Tinget om at gøre Udveje for, at der ydes Færøerne Kvota for Indførsel af fersk Fisk til England i Forhold til, hvad der fra England eksporteres af Varer til Færøerne.

Af den samlede Kvota paa ca. 25.000 Tons aarlig, der har været tildelt Danmark, har Færøerne faaet ca. 450 Tons, hvilket svarede til Eksporten af fersk Fisk fra Færøerne til England, da Kvotafordelingen blev indført. Siden den Tid er Fartøjer blevet udrustet til Ferskfisk-Fiskeri her ved Øerne, og vor Kvota til England har derfor været alt for ringe, hvilket har hindret Oparbejdelsen her af større Eksport af fersk Fisk til England.

Det er blevet stærkt fremhævet, baade fra offentlig og privat Side, at en gradvis Omlægning af den nuværende færøske Fiskeridrift, der praktisk talt kun har været baseret paa Eksport af Saltfisk og Klipfisk, er en bydende Nødvendighed, og at Oparbejdelsen af en Udførsel af fersk Fisk bør være et vigtigt Led i denne Omlægning. Der er ogsaa fra Fiskeribankens Side ydet Laan til Anskaffelse af Fartøjer til et saadant Fiskeri. Det vil imidlertid være indlysende, at den første Betingelse for Oparbejdelsen af et Ferskfisk-Fiskeri er, at der tilvejebringes Mulighed for at faa solgt Fangsten. Hvis der ikke skaffes den nødvendige Kvota, kan det overhovedet ikke nytte noget og vil kun være et Spild af Tid og Kræfter at beskæftige sig med hele dette Spørgsmaal.

Der foreligger ikke nogen Statistik over Værdien af de Varer, der indføres fra England her til Øerne, men der findes kun angivet

Kvantum. Ifølge Statistisk Aarbog for 1935 har Indførselen fra England til Færøerne i Aaret 1933 været for de vigtigste Varers Vedkommende:

Korn og Fabrikater af Korn	1608	Tons
Frugter og Grøntsager	166	—
Kolonialvarer	122	—
Manufakturvarer	206	—
Olie, Tjære o. l.	766	—
Mineraler	3396	—
Metaller	277	—
Andre Varer	100	—
	6641	Tons

Da denne Statistik er meget mangelfuld og slet ikke forsynet med Værdiangivelse, og da der ikke findes nogen Statistik over denne Indførsel paa de herværende offentlige Kontorer, har Udvalget forsøgt paa andre Maader at tilvejebringe et Grundlag for en skønsmæssig Bedømmelse af vor Indførsel fra England.

Ved Henvendelse til Skipafelagið Føroyar har man faaet oplyst, at S/S »Annaho«, der besørger Selskabets Englandsrute, i de første 10 Maaneder af indeværende Aar har ført af engelske Varer her til Øerne:

1160	Tons	Hvedemel,
3800	—	Kul,
380	—	Koks,
20	—	Bat Salt,
380	—	Olie og Benzin,
75	—	Tømmer,
73	—	Tagjern,
890	—	Stykgods.

Der er foruden ført en Del Varer hertil med D. F. D. S.s Skibe »Primula« og »Island«.

Efter Oplysninger fra herværende Importører af engelske Varer kan den aarlige Indførsel af de vigtigste Varesorter anslaas til:

1600 Tons Hvedemel á 300 Kr. pr. Ton	180.000	Kr.
10000 — Kul á 17 Kr. — - —	170.000	—
Olie og Benzin	230.000	—
1500 Tons Stykgods	1200.000	—
	2.080.000	Kr.

Det kan i denne Forbindelse anføres, at der alene af en Vare som The aarlig indføres fra England hertil for ca. 100.000 Kr.

Hertil kommer saa en Del Varer, som det ikke har været muligt at fremskaffe nogen Oplysninger om.

Naar man derfor anslaar den samlede Import fra England til Færøerne til godt 2 Millioner Kroner aarlig, da er det i hvert Fald ikke for højt beregnet.

I Aaret 1934 udførtes fra Færøerne til England Fisk og Fiskeriprodukter for ca. 650.000 Kr., og Færøerne har herefter i Forhold til England et Handelsoverskud paa ca. 1⅓ Mill. Kr. I Virkeligheden er dette Handelsoverskud sikkert betydeligt større.

Det vil efter Udvalgets Mening være absolut nødvendigt, at der for Aaret 1937 tildeles Færøerne en Kvota paa 3000 Tons i England, og man fremsætter nedenfor Forslag herom. Efter en Gennemsnitsberegning kan Prisen for et Ton fersk Fisk anslaas til ca. 300 Kr. paa de engelske Markeder, og der vil her være Tale om et samlet Beløb paa ca. 900.000 Kr., hvilket ikke kan siges at være for meget i Betragtning af, at vi som foran anført har et aarligt Overskud paa ca. 1⅓ Mill. Kr. i vor Handelsforbindelse med England.

Færøernes Import fra England er formentlig medtaget i den samlede Udregning af Handelsbalance mellem Danmark og England. Den Omstændighed, at der ikke findes nogen Værdiberegning for denne Import i den danske Statistik, kan dog maaske gøre dette tvivlsomt.

Udvalget har anset det for at være af Betydning til Belysning af hele denne Sag at faa tilvejebragt foranstaaende Oplysninger angaaende Færøernes Import fra England.

Det er Udvalget bekendt, at der i nær Fremtid vil blive ført Forhandlinger mellem England og Danmark angaaende Kvotafordelingen.

Britiske Trawlere og Linebaade hjemfører ifølge den engelske og skotske Statistik for 20—25 Millioner Kr. aarlig fra Fiskegrundene her ved Øerne, og det vilde være mærkeligt, om den højsindede engelske Nation som en Slags Erstatning herfor og under Hensyn til vor Import fra dette Land ikke vilde yde os en særlig Kvota paa 3000 Tons, naar der fra færøsk Side fremsættes Ønske herom, og naar de paagældende engelske Myndigheder under de forestaaende Forhandlinger bliver gjort bekendt med, at dette Spørgsmaal er af meget stor Betydning for den færøske Fiskerbefolkning i dens haarde Kamp for Tilværelsen, der er blevet endnu vanskeligere, efter at engelske Trawlere i stort Antal har forlagt deres Virkefelt til vore Fiskegrunde.

Det vil efter Udvalgets Mening ogsaa være rigtigt og naturligt, at der aabnes Mulighed for Salg af fersk Fisk fra Færøerne til Tyskland, og man fremsætter derfor Forslag om, at der for Aaret 1937 ydes Færøerne en Kvota paa 500 Tons i Tyskland.

Forslag.

1) **Lagtinget indgaar til Regeringen med Andragende om, at der for Aaret 1937 ydes Færøerne en Kvota paa 3000 Tons til Indførsel**

af fersk Fisk til England, og en Kvota paa 500 Tons til Indførsel til Tyskland.

2) Regeringen anmodes om at foranledige, at en Repræsentant for det færøske Fiskerierhverv faar Sæde i den Delegation, der skal føre Forhandlinger angaaende Kvotafordelingen.

Lagtingets Fiskeriudvalg, den 28. November 1936.

Poul Niclasen. *J. J. Simonsen.* *S. P. Zachariasen.*

Kr. Djurhuus. *Jacob Nielsen.*

Prentsmiðja B. Z. Jensens.

Bilag 17.

Udvalgsbetænkning

i

Lagtingssag Nr. VII—12/1936:

Jarðareformurin.

Fra lagtingsmand J. Paturssen er indkommet til tinget et andragende om at lage »Forslag til Lov for Færøerne om Jordbrugets Fremme« under foruyet overvejelse. Han henstiller til tinget at vedlage de ændringer, som findes i hoslagte »Mindretalsbetænkning i Lagtingssag Nr. VII—2/1935: Jarðareformurin.«

Udvalget har delt sig i et flertal og et mindretal.

Flertallet (*Djurhuus, M. Samuelsen* og *Trond Hansen*) skal bemærke,

at man kan benholde sig til det af Tinget vedtagne Forslag til Lov for Færøerne om Jordbrugets Fremme, som Flertallet under Henvisning til Motiverne til nævnte Lovforslag mener bør ophøjes til Lov snarest muligt.

Mindretallet (*Jóannes Patursson*) skal udtale:

Under en anden sag (Løgtingsmál nr. X—17/1936: Lógguppskot um studning til jarðarøkt) har mindretallet stillet forslag om fremme

af et uddrag af dette lovforslag, omhandlende ordningen af direkte tilskud til forskellige landbrugsvirksomheder, medens øvrige dele af forslaget foreslaas stillet i bero. Ifald dette vedtages af tinget, vil som følge heraf heromhandlede forslag være at anse som bortfaldet.

Da tinget ikke har haft anledning til at tage stilling til nævnte forslag og udfaldet af dets endelige behandling saaledes endnu er afgjort, finder mindretallet anledning til at fremsætte efterfølgende subsidiære bemærkninger, idet man iøvrigt henviser til forannevnte mindretalsbetænkning, afgivet i sagens udvalg i sidste lagtingssamling.

Det kan være belimeligt at genkalde erindringen om, at landbrugsministeriet som et hovedmotiv til nedsættelsen af det Udvalg, der udarbejdede »Forslag til Lov for Færøerne om Landbrugets Fremme«, anførte, at »da det med de nugældende lovbestemmelser er meget vanskeligt for den enkelte mand at komme i besiddelse af jord, som egner sig til opdyrkning, maa ministeriet anse det for rigtigt, at udvalget særlig fæster sin opmærksomhed paa spørgsmaalet om ny lovgivning, sigtende til at skaffe jord frem til opdyrkning. . .«.

Dette standpunkt imødegik lagtinget, der vedtog, at »tinget indtrængende fraraader, at denne sag (om statstilskud til opdyrkning) sættes i forbindelse med spørgsmaalet om tilvejebringelse af jord til Opdyrkning.« Lagtingstidende 1930, Side 83—84.

Da det i lagtingssamlingen 1933 viste sig, at det nedsatte landboudvalg ikke havde taget hensyn til lagtingets standpunkt, men havde behandlet sagen som af ministeriet foreslaaet »paa et bredere grundlag«, fremsatte et mindretal — jfr. Udkast. Landbrugsministeriet 23. marts 1935. Forslag til Lov for Færøerne om Jordbrugets Fremme, side 35 — følgende forslag til beslutning:

»Vinnunevndin anmodes om til næste ordinære lagtingssamling at fremskaffe Oplysning om:

a. de færøske husholdningers antal,

b. hvor mange af disse, der er i besiddelse af jord,

c. de enkelte husholdningers størrelse og art: kongsjord, trøjord, præstejord, tjenestemandsjord og odelsjord, og jordbesidderes stilling (hovederhverv) samt

d. hvor der har foreligget eller foreligger andragender om adgang til dyrkningsjord, som ikke har kunnet efterkommes og i tilfælde aarsagen hertil.«

Da dette forslag ikke blev vedtaget i lagtinget, har undertegnede Paturssson ad privat vej søgt oplysninger om dette og nærliggende forhold i Vaagø Syssel og Sydstrømø præstegæld.

Det fremgaar af de indkomne besvarelser fra samtlige bygder i nævnte distrikter (Tórshavn og Argir ikke medregnet), at der, i det alt overvejende antal bygder, faa eller ingen jordløse husholdninger

forefindes, at alle husfædre, 481, med undtagelse af 4, har adgang til brændselforsyning (lørveskær), og herudover, hvor de stedlige forhold tillader det, som regel adgang til drivtang, fuglefangst m. v., og at 35 personer desforuden er jordbesiddere uden at føre egen husholdning. Med hensyn til begæring om adgang til jord til opdyrkning i dette store distrikt er det oplyst, at der intet foreligger om, at en saadan adgang er nægtet, bortset fra et eksempel fra Sørvaag, hvor godsbestyrelsen har nægtet adgang til indlæg af derværende embedsjord, jfr. Underbilag **a**.

Der er ingen tvivl om, at ogsaa i de øvrige færøske sysler og præstegæld vil der kunne paavises noget lignende forhold saavel med hensyn til jordbesiddelse som med hensyn til adgangen til erhvervelse af dyrkningsjord, hvor der er rimelighed og mulighed for en saadan adgang.

Man maa i betragtning af foranførte kunne hævde, at grundlaget for landbrugsministeriets motiver til landboudvalgets instrukser om at udarbejde forslaget paa basis af, »at det er meget vanskeligt for den enkelte mand at komme i besiddelse af jord«, ikke er holdbart.

Hvad angaar adgang til opdyrkning fra kongsjord kan det heller ikke ses, at forslaget fører denne videre end hvad trøloven af 13. april 1894 bestemmer. Dette har det af ministeriet nedsatte udvalg næppe heller anset hverken for nødvendigt eller gørligt, jfr. foran, hvoraf det fremgaar, at alle ansøgninger om indlæg af kongsjord i de to distrikter er imødekommet.

Et lignende forhold viser sig i disse to distrikter at have været tilstede for odelsjordens vedkommende. Angaaende indlæg af udyrket mark af odelshauger skal det dog anføres, at der tiltrænges en ændring i de gældende stemmerets betingelser, hvorved de enkelte ejere kunde blive mere bestemmende end nu er tilfældet i opdyrkningssager, og derved skabe bekvemmere adgang til indlæg af odelsjord. Men dette forhold synes udvalget at have forbiset eller ikke ment at kunne have medtaget i dette komplicerede lovforslag.

Iøvrigt maa mindretallet overfor den ofte fremsatte udtalelse, at hver mand paa Færøerne skal have adgang til at blive jordbesidder, erindre om, at den allerstørste del af de færøske husfædre foruden allerede at være jordbesiddere tillige er fiskere og heraf for en betydelig dels vedkommende beskæftigede med havfiskeri paa fjerne have, der fordrer husets mandlige arbejdskrafts fraværelse fra hjemmet i 5—6—7 sommermaaneder. Den mandlige kraft kan derfor kun hovedsagelig komme jordbruget tilgode om vinteren, hvoraf følger, at det kun er et begrænset jordareal, en fisker kan drive.

Naar hertil kommer, at der formentlig om længere eller kortid vil ske en i hvert fald delvis omlægning af det færøske fiskeri derhen, at skibsfiskerierne ogsaa vil finde sted om vinteren, vil indengaards jordlodderne væsentlig være henviste til at drives af kvinder og børn, eventuelt ældre mænd. Det vil da kun være et endnu mindre areal, disse husstande kan overkomme at dyrke.

Man maa ogsaa være berettiget til at regne med opkomsten af en færøsk industri, særlig naar der en gang iværksættes den nødvendige vandkraftudbygning, der saa alt for længe har ventet paa sin udførelse. Til jordlodder for industriarbejdere, forøvrigt ogsaa for fiskere, der skal drive skibsfiskeri baade sommer og vinter, vil formentlig smaa arealer, skikkede for dyrkning af kartofler og grøntsager

til husbehov, eventuelt med plads for fjerkræavl, ævefarm eller lign., være mest passende.

Selv om foran anførte er et fremtidsperspektiv, taler dog nærliggende muligheder for, at den udvikling, der i denn sidste menneskealder er gaaet i den retning at skaffe hver ny husstand et uopdyrket areal af ca. en hektars størrelse, næppe vil fortsætte efter den hidtil værende maalestok.

Hertil kommer, at der ligeledes maa tages i betragtning, at de dyrkbare Strækninger, efterhaanden som større arealer nær kysten tages under kultur, bliver saa fjerntliggende fra bygderne, at en selv nogenlunde rationel drift vil være vanskelig, medmindre vedkommende flytter til stedet. Dette umuliggøres dog i almindelighed, idet en husstand ikke kan fremskaffe det nødvendige livsophold af en hektar færøsk jord, drevet som jordbrug. I denne forbindelse vil det ogsaa være fejlagtigt at se bort fra Færingens naturel, der almindeligvis er indstillet paa at han bosætter sig i sin hjembygd og ikke ensomt ude i bygdens fjerntliggende udmark, langt mindre i fremmede bygders udmark, selvom opdyrkningsforholdene der er langt gunstigere.

Gennem den hidtil gældende færøske landbolovgivning har man i tidernes løb og for kongsgodsets vedkommende, siden forordningen af 9. Maj 1691 udkom, søgt at skabe betryggende besiddelsesforhold for den færøske landbrugerstand. Denne har derfor heller aldrig været behæftet ved nogen art af de hæmmende baand, der i sin tid holdt den danske bondestand nede i ufrihed. Derved har ikke alene odelsbønderne, men ogsaa kongsbønderne, kunnet hævde sig indenfor det færøske samfundsliv og dannet grundpillen for dets stabile opretholdelse selv under monopolhandelstidens ufrie aag.

Da saa lagtinget i halvfemserne for at lette adgang til indlæg af trølodder ved en begrænset ekspropriation af bøndernes kongsjord gennemførte trøloven af 13. april 1894, har dette resulteret i, at de derved dannede nye brug, sammen med de førværende odels, kongs- og præstegaardsbrug, har haft til følge, at vistnok neppe noget land i Nordeuropa kan paavise en procentvis talrigere jordbrugende stand end Færøerne, jfr. foran. Uanset denne nødvendige ekspropriationslov har kongsbondestanden, i kraft af andre bestaaende bestemmelser, fremdeles kunnet betragte sig som frie mænd paa sine fra fædrene nedarvede gaarde.

Uden at kunne konstatere, at der er nogen trang til en yderligeregaaende adgang til ekspropriation af kongsgodset, og uden at der i forslaget er paavist, at de der foreslaaede ekspropriationsbestemmelser i nogen som helst retning vil udvide den nuværende adgang til erhvervelse af trøjord fra dette gods, gaar forslaget nu den modsatte for bøndergodset til dato gældende lovgivningsvej, nemlig den at hæmme bøndernes hidtil gennem lov og sædvane frie stilling i det færøske samfund.

At dette indgreb i den færøske kongsbondestands hævdvundne frimandsret, der i sig selv er ganske unødvendig for erhvervelse af jord til opdyrkning, vil skabe en utryghed og ufrihedsfølelse inden for standen, der har al udsigt til at blive skæbnesvanger for landbrugserhvervet kan der ikke tvistes om.

Dernæst angaaende odelsgodset. Heller ikke vedrørende dette gods er der konstateret at være nogen trang til stede for adgang til ekspropriation. Og i betragtning af, at odelsjorden i alt overvejende

grad allerede er opdelt i meget smaa ejendomme, særlig hvad indmark angaar, skulde lovgivningen ganske naturlig først af alt bestræbe sig for, som foran nævnt, ved ændrede stemmeretsbestemmelser, at forøge disse smaa ejendommes indmark i stedet for at aabne adgang til ekspropriation af jord fra selv den mindste odelsmand.

Herved vil en lignende utryghedsfølelse, om end paa en anden basis, komme til at gøre sig gældende hos odelsgodsbesidderne som hos kongsgodsbesidderne og derved føre vort i forvejen saa usikre samfundsliv ind i endnu ustabilere forhold.

Man maa derimod henstille til lagtinget at tage odelslovgivningen under særlig behandling, med fuld forstaaelse af, at denne jord som regel kun bestaar af ganske smaa ejendomme, som ikke bør behæftes med, som i forslaget foreslaaet, ubegrænset adgang til ekspropriation, men at der ad den foran citerede vej skaffes lettere adgang for den enkelte til indlæg af jord der ligger i fællig med andre, hvorefter der efter al sandsynlighed tillige vil fremkomme tilstrækkelig jord til salg i det frie marked.

Med hensyn til præstegaardsjorden skal mindretallet vise hen til, at saavel provsten som menighedsraadene stærkt har fraraadet denne jords salg. Alene af jordbrugshensyn kan mindretallet slutte sig hertil under forudsætning af, at der ogsaa bliver adgang til, paa samme betingelser, som efter trøloven er gældende for kongsgodset, at erhverve jord til opdyrkning.

Saaledes foranlediget skal mindretallet principaliter foreslaa til lagtingets vedtagelse vedlagte af et mindretal (N. Niclasen, J. Paturssøn og G. Winther) i sidste ordinære lagtingssamling stillede »Ændringsforslag til ministeriets forslag til lov for Færøerne om jordbrugets fremme«.

Vedrørende de i mindretallets betænkning i beromhandlede lagtingssag nr. VII—2/1935: Jordareformarin foreslaaede ændringer i lovforslagene I, II, III, IV, V og VI, skal nærværende mindretal tilføje følgende supplerende bemærkninger:

a. Den færøske hauge vedrørende.

Færøerne er et udpræget græsland, vistnok det mest udprægede i Nordeuropa, Orkneyøerne undtaget. Selve ordet hauge (»hagi«) betyder græsningsmark.

Det er derfor en ikke riglig anskuelse, ifald man gaar ud fra, at den færøske hauge henligger i uproduktiv tilstand, og at den kun ved opdyrkning kan blive produktiv.

Forholdet er dette, at haugen i sin naturlige tilstand afgiver sommer- og vinterfoder for en besætning af 60—100,000 moderfaar, foruden sommergræsning til lammene, sommer- og delvis vintergræsning for 5—700 heste, sommergræsning for 2—4000 stykker hornkvæg og flere tusinde gæs. Hertil kommer, at haugen aarlig fremskaffer en uldproduktion, der kan anslaas til 100—125.000 kg uld, samt det nødvendige brændsel i form af tørv til ca. $^{2}/_{3}$ af de færøske husholdninger.

Naar man betragter den færøske hauge, græsningsmark, under ét, skal man dog ikke se bort fra, at plantebestanden er meget varierende. Paa enkelte steder kan et trøindhæg, blot ved opsat hegn, der freder for græssende kreaturer, uden forudgaaende dyrkning give fuldt høstningsudbytte af gode græsarter, medens et andet trøindhæg først med særdeles store bekostelighedeer kan bringes i fuld ydedygtig stand.

Man maa som helhed betragtet se den færøske hauge i sin naturlige tilstand som havende været og endnu værende et særdeles vigtigt led i den færøske samfundshusholdning. Dette fremgaar foruden af foran paapegede ydelser endvidere af den først kendte færøske landbolovgivning, der udelukkende omfattede regler for faareavlen, samt af nærværende forslag særlig under nr. II og V, og dertil at dette forhold at opnaa at blive Ejer selv af en mindre lod i en hauge endnu anses af befolkningen som et særdeles eftertragteligt gode og betales med høje priser.

Foranstaaende henvisning skal kun opfattes som orienterende. Ti uhindret heraf har mindretallet villet slutte sig til i videst mulig udstrækning at give adgang til ved indhæg fra haugen at give befolkningen i almindelighed den bibeskæftigelse ved jordbrug, som den heldigvis sætter saa megen pris paa.

b. Dispositionsretten med hensyn til haugernes drift m. m.

Vedrørende bestemmelsesretten i driftsmæssige jordbrugsanliggender har saavel sædvane som hidtil gældende lovbestemmelser ydet lige ret for kongsbønder og tjenestemænd som for odelsbesiddere. Denne regel bibeholdt landbokommissionen af 1911, hvilken regel senere, i 1930, stadfæstedes af lagtinget, jfr. lagtingstidende 1930, bilagene 4, 5 og 6.

I lovforslaget til jordbrugets fremme er foreslaaet, at denne hidtilværende dispositionsret skal fratages kongsbønderne og tjenestemændene og henlægges under »offentlig myndighed«. Det kan ikke ses, at denne kongsbøndernes umyndiggørelse i deres daglige ansvarsfulde virke skal kunne befordre »det færøske jordbrugs fremme«. Umyndiggørelsen staar isoleret af bestemmelserne af adgang til opdyrkning, saa den kan ikke være foreslaaet af opdyrkningshensyn, og hvad forholdet til odelsejerne angaar, da foreligger der intet om, at disse i fælles jordbrugsanliggender heller ønsker en »offentlig myndighed« til grande end en eller flere kongsbønder.

Da mindretallet maa anse, at henlæggelsen af halvdelen af rettighederne af fælles bestemmelserne i det færøske jordbrug under offentlig administration kun kan virke skadelig for det færøske haugebrugs fremme, maa man foreslaa lagtinget at gaa imod det af ministeriet nedsatte udvalgs ændringer og stemme for mindretalsændringerne under nr. II, III, IV og V. — Angaaende nr. VI henvises til de dette vedføjede bemærkninger.

Med hensyn til det af udvalget indførte nye begreb »jord i offentlig eje«, der før har været ukendt i færøsk lovgivning, da kan dette ikke være anvendeligt for kongsgodsets vedkommende, da dette er et arvefæstegods uden ret til salg eller pantsætning (fraset trølovens

bestemmelser, der giver adgang til ekspropriation), jfr. hermed Udkast. Landbrugsministeriet 23/3. 1935. Underbilag A, side 36.

Ifald lagtinget ikke vedtager ændringsforslagene, men derimod fastholder forslaget i den i sidste ordinære lagtingssamling vedtagne form, vil forslaget, ifald det ophøjes til lov, medføre en revolutionerende omændring i vor hidtil bestaaende lovgivning.

Mindretallet mener, at myndighederne i denne overordentlig betydningsfulde samfundssag ikke kan se bort fra de protester, og indstillinger imod forslagets ophøjelse til lov, der er indkommet til lagtinget saavel fra landbrugeres som fra kirkeinteresseredes side.

Under hensyn til, at Færøernes lagting i sin konstitution udgør et rent etkammer, uden nogen sideordnet regulator, og i betragtning af, at den danske regering og rigsdag ikke kan være i besiddelse af den nødvendige lokale kundskab, kan det neppe anses parlamentarisk forsvarligt, at et i den grad i samfundet indgribende lovforslag gennemføres, uden at der foreligger faktisk bevis for, at dette er i overensstemmelse med folkeviljen.

En saadan tilkendegivelse maa anses ganske nødvendig, og den kan, under de foreliggende forhold, fortrinsvis opnaas ved, at der ved en folkeafstemning gives de færøske vælgere adgang til at tage stilling til forslaget.

Mindretallet (*Winther*) henviser til mindretallets betænkning, bilag 5, lagtingstidende 1935, og kan slutte sig til mindretallet Paturssons principale forslag.

Mindretallet (*Patursson*) skal derfor indstille til lagtingets vedtagelse:

Principaliter:

Ændringsforslagene i Mindretalsbetænkning i lagtingssag nr. VII—2/1935: Jarðareformurin, og de under nr. I, II, III, IV, V nævnte ændringsforslag og forslag nr. VI.

Subsidiært:

Forslaget til lov for Færøerne om jordbrugets fremme forelægges lagtingsvælgerne til folkeafstemning.

Lagtinget, den 1. december 1936.

Kr. Djurhuus. *M. Samuelsen.* *Trond Hansen.*

J. Patursson. *G. Winther.*

Underbilag a.

Oversigt

over

husholdningernes jordbesiddelse, adgang til brændsel (tørveskær) og ikke efterkomne ansøgninger om at komme i besiddelse af jord i Vágur syssel og Suðurstreymoyar præstegæld — Tórshavn og Argir undtaget.

	Husholdninger:	Uden jord:	Med tørveskær:	Ikke efterkomne Ansøgn. om jordindlæg:
Miðvágur	109	4	109	00
Seyrvágur	140	31	140	00
Mikines	ca. 30	00	30	00
Bøur	11	00	11	00
Gásadalur	9	00	9	00
Velbastaður	15	00	15	00
Kirkjubøur	7	00	7	00
Hestur	24	00	24	00
Kollur	4	00	4	00
Nølsoy	55	3	55	00
Norða- og Syðridalur	6	00	6	00
Hoyvík, Sund og Kaldbak	25	4	21	00
	481	39	477	00

Hertil kommer:

	Antal jordbesiddere uden egen Husholdn.	Antal jordarveberettigede Personer uden egen Husholdn.
Seyrvágur ca.	10	flere
Bøur	3	uopgivet
Gásadalur	2	—
Velbastaður	3	—
Nølsoy	15	—
Hoyvík, Kaldbak	2	—
Andre nævnte bygder uopgivet		—

Det fremgaar heraf, at af de 481 husholdninger er de 442 i besiddelse af jord, alle, med undtagelse af 4, har adgang til tørveskær. 35 personer er jordbesiddere uden at føre egen husholdning og »flere« enkeltpersoner er arveberettigede til jord. Med undtagelse af et tilfælde i bygden Seyrvágur, hvor godsbestyrelsen nægtede adgang til indlæg fra tjenestemandsjord, foreligger der ikke oplysninger om noget andragende om jordindlæg til opdyrkning som ikke er efterkommet.

Prentsm. B. Z. Jensens

Bilag 18.

Udvalgsbetænkning

i

Lagtingssag Nr. X 5—1936 (Socialreformurin).

Lov Nr. 181 af 20 Maj 1933 om offentlig Forsorg, Lov Nr. 182 af samme Dato om Folkeforsikring og Lov Nr. 183 af samme Dato om Forsikring mod Følge af Ulykkestilfælde gælder ikke for Færøerne; men Regeringen er bemyndiget til ved kgl. Anordning at sætte disse Love i Kraft paa Færøerne med de Lempelser, som ifølge Øernes særlige Forhold maatte findes hensigtsmæssige.

I 1933 vedtog Lagtinget at anmode Amtmanden om sammen med et af Tinget nedsat Udvalg paa 3 Medlemmer at gennemgaa Lovene og til næste Lagtingssamling fremkomme med Betænkning. I September 1934 afgav Udvalget Betænkning med Forslag.

Nærværende Udvalg er enigt om, at man ikke iaar ser sig i Stand til at stille Forslag om at sætte Loven om offentlig Forsorg i Kraft paa Færøerne.

Hvad angaar Loven om Forsikring mod Følge af Ulykkestilfælde, har Lagtinget i Samlingen 1935 (se Lagtingstidende 1935, Side 285) vedtaget et Forslag, gaaende ud paa at sætte Loven i Kraft; men der ses ikke at foreligge noget Svar fra Ministeriet.

Udvalget har iaar beskæftiget sig med Loven om Folkeforsikring, der omhandler Sygeforsikring og Invalide- og Aldersrente.

Hvad Sygeforsikring angaar er Lovens Regler ikke væsensforskellige fra de nugældende, dog udvides Reglerne om tvungen Forsikring til større Dele af Befolkningen. Sygekasserne arbejder med store Vanskeligheder med Hensyn til Udgifterne til Sygehusophold.

Udvalgets Flertal (Dam, Joensen og Johan Poulsen) foreslaar, at Dronning Alexandrines Hospitals Drift overtages af Staten, og at Lagtinget yder Sygehusene i Klaksvig og i Tveraa et saadant Tilskud, at disse kan nedsætte Betaling for Sygekassepatienter til samme Størrelse, som gælder for Dr. Alexandrines Hospital. Angaaende Motiverne henvises til Betænkning, afgivet i Lagtingssamlingen i Marts d. A. (se Lagt. S. 13 og flg.) hvilken Betænkning vedlægges.

Mindretallet (Kallsoy og Mitens) skal foreslaa, at Lagtinget yder Tilskud til de enkelte Kommuner for det Beløb, som vedkommende Kom-

munes Udgifter til Sygehuse maatte overstige 3 Kr. og for Tórshavns Vedkommende 4 Kr. pr. Sygekassemedlem. Der vil her blive Tale om en Udgift for Lagtinget paa ca. 30.000 Kr. aarlig.

Reglerne om Aldersrente i det staaende Udvalgs Forslag er principielt af noget lignende Indhold som den nugældende Lov, dog har man foreslaaet Forbedringer, saaledes at der bliver en Stigning i Renteydelsen. Det har imidlertid vist sig vanskeligt for Kommunerne at bære deres Andel, og Udvalgets Flertal (Dam, Kallsoy og Mitens) skal derfor foreslaa, at Lagtinget udlægger hele Kommunernes Part mod at faa refunderet Halvdelen fra Kommunerne. Det vil her dreje sig om en aarlig Udgift for Lagtinget paa ca. 25.000 aarlig.

Mindretallet (Joensen og Poulsen) foreslaar, at den nuværende Ordning opretholdes, men at Lagtinget refunderer Kommunerne Halvdelen af deres Udgifter.

Invaliderentelovgivningen har hidtil ikke været gældende paa Færøerne. Saavidt skønnes, findes der 150—200 Personer, som vil falde ind under en saadan Lov, herunder en Del blinde, og Udvalget mener, at disse Personer i høj Grad trænger til Hjælp. Man skal derfor foreslaa at sætte Lovens Regler i Kraft saaledes som foreslaaet af det staaende Udvalg.

Med Hensyn til Invalideforsikringsfonden foreslaar det staaende Udvalg, at der føres et særligt Regnskab for Færøernes Vedkommende, men da der er Tale om ganske særlige Forhold, mener nærværende Udvalg, at der bør oprettes en særlig Invalideforsikringsfond for Færøerne, saaledes at denne bestyres af Lagtinget. Ifølge Forslaget skal Sygekassemedlemmerne betale Kr. 2,50 om Aaret. Udvalget maa mene, at det vil blive vanskeligt at paalægge Sygekassemedlemmerne denne forøgede Byrde, og man foreslaar derfor, at Beløbet nedsættes til Kr. 1,20 om Aaret, og at Lagtinget samtidig paatager sig at indbetale til Forsikringsfonden et lige saa stort Beløb aarlig som det, der svares af de forsikrede. Det vil her dreje sig om ca. 15.000 Kr. aarlig. Reglerne om mellemkommunal Refusion for en Del af Beløbet foreslaar Udvalget udgaar.

Lagtingets aarlige Udgifter til de heromhandlede sociale Formaal vil blive:

Til Sygeforsikring	c.	30.000 Kr.
» Aldersrente	c.	25.000 »
» Invaliderente	c.	15.000 »
Ialt	c.	70.000 Kr.

Fra Tingets Side vil der blive fremsat Forslag til Lov om nye Indtægter for Lagtinget, og det er en Forudsætning, at disse Indtægtslove gennemføres, idet Tinget ellers ikke vil magte den omhandlede Opgave.

Et Mindretal, Sambandspartiets Repræsentanter i Udvalget (O. F. Joensen og Johan Poulsen) skal særlig bemærke, at naar Sambandspartiet yder sin Medvirkning til Gennemførelsen af de stillede Forslag, saa er det under den ganske bestemte Forudsætning, at Driften af Dronning Alexandrines Hospital, Thorshavn, overtages af Staten, samt at Loven om Lotteri bliver gennemført, da man ellers ikke mener at magte den økonomiske Side ved de foreslaaede sociale Forslag.

Forslag.

I. Lagtinget gentager sin Indstilling fra 1935 vedrørende Lov om Forsikring mod Følger af Ulykkestilfælde.

II. Lagtinget indgaar til Regeringen med Andragende om, at nedennævnte Forslag sættes i Kraft for Færøerne.

Forslag
til Anordning, hvorved Lov af 20. Maj 1933 om Folkeforsikring sættes i Kraft paa Færøerne.

I Henhold til den Regeringen ved § 86 i Lov Nr. 182 af 20. Maj 1933 om Folkeforsikring meddelte Bemyndigelse sættes herved denne Lov i Kraft paa Færøerne med følgende Ændringer:

1) I § 1, Stk. 2, ændres »bosat her i Riget eller forhyret med dansk Skib« til »bosat paa Færøerne eller forhyret med Skib, hjemmehørende paa Færøerne«.
2) »65« ændres til «60«.
3) Efter »Invalideforsikringsretten« indføjes »jfr. § 45«.
4) I § 2, Stk. 3, indføjes efter »indsendes« Ordene »gennem Færø Amt«.
5) I § 3, Stk. 1, ændres »200« til »100«.
6) Som nyt Stk. 2 indføjes: »Under særlige Omstændigheder kan Anerkendelse meddeles eller bevares af en Kasse med et mindre Medlemstal.«
7) Stk. 2 ændres til Stk. 3.
8) I § 6, Stk. 2, affattes 3. Pkt. saaledes:
»Indtægtsgrænsen skal fastsættes særskilt for Byer og bymæssige Bebyggelser med over 2000 Indbyggere, for Byer og bymæssige Bebyggelser med fra 1000—2000 Indbyggere og for den øvrige Del af Færøerne.«
9) I § 11, Stk. 1, ændres »bosat her i Riget eller forhyret med dansk Skib« til »bosat paa Færøerne eller forhyret med Skib, hjemmehørende paa Færøerne«.
10) I Stk. 4 ændres »her i Landet« til »paa Færøerne«.
11) § 15, Stk. 2, affattes saaledes:
»Ydelser eller Tilskud, som ifølge denne Anordning tilfalder Medlemmer af anerkendte Sygekasser fra det offentlige, er ikke Fattigunderstøttelse«.
Fra Mindretallet (Kallsoy og Mitens):
12) Til § 16, Stykke 3, føjes:
»Den Del af en Kommunes heromhandlede Udgifter, som overstiger for Tórshavns Vedkommende 4 Kr. og for de andre Kommuners Vedkommende 3 Kr. aarlig for hvert Medlem pr. 31. Decbr. i det paagældende Regnskabsaar, refunderes Kommunen af Lagtinget.«
13) Kapitel VI.
Overskriften affattes saaledes:
»*Læge- og Sygebefordringskasser*«.
14) § 17 affattes saaledes:
»Stk. 1. Statskassen udreder Halvdelen af Udgifterne til Befordring af Læge og Jordemoder til Medlemmerne af de paa Færøerne værende Befordringskasser og deres hjemmeværende Børn under 15 Aar samt Halvdelen af Udgifterne ved Befordring af de samme Personer i Anledning af Indlæggelse paa Sygehus, dog kun for saa vidt vedkommende Medlem er nydende Medlem af en anerkendt Sygekasse.

Stk. 2. Den i Stk. 1 omneldte Statsstøtte tilkommer Befordringskasser i Bygder, hvor der er en anerkendt Sygekasse, som ikke er faglig begrænset, dog kun under Forudsætning af, at de omfatter i det mindste $^3/_4$ af samtlige nydende Sygekassemedlemmer indenfor Befordringkassens Landomraade, og at de afholder samtlige Udgifter til Befordring af Læge eller Jordemoder udenfor den Bygd, hvor disse bor, samt til Befordring i Anledning af Indlæggelse paa Sygehus. Statsstøtte kan derimod ikke ydes til Befordring af Læge og Jordemoder indenfor den Bygd, hvor disse bor. Vedtægterne for Befordringskasserne skal godkendes af Direktoratet for Sygekassevæsenet, der paaser, at de i dem indeholdte Regler stemmer overens med Vedtægterne for de Sygekasser, til hvilke de er knyttet.

Stk. 3. Medlemmer af Befordringskasser kan foruden de i Stk. 1 omhandlede Personer ogsaa saadanne Personer blive, som ikke kan blive Sygekassemedlemmer paa Grund af Sygdom. For de i dette Stykke omhandlede Medlemmers Vedkommende udreder den Kommune, hvor den paagældende er bosat, det Staten ifølge foranstaaende Paragraffer paahvilende Bidrag, uden at det betragtes som Fattighjælp. I Befordringskassernes Vedtægter kan der derhos optages en Bestemmelse om, at ogsaa Personer, der paa Grund af deres økonomiske Forhold ikke er berettiget til at være nydende Sygekassemedlemmer, kan blive Medlemmer af Befordringskassen uden Tilskud fra Statskassen eller Kommunen mod i det mindste at betale dobbelt Kontingent.

Stk. 4. En Befordringskasses Ret til Tilskud af det offentlige kan bortfalde efter Socialministerens Bestemmelse, saafremt dens Forhold paa lignende Maade som i § 27 omneldt maatte give Anledning dertil.«

15) Til § 18, Stk. 1. Nr. 4 føjes:
»Denne Bestemmelse finder kun Anvendelse, hvor Sygekassen efter sin Vedtægt yder Medicin til Medlemmerne.«

16) Som nyt Stk. 6 tilføjes:
»Børn under 14 Aar, der paa Grund af Skolegang opholder sig paa Færøerne udenfor Sygekassens stedlige Omraade, har Ret til fri Lægehjælp og fri Sygehusbehandling efter Stk. 1, Nr. 1 og 2.«

17) § 19 affattes saaledes:
»I Barseltilfælde skal Sygekassen yde det paagældende kvindelige Medlem en Hjælp af mindst 1 Kr. pr. Dag, saa længe Sygelejet varer, indtil 10 Dage efter Nedkomsten. Efter de 10 Dages Forløb har hun ved tilstødende Sygdom Krav paa den sædvanlige Sygehjælp. Hvor Lægehjælp er fornøden ved Fødslen, ydes denne af Sygekassen.«

18) I § 20 ændres »Lov om offentlig Forsorg § 241« til »§ 74 i Lov Nr. 97 af 10. April 1895 om Fattigvæsenet paa Færøerne.«

19) Til § 30 føjes som nyt Stk. 6:
»Naar der foreligger Sager af en saadan Natur, at deres Afgørelse kræver nøjere Kendskab til Forholdene paa Færøerne, skal Formanden for Sygekassenævnet tilkalde en Repræsentant for Centralforeningen af Sygekasser paa Færøerne.«

20) I § 36, Stk. 6, 3. Pkt., ændres »1. Oktober 1934« til »1. Januar 1939.«

21) I § 38, Stk. 2, Nr. 4), udgaar Ordene »eller i det sidste Aar Kommunehjælp af en saadan Art og Størrelse, at den ifølge Lov om offentlig Forsorg har medført Tab af Valgret og Valgbarhed til offentlige Forsamlinger og Raad.«

22) Stk. 4 udgaar.

23) § 39, Stk. 1, affattes saaledes:
»Den tilsikrede Invaliderente og Aldersrente udredes med følgende Grundbeløb, jfr. dog § 41:

Til Ægtepar, naar begge opfylder Betingelserne for at opnaa Rente ..... 300 Kr. aarlig
Aldersrenten forhøjes ved den ældste Ægtefælles fyldte 70. Aar til ..... 400 — —
Til enlige Personer samt Ægtepar, naar kun den ene opfylder Betingelserne ..... 150 — —
Aldersrenten forhøjes ved det fyldte 70. Aar til ..... 200 — —

Det paahviler Kommunalbestyrelsen at drage Omsorg for, at Aldersrenten forhøjes ved det fyldte 70 Aar.«

24) Stk. 2 udgaar.

25) I Stk. 3 ændres »65« til »60«.

26) § 40, Stk. 1, affattes saaledes:
»For Invaliderentenyderes Vedkommende vil der til den i § 39 nævnte Rente være at at lægge et Tillæg for Invaliditet paa 50 Kr.«
I Stk. 2 ændres »henholdsvis 180 Kr., 168 Kr. og 156 Kr., jfr. dog § 85« til »yderligere 100 Kr.«.
Stk. 4, 1. Pkt., affattes saaledes:
»Har en Invalide- eller Aldersrentenyder fuld Forsørgelsespligt overfor Børn under 15 Aar, ydes som Tillæg for det første Barn et Beløb af 72 Kr.; for hvert følgende Barn under 15 Aar ydes 36 Kr., idet der dog højst kan ydes ialt 180 Kr.«
I 4. Pkt ændres Ordene »Afsnit II i Lov om offentlig Forsorg« til »Værgeraadslovgivningen«.
I 5. Pkt. ændres Ordene »Bidrag i Henhold til Afsnit III i nævnte »Lov« til »Underholdsbidrag af det offentlige«.

27) § 41, Stk. 1, affattes saaledes:
»Retten til at oppebære Invalide- eller Aldersrente med dennes Grundbeløb efter § 39 er betinget af, at vedkommendes aarlige Indtægter ikke repræsenterer en Værdi, der overstiger 300 Kr.«
Stk. 2, 1. Pkt., affattes saaledes:
»Saafremt Indtægten overstiger det i Paragraffens 1. Stk. omhandlede fradragsfri Beløb, bliver 25 pCt. af de nærmest efter det fradragsfri Beløb følgende 200 Kr. at fradrage Renten; af de næste 300 Kr. fradrages 50 pCt. medens yderligere Indtægtsbeløb fradrages fuldt ud.«
I Stk. 3 udgaar Nr. 2), 3) og 4]. Stk. 4 udgaar.
I Stk. 5 udgaar Ordet „tilsvarende".

28) Til § 42, Stk. 1, føjes: »samt ved Tilskud fra Lagtinget«.

29) I Stk. 2 udgaar: »jfr. dog § 75«, og »6 Kr.« ændres til »1 Kr. 20 Øre« og »3 Kr.« til »1 Kr. 50 Øre«, »5 Kr. 16 Øre« til »1 Kr.« og »6 Kr.« til »1 Kr. 20 Øre«.

30) I Stykke 3 ændres »6 Kr.« til »2 Kr. 50 Øre«.

31) Som nyt Stykke 4 sættes:
»Lagtinget indbetaler til Fonden efter Udløbet af et Regnskabsaar lige saa meget, som Invalidepræmien for de forsikrede har andraget for det forløbne Aar. Amtet meddeler Lagtinget Oplysninger herom inden hvert Aars 1. Februar."

32) I § 43, Stykke 5, indføjes efter »Konkursloven af 22. Marts 1872« »jfr. Anordning« Nr. 72 af 2. Maj 1902«.

33) § 44 affattes saaledes:

Stykke 1.

Invalideforsikringsfonden bestyres af Lagtinget.

Stykke 2.

I Livsforsikringsteknik kyndig Medhjælp kan af Sosialministeren forordnes Lagtingskontoret forsaavidt angaar Sager vedrørende Invalideforsikringen.

Stykke 3.

Statskassen udreder Udgifterne ved den til Lagtinget henlagte Administration vedrørende Invalideforsikringen.

Stykke 4.

Socialministeren fastsætter de fornødne Regler for Anbringelsen af Invalideforsikringsfondens Midler samt for, i hvilket Omfang Fonden skal tilvejebringe Driftskapital.

Stykke 5.

Ved Fonden ansættes af Lagtinget 2 Revisorer. Revisionen af Fondens Regnskab foretages i Henhold til en af Socialministeren fastsat Instruks.

Stykke 6.

Invalideforsikringsfondens Midler garanteres af Statskassen.

34) § 45, Stk. 7, udgaar.

35) Som ny § 45 a indføjes:
»For Færøerne træffes Afgørelsen i første Instans af det færøske Ulykkesforsikrings-raad, hvis Afgørelse kan indankes for Invalideforsikringsretten efter lignende Regler, som i Anordning for Færøerne om Forsikring mod Følger af Ulykkestilfælde er foreskrevet om Anke til Ulykkesforsikrings-Raadet.
Hvad der i det øvrige Kongerige i Henhold til nærværende Lov er paalagt Invalideforsikringsretten, paahviler paa Færøerne det færøske Ulykkesforsikrings-Raad.«

36) I § 47, Stk. 1, ændres »Direktøren for Sygekassevæsenet« til »Dommeren paa Færøerne«.
I Stk. 2 ændres »Direktøren« til »Dommeren«.

37) I § 50, Stk. 1, ændres »Direktøren for Sygekassevæsenet« til »Dommeren paa Færøerne«.
Som nyt Stk. 4 tilføjes:
»Afskrift af Raadets Afgørelser tilstilles ligeledes Direktøren for Sygekassevæsenet, som har Ret til Anke«.

38) § 52, Stykke 1, affattes saaledes:

Fra Flertallet (Dam, Kallsoy og Mitens):
Invaliderenten og Aldersrenten udbetales hvert Kvartal gennem Lagtingskontoret. Dommeren paa Færøerne og Kommunalbestyrelserne indsender til Lagtingskontoret de nødvendige Oplysninger om, hvilke Invaliderenter og Aldersrenter skal udbetales.

Fra Mindretallet (O. F. Joensen og Johan Poulsen):
Invaliderenten udbetales gennem Lagtingskontoret hvert Kvartal. Dommeren indsender de nødvendige Oplysninger til Kontoret. Aldersrenten udbetales af Opkoldskommunen hvert Kvartal.
I Stykke 3 udgaar Ordene »jfr. Kap. XVIII i Lov om offentlig Forsorg«.

39) I § 54, Stk. 2, ændres »Socialministeren« til »Lagtinget«.
Stk. 3, 1. Punktum, affattes saaledes:
»Aldersrentenydere, der er optaget i et kommunalt Alderdomshjem, er forpligtet til til Opholdskommunens Kasse at indbetale den Del af deres aarlige Indtægt, der ligger over et Beløb af 40 Kr.«

40) I § 55, Stk. 1, udgaar Ordene »jfr. dog § 85«.
Stk. 7 udgaar.

41) I § 57 ændres »65« til »60«.

42) § 58, Stk. 2, affattes saaledes:
»Den Hjælp, der inden Sagens endelige Afgørelse tilstaas vedkommen-

de, betragtes, for saa vidt han [hun] findes berettiget til Aldersrente eller Invaliderente, som en Del af denne; i modsat Fald opføres Beløbet som Fattigudgift, men har dog ikke for Modtageren de almindelige med Fattighjælps Modtagelse forbundne Virkninger, medmindre han [hun] har fremført vitterlig urigtige Oplysninger om sine i Betragtning kommende Forhold.«

43) I § 60, Stk. 7, ændres Ordene »det sociale Udvalgs« til »Værgeraadets«, og Ordene »jfr. Afsnit II i Lov om offentlig Forsorg« udgaar.

44) § 62, Stk. 1, 2. Pkt., affattes saaledes:
»Til blinde Invalider ydes i alle Tilfælde som Hjælp til Bestrideise af Udgifter til Bistand af seende et Beløb af 80 Kr.«

45) § 63, Stk. 3, udgaar.

46) § 65, Stk. 1, affattes saaledes:

Fra Flertallet (Dam, Kallsoy og Mitens):
Opholdskommunen refunderer Lagtinget $^1/_8$ af Udgiften til Invalide- og Aldersrenter.

Fra Mindretallet (O. F. Joensen og Johan Poulsen):
Det paahviler Opholdskommunen endelig at afholde $^1/_8$ af Udgiften til Aldersrente ligesom den skal refundere Lagtinget $^1/_8$ af Udgiften til Invaliderenter.

47) Stykke 3 affattes saaledes:
Af Udgiften til Aldersrente udreder Statskassen $^3/_4$. Socialministeren er bemyndiget til at yde Forskud paa Invalide- og Aldersrente.

48) § 66, Stykke 1, affattes saaledes:

Fra Flertallet (Dam, Kallsoy og Mitens):
De Udgifter, som Lagtinget har afholdt i Henhold til Afsnit II, opføres i et særligt Regnskab for henholdsvis Invalide- og Aldersrenter. Efter at disse Poster er revideret af de dertil af Lagtinget udmeldte Revisorer og derefter deciderct af Lagtinget eller et dertil af Lagtinget valgt Udvalg, indsendes en Afskrift af hver af Posterne med tilhørende Bilag inden 1. Oktbr. til Amtet, der, efter at have gennemgaaet og om fornødent berigtiget det saaledes modtagne, inden 1. Decbr. indsender

1. til Direktoratet for Sygekasseväsenet en Fortegnelse over, hvad der er anvendt til Invaliderenter,
2. Til Socialministeriet en Fortegnelse over, hvad der er anvendt til Aldersrenter.

Fra Mindretallet (O. F. Joensen og Johan Poulsen):
Ordene »for henholdsvis Invalide- og« udgaar.

49) I § 67, Stykke 1, ændres »$^6/_7$« til »$^{11}/_{12}$« og Ordet »Kommunerne« til »Lagtinget«, samt »31. December« til »31. Januar«.
I Stykke 2 ændres »en Kommune« til »Lagtinget« og »i Kommunen« til »paa Færøerne«.

Fra Flertallet (Dam, Kallsoy og Mitens):

50) I § 68, Stk. 1, ændres »31. December« til »31. Januar«, og Ordet »Kommunerne« til »Lagtinget«, $^4/_7$ ændres til $^3/_4$.
Stk. 2 affattes saaledes: „Lagtinget skal inden 1. Marts indberette til Amtet, hvilket Beløb det i det forløbne Regnskabsaar har anvendt til Aldersrente, og vil da inden 1. Maj af Socialministeriet faa anvist et Forskud, der udgør $^4/_5$ af den Del af Udgiften, som formenes at skulle refunderes af Statskassen.
I Stk. 3 ændres »en Kommune« til »Lagtinget«. Stk. 4 udgaar.

Fra Mindretallet (O. F. Joensen og Johan Poulsen):
»December« ændres til »Januar« og »Maj« til »Marts«, $^4/_7$ til $^3/_4$ og »500« til »200«.

51) Afsnit III udgaar.

52) § 73, Stk. 1, 2. Pkt. udgaar, og i 3. Pkt. ændres Ordene „1. Juli 1927 for 66-, 67- eller 68-aarige" til „31. Marts 1933 for 65- og 70-aarige", og Ordene „jfr. dog § 85" udgaar.

53) § 75 udgaar.

54) § 79, Stk. 3 affattes saaledes:
„De Regler, der overfor trængende i Almindelighed gælder for Benyttelsen af Læger og Jordemødre og for Vederlag til saadanne samt for Begravelseshjælp, gælder ogsaa for Personer, der nyder Aldersrente efter nærværende Lov, jfr. iøvrigt § 17."
I Stk. 4 ændres „$^{6}/_{7}$" til „$^{11}/_{12}$".

55) I § 83, Stk. 5, ændres „Syvendel" til „Tolvtedel".

56) § 85 udgaar.

57) § 86 2. Pkt., udgaar.

58) § 87 affattes saaledes:
„Stk. 1. Denne Anordning træder i Kraft den 1. Januar 1938.
Stk. 2. Samtidig ophæves:
1. Anordning Nr. 59 af 21. Februar 1930, hvorved Lov Nr. 144 af 10. Maj 1915 om anerkendte Sygekasser, saaledes som denne er ændret i Henhold til Lov Nr. 250 af 6. Maj 1921, Lov Nr. 58 af 31. Marts 1926, Lov Nr. 201 af 14. Juli 1927 og Lov Nr. 59 af 27. Marts 1929 sættes i Kraft paa Færøerne, som ændret ved Anordning Nr. 149 af 27. April 1932,
2. Lov Nr. 126 af 28. April 1916 om offentligt Tilskud til Læge- og Sygebefordringskasser paa Færøerne som ændret ved Lov Nr. 180 af 1. April 1921 og Lov Nr. 93 af 1. April 1925 og
3. Lov Nr. 104 af 31. Marts 1933 for Færøerne om Aldersrente."

59) I §§ 15, Stk. 3 og 4, 36, Stk. 3, 39, Stk. 1, 3 og 4, 41, Stk. 5, 46, Stk. 1, 47, Stk. 1, 50, Stk. 2 og 3, 51, Stk. 1 og 2 52, Stk. 1 og 3, 53, Stk. 1, 55, Stk. 2, 3, 4, 5 og 6, 56, Stk. 1, 2 og 3, 57, 58, Stk. 1, 59 og 78, Stk. 1, 2 og 3 ændres Ordene „det sociale Udvalg" eller „Udvalget" til „Kommunalbestyrelsen".

III. Flertallet (Dam, O. F. Joensen og Johan Poulsen).
1. Lagtinget indgaar til Regeringen med Andragende om, at Staten overtager Driften af Dronning Alexandrines Hospital.
2. Forsaavidt Staten overtager Driften af Dronning Alexandrines Hospital, er Tinget under Forudsætning af Vedtagelse af nødvendige Indtægtslove, villigt til at yde et saadant Tilskud til Driften af Klaksvig og Tveraa Sygehuse, at Taksten for Sygekassemedlemmer, der indlægges paa disse, bliver den samme som for Sygekassemedlemmerne paa Dr. Alexandrines Hospital.

Lagtinget, den 27. November 1936.

P. M. Dam. *J. Kallsoy.* *O. F. Joensen.*
Edw. Mitens. *Johan Poulsen.*

Prentsmiđja »Tingakross« — Tórshavn.

Bilag 19.

Udvalgsbetænkning

i

Lagtingssag Nr. VIII—8/1936:

Stikur framvið Fugiafjarðarvegin.

Ejerne af Haugeparten »Gjógvaráhagi« i Fuglefjord, der af mævnte Hauge har indhegnet et Areal paa ca. 50 Helaarskofoders Størrelse til Opdyrkning, har med Forstanderskabets Tilladelse nedrammet Hegnpæle i Vejkanten paa en Strækning af ca. 2 km af Fuglefjord-Solmundevejen. Tilladelsen var dog betinget af, at Hegnpælene skulde nedrammes u d e n f o r Yderkanten af Vejviserstenene. Da Pælene nu imidlertid paa visse Strækninger enten staar ved Siden af eller umiddelbart indenfor disse og saaledes kan skønnes at være til Gene fra Kørselen i enkelte Tilfælde, har Forstanderskabet i Skrivelse af 4. Januar d. A. udbedt sig Amtets Udtalelse om det paagældende Forhold. Sagen er bilagt med Erklæringer fra:

1) Sysselmanden for Østerø Syssel,
2) Amtsingeniør Jacobsen,
3) Haugeejernes Befuldmægtigede.

Undertegnede Udvalg skal, idet man henviser til foranstaaende Erklæringer, udtale følgende:

Medlemmer af Vejudvalget har den 12. ds. været paa Aastedet for ved Selvsyn at erkyndige sig om, hvordan Forholdene er paa den omstridte Strækning. Man har gjort det, dels ud fra den Betragtning, at det vilde være af Betydning med Hensyn til Udvalgets Kompetence til at udtale sig om foreliggende Tilfælde, dels fordi Udvalget skønnede, at det ogsaa nødvendigvis maatte tage principiel Stilling til, hvorledes eller hvorvidt der overhovedet bør tillades, at Hegnpæle i Fremtiden nedrammes i en offentlig Vejkant.

Ved den førnævnte Inspektion af Strækningen konstaterede man, saaledes som ogsaa fremholdt i Sysselmandens og Amtsingeniørens Erklæringer, at en Del Pæle staar i Inderkanten af Afviserstenene. Særlig graverende forekommer det i Svinget umiddelbart Syd for Broen over »Breiðá«. Her bør ca. 6 Pæle flyttes udefter, saaledes at de ikke generer Kørselen. Iøvrigt lagde man Mærke til, at Vejen, der paa det omhandlede Sted er ca. 4 m bred, savner Vigepladser, idet det vistnok ikke findes mere e e n saadan paa Strækningen Norðragøtueiði-Fuglafjørð, en Strækning paa ca. 3 km. og er Chafforerne, naar to Biler passerer hinanden paa nævnte Strækning, lige ved at køre hinanden i Grøften. Det maa derfor anses for at være af stor Vigtighed, at en saa stærkt trafikeret Vej som denne har et passende Antal Vigepladser. Det er forøvrigt ikke alene paa denne Strækning, at Vejkanten er »beplantet« med Hegnpæle, men det samme er Tilfældet for visse Strækninger af samme Vej, der fører gennem Gøte- og Næs Kommuner.

Udvalget maa anse det for principielt forkasteligt, at vore Veje, der som bekendt gennemgaaende er altfor smalle i Forvejen, yderligere skal begrænses paa denne Maade. Da Indhegning, udført som sket i foreliggende Tilfælde, ikke kan siges at pynte paa Vejene, ejheller kan ses at være absolut paakrævet af Hensyn til Opdyrkningen, men derimod k a n foraarsage adskillige Ulemper for Benyttelse af Vejene, mener Udvalget at burde foreslaa, at der for Fremtiden bliver sat Forbud imod at nedramme Hegnpæle i Kanten af offentlig Vej.

Under Hensyn til at Indhegningen paa den omhandlede Strækning allerede er fuldført, og under Hensyn til at en fuldstændig Fjernelse af denne vilde paaføre Ejerne baade et uforholdsmæssig stort Besvær og Udlæg, mener Udvalget efter Omstændighederne at kunne tilraade, at det skete passerer, da Hegnets Anbringelse iøvrigt i det store og hele ikke kan skønnes at forringe Forholdene væsentligt, dog bør de før omtalte 6 Pæle flyttes. Det vil formentlig ogsaa være formaalstjenligt, at det allerede nu slaas fast, at Ejere af eventuelle Hegn, anbragte paa denne Maade, ikke har Ret til at gøre Erstatningskrav gældende for en Hegnet ved Kørsel paaført Skade.

Forslag.

1) Tinget udtaler, at det efter Omstændighederne kan tillade, at det paa Vejen gennem »Gjógvará« Haugen i Fuglefjord opførte Hegn bliver staaende, dog saaledes at de i Svingel umiddelbart Syd for Broen over »Breiðá« nedrammede Pæle — 6 i Tallet — flyttes saa meget udefter, at de ikke generer Kørselen.

2) Naar nævnte Hegn i Løbet af en Aarrække paa Grund af Raaddenskab eller af anden Grund maa erstattes af et nyt, bør dette for den Dels Vedkommende, som staar i Vejkanten, opføres paa andet Sted uden for Vejarealet.

3) Det paahviler samtlige Forstanderskaber at paase, at det for Fremtiden ikke tillades, at Hegn, Hegnpæle og lignende anbringes i Kant, Skraaning eller Grøft af offentlig Vej.

4) De Hegn, der allerede er opførte paa de Vejene tilhørende Arealer, bør fjernes, naar det kan ske uden større Udgifter for Ejeren, og det skønnes ikke at være til større Gene for Kørselen; i modsat Fald bør de fjernes hurtigst muligt, ligesom Ejerne maa være indforstaaet med, at en given Tilladelse kun kan opretholdes paa den Betingelse, at vedkommende Ejer frafalder Erstatningskrav for enhver Hegnet ved Kørsel paaført Skade.

Havna- og vegnevndin, den 18. November 1936.

J. P. Davidsen. *J. J. Simonsen.* *Johan Poulsen.*

J. Kallsoy. *M. Samuelsen.*

Prentsm. B. Z. Jensens

Bilag 20.

Tillægsbetænkning

I

Lagtingssag nr. X—19/1936:

Lóg um vraktug av heimavirkisvørum.

Siden Udvalget afgav sin Betænkning af 10. November 1936, er Udvalget gjort bekendt med, at der fra Foreningen »Haandarbejdets Fremme« i København paapeges Nødvendigheden af, at der indføres faste Regler med Hensyn til Export af færøsk Hjemmeindustri.

Foranledigel heraf har Udvalget paany taget Spørgsmaalet op til Overvejelse og er man nu kommet til den Opfattelse, at Indførsel af tvungen Vragning af færøske Hjemmeindustrivarer kan være formaalstjenlig, og skal Udvalget herefter fremsætte efterfølgende Lovforslag samt Forslag til Bekendtgørelse med Bemærkning, at det foreslaas Tinget at andrage Regeringen om, at Staten ansætter en Vrager for Færøerne og afholder dennes Løn.

Under Henvisning hertil fremsættes følgende

A. Fra Flertallet *(Djurhuus, M. Samuelsen, Trond Hansen* og *G. Winther)*:

I. *Forslag*

til

Lov om Handel med Hjemmeindustrivarer af færøsk Oprindelse.

§ 1.

Ministeren for Landbrug og Fiskeri kan udstede Regler for Handel med Uld, Uldgarn, strikkede og vævede Varer, Skind og Fjer, alt af færøsk Oprindelse, og kan paabyde, at den nævnte Handel kun maa finde Sted under Iagttagelse af de Forskrifter, han i saa Henseende maatte fastsætte.

§ 2.

Ministeren for Landbrug og Fiskeri bemyndiges til at anvende indtil 5000 Kr. aarlig til Lønning samt Rejseudgifter for en Overvrager for Færøerne.

§ 3.

Overtrædelse af de i Medfør af denne Lov fastsatte Bestemmelser straffes med Bøder ikke under 20 Kr.; i Gentagelsestilfælde ikke under 40 Kr. Bøderne tilfalder Færø Amts Fattigkasse.

Sagerne behandles som offentlige Politisager.

§ 4.

Denne Lov træder i Kraft den 1. April 1937.

II. *Forslag*

til

Bekendtgørelse angaaende Handel med visse Hjemmeindustrivarer af færøsk Oprindelse.

§ 1.

Efter 1. April 1937 maa Uld, Uldgarn, strikkede og vævede Varer, Skind og Fjer, alt af færøsk Oprindelse, ikke bringes i Handelen med mindre disse er bedømt af de dertil ansatte Vragere.

§ 2.

Efter Indstilling af Lagtingets Vinnunevnd ansætter Ministeren for Landbrug og Fiskeri en Overvrager, der lønnes af Statskassen

med en aarlig løn af 1800 Kr. stigende hvert 3. Aar med 200 Kr. til 3000 Kr. Overvrageren oppebærer desuden Diæter og Rejsegodtgørelse efter Regler som for Statens Tjenestemænd.

Ministeren udfærdiger Arbejdsregulativ for Overvrageren efter at Lagtingets Vinnunevnd er hørt, og skal Overvrageren fungere som Ministerens og Lagtingets Konsulent med Hensyn til Tilvirkning og Vragning af de i denne Bekendtgørelse omhandlede Produkter.

§ 3.

Efter Indstilling af Lagtingets Vinnunevnd ansætter Amtmanden for Færøerne det nødvendige Antal Vragere, der lønnes med 2 % af den bedømte Vares Engrospris.

Vragernes Arbejdsregulativ udfærdiges af Amtmanden efter Vinnunevndins Indstilling.

§ 4.

Ingen af de i § 1 nævnte Varer maa bringes i Handelen eller udføres fra Færøerne forinden Klassificering har fundet Sted af en autoriseret Vrager. Varerne klassificeres i 2 Klasser samt Sekunda.

En Sekundavare maa ikke udføres fra Færøerne.

§ 5.

En klassificeret Vare faar af Vrageren paasat et Mærke, der betegner, at Varen er af færøsk Hjemmeindustri samt Varens Art og Klasse.

Ministeren for Landbrug og Fiskeri foreskriver de nærmere Regler for Mærkernes Udseende, Form og Anbringelse.

§ 6.

Overtrædelse af de i denne Bekendtgørelse indeholdte Bestemmelser medfører Strafansvar efter Lov af

med Hjemmeindustrivarer af færøsk Oprindelse.

B. Fra Mindretallet (*J. Patursson*):

I.

Som Flertallets Forslag I, dog at Ordene »Ministeren for Landbrug og Fiskeri« udgaar og erstattes med »Lagtingets Vinnunevnd«.

II.

Som Flertallets Forslag II, dog at Ordene »Efter Indstilling af« og »Ministeren for Landbrug og Fiskeri« udgaar i § 2. I § 3 udgaar Ordene »Efter Indstilling af« og »Amtmanden for Færøerne«.

Lagtingets Landboudvalg, den 5. December 1936.

Kr. Djurhuus. *M. Samuelsen.* *Trond Hansen.*

J. Patursson. *G. Winther.*

Prentam. B. Z. Jensens

Bilag 21.

Udvalgsbetænkning

i

Lagtingssag Nr. VII—3/1936:

Søla av føroyskum eplum.

Fra Føroya búnaðarfelag (Færøernes Landboforening) foreligger der Ansøgning, dateret 10. Oktober 1936, hvori der søges om, at Tinget foranlediger indført Forbud mod Indførsel af Kartofler til Færøerne, saalænge færøsk avlede Kartofler er paa Hjemmemarkedet.

Andragerne henviser til, at der finder betydelig Indførsel Sted af Kartofler saavel fra den øvrige Del af Riget som fra Norge, medens de færøske Kartoffelproducenter ikke kan komme af med Kartofler.

Spørgsmaalet om Salg af færøske Kartofler har tidlige været til Behandling i Tinget uden at der er sket andet end, at Andragerne er henvist til ved Forhandling og Organisation at faa bragt Salget i Orden. Føroya búnaðarfelag har imidlertid nu erklæret, at det ikke er muligt at skabe tilfredsstillende Forhold for de færøske Kartoffelproducenter uden ad Lovgivningens Vej at regulere Indførselen.

Undertegnede Udvalg der har gjort Spørgsmaalet til Genstand for en indgaaende Overvejelse, er kommen til det Resultat, at det er nødvendigt fra det offentliges Side at gribe regulerende ind.

Der ydes fra Stat og Lagting betydelige Beløb til Landbrug paa Færøerne, og er det derfor rimeligt om der fra samme Side paases, at Planløshed i Salgsforhold for en Del ikke ødelægger de ved Tilskudene skabte Muligheder.

Efter Udvalgets Skøn er det nødvendigt, at der søges skabt saavel en Regulering af Import som af Salget af færøske Kartofler.

Til Opmærksomhed heraf skal man foreslaa Tinget at indgaa til Regeringen med Andragende om, at faa gennemført efterfølgende Lovforslag samt Bekendtgørelse.

A. Fra Flertallet *(Kr. Djurhuus, M. Samuelsen, Trond Hansen* og *G. Winther)*:

I. *Forslag*

til

Lov for Færøerne om Salg af Kartofler.

§ 1.

Ministeren for Landbrug og Fiskeri kan fastsætte Regler for Salg af Kartofler paa Færøerne og kan paabyde, at Ind- og Udførsel kun maa finde Sted under Iagttagelse af de Forskrifter, han i saa Henseende maatte fastsætte.

§ 2.

Overtrædelse af de i Medfør af denne Lov fastsatte Bestemmelser straffes med Bøder ikke under 20 Kr., i Gentagelsestilfælde ikke under 40 Kr. Bøderne tilfalder Færø Amts Faltigkasse.

Sager angaaende Overtrædelse af denne Lov behandles som offentlige Politisager.

§ 3.

Denne Lov træder i Kraft den

II. *Forslag*

til

Bekendtgørelse for Færøerne om Salg at Kartofler.

§ 1.

Indførsel til Færøerne af Kartofler maa kun finde Sted efter skriftlig Tilladelse fra et Udvalg, bestaaende af Amtmanden for Færøerne, to af Lagtingets valgte Mænd, en Repræsentant for Færøernes Købmandsforening samt en Repræsentant for Føroya búnaðarfelag.

§ 2.

Udvalget fastsætter Salgsprisen af Kartofler, der bringes i Handelen, og skal Engrosprisen rette sig efter Københavns Prisnotering med et Tillæg af 4 Kr. pr. hkg.

§ 3.

Alle Kartofler, der bringes i Handelen, skal være sorterede efter følgende Regler:

Kartoflerne skal være af nogenlunde ens Udseende, Størrelse og Art, tørre, rene og hele.

Kartoflerne skal sælges i rene og hele Sække á 50 kg Netto.

§ 4.

Efter Udvalgets Indstilling ansætter Amtmanden for Færøerne et passende Antal Vragere, der imod en Betaling af 5 % af Engrosprisen, der betales af Sælgeren, foretager den i § 3 fastsatte Vragning og Vejning og meddeler Attest herom.

Attester afgives paa særlige af Udvalget godkendte Blanketter, der nedlægges øverst i Sækken, der derefter lukkes af Vrageren med en Plombe.

Efter Udvalgets Indstilling udfærdiger Amtmanden Arbejdsregulativ for Vragerne.

Udgifter til Anskaffelse af Blanketter, Plombetænger m. v. betales af Lagtinget.

§ 5.

Overtrædelse af Bestemmelserne i denne Bekendtgørelse medfører Strafansvar efter Lov af
om Salg af Kartofler.

B. Fra Mindretallet (*J. Paturssen*):

I.

Som Flertallets Forslag I, dog at Ordene »Ministeren for Landbrug og Fiskeri« udgaar og erstattes med »Vinnunevndin«.

II. *Reglugerð*

fyri

Føroya eplahandilsskipan.

A

§ 1.

Eplainnfluttningur til Føroyar er treytaður av innfluttningarloyvi frá vinnunevndini saman við einum umboðsmanni valdur av Føroya keypmannafelagi og einum umboðsmanni valdur av Føroya búnaðarfelagi.

§ 2.

Tann undir grein 1 nevnda nevnd ásetur — fyri stytri ella longri tíð — prísin á innkeyptum føroyskum eplum.

§ 3.

Útsøluprísurin á innfluttum eplum, má ikki vera niðanfyri útsøluprísin á føroyskum eplum av somu góðsku.

B

Annars galda — um ikki annað er tilskilað — hesar reglur:

§ 1.

Er handilsavgerðin, sendan beinan vegin, skal seljarin senda eplini innan 6 gerandisdagar, ella um eingin farlur er hesa tíð, so í fyrsta fari.

Er einki tilskilað um sendingartíð, er sendan beinan vegin galdandi.

Er avgerðin, sendan so við og við, skal tilskilast, hvussu nógv ið skal latast hvørja ferðina og hvussu langt skal vera millum hvørja sendingina.

Tíðarskeið í mánaðinum eru soleiðis: Fyrst í mánaðinum 1. 10., miðjan mánaðin 11. til 20., síðst í mánaðinum 21. til endans.

Er annað ikki tilskilað, áliggur tað seljaranum at flyta eplini til keyparin.

Elvir forfall, at avtala um eplasending ikki kann haldast, verður sendingartíðin longd eftir forfallinum. Forðar sama forfall meir enn 18 gerandisdagar, fellur avtalan burtur.

§ 2.

Eplafløt skulu vera toluliga eins í útsjónd, turr, rein og heil. Er annað ikki tilskilað, skulu vera 50 kg netto í hvørjum.

Tað skal ásetast, tá handilin verður avgjørdur, hvør ið skal lata fløt. Áliggur tað seljarinum, letur hann tey fyri tann kostnað, hann ásetur, leigu ella umbýti eftir avtalu. Áliggur tað keyparinum, sendir hann tey a) við frúm flutningi, b) sum høgligast fyri seljarin, c) so tey eru hjá seljarinum minst 4 gerandisdagar undan fyrsta sendingardegi.

Er einki tilskilað um fløt, ella sendir keyparin tey ovseint, letur seljarin tey móti tí samsýning, hann ásetur.

Umbýti ella samsýning fyri fløt skal avgreiðast innan 21 gerandisdagar.

§ 3.

Viðvíkjandi sending hevur seljarin at varnast a) ikki at senda eplir í frosti, b) ikki at senda eplir so tey verða vát, c) senda eplini so, at tey koma sum skjótast fram.

Letur seljarin eplir av ymissum sløgum, skal mongdin av hvørjum slag standa í flutningsbrævinum, ella sigast keyparinum í brævi, sum fer saman við eplunum.

Hvør eplaposi skal hava merki, sum vísir hvat slag í honum er.

Seljari skal á skjótasta hátt siga keypara frá, nær og við hvørjum fari hann sendir eplini.

Er avtalan, at seljarin skal lata farmagjaldið, kann hann tó lata eplini uttan at gjalda. Keyparin leggur tá flutningskostnaðin út og tekur hann avaftur gjaldinum fyri eplini.

§ 4.

Grundarlagið fyri vektini er nettovektin av skildum eplum. Er meir enn 2 % mold í eplunum hevur keyparin rætt til avdráttur fyri alla moldina og tann flutningskostnað, hann hevur havt av henni.

§ 5.

Tað er treyt at lata rein og frísk eplir.

Er meir enn 1 % av vatnrotnum eplum í sendingini hevur keyparin rætt til klagu.

Sár, turrot og skrubb gevur rætt til klagu, tá meir enn 5 % av eplunum eru skædd av hesum.

Sár felur við tá miðal epli hevur meira skaða enn eittans hol, $^1/_2$ cm djúpt, og í sama lag fyri eplir av aðrari stødd. Skrubb verður roknað við, tá $^1/_{10}$ av skalinum er skrubbut.

Um annað ikki er tilskilað, skulu øll eplir skiljast frá, sum fara í gjøgnum 3,5 cm sáld. 3 % avvik er tó loyviligt.

Er tað meir enn 4 % heild stórum ella avskapaðum eplum, hevur keyparin ræt til klagu.

Eru miðjal eplir skild frá, skal hetta gerast keyparinum kunnugt áðrenn handilin verður avgjørdur.

Hava meir enn 3% av eplunum nálir yvir 2 cm langar, hevur keyparin rætt til klagu.

Virðisminkan av teim trimun seinast nevndu ársøkum, ovstór, ovsmá eplir og nálir, gevur tó ikki rætt til klagu, uttan so er, at hesir ársakar hava skaðað 7 % av eplunum.

Eru yvir 5 % av eplunum av øðrum slag, sum er øðrvísi og hevur aðra úlsjónd, hevur keyparin rætt til klagu.

Tey nevndu %-tøl eru % av vektini.

§ 6.

Frá eplum, sum verða latin áðrenn 14. september verða skild tey, sum fara gjøgnum 3 cm sáld.

§ 7.

Um annað ikki er tilskilað, hevur keypari at gjalda seljara fyri eplir áðrenn 4 viknr eru fidnar frá tí, tey eru komin keyparinum í hendi.

§ 8.

Tá tað er avgjørt, at keyparin ella varamaður hansara skal taka móti eplunum við bústað seljarans, handilsstøð í bygd hansara ella við leadingina har, áliggur tað keyparinum ella varðamanni hansara, at klaga yvir brek, tá hann lekur móti eplunum. Latin eplir nevnast góðkend av keyparinum, um hann ikki hyggur at teimum við móttøkuna.

Tá seljarin letur eplir til móttøku á heimstað keyparans, á goymslustøð ella havnastøð hansara, áliggur tað keyparinum at klaga yvir brek við eplasendingini. Klagan skal sendast telefonisk ella telegrafisk seinast 11 gerandislímar uftaná, at eplini eru komin keyparinum í hendi. Gerandislímar eru tíðin frá kl. 7 til kl. 18 gerandisdagar.

Tá eplir eru latin við støð keyparans, hevur seljarin andsvar av sendingini til tey fara frá borði á tí fari, hann hevur sent tey við. Kemur nakað upp á eplini í hesum fari, er tað seljarin ið skal gera andsvar galdandi hjá farmaskipacigaritum.

§ 9.

Tratimál um handil, avgjørdur undir hesi skipan skal avgerðast við úrskurði. Innan 22 gerðandislímar eftir at eplini eru komin til móttøkustøð, velur hvør parturin sin úrskurðarmann. Hesir báðir velja so triðja mannin.

Avgerð úrskurðarmanna er óbroytilig og kann ikki berast fram fyri dómstólar.

Úrskurðarmenninir gera av, hvør ið skal gjalda kostnað við úrskurði. Skila teir einki til, verður úrskurðarútlegg borið av báðum portum.

Lagtingets Landboudvalg, den 10. December.

Kr. Djurhuus. *M. Samuelsen.* *Trond Hansen.*

J. Patursson. *G. Winther.*

Prentsm. B. Z. Jensens

Bilag 22.

Udvalgsbetænkning

i

Lagtingssag Nr. X 16—1936

(Lóguppskot um studning til jarðarøkt).

Fra lagtingsmand Patursson har tinget modtaget et lovforslag om direkte støtte til jordbruget.

Sagen er bilagt med saalydende skrivelse fra 18 nordenfjords bygder:

Til lagtinget.*)

Vi underskrevne landbrugere tillader os herved at takke det højtærede lagting for, at dette har vist sin vilje til at yde landmændene direkte støtte saavel til nydyrkning som til landbrugsnæringen i almindelighed; og vi forventer og stoler paa, at lagtinget ogsaa fremdeles gør, hvad det formaar, for at disse tilskud kan forøges i forhold til det færøskee jordbrugs behov. I denne forbindelse skal vi tillade os at erindre om, at vi anser færøsk jord at have offentlige midler tilgode, naar hensyn tages til, hvad jorden gennem tiderne har udredet.

Vi tvivler ikke paa, at lagtinget vil det færøske jordbrugs fremme. Men da tinget kun har faa medlemmer, der i væsentlig grad er næringsdrivende landmænd, saa kan det ske, at tinget undertiden — naar det gælder indgribende omændringer i de bestaaende landbolove uden at have raadspurgt dem, der er undergivne disse love — kan komme til at begaa fejlgreb.

Et saadant fejlgreb tvivler vi ikke om, at lagtinget var udsat for, da dette ydede sin medvirken til fremme af den saakaldte Graabog (Lovforslag for Færøerne om jordbrugets fremme), for det er afgjort, at ifald dette forslag bliver til lov i dets nuværende skikkelse, vil det give vort jordbrug et vældigt tilbageslag.

Der kan være meget, som det er nødvendigt at omændre i vor gamle landbolovgivning, men vi bør ikke glemme, at vort praktiserende jordbrug endnu i almindelighed arbejder under primitive forhold. Derfor vil

*) Oversat.

et revolutionerende omskifte fra den gældende landbolovgivning til moderne paabud og flunkende nye lovbestemmelser ikke kunne harmonere med vore gamle brugsmaader, men derimod forvolde en skadelig urede og utryghed. Vi vil derfor anmode vort lagting om, at dette indstiller til regeringen, at tinget ikke ønsker »Graabogen« ophøjet til lov i sin nuværende form.

I stedet derfor vil vi anmode tinget om at udforme en særlig lov, gaaende ud paa, at et betydeligt større tilskud, end hvad nu finder sted, kan ydes til opdyrkning og andre nødvendige og bekostelige landbrugsforetagender.

At tinget derefter, naar denne landbrugsstøtte er bragt til veje, i roligheed og i samraad med landbrugerne optager arbejdet for omændring i gældende jordlove, det anser vi for den eneste fremgangsmaade, der kan virke til blivende lykkebringende fremme for denne vor saa betydningsfulde næringsvej.

Færøerne om høsten 1936.

Underskrifter.«

Udvalget har delt sig i et flertal, K. Djurhuus, M. Samuelsen, Trond Hansen, og et mindretal, Jóannes Patursson og Gunnar Winther.

Flertallet skal bemærke:

Da Spørgsmaalet om Tilskud til Jordbrug paa Færøerne er medtaget i det af Tinget vedtagne Lovforslag til Jordbrugets Fremme, og dette Forslag rettelig hører under det anførte Lovforslag, kan Flertallet ikke være med til at fremsætte særligt Lovforslag herom.

Mindretallet indstiller:

I tilslutning til »Mindretalsbetænkning i lagtingssag nr. VII.-2/1935: Jarðareformurin« (jfr. Løgtingstíðindi, tann vanliga tingsetan, side 153, bilag 5), hvor der udtales, at »mindretallet finder lovforslagets form meget uhensigtsmæssig og oversigten uklar, og at forslaget burde have været inddelt i mindst tre forskellige lovforslag«, skal mindretallet i anledning af det foreliggende lovforslag, der tilsigter en udsondring fra førnævnte kompleks i form af en særlig tilskudslov, udtale:

Man kan ikke se bort fra den modvilje, der fra den færøske landbostands side har givet sig tilkende i anledning af fremkomsten af »Forslag til lov for Færøerne om jordbrugets fremme«. Her skal i saa henseende henvises til den til lagtinget og regeringen i 1934—35 indkomne protest mod forslaget fra over 1200 større og mindre jordbrugere. Denne modvilje suppleres yderligere af foran anførte bygdehenstilling til lagtinget, gaaende ud paa at standse lovforslagets gennemførelse i dets nuværende form og i stedet derfor udsondre af forslaget afsnittet om direkte bidrag til jorddyrkning m. v. udformet i et særligt lovforslag.

Endvidere skal man, hvad præstegaardsjorden angaar, erindre om, at de færøske menigsraad i 1921 har udtalt sig imod denne jords salg. Ligeledes har Færøernes provst i skrivelse til Færø amt dateret 6. dec. 1934 (Se udkast, Landbrugsministeriet 23. 3. 1935. Forslag til Lov for Færøerne om Jordbrugets Fremme. Side 49, Bilag F) bestemt fraraadet, »at der finder Salg af Præstegaardsjorderne Sted i Almindelighed.«

Under hensyn hertil tør mindretallet paastaa, at en gennemførelse af Forslag til Lov for Færøerne om Jordbrugets Fremme vil være i modstrid med færøsk folkevilje, og man maa meget fraraade, at lagting og lovgivningsmyndighederne fastholder et standpunkt, der saa afgjort gaar imod den jordbrugsinteresserede befolknings ønsker og interesser.

Derimod kan mindretallet ganske slutte sig til den af bygdeland-

brugerne foreslaaede lovgivningsvej, nemlig at gennemføre en særlig lov angaaende bidrag til opdyrkning m. v. og først derefter udarbejde særskilte lovforslag vedrørende de forskellige kategorier af færøsk jordbesiddelse, odelsgods, kongsgods, præstegods og trøjord, afklarede og let overskuelige former.

I overensstemmelse med nævnte bygdelandbrugeres andragende skal mindretallet henvise til, at disses stilling fuldt ud falder sammen med lagtingets stilling i 1930 under behandlingen af sagen om »Rikisstudningur til uppdyrkan«, hvor der vedtoges følgende forslag, »at tinget indtrængende fraraader, at denne sag (om direkte statstilskud til opdyrkning) sættes i forbindelse med spørgsmaalet om tilvejebringelse af jord til opdyrkning.«

Dette med 14 stemmer vedtagne forslag motiveredes ved, at forslagsstillerne hævdede, »at denne sag kun kan blive forsinket ved, at den, som af minsteriet paatænkt, kædes sammen med spørgsmaalet om ny lovgivning, sigtende til at skaffe jord frem til opdyrkning ..... der er aldeles ikke nogen saadan forbindelse mellem de to sager, at de nødvendigvis bør følges.« (Lagtingstidende 1930, side 83—84).

Der er indenfor lagtinget saavel som ude blandt den færøske landbrugerstand enighed om nødvendigheden af, at der gennemføres en lovordning, hvorefter der ydes landbruget direkte støtte til opdyrkning m. v. Dette forhold er desuden fra alle sider anset som en hovedbetingelse for det færøske jordbrugs fremme. I betragtning heraf maa man finde det mest formaalstjenligt foreløbig at udelade de tvistepunkter, hvorom der hidtil i lagtinget ikke er opnaaet enighed, og i stedet derfor, i form af et særligt lovforslag, udsondre de hovedpunkter, hvorom der aldrig har hersket meningsforskel.

I overensstemmelse hermed skal man fremsætte til lagtingets vedtagelse:

A.

Forslag
til
Lov om direkte Tilskud til det færøske Landbrug.
(Jarðroktarlógin).

---

1. Afsnit.

Jorddyrkningsstyret.

§ 1.

Vinnunevndin har, under Lagtingets Ansvar, højeste Myndighed i alle i denne Lov omhandlede Anliggender. Nevndin kan antage den nødvendige sagkyndige Bistand.

§ 2.

Lagtinget vælger et Landbrugsraad paa 3 Medlemmer, hvoraf mindst 2 skal være landbrugskyndige. Raadet vælger selv sin Formand. For hvert Medlem vælger Lagtinget en Suppleant.

§ 3.

Landbrugsraadet har Bestyrelse og Opsyn med Udførelsen af de Foretagender, hvortil der ifølge denne Lov ydes Bidrag i Overensstemmelse med Reglerne i denne Lov. Raadet kan med Vinnunevndins Tilslutning antage fornøden Medhjælp.

§ 4.

Landbrugsraadet udvælger de i Syslerne nødvendige overfor Udvalget ansvarlige landbrugskyndige Tillidsmænd til at give Vejledning, foretage

Opmaalinger, og afgive Indberetninger. — Raadet har, under Vinnunevndins Sanktion, at udfærdige Instruks for Tillidsmændene og at tilse, at Instruksen overholdes.

§ 5.

Landbrugsraadet har aarlig inden hvert Aars 29. Juli at forelægge Vinnunevndin revideret Regnskab samt Oversigt over Bidragenes Anvendelse, ledsaget af nødvendige statistiske Oplysninger i Henhold til Regler, foreskrevne af Vinnunevndin.

§ 6.

Landbrugsraadets Medlemmers Løn, Kontorholdsudgifter, Rejseudgifter samt Tillidsmændenes og Fagkyndiges Honorarer fastsættes af Vinnunevndin.

§ 7.

Landbrugsraadet disponerer over de i § 11 omhandlede midler i Henhold til denne Lovs og Vinnunevndins Bestemmelse.

2. Afsnit.

Om Bidrag til Dyrknings- og Bygningsanlæg.

§ 8.

Efter nærmere af Lagtinget givne Regler (jfr. dog § 9) kan der ydes tilskud til:

1. Opførelse af Gærder.
2. Jordkultivering.
3. Opførelse af Bygninger, Anlæg m. v.
4. Anskaffelse af nutidssvarende Landbrugsredskaber.
5. Anskaffelse af Hjemmeindustrimaskiner.
6. Forskellige Formaal:
   a. Udskiftningen.
   b. Oplæring i Landbrug, Husholdn. og Husflid, (Stipendier m. v.)
   c. Vandrelærere i praktisk Landbrug.
   d. Fremme af Korn- og Kartoffeldyrkning.
   e. Henlæggelse af Kapital til Igangsættelse af Landbrugsskole og Husmoderskole.
   f. Administration.

§ 9.

Ansøgninger om Bidrag indsendes til Landbrugsraadet, der tager Bestemmelse om Ansøgningerne.

4. Afsnit.

Almindelige Bestemmelser.

§ 10.

Udvalget skal føre Fortegnelse over de enkelte Ejendomme, eller Personer, der har modtaget Bidrag i Henhold til § 8.

5. Afsnit.

Midlernes Tilvejebringelse og videre Anvendelse.

§ 11.

I de første 5 Aar efter denne Lovs Ikrafttræden udreder Staten til Lagtinget et aarligt Beløb af 130,000 Kr. og Lagtinget et Beløb af 20.000 Kr. at anvende til de i denne Lov omhandlede Formaal.

6. Afsnit.

Lovens Gyldighed og Ikrafttræden.

§ 12.

Senest 5 Aar fra Lovens Ikrafttræden optages den til Revision af Lagtinget.

§ 13.

Denne Lov træder i Kraft den .....

B. Forslaget til lov for Færøerne om jordbrugets fremme stilles i bero.

Bemærkninger.

Til §§ 1 og 2. Landbrugsmæssigt set vil det være naturligst, at administrationen af denne lov henlægges under den stedlige af lagtinget valgte myndighed. Denne vil i de i denne lov omhandlede anliggender have adgang til at søge fagkyndig bistand.

Til § 3. Da landbrugsraadet kan antage fornøden medhjælp, maa det anses tilstrækkeligt, at dette bestaar af 3 medlemmer.

Til § 4. Det vil være mest formaalstjenligt, at landbrugsraadet stilles frit med hensyn til antallet og valget af landbrugskyndige tillidsmænd omkring i bygderne, i overenstemmelse med behovet. En begrænset distriktsinddeling for tillidsmændenes virkekreds vil bedst kunne gennemføres efter indhøstet erfaring, uden paa forhaand at være lovbunden.

Til § 8. Hvad enten man ser hen til den færøske indmark eller udmark, da vil disse marker i overvejende grad tiltrænge et bekosteligt grundforbedringsarbejde for at kunne bringes i en nutidsmæssig stand.

Angaaende indmarken har den gennem hundreder af aar været opretholdt i en for sin tid gennemgaaende ypperlig dyrkningstilstand. Men denne tilstand var udelukkende baseret paa spadekultur, hvortil der udfordredes en meget stor anvendelse af folkekraft.

Efter opkomsten i begyndelsen af firserne af havfiskeriet mistede bøndergaardene den indtil da tilstedeværende adgang til huskarle, ligesom de mindre jordbrug unddroges de sædvanlige jordbrugsarbejder, der før var udførte af brugenes hjemmefiskere.

En omlægning af arbejdsmetoderne i det færøske indmarksbrug fra folkekraft til mekanisk kraft var derfor ganske nødvendig, om jorden fremdeles skulde holdes i kultur. Men hertil udkrævedes baade kundskab og midler. Kundskabserhvervelsen blev forsømt derved, at der ikke blev oprettet nogen landbrugsskole; og de midler, jordbrugerne sad inde med, blev for en stor del sat i skibspapirer og handelsforetagender og derved berøvede jordbruget.

For at den færøske indmark kan blive skikket for anvendelse af mekanisk kraft, udfordres dertil et omfattende grundforbedringsarbejde, rationel afgrøftning (drænering), bortsprængning af sten og planering. Dette meget bekostelige afbejde er landbrugerne nu som regel ikke i stand til at udføre indenfor et rimeligt tidsrum uden offentlig støtte i form af direkte tilskud for udført arbejde og bekostning af materiel.

Vedrørende optagelse til indmark (udyrket mark) gælder det i endnu højere grad- at denne jords kultivering bør støttes med offentlige tilskud. Dette kultiveringsarbejde er som regel meget bekosteligt og tidskrævende, og vanskeliggøres desuden for en del ved, at nybrugerne gennemgaaende maa savne indsigt i de mest hensigtsmæssige og mest arbejdsbe-

sparende kultiveringsmetoder. Forholdene medføre, at der for en rydningsmand ofte vil hengaa en aarrække, før han kan høste noget udbytte, der svarer til det arbejde, han har nedlagt i rydningen. Da vedkommende som regel begynder paa bar grund, uden andre reserver end dem, han kan indvinde ved fortjeneste udenfor jordbruget, væsentlig ved fiskeriet, vil passende direkte tilskud være af den største betydning saavel for den enkelte bruger i særdeleshed som for samfundet i almindelighed, idet færøsk jord derved bringes i mere ydedygtig stand.

Det maa ogsaa anses for at være formaalstjenligt, at der i lighed med islandsk »jarðræktarlóg« af 2. februar d. a. ydes tilskud til opførelse af økonomibygninger og andre landbrugsindretninger. Dette tiltrænger formentlig ingen nærmere motivering.

Til tidsmæssige landbrugsredskabers anskaffelse har lagtinget i en længere aarrække ydet om end sparsomme tilskud, dels af Hansenske Legat, dels af økonomisk fond. Ligeledes er der i sin tid, for et enkelt aars vedkommende, af landbrugslotteriets overskud, gennem det daværende Føroya bóndafelag ydet tilskud til anskaffelse, væsentlig af smaa haandtærskemaskiner. Disse tilskud bør udvides i betydelig grad og indgaa som et led i nærværende lov.

Efter førnævnte islandske lov ydes der i Island direkte tilskud til anskaffelse af visse redskaber, skikkede for hjemmeindustrien. Da denne industrigren gennem tiderne har været af meget stor betydning saavel for økonomien som for samfundslivet, og da der nu arbejdes for at bringe den ind i et mere rationelt spor, finder man, at det ogsaa vil være betimeligt, at der i passende omfang ydes støtte til anskaffelse af visse hertil hørende redskaber.

Angaaende direkte bidrag i forhold til eller i forbindelse med laan til det færøske jordbrug, skal mindretallet bemærke, at medens direkte tilskud til kultiveringsarbejder, økonomibygninger og indretninger samt tidsmæssige redskabers anskaffelse utvivlsomt vil virke som en særdeles betydelig løftestang for jordbruget, saa vil adgang til jordbrugslaan ikke kunne blive af tilsvarende nyttevirkning, i hvert fald ikke for nybrugeren. Selv om laanet er rente- og afdragsfrit i de første aar, vil trømanden af sin trælod, selv efter nogle aars forløb, som regel ikke kunne præstere de med laanet aarlig forbundne afgifter. Han maa hente beløbene til renter og afdrag af sin fiskerifortjeneste eller andet bierhverv.

Det er dog ikke mindretallets mening at afskære den færøske jordbruger adgang til laan. Men denne form for støtte til landbruget bør først komme i anden række. Den er derfor ikke medtaget her. Laaneforholdene bør behandles særskilt og i forbindelse med fremskaffede konstruktioner af beboelseshuse, der i betydelig grad nedsætter deres nu som regel uforholdsmæssig bekostelige opførelse.

Under denne paragraf a er medtaget bidragene til udskiftningen, Denne er efter bortfald af udskiftningsloven standset. Men de mange ansøgninger om bidrag, der foreligger for lagtinget, viser hen til, at dette vigtige arbejde nødvendigvis bør fortsættes.

Angaaende de under d foreslaaede tilskud til fremme af korn- og kartoffelavlen, gaar dette ud paa at yde hjælp til at gøre landet mest mulig selvforsynet med kartofler og i nogen grad forsynet med korn. Kartoffelavlen agtes støttet ved at der tilstaas hel eller delvis dækning af de her gældende betydelige transportomkostninger fra producent til køber. Til at genvække interessen for kornavlen, foreslaas at der i 5-aars perioden ydes direkte tilskud til hver fremavlet tønde byg og havre (100 kg), størst i de to første aar, i de tre følgende aar faldende.

Medens kornavlen i henfarne tider skaffede indbyggerne

et ganske betydeligt bidrag til brødforsyningen, er dyrkning af korn i de fleste bygder nu helt ophørt. Der er ingen tvivl om, at interessen for denne vigtige del af indmarksbruget igen kan blive vakt derved, at der til en begyndelse ydes om end mindre bidrag til dækning af dyrkningsomkostningerne, og særlig derved at jordbrugerne faar den nødvendige kundskab om mere rationelle arbejdsmetoder, saaledes at de før saa stærkt folkearbejdskrævende omkostninger til kornets dyrkning, høstning, tørring, tærskning og rensning kan undgaas.

Til e. Det færøske landbrug drives endnu gennemgaaende under primitive former. Man kan ikke se bort fra, at hovedaarsagen hertil er, at landbrugerne har savnet den faglige kundskabs erhvervelse som nabolandenes landbrugerstand har haft adgang til. Hvis Færøerne i lighed med f. eks. Danmark, Norge og Island havde haft landbrugsskole og landhusholdningsskole i et par generationer, er det givet, at ikke alene landbrugerstanden i særdeleshed, men ogsaa det færøske samfund i almindelighed, vilde have staaet paa et ganske andet udviklingstrin end hvad tilfældet er i øjeblikket. Man kan med fuld grund paastaa, at den samfundsskade, der er sket ved, at det offentlige har unddraget landbostanden den fagundervisning og den forstaaelse af den kultur, hvorpaa vort samfund fra firsernes begyndelse burde have viderebygget sin udvikling, er uoprettelig. Den sunde basis, der den gang forelaa i folkelivet, er ikke mere til stede. Hermed være dog ikke sagt, at man fremdeles skal lade dette uforsvarlige forhold passere videre.

Iøjnefaldende er de primitive arbejdsmetoder, der endnu paa mange steder anvendes i landbruget, grundet paa, at brugerne savner tidsmæssige manuelle færdigheder. Dette meget paakrævede savn tænkes i nogen grad afhjulpet ved bestemmelsen under punkt b.

Indtil en landbrugsskole og en landhusholdningsskole bliver oprettet, bør der være rigelig adgang til opnaaelse af stipendier, saaledes at landbrugsungdommen dog kan have nogenlunde let adgang til at søge den faglige uddannelse udenfor øerne, som den her endnu ikke har anledning til. Hertil sigter bestemmelserne under punkt e. Da færøsk husflid altid har været af stor betydning og nu er ved at komme ind i et nyt spor, vil det være af vigtighed, at der ogsaa hvad denne virksomhed angaar kan være adgang til stipendier.

Tanken om oprettelse af en færøsk landbrugsskole og landhusholdningsskole kan ikke opgives, skønt landbrugsskolesagen har været under frugtesløs forhandling i 58 aar og landhusholdningsskolesagen i 43 aar. Derved, at der som foreslaaet under punkt d sikres en del midler til disse skolers oprettelse, har man ment at kunne danne et grundlag for en vordende faglig skolemæssig landbouddannelse.

Til de i i paragrafen nævnte formaal regnes der at medgaa aarlig: Til 1, 2, 3, 4 og 5 60,000 kr., til a 30,000 kr., til b og c 15,000 kr., til d 20,000 kr., til administration 10,000 kr., til e 15,000—20,000 kr. Ialt 150,000 kr.

Lagtinget, den 7. december 1936.

K. Djurhuus. *M. Samuelsen.* *Trond Hansen.*

Jóannes Patursson. *Gunnar Winther.*

Prentsmiðja »Tingakrossi« — Tórshavn.

Forslag til Reglement.

I henhold til loven om tilskud til jordbruget, jarðarøktrlógin, § 8, udfærdiger lagtinget følgende reglement:

Der kan ydes tilskud til:

A.

1. *Opførelse af gærder.*
   a. Af net eller hegntraad indtil $^1/_3$ af materialernes kostende.
   b. Af sten eller af sten og grønsvær (bakaðir garðar) indtil $^1/_2$ af arbejdsomkostningerne.

2. *Jordkultivering.*
   a. Afgrøftning, rydning og planering, fra 2 til 15 kr. pr. 100 m².
   b. Kultivering af udmarksgræsgange fra 0—9 kr. pr. 100 m².

3. *Opførelse af bygninger m. v.*
   a. Cementstøbte ailebeholdere med tag.
   b. Cementstøbte gødningsrum med tag.
   c. Hølader.
   d. Cementstøbte grønfodermedlægningsbeholdere.
   e. Faarestalde.
   f. Faarefolde med badeindretninger.

   Hertil ydes indtil $^1/_3$ af medgaaede omkostninger.

B.

Anskaffelse af nutidssvarende landbrugsredskaber.

a. Trækredskaber og andre tidssvarende redskaber til jordens rydning og dyrkning
b. Indhøstningsmaskiner som slaamaskiner, hesteriver, høvenderé.
c. Andre landbrugsmaskiner og indretninger til avlingernes sortering og forædling.

Bidragene kan udgøre indtil halvdelen af redskabernes kostende.

C.

Anskaffelse af hjemmeindustrimaskiner.

Til anskaffelse af haandspindemaskiner, strikkemaskiner, vævstole kan der ydes et bidrag paa indtil $^1/_3$ af redskabernes pris.

D.

Forskellige formaal.

a. Udskiftningen.
b. Oplæring i landbrug, husholdning og husflid.
c. Vandrelærere i praktisk landbrug.
d. Fremme af korn- og kartoffeldyrkning.
e. Til delvis dækning af transportomkostninger for gødning, herunder kalk.
f. Administration.
g. Henlæggelse af kapital til igangsættelse af landbrugs- og husmoderskole.

Til forannævnte formaal er beregnet at medgaa aarlig: Til de under A. B og C anførte formaal 60,000 kr., til »Forskellige formaals«: a. 30,000 kr., b. og c. 15,000 kr., d. 20,000 kr., e. 5,000 kr., f. 10,000 kr. og g. 10—20.000 kr.

Til fremavl af salgskartofler ydes et bidrag af 0,50 kr. til 1,00 kr. pr. 100 kg., naar transportomkostninger fra producent til køber udgør eller overstiger forannævnte beløb.

Til korndyrkningens fremme ydes et aarligt bidrag for 1937 og 1938 af 3 kr. pr. 100 kg byg eller havre, for 1939 og 1940 2 kr. og for 1941 1 kr.

Prentsmiðja »Tingakross« — Tórshavn.

Bilag 23.

Udvalgsbetænkning

i

Lagtingssag Nr. XII—29/1936:

Rikisstudningur til kommunurnar.

Ved Lov Nr. 103 af 7. April 1936 blev der stillet et Beløb paa 6½ Mill. Kr. til Raadighed til Fordeling mellem vanskeligt stillede Kommuner i Riget. Af den anførte Bevilling er der ifølge Lovens § 3 stillet et Beløb paa 25.000 Kr. til Fordeling mellem Kommuner paa Færøerne. Beløbet fordeles ved Indenrigsministeriets Foranstaltning mellem vanskeligt stillede Kommuner, idet der ved Fordelingen tages særligt Hensyn til de enkelte Kommuners Skattebyrde, Gældsforpligtelser og sociale Udgifter.

Indenrigsministeriet har derefter ved Skrivelse af 3. Juli 1936 anmodet Amtet om at fremkomme med Forslag til en Fordeling. Amtet tilstillede Vinnunevndin Sagen til Erklæring ved Skrivelse af 30. Juli 1936. Ved Skrivelse af 21. September 1936 tilbagesendte Vinnunevndin Sagen bilagt et Fordelingsforslag, hvorefter Beløbet foreslaas fordelt mellem samtlige Kommuner paa Færøerne, saaledes at Halvdelen fordeles efter Folketal og den anden Halvdel efter Skøn og under Hensyntagen til de paagældende Kommuners økonomiske Stilling. Amtet har ved Skrivelse af 14. Oktober 1936 tilbagesendt Sagen til Indenrigsministeriet idet Amtet har udtalt:

»Efter at Amtet fra Lagtingets Erhvervsudvalg havde modtaget det i foranslaaende Paalegning omhandlede Forslag, hvorefter alle de færøske Kommuner vil faa Del i det til Raadighed værende Beløb af 25.000 Kr., meddelte Amtet underhaanden Udvalgets Formand, at

det efter Amtets Formening vilde være bedre stemmende med Loven af 7. April 1936 og Indenrigsministeriets foranstaaende Skrivelse, om Beløbet blev foreslaaet fordelt mellem den Del af de færøske Kommuner, som maatte anses for særlig vanskeligt stillet. Udvalget har imidlertid, som vedlagte Skrivelse af 1. Oktober 1936 udviser, fastholdt sit Forslag.

Amtet maa vedblivende mene, at Lovens Bestemmelse om Fordeling mellem »vanskeligt stillede Kommuner« ikke kan forstaas saaledes, at alle Kommunerne skal have Andel i Tilskudet. Vel er alle de færøske Kommuner for saa vidt vanskeligt stillet, som den økonomiske Krise har svækket Skatteevnen betydeligt, men nogle Kommuner er selvsagt daarligere stillet end andre, og det har formentlig været Lovens Hensigt, at kun de vanskeligst stillede Kommuner skulde have Andel i Tilskudet.

Til Enkelthederne i Erhvervsudvalgets Forslag skal Amtet kun bemærke, at det synes urimeligt at foreslaa Tilskud helt ned til 50 Kr. Et Tilskud af en saadan Størrelse er reelt uden Betydning for Kommunen. Det vilde formentlig være rimeligt at fastsætte et Minimumstilskud af 200 Kr., jfr. Lovens § 2, sidste Stk.

Under Henvisning til foranstaaende skal Amtet indstille, at Sagen, da Lagtinget nu er samlet, forelægges dette, saaledes at det af Ministeriet tilkendegives, at kun de vanskeligst stillede Kommuner bør komme i Betragtning ved Fordeling af Tilskudet, og at der ikke bør tillægges nogen Kommune under 200 Kr., jfr. Principet i Lovens § 2, sidste Stk.«

Indenrigsministeriet har derefter ved Skrivelse til Amtet af 13. November 1936 udtalt:

»Da Indenrigsministeriet maa holde for, at en saadan Fordeling ikke er stemmende med Loven og dens Forudsætninger, skal man i Overensstemmelse med Amtets Indstilling anmode om, at der fra Lagtinget indhentes et Forslag til Statstilskudets Fordeling, idet det bedes tilkendegivet Lagtinget, at kun de vanskeligst stillede Kommuner vil kunne faa Del i Tilskudet, og at der ikke vil kunne tildeles nogen Kommune Tilskud paa under 200 Kr.«

Sagen er derefter ved Amtets Skrivelse af 20. s. M. forelagt Lagtinget til Betænkning.

Undertegnede Udvalg, hvortil Sagen er henvist, maa mene, at det næppe kan være Meningen med Lovens Bestemmelser, at det anførte Beløb skal fordeles mellem samtlige færøske Kommuner, idet man forstaar Udtrykket »vanskeligt stillede Kommuner« saaledes, at det man være de vanskeligst stillede Kommuner, der kan være Tale om. Vel er alle færøske Kommuner f. T. vanskeligt stillede paa Grund af de Vanskeligheder, som Borgerkrigen i Spanien i For-

bindelse med det mislykkede Foraarsfiskeri har medført for Øernes Hovederhverv, men det er dog saaledes, at der ogsaa i det færøske Samfund er Kommuner, der er særligt vanskeligt stillede, og hvor Skattebyrden er særlig trykkende.

I det af Vinmunevndin udarbejdede Forslag er der regnet med saa smaa Tilskud til enkelte Kommuner som 50 Kr. Et saa ringe Beløb er, selv for en lille Kommune, praktisk talt uden Betydning. Skal Tilskudene virkelig faa nogen Betydning, mener Udvalget ikke, at der bør ydes mindre end 200 Kr. i hvert enkelt Tilfælde, hvilket ogsaa vil være i Overensstemmelse med Principet i Loven.

Det blev ved Sagens første Behandling i Tinget ført frem, at det vilde være uretfærdigt, om man ved Fordeling af Tilskudet tog Hensyn til de Kommuner, der paa Grund af daarlig Administration eller Flotteri var komne i Vanskeligheder, da saadant vilde virke uretfærdigt overfor de Kommuner, der ved dygtigt Styre havde undgaaet at komme i økonomiske Vanskeligheder.

En saadan Betragtningsmaade kan i og for sig være rigtig, men Udvalget ikke er kendt med, at der for nogen af de vanskeligst stillede færøske Kommuners Vedkommende foreligger saadanne Forhold med Hensyn til Administrationen, at dette kan medføre en Udelukkelse fra at faa Tilskud efter omhandlede Lov.

Ifølge Landkommunallovens § 27 og den i Henhold til samme udfærdigede Regnskabsinstruks fører Tinget Tilsyn med Landkommunernes Administration, og kan ingen Landkommune paatage sig en vedvarende Forpligtelse, som ikke ifølge Lovgivningen paahviler samme, uden Lagtingets Samtykke. Udvalget maa derfor mene, at de Forpligtelser, der paahviler en Kommune, udover de i Lovgivningen fastsatte, er stiftet med Tingets Sanktion, og kan der formentlig ikke nu ske Paatale af dette Forhold.

Udvalgets Opgave maa herefter være at udfinde de Kommuner, hvis Skattebyrder, Gældsforpligtelser og sociale Udgifter iøvrigt er saaledes, at disse Kommuner maa betragtes som særlig vanskelig stillede.

Til Brug herved har Udvalget ladet udarbejde en Statistik for Aarene 1930—1936 over samtlige Kommuners Folketal, Skattepaaligning, Restancer og Gæld, og skal man henvise til denne Statistik, der vedlægges Sagen. Det skal dog i denne Forbindelse bemærkes, at det dog ikke har været muligt at faa et absolut paalideligt Billede af Gældsforholdene, da ikke alle Forstanderskaber har været lige paalidelige med Affattelse af Status, ligesom Skatteprocenten ikke i alle Tilfælde er oplyst, men vil alligevel den foreliggende Statistik give et rel godt Grundlag for Udfindelse af de vanskeligst stillede Kommuner.

Af sociale Udgifter, der har medført en meget trykkende Byrde for visse Kommuner, maa særlig anføres den Del af Sygehusudgifterne, der ifølge Sygekasselovens § 14 skal refunderes af vedkommende Kommune. Disse Udgifter har i visse Tilfælde medført, at der Aar efter Aar er fremkommet Underskud paa det for Kommunen lagte Budget. At dette i Forbindelse med kriseramte Næringsdrivendes sviglende Indtægter har bragt Skatteprocenten saa højt i visse Kommuner, at det maa siges at være umuligt efter færøske Forhold at naa højere, er en Kendsgerning. Et særligt talende Eksempel paa stigende Skatteprocent paa Grund af sviglende Skatteindtægter er Frodebø Sogns Kommune, idet Statistiken udviser følgende Tal:

Aar	Folketal	Paalignet Beløb Kr.	Skatte-procent	Restancer Kr.	Skatte-indtægt Kr.
1930	1790	125.373	10	26.097	751.550
1931	1790	94.618	10	48.279	743.000
1932	1790	76.793	11	44.761	565.700
1933	1956	103.450	16	49.833	554.100
1934	1956	121.606	18,5	69.180	588.880
1935	1950	104.474	19	99.504	423.210
1936	1939	102.076	20		482.777

Noget lignende er Forholdet ogsaa for flere andre Kommuner.

Efter Udvalgets Skøn maa det efter færøske Forhold siges at være en virkelig følelig Skattebyrde, naar Skatteprocenten kommer op paa 10 og derover og vil man derfor foreslaa Tinget at fordele Tilskudet mellem disse Kommuner.

Udvalget har af Hensyn til Beregningen af Tilskudet delt de paagældende Kommuner i 5 Grupper, alt efter Skatteprocenten, nemlig

1. Gruppe med Skatteprocent 10—12,
2. — - — 12—14,
3. — - — 14—16,
4. — - — 16—18,
5. — - — 18—20 incl.

og skal foreslaa, at der gives Tilskud efter et stigende Procental af det for 1936 paalignede Skattebeløb efter følgende Forhold:

Gruppe 1 ..... 2 %
Gruppe 2 ..... 3 -
Gruppe 3 ..... 4 -
Gruppe 4 ..... 5 -
Gruppe 5 ..... 6 -

saaledes at Beløbene afrundes og bortfalder, for saa vidt Beløbet er under 100 Kr., hvorhos der gives særdeles daarligt stillede Kommuner et yderligere Tilskud, som saadanne kan anføres:

Lervig, Skopen (i denne Kommune er Forholdene for Tiden yderst slette paa Grund af den Skade, Uvejret Natten til den 3. November d. A. paaførte Fiskerbaadene), Skuø, Frodebø, Midvaag og Kollefjord.

Der skulde herefter være Tale om Tilskud til følgende Kommuner:

Gruppe 1:
Næs, Gjov, Funding, Kvalvig, Kvivig, Sørvaag, Kirkebø og Hestø.

Gruppe 2:
Klaksvig, Andefjord, Kollefjord, Nolsø, Midvaag, Myggenæs, Skopen, Skaalevig, Husevig, Skuø, Kvalbø og Porkere.

Gruppe 3:
Viderejde, Kunø, Gøle og Vaag.

Gruppe 4:
Lervig.

Gruppe 5:
Frodebø.

Under Hensyn til det saaledes anførte skal Udvalget foreslaa Tinget at fordele Tilskudene efter følgende

Forslag:

A. Fordeling.

1)	Viderejde	4 % af	17500 Kr.	.....		700 Kr.
2)	Klaksvig	3 - -	85200 -	.....		2550 -
3)	Kunø	4 - -	5900 -	.....		250 -
4)	Andefjord	3 - -	11300 -	.....		350 -
5)	Lervig	6 - -	19400 -	+ 600 Kr.	....	1800 -
5)	Gøle	4 - -	27300 -	.....		1050 -
7)	Næs	2 - -	37000 -	.....		750 -
8)	Sjov	2 - -	31550 -	.....		650 -
9)	Funding	2 - -	11000 -	.....		250 -
10)	Kvalvig	2 - -	10500 -	.....		250 -
11)	Kollefjord	3 - -	11800 -	+ 250 Kr.	....	600 -
12)	Kvivig	2 - -	14350 -	.....		300 -
13)	Nolsø	3 - -	8000 -	.....		250 -
14)	Midvaag	3 - -	15900 -	+ 300 Kr.	....	900 -
15)	Sørvaag	2 - -	18600 -	.....		400 -
16)	Myggenæs	3 - -	15900 -	.....		500 -
17)	Skopen	3 - -	9200 -	+ 1000 Kr.	...	1300 -
				Overføres	.....	12850 Kr.

				Overført	12850 Kr.
18)	Skaalevig	3 % af	7650 Kr.	.....	250 -
19)	Husevig	3 - -	6500 -	.....	200 -
20)	Skuø	3 - -	6500 -	+ 600 Kr.....	800 -
21)	Kvalbø	3 - -	22900 -	.....	700 -
22)	Frodebø	6 - -	102000 -	.....	6150 -
23)	Porkere	3 - -	9400 -	.....	300 -
24)	Vaag	4 - -	94000 -	.....	3750 -
				Tilsammen	25000 Kr.

B.

Amtmanden anmodes om efter Forhandling med Vinmunevudin at paase, at Tilskudene anvendes paa en saadan Maade, at disse bedst muligt kommer de respektive Kommuner tilgode.

Det kommunale Udvalg, den 9. December 1936.

Kr. Djurhaus. *S. P. Zachariasen.* *J. H. Danbjørg.*

Prentsm. B. Z. Jensens

Bilag 24.

Udvalgsbetænkning

i

Lagtingssag nr. VI—28/1936:

Enduruýggjan av skipaflotanum og tryggjan av skipunum.

Sagen om den saa haardt tiltrængte Fornyelse af den færøske Fiskerflaade har igennem lang Tid Aar efter Aar været behandlet af Lagtinget, og der er i Indstillinger til Regeringen forsøgt ad forskellige Veje at finde en Løsning.

Skønt de sidste Betingelser for Laan til nye færøske Fiskefartøjer, der stilles fra Fiskeribankens Side, betyder en væsentlig Forbedring, er denne Sag endnu ikke løst paa tilstrækkelig hensigtsmæssig Maade, idet der endnu ikke er lagt tilstrækkelig Vægt paa at sikre Laantagerne saa lette Driftsvilkaar, som til Formaalet nødvendigt, ligesom man endnu ikke planmæssig fortrinsvis imødekommer de Ansøgninger om Laan, for hvilke der vil være størst Mulighed for at de kan forrentes.

Lagtinget har fra Føroya Skipara- og Navigatørfelag modtaget Afskrift af Skrivelse om denne Sag til Statsministeriet, dateret 10 Jan. 1936, samt »Resumé« af Synspunkter fremsagt under Forhandling med den af Regeringen udsendte Delegation til Forhandling om færøske Erhvervsforhold, samt Forslag til Grundregler for en ny færøsk gensidig Forsikringsforening for Fartøjer til Fiskeribrug.

Udvalget skal af førstnævnte Skrivelse anføre følgende:

»Der er fra Statens (Fiskeribankens) Side ydet ret betydelige Beløb til Anskaffelse af nye Farløjer, men disse Beløb er anvendt uden Plan og uden fagmæssig Kontrol med Hensyn til Laantagernes Kvalifikationer, ej heller med Driften af de Skibe, der har opnaaet Laan. Uden en saaden Kontrol vil der ikke være Sikkerhed for, at de bevilgede Laan kommer vort haart betrængte Erhvervsliv tilgode i det Maal, som de burde, og som der fra Statens Side tilsigtes.

Vi tillader os her at fremsætte vore Synspunkter for en hensigtsmæssig Fornyelse af Fiskerflaaden. Ifald man kunde regne med, at Staten (Fiskeribanken) kunde yde Laantagerne som Tilskud, vederlagsfrit i alle Maader, 25 % af de samlede Omkostninger ved Skibets Anskaffelse, burde de kunne opnaa yderligere Statslaan af ca. 65 %, saaledes at tilsammen ca. 90 % af det Beløb, som Skibet vil koste i søklar Stand, kan dækkes paa ovennævnte Maade. Resten, ca. 10 % bør Laantageren dække ved egne Midler.

Renten af Statslaanet bør sættes til 4 % p. a. og Laanet bør være afdragsfrit de første 2 Driftsaar og derefter afdrages i 14 følgende Aar med $^1/_{30}$ halvaarlig.

Laan bør kunne opnaas ikke blot til Farløjer til Haandlinefiskeri, men overhovedet til Farløjer til enhver Fiskeridrift, der maatte findes hensigtsmæssig.

Vi lægger stor Vægt paa, at Laan fortrinsvis gives til mindre Aktieselskaber, der raader over Sagkundskab saavel til selve Fiskeriet som til Fiskens videre Behandling paa Land og Salg af saavel Saltfisk som Klipfisk. Det vil oftest være meget vanskeligt at finde Enkeltpersoner, der er i Stand til saavel at forestaa Fiskeriet som at overskue alle de komplicerede Forhold, som der i den nuværende haarde Konkurrence kræves til Kendskab til og Overblik over.

For hvert Aar bør der sættes en Tidsfrist, inden hvilken Ansøgninger om Laan bør være indkommet, og alle Ansøgninger for vedkommende Aar bør behandles inden ét, saaledes at man virkelig faar Sikkerhed for, at til enhver Tid de bedst kvalificerede Ansøgere opnaar Støtte. Overfor ens kvalificerede Ansøgninger bør det tages i Betragtning, at man ikke bør samle al Skibsvirksomhed paa nogle faa Pladser, men skabe Arbejdsmuligheder paa flest mulige Pladser.

Ansøgningerne bør være forelagt et Udvalg paa 3 Medlemmer, en Repræsentant for hver af de herværende Fiskeriorganisationer (Fiskernes, Skippernes og Redernes). Dette Udvalg gør Indstilling til Laglingskontoret, der saa giver videre Indstilling.

Til hvert Nytaar bør fremlægges revideret Regnskab for alle Skibe med Statslaan, som forelægges ovennævnte Udvalg og Laglingskontoret, saa der bliver Mulighed for at sammenligne de forskellige Skibes Driftsomkostninger og i fornødent Fald henstille, at der bliver rettet paa uhensigtsmæssige Dispositioner.

En meget væsentlig Aarsag til Vanskeligheden ved at drive de ny, kostbare Farløjer med Udbytte har vist sig at være de høje Assuranceudgifter. Det vil derfor være paakrævet, at Assuranceforholdene

omordnes paa en hensigtsmæssig Maade. Vi foreslaar, at alle færøske Skibe med Statslaan forsikres i en og samme gensidige færøske Forsikringsforening. Efter vore Undersøgelser mener vi at kunne fastslaa, at en aarlig Præmie af 3 % vil være tilstrækkelig; men af det samlede Præmiebeløb bør der — i Modsætning til nu, hvor der ingen Henlæggelser sker — aarlig henlægges 30 % til et Reservefond. Af de resterende 70 % erstattes alle Aarets Havarier, og eventuelt Overskud godskrives hvert enkelt Skibs Konto i Forhold til dets Indbetaling. Dette godskrevne Beløb skal ikke kunne anvendes til andet end paakrævet Vedligehold af vedkommende Skib, med mindre Beløbet skulde overstige 10—15 % af Skibets Værdi. Henlæggelsen til Reservefond bør kunne ændres, hvis dennes Størrelse skulde vokse saaledes, at den overstiger 15 % af den samlede Forsikringssum.

Som yderligere Sikkerhed for Forsikringen foreslaar vi, at der oprettes en Reassurance af Lagtinget eller under dettes Garanti. Til dette Formaal bør erlægges yderligere 1 % aarlig af Skibenes Forsikringssum. Denne Assurance deltager ikke i nogen Skadeserstatning for Aaret, med mindre den egentlige Assurance ikke magter Erstatningerne af vedkommende Aars Præmieindtægt. Hensigtsmæssigt vilde det vel være, om Lagtinget overtog Reassuranceen, for derved med Tiden at skaffe sig en Kapital til Støtte for og Ophjælpning af vort Hovederhverv, Fiskeriet.«

Udvalget kan slutte sig til de Synspunkter, der er fremsatte i foranstaaende Skrivelse, og som de yderligere er udformede i Oversigten over Forhandlingerne i Juli 1936 med den af Regeringen udsendte Delegation, hvor der lægges Vægt paa følgende:

1) Laan bør fortrinsvis gives til mindre Aktieselskaber eller Sammenslutninger, hvor flere af de deltagende er økonomisk interesserede i Skibet.

2) Alle Ansøgninger for vedkommende Aar bør behandles under eet ved Aarets Udgang, for at kunne udvælge dem, der maa anses at have de bedste Muligheder for at gennemføre en rentabel Drift.

3) Ansøgningerne bør indstilles af et Udvalg, hvor Erhvervsorganisationerne er repræsenteret.

4) Regnskaberne for Skibe med Statslaan bør hvert Aar indsendes til Gennemsyn. Disse Regnskaber bør ogsaa forelægges Indstillingsudvalget til Bedømmelse af, hvilke Fangstmaader det til enhver Tid vil være mest formaalstjenligt at støtte.

5) Assuranceforholdene omordnes i Retning af det i medfølgende af

Skipperforeningen fremlagte Forslag til Hovedregler for gensidig færøsk Forsikringsforening for Fiskefartøjer. Det bør forlanges, at alle Skibe med Statslaan forsikres i denne gensidige Forsikringsforening, da Assurancendgiften paa denne Maade maa paaregnes at kunne nedbringes betydeligt, hvilket er af største Betydning for en rentabel Drift.

6) Man bør have Sikkerhed for, at der til de ny anskaffede Skibe haves tilstrækkelig Driftskapital.

Udvalget mener, at der ikke uden Iagttagelse af forannævnte Punkter vil kunne opnaas fornøden Sikkerhed for, at de til nye færøske Fiskeskibe bevilgede Laan vil virke paa den hensigtsmæssigste og mest rentable Maade, og mener Udvalget, at man, hvis disse Regler følges, vil spare saavel Staten som det færøske Samfund for adskillige unødvendige Tab.

Med Hensyn til hvor stort Beløb, der stilles til Raadighed for Anskaffelsen af nye færøske Fiskeskibe, kan Udvalget tiltræde Skipperforeningens Forslag om, at der i dette Øjemed stilles til Raadighed 700.000 Kr. aarlig i 5 Aar.

Da dette Beløb ogsaa er beregnet til Anskaffelse af Trawlere mener Udvalget, at disse bør kunne Fremskaffes ikke alene ved Nybygning men ogsaa ved Køb af første Klasses Skibe.

Da Udgifterne ved Nybygning for Øjeblikket er saa store, at der vil være de største Vanskeligheder for med de nuværende Fiskepriser at forrente og afdrage disse Skibe, maa man anse det for nødvendigt at 25 pCt. af det Beløb, som Skibet vil koste i søklar Stand, ydes som rent Tilskud, 65 pCt. af samme Beløb bør kunne opnaas som Statslaan, og Laantagerne bør kunne fremlægge Bevis for selv at kunne skaffe Resten, 10 pCt. Da der ved Obligationers Omsætning næsten altid vil være Kurstab for Laantageren, har man ment, at Ejernes Indskud ikke bør sættes højere. Statslaanet bør forrentes med 4 højst $4^1/_2$ pCt. aarlig. De to første Driftsaar bør være afdragsfri, og Statslaanet derefter afdrages i 14 følgende Aar.

Til Køb af brugte, godkendte Trawlere, Line- og Snurrevaadsbaade mener Udvalget, at der i Stedet for et Tilskud af 25 pCt. og 65 pCt. i Statslaan bør ydes et Statslaan paa 85 pCt. medens Ejeren fremskaffer 15 pCt.

Den nuværende færøske Fiskerflaade bestaar af ca. 100 ældre, og ca. 50 nyere Skibe, der for Øjblikket sammen med forventet Fangst holdes forsikret for en samlet Sum af ca. 9 Mill. Kr. Med den foreslaaede Præmie paa 3 pCt. for Skibe og 2 pCt. for forventet Fangst (her regnet til ca. 40 pCt. af Skibenes Assurancesum) vil der opnaas en aarlig Præmieindlægt af ca. 240.000 Kr. Dette Beløb er sammenholdt med de Erstatningsbeløb, der hidtil aarlig har været Brug for — stort nok til saavel at dække almindelig forekommende Sø- og Brandskade som til temmelig hurtig at tilvejebringe en tilstrækkelig stor Grundfond og Reservefond.

For imidlertid at sikre sig imod Underskud ved eventuelt ind-

træffende større Katastrofer, bør der tegnes en Reassurance, indtil Foreningen har opspuret tilstrækkelig Kapital.

Udvalget mener, at det vil være naturligt, at Reassurancen tilvejebringes ved Lagtingets Foranstaltning. De Erfaringer, der foreligger med Hensyn til Forsikring af Fiskeskibe og Fangst viser, at Risikoen ved en Reassurance, naar den kun gælder Skade udover det Beløb, som hele Præmieindtægten beløber sig til, er meget ringe. Selvfølgelig vil Lagtinget, hvis det skulde være meget uheldigt og det første Aar blev et Katastrofeaar, kunne faa Udgifter af denne Reassurance, men det maa erindres, at $^3/_4$ pCt. af ovennævnte ca. 9 Mill. Kr. udgør en saa betydelig Sum som ca. 67.000 Kr., som hurtigt vil konsolidere Reassurancen.

Forslag.

Lagtinget indgaar til Regeringen om, at der af Fiskeribanken stilles til Raadighed til nye færøske Fiskeskibe 700.000 Kr. aarlig i fem Aar.

Med Hensyn til Trawlere, Line- og Snurrevaadsbaade bør disse kunne fremskaffes ogsaa ved Køb af første Klasses Skibe.

25 pCt. af det Beløb, som Skibet vil koste i søklar Stand, bør ydes som Tilskud, der ikke skal kunne opføres som Gæld paa Skibet, 65 pCt. af samme Beløb ydes som Statslaan, og Laantageren selv fremskaffer 10 pCt.

Laanet forrentes med 4 til $4^1/_2$ pCt. aarlig, de to første Driftsaar bør være afdragsfri, hvorefter Laanet afdrages i 14 følgende Aar med lige store Afdrag.

Laan bør fortrinsvis gives til mindre Aktieselskaber eller Sammenslutninger, hvor Deltagerne er økonomisk interesseret i Skibets Drift.

Alle Ansøgninger for vedkommende Aar behandles under eet ved Aarets Udgang.

Ansøgningerne skal indstilles af et Udvalg hvor Erhvervsorganisationerne er repræsenteret.

Regnskaberne for Skibe med Statslaan skal indsendes hvert Aar til Gennemsyn, disse Regnskaber bør forelægges det indstillende Udvalg.

Alle Skibe med Statslaan skal assureres i en ny gensidig færøsk Assuranceforening.

Lagtinget garanterer for den nødvendige Reassurance.

Der stilles saa vidt muligt Sikkerhed for, at der til de uyanskaffede Skibe ikke savnes Driftskapital.

Lagtingets Fiskeriudvalg, den 12. December.

Kr. Djurhuus. *Poul Niclasen.* *Jacob Nielsen.*

J. J. Simonsen. *S. P. Zachariasen.*

Prentsm. B. Z. Jensens

Bilag 25.

Udvalgsbetænkning

i

Lagtingssag Nr. V—4/1936:

Nýtt sjúkrahús á Tvøroyri.

Ved Adresse fra Borgerne i Frodebø Sogns Kommune og ved Andragender fra Forstanderskabet i samme Kommune til henholdsvis Justitsministeriet og Lagtinget, anbefalet af samtlige Kommuner paa Suderøen, er der i 1930 rejst Spørgsmaalet om Bygning af et moderne og tidssvarende Sygehus for Suderøen, beliggende i Tveraa.

I Sagens hoslagte Bilag anføres bl. a. af:

1) Forstanderskabet for Frodebø Sogns Kommune:

Sygehuset paa Tveraa er forældet, for lille, uhensigtsmæssigt indrettet og meget uheldigt beliggende.

2) De øvrige Kommuner paa Suderøen:

Anførende Suderøens isolerede Beliggenhed og den deraf følgende vanskelige, ja til Tider kritiske Stilling for de syge, anbefaler samtlige Kommuner Opførelsen af et nyt Sygehus paa Tveraa og erklærer sig villig til at betale en $^1/_{10}$ af Udgifterne ved Opførelsen af dette, dog betinger Vaag Sogns Kommune sin Deltagelse med, at et Epedemihus bliver opført i Vaag. Med Hensyn til de af Arkitekt Ib Kofoed kalkulerede Udgifter ved Sygehusets Opførelse bemærkes, at disse anses for noget store, hvorfor man udtaler Ønsket om, at de, saa fremt muligt, maa nedbringes.

3) Bestyrelsen for Sygehuset:

Medens Medlemmerne i Sygehusbestyrelsen af 1930 nærer Betænkeligheder med at anbefale Planerne vedrørende et nyt Sygehus for Suderøen, understreger den nuværende Bestyrelse for Sygehuset stærkt

Nødvendigheden af et nyt Sygehus og anbefaler, »at Sagen tages under velvillig Behandling og fremmes til Udførelse om muligt allerede i 1937, idet man iøvrigt henviser til Tegninger og Beskrivelse af Arkitekt Kofod som man efter indhentede Udtalelser og efter egel Skøn maa anse for vel egnet.«

4) Amtslægen.

Det gamle Sygehus er for lille, umoderne og negnet til Formaalet. Suderøen, der med Hensyn til Forbindelsesforholdene med de øvrige Øer maa betegnes som en af de mest isolerede Øer paa Færøerne, er i endnu højere Grad trængende til et nyt Sygehus end Norderøerne, der har faaet et Sygehus, hvor Patienterne kan behandles for alle medicinske saa vel som kirurgiske Sygdomme. Opførelsen af et nyt Sygehus i Tveraa efter de af Arkitekt Ib Kofoed udarbejdede Tegninger og Beskrivelse anbefales paa det varmeste.

5) Forhenværende Kredslæge Hr. Rasmussen:

Sygehuset i Tverna, der er opført af Træ, anses for mindre hensigtsmæssigt indrettet. Beliggenheden anholdes, idet Kvarteret omkring Sygehuset er meget sløjende. Sygehuset frembyder væsentlige Mangler. Der savnes saaledes et Epedimihus, Røntgeninstallation samt Apparat til Decinfektion. Der ankes over, at man under de nuværende Forhold er nødt til et behandle epedemiske Sygdomme som Tyfus i Sygehusets Loftsetage, til hvilken der fører en smal og stejl Trappe, og hvor der kun findes 2 daarlige Værelser, hvilket vanskeliggør en betryggende Isolation.

6) Nuværende Kredslæge Hr. Nygaard:

»Det nuværende Sygehus er gammelt og forældet og ganske uforsvarligt til forsvarlig Behandling af syge Mennesker. Beliggenheden er daarlig, Indretningen uhensigtsmæssig, Døre til Sygestuer, Korridorer, Opgangen til Loftsetagen, Operationsstue m. m. er ganske umulige baade m. H. t. gældende Regler og i Anvendelighed. Der er ingen Røntgenanlæg ej heller Plads dertil, ingen Apparater til Desinfektion og heller ikke Plads dertil. Sidste 2 Ting har vital Betydning for Patientbehandlingen og Operation. Desuden er der mange andre Mangler ved Sygehuset, som ikke kan rettes eller udbedres uden Nybygning . . . . Sygehuset kan overhovedet ikke anvendes til epedemiske Sygdomme. . . .« Der henvises til, at Professor Faber, Medicinaldirektør Frandsen, Amtslæge Heerup har udtalt sig meget stærkt for Opførelsen af et nyt Sygehus paa Suderøen.

Undertegnede Udvalg, der har faaet nærværende Sag til Behandling, skal yderligere fremføre:

Det nuværende Sygehus i Tveraa er en selvejende Institution. I Henhold til Reglement af 22. Febr. 1904 styres det af et Repræsentantskab paa 18 Medlemmer, 17 valgte af de forskellige Forstanderskaber paa Suderøen og Sygehuslægen. Sygehusets økonomiske Forhold stiller sig rel gunstigt, idet det ifølge Regnskab og Status i udestaaende Restancer, kontant Beholdning og indestaaende i Føroya Bankl har en Formue paa Kr. 11,932,21 foruden Bygninger og Grundarealer.

Efter Henstilling fra Lagtinget af 1935 har Bestyrelsen for Sygehuset fremskaffet medfølgende:

1 Sæt Tegninger til et nyt Sygehus,

1 Sæt Installationstegninger, samt Beskrivelse med Kalkulationer af Arkitekt Ib Kofod, København, bistaaet af raadgivende Ingeniør Viggo Steenstrup, Aalborg, for saa vidt angaar Ingeniørarbejde.

Efter disse Tegninger og Kalkulationer vil Opførelsen af det nye Sygehus komme til at koste Kr. 185.000, hvortil kommer Udgifterne ved Udenomsarbejdet og Materialier, der løseligt anslaas til Kr. 15.000. De samlede Omkostninger ved Opførelsen kommer saaledes at beløbe sig til Kr. 200.000.

Vedrørende dette Beløb skriver Arkitekten: »Det har ikke været muligt at komme længere ned i Prisen, naar man vil fastholde de Krav, som det foreliggende Forslag vil kunne tilfredsstille, og jeg er klar over, at Overslagets Pris i Praksis kun kan overholdes under den største Økonomi inden for de Krav, et saadant Byggeri nu en Gang stiller.«

Idet man henviser til det i Sagen fremførte vedrørende Suderøens isolerede Beliggenhed og det nuværende Sygehus' Uanvendelighed til en forsvarlig Behandling af syge Mennesker, hvilken Fremstilling Udvalget kan tiltræde, anser man det for pressende paakrævet, at der snarest muligt opføres et moderne tidssvarende Sygehus for Suderøen.

200.000 Kr. er et i disse Tider relativt stort Beløb. Hvorvidt det kan nedbringes, er Udvalget ikke i Stand til at skønne. Dog mener man — stadig erindrende de for syge vanskelige Transportforhold mellem Suderøen og Thorshavn — at det af Amtslæge Zachariasen berørte Spørgsmaal bør underkastes en nøje Overvejelse, nemlig hvorvidt man bør bestræbe sig paa at centralisere Sygebehandlingen saaledes, at Behandlingen af de medicinske Patienter bør henlægges til et Hovedhospital, Dronning Alexandrines Hospital, hvorved der skabes Basis for Erholdelse af Specialister, medens Norderøernes og Suderøens Sygehuses Hovedopgave fortrinsvis bør være Behandling af kirurgiske Patienter. Man mener dog, at en eventuel Reduktion af den i Arkitekt Ib Kofods Tegninger og Beskrivelser projekterede Størrelse for det nye Sygehus bør begrænses til en Belægning af mindst 30 Patienter, som Udvalget anser for Mindstekravet vedrørende nævnte Sygehus.

Lagtinget er for Tiden ikke i Stand til at yde Opførelsen af et nyt Sygehus for Suderøen nogen betydende Støtte. Men under Forudsætning af, at de i indeværende Lagtingssamling vedtagne Indtægtslove nyder Regeringens og Rigsdagens velvillige Fremme, og under Forudsætning af, at man fra Statens Side i Lighed med, hvad der var Tilfælde for Klaksvigs Sygehus Vedkommende yder Opførelsen af et nyt Sygehus i Tveraa et Tilskud paa $^{7}/_{10}$ af Anlægssummen, skal Udvalget foreslaa, at Lagtinget yder de to af de resterende tre Tiendedele. Den ene Tiendedel har som allerede antydet Suderøens Kommuner erklæret sig indforstaaet med at erlægge.

Samtidig som man andrager Regeringen om denne pekuniære Støtte skal man, da man som foran antydet ikke har den nødvendige Sagkyndighed til Raadighed anmode Regeringen om med Hensyntagen til de givne Oplysninger og i nærværende Betænkning fremførte at lade undersøge, hvorvidt de i Sagen beroende Tegninger svarer til Formaalet.

Forslag

1) Lagtinget indgaar til Regeringen med Andragende om at erholde som Tilskud til et nyt Sygehus i Tveraa, Suderø, $^{7}/_{10}$ af Udgifterne ved Opførelsen af dette i Henhold til den i de af Arkitekt Ib Kofoed, København, bistaaet af raadgivende Ingeniør Viggo Steenstrup, Aalborg, udarbejdede Tegninger og Beskrivelse nævnte Anlægssum, samt i Henhold til de af Tveraa Sygehusbestyrelse kalkulerede Udgifter til Udenomsarbejdet og Materialer, ialt en samlet Udgift paa Kr. 200.000, med den eventuelle af Ministeriets Fagfolk under Hensynstagen til de fra færøsk Side i Betænkningen anførte Øuske forestaaende mulige Reduktion.

2) Under Forudsætning af, at det under Punkt 1 ansøgte Tilskud bevilges, og under Forudsætning af, at de i indeværende Tingsamsamling vedlagne Indtægtsforslag ophøjes til Lov, samt at de interesserede Kommuner yder den ene Tiendedel, bevilger Lagtinget $^{2}/_{10}$ af de under Punkt 1 nævnte Udgifter ved Opførelsen af et Sygehus i Tveraa.

Lagtingets Budgetudvalg, den 12. December 1936.

A. Samuelsen. *Kr. Djurhuus.* *G. Winther.* *P. M. Dam.*

M. A. Jacobsen. *J. P. Davidsen.* *O. Joensen.*

Prentsm. B. Z. Jensens

Bilag 26.

Udvalgsbetænkning

i

Lagtingssag Nr. VI – 1/1936:

Fiskivinna undir Grønlandi.

Sagen angaaende Færingers Fiskeri ved Grønland har i flere Aar været behandlet i Lagtinget. I Aarene 1933, 1934 og 1935 har Lagtinget andraget om,

at der gives danske Statsborgere Tilladelse til at drive Haand- og Langlinefiskeri overalt paa det grønlandske Søterritorium,

at der foruden Færingehavnen gives færøske Fiskere fri Adgang til en Havn i Nærheden af Sukkertoppen eller Holstensborg med gunstige Besejlingsforhold og tilstrækkelig Oplagsplads for nødvendig Udrustning og Materiel, og

at der gives færøske Baadfiskere Tilladelse til at drive Fiskeri med Færingehavnen og den ny Havn samt Kokøerne og eventuelt ogsaa Angmagssivik i Sukkertopdistriktet som Basis.

Der er endvidere subsidiært andraget om,

at der paa visse Strækninger særlig i Farvandene ved Tovkussak og Fiskefjorden i Sukkertopdistriktet tillades at drive Fiskeri med Haand- og Langline ind mod Hovedlandet, *at* Farvandet, hvor de danske Fiskerskibe kan drive Fiskeri ind mod de yderste Øer, Holme, Skær og Rev, udvides mod Nord til Farvandet ved Havnen Nepisat, kort syd for Holstensborg, *at* Nepisat-Havnen syd for Holstensborg kan benyttes som Basis for det færøske Skibsfiskeri i Lighed med Færingehavnen, samt *at* Havnen ved Tovkussak i Sukkertopdistriktet kan benyttes som Basis for færøske Baadfiskere samt tillige som Nødhavn for Skibsfiskeriet.

I den ekstraordinære Tingsamling i Marts i Aar vedtoges, idet Tinget fastholdt sin Ansøgning fra 1935, subsidiært at ansøge om, at der paa følgende Udkystafsnit af Kysten tillades Færinger at drive Haand- og Langlinefiskeri:

1) *Udkystafsnit:* Fra Spanioløen trækkes Grænsen til Nordsiden af Umanak og strækker sig herfra ned langs Kysten til Kangarssuk, saaledes at Færingerne har Adgang til Farvandet inden for Umanak;

2) *Bygdeafsnit:* Fra Kangarssuk langs Yderøerne, forbi Udstedet Napassok til Sydspidsen af Terrangnat (uden for Ekaluk). Fra denne Ø's Sydspids i en Linie til Fastlandskysten ved Tovkussak;

3) *Udkystafsnit:* herfra til Atangmikfjorden;

4) *Bygdeafsnit:* tværs over Angmasivikfjorden, fra denne Fjords nordlige til dens sydlige Yderpynt;

5) *Udkystafsnit:* Fra Fiskefjordens sydligste Pynt langs Kysten til Kangarsuk sønden for Sarfat;

6) *Bygdeafsnit:* Fra Kangarssuk langs nuværende Ydergrænse til Ravneøernes Sydspids;

7) *Udkystafsnit:* Fra Ravneøernes Nordspids langs en Række Øer, der strækker sig ben mod Fastlandet i sydøstlig Retning.

Grænsen følger Nordspidsen af disse Øer, der hedder Akilia, Kitorkarak, Kiforkat til den sydøstlige Spids af Kekertarssuakøen og herfra retvisende Sydøst til Agpangnit-Pynten.

Færingerne faar derved Adgang til det storn Indenskærs-Farvand Syd for Godthaab.

8) *Bygdeafsnit:* Fra Agpangnit over Kekertat til Skinderhvalen.

Det bemærkes, at Grænsen for dette Bygdeafsnit *ikke* følger Yderøerne. Dette lader sig ikke gøre, medmindre man udelukker Færingerne fra hele det store Arkipelag Syd for Godthaab, hvilket vil være særlig uheldigt, da det netop paa denne Strækning er særlig nødvendigt at kunne søge Læ af Øerne.

9) *Udkystafsnit:* Fra Skinderhvalen langs Fastlandskysten til Marrok paa Sydsiden af Sermilik, der lukkes ved en Grænse tværs over Fjordmundingen;

10) *Bygdeafsnit:* Langs Yderøerne, forbi Bopladserne Grædefjorden (Kanisut), Lichtenfels, Fiskernæsset, til Sydspidsen af Lichtenfelsøen;

11) *Udkystafsnit:* Fra sidstnævnte Punkt tværs over Sundet til Kangarssuk, og herfra langs Fastlandskysten til Ravns Storø, dog saaledes at Fjordene Tasiussarssuak og Agdlumersat spærres efter en Linie tværs over Fjordmundingerne.

Paa denne Henvendelse har Statsministeriet (Grønlands Styrelse) under 17. April d. A. tilsendt Lagtinget saalydende Svar:

„I Besvarelse af Lagtingets Skrivelse af 14. Marts 1936 vedrørende Spørgsmaalet om udvidet Adgang for danske Fiskeskibe til at drive Fiskeri i grønlandske Farvande skal Statsministeriet meddele, at denne Sag ved Skrivelse herfra af 30. Marts d. A. er tilstillet Landsfogderne i Grønland med Anmodning om at ville foranledige, at Spørgsmaalet forelægges for de grønlandske Landsraad paa disses ordinære Møde i Sommeren 1936.

Naar Landsraadenes Udtalelser foreligger, vil Ministeriet til sin Tid komme tilbage til Sagen."

Der er ikke tilgaaet nærværende Udvalg de i foranstaaende Skrivelse omtalte Udtalelser fra de grønlandske Landsraad.

Den ved midlertidig Lov af 7. April d. A. givne Adgang for danske Fiskerskibe til Fiskeri i grønlandske Farvande imødekommer kun i ringe Grad de Ønsker, der igennem flere Aar er blevet fremsat af Lagtinget angaaende større Rettigheder for færøske Fiskerskibe ved Grønland. Ifølge de i denne Lov indeholdte Bestemmelser „bemyndiges Statsministeriet til for Tiden fra 1. Juni til 15. Oktober 1936 efter herom for hvert enkelt Tilfælde indgivet Andragende og paa nærmere af Ministeriet fastsatte Vilkaar at meddele Tilladelse for danske Fiskerskibe til at drive Fiskeri i de grønlandske Farvande langs Vestkysten mellem 62° 40′ og 65° 15′ Nord-Brædde uden for den Linie, der forbinder de yderste Øer, Holme, Skær og Rev. I Forbindelse hermed kan der ligeledes efter derom fremsat særligt Andragende meddeles de enkelte Fiskerskibe Tilladelse til at gaa ind paa Færingehavnen i Godthaab Distriktet samt endvidere paa Havnen ved Tovkussak i Sukkertoppens Distrikt."

Da der ved flere Lejligheder er blevet fremsat Klager over færøske Fiskeres Overtrædelser af grønlandske Love og Forordninger, uden at der er fremkommet nærmere Enkeltheder i saa Henseende, og da man for at kunne fælde en retfærdig Dom ikke blot kan lægge de fra grønlandsk Side fremsatte Klager til Grund, men ogsaa maa give de anklagede Lejlighed til at forsvare sig, har Lagtingets Formand efter Udvalgets Anmodning den 6. November rettet saalydende telegrafiske Henvendelse til Statsministeren:

„Lagtinget udbedes tilsendt første Postfart foreliggende Klager over Færingers Lovovertrædelser Grønland. Mitens."

Da der endnu ikke den 28. November var modtaget noget Svar paa denne Henvendelse, blev der tilsendt Statsministeren saalydende Telegram:

„Forspørger om tidligere omtelegraferede Klager over Færingers Optræden i Grønland er fremsendt. Lagtinget."

Herpaa er der den 30. November indløbet følgende telegrafiske Svar:

„Besvarelse. Omtelegraferede Klager fremsendes nærmeste Fremtid. Sidste Postskib fra Grønland hjemkom først Søndag 22. November."

Udvalget havde i Henhold hertil ventet at modtage de omtalte Klager med Postskibet, der ankom hertil den 7. December, men da dette ikke er sket, og man maa regne med, at Lagtinget slutter en af de førstkommende Dage, har man ikke kunnet vente længere med at afgive denne Betænkning, hvis sene Fremkomst udelukkende skyldes, at man har ventet paa de nævnte Klager for at kunne belyse disse nærmere ved ogsaa at give de anklagede Lejlighed til at forsvare sig, hvilket maa være i god Overensstemmelse med almindelige Retspraksis.

Som fremhævet i Udvalgsbetænkningen i 1935 er Færinger af Naturen lovlydige, men naar det gælder den haarde Kamp for det daglige Brød, maa det kunne forstaas, at Færinger i det lange Løb vil have vanskeligt ved at holde sig uden for den fastsatte Grænse, naar der saa godt som intet er at fiske uden for denne, medens det vrimler med Fisk indenfor, og det saa meget desto mere, som de ved, at deres Haandlinefiskeri ikke i mindste Maade ødelægger noget for den grønlandske Befolkning. Færinger har i en lang Aarrække drevet Foraarsfiskeri ved Sydisland, og det er indtruffet, at der samtidig har ligget ca. 50 færøske Fiskerskibe inde paa Reykjavik med en samlet Besætning paa over 1000 Mand, men der har praktisk talt aldrig været Tale om alvorlige Lovovertrædelser, ja, en islandsk Embedsmand, der netop

har haft med saadanne Sager at gøre, har overfor Formanden for nærværende Udvalg udtalt, at Færingerne har været de fredeligste og mest lovlydige Udlændinge, der har besøgt den Islandske Hovedstad. Det skulde da synes mærkeligt, om færøske Fiskere skulde være saadanne Ransmænd og Lovbrydere paa Grønland, som man fra en vis Side synes at ville gøre dem til. Udvalget har Indtrykket af, at der med Hensyn til de paastaaede Lovovertrædelser som Regel kun har været Tale om Bagateller, som man ikke kan lægge større Vægt paa. Er der begaaet alvorlige Lovovertrædelser, bør de paagældende selvfølgelig drages til Ansvar. Saalænge man ikke har Adgang til at gøre sig bekendt med de paagældende Klager, kan man imidlertid ikke komme nærmere ind paa Sagen, og Udvalget maa derfor udtale sin Beklagelse over, at det ikke har faaet det ønskede Materiale tilsendt, eller i hvert Fald den Del af dette, der forelaa hos Grønlands Styrelse, da den telegrafiske Henvendelse herfra blev tilstillet Styrelsen for mere end en Maaned siden. De sidste færøske Fiskerskibe forlod Vestgrønland i Slutningen af September, og eventuelle Klager over Færingers Overtrædelser paa Grønland maa saaledes kunne have været Styrelsen i Hænde før den 22. November, da det sidste Postskib fra Grønland ifølge foranstaaende Telegram er ankommet. Fra 22. November og til Postskibet „Dronning Alexandrine"s Afgang fra København til Færøerne den 4. December er der hengaaet 12 Dage, saaledes at den af Lagtinget under 6. f. M. rettede og ved Telegram af 28. s. M. fornyede telegrafiske Henvendelse efter Udvalgets Mening kunde have været imødekommet, ogsaa naar Hensyn tages til den Tid, der har været til Raadighed.

Fra Færøernes Skipper- og Navigatørforening har Udvalget den 12. November modtaget en Skrivelse, hvori anføres, at da Grønlandssagen er til Behandling i Lagtinget, vil man anmode Tinget om at udvirke, *at* færøske Fiskerskibe, der fisker ved Vestgrønland, faar Tilladelse til enten selv at fiske Angmagssætter til Agn paa nærmere anviste Pladser ved Land, eller at de kan købe Angmagssætter til rimelig Pris, *at* de Klager, der maatte foreligge fra Grønlændere angaaende Færingers Lovovertrædelser, bliver forelagt Tinget, for at de kan blive nærmere undersøgt og de eventuelt skyldige draget til Ansvar, samt *at* Tinget fremskaffer Vished for, at færøske Skibe, som af en eller anden Grund har søgt grønlandske Havne, ikke bliver bortvist fra disse i Uvejr, selv om de har udrettet det, de skulde.

Færøernes Rederiforening har i Skrivelser af 18. November og 7. December anmodet Lagtinget om, *at* søge Fiskerirettighederne i Grønland udvidet, saaledes at det tillades færøske Skibe at fiske paa Territoriet, og at søge udvirket, at de færøske Fiskerskibe maa faa Tilladelse til at fange Angmagssætter til Agn paa grønlandske Fjorde paa nærmere anviste Pladser.

Udvalget skal i Tilslutning til det foran anførte fremsætte følgende almindelige Bemærkninger:

Fiskeriet ved Grønland er i den sidste halve Snes Aar indgaaet som et meget betydningsfuldt Led i det færøske Erhvervsliv. I de sidste 5 Aar har Udbyttet af Grønlandsfiskeriet været:

	Tons Saltfisk	Kr.
1931	7.973	1.187.000
1932	6.017	1.301.000
1933	7.216	1.815.000
1934	10.085	2.835.000
1935	6.946	2.130.000
	38.237	9.268.000

Der er altsaa med andre Ord i denne Femaarsperiode af færøske Fiskerskibe opfisket for ca. $9^1/_4$ Mill. Kr. i de grønlandske Farvande, hvilket Tal bedre end mange Ord illustrerer den mægtige Betydning, Grønlandsfiskeriet har for det færøske Samfund. Nu er det naturligvis umuligt at fremsætte en paa nogen Talberegning begrundet Fremstilling af, hvad Grønlandsfiskeriet vilde have givet mere, hvis de af Lagtinget enstemmigt fremsatte Ønsker var blevet imødekommet, men at Udbyttet i denne Femaarsperiode vilde have været mindst 33 % eller godt 3 Millioner Kr. mere, maa anses som givet. Og dette vilde have kunnet lade sig gøre uden nogetsomhelst Tab eller Hindring for Grønlændernes eget Fiskeri.

Ifølge Statistiken i Fiskeriberetning for 1935 androg den samlede Fiskeudførsel fra Færøerne for Aaret 1935:

		Tons	Værdi
Klipfisk	ca.	11.324	6.456.600
Saltfisk	-	1.793	566.400
	ca.	13.117	7.023.000

Hovedaftagerne for Klipfisk og Saltfisk var: Spanien godt 6 Mill. Kr., England ca. 450.000 Kr. og Italien ca. 400.000 Kr.

Som foran anført blev der af færøske Skibe ved Grønland i 1935 fisket Saltfisk for 2.130.000 Kr., hvoraf en stor Del blev virket til Klipfisk. Den samlede Værdi af Grønlandsfiskeriet i 1935 kan saaledes ansættes til ca. $2^3/_4$ Mill. Kr., medens Fiskeudførselen fra Færøerne ialt androg ca. 7 Mill. Kr. *Saa* stor Betydning har Grønlandsfiskeriet altsaa for det færøske Samfund, og det er derfor ikke til at undres over, at hver eneste Indbygger paa Færøerne nærer et brændende Ønske om, at der maa ske Lempelser i de strenge grønlandske Monopolbestemmelser. Grønlandsfiskeriet er blevet det bærende Grundlag for det færøske Fiskerierhverv.

Som danske Statsborgere burde Færinger faa en Modtagelse i Grønland, der staar i Forhold til den store Indsats af Menneskeliv og økonomiske Værdier, der gøres fra færøsk Side. Blandt dem, der har det mindste Kendskab til Havfiskeri og de Former, hvorunder det foregaar her fra Øerne, vil der utvivlsomt være almindelig Enighed om, at det ikke er saa lidt af et Vovestykke at sejle herfra med de smaa Kuttere paa 70—80 Tons over det store Verdenshav til de grønlandske Fiskebanker i Taage, Storm og Isvanskeligheder, og det er Udvalget bekendt, at dette ofte har været et Kapløb med Døden. Det er som sagt ikke nogen helt ubetydelig Indsats, der her gøres fra danske Statsborgeres Side, og som dog maa betyde noget for Riget som Helhed, men de Indrømmelser, der er gjort færøske Fiskerskibe ved Grønland, staar kun daarligt i Forhold hertil. Det kan ikke andet end virke trættende og nedslaaende for Lagtinget, at man Aar efter Aar skal ansøge om en Nyordning af Færingers Fiskeri ved Grønland, fordi de nuværende Tilstande er *uholdbare* og stadig modtage afslaaende Svar, uden at der samtidig gives nogen saglig Begrundelse af, *hvorfor* de færøske Ønsker ikke kan imødekommes.

Naar et betydeligt Antal færøske Skibe i Aar har forsøgt Fiskeri ved Bjørneøen og Svalbard, helt nord til 80° Br., saa maa en af Grundene hertil søges i de haarde Kaar, der bydes færøske Fiskere ved Grønland som Følge af de gældende strenge Monopolbestemmelser. Ved Svalbard kan færøske Skibe fiske, hvor de vil, og der er ikke blevet lagt dem nogensomhelst Hindringer i Vejen i saa Henseende ved disse fremmede Kyster. Det har imidlertid vist sig, at Fiskeriet ved Bjørneøen og Svalbard ikke har givet saa godt Udbytte som ved Grønland, hvor der i Aar var usædvanlig rig

Forekomst af Torsk, og Deltagelsen i Fiskeriet ved Grønland vil derfor i den kommende Sæson utvivlsomt blive større end nogensinde tidligere. —

Udvalget maa stærkt beklage, at der ikke er blevet givet Tilladelse til Baadfiskeri fra Havnen Tovkussak, der ifølge Udtalelser fra sagkyndig Side skal egne sig særlig godt til et saadant Fiskeri. Den tilladte Grænse for Fiskeri gaar tæt ind til denne Havn, og der skal baade i Fjor og i Aar have været rigelig Forekomst af Fisk tæt uden for Havnen. Naar der kan tillades Baadfiskeri fra Færingerhavnen, saa maa et saadant Fiskeri ogsaa kunne tillades fra Havnen ved Tovkussak.

Lagtinget har som omtalt ansøgt om Tilladelse for færøske Skibe til at fiske ind mod Land paa visse nærmere angivne Udkyst-Afsnit. Forholdet er nemlig det, at Torskestimerne i August Maaned som Regel gaar tæt ind til Land, men under de nugældende Bestemmelser maa der ikki fiskes derinde, og da Grønlænderne ikke selv driver Fiskeri paa dette Omraade, kan Fisken boltre sig som den vil, medens færøske Fiskerskibe samtidig er uden Fangst. Lov er Lov, og Lov skal holdes, men Lovbestemmelser *kan* komme i saa afgjort Modstrid med Livets Krav, at det er vanskeligt at overholde dem. Og kan det undre nogen, at Situationen ved Grønland under disse Tilstande efterhaanden er blevet stærkt tilspidset?

Der har i den sidste Tid i hvert Fald hos Dele af den grønlandske Befolkning vist sig en uvenlig Stemning mod Færinger. Hvad der er Grunden hertil, skal ikke forsøges nærmere analyseret i nærværende Betænkning, men man maa beklage, at en saadan Stemning nu gør sig gældende. Naar færøske Skibe i sin Tid vilde forpligte sig til at antage Grønlændere ombord for at lære dem Havfiskeri, saa skyldtes dette udelukkende et oprigtigt Ønske om at gavne den grønlandske Befolkning, og det skal ogsaa være blevet anbefalet af det sydgrønlandske Landsraad, men Sagen blev afvist af Myndighederne bl. a. med den Motivering, at man ikke vilde gaa med til at give Færingerne billig Arbejdskraft. Det skal staas fast her, at man ikke fra færøsk Side havde tænkt paa endsige regnet med en saadan Mulighed, men at det selvfølgelig var Meningen, at Grønlænderne skulde faa deres forholdsvise Andel i Udbyttet og iøvrigt behandles paa samme Maade som de færøske Fiskere i enhver Henseende. Udvalget føler sig forvisset om, at et Samarbejde mellem Færinger og Grønlændere paa lige Fod til Udnyttelse af Fiskerigdommen i de grønlandske Farvande vilde blive af den allerstørste Betydning for Grønlænderne selv. Under de nuværende Tilstande synes der kun at være ringe Mulighed for et saadant Samarbejde, men den Tid vil forhaabentlig komme, da dette vil kunne lade sig gøre. Færinger ønsker den grønlandske Befolkning kun alt godt, og at den maa faa de bedst mulige Betingelser at arbejde under i Kampen for Tilværelsen, og man maa paa det stærkeste beklage, hvis der paa Grønland er fremkommet noget, der kan have givet Grønlænderne det Indtryk, at Færinger har en uvenlig Indstilling overfor den grønlandske Befolkning. For at faa rettet eventuelle Misforstaaelser og i det hele taget for at faa klarlagt de færøske Ønsker, foreslaar Udvalget, at der gives en Repræsentant for det færøske Fiskerierhverv Adgang til at fremsætte og nærmere motivere de færøske Ønsker om Fiskeri ved Grønland overfor det grønlandske Landsraad.

Forslag.

Lagtinget indgaar til Regeringen med Andragende om,

I. Principalt.

1) at der udstedes en Lov, hvorefter der gives danske Statsborgere Tilladelse

til at drive Haand- og Langlinefiskeri overalt paa det grønlandske Søterritorium,

2) at der foruden Færingerhavnen gives færøske Fiskere fri Adgang til en Havn i Nærheden af Sukkertoppen eller Holstensborg med gunstige Besejlingsforhold og tilstrækkelig Oplagsplads,
3) at der gives færøske Baadfiskere Tilladelse til at drive Fiskeri med Færingerhavnen, Havnen ved Tovkussak og den nye Havn samt Kokøerne, eventuelt ogsaa Angmagssivik i Sukkertopsdistriktet som Basis,
4) at der gives færøske Skibe Tilladelse til at fange Angmagssætter paa nærmere anviste Steder eller købe saadanne til rimelig Pris,
5) at færøske Skibe, der har søgt Havn, ikke maa blive bortvist under indtrædende Uvejr, selv om de har udrettet deres Ærinde,
6) at en Repræsentant for det færøske Fiskerierhverv faar Tilladelse til at fremsætte de færøske Ønsker for det sydgrønlandske Landsraad.

II. Subsidiært.

1) at der paa de Udkystafsnit, der findes nærmere angivet i foranstaaende Betænkning, Side 2, tillades Færinger at drive Haand- og Langlinefiskeri,
2) at Nepisat Havnen Syd for Holstensborg kan benyttes som Basis for det færøske Skibsfiskeri i Lighed med Færingerhavnen.

Lagtingets Fiskeriudvalg, den 11. December 1936.

Poul Niclasen. *K. Djurhuus.* *Jacob Nielsen.*

J. J. Simonsen. *S. P. Zachariasen.*

A/S. „Fano Aktietidende"s Bogtrykkeri, Thorshavn.

Betænkning

fra

Budgetudvalget

angaaende

Broer og Landingssteder.

Til undertegnede Udvalg er som sædvanlig henvist en Række Sager, som kræver Tilskud fra Økonomisk Fond og Amtsfonden. Forskellige af disse Sager er i Løbet af Lagtingssamlingen afgjorte af Tinget efter Indstilling af Udvalget.

I nærværende Betænkning behandles de til Udvalget henviste Andragender om Tilskud til Broer og Landingssteder. Sagerne behandles sysselvis for Oversigtens Skyld.

Norderöernes Sysselr.

Landingssteder.

Nr. VIII-2/1936 a: Landingsstedet „suður í rætt" i Kuno.

Sagen er udsat fra den ekstraordinære Samling i Foraaret. I Samlingen 1935 bevilgedes der til Udbedring af dette Landingssted 3/5 af Materialer og Formandsløn, indtil 1260 Kr. (Lagtingstidende 1935, S. 180). Der ansøges nu om en forhøjet Bevilling. — Udvalget kan ikke anbefale en forhøjet Bevilling.

Forslag.

Andragendet om en forhøjet Bevilling kan ikke imødekommes.

Broer.

Nr. VIII-2/1936 b: Bro over Stóra ved Strond.

Den i 1932 givne Bevilling er i Fjor genbevilget for 1 Aar til Olajdag 1936. Forstanderskabet andrager nu om Genbevilling indtil Omstændighederne tillader Udførelsen. Udvalget foreslaar Genbevilling til 1. Oktbr. 1937.

Forslag.

Den af Økonomisk Fond i 1932 givne Bevilling genbevilges for Tiden til 1. Oktober 1937 paa de i 1912 foreskrevne Vilkaar.

Nr. VIII-6/1936: **Udbedring af „Sniðgøtuni" i Kirke.**

Forstanderskabet andrager om Tilskud til „Sniðgøtuna" og Vejen op til Husene. Hele Arbejdet anslaar Amtsingeniøren til at koste 4000 Kr., deraf Formandsløn og Materialier 2000 Kr. — 3/5 af Materialier og Formandsløn foreslaar man at bevilge paa sædvanlige Vilkaar. —

Forslag.

Af Økonomisk Fond bevilges der Forstanderskabet for Fuglø Sogns Kommune til Udbedring af „Sniðgøtuni" og Vejen op til Husene i Kirke $^{3}/_{5}$ af Formandsløn og Materialier indtil 1200 Kr. paa de i 1912 fastslaaede Vilkaar.

Udbedring af Landingssted m. v. i Svinø.

Efter at der nu foreligger Regnskab for Udbedring af ovennævnte Landingssted, hvorefter Materialier og Formandsløn udgør 3010 Kr. 06 Ø., og Arbejdslønnen udgør 4065 Kr. 60 Øre, mener Udvalget, at der kan træffes endelig Bestemmelse om Størrelsen af det Tilskud, Lagtinget bør yde Foretagendet. Under Hensyn til at Arbejdsydelsen er blevet saa betydelig i Forhold til Materialierne, hvilket er opgivet at skyldes den Omstændighed, at der ved betydelige Stensprængninger er benyttet Stenmateriale, hvor der ellers vilde være benyttet Cement, skønnes det forsvarligt at fastsætte Tilskudet til 2400 Kr.

Forslag.

Af Økonomisk Fond bevilges der Svinø Sogns Kommune i Anledning af Landingsstedets Forbedring 2400 Kr. under Forudsætning af, at Arbejdet ved Synsforretning befindes forsvarligt udført, og Kommunen paatager sig Vedligeholdelsen. — Forstanderskabets Krav i Skrivelse af 17/2 1936 om et Tilskud paa 5/8 af Omkostningerne kan ikke imødekommes.

Østerø Sysselsel.

Nr. VIII-2/1936 a: **Landingssted ved „Hvalsrætt" paa Glibre.**

Stenarbejderne Jacob F. Jacobsen og Wensel Jacobsen, Glibre, andrager om Tilskud til en Landingsbro paa Glibre. Broen tænkes 24 Alen lang,

og 12—14 Alen bred. Kommunen har tilsagt, at denne vil vedligeholde Broen. — Udvalget mener ikke at kunne foreslaa, at Lagtinget yder Tilskud til dette Anlæg, da Lagtinget allerede har ydet Tilskud til et Anlæg paa Glibre. Men i Betragtning af, at Brødrene Jacob F. Jacobsen og Wensel Jacobson igennem et langt Liv har udført et udmærket Arbejde som Stenarbejdere mange Steder paa Færøerne, foreslaar Udvalget, at der ydes dem en Præmie paa 200 Kr. som Paaskønnelse for deres Arbejde i saa Henseende.

Forslag.

Som Præmie for veludført Arbejde i færøsk Sten gennem en lang Livsvirksomhed bevilges der Stenarbejderne Jacob F. Jacobsen og Wensel Jacobsen et Beløb paa 200 Kr., der udredes af Økonomisk Fond. — Andragendet om Tilskud til en Landingsbro ved Hvalsrøtt kan ikke bevilges.

Nr. VIII-2/1936 m: Landingsbro paa Morskranæs.

Beboerne i Morskranæs andrager om Tilskud til en Anlægsbro for Motorbaade, og dette mener man at kunne opnaa bedst ved at forlænge Anton Jacobsens Baadebro. Anton Jacobsen er blandt Underskriverne. Hvis Andragendet bevilges, mener Andragerne, at et tidligere foreliggende Andragende om et Broanlæg midt for Bygden skal bortfalde, idet man forventer, at den nu udpegede Plads vil være lige saa god, og at Anlægget her vil blive billigere. Der foreligger ikke Plan og Overslag, og et saadant har ikke kunnet skaffes til nærværende Lagtingssamling, hvorfor Sagen foreslaas udsat, og Overslag og kommunal Garantierklæring søges fremskaffet til næste Aar.

Forslag.

Sagen udsættes til næste Aar. Til næste ordinære Samling søges fremskaffet Plan og Overslag for det omhandlede Anlæg og Erklæring fra Kommmunen om Vedligeholdelsen.

Nr. VIII-2/1936 g: Tilskud til Landingssted paa Selletræ.

Hans M. Djurhuus, Selletræ, andrager om Tilskud til et Landingssted ud for sit Nøst. Der foreligger et Overslag lydende paa 1200 Kr. Udvalget mener ikke at kunne foreslaa Bevilling til Landingssted ved de enkelte Nøster nu, efter at man har ydet Tilskud fra Økonomisk Fond til et fælles Landingssted for Beboerne af Selletræ.

Forslag.

Andragendet kan ikke bevilges.

Nr. VIII-10/1936: Bro over Stórá i Andefjord.

Forstanderskabet ansøger om Tilskud til den ovennævnte Bro, som allerede er anlagt. Materialier og Arbejdsløn andrager ifølge foreliggende Opgørelse 2758 Kr. 28 Øre. Med Bemærkning, at Andragerne burde have henvendt sig til Lagtinget, forinden Arbejdet udførtes, foreslaar Udvalget, da Broanlægget skønnes at være af forsvarlige Dimensioner, at bevilge et Tilskud paa 900 Kr.

Forslag.

Naar Broen er synet og befundet forsvarlig udført, og Kommunen ved skriftlig Erklæring har overtaget Anlæggets Vedligeholdelse, udbetales der Forstanderskabet for Andefjord Sogns Kommune af Økonomisk Fond 900 Kr.

Nr. VIII-2/1936 1: Genbevilling af Tilskud til Landingssted i Avevig.

Carl Emil Davidsen andrager om Genbevilling paa et Beløb af 500 Kr. af den i 1932 givne Bevilling til Udbedring af Landingsstedet i Avevig.

Forslag.

Den i 1932 givne Bevilling til Udbedring af Landingssted i Avevig fornyes til Oktober 1937 for et Beløb af 500 Kr.

Nr. VIII-2/1936 f: Bro over „Løkini" i Skaalebotn.

Beboerne andrager om Genbevilling af den i 1932 givne Bevilling paa 200 Kr. til nævnte Anlæg.

Forslag.

Et Beløb af 200 Kr. genbevilges til 1/10 1937 som Tilskud til en Bro over „Løkini" i Skaalebotn.

Nr. VIII-2/1936 i: Landingsbro i Skaalebotn.

Der foreligger nu to Andragender om Tilskud til Landingsbro i Skaalebotn paa forskellige Steder. Udvalget finder det naturligt og nødvendigt, navnlig naar Vejen mellem „Fjarðar" er bygget, at der er et godt Landings-

sted i Bygden, men ser sig dog ikke i Stand til at foreslaa Bevilling til 2 Anlæg paa samme Plads. Man ønsker derfor, forinden videre foretages, en Udtalelse fra Havnevæsenet og Sjov Sogns Kommune, om hvor Landingspladsen skal være. Derefter maa paagældende udpegede Sted undersøges, saafremt dette ikke er sket, og Sagen saaledes oplyst paany forelægges Lagtinget.

Forslag.

Sagen om Anlæg af en Landingsbro i Skaalebotn forelægges Kongshavn Havnevæsen og Sjov Sogns Forstanderskab til Erklæring med Henvisning til foranstaaende Bemærkninger. De paagældende Erklæringer forudsættes tilvejebragte inden 1. Juli 1937, hvorefter det Anlæg, man enes om, maa undersøges af Lagtingets Tillidsmand, forsaavidt det ikke allerede er sket, hvorefter Sagen forelægges næste Aars ordinære Lagtingssamling.

Nr. VIII-2/1936 b: Støtte til Landingsplads i Lervig.

Lervig Kommune andrager om Tilskud til Sikring og Udbedring af Landingsstedet „niðri í bú", Lervig. Amtsingeniøren har undersøgt Stedet og udarbejdet Overslag over Omkostningerne ved Udbedringen. Materialier og Formandsløn beregnes til 800 Kr. 3/5 heraf foreslaas bevilget.

Forslag.

Til Sikring og Udbedring af Landingsstedet „niðri í bú" i Lervig i Overensstemmelse med Ingeniør Jacobsens Plan og Overslag bevilges der af Økonomisk Fond 3/5 af Materialier og Formandsløn eller 480 Kr. paa de i 1912 foreskrevne Vilkaar.

Nr. VIII-2/1936 e: Landingssted ved „Gjartanga", Strønder.

Andragende fra Brødrene Svend Simonsen og Hans Jacob Simonsen om Tilskud til Udbedring af deres Landingssted, saaledes at de kan benytte deres Maskinbaad, der anvendes til Fiskeri. — Udvalgets Flertal mener ikke at Andragendet kan bevilges under Hensyn til dets private Karakter, selv om Kommunen i en foreliggende Erklæring garanterer for Vedligeholdelsen. Andragendet er anbefalet af Lagtingets Tillidsmand. Et Mindretal, A. Samuelsen, foreslaar en Bevilling paa 160 Kr. i Betragtning af, at Lagtinget ogsaa i denne Sæson har bevilget Tilskud til Foretagender af mere og mindre privat Natur.

Forslag.

fra Mindretallet (A. Samuelsen):

Af Økonomisk Fond bevilges der Andragerne et Tilskud paa $^3/_5$ af Materialierne og Formandsløn, dog højst 150 Kr., som Støtte til Udbedring af deres Landingssted. Tilskudet udbetales, naar det godtgøres, at Udbedringen er udført. — Landingsstedet skal kunne benyttes af alle og enhver.

Nr. VIII-2/1936 d: **Landingsbro paa Strænder.**

Magnus Poulsen og Simon Joensen, Strænder, andrager om Tilskud til et Landingssted i Langenæs paa Strænder. Amtsingeniørens Overslag lyder paa 700 Kr., deraf Formandsløn og Materialier 350 Kr. — Udvalgets Flertal kan ikke gaa med til at yde Tilskud paa Grund af Anlæggets mere private Karakter. Mindretallet (A. Samuelsen) stiller nedenstaaende

Forslag

Af Økonomisk Fond bevilges der et Tilskud paa indtil 150 Kr., naar Arbejdet ved Syn er godkendt, og Kommunen har paataget sig Vedligeholdelsen, og det godtgøres at $^3/_5$ af Formandsløn og Materialier udgør mindst dette Beløb.

Nr. VIII-2/1936: **Landingsbro „við Sjógv" paa Strænder.**

Andragende fra forskellige Beboere ved Sjógv paa Strænder andrager om Tilskud til en Anlægsbro paa „Kirkjutangen" ved Sjógv. Landingsforholdene angives meget utilfredsstillende. Der findes intet offentligt Landingssted i Bygden. Der foreligger imidlertid intet Overslag over det Anlæg som ønskes. Der er ca. 7 Baadenøster paa Stedet, og der angives at være Plads til flere. Saaledes som Sagen foreligger, kan Udvalget ikke tage Stilling til Sagen.

Forslag.

Sagen udsættes til næste Aars ordinære Samling. Plan og Overslag maa fremskaffes, forinden Tinget kan tage Stilling til Sagen.

Nr. VIII-2/1936: **Stødning til Lendibrúgv i Solmundafjrði.**

Andragende fra Joen Magnussen, Solmundefjord, om Støtte til Opførelse af et Nøst og en Landingsbro. — Udvalgets Flertal anser det paagældende Anlæg for værende af saa privat Natur, at man ikke mener at

kunne stille Forslag. Mindretallet, A. Samuelsen og G. Winther, stiller Forslag om at yde Andrageren et Beløb af 100 Kr. til Støtte for Broanlægget.

Forslag

(fra Mindretallet: Samuelsen og Winther).

Der bevilges Joen Magnussen, Lignæs pr. Solmundefjord, et Beløb af 100 Kr. fra Økonomisk Fond til Anlæg af en Landingsbro sammesteds.

Landingsbro i „Dunganavik" paa Sælletræ.

Der foreligger nu Regnskab over Udgifterne til denne Bro, der nu er færdigbygget. Udgifter og Formandsløn har været større end beregnet, og der ansøges nu om en Ekstrabevilling paa 600 Kr.

Forslag.

I Betragtning af de forøgede Udgifter ved Anlæg af Landingsbroen ved Dunganavik paa Selletræ bevilges der til Anlægget *ialt 3000 Kr.* paa de i Beslutningen af 1935 angivne Vilkaar.

Nr. VIII-2/1936 g: **Landingsbro ved Langanes paa Glibre.**

Joen Vang, Glibre, andrager om Tilskud til en Landingsbro nedenfor Langanes paa Glibre. Forstanderskabet gaar ind paa at holde Broen vedlige. Der er for nogen Tid siden anlagt en god Landingsbro med Lagtingstilskud paa Glibre, og der findes private Broanlæg paa Stedet. Andragendet kan derfor ikke bevilges.

Forslag.

Andragendet kan ikke bevilges.

Nr. VIII-2/1936: **Lendingin í Rituvík.**

Forstanderskabet for Næs Sogns Kommune andrager om at faa Udsættelse med Arbejdet paa Landingsstedet i Ridevig.

Forslag.

Den begærede Udsættelse gives til 1. Oktober 1937.

Nr. IX-6/1936: **Bátahavn á Toftum.**

Forstanderskabet i Næs Sogn ved Sagfører Christensen andrager om Tilskud til Baadehavn paa Tofte. Der andrages om et Tilskud paa mindst 12.000 Kr. — Da Lagtinget for Tiden ikke har Midler til at yde et saa stort Tilskud, maa man fremsætte nedenstaaende

Forslag.

Sagen udsættes til Forhandling med Regeringen om en ny Femaarsperiode.

Nr. VIII-2/1936 c: **Lending á Toftum.**

Andragende fra Købmand Mathias Jacobsen. Andragendet gaar ud paa at udføre Broen i et saadant Omfang, at Kuttere kan lægge til. Forstanderskabet gaar ind paa at vedligeholde Broen. Overslag og Plan maa fremskaffes.

Forslag.

Sagen udsættes til næste ordinære Lagtingssamling, og til den Tid skal Plan og Overslag fremskaffes.

Nr. VIII-2/1936: **Landingsbro paa Øre.**

Beboerne paa Øre andrager om en Udvidelse af den nylig anlagte Landingsbro ved Øre. Broen ønskes anlagt 5 m længere ud. — Plan og Overslag mangler.

Forslag.

Sagen udsættes til næste Aar. Plan og Overslag fremskaffes.

Nr. VIII-2/1936: **Landingssted „á hamrinum" paa Ejde.**

Forstanderskabet paa Ejde andrager om Støtte til Udbedring af Landingsstedet Hammeren paa Ejde. Plan og Overslag mangler.

Forslag.

Sagen udsættes til næste Aar. Plan og Overslag fremskaffes.

Landingsbroen i Lervig.

Efter derom fremsat Andragende genbevilges den i Samlingen 1933 givne Bevilling til Landingsbroen i Lervig.

Forslag.

Det endnu ikke hævede Beløb af Bevillingen til Landingsbroen i Lervig genbevilges til 1. Oktober 1937.

Strömö Syssel.

Nr. VIII-2/1936: **Studn. til bátadrátt í Haldórsvík.**

Andragende fra Fisker Ole Jacob Samuelsen af Haldersvig om et Tilskud af 80 Kr. i ovennævnte Anledning. Udvalget mener ikke at kunne bevilge det ansøgte paa Grund af Anlæggets private Karakter.

Forslag.

Den ansøgte Støtte kan ikke bevilges.

Nr. VIII-2/1936: **Lending á Langasandi.**

Hr. Amon Joensen, Langesand, andrager om Tilskud paa 200 Kr. til et Baadeoptræk Syd for selve Langesand.

Udvalget henleder Opmærksomheden paa, at Lagtinget har bevilget Støtte til Anlæg af en Landingsbro i Langesand. Det fremkomne Andragende har en ganske privat Karakter, og Udvalget mener derfor ikke at kunne foreslaa Bevilling.

Forslag.

Andragendet kan ikke bevilges.

VIII-22/1936: **Landingsbro paa Langesand.**

Hr. Peter Martin Joensen, Langesand, andrager om, at den i 1934 givne Bevilling paa 1560 Kr. til en Landingsbro paa Langesand, maa blive genbevilget. Udvalget foreslaar, at Andragendet imødekommes.

Forslag.

Den i 1934 givne Bevilling paa indtil 1560 Kr. til en Landingsbro paa Langesand genbevilges for Tidsrummet indtil 1. Oktober 1937.

VIII-3a/1936: **Umvølan av lending á Argjum.**

Andragende fra forskellige Beboere af Arge om Tilskud til Udbedring af Landingsforholdene paa Arge.

Der foreligger Overslag fra Jens M. Poulsen; derimod mangler der Erklæring fra vedkommende Kommunes Forstanderskab. En saadan Erklæring med Hensyn til Vedligeholdelsen vil være at vedlægge Sagen inden Lagtinget kan tage Stilling til denne.

Forslag.

Sagen udsættes til næste Aar. — Der indhentes en Erklæring fra vedkommende kommunale Forstanderskab om, hvorvidt Sognet vil paatage sig den eventuelle Anlægs Vedligeholdelse.

VIII-2/1936b: **Lendibrúgv í „Toftum" í Hósvík** og

VIII-2/1936g: **Eykastudning til lendibrúgv í Hósvík.**

I Lagtingssamlingen 1931, Lagtingstidende Side 306, bevilgede Tinget til et Landingssted i Thorsvig (undir Garðsenda) $^{3}/_{5}$ af Materialier og Formandsløn med indtil 1980 Kr. Den samlede Udgift ved Anlægget var ansat til 5000 Kr., idet Arbejdslønnen udgjorde et meget stort Beløb. Beboerne andrager nu om en Ekstrabevilling, idet man ikke tør gaa i Gang med Arbejdets Udførelse for den tilsagte Bevilling. Samtidig andrager en anden Kreds af Beboere i Thorsvig om Tilskud til et Landingssted „i Toftum". Lag-

tingets Tillidsmand anslaar Udgiften til dette Landingssted til 6000 Kr. hvoraf Arbejdslønnen udgør ca. 3500 Kr. Thorsvig er ikke nogen stor Bygd og den har været udsat for Ulykkestilfælde ved Skibsforlis, som har bortrevet et stort Antal Skattebørgere og tyndet ud blandt den arbejdsdygtige Befolkning. Der kan derfor formentlig være Anledning til at give en Ekstrabevilling til Lettelse af Arbejdsydelsen, men Udvalget skønner ikke, at man kan foreslaa Bevilling til 2 Anlæg i denne Bygd. Beboerne maa derfor blive enige om, *hvor* Anlægget skal ligge, forinden Tinget kan tage endelig Stilling til Sagen. Dette maa tilkendegives Beboere af Thorsvig.

Forslag.

Sagen udsættes til næste ordinære Lagtingssamling. Med Henvisning til foranstaaende maa der til næste ordinære Lagtingssamling fremkomme en Udtalelse fra Beboerne i Thorsvig, bilagt med Forstanderskabets Erklæring, hvoraf det utvetydigt fremgaar, *hvor* man ønsker det Landingssted anlagt, som Lagtinget skal yde sin Støtte til. —

VIII-2/1936 c: **Brimgarður á Velbastað.**

Forstanderskabet for Kirkebø Sogns Kommune indberetter til Lagtinget, at Kommunen ikke ser sig i Stand til at udføre Havneanlægget paa Velbestad med det i Fjor omtaldte Tilskud. Som Følge deraf maa Anlægget udsættes for om muligt at medtages ved de eventuelle Forhaandlinger med Regeringen, som vil være at optage naar nærværende Femaarsperiode er ved at udløbe.

Forslag.

Sagen udsættes indtil der paany skal optages Forhandlinger med Regeringen efter indeværende Femaarsperiodes Udløb.

VIII-2/1936 d: **Lendibrúgv í Hesti.**

H. J. Niclasen, Hestø, andrager om Tilskud i Anledning af, at han har anlagt en Kaj paa Hestø, som udmærket godt kan benyttes af Fartøjer som „Dúgvan" og „Streymur", og som derfor har stor Betydning for Bygden. Dette bekræftes af forskellige Beboere af Hestø, tildels ogsaa af Forstanderskabet. Ingeniør Jacobsen betegner Anlægget som en udmærket god og stor Bro. Da Kommunen ikke vil overtage Vedligeholdelsen af Anlægget, kan der ikke ydes sædvanligt Tilskud til Broen, men Udvalget mener, at der her allerede er bragt et saa stort og nyttigt Offer, at det bør paaskønnes. Det forudsættes, at Broen kan benyttes af alle og enhver.

Forslag.

Der bevilges Handelsmand Hans J. Nielsen, Hestø, af Økonomisk Fond som Paaskønnelse for den af ham anlagte Bro i Hestø et Beløb paa 500 Kr.

VIII-2/1936 i: **Studningur til lending í Nólsoy.**

Forstanderskabet for Nolsø andrager om Tilskud til forskellige Landingssteder og en Landingsbro i Nolsø. — Der er bygget en god Landingsbro i Nolsø for faa Aar siden (1931) med Tilskud fra Lagtinget, og denne Bro er Kommunen pligtig til at holde vedligo. Andragendet kan derfor ikke bevilges. Overslaget lyder paa 14255 Kr.

Forslag.

Andragendet kan ikke bevilges.

VIII-2/1936 f: **Lending og neyst við Nesvík.**

Hans Jacob Andreasen, Nesvík, ved Strømnæs, andrager om Tilskud til et Nøst og Landingssted i Nesvík. Da Lagtinget ikke støtter Opførelse af Nøst eller private Landingssteder, kan Andragendet ikke bevilges.

Forslag.

Andragendet kan ikke bevilges.

Vaagö Syssel.

VIII-2/1936 c: **Lendingsviðurskiftini i Sandavági.**

Andragende fra Lagtingsmand Joen J. Simonsen om Landingsforholdene i Sandevaag. — En Skrivelse fra Forstanderskabet om samme Sag foreligger. Der foreligger ikke Plan og Overslag.

Forslag.

Sagen udsættes til næste Aar. Forholdene vil være at undersøge af Lagtingsingeniøren til næste Aar.

VIII-2/1936 d: **Lending „útí á gjógv" í Sandavági.**

Sagen angaar en Forbedring af J. E. Thomsens Landingsplads i Sandevaag. — Paa Grund af den forestaaende samlede Undersøgelse af Landingsforholdene i Sandevaag vil denne Sag være at udsætte.

Forslag.

Sagen udsættes til næste Aar.

VIII-2/1936 a: **Studning til lending á Slættanesi.**

Andragende fra forskellige Beboere af Slettenæs om Tilskud til Forbedring af Bygdens Landingssted. Kommunen har foreløbig ikke ønsket at overtage Vedligeholdelsen af Landingsstedet.

Udvalget mener, at der er Grund til at støtte Andragendet. Efter Amtsingeniør Jacobsens Plan og Overslag vil de planlagte Forbedringer komme til at koste 3200 Kr., deraf Formandsløn og Materialier *1700 Kr.* Heraf foreslaar Udvalget at bevilge $^3/_4$ under Forudsætning af, at Kommunen overtager Anlæggets Vedligeholdelse og iøvrigt paa sædvanlige Vilkaar.

Forslag.

Til Udbedring af Landingsstedet i Slettenæs bevilges af Økonomisk Fond $^3/_4$ af Formandsløn og Materialier 1275 Kr., forudsat at Kommunen overtager Vedligeholdelsen og iøvrigt paa de i 1912 fastslaaede Vilkaar.

VIII-2/1936 b: **Studningur til lending og uppgongd í Gásadali.**

Beboerne af Gaasedal andrager om Tilskud til ovennævnte Arbejde. Der synes at være særlig Trang til at imødekomme Andragendet. Sognets Forstanderskab anbefaler Sagen, men Erklæringen indeholder intet om Overtagelsen af Vedligeholdet. Der foreligger ingen Plan for Anlæggets Udførelse, ejheller noget Overslag.

Forslag.

Sagen udsættes til næste ordinære Lagtingssamling. Plan og Overslag vil til den Tid være at fremskaffe.

Sandö Syssel.

VIII-2/1936: Lending i Skálavík.

Forstanderskabet for Skaalevig Sogn andrager om Tilskud til yderligere Udbedring af Landingsstedet i Skaalevig. — I 1933 blev der givet Sognet en Bevilling til Udbedring af Landingsstedet, og Bevillingen blev i 1934 forhøjet til 1000 Kr. paa Betingelse af, at der forinden Udbetalingen bl. a. skulde godtgøres ved Synsforretning, at Uddybningsarbejdet er foretaget, og at Broens Konsolidering er forsvarlig. Et Andragende om Havneanlæg i Skaalevig er samtidig udsat indtil videre.

Jens Marius Poulsen har nu, efter det i Aar foreliggende Andragende, undersøgt Forholdene paa Stedet og udarbejdet Plan og Overslag over Bekosteligheden af det i Planen omtalte Arbejde. Omkostningerne udgør ialt 1670 Kr. Materialier og Formandsløn udgør 794 Kr. Heraf udgør $^{3}/_{4}$ 595 Kr. 50 Øre og dette Beløb foreslaar Udvalget bevilget, hvorefter Landingsstedet i Skaalevig maa anses for at være i Stand.

Forslag.

Til Udbedring af Landingsstedet i Skaalevig efter Jens M. Poulsens Plan og Overslag bevilges der 595 Kr. 50 Øre paa de i Beslutningen af 1912 omtalte Vilkaar.

Broer i Skarvenæs.

Forslag.

Til Anlæg af Broer i Skarvenæs, hvis Overslagssum er 700 Kr., bevilges af Økonomisk Fond 440 Kr. paa Betingelse af, at Arbejdet ved Syn godkendes, og Kommunen forpligter sig at overtage Vedligeholdelsen.

Suderø Syssel.

VIII-7/1936: Eykastudning til brúgv í Fámjin.

Forstanderskabet i Famien andrager om en Ekstrabevilling til en Bro over „Áin mikla" i Famien i Betragtning af, at Udgifterne er blevet større end beregnet af Amtsingeniøren. Udvalget foreslaar, at der gives en Ekstrabevilling paa 300 Kr.

Forslag.

Til Broen over „Áin mikla" i Famien bevilges et Ekstratilskud paa 300 Kr. af Økonomisk Fond.

VIII-2/1936: Lending i Famjin.

Forstanderskabet i Famien andrager om et Tilskud til Landingsstedet i Famien. Sagen har været til Behandling i Lagtinget 1935, men foreligger nu i ny Skikkelse, saaledes at en ny Undersøgelse ved Tingets Tillidsmand maa foretages, førend der kan tages Stilling til Sagen.

Forslag.

I Anledning af det nu fremkomne Andragende maa der foretages en ny Undersøgelse af Lagtingets Tillidsmand indtil næste ordinære Lagtingssamling, hvorfor Sagen maa udsættes til næste Aar.

VIII-9/1936: Brimgarðurin í Sandvik.

Der foreligger et Andragende fra Beboerne af Sandvig om Tilskud til en Udvidelse af den i 1929 opførte Bølgeskærm i Sandvig. Under Forudsætning af, at dette sker, skulde den til Landingsstedet i Sandvig i 1935 givne Bevilling paa 1575 Kr. bortfalde.

Amtsingeniøren har undersøgt Sagen og udarbejdet Plan og Overslag. Overslaget lyder paa 6000 Kr., hvoraf Formandsløn og Materialier udgør 3700 Kr. Udvalget stiller herom følgende

Forslag.

Til Udbedring af Landingsstedet i Sandvig efter Ingeniør Jacobsens Plan og Overslag bevilges der af Økonomisk Fond $^3/_4$ af Materialier og Formandsløn, indtil 2775 Kr., paa de i 1912 foreskrevne Vilkaar. Bevillingen til Landingsstedet i Sandvig af 1935 bortfalder hermed.

VIII-2/1936 f: Lending í Hvalbø.

Andragende fra Forstanderskabet i Kvalbø om yderligere Tilskud til Udbedring af Landingsstedet, Præsttangen i Kvalbø.

Amtsingeniøren har undersøgt Forholdene og udarbejdet Plan og Overslag. — Udvalget kan tænke sig at støtte Forlængelsen af den ene af de to Moler ud til en Vanddybde paa 2,2 m og i en Bredde af 2 m. Overslag over denne Udvidelse maa udarbejdes til næste Aar.

Forslag.

Sagen udsættes til næste Aars ordinære Lagtingssamling. Til den Tid udarbejdes det foran nævnte Overslag, hvorefter Tinget vil tage Stilling til Sagen.

VIII-2/1936: **Landibrúgv í Porkeri.**

Forstanderskabet i Porkere andrager om Tilskud til Udvidelse af Landingsbroen i Porkere, saaledes at denne kan benyttes som Landingsbro for Skibe. Der foreligger en Betænkning i Sagen fra Ingeniør Jacobsen, hvori Omkostningerne anslaas til 33.500 Kr. — Udvalget kan ikke se nogen Udvej for, at en passende Del af dette Beløb for Tiden kan udredes af Lagtinget. Et Anlæg af en saadan Beskaffenhed maa ogsaa, hvis det skal fremmes, detailprojekteres.

Forslag.

Sagen udsættes til næste Aar og der fremskaffes saavidt muligt Detailprojektering af Anlægget til den Tid.

VIII-2/1936 d: **Lending „á nesi" suðuri í Vági.**

Andragende fra Beboerne af Næs, Vaag, om Tilskud til Forbedring af Bygdens Landingssted. Forstanderskabet har tilstillet Lagtinget Andragendet og andrager om et Tilskud fra Tinget til Formaalet.

Amtsingeniøren har udarbejdet Plan og Overslag for Arbejdet. Overslaget lyder paa 1340 Kr., hvoraf Formandsløn og Materialier udgør 700 Kr. $^{3}/_{4}$ af dette Beløb foreslaas bevilget.

Forslag.

Af Økonomisk Fond bevilges til Udbedring af Landingsstedet i Næs, Vaag, $^{3}/_{4}$ af Formandsløn og Materialier indtil 525 Kr. paa de i 1912 fastslaaede Vilkaar.

VIII-2/1936 e: **Studningur til lending í Sunnbø.**

Forstanderskabet andrager om Tilskud til Udbedring af Landingsstedet i Sumbø. Amtsingeniøren har udarbejdet Plan og Overslag over det Arbejde, som ønskes udført. Overslaget lyder paa 5000 Kr., hvoraf Formandsløn og Materialier udgør 2.400 Kr.

Forslag.

Af Økonomisk Fond bevilges til Udbedring af Landingsstedet i Sumbø $^{3}/_{4}$ af Materialier og Formandsløn, indtil 1800 Kr., paa de i 1912 fastslaaede Vilkaar.

Lagtingets Budgetudvalg, den 10. December 1936.

A. Samuelsen. *K. Djurhuus.* *G. Winther.* *P. M. Dam.*

M. A. Jacobsen. *J. P. Davidsen.* *O. F. Joensen.*

A/S. „Føroya Amtstidende"s Bogtrykkeri, Thorshavn.

Udvalgsbetænkning

i

Lagtingssag Nr. XIII—38/1936:

Kreditforeiningslán í Føroyum.

I et Andragende af den 10. Oktober d. A. har Føroya javnaðarflokkur anmodet Laglinget om at faa udvirket, at Kreditforeninger i Danmark maa udstrække deres Virksomhed til Færøerne.

Som Motivering for Andragendet anføres den Pengeknaphed, der i disse Krisetider gør sig gældende paa Færøerne, idet Muligheden for Erholdelse af Kreditforeningslaan efterhaanden vil frigøre de Penge, som herværende Banker har bundet i Laan med Pant i Vaanhuse og andre Bygninger, hvorved Bankerne i langt højere Grad end hidtil kan imødekomme diverse Financieringskrav fra Erhvervslivet.

Sagen fremlagdes den 13. Oktober d. A. Ved 1. Behandling, der fandt Sted 29. s. M. blev den henvist til undertegnede Udvalg, der afgiver følgende Betænkning og Forslag:

Kreditforeningsspørgsmaalet har været til Behandling i Laglingssamlingerne 1909, 1910, 1911, 1912, 1925, 1929 og 1930, jfr. de respektive Lagtingstidender for disse Aar. Det blev første Gang rejst af henholdsvis Kongsbonde Hr. Olaf á Heygum, Vestmanhavn, og Føroya Bankis Direktør Hr. C. Christensen, Thorshavn, i Skrivelser af henholdsvis den 15. Juni 1909 og 16. September s. A.

Hr. á Heygum henviser til, at Kreditforeninger mange Steder i Verden — men i Særdeleshed i Danmark — har haft den største financielle Betydning. Endvidere anfører Hr. Olaf á Heygum (Lagtingstidende 1909, Side 161):

»Paa Grund af Færøernes isolerede Beliggenhed, som medfører en paa Handelens Omraade meget ringe Anseelse, vilde det næppe kunne lade sig gøre at faa færøske Kreditforeningsobligationer omsatte paa Verdensmarkedet, hvilket er den første Betingelse for en Børsnotering af samme, og uden at en saadan Betingelse allerede paa Forhaand er til Stede, vil det selvfølgelig være nyttigt at starte en saadan Forening heroppe.

Det vil derfor være nødvendigt, at der ved Lagtingets Medvirken blev sikret den nævnte Forening Statsgaranti for de Kasseobligationer, som der fra denne til enhver Tid maatte blive sat i Omløb paa Verdensmarkedet.

En saadan Garanti maatte efter min Formening kunne arrangeres uden Risiko for Staten paa følgende Maade:

1) For den givne Garanti erholder Staten Undergaranti fra Færø Amts Kommune.

2) For den saaledes af Amtskommunen til Staten givne Undergaranti træder de respektive lokale Kommuner, hvor de paagældende Laantagere findes, i Borgen overfor Amtskommunen.

3) I hver Kommune vælger Kommunalbestyrelsen hvert Aar en suppleret saakaldt Kreditkommission, der i hvert enkelt Tilfælde afgiver Betænkning over Laansøgernes Værdighed til Optagelse i Foreningen, og Erholdelsen af det ansøgte Laan.

Denne Kreditkommissionens Betænkning indsendes derpaa — med Diskretionspligt — direkte til Kreditforeningen, der saa tager statutmæssig Bestemmelse om den eller de foreliggende Ansøgninger.

Paa denne Maade vilde lige saa lidt Amtskommunen og de lokale Kommuner som Staten blive udsat for synderlig Risiko af en saadan given Garanti for Kreditforeningens Kasseobligationer.«

Til yderligere Belysning af Spørgsmaalet om Kreditforeningers eventuelle Virksomhed paa Færøerne anføres Bankdirektør Christensens Skrivelse (Lagtingstidende 1909, Side 163):

»Da det som bekendt hidtil har været umuligt at skaffe den fornødne Kapital tilveje paa Færøerne til Udlaan mod 1. Prioritet i fast Ejendom, og da der som Følge deraf er bunden en betydelig Kapital, som paa anden Maade kunde gøres frugtbringende, tillader jeg mig til Afhjælpning af dette Forhold at henstille til Lagtinget at søge udvirket, at der oprettes en Kreditinstitution, der kan fremskaffe den fornødne Kapital. Som den hensigtsmæssigste Maade at realisere denne Sag paa skal jeg tillade mig at foreslaa, at der oprettes en særlig Afdeling for Prioritetslaan — en Hypothekafdeling — i Føroya Banki, hvilken Afdeling skulde holdes fuldstændig udenfor Bankens øvrige Forretning. Naar jeg foreslaar, at den nye Kreditinstitution startes som en Afdeling af Banken, er dette begrundet deri, at Administrationen paa denne Maade til Fordel for Laantagerne vil blive langt billigere, end hvis der oprettes et særskilt Institut.

En saadan Hypothekafdeling skulde virke paa den Maade, at Banken udbetaler de Laan, som saaledes ydes paa 1. Prioritet med Kasseobligationer — i Stedet for som tidligere med Kontanter — hvilke Obligationer da af Banken for vedkommende Laantager eller af denne selv sælges her eller i København.

For at disse Obligationer skulle kunne sælges udenfor Færøerne til en god Pris, vil det imidlertid være nødvendigt at søge Statsgaranti for dem, og jeg skal i den Forbindelse henvise til, at Staten garanterer for Renten af de Kasseobligationer, som de danske Husmandskreditforeninger udstede, hvilket har den Virkning, at disse Obligationer altid betales med betydelig højere Pris end andre Kreditforenings-Obligationer. Hvis man altsaa under en eller anden Form kan opnaa Statsgaranti for de af den foreslaaede Institution udstedte Obligationer, kan man antagelig altid være sikker paa at kunne afsætte dem til en Pris der ikke vil ligge langt under deres Paalydende. Prisen, hvortil Obligationerne kunne afsætses, vil selvfølgelig altid være afhængig af Pengemarkedets Stilling, men jeg skal i Sammenhæng hermed bemærke, at Husmandskreditforeningernes 4 pCt. Obligationer i den Periode, da Penge var dyrest, nemlig i Slutningen af 1907, paa hvilken Tid Nationalbankens Diskonto var 8 pCt., blev betalt med c. 94 Kr. pr. 100.

Jeg tillader mig altsaa at foreslaa, at man ved Henvendelse til Regeringen søger udvirket, at Staten yder Bistand til Oprettelsen af et saadant Institut, ved at overtage en passende Garanti for de Kasseobligationer, som dette Institut udsteder, eventuelt at refundere Taksationsomkostningerne for de Ejendomme, hvori Laan gives, at fritage Kasseobligationerne for Stempelafgift i det øvrige Kongerige, samt at tillade, at Renten for Lannene kan betinges højere end 4 pCt. uden særlig Bevilling. Til Gengæld skulde Staten have Ret til at bestemme Reglerne for Hypothekafdelingens Virksomhed og at føre den fornødne Kontrol i Lighed med, hvad der finder Sted ved lignende Institutioner i Danmark.

Angaaende Grænserne for Laanene foreslaas:

Laan i Jordegods ydes for indtil Halvdelen af Værdien.

Laan i Beboelseshuse ydes i Thorshavn og paa andre større Pladser, efter

Statutternes nærmere Bestemmelse, for indtil Halvdelen af Værdien, udenfor disse Pladser for indtil $^2/_5$ af Værdien.

Laan i andre Bygninger og Ejendomme ydes for indtil $^1/_3$ af Værdien.

Det vilde formentlig være rigtigst tillige at fastsætte en Grænse for Laan til hver enkelt Debitor, f. Eks. 3—4000 Kr.

For at opnaa Laan i en saadan Institution vil det imidlertid være absolut nødvendigt, at de Ejendomme, der skulle tjene til Sikkerhed, ere matrikulerede (korttagte og registrerede) for at Ejendomsret og Behæftelser kan konstateres.

En saadan Matrikulering af Thorshavn og de færøske Bygder vil selvfølgelig være forbundet med ikke ringe Udgifter, men da Muligheden for at fremskaffe Midler udefra til Udlaan paa Færøerne er afhængig af Matrikuleringens Gennemførelse, maa denne Sag tages op til samtidig Løsning, og det vil derfor formentlig være nødvendigt ogsaa hertil at søge Statens Bistand.

Jeg henstiller derfor til Lagtinget at søge Statens Medvirkning hertil saaledes f. Eks., at Staten indenfor en vis Aarrække betaler en bestemt Del — selvfølgelig den størst mulige Del — af Udgifterne ved Matrikuleringen.

De større Pladser, hvor der er mest Trang til ordnede Forhold, vilde sikkerl snart søge Matrikuleringen gennemført, men de mindre Pladser vilde formentlig ogsaa følge efter, saa snart de fik Øjnene op for, hvilke betydelige Fordele — ikke blot for Optagelse af Laan — en saadan Ordning frembyder, men heldigst vilde det naturligvis være, om Matrikuleringen blev obligatorisk for alle Pladser.

Da det formentlig vil være af Betydning ogsaa at lette Kommuner Adgang til at faa Laan paa Færøerne, henstilles det, at Kommunelaan ogsaa inddrages under Hypothekafdelingens Virksomhed.«

Betingelsen for Kreditforeningers Virksomhed paa Færøerne synes saaledes at være,

1) at Ejendomme, hvori der gives Pant, er matrikulerede, saa man ved et Realregister kan konstatere Ejendomsretten og Behæftelsen,

2) at der ydes en Garanti, der gør Obligationerne sælgelige.

Med Hensyn til det første Punkt kan bemærkes, at efter Lov af 20. April 1936 er følgende Bygder udskiftede og matrikulerede:

1) Tórshavn
2) Famjin
3) Vestmanna
4) Froðbøur
5) Trongisvágur
6) Hvalbøur
7) Sandvík
8) Porkeri
9) Nes, Suðuroy
10) Tvøroyri, der kun er matrikuleret.

Hertil kan oplyses, at man i indeværende Lagtingssamling har fremsat Forslag om, at der ansættes en Udskiftningsformand. Forslagets Gennemførelse vil medføre, at Matrikuleringen fortsætter, saaledes at der efterhaanden oplages Realregister over alle Bygderne.

Vedrørende Punkt 2 bemærkes, at man i Lagtingssamlingen 1930 fremsatte følgende Forslag, der blev vedtaget med 12 Stemmer af Tingets 23:

»Lagtinget indgaar til Regeringen om at udvirke, at der ydes Statsgaranti for de af »Østifternes Kreditforening« ydede Laan til Færøerne, forsaavidt angaar de første 2 Millioner.«

hvilket Forslag ikke paa det daværende Grundlag kunde fremmes af Regering og Rigsdag.

Udvalget slutter sig fuldt ud til det af Andragerne m. fl. fremførte vedrørende Trangen til, at Kreditforeningers Laanevirksomhed ogsaa maa komme til at omfatte Færøerne, idet vort Erhverv og hele økonomiske Liv lider under en stadig voksende Kapitalmangel. Som foran antydet vil Tilførselen af Kapital til Færøerne fra Kreditforeningers Side med den dermed følgende Frigørelse af Bankernes Udlaan imod Prioritet i Vaanhuse og andre Bygninger i betydelig Grad forbedre Financieringsmulighederne inden for Erhvervslivet, ligesom det vil være af uvurderlig Betydning for den brede Befolkning, der er henvist til at laane imod Pant i Bygninger, at man kan erholde saa langfristede og billige Laan, som der er Talen om ved Indførelsen af Kreditforeningers Virksomhed til Færøerne.

Udvalget lægger den største Vægt paa Adgangen til Kreditforeningslaan, og man mener derfor, at Lagtinget ikke kan undlade sig at yde det, det evner, for at den forannævnte Garanti kan erholdes, ligesom man maa formene, at man heller ikke fra Statens Side kan undlade at yde sin Medvirkning til denne Sags Fremme. Sluttelig tilføjes, at man er af den Anskuelse, at Regeringen ved Forhandling med en Kreditforening i det øvrige Kongerige vil kunne formaa en saadan Forening til enten at opgive Kravet om Garanti eller nedsætte Kravet betydelig, hvorfor man ogsaa stiller Forslag om, at Regeringen indleder Forhandling desangaaende.

Forslag.

1) Regeringen anmodes om at udvirke, at en Kreditforening i det øvrige Kongerige udvider sit Virksomhedsområde til Færøerne uden at Statsgaranti kræves, eller at denne Garanti nedsættes til det mindst mulige.

2) Saafremt Garanti kræves, anbefaler man om, at saadan Garanti ydes fra Statens Side med Undergaranti fra Lagtinget.

Udvalget vedrørende Kommunernes økonomiske Forhold,
den 14. December 1936.

P. M. Dam. *M. A. Jacobsen.* *S. P. Zachariasen.* *J. P. Davidsen.*

Johan Poulsen. *Poul Niclasen.*

Prentsm. B. Z. Jensens

Bilag 29.

Udvalgsbetænkning

i

Lagtingssag Nr. VI—31/1936:

Samráð við Fiskivinnufeløgini.

Færøernes Rederiforening har i Skrivelse af 17. November d. A. tilsendt Lagtinget et Andragende, hvori fremhæves, at Afsætningen af Fisk til Spanien har været helt standset siden i Forsommeren, og at al den i Eftersommeren tilvirkede Klipfisk, foruden Størstedelen af Sydlandsfisken, henligger usolgt.

Det fremhæves i Skrivelsen, at man har forsøgt at afsætte Klipfisk til andre Lande, men at dette kun er resulteret i Afskibning af to mindre Laster til Portugal. Man har i Øjeblikket ikke nogen Mening om, hvornaar man yderligere kan sælge nogen Fisk til dette eller til andre Lande.

Naar der saaledes er kommet en fuldstændig Standsning i vor Klipfiskeeksport, rejser Spørgsmaalet sig, hvornaar der kan forventes en Bedring i dette Forhold.

Den Krigssituation, der for Tiden hersker nede i Spanien, kan vare længe endnu, hvorfor der ikke for Tiden kan siges noget om, hvornaar normal Eksport til dette Land igen vil kunne finde Sted. Og selv om der skulde ske en Forandring i dette Forhold, vil det store Kursfald i Pesetas gøre det vanskeligt for Spanien at betale de tidligere opnaaede Priser. Tillige vil Borgerkrigen bevirke, at samme Lands Købeevne vil blive stærkt svækket grundet paa de enorme Tab af Værdier, der under Borgerkrigen har fundet Sted.

Vi har ikke nogen Opgørelse over, hvor stort det samlede Beløb er, som Fiskeridriften for 1936 har givet i Underskud, men der har fra sagkyndig Side været fremført, at nævnte Underskud andrager en efter færøske Forhold meget betydelig Sum.

Udvalget havde den 3. December Møde med Repræsentanter for vore Fiskeriorganisationer: Færøernes Rederiforening, Føroya fiskimannafelag og Føroya skipara- og navigatørfelag. Paa dette Møde blev Forholdene fremstillede saaledes, at den færøske Fiskerflaade ikke kunde tage ud til Foraaret, uden at der fra det offentliges Side blev ydet Støtte under en eller anden Form.

Færøernes Rederiforening har i Skrivelse af 4. December meddelt, at man samme Dag har afholdt Generalforsamling, hvor Spørgsmaalet om Fortsættelse af Kutterdriften til næste Aar er blevet drøftet, og er alle enige om, at Driften ikke kan fortsættes, medmindre man faar en garanteret Mindstepris for Saltfisk, og har Rederiforeningen derfor fremsat følgende Forslag:

Det offentlige garanterer følgende mindste Priser for Saltfisk:

Storfisk	over	29"	36 Øre pr. kg
. .	—	22"	32 — - -
Mellemfisk	—	16/22"	25 — - -
Smaafisk	—	12/16"	20 — - -

og at Garantien overføres efter samme Forhold paa Fisk, der virkes til Klipfisk.

Rederiforeningen har tænkt sig, at der foretages Beregning over og Regulering af den eventuelle Difference mellem Garantiprisen og Markedsprisen to Gange aarlig, for Sydlandsfiskens Vedkommende 1. Juli og for den øvrige Fangsts Vedkommende 15. December.

Af Hensyn til, at Vareordrerne til Skibsudrustning nødvendigvis maa afgives inden Midten af Januar 1937, henstiller Rederiforeningen, at Sagen fremmes mest muligt.

Føroya skipara- og navigatørfelag anbefaler den af Rederiforeningen foreslaaede Garanti, som man anses for et nødvendigt Grundlag for, at Fiskerflaaden kan komme ud til Foraaret.

Udvalget, der behandler nærværende Sag, er paa det rene med, at Situationen er alvorlig. Kendsgerningerne taler for, hvor store de Vanskeligheder er, som Fiskerierhvervet i de senere Aar har haft at kæmpe med. Grundet paa Borgerkrigen i Spanien er Situationen betydelig forværret, da denne vor Hovedaftager af Klipfisk ikke har kunnet købe noget, siden Borgerkrigen brød ud. Selv om der i en nær Fremtid skulde komme roligere Forhold nede i Spanien, saa vil dette Lands Købeevne være betydeligt svækket, ligesom man kan regne med, at den spanske Valuta vil komme til at ligge lavt i Forhold til andre Landes.

Hertil kommer Selvforsynings-Princippet, som synes at gøre sig gældende overalt og ikke mindst hos vor tidligere store Aftager, Spanien. Dette Land har i de senere Aar anskaffet sig en Række store Trawlere, som føre betydelige Mængder Saltfisk hjem til Spanien. Naar der igen kommer ordnede Forhold dernede, kan man regne med, at Spaniens Fiskeflaade yderligere vil forøges og dermed ogsaa Fiskeproduktionen.

For at man kan faa et Overblik over de Kvanta Saltfisk, der i de sidste 4 Aar er ført hjem til Færøerne, angives nedenfor de omtrentlige Tal — opgivet i Tons — af landet Saltfisk paa Færøerne, fordelt paa Sydisland, Østisland og Grønland, og for 1936's Vedkommende ogsaa paa Svalbard-Bjørneøen:

	1933:	1934:	1935:	1936:
Sydisland	14300	8700	8700	3750
Østisland	4100	2600	2600	2300
Grønland	7100	10000	7250	11500
	25500	21300	18550	17550

Som det fremgaar af ovenstaaende Oversigt, har Fiskeriet i disse 4 Aar været dalende, saaledes at der i Aar er blevet opfisket ca. 8000 Tons Saltfisk mindre end i Aaret 1933. Den laveste Pris paa Saltfisk har for disse Aars Vedkommende været i 1933, da Prisen paa Sydlandsfisk ved første Landing var 25 Øre pr. kg over 22" og 19 Øre pr. kg under 22", og ved anden Landing af Sydlandsfisk henholdsvis 24 og 18 Øre pr. kg. Østlandsfisken samme Aar blev derimod betalt med 34/28 Øre pr. kg henholdsvis over og under 22". Grønlandsfisk samme Aar blev betalt med 26—29 Øre pr. kg over 20". Samme Aar blev Storfisk solgt til Spanien i April for 25/6 sh. pr. Balle, i August for 21/9 sh. og i September for 24/6 sh. pr. Balle.

I 1935 blev Saltfisk ved første Landing fra Sydlandet købt for 33/27 Øre henholdsvis 22" og under, og fra Østlandet for 34/28 Øre for 22" og under, medens Prisen for Saltfisk fra Grønland samme Aar var 32—34 Øre for Fisk over 20". I April 1935 blev Storfisk solgt til Spanien for 29½ og 28½ sh. pr. Balle, medens Sydislandsfisk i December 1935 blev solgt for 25½ og Østislandsfisk for 28½ sh. pr. Balle fob.

Siden i Maj Maaned i Aar har Salg af Klipfisk til Spanien ikke fundet Sted. Den opnaaede Pris var den Gang 29 sh. pr. Balle.

Det er i de sidste Dage lykkedes »Føroya Fiskaexport« at sælge 750 Tons Klipfisk til Sevilla i Spanien.

Ved Bedømmelsen af Spørgsmaalet om en fastsat Pris for færøsk Saltfisk, maa man have i Erindring, at vi paa Færøerne har produceret, hvad man i Branchen maa kalde for en Kvalitetsvare, for hvilken der i udstrakt Omfang kun har været Tale om én Aftager.

Endskønt den Forskel, der under normale Forhold har været i Pris saavel som i Kvalitet mellem færøsk og andre Landes Klipfisk, synes med Aarene at formindskes som Følge af andre Landes Forbedring af deres Produkt, saa har der i de senere Aar med Hensyn til Afsætningen i Spanien været en Difference i Prisen mellem vor og anden Klipfisk paa ca. 4 til 6 Øre pr. kg. Denne Difference, beregnet efter Klipfisk, bliver tilsvarende mindre for Saltfisk og skulde svare til 3½ á 4 Øre pr. kg Saltfisk.

Der er forskellige Forhold, der gør sig gældende ved Omregning af Saltfiskepriser til Klipfiskepriser, saasom Kvantum af Nr. 2 Fisk, Fiskens Tykkelse, en ikke helt ensartet Udgift for Virkningen paa de forskellige Pladser, ogsaa afhænging af Vind og Vejr. Efter hvad der er oplyst for Udvalget, kan man i Almindelighed regne med, at 32/25 Øre Saltfisk svarer til 56/45½ Øre Klipfisk med en Virkegrad, som er brugt ved Salg til Spanien. Ved Virkning til Portugal svinder Fisken yderligere 10/15 Procent.

Hvor stor Risiko det offentlige gaar ind paa ved at garantere en Mindstepris for Fisk, afhænger af det Kvantum, der bliver opfisket, og af den eventuelle Difference, der vil komme til at foreligge mellem Salgspris og Garantipris. Tager vi Gennemsnitsfangsten for Aarene 1933—36 ca. 21000 Tons Saltfisk med en Prisdifference paa 4 Øre pr. kg, vilde dette Beløb andrage 840.000 Kr.

Lagtinget, som er Færingernes hjemlige Repræsentation, er stærkt interesseret i, at den Krise, der for Tiden knuger det færøske Fiskeriherverv, bliver mildnet det mest mulige, men Lagtinget mangler desværre Midler til at yde den haardt tiltrængte Hjælp.

Man maa paa den anden Side haabe, at Statsmyndighederne har den fulde Forstaaelse af Situationens Alvor, og skal man indtrængende anmode Regeringen om at faa udvirket, at der ydes hurtig Hjælp. Her drejer det sig om, hvorvidt Fiskerflaaden kan komme ud

til Foraarsfiskeriet eller ikke. Ifald det sidstnævnte skulde ske, vilde dette uvægerlig medføre en Katastrofe for det færøske Samfund.

De særlige Forhold, der gør sig gældende i Øjeblikket, peger paa Støtte af midlertidig Natur. Den her foreslaaede Form for Støtte har den Fordel at være overskuelig, samtidig med, at den nemt lader sig kontrollere, og hvad der er meget vigtigt, ikke skulde svække Bestræbelserne for det bedst mulige Fangstresultat. Det vil være vanskeligt at foreslaa en mere praktisk Maade, naar der paa Forhaand ikke kan siges noget om Fangstens Størrelse eller om opnaaelige Markedspriser.

Man maa formene, at der til Bedømmelse af den endelige Form for den nødvendige Støtte, eventuelt Garanti for Mindsteprisen, kræves en indgaaende Drøftelse mellem Regeringen og Repræsentanter for Erhvervsorganisationerne, hvorfor man anser det med Hensyn til denne Sag for mest formaalstjenligt, at en saadan Erhvervsrepræsentation selv fører de nødvendige Forhandlinger med Regeringen om dette Problem; dette saa meget mere som en saadan Forhandling falder som en naturlig Fortsættelse af de i høj Grad positive Forhandlinger, som Organisationerne har ført med Regeringen om Erhvervssituationen.

Et andet Spørgsmaal, som staar i nøje Forbindelse med Udrustningen til Foraaret, er de Udrustningslaan, der i 1935 er ydet saavel af Banker som Private. I de fleste Tilfælde er Laantagerne ikke i Stand til at tilbagebetale disse Laan. — Ifald det kunde ordnes saaledes, at Tilbagebetalingen af disse Laan kunde ske gennem flere Aar, vilde Muligheden for at fortsætte være en Del bedre for de Rederiers Vedkommende, der nu er ved at give op, ligesom det utvivlsomt vilde være af allerstørste Betydning for Tilvejebringelse af sunde økonomiske Tilstande inden for Fiskerierhvervet, at der for flere Forretningers Vedkommende søges gennemført en Sanering.

Udvalget skal derfor foreslaa, at det Udvalg, der agtes nedsat i Sag Nr. VI—36/1936 faar Bemyndigelse til i Forbindelse med Amtmanden efter Samraad med Færøernes Rederiforening at forhandle med dem, der har givet Udrustningskredit i 1935 mod Pant i forventet Fangst, det være sig Banker eller Private.

Endelig skal man foreslaa, at det i ovennævnte Sag Nr. VI—36/1936 nedsatte Udvalg bemyndiges til at forhandle med »Føroya Fiskaexport« og Færøernes Rederiforening angaaende fælles Indkøb af Udrustning til Foraarsfiskeriet, saaledes at Staten gennem Fiskeribanken yder den nødvendige Finansiering hertil. Foruden andre Fordele, en saadan Ordning kan byde, vil denne utvivlsomt medføre, at Indkøbene af større Partier vil falde forholdsvis billigere end spredte Indkøb for hver enkelt Reders Vedkommende.

Da der nu kun er en Maaned, indtil Indkøbene af Udrustning til Foraarsfiskeriet maa foretages, skal Udvalget henstille, at de i nærværende Betænkning nævnte Sager fremmes hurtigst muligt.

Forslag:

1) Lagtinget fremsender til Regeringen Rederiforeningens Andragende af 17. November d. A., idet man udtaler, at det vil være en Katastrofe for Færøerne af uberegneligt Omfang, hvis den færøske Fiskerflaade ikke kan komme ud paa Fiskeri næste Aar.

Man andrager derfor Regeringen om, under en eller anden Form, herunder Garanti for den i Betænkningen anførte Mindstepris paa Fisk, at støtte Bestræbelserne for, at den færøske Fiskerflaade kan begynde Fiskeriet næste Aar til sædvanlig Tid.

2) Det i Lagtingssag Nr. VI—36/1936 nedsatte Udvalg bemyndiges til i Forbindelse med Amtmanden og i Samraad med Færøernes Rederiforening at forhandle med Bankerne, herunder ogsaa Fiskeribanken og andre, der i 1935 har givet Udrustningslaan mod Pant i forventet Fangst, om at faa Hensland med Betaling, om fornødent efter en saadan Sanering af Virksomhedens økonomiske Forhold, at der derved tilvejebringes Grundlag for Videreførelse paa sund økonomisk Basis.

3) Det under Pkt. 2) nævnte Udvalg bemyndiges til at forhandle med »Føroya Fiskaexport« og Færøernes Rederiforening angaaende fælles Indkøb af Udrustning til Foraarsfiskeriet, saaledes at Fiskeribanken yder den nødvendige Financiering hertil.

Lagtinget, den 15. December 1936.

Johan Poulsen. *Joen Rasmussen.* *S. P Zachariasen.*

J. J. Simonsen. *P. M. Dam.*

Prentsm. B. Z. Jensens.

Bilag 30.

Udvalgsbetænkning

i

Lagtingssag Nr. VI—36/1936:

Garanti og viðmæli viðv. P/f. Uvak.

Aktieselskabet P/f Uvak har under 4. ds. tilsendt Tinget et Andragende, hvori Selskabet andrager dels om økonomisk Støtte fra Tinget, dels om Tingets Anbefaling af forskellige nye Laan fra Kongeriget Danmarks Fiskeribank.

I Andragendet udtales, at det er Selskabets Hensigt at forhandle med den danske Stat om en ny økonomisk Basis for Selskabets Fortsættelse til kommende Sæson, og en saadan menes uigennemførlig uden Støtte og Anbefaling fra Lagtinget. Selskabet har nu bestaaet i to Fiskerisæsoner, og Resultatet har for den første (1935) været stort Underskud, medens Udfaldet af den anden (1936) muligvis har været en Del bedre.

Selskabet er blevet startet paa en Aktiekapital paa 84.000 Kr., som nu maa anses for tabt, saafremt der ikke skulde indtræde ganske ekstraordinære Konjunkturer.

Det Resultat, Selskabet under sine Overvejelser, grundet paa de Erfaringer, der er indvundet ved Driften i de to forløbne Aar, kommer til, er dette, at Driften — trods de hidtil opnaaede Resultater — kan gøres rentabel, saafremt der indføres visse Forbedringer. De Forbedringer, der anses for absolut nødvendige er:

1) Installation af Fryseanlæg; et saadant vil efter de til Selskabet indgaaede Oplysninger, beregnet til en Kapacitet paa 120 Tons Isfisk, kunne udføres for ca. 50.000 Kr.

2) Installation af en Fiskemelsfabrik, der beregnes at ville koste ca. 30.000 Kr.

3) Installation af Olietanks til ca. 50.000 Kr.

Sidstnævnte Installation menes ikke absolut nødvendig for Skibets egen Drift, men det vil være umuligt i Længden for »Ananas« at paatage sig at forsyne de færøske Fiskerskibe med den absolut nødvendige Olie i de grønlandske Farvande, medmindre denne Installation udføres.

Saafremt de to første Installationer udføres, anser Selskabet det for sikkert, at selve Driften vil kunne klare sig. Man vil derved blive i Stand til at foretage store Indkøb af Sild til Agn og derigennem støtte det hjemlige Sildefiskeri, medens Hellefiynderne, der er en langt kostbarere Vare end Silden, derved frigøres og kan komme paa Markedet som Handelsvare og ikke som hidtil blive opbrugt til Agn.

I Andragendet fremhæves ligeledes, at Installation af en Fiskemelsfabrik, hvorved alle Affaldsprodukter udnyttes, forøger Rentabiliteten betydeligt. Ved Installationen af de to første Foranstaltninger skulde Driften selv ved et middel Fiskeri antages at give god Forrentning.

Driftsunderskudet for 1935 har ifl. et Sagen vedlagt Regnskab for nævnte Aar været Kr. 139.127,99. Underskudet for indeværende Aar angives til ca. 29.000 Kr. Selskabet har for indeværende Aar faaet et Udrustningslaan fra Fiskeribanken paa 150.000 Kr. og har som Sikkerhed for dette givet Banken Panteret i Halvdelen af Skibets Fangst.

Den i Andragendet fremsatte Plan til Fremskaffelse af en betryggende Basis for Selskabets fremtidige Drift gaar ud paa følgende:

Af det i indeværende Aar optagne Udrustningslaan paa 150.000 Kr. afbetales 20.000 Kr., saaledes at dette nedsættes til 130.000 Kr. Dette Beløb skal — efter at have opnaaet Fiskeribankens Tilladelse dertil — indgaa som ansvarligt Indskud i Aktiekapitalen, og skal Lagtinget garantere dette Beløb overfor Staten. Paa denne Maade vil Forholdet m. H. t. den eventuelle fremtidige Aktiekapital blive følgende:

Egenkapital:

1.	Aktiekapitalen, som den er nu	Kr. 84.000,00
2.	Præferenceaktiekapital, der tegnes af de gamle Aktionærer mod at Garantier bortfalder.....	— 16.000,00
	Ialt Aktiekapital	Kr. 100.000,00
3.	Ansvarligt Indskud.....	— 130.000,00
	Ialt Egenkapital	Kr. 230.000,00

Det er herefter Meningen, at Staten faar Beviser fra Selskabet for det ansvarlige Indskud, der skal forrentes med 5 pCt. p. a. og afdrages med mindst 10.000 Kr. aarlig. Selskabets Aktiekapital maa ikke faa noget Udbytte af Aktierne, saalænge Forrentning og Amortisation af det ansvarlige Indskud ikke er afsluttet. Beløbet skal dog træde tilbage for andre Krediforer, der maatte opstaa ved Selskabets Drift. Lagtingets Garanti skulde herefter gaa ud paa, at dette forpligtede sig til, saafremt Selskabet ikke opfylder sine Forpligtelser om Tilbagebetaling, at indløse Indskudsbeviserne fra Staten med en Frist, der nærmere fastsættes ved Forhandling mellem Staten og Lagtinget. Hvor omfattende Bestyrelsesmedlemmernes Garantier er, foreligger ikke oplyst for Udvalget. Selskabets Driftskapital vil under denne Forudsætning herefter være:

1) Fiskeribankens Laan i S/S »Ananas«.

Dette Laan er for Tiden paa Kr. 137.500,00 og er sikret med 1. Prioritet i S/S »Ananas«, hvorhos der er Garanti fra P/F Sjóvinubankin» paa indtil 55.000 Kr. og Garanti fra Bestyrelsens Medlemmer for at Sopant ikke vil blive gjort gældende til Skade for Banken.

Dette Beløb tænkes nedbragt til ..... Kr. 130.000,00.

Selskabet mener at forhandle med Staten om, at Garantibestemmelserne bortfalder, eftersom Lannet i Øjeblikket kun andrager ca. 50 pCt. af Skibets Realisationsværdi.

2) Ny Financiering.

Der ønskes en Financiering fra Staten til Installation af Fryseanlæg og Fiskemelsfabrik paa ..... Kr. 80.000,00.

3) Eventuelt Tankanlæg.

Financiering af Tankanlæg ..... Kr. 50.000,00.

Saafremt en Ordning kan gennemføres paa denne Basis, vil Selskabets Bestyrelse være villig til at garantere, at Skibet kommer i Drift til kommende Sæson.

Det foreliggende Andragende kan sammendrages i følgende Punkter:

1) Lagtinget vedtager Garanti overfor Staten for at Tinget i nærmere fastsatte Terminer vil indløse Indskudsbeviser for indtil et Beløb af Kr. 130.000,00 — Et Hundrede Treti Tusinde Kroner — fra

P/f »Uvak« saafremt dette Selskab ikke selv opfylder Forpligtelser til at forrente Beløbet med 5 pCt. p. a. og afdrage det med mindst Kr. 10.000,00 aarlig første Gang inden Udgangen af 1937.

2) Lagtinget anbefaler overfor Ministeriet et Andragende fra P/f Uvak om

a) Nyordning af Laaneforhold med Kongeriget Danmarks Fiskeribank, saaledes at Restgæld med første Prioritets Panteret i S/S »Ananaa« Kroner 130.000,00 først afdrages med 13000 Kr. aarlig i 10 Aar, og uden at der stilles anden Sikkerhed for dette Laan, under Hensyn til at det ligger indenfor ca. 50 pCt. af Skibets Realisationsværdi i Øjeblikket.

b) Et Statslaan paa Kr. 80.000,00 til Installation af Køleanlæg og Fiskemelsfabrik ombord i »Ananaa«, hvilket Laan afvikles ved at der gives Staten Transport paa al Salgssummen for Fiskemel og $^3/_4$ af Salgssummen af den Helleflynder som er fisket med »Ananaa«s egne Baade, hvorefter dette Laan maa antages at være afviklet paa ca. 3 Aar, eventuelt tidligere.

c) Fremskaffelse af et Laan til Selskabet paa Kr. 50.000,00 til Installation af Oliefank ombord i »Ananaa« for at muliggøre at Selskabet kan være i Stand til at yde den færøske Fiskerflaade ved Grønland tilstrækkelig Støtte.

Undertegnede Udvalg er klar over, at Selskabet »Uvak« i de 2 forløbne Aar forinden at have beskæftiget ca. 160 voksne Personer, hvoraf de fleste eventuelt har været Familieforsørgere, ogsaa har været til betydelig Støtte for de mange færøske Kuttere, der har drevet Fiskeri ved Vestgrønland, bl. a. ved at aftage en Del af Kutternes Fangst, forsyne dem med Olie og ved under indtrædende Sygdom at kunne yde Lægehjælp. Det er utvivlsomt rigtigt, saaledes som det bliver anført i Andragendet, at Gennemsnitsfortjenesten for »Ananafiskerne« ligger betydeligt højere end for Kutterfiskere, ligesom Arbejdsforholdene under Fiskerisæsonen i det hele er bedre om Bord i »Ananaa« end om Bord i Kutterne. Der kan i denne Forbindelse ogsaa oplyses, at Selskabet i 1935 til Hyrer og Fiskere ialt har udbetalt Kr. 111.879,46. Det tilsvarende Tal for 1936 har været ca. Kr. 180.865,74. Det vilde derfor være i høj Grad beklageligt, om det skulde indtræffe, at Selskabet blev nødt til at indstille Driften. Paa den anden Side kan det anføres, at det vilde være meningsløst, at Lagtinget beskæftiger sig med ét enkelt isoleret Tilfælde, som det foreligger paa nuværende Tidspunkt, hvor Situationen virkelig er saadan, at man ikke tør se bort fra, at en Del af vore Skibsredere desværre ikke vil være i Stand til uden kraftig økonomisk Støtte udefra at faa Kutterne ud til den kommende Sæson.

Skal Lagtinget og det Offentlige tage sig af denne og lignende Sager, er det nødvendigt, at Spørgsmaalet behandles paa bred Basis. Hertil kommer, at Udvalget skønner, at foreliggende Sag ikke er saa

tilstrækkeligt belyst, at man paa nuværende Tidspunkt kan tage endelig Stilling til denne.

Da Tinget behandler flere andre store Sager, der ligesom den foreliggende paa det nøjeste er knyttet til vort Hovederhverv, og da den endelige Afgørelse af samtlige disse Sager afhænger af Forhandling med Statsmyndighederne, følger heraf, at den endelige Afgørelse af nærværende Sag ikke kan afsluttes i indeværende Samling, der regnes afsluttet i Løbet af 2 Dage.

Da Afgørelsen af disse Spørgsmaal er af største Betydning for vort Samfund, forekommer det naturligt, at Tinget, ifald dette ønskes inddraget i disse Forhandlinger, vælger et særligt Udvalg, som bemyndiges til paa Tingets Vegne at føre de eventuelle videre Forhandlinger vedrørende samtlige disse Sager. Hvad specielt angaar nærværende Sag, saa er Udvalget sindet til at foreslaa, at det omtalte Udvalg i Forbindelse med Amtmanden bemyndiges til at fremskaffe de til en fuldstændig Belysning af Sagen nødvendige Oplysninger, eventuelt — om fornødent — gennem en kritisk Bedømmelse af Selskabets Dispositioner. Skønner Udvalget paa Grundlag heraf, at der er forsvarlig økonomisk Basis for en Fortsættelse af Driften, bemyndiges dette til at foretage det videre fornødne. Udvalget skal dog bemærke, at man maa stille sig rel skeptisk, naar Talen er om at gaa ind for den omsøgte Garanti. Skal Tinget paatage sig økonomiske Forpligtelser i denne Sag, da maa det overvejes, om det heller ikke bør være under den Form, at Tinget selv overtager en vis Del af Udrustningslaanet, der derefter gaar ind som ansvarligt Indskud i Selskabet, mod at Tinget faar en i Forhold til Indskudet svarende Indflydelse paa Selskabets Ledelse.

Da Forholdene for Tiden er rel ekstraordinære, mener Udvalget, at det vil være absolut formaalstjenligt, at det foran omtalte Udvalg ogsaa faar Bemyndigelse til paa Tingets Vegne foruden Behandling af nærværende Sag og Lagtingssagerne Nr. 31/VI og 30/VI at træffe Beslutning i andre beslægtede Erhvervssager i Ligbed med det i Samlingen 1932 nedsatte Krisendvalg.

Forslag.

1) Der nedsættes et særligt Udvalg paa 7 Medlemmer til at behandle og eventuelt føre Forhandlinger med vedkommende Statsmyndighed vedrørende de i Motiverne nævnte Opgaver.

2) Det under 1) nævnte Udvalg bemyndiges til i Forbindelse med Amtmanden at foretage de til en fuldstændig Belysning af P/f »Uvakæs Forhold nødvendige Undersøgelser.

3) Skønner Udvalget paa Grundlag af de under 2) nævnte Undersøgelser, at der er forsvarlig økonomisk Basis for en Fortsættelse af Driften, bemyndiges Udvalget til paa Lagtingets Vegne overfor

Kongeriget Danmarks Fiskeribank at anbefale, at der gives Aktieselskabet »Uvak« passende Henstand med 130.000 Kr. af Udrustningskredit for 1936 og iøvrigt saadan Støtte, at Selskabet kan fortsætte, ligesom Udvalget bemyndiges til, saafremt omsøgte Støtte fra Fiskeribanken ikke kan erholdes paa Lagtingets Vegne, at underskrive de nødvendige Dokumenter ved en eventuel Overtagelse af indtil en Femtedel af Kongeriget Danmarks Fiskeribanks Udrustningslaan, stort Kr. 130.000,00 (150.000 Kr. ÷ 20.000 Kr.) samt fastsætte de nærmere Bestemmelser vedrørende Beløbets Anvendelse til Rekonstruktion af Selskabet.

Lagtinget, den 16. December 1936.

Johan M. Fr. Poulsen. *P. M. Dam.* *J. J. Simonsen.*

S. P. Zachariasen. *Joen Rasmussen.*

Prentsmiðja B. Z. Jensens

Bilag 31

Amtsfondsállkningin fyri árið 1937.

Søknar kommuna	Fólkatal	Skattainntøka	E. skattainntøkuni (1/2)	E. samt. lagtingsins (1/2)	Til samans
		Kr.	Kr.	Kr.	Kr.
1. Fugloyar	241	63346	402	398	800
2. Svínoyar	230	62650	402	398	800
3. Viðoyar	483	117960	752	848	1600
4. Klakksvíkar	1804	613500	3915	5085	9000
5. Kunoyar	197	43308	274	226	500
6. Mikladals	131	37975	242	208	450
7. Húsa	176	59015	376	274	650
8. Oyndarfjarðar	400	82500	529	771	1300
9. Fuglafjarðar	902	309779	1977	2023	4000
10. Lorvíkar	243	105100	669	331	1000
11. Gøtu	584	172550	1103	1097	2200
12. Nes	1438	331849	2117	2083	4200
13. Sjóar	1000	304310	1938	1462	3400
14. Eiðis	933	172700	1103	1097	2200
15. Funnings	434	91350	580	720	1300
16. Haldórsvíkar	427	121600	783	617	1400
17. Saksunar	42	12350	71	159	230
18. Hvalvíkar	452	85500	548	552	1100
19. Kollafjarðar	439	89850	574	726	1300
20. Kvívíkar	494	116910	746	854	1600
21. Vestmanna	881	317660	2028	1472	3500
22. Kaldbaks	118	33174	210	290	500
23. Havnar uttanb.	322	110700	708	792	1500
24. Kirkjubøur	114	29361	185	305	490
25. Hesís	131	30000	191	259	450
26. Nólsoyar	258	70550	453	547	1000
27. Sandavágs	570	150570	963	837	1800
28. Miðvágs	666	118732	759	841	1600
29. Sørvágs	755	158300	1007	1093	2100
30. Bíggjar	113	32653	210	270	480
31. Mykines	144	46000	293	107	400
32. Sands	645	148950	950	1250	2200
33. Skopunar	376	79416	504	196	700
34. Skálavíkar	217	58939	376	274	650
35. Húsavíkar	240	48010	306	344	650
36. Skúvoyar	168	34535	223	177	400
37. Hvalbiar	819	161000	1027	1273	2300
38. Froðbiar	1939	482777	3080	3070	6150
39. Fámjins	228	52247	332	468	800
40. Hovs	209	47331	300	400	700
41. Porkeris	436	67789	427	1073	1500
42. Vágs	1406	611500	3902	4098	8000
43. Sunnbøar	775	156297	995	1105	2100
44. Havnar kommuna	3200	2582700	16470	14530	31000
Summa....		8623293	55000	55000	110000

Prentsm. B. Z. Jensens

Bilag 32.

Ekstrakter

af

de af Færøernes Lagting deciderede Regnskaber

for

1935

Meddelt af Lagtingskontoret.

A/S „Færö Amtstidende"s Bogtrykkeri.

Ekstrakt

af

Regnskabet for Færö Amts Repartitionsfond

for Aaret 1935.

Indtægt:

		Kr. Ø.	Kr. Ø.
I. Beholdning den 1. Januar 1935:			
1. Restancer af Skat m. m.		112055 29	
2. Forskud, der henstod uberigtigede		67278 84	179334 13
II. Udskrivning i Aaret 1935 paa Jordegodset og Kommunerne			118517 48
III. Kendelser for Handelsbevillinger (heraf vedr. Amtslattigkassen Kr. 1305.00)			2610 00
IV. Statskassens Tilskud			3000 00
V. Automobilafgift			11259 25
VI. Gebyr for Næringsbeviser			360 00
VII. Indførselsafgift			32744 11
VIII. Diverse Indtægter			68686 84
IX. Gæld den 31. December 1935:		Kr. Ø.	
1. Til Føroya Banki		87871 35	
2. - Færøernes Jordebogskasse		5755 02	93626 37
Summa Indtægt			510138 18

Udgift:

		Kr. Ø.	Kr. Ø.
A. Gæld den 1. Januar 1935:	Kr. Ø.		
1. Til Føroya Banki	35130 36		
2. - Færøernes Jordebogskasse	10126 62		45256 98
B. Lagtinget			34528 10
C. Justits-, Politi- og Fattigvæsen			3499 13
D. Valgnævnet			1385 21
E. Lægevæsenet			9309 43
F. Sanatoriets Drift			10615 36
G. Sysselmændenes Omrejser			1088 05
H. Skolevæsenet			10222 70
I. Færø Amts Bibliotek			3800 00
J. Landbruget			2909 69
K. Udgifter til Dyrlægen			2219 90
L. Tilskud til færøsk Husflid			1050 00
M. — - Fiskeriformaal			15667 84
N. Udstillingen i Brüssel			4000 00
O. Tilskud til „Smiril"			19000 00
P. Amtskommunale Vejanlæg			41088 08
Q. Tilskud til Amtsfattigkassen			5000 00
R. — - forsk. sociale Formaal			300 00
S. Tilbagebetaling af forskellige Afgifter m. m.			18896 10
T. Udgifter i Anledning af Amtskommunens Garantiforpligtelser vedr. Havneanlæg			6878 83
U. Økonomisk Fonds Andel i Indførselsafgiften			9006 00
V. Forskellige Udgifter			2140 60
X. Renter af Gæld			24664 05
Y. Afdrag af Gæld			27292 23
Z. Beholdning den 31. December 1935:	Kr. Ø.		
1. Forskud, der henstod uberigtigede ved Aarets Slutning	76874 70		
2. Reslancer af Skat m. m.	133445 20		210319 90
Summa Udgift...			510138 18

2

Ekstrakt

af

Regnskabet for Færø Amts Fattigkasse

for Aaret 1935.

Indtægt:

	Kr.	Ø.
1. Beholdning den 1. Januar 1935	45851	95
2. Renter	402	13
3. Arveafgifter	9179	65
4. Afgifter af Grindefangster	187	08
5. Tilskud fra Færø Amts Repartitionsfond	5000	00
6. Bøder	315	00
7. Kendelser for udfærdigede Handelsbevillinger	850	00
8. — — Bevill. til Handelsrejsende	455	00
9. — i Henhold til Firmaloven	54	00
10. Afgifter iflg. Lov af 21. Maj 1902 om Hvalfangst ved Færøerne	440	00
11. Afdrag paa Alimentation	111	44
Summa Indtægt	62846	25

Udgift:

	Kr.	Ø.
A. Tilskud til Kommunerne	5100	00
B. Udgifter til Underhold af Børn, født udenfor Ægteskab	1152	00
C. Udgifter vedr. Døvstumme	456	73
D. Vedr. Laan til Gøte Sogns Kommune	678	50
E. Kassererens Løn	300	00
F. Eftergivne Grinderestancer	223	98
G. Andre Udgifter	89	82
H. Beholdning den 31. December 1935	54845	22
Summa Udgift	62846	25

3

Ekstrakt

af

Regnskabet for Færø Amts ökonomiske Fond

for Aaret 1935.

Indtægt:

	Kr.	Ø.
1. Beholdning den 1. Januar 1935	43188	58
2. Rente af Fondens Kapitaler	92	84
3. Indlægter af Grindefangst	5047	30
4. Indtægt i H. t. Lov om Hvalfangst ved Færøerne	2640	00
5. Indlægter af Indførselsafgift	40646	47
6. Indbetalt ved Færø Amt (Vareforsyningen)	2600	00
7. Statskassens Tilskud til Veje	2745	66
8. Indbetalt vedr. Lagtingets Salthandel	300	00
9. Gæld den 31. December 1935	39644	33
Summa Indlægt	136905	18

Udgift:

	Kr.	Ø.
A. Gæld den 1. Januar 1935	38206	10
B. Til Anlæg og Reparation af Veje, Broer og Landingssteder	22652	08
C. Udgifter i Anledning af Grindefangster	2629	79
D. Tilskud til Undervisning m. m.	8050	00
E. — - forskellige sociale Formaal	6554	66
F. Pensioner	4800	00
G. Hedeselskabet	2000	00
H. Lagtingets Historie	728	58
I. Indbinding af Færøsk Lovsamling	1712	20
J. Erstatning for Vandskade m. m.	850	00
K. Tilskud til Svømmebassiner	296	08
L. — - Nøst m. m.	647	30
M. Andre Udgifter	401	07
N. Eftergivne Grinderestancer	318	40
O. Beholdning den 31. December 1935	47058	92
Summa Udgift	136905	18

Fonden til Jordehvalsrettighedens Afløsning havde pr. 31. December 1935 en Formue af 169.020 Kr. 26 Øre.

4

Ekstrakt

af

Regnskabet for Færö Amts Skolefond

for Aaret 1935.

Indtægt:

		Kr.	Ø.
1. Beholdning den 1. Januar 1935		43220	23
2. Renter af Fondens Kapitaler		1661	92
3. Refusion af Rerslev Kirketiende		14	33
4. Statskassens Deputat		224	00
5. Statskassens faste Tilskud til Realskolen		3900	00
6. Statskassens Tilskud til Lærerlønninger		18837	08
7. Tilskud til udenbys Elever i Realskolen		1100	00
8. Tilskud til Fru Effersøes Pension:	Kr. Ø.		
a. Statskassen	102 00		
b. Thorshavn Kommune	100 00	202	00
9. Thorshavn Kommunes Tilskud til Realskolen		150	00
10. Elevernes Ydelser		19151	25
11. Seminariet for Brændsel, Belysning og Rengøring		600	00
12. Lejeindtægt		781	60
13. Restancer		2011	16
Summa Indtægt...		91853	57

Udgift:

	Kr.	Ø.
A. Pensioner og Afgift til Pensionskassen	2872	47
B. Lærerlønninger og Vikarudgifter	31208	06
C. Understøttelse til udenbys Elever	1100	00
D. Revisorløn	24	30
E. Kassererløn	100	00
F. Porto m. m	40	00
G. Skatter og Afgifter	1031	00
H. Assurance	416	00
I. Vedligeholdelse og Nyanskaffelser	674	82
J. Brændsel og Belysning	1746	32
K. Rengøring	2586	96
L. Undervisningsmateriel	389	75
M. Annoncer m. m	193	33
N. Leje af Lokaler	800	00
O. Andre Udgifter	165	31
P. Anskaffelse af Planter m. m	69	30
Q. Restancer	2381	25
R. Beholdning den 31. December 1935	46054	70
Summa Udgift...	91853	57

5

Ekstrakt

af

Regnskabet for de færöske Almueskole-Læreres og Lærerinders Pensionsfond

for Aaret 1935.

I. Driftsregnskab.

Indtægt:

		Kr. Ø.	Kr. Ø.
1. Beholdning den 1. Januar 1935:			26633 82
2. Indbetaling til Fonden:			
I. a. Pensionsfradrag		4213 26	
b. Refusion af Pensionstillæg m. m.		21036 01	
c. Tilskud til personligt Tillæg		288 00	25537 27
II. Kommunernes Tilskud			11238 07
III. Statskassens Tilskud			14000 00
IV. Lagtingets Tilskud			2000 00
3. Indvundne Renter			11957 71
4. Andre Indtægter			46 78
Summa Indtægt			91413 65

Udgift:

	Kr. Ø.
A. Udbetalte Pensioner	37815 05
B. Løn til Kassereren	500 00
C. Kautionsforsikring	50 00
D. Forskellige Udgifter	192 74
E. Overført til Kapital Konto	26214 44
F. Beholdning den 31. December 1935	26641 42
Summa Udgift	91413 65

II. Kapitalregnskab.

Indtægt:

		Kr. Ø.	Kr. Ø.
I. Beholdning den 1. Januar 1935:			
1. I Obligationer		226920 00	
2. I Færø Amts Sparekasse		4890 63	
			231810 63
II. Udtrukket Obligation			2000 00
III. Indvundet ved Erhvervelse af Obligationer			879 90
IV. Overført fra Driftskonto			26214 44
Summa Indtægt			260904 97

Udgift:

		Kr. Ø.
A. Indkøbt Obligationer		1681 68
B. Beholdning den 31. December 1935:		
1. I Obligation	252920 00	
2. I Færø Amts Sparskasse	6303 29	
		259223 29
Summa Udgift		260904 97

6

Ekstrakt

af

Regnskabet for den gensidige Forsikringsforening for Skolebygninger paa Færöerne

for Aaret 1935.

Indtægt:

	Kr. Ø.
1. Beholdning den 1. Januar 1935	16678 50
2. Forsikringspræmie for indtegnede Skolebygninger	801 87
3. Indvundne Renter	679 99
4. Gæld til Kassereren	33 33
5. Folkeskolelærernes Pensionsfond	20 00
Summa Indtægt	18213 69

Udgift:

	Kr. Ø.
A. Løn til Kassereren	50 00
B. Porto m. m.	27 49
C. Kassererens Tilgodehavende m. m.	58 12
D. Beholdning den 8. Februar 1936	18078 08
Summa Udgift	18213 69

7

Ekstrakt

af

Regnskabet for Driften af Færöernes Amtskommunes Tuberkulose-Sygehus i Hoydal.

for Aaret 1935.

Indtægt:

	Kr.	Ø.
1. Beholdning den 1. Januar 1935	27174	27
2. Betaling for Patienter	17769	00
3. Statskassens Tilskud	52554	00
4. Have og Anlæg	286	40
5. Husdyrhold	440	30
6. Tilskud fra Amtsrepartitionsfonden	8995	36
7. Ambulante Røntgenfotograferinger	890	00
8. Forskellige Indtægter	673	75
9. Gæld den 31. December 1935:		
Til Føroya Banki	15433	54
Summa Indtægt...	124216	62

Udgift:

	Kr.	Ø.
1. Gæld den 1. Januar 1935	18002	52
2. Konto 1. Lønninger	17860	73
2. Forplejningen	29669	63
3. Vask og Rengøring	3296	27
4. Brændsel og Belysning	10133	38
5. Medicin	3535	89
5a. Røntgen	1403	59
6. Bygninger	4172	20
7. Maskiner	951	50
8. Inventar	2801	95
9. Forsikring	1183	50
10. Fragt og Losning	489	26
11. Kontorhold	957	73
12. Renter	735	40
13. Forskellige Udgifter	447	00
3. Beholdning den 31. December 1935	28576	07
Summa Udgift...	124216	62

8

Ekstrakt

af

Regnskabet for Færöernes Kirkefond

for Aaret 1935.

Indtægt:

	Kr.	Ø.
1. Beholdning den 1. Januar 1935	8246	32
2. Erstatning for samtlige Tiender	8236	89
3. Afgift af Storhvalfangst	880	00
4. Indførselsafgift	33097	64
5. Indvundne Renter	494	89
6. Indbetalt fra Porkere	2000	00
7. Gæld den 31. December 1935	39152	48
Summa Indtægt	92108	22

Udgift:

	Kr.	Ø.
A. Gæld den 1. Januar 1935	44441	72
B. Tilskud til nye Kirker	9290	68
C. Reparation af Kirkerne	10974	21
D. Udgifter til Kirkegaarde	1197	95
E. — — Kirkeinspektion og Kirkesyn	465	40
F. Renter	1480	00
G. Andre Udgifter	462	17
H. Beholdning den 31. December 1935	23796	09
Summa Udgift	92108	22

9

Ekstrakt

af

Regnskabet for Færöernes Amtskommunes Telefonvæsen

for Aaret 1935.

Indtægt:

	Kr.	Ø.
1. Beholdning den 1. Januar 1935	184891	32
2. Indtægt af Abonnement	59863	75
3. Indtægt af Samtaler, Telefontelegrammer, Budsendelser og Ekstragebyrer	115069	60
4. Indtægt af de til og fra Telefonstationerne ind- og udtelefonerede Telegrammer	7180	59
5. Forskellige Indtægter	10049	69
Summa Indtægt	377054	95

Udgift:

	Kr.	Ø.
A. Administration	28431	59
B. Forrentning og Afdrag af Laan	15403	70
C. Stationernes Drift	38367	04
D. Vedligeholdelse og Eftersyn af Anlægget	79715	65
E. Udvidelse af Anlægget	25306	44
F. Forskellige Udgifter	12149	30
G. Beholdning den 31. December 1935	177681	23
Summa Udgift	377054	95

RED: 10 X

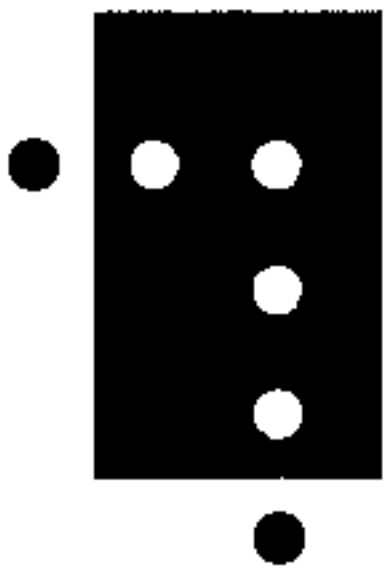

Nasjonalbibliote
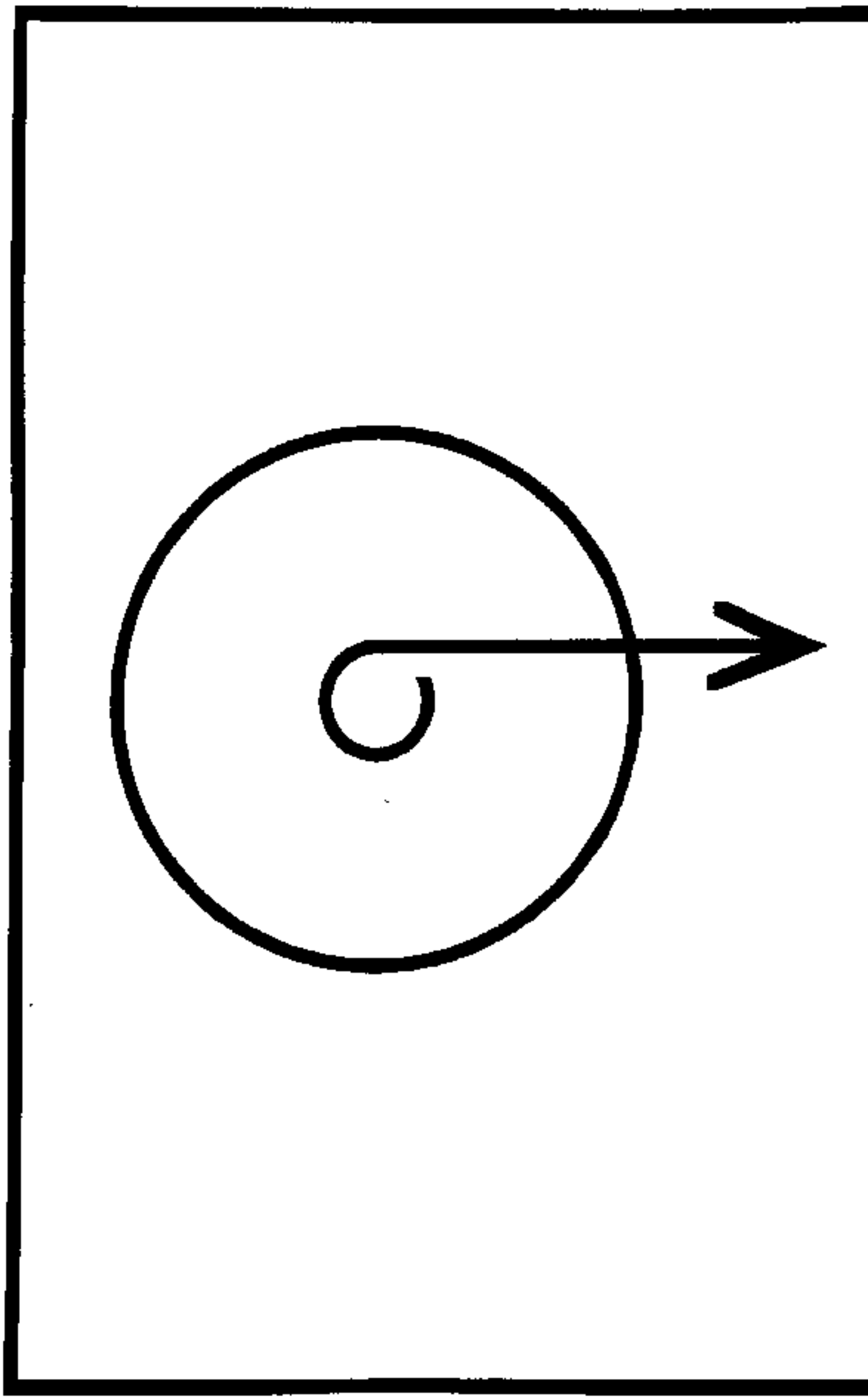
Nasjonalbiblioteket
National Library of Norway
Rana Division
N-8607 Mo i Rana
Telephone: +47 75 12 11 11 Telefax: +47 75 12 1